

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק ז'

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דַּרְגָּה
וְדַרְגָּה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמֵיֻסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן
בוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֶשֶׁר בְּנַחֵל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחֲל" נִדְפְּסוּ כְּכַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיִּמָּה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹוּקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאָב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֵדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחֲל", מִהַמְּכַתֵּב הַרְאִשׁוֹן שְׁנִדְפַּס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתְּפָם בְּיֹוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינַי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן עֲרַכְנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נְקוּדַת בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל הַ"מְרָאֵי מְקוּמוֹת" מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ו"ל, כַּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, וְכֵן הוֹסַפְנוּ תַרְגוּמֵם לְשֵׁפֶת הָאִיִּדִישׁ, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֵנְיָנִים עַל כָּל מְכַתֵּב

וּמִכְתָּב, הַמְּבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבָר עֲלֵיהֶם בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וּיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּיִסִים עִתָּה אֶת הַכָּרֶךְ הַשְּׂבִיעִי, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרֶךְ אַחַר כָּרֶךְ, וּבְלַבְנוּ תִקְוָה, שְׂכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֶה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, וּפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ךְ וְעַל מַאֲמְרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדֻרָשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֲפִלּוּ הַיְרֹוד וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׂכָּל עֲלִיוֹן לְשִׂכָּל תַּחְתּוֹן, מַעֲיֵלָה לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אִיךְ לְהַתְּמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אַשְׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה לְאֲשֶׁר אָמְתִי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ' כְּלִים נִפְלוּ לְנוּ בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן שְׁעָלָיו נְאֻמֵּר עִיִן ל' א ר' אֲתָה אֱלֻקִּים ז' וְלִתִּיךְ י' עֲשֵׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֻאֲלָה שְׁל' מ' ה',
אָמֵן וְאָמֵן !

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, בשינוכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ימצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת

משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-ה'ר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתריך את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידיים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאור ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרכי התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים בחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה

לָהֶם עוֹד; וּבְאֵמֶת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְץ" (קִהְלֵת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יַמֵּיהֶם בְּסִפְרִים שֵׁישׁ מִכְּבָר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אִכְפַּת לָהֶם, שֵׁישׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְסַגֵּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בַּחוּשׁ, שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שֵׁישׁ לָהֶם חֵיוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמְחִיָּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דְבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסָר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בַּתּוֹרָה, וּמִבְּלָה יָמָיו עָלֶיהָ כְּרָאוּי כִּי לִכְךָ נּוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חֵי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעִיֵּן וּלְהַבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שְׂרָאֵינוּ כְּמָה גְדוֹלִים, שֶׁהָיוּ בְּקִיָּאִים בְּכַמָּה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֵינָיו חֲכָמָתָם בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צֶל עוֹבֵר, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיִכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדָּשִׁים אֲצֵלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וּכְמַעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשָׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשָׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךָ יָמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אַרְךָ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים?! וְהֲלֹא כְּמָה תַּחְבוּלוֹת עוֹשִׂים וּכְמָה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלִרְבּוּבוֹת מַחְבָּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוּבוֹת רַבּוּבוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהִכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וּבְכָר נִלְבְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בַּתְּאֻוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלְיוֹ וּבְטַעֲוִיּוֹתָיו וְכוּ', וּכְמָה סִפְרִים וְתַחְבוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֶצָה וְתַחְבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וּנְפֹשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שָׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, כִּי "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה", כִּי

לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שפבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שפן וכל שפן לבוא לתדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקרבים חרשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, פאשר יראה הרואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפכות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כך וכך, וכן עשב אחר, שמשקלו כך וכך, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפכה, וזאת ההרפכה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפכה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הפח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הפח החדש של ההרפכה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה

יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן

בַּנְחַל

הַקְדָּמָה

אֲשֶׁר

י

שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵל אֲנָשֵׁי הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁהֵם צַדִּיקֵי הָאָמֶת
שֶׁבְּדוֹר, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי הוּא אֵיבָר לְצַדִּיק, וּבְהִתְחַבְּרוּתָם יַחַד,
שָׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ'.

וְאִזּוֹ יִזְכָּה לְתַקוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהִתְגַּלּוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוֹלָתָה יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגֹאֲלָה שְׁלֵמָה,
אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן!

סֵפֶר אֲשֶׁר בַּנַּחַל

חֵלֶק ז'

תשכו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, ראש חודש שבט ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל אהובי, אחי, האברך היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, השותה ממי הנחל
הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארוך קבלתי בשבוע שעבר, ושמחתי לקראת החדושים
שלה, וכן שני הבחורים ... גרם יאיר, ששלחת אלי, דברתי עמהם
הרבה. מי יתן שנוקה כלנו להתעורר מחדש משנתנו העמקה, ונתחיל
לחשוב על אחריתנו ולברח אליו יתברך, אשר הוא מחכה לנו שנשוב
אליו, כי הוא אבינו ואנחנו בניו, וכמו שאב משתוקק מאד אחר
בנו שנסע למרחקים, מכל שפן כשהוא בבית הספר מכה ומענה
בפצעים ובמכאובים רבים, שאז יש לאב געגועים עצומים אחר בנו,
כי ככל שהוא רחוק ממנו יתברך, יותר משתוקק אחריו, וכמו כן
אלפי ורכבות פעמים השם יתברך משתוקק אחר בניו, ומחכה

ומצפה שישובו אליו, ובפרטיות אותן הנשמות שנפלו לעמק ר'ע',
 וקשוף בעדם, ומכים ומענים מהיצר, וכשהם זוכים לרחם על עצמם
 לשוב אליו יתברך, גורמים שעשועים כאלו אשר גדולי הצדיקים
 לא מעלים, אך על דבר זה יש בחירה, היצר הרע מחליש את
 הדעת ומטעה את האדם כי כל זה אינו אמת וכו', אך היצר טוב
 נוקש בו: "תדע, אחי ובני, כי כשאתה תחזר אליו יתברך, תעלה
 שעשועים כאלו אשר עוד לא עלו מעולם". וכל מה שהאדם יודע
 שהוא יותר פגום ומלכלך בחטאים ועוונות, צריך שידע שכל תנועה
 ותנועה שמנתק את עצמו אליו יתברך, מעלה לפניו שעשועים
 גדולים ונוראים, ומרעיש כל העולמות וכו'. והנה הצדיק הוא שרש
 היצר טוב "לב בשר", ולהפך המתנגדים על הצדיק, הם שרש היצר
 הרע "לב האבן", והוא כי הצדיק מגלה גדל רחמנותו יתברך, איך
 שהוא רחמן על כל בריותיו, ובפרטיות על אלו שפכו נכשלו במה
 שנכשלו, עדין רחמו יתברך גזברים עליהם, וכשהם ישובו, יגרמו
 שעשועים כאלו אשר לא עלו שעשועים כאלו מגדולי הצדיקים, כי
 הם כבר היו בחשך ואפלה כזו, ואף-על-פי-כן בורחים אליו יתברך,
 זה עקר שעשועיו יתברך וכו'. ולהפך המלאכים שהם המתנגדים של
 הצדיק, הם המקטרגים על בריאת האדם, וצועקים לפניו יתברך:
 עתיד למחטי קמף^א. וזהו עקר המלחמה בין היצר הטוב, שהוא
 הצדיק האמת, ובין היצר הרע, שהם המלאכים (עין לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן עב): הצדיק מגלה לכל אחד את "הטוב" שיש בו, ואיך
 שעדין חשוב הוא למעלה אצלו יתברך, וזה עקר שעשועיו יתברך,
 אשר אדם שהוא כבר כל-כף מלכלך שב אליו יתברך, זה עקר
 תענוגיו ושעשועיו, ולהפך המלאך (עין בכא בתרא טז). הוא היצר הרע,
 הוא מלאך המות, הוא המקטרג, מגלה לכל אחד ומזכירו בכל פעם את
 "הרע" שיש בו, ואיך שאין לו כבר תקנה ולעולם לא יצא מהגיהנום
 של אש התאוות שהמשיך על עצמו וכו'.

(א) עתיד לחטא לפניך.

והנה מהשתלשלות המלחמה שיש בין הצדיק ובין המלאך, נשתלשל, שגם בזה העולם יש אשר מתנגדים על הצדיק, וכל טענותיהם הן טענות המלאכים — היתכן לקחת אורות עליונים כאלו, ולהורידם ולהשפילם אל קטנים ונמוכים, הלא הם פגומים ומלכלכים בכתאת נעורים, ואיך יתכן שיוכלו לשוב אליו יתברך, כי צריכים על זה תעניות וסגופים, גלגולי שלג וכו', וכו', ואין נאה לקרב רחוקים כאלו. והצדיק להפך — מגלה גדל רחמנותו יתברך, "בחסנם נקראתי רחום וחנון", שהיא טענת השם יתברך נגד המלאכים.

ועל-כן, אהובי, אחי, מדוע לא תציית לצדיק האמת שהוא היצר הטוב, המגלה לך עצם רחמנותו יתברך, ומדוע תשמע את קטרוג המלאכים אשר נתלבש בכני-אדם, כי יכול להיות שהם בעלי מדרגות גבוהות, בחינת מלאכים, אבל אף-על-פי-כן אין שומעים מוסר להתרחק אפלו מהגדול שבגדולים, כי זה נמשך מקטרוג המלאכים וכו'. (ואי אפשר להסביר את זה היטב בכתב, אבל המשפיל על דבר אמת, וחפץ באמת להתקרב אליו יתברך, יבין מכל זה עצות נוראות וכו', כי מי שאומר: "לי אין כבוד תקנה לבוא למדרגת הצדיקים להתקרב אליו יתברך", ולהפוך אומר: "כל הענין אינו לפי השגתי הפחותה, והדברים אינם שייכים לדורות אלו", זה בעצמו קטרוג המלאכים, והבן).

אשרינו ואשרי חלקנו, שבתקף דחקותנו וירידתנו זכינו להתודע מהצדיק, חי עלמין, המגלה לנו, אשר איך שהוא, עדין גם לנו יש תקנה טובה, וגם מעשרה כתרין דמסאבותא² יכולין לצאת. כי רחמיו יתברך על כל מעשיו, והעקר שהכל תלוי בו — ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ולשפף שיחו ותפלתו אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליו יתודה לפניו יתברך, ועל-ידי-זה "ושב ורפא לו". אך צריכים על העבודה הקדושה הזו

עקשנות גדולה מאד, כי הפעל-דבר מחליש את הדעת מאד מאד לעשות עבודות אחרות, אבל לא תפלה שהיא העקר והיסוד שהכל תלוי בו, כי בלי תפלה, שהיא אמונה, אינה כלום.

אהובי! ברח לך עכשו למקום מיוחד, ושכ ותדבר עמו ותברך בפאשר ידבר איש עם רעהו, וסוף כל סוף בוא יבוא יום ישועתך, שתצא מהחשף שנלכדת בו וכו'.

גם תהיה קבוע מדי יום ביומו בכמה סעיפים בשלחן ערוף — מחבר, רמ"א ובאר היטב אחר התפלה, כשתגיע למאמר "תנא דבי אליהו" קדם "עלינו", ותלמד בסדרן דיקא, כי זה היה רצונו של רבנו ז"ל, להתחיל מהארח חיים, אחר-כך יורה דעה, ואכן העזר וחשן המשפט, וכשתסיים ארבעת חלקי שלחן ערוף, תתחיל עוד פעם, וכשתהיה מקשר בתפלה זו, תהיה לך קביעות. ובפרט שיש תקנה אצל אנשי שלומנו ללמד שלחן ערוף בתפלין דרבנו תם (עין כוכבי אור, אנשי מוהר"ן), ובאפן כזה תוכל לקיים. ועל שתי הנהגות אלו הרבה רבנו ז"ל לדבר ולבקש ולהוכיח אותנו, שנקיים באמת מדי יום ביומו (פמבא בשיחות-הר"ן, סימן קפה), עין שם. ועין בשלחן ערוף, ארח חיים (סימן קנה): אחר שיצא מבית-הכנסת (שהוא תפלה), לך לבית-המדרש (שהוא תורה), ויקבע עת ללמד. וצריך שאותה עת תהיה קבועה שלא יעבירנה, אף אם הוא סבור להרויח הרבה וכו', עין שם. ומקורו מהא דאמרינן (ברכות סד): היוצא מבית-הכנסת ונכנס לבית-המדרש ועוסק בתורה, זוכה ומקבל פני שכינה, שנאמר (תהלים פד, ח): "ילכו מחיל אל חיל יראא אל אלקים בציון וגו', עין שם; ובאפן הנ"ל תזכה לקיים את זה בשלמות. וכן תקיים רצון רבנו ז"ל ותהיה לך קביעות חזקה מעט או הרבה בכל יום, ותזכה להתגלות ה"שכינה" שהיא "אמונה" בידוע, כי על-ידי למוד שלחן ערוף זוכים לאמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), שמזה נמשך שלום, כי נתישר לבו מכל מיני עקמומיות, ובזה יובן מה שאמרו חז"ל (שוחר טוב, תהלים יא): הכת המעלה שמקבלין פני שכינה זו כת

יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עֵינַי שָׁם; כִּי הֶעֱקַר מֵהָאָדָם זֹכֶה לְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה, שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה הָאֲמוּנָה, הוּא מְסַבֵּת עֲקוּמוּמִיּוֹת לְכָבוֹ, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׁלַחַן עֲרוּף יִזְכֶּה לְיִשְׁרוּת לֵב (עֵינַי שָׁם), וְאִזּוֹ יִקְבַּל פְּנֵי שְׂכִינָה. וְעֵינַי בְּפִסְיֻקְתָּא דְרַב כְּהֵנָא (ה, ל): כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל מְעַצְרִין בְּבִתְיֵי-כְּנִסְיֹת וּבִתְיֵי-מִדְרָשׁוֹת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹצֵר שְׂכִינָתוֹ עִמָּהֶם וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וּבַמִּדְרָשׁ (דְּבָרִים רַבָּה ז, ב) אֵיתָא: אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא דִיךָ שְׂאֵתָה מִקְבַּל פְּנֵי הַשְׂכִּינָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, אֲלֵא שְׂאֵתָה יוֹצֵא מִשָּׁם טְעוּן בְּרָכוֹת וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְעֵינַי בְּשְׁלַחַן הַטְּהוֹר מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ מִקְאֲמַרְנָא ז"ל, שְׂכַתְבֵּי שָׁם בְּסִימָן קנ"ה: חַיִּיב עַל כָּל אֶחָד לְקַבֵּעַ לוֹ עֵת אֶחָד שְׁלֹא יַעֲבֹר אוֹתוֹ הַשְּׁעָה מִלְמוּד הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ "קַבְעֵתָ עֵתִים לַתּוֹרָה", שְׁלֹא יַעֲבֹר עֵת הַזֶּה מִלְמוּד הַתּוֹרָה, וּמִן הָרְאוּי וְנִכּוּן שִׁיְהִיָּה עֵת קְבוּעַ הַזֶּה אַחֵר הַתְּפִלָּה, כִּי אַחֵר הַתְּפִלָּה בְּלֹא חַיִּיב חַיִּיב גְּדוּל לְלִמּוּד, שְׁלֹא יִפֹּל מִמִּדְרָגָתוֹ שֶׁהִשְׁיֵג בְּעֵת הַתְּפִשְׁטוּת הַגְּשָׁמִיּוֹת, וְלָכֵן יִהְיֶה לוֹ עֵת קְבוּעַ אַחֵר הַתְּפִלָּה חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, בֵּין רַב בֵּין מְעַט, כְּלָם יִתְעַנְּגוּ עַל רַב שְׁלוֹם וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וּבַפֶּרֶט שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים גְּדוּל הָאֲזֻהָרָה שֶׁהִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְנֵי ז"ל בְּחַיִּיב חֲזֵק, שֶׁנִּלְמַד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ מְעַט אוֹ הֶרְבֵּה שְׁלַחַן עֲרוּף (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), וּבְאִפְּסָן הַנ"ל תִּכְרֶף-וּמְיָד אַחֵר הַתְּפִלָּה, בְּעוֹד תְּפִלִּין דְּרַבְנֵי תָם עָלָיו, יִקְבַע לְעַצְמוֹ שְׁעוֹר בְּמַחְבֵּר, רַמ"א וּבְאֵר הַיֵּטֵב, וְאֵל יַחֲלִיפֵהוּ וְאֵל יִמִּיר אוֹתוֹ הַשְּׁעוֹר כָּל יְמֵי חַיָּיו, מִלְכּוּד אֲשֶׁר יִקְבַע לְעַצְמוֹ שְׁעוֹר בְּטוֹר וְשְׁלַחַן עֲרוּף עִם הַמַּגְנֵי אֶרֶץ בְּמָקוֹם שְׁלִבּוֹ חֲפֵץ.

וְהִנֵּה הָאֲרַכְתִּי לָךְ קֶצֶת, כִּי אֵתָה כּוֹתֵב שְׁעוֹבְרִים אֲצִלְךָ יָמִים בְּלֵי שְׁלַחַן עֲרוּף, אִךְ עַל-פִּי עֲצָה זוֹ, לֹא יַחֲסֹר לָךְ יוֹם. "וְזָכוֹר כִּי בְּלַמּוּדֶךָ שְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם בְּקַבְיַעוֹת, אֵתָה מְקַיֵּם רְצוֹן רַבֶּךָ". וְאָמְרוּ חז"ל (ירושלמי ערוכין ה, א): הַמְקַבֵּל פְּנֵי רַבּוֹ, כְּאֵלוֹ מִקְבַּל פְּנֵי שְׂכִינָה. וְעֵינַי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קצב), שֶׁבְּדַבְּרוּרֵי הַצַּדִּיק, שָׁם גְּנוּזִים פְּנֵיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, נִמְצָא, שְׂאֵתָה מְקַיֵּם דְּבִירוֹ שֶׁהוּא פְּנֵיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה גַם-כֵּן לְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה.

ובכלל, דע לך, חברי היקר, כי עקר ההתקרבות אל הצדיק הוא בפשיטות, לקיים כל דברו אשר יאמר כי הוא זה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), מפל שכן אלו שני העמודים: "התבודדות ושלחן ערוך", עליהם הזהיר רבנו ז"ל יותר מהפל, וצריכים לקימם מדי יום ביומו בלי שום חכמות כלל. ועקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל הוא רק אם מציתים לו ושומעים בקולו ומקימים דבריו, כי אחרת אין זו נקראת התקרבות כלל.

ומספר בין אנשי שלומנו, אשר פעם בא מוהרנ"ת ז"ל עם ר' נחמן טולטשינער ז"ל לעיר אומן, ורצה מוהרנ"ת ז"ל תכף-ומיד לגשת אל הציון של רבנו ז"ל, וכשהתחיל ללכת בזריות, רדף אחריו ר' נחמן טולטשינער ז"ל, ואמר, שגם הוא חפץ ללכת עמו יחד, והיה אז קרע בבגדו, אמר לו מוהרנ"ת ז"ל: "לאו, קדם תפך את הבגד, ואחר-כך תעלה אל הציון". ואמר ר' נחמן: "אתפך אחר-כך כשאחזור", כי רצה ללכת עמו, ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: "איך תלך אל רבנו ז"ל, ואין אתה שומע לו, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד לא ללכת עם בגדים קרועים (שם, סימן כז), על-כן קדם תפך ואחר-כך תלך". פי איך נוכל לומר, שאנחנו מקרבים אל רבנו ז"ל, ואין אנו מציתים לו, ובפרט בשלחן ערוך והתבודדות.

וההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

תשכז.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר בא, ט"ב לשוכבי"ם ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היקר, הרוצה לצאת מהחשך ולהאיר נפשו בהארת זיו השכינה מהאי נהורא עלאה הנפיק מנחלא עמיקא וטמירא, מהאי רישא דלא אתידע, ולית מאן

דְּקִימָא בִּיהִא מְסוּד שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ', הֲלֵא הוּא הַנַּחֵל הַנּוֹבֵעַ מְקוּר חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁאֵמַר עַל עֲצָמוֹ (חֵי־מוֹהַר"ן, סִימָן שֶׁלֹב): "אֲנִי נִהַר הַמְּטַהֵר מִכָּל הַבְּתָמִים" ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח.

מִכְתָּבְךָ הַפְּלֵא צְעָקוֹת וְשִׁכְרוֹן לֵב וּמְרִירוֹת לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי בְּעֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ, וּמֵאֲפִיסַת הַפְּנָאִי לֹא עָלָה בְּיָדִי לְהַשִּׁיבְךָ עַד עֵתָה, וְעַמְךָ הַסְּלִיחָה.

וְהִנֵּה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, לְנַחֲמֶךָ וּלְשַׂמְחֶךָ עַל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הֲלֵא כָּל סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בְּהֵם דְּכֵלָּא בְּהֵם — עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת וְהַדְּרָכוֹת יִשְׁרוּת, וְעָלִיָּהֶם אֵין מַה לְהוֹסִיף, וְגַם כָּל דְּבוּרֵי הֵם מִשָּׁם, כְּאֲשֶׁר תְּבִין בְּעֲצָמְךָ כְּשֶׁתַּעֲיִן בְּכָל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת שְׁאֲנִי מְצִיָּן. עַל־כֵּן טוֹב יוֹתֵר שְׁתִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֻזְקָה מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן" הַקְּדוּשׁ, וְתֹאמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מְ"לְקוּטֵי־תְּפִלוֹת", אֲשֶׁר יִחַדּוּ מְזַכְּכִים אֶת הַנֶּפֶשׁ וּפּוֹתְחִים גִּידֵי קִשְׁיוֹת הַלֵּב, וּמְעוֹרְרִים מְאֹד מְאֹד לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְנִתְּכַפְּרִים עַל יָדָם כָּל הָעוֹנוֹת, כִּי בְּהֵם נִתְּיָחֲדִים י"ג [שְׁלֵשׁ־עֶשְׂרֵה] מִדּוֹת הַרְּחָמִים, וְי"ג מִדּוֹת שְׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בְּהֵן (עֵיֵן לְקוּטֵי־הִלְכוֹת, רֵאשׁ חֲדָשׁ, הַלְכָה ה'); עַל־כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, שְׁבִכָּל יוֹם תִּלְמַד תּוֹרָה מְ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן", וְתֹאמַר עָלֶיָּה הַתְּפִלָּה, וְיִהְיֶה לָּךְ תִּקְוֹן נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד. וְרַבְּנֵי ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיוֹתֵר, שְׁנִתְּמִיד מְאֹד בְּתוֹרָתוֹ, וְאָמַר שְׁיִכּוֹלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח גְּדוֹל עַל־יָדֵי סְפָרוֹ, וְכֵן יְכוֹלִים לְזַכּוֹת לְתִשׁוּבָה אֲמִתִּית (עֵיֵן חֵי־מוֹהַר"ן, סִימָנִים: שְׁמוֹ, שְׁמוֹט). וְאָמַר, שְׁמַצְּנָה גְּדוֹלָה לְלַמַּד תּוֹרָתוֹ, וּכְשֶׁאֲוֹמְרִים הַתְּפִלָּה עַל כָּל תּוֹרָה, עוֹלִים מְזָה שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ

(א) מִהָאֹר הַעֲלִיּוֹן הָיָה שְׁיוּצָא מִהַנַּחֵל הַעֲמֵק וְהַנְּעֵלִים מִהָרֵאשׁ הָיָה שְׁלֵא נוֹדַע וְאֵין מִי שְׁעוֹמַד עָלָיו.

למעלה מימות עולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה, ושיחות-הר"ן, סימן קמה).

וכן תעשה לעצמך שעור כסדרן מדי יום ביומו "בלקוטי-הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי ספרים כאלו עדין לא היו בעולם, כי הם מחזקים ומאמצים דרי מעלה, ובפרט דרי מטה הירודים והנפולים בחטאתיהם ובעוונותיהם וכו', ומגלה להם את הדרך לשוב אליו ותברך, ואיך שגם במקומות הנמוכים יכולים למצא אותו ותברך, אשרי הזוכה להתמיד בהם. וכבר אמר פעם מוהר"ן ת"ז"ל על ספרו: "דאס איז השם ותברך'ס גן-עדן"^ב, כי אין עוד ירוד ונפול שלא ימצא שם התחזקות והתחדשות, אך כנגד זה צריך לידע שיתפשטו כל מיני כבודות ומניעות לפתח את הספרים האלו (עין שיחות-הר"ן, סימן קפה), כי מאחר שספרים אלו יכולים להצילו, ורק ספרים אלו מבינים אותו היטב, ויודעים היטב מצבו, על-כן יתפשטו על זה כל מיני מניעות עצומות מבית ומבחוץ לכלי ללמד בהם, "באשר גדול" זה אמר שהם גבוהים מאד", "ובאשר גדול" זה אמר שיהם אינם לדורות אלו", "ובאשר גדול" זה אמר שאסור ללמד בהם"

ועל-כן, אהובי, אחי, זכר ותתישב היטב מה שנעשה עמך באלו השנים שעברו עליך, ובפרטיות בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, ושום ברזיה שבעולם אינה יכולה לעזר לך, אדרבה, משליכים אותך ומחלישים את דעתך שאתה אבוד משני העולמות, ואין על זה שום תשובה וכו' וכו', וכמעט שאתה יוצא מדעתך מרב צער ועגמת נפש שיש לך ממה שעובר עליך וכו' וכו'.

והשם ותברך חמל עליך בזכיות חנם, וזכית להתודע מרבי אמת כזה, אשר אמר, שמקבל על עצמו כל מה שעבר עליך —

(ב) והו הגן-עדן של השם ותברך.

אך ורק כְּשִׁתְּצִית אותו ותקנים מה שְׁהוּא מְצוּה אוֹתָךְ בְּתַמִּימוֹת
 וּבְכַשְׁיטוֹת גְּמוּנָה, וְזָכִיתָ לְמִצַּא סְפָרִים קְדוֹשִׁים אֱלוֹ, וְעִכְשׁוּ בְּשִׁבִיל
 פְּתוּי הַיָּצָר, אֲשֶׁר רוּצָה לְנַקֵּם בָּךְ, וְרוּצָה לְרֹאוֹת אִיךָ שְׁאֵתָה מֵאֲבֹד
 אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת וְכוּ' וְכוּ', תִּמְנַע אֶת עֲצָמְךָ מִלְּהִתְקַרֵּב אֶל הָרַבִּי
 הָאֵמֶת הַזֶּה, אֲשֶׁר רַק הוּא יָכוֹל לְעֹזֵר לָךְ? ! וּבְשִׁבִיל רִשְׁעוֹת הַיָּצָר
 אֲשֶׁר חִפֵּץ לְהַמִּיתָךְ מִיָּתֶךָ נִצְחִית בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נִצְחִים, תִּמְנַע אֶת
 עֲצָמְךָ מִלְּלַמֵּד בְּסִפְרִים אֱלוֹ? ! וְאִיךָ שְׁיִתְּלַבֵּשׁ בְּמִי שְׁיִתְּלַבֵּשׁ, כִּי הִרְבֵּה
 שְׁלִיחִים יֵשׁ לוֹ בְּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן (חֲלָק א',
 סִימָן קנב), שְׁלִפְעָמִים מְנִיחִים בְּפֶתַח יָרֵא שְׁמַיִם שְׁלֹא יִנִּיחַ לְכֹנֶס וְכוּ',
 עַיִן שָׁם; כִּי גַם אֱלוֹ הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר מוֹנְעִים בְּעַדְךָ, הֵם בְּאֵמֶת גְּדוֹלִים,
 אֲלֵא הֵם בְּבַחֲיִנַת מְלֹאכִים, וְאִיךָ שְׁזוּהֵי דְרָגָה גְבוּהָה לְהִיּוֹת מְלֹאךְ, אִיךָ
 אִיךָ-עַל-פִּי-כֵן גַּם בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה כְּשֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבְרֹא
 אֶת הָעוֹלָם, קָטְרָגוֹ הַמְּלֹאכִים וְאָמְרוּ: עֲתִיד לְמַחְטָא קַמְךָ, הַיְנוּ
 שְׁלֹא יִבְרֹא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָאָדָם, כִּי יַחְטָא לְפָנָיו יְתִבְרַךְ,
 וּמִשָּׁם מִשְׁתַּלְשֵׁל, שְׁיֵשׁ גְּדוֹלִים אֲשֶׁר אוֹחֲזִים, שְׁמִי שְׁפָגַם, וּבְכַרְט
 בְּפָגַם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ כְּבָר לְשׁוּב אֱלִיו
 יְתִבְרַךְ, מִכָּל שֶׁכֵּן שְׁאֲסוּר לְגִלוֹת לוֹ אוֹרוֹת כְּאֱלוֹ הַמּוֹכָאִים בְּסִפְרֵי
 רַבְנֵנוּ וְ"ל וְכוּ', אִיךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִשְׁיִבְכֶם: בְּחֻנָּם נִקְרָאתִי רַחוּם,
 בְּחֻנָּם נִקְרָאתִי חֲנוּן, זֶהוּ עֵקֶר גְּדֻלְתִּי, כְּשֶׁאָדָם נָפַל בְּעַמְקֵי עַמְקִים
 וּבְשָׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתָיו, וּמִסְּבַב בְּרִיעוּת, וְאִיךָ-עַל-פִּי-כֵן הוּא שָׁב
 אֵלַי, זֶהוּ עֵקֶר גְּדֻלְתִּי. וְדָבָר כְּזֶה אֵינּוּ יָכוֹל מְלֹאךְ לְהִרְאוֹת, כִּי כְּבָר
 מְצִינּוּ מְלֹאכִים שֶׁהֵיוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִיךָ-עַל-פִּי-כֵן נִתְגַּשְׁמוּ כָּל-כָּף,
 עַד שְׁלֹא יָכֻלוּ לְעֹלוֹת כְּיָדוּעַ, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חַז"ל (בְּרַכּוֹת לד): בְּמִקּוֹם
 שְׁבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, שָׁם צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוֹלִים לְעַמֵּד,
 כִּי עֵקֶר הַמַּעֲלָה הוּא כְּשֶׁנוֹפֵל — וְחֹזֵר וּמִתְחַזֵּק, זֶהוּ עֵקֶר גְּדֻלְת
 הָאָדָם. וְדָבָר כְּזֶה אֵינּוּ יָכוֹל צְדִיק גְּמוּר לְהִרְאוֹת, וְעַל-כֵּן הוֹלֵךְ
 לְשִׁיטָתוֹ וְאוֹמֵר, שְׁאֲסוּר לְגִלוֹת אוֹרוֹת כְּאֱלוֹ לְפָגוּמִים, כִּי אִי אֶפְשָׁר
 לָהֶם לְחֹזֵר, וְקִשָּׁה לָהֶם מְאֹד לְשׁוּב, וְעַל-כֵּן מְטִילִים עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי
 עֲבוּדוֹת קָשׁוֹת וְכוּ' וְכוּ'. אִיךָ הַצְּדִיק הָאֵמֶת הָרַבִּי הָאֵמֶתִי הוּא אֲשֶׁר

זכה להפלל בו יתברך לגמרי, ועל-כן דיקא הוא זוכה לגלות עצם רחמנותו יתברך, ובפרטיות על כל אלו שִׁכְבַּר נָפְלוּ וְנִכְשְׁלוּ כָּל-כֶּף, כי אדרבה זהו עקר גדלתו יתברך — שְׁאֵדָם שְׁנִכְשַׁל כְּבָר כָּל-כֶּף בַּפָּגֶם הַבְּרִית, יוכל לחזר אליו יתברך, והוא גורם שְׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר בְּשִׁכְלֵי אֲנוּשֵׁי.

ובאמת מהו צדיק גמור? זה שֶׁעֲבַד הַרְבֵּה בְּתוֹרָה, וּבִתְפִלָּה וּבִמְצוּוֹת, עַד שֶׁהִגִּיעַ לְמַדְרַגַּת צַדִּיק, וְעַמַּד שָׁם, כִּי הֵלֵא כְּבָר גָּמַר עֲבוֹדָתוֹ, כִּי הֵלֵא הוּא צַדִּיק, וְזֶה צַדִּיק גָּמוֹר שֶׁגָּמַר עֲבוֹדָתוֹ, וְעַל-כֵּן הוּא לְשִׁטְתוֹ, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְקַרֵּב רְחוּקִים וְכוּ' כַּנ"ל, אֲכַל לֹא-כֵן רַבְּנוּ ז"ל וְכָל הַצַּדִּיקִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, אֲשֶׁר הֵם הָיָה בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה כָּל יְמֵיהֶם (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו', שְׁצַרְיָה לְאַחֵז תָּמִיד בְּמִדַּת הַתְּשׁוּבָה). וְרַבְּנוּ ז"ל הָיָה רָגִיל תָּמִיד לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם, וְהָיָה רָגִיל לֹמַר אֵיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת יְהוּדִי, וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת לְעוֹלָם עָלָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְעַל-כֵּן דִּיקָא הוּא זָכָה לְהַשִּׁיג גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וּרְחֻמָּוֹתָו אַף עַל הַכִּי רְחוּקִים וְגִרּוּעִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הַשִּׁיג בְּכָל פֶּעַם חֲדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן דִּיקָא הוּא יָכוֹל לְהַאִיר בְּרְחוּקִים אֲמַתָּו יִתְבָּרַךְ וְגִדְל רְחֻמָּוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ בְּמַקּוֹם שְׁבַעֲלֵי תְשׁוּבָה עוֹמְדִים — הֵינּוּ הַצַּדִּיקִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁם אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לְעַמֵּד, כִּי "הַצַּדִּיק הַגָּמוֹר" נִשְׂאָר עוֹמֵד עַל עַמֵּדוֹ, וְעַל-כֵּן אֵינּוּ יָכוֹל לְקַרֵּב וְכוּ', מִכָּל שֶׁכֵּן אֵת הַרְחוּקִים וְהַפְּגוּמִים בְּיוֹתֵר, וְאִדְרַבָּה מְרַחֵק אוֹתָם, אֲכַל לֹא-כֵן הַצַּדִּיקִים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהֵם בְּכַחֲנֵינַת מִשָּׁה - מְשִׁיחַ, הֵם תָּמִיד "בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה" לְעַרְךָ גְּדֻלַּת הַשְּׂגָתָם שְׁמִשְׁיָגִים בְּכָל רִגְעֵי אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ, עוֹשִׂים בְּכָל רִגְעֵי תְשׁוּבָה, וְעוֹלִים בְּכָל רִגְעֵי עֲלִיּוֹת חֲדָשׁוֹת, וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שְׁעוֹלִים, הֵם דִּיקָא יְכוּלִים לְהַעֲלוֹת יְרוּדִים וּנְפוּלִים. (וְהֵבֵן הַיֵּטֵב, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַאֲרִיךְ בְּדַבְרֵים דְּקִים וְרוּחָנִיִּים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ בָהֶם שׁוֹם תְּפִיסָה כָּלֵל וְכוּ'. אַךְ זֹאת אָנוּ יוֹדְעִים, שְׁטוּבָה נִצְחִית אֵי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי רֵאשֵׁי הַצַּדִּיקִים, יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת. וְהַבְּעַל-דְּבָר יַעֲשֶׂה כָּל מֵה שְׁכַחְחוּ לְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁים שׁוֹנִים, הַעֲקָר לְרַחֵק אוֹתָנוּ מֵאֲמַת כְּזוֹ, כִּי בְּאֵמַת

לפי מעשינו הפגומים, אין אנו ראויים, כלל וכלל לא, לידע מאורות כאלו, וזהו הנסיון שלנו, שנשמע התנגדות, ואם נרחם על עצמנו, ונמסר נפשנו להשאר בתוך שערי הקדשה, אז נזכה גם כן להתעלות, ודו"ק).

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, ועל-כל-פנים אין אנו מתנגדים על הרבי האמת הזה, בודאי תהיה לנו תקנה טובה לתקן הכל, כל מה שפגמנו עד עכשו. העקר לאחז את עצמו עם אנשיו היקרים, ולהתמיד בספריו הקדושים מדי יום ביומו, והעקר שתהיה אתערוותא דלתתא מצדנו, כי הצדיק האמת בגדל כחו, בודאי יכול להעלות ולהגביה את הכל, אפלו הנמוכים והירודים מאד מאד, הרובצים תחת משא עוונותיהם, ובפרטיות אלו שנפגמו בהוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, שמנח עליהם משא כבד של חלישות הדעת, ומקיים מצות עשה של: "עזב תעזב עמו" (שמות כג, ה) "הקם תקים 'עמו'" (דברים כב, ד), אכל הוא מבקש 'עמו', דהינו כשהוא בעצמו רוצה גם כן בזה לרחם על עצמו, אף אי אפשר לו בעצמו, והוא מצפה למי שיעזור לו, לזה וכו'. אבל אם רוצה לסלק עצמו לגמרי, ואינו רוצה להשתדל בתקון נפשו כלל, רק רוצה שהצדיק יעשה בעצמו, זה אינו הולך, והבחירה חפשית (עין כל זה באריכות בלקוטי-הלכות, אבדה ומציאה, הלכה ג).

חזק ואמץ מאד מאד, ואם ירצה השם, עוד חזון למועד להאריך יותר, וההכרח לקצר עכשו מרב טרדותי.

הדורש שלומך...

תראה לנדב איזו נדבה על הדפסת הקוונטרסים, כי היא זכות הרבים גדולה מאד.

תשכח.

בעזרת השם ותפירה, אור ליום רביעי לסדר בא התשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, אחי ורעי, חמדת לבבי, גזר ראשי, הבחור היקר לי מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, המוסר נפשו להשאר קים בדרך האמת שקבלנו מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך קבלתי כבר שלש פעמים, פעם אחת על-ידי הבחור ששלחת אלי, אך לדאבוני הרב לא הייתי אז בביתי לדבר עמו. ופעם שנייה קדם השבת, והיום קבלתי בפעם השלישית.

והנה כל מכתביך הם מלאים צעקות ושוועות, איך זוכים לשוב אליו ותפירה, ואיך זוכים לחדש ימינו בקדם וכו'. ובאמת איני יודע מה להשיב לך, כי הלא כל ספרי רבנו ז"ל בדרך, ובפרט ה"לקוטי-הלכות", מה יש להוסיף עליהם. ובפריטיות שכתבתי לך כל-כך הרבה מכתבים, אשר כדאי שתעין בהם מפעם לפעם, כי באמת כל דבורינו נלקחו רק מהנחל העליון הנובע בו מקור החכמה הקדומה, וכשאני מעין בהם, הם מחזקים אותי הרבה. והלואי היו לי בימי הנעורים מכתבים כאלו, לא היה עובר עלי מה שעבר וכו'.

על-כן, אהובי, אחי, כלך מלהמשיך עצמך כל-כך אל הצער, כי מאומה לא תפעל עם הצער ועגמת הנפש. וזכר מה שאמרו חז"ל במדרש (תנחומא עקב ג), זה שאמר הכתוב (איוב ח, ז): "והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד", ללמדך שכל המצטער בתחלתו, ירוח לו בסופו. ואין לך המצטער מתחלתו יותר מאברהם, שהשלוף לכבשן האש ונגלה מבית אביו, ונדפו אחריו מלכים, ונתנפה בעשרה נסיונות וכו' וכו'. וכן יצחק וכן יעקב, וכן כל הצדיקים והחסידים, עובר עליהם בתחלה מה שעובר וכו', עין שם. וכבר אמר רבנו ז"ל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'): כל העבודות וכל התשובות, כל מה שרוצין לעשות איזו עבדה בעבודת השם יתברך, כמה קלין של 'אוי ואבוי' וכמה גניחות וכמה כפילות וכמה הטיות (היגו תנועות משנות שעושים יראי ה' בעבודתם), צריכין לעשות קדם שעושיין איזו עבדה וכו', וגם אחר-כך אינו באה בנקל עבודת השם יתברך, וצריכין גייעות רבות וכו', עיין שם.

ואף שאני יודע שנוגע לה הדבר עד נקדת הנפש, כבר אמר התנא (אבות ו, ה): לפום צערא אגרא. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפה), שכל מי שיש לו גייעות וטרחות יותר בתחלת ההתקרבות להשם יתברך, דהיגו שיש לו מניעות רבות מאביו, מאשתו, מבניו, מחותנו או משאר בני-אדם וכו', כל אלו הצרות בונות לו כלים טובים לקבל הרבה קדושה ודעת, וגם הצער שיש בלב מעצמו, שמצטער למה הוא רחוק כל-כך, ולמה אין הוא עדין איש כשר, כל אלו השפיעות הדמים ועגמת הנפש והצער והיסורים גם-כן בכלל זה, שעל-ידי-זה נשבר לבו בקרבו, עד שיזכה לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ויהיו לו כלים טובים לקבל נעם זיו שכינתו יתברך.

ואיתא בספרי (פרשת האזינו), שאמר להם משה לישראל: שמה אתם יודעים כמה צער נצטערתי על התורה, וכמה עמל עמלתי בה, וכמה גייעה געתי בה וכו', כשם שלמדתי בצער, כך תהיו אתם למדים בצער וכו', עיין שם; ובאמת יש בזה הרבה נסיונות, שאדם נופל לפעמים, ונתחשוף לו פתאום כל האור שלא בעונתו, ונדמה לו שאבד שני העולמות, רחמנא לצלן, אז דיקא אם יתחזק, יוכל לחזור אל מדרגתו, כי כשנתקטן עד נקדה זעירא, ויבא לבחינת 'אין' — בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי, קרוע לאף קרעים, תדע שזוהי נקדת משיח ממש, כי היא נקדת שער החמשים, הכנועה אמיתית, ואוהב את כל נשמות ישראל, ומוצא רק את הטוב בהן וכו', אף דיקא כשמגיעים לזה, שזה גמר השלמות דיקא, אז מתפשט

הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם בְּכַלְבוּלִים וּבְעֵקְמוּמִיּוֹת, בְּקִשְׁיֹת וּבְסַפְקוֹת, וְדִיקָא
עַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּרְשִׁים מֵהַגֶּן-עֵדֶן, שְׁעַר הַחַמְשִׁים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנֵנוּ וַ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַכֵּב), אֲשֶׁר
צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלַעֲבֹד אֶת ה' בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֶפְלוּ
אִם לְפַעְמִים נּוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ, צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצוּמוֹ בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים,
שֶׁהִזְרִיחָה לוֹ אִיזוֹ הָאָרֶה. אִף שֶׁעֲכָשׁוּ נִפְלַ מְזֶה וְנִסְתָּמוּ עֵינָיו וְלָכְבוּ,
עִם כָּל זֹאת רָאוּי שֶׁיִּחְזַק עֲצוּמוֹ, וְיֵאָחֵז בְּיָמִים הַקּוֹדְמִים, וְיִלְךָ
אֲחֵרֵיהֶם, דִּהְיֵנוּ כְּמוֹ שְׂאֵז הִיָּה לְבוֹ בּוֹעֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כֵּן עֲכָשׁוּ
יִחְזַק אֶת עֲצוּמוֹ, וְיִהְיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְיִבְעֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ וְכוּ', עֵינֵי
שָׁם. וְדַבֵּר זֶה נוֹהֵג בְּכָל פַּעַם, כִּי תַעֲנוּג תְּמִידִי אֵינּוּ תַעֲנוּג, עַל-כֵּן
כְּשֶׁאָדָם זֹכֵה כָּבֵד לְאִיזוֹ הַרְגָּשָׁה בְּאִמְתָּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְזֹכֵה לְאִיזוֹ
בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת וְתִשׁוּקַת הָאֲמוּנָה, וּמְאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵז לְבוֹ
בוֹעֵר מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלוֹמֵד הַרְבֵּה וּמִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה וּמִחַמַּת
שָׂאִי אֶפְשֶׁר לְעוֹלָם לְעַמֵּד עַל מְדַרְגָּה אַחַת, עַל-כֵּן צָרִיךְ לַעֲלוֹת עוֹד
יוֹתֵר, וְקֹדֵם הָעֲלִיָּה יֵשׁ יְרִידָה, וְהִירִידָה הִיא לְצַרְף הָעֲלִיָּה, וּכְשֵׁישׁ
לוֹ יְרִידָה, אֵז נִחְשָׁף לוֹ הַכֹּל, וּכְאִלוֹ לֹא רָאָה אוֹר מִיָּמָיו, וּכְאִלוֹ
לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה לוֹ אוֹר, וְעַל-כֵּן הוּא אֵז בְּסַכְנָה גְּדוּלָה, כִּי בְּנִקְל
לוֹ לְאָבֵד שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. עַל-כֵּן עֲצוּתוֹ, שֶׁיִּלְךָ אַחַר יָמָיו הָרֵאשׁוֹנִים
בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְלִית
אַתֵּר דְּפָנוּי מִנִּיָּה, וְיִקְבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה בְּלֵב רַחֵב וְשִׂמְחָה, אֵז יִזְכֶּה
לְחִזּוֹר לְמְדַרְגָּתוֹ וְכוּ'.

וּכְבֵּר אָמְרוּ חַז"ל (אֲבוֹת דְּרַבֵּי נֶחֱמָן): טוֹב לוֹ לְאָדָם דְּבָר אֶחָד בְּצַעֵר
מִמָּאָה בְּרוּחַ, כִּי עַל-יְדֵי הַצַּעֵר בּוֹנֶה לְעַצְמוֹ כְּלִים, וְאִף שֶׁבִשְׂעַת
הַצַּעֵר, אֵז מֵר מְאֹד מְאֹד, וּכְאִלוֹ נֶאֱבָד לְגַמְרִי, חֵס וְשְׁלוֹם, אִף אִם
יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְשִׂמְחָה נִפְשׁוֹ בְּשַׂעַת צַעֲרוֹ וְלִהְרַחֵיב לְבוֹ, אֵז
סוּף כָּל סוּף יִחְזוֹר אֶל מְדַרְגָּתוֹ הַקּוֹדְמָת וְכוּ'. וְזִכּוֹר דְּבַרֵי מוֹהַר"נ' תַּ
וַ"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פֶּסַח, הַלְכָה ט'), אֲשֶׁר הִתְכַּרַח, שֶׁפָּמָה וְכִמָּה עֵתִים
וְזִמְנִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, עֵתִים לְטוֹבָה וְעֵתִים לְרָעָה,

חס ושלום, שהם הכ"ח [העשירים ושמונה] עתים האמורים בספר קהלת, ובהם כלולים כל העתים העוברים על כל אחד ואחד מיום הולדו עד יום מותו, אשר עליהם התחנן דוד (תהלים לא, טז): "בִּידֵךְ עֲתוֹתַי, הֲצִילֵנִי מִיַּד אֹיְבֵי וּמְרוֹדְפָי" וכו'.

ועל-כן אשרי הזוכה להיות מקרב אל הצדיק האמת, אשר אוחו בכר בשער החמשים, שהיא בחינת יששכר, אשר מאיר לכל מקרבו, שיוכלו לעמד ולהתחזק ולהשאיר על עמדם בכל הזמנים והעתים העוברים עליהם, בבחינת "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים, לדעת מה יעשה ישראל" (דברי הימים-א יב, לג), שיידע כל אחד ואחד בפרטיות מה לעשות בכל עת ועת, איך להחיות ולחזק את עצמו בכל עת ועת כפי הזמן והעת והמצב שלו וכו'. פעם בתורה ופעם בתפלה, פעם בצדקה ופעם בצעקה, בשועה, בתחנה ובבכיה, פעם בשמחה, בחדנה, ברקודים ובהמחאת כף, פעם בדבור ופעם בשתיקה. ויש עת שצריכים ומכרחים לבטל את עצמו דיקא מהעבודה, בחינת: "בטולה של תורה זה קיומה" (עין מנחות טז:), כי יש עת שצריכין לאכל או לישן בשביל קיום הגוף, או לדבר עם בני-אדם כדי לפקח דעתו, וכיוצא בזה הרבה. והכל כפי העתים העוברים על האדם, כי בהכרח שיעברו על האדם כמה וכמה עתים שונים בחייו, בימי נערותו ונדלותו וזקנותו. והצדיק האמת הוא מאיר לכל מקרב, שיידע איך לחזק את עצמו בהשם יתברך בכל עת ועת בפרטי פרטיות. מגיעה פעם עת, שאי אפשר בה ללמד — מה בכך, אעשה מצוה אחרת עכשו, אשמח את עצמי במצות ציצית שעלי, אאסוף צדקה, אעזור לחברי, ובפרט לדבר עמהם דבורים של התכלית, אשר אין למעלה ממצוה זו — לקרב רחוקים אליו יתברך וכו', או אכתב עכשו חדושי תורה לעצמי או לאחרים וכו'. הפלל, שיש, תהלה לאל, במה לבלות את הזמן היקר, ושום דבר אסור שיהיה באפן של חובה, רק בדרך אגב, ואם לפעמים אי אפשר לו לעשות שום דבר, אז מחיים את עצמם בנגונים וברקודים וכו'.

אָקוּהָ שְׁתוּצִיא מְזֵה רְמִזִּים וְהִתְחַזְקוֹת לְעֲצָמָהּ, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְבָאָר כָּלֵל בְּכֹתֵב, וּבְפֶרֶט אִם נִרְצָה לְכַתֵּב הַכֹּל בְּכֹתֵב, הִתְחַזְקוּ לְהַעֲתִיק אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל, הַמְּלָאִים אוֹצְרוֹת שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם.

עַל-פֶּן, אֶהוּבִי, אַחִי, בָּרַח לָךְ עֲכָשׁוּ אֶל סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל, וְתִקְבַּע לְעֲצָמָהּ קְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּכֹל סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל, לְלַמֵּד פְּסֻדוֹן בְּ"לְקוּטִי-הַלְכוֹת", וְלַחְזוֹר בְּשִׁיחוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל, עַד שֶׁיְהִיוּ שְׂגוּרִים עַל פִּיךָ מִמֶּשׁ, וְכֵן לְעֵיִן בְּכַמָּה מִכְּתָבִים מְ"עֲלִים לְתַרוּפָּה". וְהַעֲקֹר — לְהַתְנוּעַד יַחַד עִם כָּל הַחֲבָרִים, וְלַחְזֹק אִישׁ אֶת רַעְהוּ.

הִתְחַזְקוּ לִי לְקַצֵּר. תְּכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתָּ מִכְּתָבִי זֶה, וְאִם הִחֲזִיחַ אוֹתָךְ, כִּי אוֹתִי הוּא מְחַיֶּה מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

תשכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּא הַיְתָשֶׁל"ג.

אֶף טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחִי הַיְקָר, הַאֲבִירָה הַשׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְּתָבְךָ הַיְקָר בְּתַחֲלַת הַשָּׁבוּעַ קִבַּלְתִּי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ עַל גְּדֹל הַחֲלִישוֹת הַדַּעַת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, כְּכֹר דְּבַרְנֵנוּ הַרְבֵּה פְּנִים אֶל פְּנִים. הַעֲקֹר הוּא לְבָרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה וּבְתַפְלָה, וְאִזּוֹ לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעַתוֹ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, מֵאַחַר שֶׁאֵינִי רוֹאֶה שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֶלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֹּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִּי פְּרִטִּית, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין

עָלְיוּ מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:), וְאָפְלוּ רִישׁ גְּרִיגִיתָא מִן שְׁמַיָא מִנּוּ לִיה (בְּרֻכּוֹת נח.), וְאָפְלוּ צְפוּרָא כְּלִילָא בְּלַעְדֵי שְׁמַיָא לֹא מְצַתְדַע (ירושלמי שְׁבִיעִית), וְאִין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שְׁמוּכָן לְחֲבֵרוֹ, וְאִין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חֲבֵרְתָהּ אָפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא (יומא לח:), עַל-כֵּן לְמָה תְּפַל כָּל-כֶּף בְּדַעְתָּךְ עַל לֹא דְכָר. וּכְבָר אָמַר רַבְנּוּ ו' ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, גְּאוֹת, סִימָן יג): מִי שֶׁעוֹצֵם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַ'ע', עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹל מִבְּזִיוּנוֹת, וַיֵּשׁ לוֹמַר הַכּוֹנֵה בְּפִשְׁטוֹת, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמַעְלִים עֵינָיו, וְאִינוּ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה, אֲזוּ לְעוֹלָם לֹא יִרְאֶה אִיךָ שֶׁהִלָּה שׁוֹחֵק מִמֶּנּוּ, מֵאַחַר שְׁאִינוּ רוֹאֶהוּ כָּלֵל. כְּמוֹ-כֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי-חַיּוֹת, צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ שְׂלֵא יִרְאֶה רַק רוּחֵי-חַיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּדְכָר זֶה, וּלְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, וְאִף שֵׁישׁ בְּנִי-אָדָם שֶׁמְצַעְרִים אוֹתוֹ, צָרִיךְ שִׁידַע, שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, כְּדֵי לְפַשֵּׁט הָעֵקֶמּוּמִיּוֹת שֶׁכָּלְבוּ, כִּי עַל-יְדֵי שְׂאֵלוֹ "הַנְּחָשִׁים" נוֹשְׁכִים אוֹתוֹ בְּאָרֶס לְשׁוֹנָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְבוּ נִשְׁבֵּר בְּקִרְבּוֹ וְנִשְׁפָּךְ כַּמַּיִם, אֲזוּ דִּיקָא זֹכָה לְהִגִּיעַ לְבִטּוּל בְּאֵמַת, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה "אִין" מִמֶּשׁ, וְאֲזוּ דִּיקָא זֹכָה לְהַכְּלִיל בּוֹ יְתַבְּרָךְ. וְעַל-כֵּן אִם הָיוּ אֵלּוֹ הַנְּחָשִׁים יוֹדְעִים אִיזוֹ טוֹבָה עוֹשִׂים, וְלִהְפֹּךְ — אִיזוֹ רָעָה גּוֹרְמִים לְעַצְמָם, כִּי דִרְךְ הַנְּחָשׁ — שְׁנוֹשֵׁף, וְאַחֲרֵי-כֵן מֵת, לֹא הָיוּ מְכַנְּסִים אֶת עַצְמָם בְּסַכְּנָה עֲצוּמָה זוֹ, לְנִשְׁפָּךְ אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים מֵהֶם. וּכְבָר אָמְרוּ חז"ל (אֲבוֹת ב, טו): "וְהָיוּ זֵהִיר בְּגַחְלָתָן שְׂלֵא תִפְּוֶה"; וְכֵן אָמְרוּ (שֶׁבֶת קִיט:): הַמְּבַזָּה תִּלְמִיד חֲכָם, אִין רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ; וְעַל-כֵּן לְמָה לְהַכְּנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּמַחְלָקַת, וּלְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע עַל יִרְאֵי ה', אֲשֶׁר נִכְלָלִים בּוֹ יְתַבְּרָךְ לְגַמְרֵי, מִדּוּעַ לֹא יִזְכֹּר הַנְּחָשׁ מַעֲשָׂיו וְחִטְאוֹתָיו הַמְּגַנִּים, וְאִיךָ יַחְגֹּר מִתְּנָיו לְרִדְף אִישׁ כָּשֵׁר וִירָא ה', אֲשֶׁר כָּל מַחְשַׁבְתּוֹ דְּבוּקָה רַק בְּשִׁכְיָנָה תְּמִיד, וּמִיַּחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, וְאִף שְׁנִדְמָה לוֹ שְׂאֵתוֹ הָאֵמַת וְהַצְדִּיק, וְחֲבֵרוֹ הוּא הַחַיִּב, לְמָה לְהַכְּנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּמַחְלָקַת וּבְשִׁנְאָת חָנָם, הֲלֹא "יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר", וּמִי יוֹדַע מַה יֵּלֵד יוֹם, וּמָה נָשִׁיב לְשׁוֹלְחֵינוּ דְּכָר?! עַל-כֵּן עֵקֶר הָעֲצָה רַק לְבָרוּחַ אֱלֹהֵי יְתַבְּרָךְ, וְלִכְלֵל יְתַעַרְב עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, וְאֵל יִפְגֹּס בְּשׁוֹם וּפְחוּחִים, אִף לְהַצְדִּיק אֶת עַצְמוֹ, כִּי אִין אָדָם דֵּר עִם נְחָשׁ בְּכַפִּיפָה אַחַת (כְּתוּבוֹת עז.), עַל-כֵּן לְמָה לָךְ לְהַכְּנִיס אֶת עַצְמָךְ בְּכַפִּיפָה כְּזוֹ אֲשֶׁר תְּפַל,

חס ושלום. וכבר אמר החכם: "כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר — אֶתְחַרֵּט, וּכְשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר — לֹא אֶתְחַרֵּט". וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן לח): מאי דְּכָתִיב (תהלים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ", עֵקֶר הַרוּחַ סְעָרָה אֲשֶׁר נִתְּהַנֶּה בְּמַחוּ שֶׁל הָאָדָם, וְגוֹרְמַת לוֹ הַתְּרַחֲקוֹת מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַדְּבֹר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְעֵינֵי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חלק א', סימן כט): עַל-יְדֵי פָגַם הַדְּבֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת רֶכֶב עַל בְּגָדוֹ, בָּא לְנִפְיֵלָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּבִסְפָר תְּפָאֲרַת עוֹזִיאֵל (פְּרֻשַׁת חֻמַּת פְּרֵשׁ: וְכָל כְּלֵי פְתוּחַ אֲשֶׁר אֵין צְמִיד פְּתִיל עָלָיו — טָמֵא הוּא (בַּמְדָּבָר יט, טו). הַכּוֹנֵה כְּלֵי הַדְּבֹר, אִם אֵין צְמִיד פְּתִיל עָלָיו, הֵינּוּ לְחֶסֶם אֶת דְּבוּרֵי פִּיו — טָמֵא הוּא. וְרַב יְרִידַת הָאָדָם וְנִפְיֵלְתוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַדְּבֹר, שֶׁמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּדְבוּרִים וּבְכוּפּוּחִים לְהִרְאוֹת צְדָקוֹ וְכוּ'. הָעֵקֶר לִידַע תְּמִיד, שֶׁאֵין לוֹ רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, "רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֲנִי צָרִיךְ לְדַבֵּר, וְרַק מִמֶּנּוּ לְבַקֵּשׁ מָה שֶׁאֲנִי צָרִיךְ, וְחֻבְרֵי לֹא יוּכַל לְהִרְעֵ לִי וְלֹא לְהִיטִיב לִי, עַל-כֵּן לְמָה לְהַכְנִים אֶת עֲצָמִי בְּסִפְנֵה גְדוּלָה כְּזוֹ, לְהִתְעַרֵב בֵּין נְחָשִׁים".

אשרינו ומה טוב חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה, ולילך על-פי דרכו בתמימות ובפשטות בלי שום חכמות של הבל, של רבוי אור, אשר גורם אחר-כך שבירת כלים — מחלקת עם בני-אדם. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

וההכרח לקצר, ובקרוז אכתב לך עוד.

הדורש שלומך...

תשל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּא הַתְּשֵׁל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד,
צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחֲל הָעֵלְיוֹן
הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה, מְסוּד שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ'
... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי מְזֶה שְׁלֵשָׁה שָׁבוּעוֹת, אִךְ טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ בְּכָל
יוֹם, עַל-כֵּן לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ, וְלֹא בְּזָדוֹן עֲשִׂיתִי זֹאת.

אַהוּבֵי, אַחִי, אֶתְמוּל בְּלִילָה דְּבִרְנֵנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-
מוֹהַר"ן (חֲלֹק ב', סִימָנִים: כד, כה), מֵה שְׂרַבְנוּ ז"ל מְגַלָּה, שְׁ"מִצְוֵה גְדוּלָּה
לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד", וְלִהְפֹּךְ כָּל הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֲבוּ מַחוּ וְדַעְתּוֹ, וַיִּזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת וְהַגְּאֻלָּה (עֵין
שֵׁם, סִימָן י'). וְגַם עַל-יְדֵי תִקְוֵה הַשִּׁמְחָה יִזְכֶּה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ
יִשְׁמַר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית (שֵׁם, חֲלֹק א', סִימָן קסט), וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשִּׁמְחָה, שֶׁהִיא
הַטּוֹבָה הַנִּצְחִית, וְאִךְ שֶׁכָּבֵר עָבַר עָלֶיךָ מֵה שֶׁעָבַר, חֲזוֹק וְהַתְּחַזֵּק
בְּמִדַּת הַשִּׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטְּלוּ כָּל חֲטָאֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים
קד, לד-לה): "אֲנֹכִי אֶשְׂמַח בְּה'" יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ" וְגו', כִּי
הַשִּׁמְחָה בְּאֻלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הִיא עֵקֶר הַתְּכִלִּית שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ
אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלִהְשֵׁתָעֲשֶׂע בְּנֶעֱם זֵיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל וְגַלְּה לָנוּ, אֲשֶׁר "הַתְּבוּדוֹת הִיא מַעֲלָה
עֲלִיוֹנָה יוֹתֵר מִהַפֵּל", וְאֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים לֹא הִגִּיעוּ אֶל מִדְּרָגָתָם, כִּי
אִם עַל-יְדֵי שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ. וּבְכַאֲמַת הֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, כְּכָל
שֶׁתְּתַגְדֵּל וְתִתְרַבֶּה הַשִּׁמְחָה בְּנִקְדוּת טוֹבוֹת שֶׁיִּמְצָא בְּעֲצָמוֹ (עֵין שֵׁם,
סִימָן רפב), כְּמוֹ-כֵן יִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְשִׁנִּיהֶם — "הַשִּׁמְחָה

והתבודדות", הם עקר הגדרים שיש על הגשר הצר שהאדם צריך לעבר בזה העולם (חלק ב', סימן מה), מצד אחד בחינת 'ושוב', שהוא 'ונפיק' — יחיה את עצמו מאד ויגיל וישמח בישועתו ותברך עם הנקדות הטובות שפבר זכה לחטף בזה העולם, ומצד שני בחינת 'עיל', שהוא 'רצוא' (שם, חלק א', סימן ו) — שצריך לבקש ולהתחנן אליו ותברך בלשון שרגיל בה, ולספר לפניו ותברך את כל לבו ואת כל מה שעובר עליו, וירבה בזה מדי יום ביומו, ואז סוף כל סוף יגיע יום ישועתו, אם לא יהיה בטלן לברח, חס ושלום.

ומה ששאלת אודות נקדת החבר שהזהירנו רבנו ז"ל (לקוטי-מחבר"ן, חלק א', סימן לד), עד עכשו קבלת התעוררות והתחזקות מאחד, ועכשו אתה בורח ממנו. מה אמר לך, אהובי, אחי, פבר אמר החכם לבנו: "בני, אל תחליף חבר קדמון בפבר חדש", כי ממנו זכית עד עכשו להתעלות בעבודת השם ותברך, וזכית להרבה תורה ותפלה, כמזכרן אם תשא אצלו, בודאי תזכה להתעלות יותר ויותר, וגם זכור תזכר בעת שהיית בדיחקות ובקטנות המחין, והיית מנח בשאול תחתיות ומתחתיו, ושום בריה לא רצתה לדבר עמך, ולהיות במגע ובמשא ומתן עמך, רק זה החבר הטוב והנעים, שהוא אשר נשא אותך כאשר ישא האומן את היונק, ובלה בעבורך שעות וימים ושנים ממש, ועכשו תחליפהו באחר, אין זה מן הנמוס כלל, ומכל שכן, שסוף כל סוף גם ההתעוררות שקבלת זה כמה שנים, תאבד ממך. ובאמת אני מרגיש את זה פבר במכתבך, שאתה כותב, שהתשלת מלמודיך, ואיך שאתה מבטל פבר רב היום, ואין לך שום התעוררות כבתחלה.

והנה רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן ו): היצר הרע דומה כמי שהולך ורץ בין בני-אדם וידו סגורה, ואין אדם יודע מה בתוכה, והוא מרמה בני-אדם, ושואל לכל אחד: מה אני אויז? ולכל אחד נדמה כאלו הוא אויז דבר-מה שהוא מתאנה לו, ועל-פן הכל רצים

אֲשֶׁר תּשַׁל בְּנַחֵל לֹא

אחֲרָיו, כִּי כָל אֶחָד סוֹבֵר שֵׁישׁ בְּיָדוֹ מֵה שֶׁהוּא חֶפֶץ, וּלְבִסּוֹף הוּא פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ, וְאֵין בָּהּ כְּלוּם וְכוּ', עַיֵן שָׁם.

וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מִגְּדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה נוֹגֵעַ גַּם בְּחִפּוּשׁ חֵבֵר טוֹב, כִּי לְפַעֲמִים רוֹדְפִים אַחַר אֶחָד יָמִים וְשִׁבּוּעוֹת וְכוּ', וְנִדְמָה שֶׁאֶצְלוֹ יֵשׁ מֵה שֶׁאֲנִי צָרִיךְ, וּלְבִסּוֹף עוֹבְרִים הַיָּמִים וְהַשִּׁבּוּעוֹת וְכוּ', וּמֵאוּמָה אֵין אֶצְלוֹ.

וְעַל-כֵּן טוֹב יוֹתֵר לְבַחֵר בְּחֵבֵר כְּזֶה, אֲשֶׁר עַל יָדוֹ אֲנִי זוֹכֵה "וַיֵּךְ אֵיין-קוֹיפֶן" טוֹב נֶצְחִי — פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, דְּפִי גְמָרָא וְשִׁבּוּעוֹת הַתְּבוּדוֹת" וְכוּ' וְכוּ'. וּבְחֵבֵר כְּזֶה צָרִיךְ לְאַחֵז כָּל יָמָיו וְכוּ', וְדַבְּרֵי פִי חֶכֶם חָן. וּבְאֵמֶת עַל-יְדֵי יְשׁוּבַת הַדַּעַת אֲמַתִּי, יְכוּל לְהִבִּין הָאֵמֶת הַיָּטֵב, וְאֵל מִי לְהִתְחַבֵּר.

הַהֲכָרַח לְקִצּוֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲחִי הַיָּקָר! כָּבֵד אֶמֶר הַחֶכֶם: "הַחֲבֵרָה הַטּוֹבָה מַצְלֵת מִן הַרְעוֹת" (מֵאִירֵי אֲבוֹת א, ז). רַבֵּנוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נט): הַפְּקָרוֹת אֵין צָרִיכִים כָּלֵל, הֵינּוּ לְהַפְקִיר אֶת הַכֹּל — אֲשֶׁתּוֹ וּבָנָיו וְכוּ', כִּי יְכוּלִים לְהִיּוֹת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם וְצַדִּיק גְּנוּז דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִף שֶׁהוּא בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וַיֵּשׁ לוֹ אִיזוֹ מְשֻׁרָה בְּפִרְנֶסָה, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַמֶּחַ וְהַדַּעַת. וְעַיֵן הַיָּטֵב בְּרַמְזֵי הַמַּעֲשִׂיּוֹת מִהֶרֶב הַקְּדוֹשׁ מְטַשְׁהֵרִין עַל הַמַּעֲשָׂה מִבְּעַל תְּפִלָּה (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשָׂה יב) שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲנָשָׁיו חוּץ לְיִשְׂרָאֵל, וְעָסְקוּ רַק בְּתִפְלָה, שֶׁהַפְּנוּהָ שֶׁאִף שִׁיּוֹשֵׁב בֵּין בְּנֵי-אָדָם, הוּא בְּתוֹךְ הַיִּשְׂרָאֵל, אִךְ הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מֵאִיר אֹרֹו יִתְבַּרֵךְ בְּאֲנָשָׁיו, עַד שֶׁאֶפְלוֹ הוּא בֵּין אֲנָשֵׁי הָעוֹלָם, מִחֲשַׁבְתּוֹ דְּבוּקָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעוֹסֵק

(א) לְהַקְנוֹת לָכֵם.

בתפלה ושיחה בינו לבין קונו, ושום בריה אינה יודעת מזה. וכן בחור צריך לידע, שעליו לישוב בשיבה, אף צריך להצניע את עצמו מחברו, ולישב בקרן זווית בבית-המדרש, וילמד בהתמדה, ואל יעשה דברים פאלו, אשר יעוררו עליו מחלקת וקטרוגים, העקר הוא רק לדבר עמו יתברך. ודבר זה יכולים בכל מקום ובכל זמן, ברחוב ובדרך, בביתו, בבית-המדרש, בחצר, בשדה וכו', כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, כי הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, וכמו שאין יכולים לקחת אור מהאדם, כמו-כן בכיכול אין יכולים לקחת את האדם ממנו יתברך, כי באיזה מקום שרק יהיה, משם יברח אליו יתברך, ועל-כן שום בריה אינה יכולה להזיז אותה ממקומה מאחר שאתה בורח אליו יתברך תמיד, וכן אין אתה צריך לעשות עבודות קשות, תעניות וסגופים וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), ודיקא אז נעשה יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפיני^ב (עין שם, חלק א', סימן סב), ואכילתו היא לחם הפנים ממש (שם, סימן לא), שרואה ומתבונן בפנימיות זומאכל וכו'.

ועל-כן מה טוב להתחבר עם חבורה טובה כזו, אשר ינצל על ידיה מן הרעות בזה העולם ומכל שפן בעולם הבא, כי אם יתחבר אל חבורה ההולכת להפך מזה, אף שנדמה שתחילתה מתוק, אף לבסוף היא מרה פלענה, ולא נשאר בידו כלום — לא בגשמיות, ומכל שפן לא ברוחניות. וכלל זה תנקט בידך אשר בחורים אינם מתחילים עם 'מתמיד', אדרבה נותנים לו כל הכבוד, רק בחור שהולך בטל, אינו אוכל ואינו ישן, עמו מתחילים לעשות ליצנות ולריב וכו'. על-כן, אהובי, אחי, פלך מהדרך המרו הזו שנתרגלת בה, ותישב לך בבית-המדרש, ותקבע לעצמך שער קבוע כסדרן דיקא בש"ס ובמשניות ובשלחן ערוך, ותתחיל מההתחלה דיקא, ובכל יום תלמד מעט או הרבה בנריות פאשר הזו וירנו רבנו ז"ל (עין שיחות-הר"ן, סימן עו), ומשעורים אלו אין אתה צריך להתבייש כלל, רק לומר: דער ברסלבר רבי האט מיר אזוי גיהייסן, פאשר

(ב) הקדוש-ברוך-הוא והשכינה פנים בפנים.

(ג) הרבי מברסלב בך צנה עלי.

אמר פעם ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל] לאחד לומר דבר זה, ויותר טוב לבלי להפגס בוכוחים כלל, ויאחז כל אחד דרכו, ומפעם לפעם באשר יתמרר לבך מהעובר עליך, ברח לך אל מקום מיוחד, ותספר לפניו כל לבבך וכל מה שעובר עליך וכו', ותראה להתנהג תמיד בדרך ארץ ובשישוב הדעת, ולכל תקפיץ על חבריך המצעים אותך, ותקבל הכל באהבה, ואז סוף הכבוד לבוא, שיתגלה לך מלך עליון בהארת כבודו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל. וכמו שכתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו" וכו'.

תשלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח ה'תשל"ג.

אף טוב וחסד ירדפו לאהובי, אחי היקר, האברך הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר אתמול קבלתי, ומאד נשבר לפי על מה שעובר עליך, אף באמת כבר מבאר כל ענייך בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רמט), פי אמר שם: מי שלבו חזק ואמיץ מאד, הוא יכול לעשות גבורות גדולות, ויכול לכבש הרבה מאד וכו', עין שם. על-פני אלה צריך לחדד (אויס שניצפון) לעצמך גבורה בלב ולהיות חזק ואמיץ מאד בענייך, ולא לפחד משום בריה שבעולם, ותעשה ותוציא מהפח אל הפעל כל מה שלקחת על עצמך וכו', ואל תירא ואל תחת מבשר נדם, שהיום פאן ומחר בקבר (ברכות כח:). ואיך זוכים לזה? על-ידי תקיף האמונה בו יתברך, לקשר עצמו בקשר אמיץ וחזק בו יתברך, ולידע שהוא יתברך מנהיג עולמו

בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְהַכֵּל מִשְׁנַח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית, וְאִין אָדָם נוֹגֵעַ בָּמָה שְׁמוּכֵן לְחֶבְרוֹ, וְאִין מַלְכוּת נוֹגַעַת בְּמַלְכוּת חֲבֵרְתָּהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא (יומא לח.), וְעַל-כֵּן מָה עָלֶיךָ לְהַתְּבַלְּבֵל בְּכַלְבוּלֵי חָנָם עַל לֹא דְבַר, הַמְמַרְרִים אֶת חַיֵּי הָאָדָם, וּמַעֲיָקִים לוֹ מְאֹד, וּמִשְׁפָּרִים אֶת לְבוֹ. וְצָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לִילֵךְ עִם הַהֲתַגְלוֹת הַנּוֹרְאָה שְׁגָלָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (חֶלֶק ב' שֶׁל לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּהַשְׁמָטָה) עַל הַפְּסוּק (יִחְזַקְאֵל לֵג, כו): "אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם", שְׂאֲבָרְהָם אֲבִינוּ עֲבַד אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ רַק בְּכַחֲנִית 'אֶחָד', וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב כְּאֵלוֹ הוּא יְחִידִי בְּעוֹלָם, וּבְפְרָטִיּוֹת אֵלוֹ אֲשֶׁר מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עֲלֵיהֶם לְדַעַת, שְׂיַעֲבֹר עֲלֵיהֶם מָה שְׂיַעֲבֹר מִבֵּית וּמִבְּחוּץ (הֵינּוּ הֵן מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ וְהֵן מִהַמְתַּנַּגְּדִים), אֶתָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֹךְ, וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ הַטּוֹב, הַחֲפִץ חֶסֶד וּמְרֻבָּה לְהִיטִיב, יַעֲשֶׂה כְּרַצוֹנוֹ.

וְהַעֲקֹר לְהַאִיר אֶת הַתְּכֵלִית הַנִּצְחִית בֵּין חֲבֵרָיו, וּלְעוֹרֵר עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה וְעַל שְׂקִידָה רַבָּה בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: "מְקַרָּא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָּשׁ", שְׁלַחַן עָרוּךְ וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר הַכֵּל, וְרַק זֶה הָיָה רַצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט), שְׁנִרְבֵּה בַתְּפִלָּה וּבַתּוֹרָה, וְרַק זֶה יִשְׁאַר מֵאַתְּנוּ. וְעַל כָּלֵם — לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמֵּילָא תִּתְבַטְּלֶנָּה כָּל הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁל "עֲבוּדוֹת" וְרַבּוּי אוֹר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִירוּשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פו): עַל-יְדֵי פָּגַם אֲמוּנָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲבוּדוֹת קְשׁוֹת לְכָלִי לְאֹכֵל וְלְכָלִי לִישׁוֹן, וְלִישׁוֹב בְּמִדְבָּר וְלַעֲשׂוֹת דְּבָרִים כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר תִּתְמַיֶּה עֵין הַרְּאָה, וְכֵן יִלְבַּשׁ בְּגָדִים קְרוּעִים, כֵּל זֶה הוּא רַק דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, וְאִינוּ נִלְמַד בְּחֻדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל כֵּלֵל, רַק חֲדָשִׁים מְקֻרָּב בָּאוּ, אֲשֶׁר הִכְנִיסוּ אֶת זֶה מִחֻדְרֵים אֲחֵרִים וְכוּ'. כִּי מִי שְׂבָקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפְרָטִיּוֹת בְּסִפְרֵי מוֹהַר"ת ז"ל, יִרְאֶה עֵין בְּעֵין שֶׁהוּא הַתַּנַּגֵּד לְדַרְכֵים זְרוֹת כְּאֵלוֹ, וְאִם עֵין אֶמֶת לָךְ תִּרְאֶה, אֲשֶׁר כָּל אֵלוֹ הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ זֶה, אֵינָם מִתְּבוּדָּדִים כֵּלֵל וְאֵינָם לוֹמְדִים כֵּלֵל, עַל-כֵּן לְמָה לָךְ לְרֹדֵף אֲחֵרֵיהֶם כְּקוֹרָא בְּהַרִים, וְאִם תַּעֲקֹב

אֲשֶׁר תִּשְׁלַב בְּנַחֲלָה

אחריהם בְּמִשְׁפַּח יָמִים רְצוּפִים, תִּרְאֶה שְׂאִינָם פּוֹתְחִים גְּמָרָא כָּלֵל, ואִין לָהֶם הַתְּבוּדוֹת כָּלֵל, עַל-כֵּן לָמָּה לְהַתְּבַלְבֵּל מֵהֶם, אָנוּ אִין לָנוּ אֲלָא סְפָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְלַעֲשׂוֹת רַק מֵה שְׂצִנָּה אוֹתָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל. וְיוֹתֵר מִזֶּה צְרִיף לִידַע שְׂזָהוּ רַק דְּמִיּוֹנוֹת. כִּי רַק זוֹהִי שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנֵנוּ ז"ל — לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם כָּל מֵה שְׂאָמַר לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, וְאִזּוֹ סוּף כָּל סוּף בֹּא יָבוֹא יוֹם יִשׁוּעָתָךְ, אִם תִּהְיֶה חֲזָק וְאִמִּין בְּדַבָּר זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּשְׁלַב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשל"ג.

אֵךְ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר, שׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחֲלָה הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכו' ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר בְּעֶרְב-שַׁבַּת-קִדְשׁ קִבְּלָתִּי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבֶךָ עַל מֵה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ, כְּבָר דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה, וּבִפְרָט שְׁסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּיָדְךָ, הַפָּךְ בָּהֶם וּמֵהֶם לֹא תִזְוֹז.

וְדַע לָךְ, שְׂמַכְל צָרָה יְכוּלִים לְצִאת עַל-יְדֵי פֶתַח הַפֶּה, הִינּוּ שְׂבָכֵל מְקוֹם שָׂרָק יִהְיֶה שָׁם, יִפְתַּח פִּיו וַיְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאֵף שְׂמֵרֵב חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, הוּא מְסַבֵּב עִם אַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְדְמִיּוֹנוֹת וּפְתוּיִים, עַד שְׂקִשָּׁה לוֹ לְמַצָּא אֶת הַפֶּתַח, הִינּוּ שְׂתִהְיֶה תְּפִלָּתוֹ שְׂגוּרָה בְּפִיו (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן ט'), אֵךְ עַל-יְדֵי שְׂיִשְׁתַּדֵּל לֹמַר הַדְּבוּרִים בְּתַמִּימוֹת גְּמוּרָה וּבְכַשְׁיטוֹת כְּתִינוּק קָטָן, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, אִזּוֹ יִזְכֶּה שְׂיֵאִיר לוֹ אִיף לְצִאת וְכו', עֵינִי שָׁם.

ועל-כן שמעתי מאנשי שלומנו, אשר טוב מאד לאדם לבקש לעצמו משנה כזו בפרנסה, אשר לא יצטרף להשתמש עם הדבור כלל, ואז אף שהוא עוסק בעסק, יכול באמצע לדבר עמו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ומכל המקומות יכולים לדבר ולדבק עצמו בו יתברך, ואז תתהפף אצלו כל הגשמיות לרוחניות, ויזכה שיאירו לו הל"ט [שלשים ותשעה] אורות שיש בל"ט מלאכות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא), וגם ממילא בין כה ובין כה יתן נוחא למחין שלו (עין שם, סימן לה). ואפשר לומר, כי אולי זה אחד מהטעמים, שרבנו ז"ל לא רצה, שאנשי שלומנו יהיו מלמדים (עין שיחות-הר"ן, סימן רמ), כי המלמד מכרח מאד לדבור, כי ההכרח לו להסביר לתינוקות, ועל-פירוב צריך גם לדבר דברים של מה בכך כידוע, על-כן על-ידי-זה עוקר את עצמו משרשו, כי עקר מדרגת האדם תלויה רק בדבר זה — איך אוחד בשמירת הדבור, כי עקר האדם הוא הדבור, ועל-ידי קדשת הדבור, יכול לזכות לצאת מכל מיני טנופים ולכלוכים יהיה איך שיהיה. ורבנו ז"ל בעצמו אמר (עין שיחות-הר"ן, סימן רי), שכל מה שהוא צריך לעשות ברבים, קשה לו מאד מאד, וצריך שתהיה לו מסירות נפש על זה — הן קדם הקדוש והן קדם אמירת תורה ברבים וכו', כי מי ששכר הרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו לדבר תמיד רק עמו יתברך, קשה לו להשתמש עם הדבור וכו'. ועל-כן טוב לפרנסה, משנה כזו שלא יצטרף להשתמש עם הדבור כלל, ואז לא יהיה אכפת לו כבוד כלום, מה בכך, היכן שהוא נמצא בעת — בבית, או ברחוב, או בבית-חרשת, או ביער וכו', כי הכל שנה אצלו, "אני אני צריך רק אותו יתברך", ואני יכול למצוא מכל דבר ובכל מקום, ועל-כן לעולם לא יפל בדתו, ויתחיל בכל עת ורגע מחדש דיקא, וישכח בכל עת ורגע את אשר עבר עליו. ולדבר כזה אי אפשר לזכות רק על-ידי משנה שאינו צריך להשתמש בה עם הדבור, והבן.

ועל-כן איני יודע למה אתה שבור כל-כך, השם יתברך אמר למשה (שמות ג, ה): "של נעליך מעל רגליך, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא", אם רק תסיר את המחיצות המנחות על הרגילות שלך, אז תתנדע כי המקום אשר אתה עומד עליו — אדמת קדש הוא, וגם במקום שאתה נמצא, אתה יכול למצא אותו יתברך, ואף שנפלת כבר כל כך, גם שם אלקותו, שזהו מראה הסנה, שגם בקוצים יש חיות אלקות, ומה שאינו זוכה לראותו, כי במקומו שם רבו הלבושים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג), שאז הוא תחת המקום והזמן (עין לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ג), שמשם נמשכים כל הדינים והצמצומים על האדם, כי מאחר שהוא תחת המקום והזמן, לכן נופל כל-כך בדעתו. ועקר עבודת האדם לקיים מה שעשה משה: "אסרה נא ואראה את המראה הגדול הזה" (שמות ג, ג), ופרש רש"י: "אסרה מכאן להתקרב לשם", להשתדל תמיד לצאת מהמקום שנפל, שזה בחינת "אסרה מכאן", להתקרב לשם" — לעלות אל למעלה מהמקום. ואיך זוכים לזה? על-ידי הדבור, דהוי קאי עד קרסוליה במיא ורישיה ברקיע, אף שעדין מנח ברגליו במים הזדונים, אבל על-ידי הדבור יכול לזכות שראשו ישוטט ברקיע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא), כי הדבור יוצא אתו מהמקומות הפחותים שנפל לשם, כי גם במקומות הפחותים והמטנפים הולך הדבור עם האדם (עין שם, סימן עח), כי דיקא בזה שמחפש אחריו יתברך, ושואל ומבקש: "איה מקום כבודו", זוכה לעלות אל תכלית העליה (שם, חלק ב', סימן יב). ולעולם צריך שתהיה תפלתך: "רבנו של עולם, הוליכני בדרך האמת כפי שאתה יודע שטוב בעדי לתכליתי הנצחית". ויבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואז כבר לא יתבלבל כלל, כי איך שיפל דבר, ידע שהשם יתברך מוליכו בדרך האמת. וכעין שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן ב'): טוב מאד להשליך עצמו על השם יתברך ולסמוך עליו, ולקשר כל

היום וְכָל הַצְטָרְכוֹתָיו וְכָל הַתְּנוּעוֹת שֶׁלוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוֹ כָּבֵר אֵין צָרִיךְ שׁוּם בְּרִיָּה, מֵאַחַר שֶׁדִּבְּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הדורש שלומך...

חֲמַדַּת לְכַבִּי! בְּרַח לְךָ מִכָּל מִיָּנִי מַחְלַקַת וְסִכְסוּכִים, כִּי דָבָר רַבֵּנוּ ו"ל הוּא רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה, עַל-כֵּן הַתְּמִד מְאֹד מְאֹד בְּשִׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן: "מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ", וְאִזּוֹ טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

תשלג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר מִשְׁפָּטִים ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֵל מַעֲלַת אַהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, הָאֲבִירָה הַמְשִׁתּוֹקֵק מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל-פִּי דִרְךָ הָאֲמִת שֶׁקְּבַלְנוּ מִהַנְּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ בְּשָׁבוּעַ שֶׁעָבַר קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה שִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַ שְׁדַּבּוּרֵי עֲשׂוֹ רָשָׁם טוֹב אֲצִלְךָ, וְקִבְעָתָ לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" כְּסִדְרָן, וְאַתָּה אוֹחֵז כָּבֵר בְּהַלְכוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חַנּוּם הַזֶּה, שֶׁזְּכִינוּ שִׁיְהִיָּה לָנוּ שְׂיִכּוֹת לְאוֹצָר נְחֻמָּד וְנוֹרָא כְּזֶה "הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ ס' גִּן-עֲדוֹן"^א, וּבְיָדָאֵי אִם תִּתְמִיד בְּזֶה מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ, אִזּוֹ כָּבֵר לֹא תִצְטָרְךָ לְדַבּוּרִים אַחֲרִים. וְכָבֵר אָמַר מוֹהַרְנ"ת ו"ל: "אֵיךְ הָאֵב שׁוִׁין אֶלְעַס צוֹ-גַעְגְרִיט מִיט דִּי פֶּעַן"^ב; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְהַתְמִיד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אִזּוֹ לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל, וְתִהְיֶה לוֹ הַתְּחַזְקוֹת לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו

א) הַגִּן-עֲדוֹן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ.

ב) הַכָּל כָּבֵר הַכְּנֵמִי עִם הָעֵט.

וכו', וגם יהיו לו דבורים לדבר עם חברים וכו'. אֲשֶׁר אַתָּה צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל יוֹם לַיְלָךְ אֶל אֶחָד מִחֻבְרֶיךָ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ מֵרַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-פִּירֹב אִם מְדַבְּרִים — פּוֹעֵל לְטוֹב וְכוּ', וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, לְאוֹ, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא הַדְּבוּרִים יִחְזְרוּ אֵלֶיךָ, בְּסוֹד הַהִפָּאָה, וְאַתָּה בְּעֲצֻמָּךְ תִּתְעוֹרֵר מִחֻדָּשׁ, כִּי עַל-פִּירֹב כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ מְלֵא דְבוּרִים מֵרַבְּנוּ ו"ל, אִךְ בְּזֶה שְׂאִין מִתּוֹעֲדִים יַחַד, בְּזֶה נִתְיַשְׁנִים וְנִשְׁפָּחִים הַדְּבוּרִים אֲצִלוֹ. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן טז): כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עִם חֵבְרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, נֶעֱשֶׂה אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וְלִפְעָמִים מִקְדִּים הָאוֹר חוֹזֵר קִדְּם הָאוֹר יֵשֶׁר, כְּשֶׁמִּקְבֵּל — יֵשׁ לוֹ מִחַ קָטָן, וְאִין יְכוֹל לְקַבֵּל דְּבָרֵי חֵבְרוֹ, כִּי אִזּוֹ קִדְּם שְׁמִקְבֵּל חֵבְרוֹ מִמֶּנּוּ, שְׂזָהוּ בְּחִינַת אוֹר יֵשֶׁר, הוּא מִקְבֵּל אוֹר הַחוֹזֵר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד).

וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מִגְּדוּלֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר אָפְלוּ הַהִתּוֹעֲדוֹת יַחַד בְּלֵי דְבוּרִים, גַּם-כֵּן טוֹבָה מְאֹד, כִּי עַל-כָּל-פָּנִים יִזְכֹּר שֶׁהוּא מִקְרָב אֶל רַבִּי אֲמֵת בְּזֶה, וְהוּא 'בְּרִסְלָכֵר חֲסִיד', כִּי עַל-פִּירֹב מֵרַבּוּי הַטְּרָדוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַהִרְפָּתָאוֹת שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת בְּכֹל יוֹם, הוּא כְּמַעַט שׁוֹכַח, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּכֹל מִקְרָב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, אֲבָל בְּזֶה שְׁפּוּגֵשׁ עוֹד 'בְּרִסְלָכֵר חֲסִיד', נִזְכֹּר שֶׁ"בְּרוּךְ הַשֵּׁם, גַּם אֲנִי מִקְרָב אֶל הַצַּדִּיק", וְיְכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ גַּם עִם זֶה, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חַן. וְרַבִּי לִוִי יִצְחָק (נֵרוֹ יְאִיר) [ו"ל] רָגִיל לֵאמֹר, אֲשֶׁר הָעֵקֶר לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִתּוֹעֵד תָּמִיד, וְאִזּוֹ מִמֵּילָא יִהְיוּ כְּבָר דְּבוּרִים. וְדַעַת לְנִבּוֹן, אֲשֶׁר עָקֵר דְּבוּרֵינוּ צָרִיף לְהִיּוֹת רַק מֵהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, לְחִזֵּק אֶחָד אֶת חֵבְרוֹ, וּלְגַלּוֹת לוֹ נִקְדָּתוֹ הַטוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), כְּפִי שֶׁהוּא קִבֵּל וְהִבִּין מֵהַצַּדִּיק, וְיִרְאֶה תָּמִיד לְהִסְתַּפֵּל עַל חֵבְרוֹ בְּטוֹב עֵינֵי, וְלֹא יִרְצֶה לְהַשְׁתַּרֵּר עָלָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי כְּלָנוּ בְּנֵי אִם אַחַת, וּמִמַּעַן אֶחָד אָנוּ שׁוֹתִים, וְאָב אֶחָד לְכָלֵנוּ, וְאִזּוֹ תִּהְיֶה הַצִּלְחָה רַבָּה בְּהִתּוֹעֲדוֹתָם.

וּלְמוֹהַרְנָת ז"ל הָיָה תְלֵמִיד אֶחָד, וְשֵׁמוֹ ר' אַבְנָא לֵע, וְהוּא הָיָה רְגִיל לומר: בְּכָל מְקוֹם שֶׁמְתוועֵדִים יחד שְׁנַיִם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, צָרִיף לְכוּא שְׁלִישֵׁי וְלְכַתֵּב, כִּי בְּיַדָּאֵי דְבוּרָם הוּא רַק דְּבוּרֵי הַצְּדִיק, וּמָה שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְכוּ'. אֲשֶׁרִינוּ מָה טוֹב חֲלָקֵנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂאֵנוּ זֹכִים לְהִיּוֹת בְּצוּתָא בֵּין אַנְשִׁים כְּשָׂרִים כְּאֵלוּ, אֲשֶׁר הֵם הֵם צְדִיקֵי הָאֱמֶת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְאִם תְּרַגֵּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְהַתוועֵד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, תְּרָאָה שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, אִוְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל זוֹרַח מְאֹד מְאֹד, וְלֹא כִמוֹ שֶׁאֲתָה כּוֹתֵב וְכוּ'.

ידידך הדורש שלומך...

תשלד.

בְּעִזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמַת ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְיִגִּיעוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וַיְדִידֵי, נְזַר רֵאשִׁי, הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַשׁוֹתֶה מִיָּם מִהַמְעִין הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', מִהַאי נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא קְדָמָאָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ' ... נְרוּ יְאִיר וַיְזַרַח.

מְכַתְּבָךְ הַיָּקָר קִבְּלֵתִי מִזֶּה כַּמָּה שְׁבוּעוֹת, אַךְ בְּיַדָּאֵי תְמַחֵל לִי, כִּי אֲתָה יַדְעָתָ גִּדְּל טְרִדוֹתִי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ. אַךְ תֵּאמֵר לִי, כִּי גַם בְּתַקְּףָה הַטְרִדָּה אֵין אֲנִי מְסִיחַ דְּעֵתִי מִמָּךְ, מְרַב דְּבַקוֹת נַפְשִׁי אֶל נַפְשֶׁךָ.

וְהִנֵּה אַךְ שֶׁעָבְרוּ כְּבָר אֲצִלְךָ כַּמָּה שָׁנִים מִיּוֹם שֶׁזָּכִיתָ לְהַתוועֵד מִהָאוֹר הַגָּנוּז נְהוֹרָא עֲלָאָה וְכוּ', וּכְבָר עָבַר עָלֶיךָ בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים מָה

(א) מִהַנְּחַל הַעֲמָק וְהַנְּעֵלָם הַזֶּה שְׁנוֹכֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֻכְמָה הַקְּדוּמָה.

שְׁעֵבֶר וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן, אָחִי, תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת מִרְגַע זֶה הַתְּחִלָּה
 חֲדָשָׁה, וְתִשְׁפַח וְתַעֲבִיר מִדַּעְתְּךָ הַכֹּל, וְיִדְמָה בְּעֵינֶיךָ כְּאִלוֹ עֲכָשׁוּ
 נוֹלְדָתָּ, וְאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ כְּלוּם, וְאֶף שְׂזוּהֵי עֲבוּדָה קָשָׁה, אֶף כְּבָר
 הַזֶּה יִרְנֶנּוּ רַבְּנֵנוּ וְיִגְלֶה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו), אֲשֶׁר הֵיא יְסוּד גְּדוֹל
 בְּקִיּוּם הָאָדָם — לְהִיּוֹת רְגִיל בְּשִׂכְחָה דְקִדְשָׁה, לְשִׁפְחָה כָּל מַה שְׁעֵבֶר
 עָלָיו עַד עֲכָשׁוּ, וְכִפִּי שְׂיִזְכָּה לְשִׁפְחָה אֶת הָעֵבֶר שֶׁהוּא בְּזִמְנֵי וּבְמִקְוֹם
 וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן יִזְכָּה לְזַכְרוֹן דְקִדְשָׁה, לְזַכֵּר בּוֹ יִתְבַרֵּךְ שֶׁהוּא לְמַעְלָה
 מִהַמְקוֹם וּמִהַזְמַן. וְכִמוֹ שְׂאִילָן אֵינּוּ צוֹמַח כִּי אִם כְּשֶׁנִּתְבַטַּל הַגִּרְעִין
 לְגַמְרֵי, אִזּוּ דִיקָא מִתְהַוֶּה מִזֶּה תּוֹלְדָה חֲדָשָׁה, כְּמוֹ-כֵן כָּל מַה שְׂיִזְכָּה
 לְשִׁפְחָה אֶת הָעֵבֶר יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְכוּ', שְׂיִגִיעַ בְּדַעְתּוֹ אֶל סוּד נִקְדָּה
 זְעִירָתָא, אִזּוּ דִיקָא יִזְכָּה לְצִמּוּחַ תְּמִיד בְּעֲבוּדַת הַבוּרָא יִתְבַרֵּךְ. וְהַנִּקְדָּה
 זְעִירָתָא הֵיא הֵיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע תְּמִיד שְׂאֵין בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבַרֵּךְ
 כָּלֵל וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם - הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ, וְאֵין
 אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה וְכוּ'
 (חֲלִין ז), וְאִזּוּ תְּמִיד יִהְיֶה בְּשִׂמְחָה וּבִישׁוּב הַדַּעַת (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן,
 חֲלֵק א', סִימָן קנח), כִּי יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין, שֶׁהַכֹּל מִיַּד הַשֵּׁם, וְאִזּוּ גְּדוֹל וְצוֹמַח
 בְּעֲבוּדַתּוֹ יִתְבַרֵּךְ בְּלִי שׁוּם מוֹנֵעַ, וְיִכּוֹל לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ מְכָל דְּבָר אֱלִיו
 יִתְבַרֵּךְ, וְיִדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, מֵאַחַר שֶׁהוּא
 יִתְבַרֵּךְ אִתִּי, עִמִּי וְאֶצְלִי, כִּי לִית אַתָּר דְּפִנּוּי מְגִיָּה.

וְשִׁמְעָתִי מֵאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְפָרֵשׁ עַל מַה שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ
 וְי"ל (שֵׁם, סִימָן א'), שְׂצָרִיךָ לְהִסְתַּפֵּל בְּשִׂכְלֵי שְׂיִישׁ בְּכָל דְּבָר וְכוּ',
 שְׂכִילֵי רֵאשֵׁי תְּבוּת: "שְׂפָכִי כְּמִים לְבָבְךָ" (אֵיכָה ב, יט), הֵינּוּ מְכָל
 דְּבָר שְׂרוּאָה אוֹ שׁוּמַע, אוֹ מַה שְׂעוּבֵר עָלָיו, אוֹ מַה שְׂצָרִיךָ בְּאוֹתָהּ
 שְׂעָה, יַעֲשֶׂה מִזֶּה תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂזוֹ הַכּוֹנֵנָה לְהִסְתַּפֵּל
 בְּשְׂכִילֵי שְׂיִישׁ בְּכָל דְּבָר, לְהִסְתַּפֵּל אִיךָ לַעֲשׂוֹת מְכָל דְּבָר שְׂפָכִי
 כְּמִים לְבָבְךָ, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן.

מב אשר תשלד בנחל

אשרינו ואשרי חלקנו שבתקף דחקותנו, על-כל-פנים אנו יודעים מרבי אמת כזה ומאנשים כשרים כאלו, טוב להודות להשם ותברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

ותרגיל עצמך לתן תודה והודאה על דבר זה שזכית להתודע מרבנו ו"ל ומאנשיו היקרים, ואל תהיה לך חלישות הדעת משום דבר שבעולם, כי בהכרח שיהיה כך, מטעמים כמוסים אשר עמו ותברך. ואף מי שזוכה לקרב וחוקים ולעסק עמהם ימים ושנים, אשר אין שום ברירה רוצה לטפל בהם מרב לכלובם וכו', רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן לבסוף הם עוזבים אותו, ולא עוד אלא שמדברים עליו סרה, ואומרים לו מוסר כאלו הוא צריך ללמד מהם, ולא דעת ותבונה להם, אשר שום ברירה לא היתה יכולה לחוציאם, כי אם זה האיש וכו'.

חמדת לבכי! צריכים לקבל הכל באהבה, ולהיות רגיל להטות שכמו ולסבל, ואז "יראה מנוחה כי טוב" (עין בראשית מט, טו), "כי הסבלנות היא היסוד מוסד, שקיום האדם ברוחניות ובגשמיות תלוי בה".

ולמען השם ולטובתך הנצחית, ברח לך אליו ותברך, וכן תתמיד מדי יום ביומו במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ו"ל, אשר הם הצלחה נצחית, ומאירים אור על נשמת האדם.

ותעשה לך קביעות חזקה ב"לקוטי-מוהר"ן, ועל כל תורה לומר את התפלה מ"לקוטי-תפלות", אשר מעלה שעשועים גדולים למעלה אצלו ותברך, אשר עדין לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם, והכל בתמימות ובפשיטות גמורה. וכן תעורר את החברים להתבודד עמו ותברך, ולהתמיד בשלחן ערוך, אשר רבנו ו"ל הזהירנו על דבר זה מאד מאד, וגם תעוררם על צדקה להדפסת ספרי רבנו

אשר תשלה בנחל מג

ו"ל, שזהו עקר שלמות הצדקה האמתית — לעזור ולהושיע את כל הנפשות העיפות והנפולות והמנחות בשאול תחתיית וכו'.

וברוך השם, בכל שבוע מתקרבים מקרבים חדשים, כן יעזר השם יתברך, שאורו הגנוז של רבנו ו"ל יתפשט בכל העולם, והכל יכירו אותו יתברך, ואז תהיה הגאולה האמתית.

תראה לכתב לי.

הדורש שלומך...

תשלה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה ה'תשל"ג.

חיים ושלום ירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח סלה.

מכתבך היקר בשבוע שעבר קבלתי, ומרב טרדותי לא היה הפנאי להשיבך, אף שאני מבין מרחוק צערך הקשה שעובר עליך וכו'.

והנה לנחמך או להחיותך, הלא ספרי רבנו ו"ל בידך, הפוך בהם דכלא בהם — עצות והתחזקות והדרךכות ישרות. וצריכים לרקד בכל יום מרב שמחה יהיה איה שיהיה, במה שעובר עלינו ברוחניות ובגשמיות בכל יום, על-כל-פנים אין אנו מתנגדים על ספרים קדושים כאלו, ומה גם שאנו מסתכלים בהם מפעם לפעם, זהו החסד הכי גדול שעשה עמנו השם יתברך, שקטני ערך כמנו היום

בִּירִידוֹת וּנְפִילוֹת כָּאֵלוֹ, נִזְכָּה עַל-כָּל-פָּנִים שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ אִיזוֹ שִׁיכוֹת
לְקִדְשָׁה וְהָאֲרָה עֲלִיוְנָה כְּזוֹ וְכוּ', הַתְּגִלוֹת הָאֲרָת שֶׁלֹּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת
דַּעֲתִיק וְכוּ', שֶׁהִיָּתָה גְנוּזָה מִכָּל הַדּוֹרוֹת וְכוּ'.

וְהִנֵּה בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיךְ לִהְיוֹת סִבְלָן גָּדוֹל, וְעַל כָּל גַּל וְגַל צָרִיךְ
לְנַעֲנֵעַ רֵאשׁוֹ, וְלִכְבִּי לְהִסְתַּכֵּל לְאַחֲרָיו כָּלֵל, רַק לְהִתְקַדֵּם וּלְקַיֵּם:
"וּפְרָעָה הַקָּרִיב", וְאָמְרוּ חַז"ל (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת בְּשַׁלַּח), שֶׁהַקָּרִיב לְבֶן
שָׁל יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שֶׁבְּשָׂמַיִם. וְאוּלַי מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיְךָ כָּל אֵלוֹ
הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת הֵן, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתְךָ, כִּי
כִּשְׂאָדָם בְּצַעַר "שְׂרִיט עַר גָּאֵר אֲנִידַעֲרָשֵׁט"^א.

וְזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת לְךָ דְבָר קְבוּעַ בְּלִבְךָ וּבְנַפְשְׁךָ, "אֲשֶׁר אֵין לְךָ
בְּזֶה הָעוֹלָם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁמְבִינָה אוֹתְךָ וְאֲשֶׁר יְכוּלָה לְעֹזֵר לְךָ, כִּי אִם
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא הָאֵב הַרְחֵמֵן". וְעַל-כֵּן תְּהִיָּה רְגִיל לְכַרְח
תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁיַח וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְךָ
וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיְךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְיוֹ.
וְאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אַתָּה יְכוּל לְמַצֵּא בְּכָל מְקוֹם, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, כִּי אִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתְוֹךְ כָּל עֲלָמִין,
וְלִית אַתָּר דְּפָנוּי מִגִּיָּה, וּכְמוֹ שֶׁאֵין יְכוּלִים לְקַחַת מִמֶּךָ אֶת הָאֹוִיר,
כְּמוֹ-כֵּן אֵין יְכוּלִים לְהַפְרִיד אוֹתְךָ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶפְלוּ מִהַשְּׂאוֹל
תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵיּוֹ יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי (תְּהִלִּים קִלַּט ז-יב):
"אָנָּה אֵלֶיךָ מְרוֹחֶךָ, וְאָנָּה מִפְּנִיךָ אֶבְרַח, אִם אָסַק שְׂמַיִם שָׁם אַתָּה
וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּה, אֲשֶׁר כִּנְפֵי שְׁחַר אֲשַׁכְנֶה בְּאַחֲרִית יָם, גַּם שָׁם יִדְךָ
תִּנְחַנְי וְתִאֲחַזְנֵי יְמִינְךָ, וְאָמַר אֶף חֲשֵׁךְ יִשׁוּפְנֵי וְלִילָה אוֹר בְּעֵדְנֵי, גַּם
חֲשֵׁךְ לֹא יִחֲשִׂיךְ מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יִאִיר כְּחִשְׁבָּה כְּאוֹרָה" וְכוּ' וְכוּ',
וְזֶה הִיָּה לְמוֹד שֶׁל דְּוֹד הַמְּלָךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁלְמַד עִם תְּלָמִידָיו
הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר הָיוּ בְּדִרְךָ כָּלֵל (עֵין שְׂמוּאֵל-א כב, ב): "כָּל אִישׁ מְצוּק
וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר לוֹ נִשְׂא וְכָל אִישׁ מֵר גִּפְשׁ", וְהוּא גִּלְהָ לְהֵם, אֲשֶׁר
אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וּמִכָּל הַמְּקוֹמוֹת יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו

(א) הוּא צוֹעֵק בְּאֶפֶן אַחַר לְגַמְרֵי.

אֲשֶׁר תְּשַׁלַּח בְּנַחֲלֵי מַה

יִתְבַּרְךָ, כִּי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ, לְמָה הִצְרַכְתָּ לְפַל בִּירִידוֹת כְּאֵלוֹ וּבְחַשְׁךָ כְּזֶה, אוֹ בְּמַצַּב כְּזֶה, אוֹ בְּעֶסֶק וּבְמַשָּׂא וּמִתֵּן כְּזֶה, כִּי בְּיָדַי כְּוֹנֵנוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׂיִקְבַּל שְׁעֲשׂוּעַ מִמֶּךָ דִּיקָא כְּשֵׁאתָה מִנַּח בְּמִקּוּם זֶה, אוֹן רִיִּסְט זִיךְ צוֹ אֵיהֶם^ב, וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ דְּבַר זֶה בְּבִירוֹר, אֲזִי אֲדַרְבֶּה, הָיִיתָ שָׂר וְרוֹקֵד "אוֹדֵךְ ה' כִּי אֲנִפְתָּ בִּי תִשׁוּב וּתְנַחֲמֵנִי" (שְׁעִיָּה יב, א), כִּי בְּיָדַי כָּל עֵקֶר צַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׂיִשׁ לָךְ — לְמָה אֵין אַתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ, וְלַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת, אֲךָ אִם תִּתְיָשֵׁב בְּאַמֶּת, הֲלֹא הוּא יִתְבַּרְךָ אִתִּי, עֲמִי וְאַצְלִי, וְגַם בְּעִמְקַת הַחֲשָׁךְ הַזֶּה שְׂאֲנִי מִנַּח שָׁם, גַּם שָׁם מִסְתַּתֵּר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן דִּיקָא שָׁם אֲנִי יְכוּל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִתְהַפְּכוּ כָּל הִירִידוֹת לַעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת, בְּסוּד (יְרֵמְיָה נ, ב): "בְּעֵת הַהִיא ... יִבְקֹשׁ אֶת עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ", כִּי יִהְיֶה נִכְלָלִין בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא (עֵין לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב).

וְהַעֲקָר, חֲמִדַּת לְבָבִי, לְהִיּוֹת מְכִיר אֶת מְקוֹמוֹ בְּאַמֶּת, לְזַכֵּר מַה שְׁעֲשִׂיָּה עַד עַכְשָׁנוּ, וְעַל-כֵּן לֹא יִהְיֶה בְּכָלֵל "עוֹשֵׂה מַעֲשֵׂה זְמִירִי וּמִבְקֹשׁ שְׂכָר כְּפִנְחָס". כִּי כָּל הַצְּרוּת, הַיְסוּרִים וְהַדַּחְקוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם הֵן, מִחֲמַת שְׂאֵינוֹ רוֹצֵה לְהַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהַכֵּל מְחִיבִים לְהַשְׁתַּחֲוֹת לוֹ וּלְכַבְּדוֹ וְכוּ', וְאִם אֵין עוֹשִׂים זֹאת, אֲזִי הוּא שְׂבוּר כְּחִרְס הַנְּשָׁבֵר, אֲשֶׁר מִשָּׁם מִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת עָלָיו כָּל הַצְּרוּת וְעִגְמַת הַנְּפֹשׁ. וּבְאַמֶּת כְּשֵׁאָדָם זוֹכֵה לִישֵׁב תַּחַת מְקוֹמוֹ שֶׁהוּא תִּשׁוּבָה שֶׁל שְׂבִת (עֵין שָׁם סִימָן עט), שְׂאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוּם דְּבַר רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ אִם יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ אוֹ אֵין יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ, כִּי אֵינוֹ חָפֵץ רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזִי חֵי חַיִּים נְצַחִיִּים.

וְלַעֲוֵלִים אֵל תִּכְלַבֵּל עֲצָמָךְ מְאַחֲרִים, מַה לָּךְ וְלָהֶם, אִם בָּאִים לְדַבֵּר עִמָּךְ, רֵאֵה לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי רַבֵּנוּ וְכוּ', וְאִם לֹאוֹ, גַּם-כֵּן טוֹב, סִימָן הוּא, שְׂאֵין זֶה עֲנִינְךָ כָּלֵל. וּכְשֵׁאָדָם זוֹכֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמֶּת אֲלֵיו יִתְבַּרְךָ, וּמְכִיר אֶת מְקוֹמוֹ, וּמְחַבֵּיא אֶת עֲצָמוֹ בְּקֶרֶן זְוִית, אֲזִי

(ב) וְ"קוֹרֵעַ" (נִמְשָׁךְ בְּחֻזְקָה) אֶת עֲצָמָךְ אֲלֵיו.

דיקא מתגלה אליו השכינה הקדושה. ועין בספורי-מעשיות (מעשה א'): און איז גיגאנגען אין האט זיך געלייגט אין איין ווינקילי וכו', נאך דעם האט די מלכה איין קוק געטאן אין האט גיזעהן איינער ליגט אין איין ווינקילי האט זי איהם דער קענט און זי איז אויף גישטאנען פון שטיל אין איז צו גיגאנגען צו איהם און האט אים אן געריט וכו', וְהָבֵן עֲמֻקוֹת הָעֲנָן, אַם בַּעַל גַּפֶּשׂ אַתָּה, כִּי דִיְקָא כְּשִׁזְזָה לְבוֹא לְבַטּוּל בְּאַמָּת, אַז דִּיְקָא מִתְחִיל לְצַמַּח כְּמוֹ אֵילָן, דִּיְקָא כְּשִׁנְתָּרְקֵב הַגְּרָעִין, אַז מִתְחִיל לְהַשְׂרִישׁ שְׂרָשִׁים וְלְצַמַּח אֵילָן יָפֵה וְכוּ'; אַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֵלְקֵנוּ שֵׁישׁ לָנוּ דְבוּרִים כְּאֵלוֹ הַנוֹבְעִים מֵהַאי נַחְלָא עֲמִיקָא וְטְמִירָא הַנוֹבֵעַ בֵּיהּ מְקוּרָא דְחֻכְמָתָא קְדָמָא מְסוּד שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ', טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יְתְבָרָךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חָנּוּם זֶה שֶׁעָשָׂה עִפְנוּ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם וְלְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית חֲבֵר עֲצָמְךָ עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ הַיְקָרִים וְתִהְיֶה עִמָּם תָּמִיד וְתִסְתַּכַּל עַל כָּל אֶחָד בְּעֵין טוֹבָה אַז תּוּכַל לְקַבֵּל הַרְבֵּה טוֹב מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת כִּי בְּכָל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחֻבְרוֹ.

הדורש שלומך...

תשלו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב-שבת-קדש לסדר תרומה ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

ג) והלך והשכיב עצמו בפנה ... אחר-כך הביטה בו המלכה, וראתה ששוכב מישוהו בזוית, היא זהתה אותו וקמה מכסא המלכות ונגשה אליו ונגעה בו...

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר קִבְּלֹתִי בְּשָׂבוּעַ שְׁעָבֵר, וְלֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תִּכְף-וּמִיד כְּרָצוֹנְךָ.

וְהִנֵּה, אֶהוּבִי, אַחִי, הָעֵקֶר וְהִיסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא — לְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְלִקְנִים כָּל מָה שֶׁהוּא אוֹמֵר, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן לֹא יִטָּה מִמֶּנּוּ כָּלֵל, וְאִזּו יִצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ, אַף עַל דְּבַר זֶה צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה: "רְבוּנוּ שְׁל עוֹלָם, זַכֵּנוּ לְהִתְקַרֵּב בְּאֲמַת אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת, וְלִסְלַק דַּעֲתֵי הַפְּגוּמָה לְגַמְרֵי, וְלִקְנִים אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַמְצָאוֹת כָּלֵל".

וְהִנֵּה רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו), שְׂאֲצֵל הָעוֹלָם שְׂכָחָה הִיא חֲסָרוֹן, אֲבָל אֲצִלִּי שְׂכָחָה הִיא מַעֲלָה גְּדוֹלָה, וְדַרְכּוֹ, שְׂתִכְף-וּמִיד מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, מִיד שׁוֹכַח וְכוּ', עֵין שָׁם; וְדַבָּר זֶה תְּלוּי בְּהִתְחַדְּשׁוֹת, כְּפִי שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה כְּאִלוֹ לֹא הִתְחִיל מֵעוֹלָם, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר דִּיקָא, כִּי עָקֵר זְכוּרֵן הָעֵבֶר הוּא דִּיקָא כְּשֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׂכָבֵר הַתְּחִיל פֶּעַם בְּעִבּוּדַת הַשֶּׁם, וְעַכְשָׁיו נִפְל, וְעַל-כֵּן נִחְלָשׁת דַּעֲתוֹ, כִּי יוֹדַע וְזוֹכֵר הֵיטֵב מָה שְׁעָבֵר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲבָל כְּשֶׁזוֹכֵה לְחַקֵּק בְּדַעֲתוֹ, שְׁעָדִין לֹא הִתְחִיל כָּלֵל לְפִי גְּדֻלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזּו עוֹשֶׂה בְּכָל רַגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְשׁוֹכַח תָּמִיד הָעֵבֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְמַח וְיִגְדֵּל בְּעִבּוּדַת הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְכָל זֶה תְּלוּי בְּשִׁלְמוֹת זְכוּף וּבְרוּר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנח), כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְאֲמוּנָה אִזּו יֵשׁ לוֹ אֲרִיכַת אִפְסִים, וְשׁוּם דְּבַר אֵינּוּ יָכוֹל לְבַטְּלוֹ וּלְרַחֲקוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי תָמִיד מְנַעֲנַע רֵאשׁוֹ, וְדָן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, שְׂכָף סָבְבוֹ עִמּוֹ מְלַמְעָלָה, וְעַל-כֵּן עוֹשֶׂה בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר עָקַר הָאָדָם הוּא הַדְּבֹר, וְעַל-כֵּן צָרִיף
 לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר מְאֹד מְאֹד אֶת דְּבֹרֹו, כִּי הוּא הִפְתַּח לְהַכְנִס אֵלָיו
 יְתִבְרֶךְ אוֹ לְצִאת אֶל הַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי עַל-יְדֵי
 הַתְּמִדָּה בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵו וְדְבֹרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם,
 יִזְכֶּה לְהַכְנִס אֶל תּוֹף הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי דְבָרִים בְּטָלִים: לְשׁוֹן-הָרַע,
 רְכִילוֹת, לִיצְנוֹת וְכוּ', עוֹקֵר אֶת עֲצָמוּ מִמֶּנּוּ יְתִבְרֶךְ. וְתַרְגִּיל אֶת
 עֲצָמָךְ לְעוֹלָם לְכֹלֵי לְדַבֵּר מֵאַחַר כָּלֵל, רַק דְּבֹרֵי תוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם
 וְהִתְחַזְּקוֹת וְהִתְעוֹרְרוֹת, וְלִשְׁיַח וּלְסַפֵּר מִהֶעֱצוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל וְלֹא
 יוֹתֵר.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם וּלְטוֹבַתְךָ הַנְּצַחִית, אַל תִּטְעֶה אֶת עֲצָמָךְ, רַק חֲטֹף
 וְאָכַל בְּכָל יוֹם: "מִקְרָא מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ", סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
 "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְעַל כָּל תוֹרָה לוֹמֵר הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְפִלוֹת",
 וְתִהְיֶה קְבוּעַ בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, כִּי הִיא הַצְּלָחָה נְצַחִית לְאָדָם, כִּי
 מַעֲלָה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה, אֲשֶׁר לֹא עָלוּ מִימֹת עוֹלָם (עֵין
 לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה).

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַמְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמוּ בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְאָמַר
 מוֹהַר"נ' ת"ז"ל, כִּי הִרְבֵּה אֲנָשִׁים זָכוּ לְגֵן-עֵדֵן עַל-יְדֵי הַתְּפִלוֹת שֶׁלוֹ,
 וְגַם אָמַר, שְׁעִתִּידִין לַתֵּן אֶת הַדִּין עַל כָּל יוֹם שֶׁלֹּא אָמְרוּ אוֹתָן, כִּי
 הַתְּפִלוֹת הָאֵלוֹ הֵן מְשַׁעַר נו"ן, וּמוֹעִיל מְאֹד מְאֹד לְזִכּוֹף הַנְּפֶשׁ, וְגַם
 מְזַהֵ אַל תַּנַּח יָדָךְ — לְעִשׂוֹת בְּעֲצָמָךְ תְּפִלוֹת מְכֹל הַתּוֹרוֹת שֶׁלְמִדְתָּ.

וְעַל כָּלֵם — לְהִיֹּת קְבוּעַ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּלַמוּד שְׁלַחַן עָרוֹף,
 וּבְלַמוּד "לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת" כְּסִדְרָן. וְצָרִיף שְׁתַּדַּע שְׁכָל אֵלוֹ הַלַּמוּדִים
 אֲשֶׁר אֵתָה לוֹמֵד אוֹ הַתְּפִלוֹת שְׁאֵתָה מִתְּפִלָּל, הֵם חֲלֻקָּה לְנַצַּח, וְשׁוֹם
 בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָּה לְקַחַת מִמֶּךָ, וּבְכַרְט כְּשִׁתְּזַכֶּה לְקִשְׁרָם אֶל רַבֵּנוּ
 ז"ל (עֵין לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת, הַעוֹשָׂה שְׁלִיחַ לְגִבּוֹת חוֹב, הֶלְכָה ב'). וְתַרְגִּיל אֶת
 עֲצָמָךְ לְהִיֹּת זְהִיר בְּזִמְנֵי הַתְּפִלָּה: שְׁחָרִית, מְנַחֶה, מְעָרִיב, חֲצוֹת,
 וְתַכְּף-וּמִיד כְּשִׁיגִיעַ זְמַנָּה לֹא יַעֲשֶׂה שׁוֹם דְּבָר עַד שִׁתְּפִלָּל, וְאֶפְלוּ

אֲשֶׁר תִּשְׁלוּ בְּנַחֵל מִט

לְלַמֵּד אֶסוּר, כִּי מֵרַב מַעֲלַת הַתְּפִלָּה שְׁמַתְקַן לְמַעֲלָה מֵהַשְׁמַתְקַן, מִי יוֹדֵעַ אִם יִזְכֶּה אַחֲר־כֵּן לְהַתְּפַלֵּל, מִי יוֹדֵעַ אִיזוֹ מְנִיעָה תִּהְיֶה, וְאִיזוֹ טְרָדָה תִּתְּהוֹה לוֹ, וְאִיזוֹ סִכְסוּף יִגְלַד לוֹ, וְאֲשֶׁר עַל-יַדֵּי כָּל זֶה לֹא יִהְיֶה מֵחוּ עִמוֹ.

וּבְעֵינַי חֲצוֹת, תִּכְרַף-וּמְיָד כְּשִׁיגִיעוּ שֵׁשׁ שָׁעוֹת מֵהַתְּחַלַּת הַלֵּילָה, אַתָּה יָכוֹל כְּבָר לֹאמַר תִּקְוִין חֲצוֹת (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט). וְרַבְנּוּ ז"ל אָמַר, שְׁסֻגְלַת חֲצוֹת הִיא כְּמוֹ פְּדִיוֹן, וְיִהְיֶה נִמְתְּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, וְיִמְשְׁכוּ עָלָיו חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים. וּמוֹהַר"ן ת"ז ל' אָמַר (עֵיִן לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַשְּׂכַמַּת בְּקָר, הַלְכָה א'), כְּמוֹ שֶׁהִגְאֵלָה הָרֵאשׁוֹנָה הִיְתָה בְּחֲצוֹת, כְּמוֹ-כֵן הִגְאֵלָה הַעֲתִידָה תִּהְיֶה בְּזְכוּת אֱלֹהֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אוֹמְרִים בְּכָל לַיְלָה תִּקְוִין חֲצוֹת, עֵיִן שָׁם; וְאֵל תִּחְשַׁב שֶׁהוּא דָּבָר כְּבֵד, כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי כְּפִי הַרְגִילוֹת שְׂאָדָם מִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה, וְאֶצֶּל רַבְנּוּ ז"ל הוּא עֶקֶר גָּדוֹל, כִּי אַז הוּא בְּבַחֲיִנַת "נִכְח פְּנֵי ה'" (אֵיכָה ב, יט) מִמָּשׁ, כְּמוֹבָא; וְעַל-כֵּן אַז הוּא זְמַן טוֹב לְהַתְּבוּדָד עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְפָרֵשׁ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבָבוֹ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְהַכֹּל בְּהַצְנַע לְכַת בְּלִי לְהַתְּבַלְבֵּל מְשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי כְּמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת אֵין שׁוּם בְּרִיָּה שִׁיכוּלָה לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת בְּשִׁבְלֵךְ, כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחַנִיּוֹת שׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה יְכוּלָה לְקַנּוֹת בַּעֲדָה הַסְּחוּרָה הָאֲמִתִּית שֶׁהִיא תוֹרָה וַתְּפִלָּה, מִצְּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

וַתִּהְיֶה רְגִיל לֹאמַר בְּכָל יוֹם הַתְּקוּוֹן הַכְּלָלִי, הַעֲשֵׂרָה מִזְמוֹרִים וְהַתְּפִלָּה שְׂאֲחֻרִיָּה. וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שְׁמַלְבָּד זֶה תִּזְכֶּה לְחַטֵּף "יוֹם שֶׁל תְּהִלִּים", בְּאֶפֶן שְׁתַּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל הַתְּהִלִּים. וְרַבְנּוּ ז"ל אָמַר (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג), שְׂאֲמִירַת הַתְּהִלִּים הִיא סֻגְלָה גְּדוֹלָה לְתִשׁוּבָה, וְלְפָתַח לוֹ שְׁעָרֵי הַתְּשׁוּבָה הַרְחֵמִים וְהַסְּלִיחוֹת וְכוּ', עֵיִן שָׁם.

וְכֵן תְּדַבֵּר עִם אַחֲרִים לְעוֹרְרֵם וּלְחַזְקֵם שִׁיבְרַחוּ אֲלֵיו יִתְבַּרְךָ, כִּי רַבְנּוּ ז"ל אָמַר (עֵיִן שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן יד): לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, הוּא תִּקְוִין גְּדוֹל לְפָגֵם הַבְּרִית וְכוּ', עֵיִן שָׁם. וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת

רְגִיל בְּנִגּוּנִים, לְשִׁיר וּלְשִׁמְחַ נְפֹשׁוֹ, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, אֲשֶׁר אֵיךְ שֶׁהוּא —
 אָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, מִרְחֻמֵּן אֶמְתִּי כְּזֶה, אֲשֶׁר מִמְּשִׁיךְ
 עָלֵינוּ רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא מְגַלֶּה לָנוּ שְׂיִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, גַּם לָנוּ
 יֵשׁ תִּקְוָה גְּדוּלָה לְתַקֵּן הַכֹּל, אֲשֶׁר־נּוּ אִין פֶּאֲרֵט אֲשֶׁר־נּוּ.
 הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּשְׁלוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה ה'תשל"ג.

אֵךְ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד,
 צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הַשׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אִוֵר הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מְשַׁלֵּשׁ רְאשׁוֹנוֹת
 דְּעַתִּיק וְכו' ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי בְּשָׁבוּעַ שְׁעֵבֵר, וְאֲנִי מְאֹד מְצֻטָּעַר עַל
 צַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וְהִנֵּה לְהַחְיוֹתְךָ
 וּלְהַשִּׁיב אֶת נַפְשְׁךָ, הַהֲכָרַח לְהַעֲתִיק אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְיָדָאֵי הֵם
 בְּיָדְךָ, עַל־כֵּן הַפֶּן הַבָּהֶם מִחֲדָשׁ, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ.

וְהִנֵּה הַעֲקָר לְבַקֵּשׁ תָּמִיד מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְכַטֵּל דְּעַתוֹ
 וַיִּשׁוּתוֹ לְגַמְרֵי, וְלֹא יִחַפֵּץ שׁוֹם דְּבָר, רַק לְהַתְּנַהֵג בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה כְּמוֹ שְׁצִוָּה רַבְּנוּ ז"ל, לֹא פְחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
 הַרְבֵּים, הַבַּעַל־דְּבָר אִוֵר מְאֹד מְאֹד עֲנִין הַהֲתַקְרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל,
 שֶׁהוּא הַגָּאֵלָה מִמֶּשׁ, בְּחִינַת (תְּהִלִּים טו, ט) : "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֵלָה",
 וְעַל־כֵּן עוֹשֶׂה מַה שְׁעוֹשֶׂה לְמַנַּע וּלְעַכֵּב מִלְּצִיַּת לְרַבְּנוּ ז"ל, וּמִחֲלִישׁ
 דְּעַתוֹ בְּכַמָּה וְכַמָּה אָפְנִים, עַל־פִּי־רֵב מִבְּחוּץ — שְׁמִדְבָרִים כָּל דְּבָר
 אֲסוּר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וּמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים מְאֹד כָּל
 נַפְשׁ הַרוֹצֶה לְהַתְּקַרֵּב אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ וְכו', וּלְפַעְמִים גַּם מוֹנַע

ומעכב מפננים, שמתלבש במי שמתלבש, ובא אליו בדעות וסברות כרסיות וכו', כאלו הוא יודע דעת רבנו ז"ל וכו', ולא די שאינו יכול להנהיג את עצמו, ואיך יחגור מתנניו להנהיג אחרים? ! וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא). ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימנים: פ, פא): בגי-אדם יש להם כח למנע ולהסית את האדם לרחקו מעבודת הבורא ותברך ומצדיקי האמת יותר מהיצר הרע וכו', ובפרט אנשים לצים וחקמים בעיניהם וכו', הם מונעים גדולים וכו'. וכבר אמר רבנו ז"ל (בהשקטות לחיי-מוהר"ן): חסיד שנפל — גרוע ממשמד, רחמנא לצלן. ועין היטב בשיחות-הר"ן (סימן קיט), שיש בגי-אדם, שהתחילו בעבודת השם זה ימים ושנים, אף לא עלתה בגדם, כי נפלו בדעתם מאד, כי לא היה להם החזיק האמתי והחבר והמורה והמדרש האמתי, ועל-כן נפלו כבר כל-כך בעיניהם, עד שקשוראים את אלו בני הנעורים הנכנסים מחדש בעבודת השם ותברך, ובווערים מאד להשם ותברך, ומתמידים מאד בלמוד, ומסימים מסכת אחר מסכת וח"י פרקים משניות בכל יום, ושוקדים ב"לקוטי-הלכות" בסדרן, ומרבים בהתבודדות שעות על גבי שעות וכו', אזי אינם יכולים לסבל זאת מרב קנאה, על-כן מתגרים בהם ואומרים להם: זה לא רצון רבנו ז"ל, וכאלו שהם יודעים שרצון רבנו ז"ל היה אחרת מהתכלית הנצחית ומתמדת התורה הקדושה ושקידה בתפלה והתבודדות, ומזה נתהוו להם הדרךכות מהפכות מהאמת, לסגף את עצמם בלי אכילה ובלי שנה, לישן על ספסל וללכת באמצע הלילה בנהר וכדומה פתויים ושטיות אשר לא צוה רבנו ז"ל. ומהו הפעל יוצא מכל זה? שמציערים את נשותיהם ובניהם וכו' וכו', אשר על-פי דברי חז"ל זוהי עברה גדולה, ועין גם בשיחות-הר"ן (סימנים רסג, רסד), ואחר-כך נכשלים בפגם הברית, ומתעקם מחם ונדעתם וכו' ומאומה אין בגדם וכו', ומלמוד התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ זמינו — מתרחקים.

על-כן, אהובי, אחי, פלף מהדרך המהפכת הזו, אשר ח'דשים מקרוב באו להפך דברי רבנו ז"ל, ותראה ללמד דברי רבנו

ו"ל המובאים בשיחות-ה"ר"ן (סימן עו), ותדקדק שם בכל אות ואות, ותראה שדברינו נובעים משם. ובאמת מה אכפת לך מה שמפספטים עופות טמאים, העקר להתישב באמת מה היצר הרע, שהוא השונא האמתי שלו, רוצה לעשות ממנו, שהכשילו כבר במה שהכשילו, ורוצה לראות בו איך יפל עוד בזה העולם לשאול ולעמק גרוע וכו', רחמנא לצלן. והנה חז"ל הקדושים, אשר מדברים בשם הקדוש-ברוך-הוא אמרו (קדושין ל:): בני, אהובי, בראתי יצר הרע, ובראתי תורה תבלין כנגדו, ובשעה שתלמד תורה, תשרף ממך את הרע לגמרי, ולא תהיה לו שום שליטה עליך. וכיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימכם (ירושלמי ד, ח). ואפלו מי שעבר נפל ונכשל בענין הכי גרוע, שהוא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, ונתעקם כל-כף לכבו ודעתו וכו', עד שנופל, רחמנא לצלן, לספקות באמונה לגמרי, רחמנא לצלן ורחמנא לישזבן, באשר ידוע לך דבר זה היטב, ובא רבנו ז"ל, הרחמן האמתי, שרש נשמות ישראל, אשר ערב להשם יתברך שיתקן את העולם וכו', ונותן לך עצה קלה ונעימה כזו (המובאת בשיחות-ה"ר"ן שם), ובפרוש אמר (שם, סימן יט), שהכח של התורה חזק כל-כף, עד שאפלו מי שמנח כבר בעמק הר'ע' והחשף, ורגיל בעברות, רחמנא לצלן, אי אפשר לו להפטר מהם, רק על-ידי שיקבע לעצמו קביעות חזקה וחיוב חזק, אז התורה בעצמה תוציאו מכל החשף וכו', וכל עקר מגמתו וחפצו היה תמיד רק עבודת ה' לעבודות ועשיות של קדשה בלי שום חכמות ושכל כלל, בפשיטות גמורה, ללמד הרבה כסדרן, "אן חכמות נאר ווי איין פראסטאקא", ולעשות מצוות רבות בכל יום: ציצית, תפלין וכו' וכו', ולהרבות מאד מאד בשיחה בינו לבין קונו באשר ידבר איש עם רעהו. ועל כלם — להיות בשמחה עצומה, ולרקד רקודים מדי יום ביומו, ולשיר לעצמו נגונים של שמחה (עין שם, סימן רעג). ועל-כן מדוע לא תצית אותו, כי הוא יודע בפרטי פרטיות מה שעובר עליך ומה שעבר וכו', כי הוא הרופא האמתי, ולמה תלך אל מקומות שמאומה לא ישאר בידך.

ועל-כן העקר להתפלל תמיד להשם יתברך, שיורה אותך דרך האמת לאמתה, ותזכה למצא חבר אמתי ונצחי, אשר על ידו תזכה גם-כן להתעלות ולצאת מהשואל תחתיות, ותזכה לחטף טוב נצחי, שהוא — פרקים של משניות, דפים של גמרא, סימנים מהשלחן ערוך, קפיטלעך תהלים ותורות ותפלות מלקוטי-מוהר"ן ולקוטי-תפלות, אשר הם הצלחה נצחית, וממשיך עליו על-ידי-זה אורות נשגבים, אורות צחצחות, כי כל ידיעה וידיעה ממשפטי התורה ודיניה, זוהי הצלחה נצחית (ספר המדות, אות למוד, סימן י').

ההכרח לקצר מהטרדה שנכנסה לי עכשו.

הדורש שלומך...

תשלח.

בעזרת השם יתברך, יום תמישי לסדר תצנה ה'תשל"ג.

בחדש אשר נהפך מצרה לצהר, חדש השמחה והתדונה, ימשכו ששון ושמחה וחדנה לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות, אור החסד והרחמים היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר קבלתי ביום ששי ערב-שבת-קדש שעבר, ואני מצטער מאד בצערך הקשה ממה שעובר עליך — ירידות ונפילות וכו', הרהורים רעים ותאוות רעות וכו', אך גם מצאתי שם את שאהבה נפשי הנקדות הטובות שאתה חוטף בכל יום: ציצית, תפלין, צדקה, תפלה, תורה, שבת וכו' וכו'. טוב להודות להשם

יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, שבראנו מזרע ישראל ולא
עשנו גוי, אשר השמחה הזאת עולה על כל השמחות, כי איך שיהיה
על-כל-פנים את נקדת יהדותו אי אפשר לטל ממנו, אף שהוא כבר
כמו שהוא, על-כל-פנים הולך עם ציצית כל היום וכו'.

ומה שאתה כותב שיש לך בלבולים רבים בשעת התפללות
הקבועות: "שחרית, מנחה, מעריב, חצות", כבר גלה לנו רבנו ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), אשר כל הבלבולים והמחשבות באים
בשעת התפלה דיקא. ועקר העצה (שם, סימנים: ט, קיב), להשתדל
להתפלל בפשיטות גמורה כתינוק קטן מתוך הסדור, ויאמר מלה
במלה בתמימות גמורה, ויטה מחשבתו אל מה שהוא אומר, ואז
כשיהיה באמת, אז השם יתברך ישרה עמו, ויתפרדו כל פועלי
און. כי העקר תלוי כפי שמבטל דעת עצמו, ומשליך שכלו הפגום,
ויודע שאין לו שום שכל, אז יזכה להעשות בחינת חלון נגד האבן
הטובה, שהיא אותיות התפלה (עין שם, סימן סה), וכנגד הצדיק.

והיום בבקר בלמדי בספורי-מעשיות, מעשה מזבוב ועכביש,
נתעוררתי בהבנה חדשה מה שכתב שם: און ער האט גינומען
שבויים און צווישן די שבויים איז גיווען א יפת תאר וואס זי האט
גיהאט אלירליי חן פון דער וועלט נאר דער חן איז ניט געווען פון
איר אליין נאר סע האט אויף איר גיהאנגען אדומיט און דער דומיט
האט געהאט אלירליי חן און מחמת דעם האט זיך גידאכט אז זי
האט אלירליי חן. ויש לומר שזה סובב על רבנו ז"ל, שהוא המלך -
"מאן מלכי רבנן" (גטין סד.), שהוא לקח שבויים רבים, שהם אנשיו,
שהיו שבויים אצל הסטרא אחרא, והוא הוציאם, וביניהם היה אחד
מיחד בחינת 'יפת תאר', הינו שפכל דור ודור מתקרב אחד חדוש,
שיש עליו כל מיני חן, וזוהי הרבה ברוחניות לגלות ולפרסם את
הצדיק, אף החן והיפי שעליו, הוא לא מעצמו, רק היות שיש עליו

(א)...ולקח שבויים, ובין השבויים היתה יפת תאר שהיו עליה כל מיני חן שבעולם, אלא שפחן
לא היה ממנה לבד, כי היה תלוי עליה יהלם, ולהלם כל מיני חן, ולכן היה נדמה שיש עליה
כל מיני חן.

אֲשֶׁר תִּשְׁלַח בְּנֹחַל נה

דומיט. והנה הדומיט הוא הצדיק והתפלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט'), הינו כל מה שמבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך על-ידי תפלה, וכן מסלק שכלו וחקמתו נגד הצדיק, כי התפלה והצדיק תלויים זה בזה (עין שם, סימן ס') על-פי המשנה (תרומות א, ב): "סתם חרש — שאינו שומע ואינו מדבר", מאחר שאינו שומע התעוררות החכם, אין לו דבורים לדבר לפניו יתברך, וכן להפך כל מה שמרבה בתפלה, יותר שומע מהצדיק. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן טו): מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, ופרש מוהרנ"ת ז"ל, שהוא אורו של רבנו ז"ל, שהוא גנוז מכל העולם — ירבה בהתבודדות. ועל-כן כל אלו שזכו באמת לבלי להטעות את עצמם, וסלקו שכלם לגמרי (עין שם, סימן קג), אז האירה בהם הדומיט — האבן הטובה, שהוא הצדיק והתפלה, עד שגם הם נתהפכו למהות הצדיק (עין שם, סימן קכט), כי מאחר שהוא נעשה כמראה מלטשת, והוא תמיד בפנים שוחקות, אז מתראה בו פני הדומיט שהוא הצדיק (עין שם, סימן קנג), והבן למעשה, כי הבחירה חפשית, אם תסלק דעתך לגמרי, ותצית לצדיק ותהיה תמיד בשמחה ובאנפין נהורין, ותעסק תמיד בתפלה, תזכה שתאיר בך האבן הטובה — הדומיט, ואתה תהיה היפת תאר בין השבויים, ויהיו עליך כל מיני חן שבעולם.

ודע לך, אחי, שכל זה נוגע לא רק לעצת התפלה, כי אם לכל העצות של רבנו ז"ל, לקימן בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל אלו אשר זכו יותר לסלק דעתם, דיקא הם זכו יותר מכל חבריהם, כמו מוהרנ"ת ז"ל, שאמר: "ווען איך בין מקרב גיווארן צום הייליגען רבין האב איך מיין שכל אין גאנצן אוועק גילייגט דער רבי האט גיזאגט, א דבור איז נאך א שטיקל שכל, נאך איין דבור נאך א שטיק שכלב", כי דברי רבנו ז"ל היו אצלו השכל, וכן מדור דור וכו'. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המלמדנו

ב) כאשר התקרבותי לרבנו הקדוש, הנחתי את שכלי בצד לגמרי, כאשר רבנו אמר: "דבור" — קבלתי חתיכת שכל אחת, עוד דבור עוד חתיכת שכל.

עצות נוראות ונפלאות כאלו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לי בנעימים.

חמדת לבבי! העקר צריך לסלק דעת עצמו לגבי השעורים הקבועים שגלה לנו רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן עו), ללמד בפשיטות גמורה משניות, גמרא ושלחן ערוך וכו', ולא להסתפל על שום ברירה שעושה ליצנות מזה, מה לנו ולקדם, סוף כל סוף יבוא ויגיע היום שנוצטרף לעזב את זה העולם, ואלו אשר הלכו בדרך התם והפשוט וציתו לרבנו ו"ל, תהלה לאל, יש להם מזונות מלאות (פולע רענצלעך) מיט טווענד'טעג פראקים משניות, ואלפי דפים גמרא ואלפי אלפים סימנים שלחן ערוך, ומאות ואלפים מזמורי תהלים ורבי רבבות רבבות רגעים של התבודדות וכסופים טובים וכו' וכו', אשר אין הפה יכול לספר כלל. וכל אלו החכמים בעיניהם, שנדמה להם שידעו משהו, וכאלו היה להם איזה שכל עצמי, בושה וחרפה תסובבום וכו'. ואין צריך להאריך בענין המוכן מאלי, למי שחפץ להסתפל בעין של אמת. ועל-כן צריך לבקש תמיד ממנו יתברך, ובפרט אלו שכבר זכו להתקרב אל רבנו ו"ל ולהיות בצותא עם אנשי שלומנו, צריכים לבקש מאד מאד בכל יום ויום ממנו יתברך, שלא יטעו את עצמם, חס ושלום.

אהובי, אחי, חזק ואמץ להגות בהתמדה רבה מדי יום ביומו שעור פסדון ב"לקוטי-הלכות", אשר הוא יחזק אותך ויחזק את רצונך לבלי להתרשל ולפל, חס ושלום, משום ברירה ומשום דבר שבעולם, ולמען השם לטובתך הנצחית, ראה ללמד בכל יום על-כל-פנים תורה אחת מ"לקוטי-מוהר"ן" ולומר עליה התפלה, ואז ימשכו עליך חסדים ורחמים גמורים ומחילת עוונות (עין לקוטי-הלכות, ראש חדש, הלכה ה'). ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה, ושיחות-הר"ן, סימן קמה), שנעשים מזה שעשועים כאלו,

אֲשֶׁר לֹא עָלוּ מִיְּמֹת עוֹלָם שְׁעֵשׂוּעִים כְּאֵלוֹ וְכוּ' (עין גַּם בְּהַקְדָּמָה לְלִקוּטֵי-תְּפִלוֹת).

וְאֶתְמוּל בְּלִילָה בְּלִמְדָנוּ בְּצוֹתָא, דְּבִרְנוּ מְזָה — מִגְדָּל הַפְּלָגַת הָעֵנָן הַנוֹרָא וְהַנְּשֻׁבָה הַזֶּה — לַעֲשׂוֹת מַתּוּרֹת תְּפִלוֹת, הֵן לֹאמַר עַל כָּל תּוֹרָה - הַתְּפִלָּה מִ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְהֵן לַעֲשׂוֹת בְּעֶצְמוֹ מִהַתּוֹרָה תְּפִלָּה, אֲשֶׁר רָבְנוּ ז"ל אוֹמְרִים, שְׁעוֹלִים מְזָה שְׁעֵשׂוּעִים אֲשֶׁר לֹא עָלוּ שְׁעֵשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִיְּמֹת עוֹלָם. עֲמַד וְהִשְׁתּוּמֵם, אִם בַּעַל נַפֶּשׁ אַתָּה, הֲיָה אָדָם הָרֵאשׁוֹן, נֹחַ, הָאַבְרָהָם, מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, וְכָל הַנְּבִיאִים, הַתְּנַאֲיִים וְהָאֲמוּרָאִים וְהַגְּאוּנִים וְהַצְּדִיקִים לְמֵאוֹת וְלְאַלְפִים וְכוּ', וּבְיָדָי כָּל אֶחָד עָשָׂה נַחַת רוּחַ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְגַרְם שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְפָנָיו, וְעִכְשָׁו כְּשֶׁבָאָה נַפֶּשׁ פְּחוּתָהּ וְנִבְזִית כְּמִנּוּ, וְאָנוּ לֹאמְדִים 'תּוֹרָה' (מֵהָאִי אוֹרִייתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְעֵתִיק וְכוּ'), וְאוֹמְרִים עֲלֶיהָ הַתְּפִלָּה, אוֹ עוֹשִׂים מְזָה תְּפִלָּה בְּעֶצְמָנוּ (שְׁהִיא הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל שְׁעַר הַחַמְּשִׁים, דְעֵתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ), הֲרִי זֶה מַעֲלָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוֹלִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עֲדִין לֹא עָלוּ מֵרֵאשִׁית נִקְדַּת הַבְּרִיאָה עַד רְגַע זֶה שְׁאַתָּה לֹאמְד הַתּוֹרָה וְאוֹמַר הַתְּפִלָּה.

אֲשֶׁרִינוּ אוֹן פְּאָרְטִי אֲשֶׁרִינוּ, שְׁיֵשׁ לָנוּ חֲבָרִים טוֹבִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר זוֹכִים לְסִיּוּם אֶת הַ"לִקוּטֵי-מוֹהַרִין" עִם הַ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי מִקְבֵּל בְּשׁוֹרֹת טוֹבוֹת מִהַבְּחוּרִים הַחֲדָשִׁים שֶׁנִּתְקַרְבוּ, זֶה עוֹמֵד בְּשַׁעֲרוֹ בְּסִדְרַת הַשֵּׁם בְּסִנְהֶדְרִין, וְזֶה בְּיוֹמָא, וְזֶה בְּתַעֲנִית, וְזֶה כְּכָר אוֹחַז בְּפַעַם הַשְּׁנִיָּה בִּיבְמוֹת, וְזֶה בְּקַדְוִשִׁין וְכוּ', וְזֶה כְּכָר אוֹחַז בְּשִׁלְחֹן עֲרוּךְ בְּצִדְקָה, וְזֶה בְּשַׁבָּת, וְזֶה בְּאֲמִצַּע חֲשׁוֹן הַמִּשְׁפָּט, וְהַכֹּל מִהַהִתְחַלָּה וְכֵן בְּחַ"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, יֵשׁ הַרְבֵּה בַּחֲבוּרִים שְׁמַתְמִידִים מְאֹד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּ"לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", יֵשׁ אֲשֶׁר כְּכָר זְכוּ לְסִיּוּם כָּל הַ"לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּבְפִרְטִיּוֹת 'הַתְּבוּדָּוֹת', כֹּלֵם מִתְּבוּדָּדִים כְּכָל יוֹם שְׁעוֹת עַל גְּבִי שְׁעוֹת, וְאוֹמְרִים כְּכָל לִילָה תִקּוֹן חֲצוֹת, וּמְרַבִּים בְּצִדְקָה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבְפִרְטִיּוֹת לְהַדְפָּסֵת

והפצת דעת רבנו ז"ל בעולם, וכל התפללות מתפללים במתינות,
אשרי עין ראתה אלה, חבורה קדושה כזו.

למען השם, כאפ זיך אויך אריין^ה, ועדין אינו מאחר קלל, רק
תקבע לעצמך שעורים קבועים מהתחלת הארץ חיים, ללמד סעיף
אחר סעיף, וכן במשניות לומר הרבה פרקים משניות וכן דפים
גמרא, ובפרטיות "לקוטי הלכות", ובוא תבוא על שכרך.

הדורש שלומך...

ולמען השם, אל תסתכל על שום לץ ומונע, אף שהוא מאנשי
שלומנו.

תשלט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, פורים קטן ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו ויחדפו אל אהובי, בני, אחי וידידי היקר,
הבחור המשתוקק באמת לצאת מהחשך, ולהאיר נפשו באורות
הצחצחות מהאי רישא דלא אתנדע ולית מאן דקנימא ביה, הלא הוא
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח
סלה ועד.

מכתבך היקר מיום ראשון לסדר תרומה לנכון קבלתי, אף
טרדותי רבו מאד בעסק הרבים מדי יום ביומו, על-כן לא היה
הפנאי להשיבך, וגם עכשו אני כותב זאת בדרך רחוק מביתי, על-כן
ההכרח לקצר.

אֲשֶׁר תִּשְׁלַט בְּנַחֲל נֹט

וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁכְּתִבְתָּ, שֶׁהַמְּכַתֵּב הִחִיָּה אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, כֵּן הוּא בְּאֵמֶת, כִּי דְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל מְחִיִּים וּמְחֻזְקִים וּמְאֻמָּצִים מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שִׂיאֲחֹז בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וַיִּהְיֶה בָּהֶם תְּמִיד, כִּי אֵין לָךְ מִדָּה טוֹבָה מֵהֶם, כִּי הֵם אוֹרֵייתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה, אֲשֶׁר יִתְגַּלוּ לְכָל הָעוֹלָם בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ.

וְשִׁמַּח אָנִי מְאֹד עַל אֲשֶׁר זָכִיתָ לְהִתְחַבֵּר עִם אַבְרָהָם תְּלָמִיד חֶכֶם וִירָא שְׂמַיִם, אֲשֶׁר מוֹרָה אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת לְהִתְקַרֵּב אֶל אוֹר רַבְּנֵנוּ ו"ל, אֲשֶׁרֵיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָךָ, יֵהָא חֻלְקֵי עַמְךָ.

אֲךָ בְּמָה שֶׁכְּתִבְתָּ, שֶׁשְּׂמַעְתָּ שֶׁהֲרַבָּה מְאֻנְשֵי שְׁלוֹמֵנוּ יֵשׁ לְהֵם וְוִילְדַע דְּרָכִים^א, תְּדַע שֶׁכָּל זֶה אֵינוֹ נִלְמַד בְּחֹדֶר שְׁלֵנוּ, וְאֲדַרְבָּה יְדוּעַ מַה שֶׁרַבְּנֵנוּ ו"ל מְבִיא לְשׁוֹן הַזֶּהֱרַר הַקְּדוּשׁ (עֵינֵי לְקוּסֵי-מוֹהַר^ב, חֻלְק א', סִימָן כ"א), שְׂמָן בְּחֻשָׁאֵי יֵין לְאַרְמָא קָלָא וְכוּ', הֵינֵנוּ כְּאֲשֶׁר שׁוֹפְכִים שְׂמָן מִחֻבִּית לְחֻבִּית זֶהוּ בְּחֻשָׁאֵי, וְאֵינוֹ מְשָׁמִיעַ קוֹל, מַה שֶׁאֵין כֵּן יֵין כְּשִׁשׁוֹפְכִים אוֹתוֹ מִחֻבִּית לְחֻבִּית — מְשָׁמִיעַ קוֹל, וְאֶמְרוּ אֲנִישֵי שְׁלוֹמֵנוּ עַל זֶה, כְּשֶׁאֶחָד זֹכֵה לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּהִצְנַע לְכַת' שְׁטִיל גִּילְאֶסְעָנִי, וְשׁוּם בְּרִיָּה אֲנִיָּה יוֹדַעַת מַזְהָ, אֲזִי הוּא כְּמוֹ שְׂמָן, ו"טוֹב שֵׁם מְשָׂמָן טוֹב" (קִהְלַת ז', א). וְדֶרֶךְ הַשְּׂמָן שֶׁצָּרָף תְּמִיד לְמַעְלָה מִכָּל הַפְּשָׁקִים, כְּמוֹ-כֵן מִי שֶׁעוֹשֶׂה עֲבוֹדָתוֹ בְּחֻשָׁאֵי וּבְחֻמִּימוֹת, וּבְאֵמֶת אֲזִי זֹכֵה לְהִתְעַלּוֹת מַעְלָה מַעְלָה בְּהֶאֱרַת זִיו הַשְּׁכִינָה. וְכְמוֹכָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת מַעֲשֶׂה א', שֶׁהַשְּׁנִי לְמַלְךְ הָאֵט זִיף אֲנוּעַק גִּילְיִיגֵט אֵין אֵיִין וְוִינְקַעֲלַע וְכוּ', הָאֵט זִיף דִּי בֵּת מַלְךְ אוֹיֵף גִּישְׁטְעֶלְט, אוֹן אִיז גַּעְקוּמַעַן צוֹ אִיֵּהֶם אוֹן הָאֵט אִיֵּהֶם אֲנִיגְעֵרִירְטִי וְכוּ', עֵינֵי שֵׁם; הֵינֵנוּ כְּשֶׁאֶחָד מְצַנִּיעַ אֶת עַצְמוֹ בְּקֶרֶן זְוִית, אֲזִי זֹכֵה שֶׁהַשְּׁכִינָה מִתְגַּלָּה אֵלָיו, מַה שֶׁאֵין כֵּן יֵין לְאַרְמָא קָלָא, וּבִיִּין, יְדוּעַ, יֵשׁ שְׁנֵי כַחוֹת, כְּמוֹ שֶׁאֶמְרוּ חַז"ל (יוֹמָא עו'): זָכָה — נַעֲשֶׂה רֵאשׁ, לֹא זָכָה — נַעֲשֶׂה רֵשׁ, הֵינֵנוּ בְּעֲבוּדָה

א) דְּרָכִים פְּרָאִיוֹת.

ב) בְּהַשְׁקָט וּבְנַחַת.

ג) הַשְּׂכִיב עַצְמוֹ בְּקֶרֶן זְוִית וְכוּ', קָמָה בֵּת הַמַּלְךְ וּנְגַשָּׁה אֵלָיו, וּנְגַעָה בּוֹ.

עם ווילדקייט מיט גיוואלדינווען^ד יש שתי בחינות, אָדער יְכוּלִים להיות איש פֿשר באַמֶת אָדער מֶעַן קֶען אינגאנצן שפּור ווערן^ה כְּדָרָךְ השוֹתֶה יַיִן הַרְבֵּה וַיִּפֹּל לַגְּמָרִי. ומי שזוכה להפיר את אנשי שלומנו האַמְתִּיִּים, יִרְאֶה אֲשֶׁר כָּל עֲבוֹדָתָם הִיא כְּדָרָךְ שְׁמֵן בַּחֲשָׂאֵי, אִךְ הָיִית שָׂאוֹר רַבָּנוּ ו"ל הוּא מִתְּנֶה לְכָלֹּל יִשְׂרָאֵל וְאִינוּ מִצְמָצֵם אֶצֶל אֶחָד, עַל-כֵּן הוֹלֵךְ וְנִתְפָּשֵׁט בְּכָל הָעוֹלָם, תְּהִלָּה לְאֵל, וְהָיִית שֵׁישׁ הַרְבֵּה חֲדָרִים שְׁלוֹמָדִים אֶצְלָם דְּרָכִים שֶׁל ווילדקייט, עַל-כֵּן כְּשֵׁהֶם זוֹכִים לְהִתְנַדֵּעַ מִרַבָּנוּ ו"ל אִךְ אֵינן זוֹרְקִים אֶת מֶח וְדַעַת עֶצְמָם, וְעַל-כֵּן הֵם מְבִיאִים עִמָּם זַיִיעָרֶע ווילדקייט, אִךְ בַּחֲדָר שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל אֵינן נִלְמָד שׁוֹם ווילדקייט, רַק תּוֹרָה, תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוּנוּ.

אִךְ מָה שֶׁשָּׂאֵלָתָּ, מַהוּ הָעֲנִין לְלַכֵּת לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֶׁ בְּגִי-אָדָם, בַּחֲדָר מִיַּחַד, אוּ בְּמִתְרָף, אוּ בַּיַּעַר, דַּע לָךְ, כִּי עָקֵר הַתְּכִלִּית שֶׁהָאָדָם בָּא אֶל זֶה הָעוֹלָם הוּא, שְׂיִזְכָּה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת דְּבוּק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל דְּבָר, וְזֶהוּ עָקֵר הַשְּׁלֵמוֹת וְהַמְעַלָּה הָעֲלִיוֹנָה מֵהַכָּל, שְׂיִזְכָּה לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ וּלְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּשַׁעֲשׂוּעַ דְּמִלְכָּא וְכוּ'. וְאִיךְ זוֹכִים לְזֶה? עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוּנוּ, וּבַפֶּרֶט מִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשַׁל, שֶׁמָּחוּ וְדַעַתוֹ מִצְמָצָמִים וּבִקְטָנוֹת מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, צָרִיף לְצַעֵק וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִרְחֵם עָלָיו, כִּי כְּשֶׁהִמְחִין הֵם בְּעִבּוּר צָרִיכִים צְעָקוֹת הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים: כ"א, לו'), לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַד אֲשֶׁר יִזְכָּה שְׂיִנְדַּכֵּף מָחוּ לַגְּמָרִי מִכָּל אֵלוֹ הַשְּׂמָרִים שֵׁישׁ בּוּ. וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁדָּבָר זֶה צָרִיף לִהְיוֹת בְּמָקוֹם שְׂאִין שֶׁם בְּגִי-אָדָם, אֲשֶׁר לֹא יִחְשְׁדוּ בּוֹ לְמִשְׁגָּע, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבַפֶּרֶט כִּי בְּמָקוֹם שְׂאִין שֶׁם בְּגִי-אָדָם, בְּנִקְל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְזַכּוֹת לְהַתְּבַטֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ (עֵינן שֶׁם, סִימָן נג).

ד) פֿראוּת וְהַשְׁתוּלָלוּת.

ה) אוּ שְׂיִכּוּלִים לְהַשְׁתַּכֵּר לַגְּמָרִי.

על-כֵּן אַהוּבִי, אָחִי, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְצִאת מֵהַחֹשֶׁךְ וְהַרְעֵה שְׁנֵלְכֶדֶת בְּהֵם, בָּרַח לָךְ אֶל מְקוֹם מֵיחָד שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁפָּךְ אֶת לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רַעְהוּ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כֹּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה עֶקְשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, אֲזוּ סוּף כֹּל סוּף יִתְגַּלֶּה אֵלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד, כַּכְּתוּב (יִחְזַקְאֵל מִג, ב): "וְהֶאֱרַץ הָאֵירָה מִכְּבֹדוֹ" וְכוּ', כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וּמְכַל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת יְכוּלִים לְצִאת.

וְשִׂמַח תְּשִׂמַח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּנִקְדַת יְהוּדוּתְךָ שְׂיֵשׁ בְּךָ, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אַתָּה מְשַׁמֵּר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ. וְחַז"ל הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שַׁבַּת קִיח:): אֲפֹלוּ אִם הִיָּה עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר אֲנוּשׁ, עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת יִמְחַלוּ לוֹ. וְכֵן אָמְרוּ, שְׁשִׁקוּלָה שַׁבַּת כְּכֹל הַמְצוּוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן הַזֶּה יִרְנֹו רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז), לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ וְטוֹב לֵב מְאֹד מְאֹד בְּשַׁבַּת, כִּי הִיא יְסוּד הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, שְׂאֵתָה מְסַבֵּב עִם רַבּוּי מְצוּוֹת בְּכָל יוֹם: צִיצִית, תְּפִלִּין, צְדָקָה וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּבְכַפְרֻטִיּוֹת בְּחֹדֶשׁ הַשְּׂמִחָה. וְצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂמִחָה עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמִחָה תִּזְכֶּה לְצִאת מִכָּל מִינֵי מִיצַר וְצִמְצוּמִים, וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכֶּה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְחֻדוּהָ רַבָּה.

וְהַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּשׂא ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה לְאַהוּבֵי, אָחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַחֶפֶץ
וּמְשִׁתּוֹקֵק לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנְּחַל
הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח סֵלָה וְעַד.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי לְפָנַי כְּשֶׁלֶּשֶׁה שָׁבוּעוֹת, וּמְרֹב טְרִדוֹתַי
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ כְּרִצּוֹנְךָ.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְנוּ וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה
הַמְּלֻמְדָנוּ עֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת וְהִדְרָכוֹת יְשׁוּרוֹת לְכָל עֵת בְּפָנַי עֲצָמָה,
כִּי יְדוּעַ אֲשֶׁר עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת בְּכָל יוֹם
הַכ"ח [עֲשׂוּרִים וְשִׁמוּנָה] עֵתִים הַמְּזַכְּרִים בְּקִהְלֵת קַפִּיטָל ג', וְעַל-כֵּן
הַהִכָּרַח לְעֲצוֹת חֲדָשׁוֹת עַל כָּל עֵת בְּפִרְטִיּוֹת, וְדָבָר זֶה לֹא תִמְצָא
רַק בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עֲצוּתוֹ הֵן מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ',
שֶׁהוּא הַפְּלֵא יוֹעֵץ וְכוּ', תִּקְנֹת כָּל יִשְׂרָאֵל; עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי
הַזּוֹכָה לְשִׁקֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאִזּוֹ יוֹכֵל לְהַנְצִיל
מִכָּל פְּגַעֵי הַזְּמַן. וְכֵן צָרִיךְ לְדַעַת, הֵיחֵד שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ כָּל הַכ"ח עֵתִים, עַל-כֵּן אָנּוּ מְזַהְרִים
לְדוֹן אֶת חֲבֵרָנוּ לְכַף זְכוּת, כִּי מִי יוֹדֵעַ בְּאִיזוֹ עֵת הוּא עוֹמֵד עַכְשָׁו,
אִתָּה עוֹמֵד "בְּעֵת לְחֻשׁוֹת", וְהוּא עוֹמֵד "בְּעֵת לְדַבְּרֵי", אִתָּה עוֹמֵד
"בְּעֵת לְכַפּוֹת", וְהוּא עוֹמֵד "בְּעֵת לְשִׁחּוֹק" וְכוּ', וְכֵן בְּכָל הָעֵתִים
וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר וְהַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל עַל חֲבֵרוֹ
כָּלֵל, וּבְדַרְךָ הַתָּם שְׁלֹא בְּלִבָּל אוֹתוֹ שׁוֹם דְּבָר, וְאִזּוֹ תִזְכָּה לְחַיִּים
טוֹבִים וְנִצְחִיִּים, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה שְׁעוֹבֵר עַכְשָׁו עַל חֲבֵרָךְ, עַל-כֵּן הָיָה
דֵּן אוֹתוֹ עַכְשָׁו לְכַף זְכוּת, וְאִתָּה אֵל תְּבַלְבֵּל דְּעִתְךָ מֵאַחֲרֵים כָּלֵל.

וְדָבַר זֶה אֶתָּה צָרִיף לְחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר עֲנִין רַבְּנוּ ו"ל אֵינוֹ
 סוֹבֵל "מְשׁוּגָעֵנֵעַ צְדִיקִים" וְוֹאס הַרְגָּעֵן זִיף אוּיס אֵינְס מִיטֵן
 צְוִיטֵעֵן^א (עִין בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגֵר), זֶה אָמַר אֵיבֶעַר דִּיר אֵיז
 דָּאס גִּוּוֹאֲרֵן וְכוּ', וְזֶה אָמַר אֵיבֶעַר דִּיר אֵיז דָּאס גִּוּוֹאֲרֵן^ב וְכוּ', כִּי
 כָּל עֲנִין רַבְּנוּ ו"ל הוּא סוֹד הַתְּגִלוֹת עוֹלָם הַתְּקוּן, שֶׁהוּא הָאֶרֶת אוֹר
 מ"ה הַחֲדָשׁ (עִין לְקוּטֵי-מֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימֵן פּב), שֶׁהוּא בְּטוֹל וְהַתְּכַלְלוֹת
 אֶחָד לְשָׁנִי, לִידַע תְּמִיד שְׁאֵנִי בְּעַצְמִי אֵינִי כְּלוּם, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
 בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְרַק הוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְּהִיג עוֹלָמוֹ בְּפִרְטֵי פִרְטֵי
 בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, וְכִשְׁתִּתְּבָרֵר לָךְ יְדִיעָה זוֹ, אֲזַי לָךְ לָךְ תְּמִיד כְּסֻדְרוֹ, וְתַחֲזִיחַ
 חַיִּים נְצַחִיִּים, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִכְלָבֵל אוֹתְךָ, כִּי תִזְכֶּה לְמַצֵּא אוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְלְתָ בָּהֶם.

וְדַע לָךְ, שֶׁעֲנִין זֶה — הַתְּגִלוֹת רַבְּנוּ ו"ל, מְצוּהָ לְדַבֵּר וּלְפָרְסֵם
 בְּפָנֵי הַכָּל, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קִיט, מו): "וְאִדְבָּרָה בְּעַד־תְּיָד נִגְד
 מְלָכִים וְלֹא אָבוֹשׁ", כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עָלֵינוּ מֵהַ שְׁעוֹבֵר
 בְּכָל־לֵיאוֹת וּבְפִרְטֵיאוֹת, וְנִתְקַיְּמַת נְבוֹאוֹת רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר יִפְתָּחוּ אֲרָבוֹת
 הַשָּׁמַיִם, וְתִתְּפַשְׁטֵנָה כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, שֶׁהֵן שְׁעַר הַנוֹ"ן שֶׁל
 הַטְּמֵאָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּבְזֶה יִתְנַסּוּ וְיִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְכוּ'; וְעַל-כֵּן
 הַזְּהִיר רַבְּנוּ ו"ל לְמוֹהֲרָנֵי ת"ו"ל, שֶׁבְּמִקּוֹם שֶׁיִּדְבֵּר מְאֹמוֹנָה וּמְצַדִּיק
 יִרְחִיב אֶת הַדְּבּוּר, כִּי הֵם הָעֵקָרִים שֶׁבְּכָל הָעֵקָרִים, וְכָל הַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ
 בָּזֶה, כִּי לְזִכּוֹת אֵל "אַמֶּת" אֲשֶׁר עַל יָדָהּ זוֹכִים אֵל "אַמוֹנָה" —
 אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֵל הַצְּדִיק, וְיִלָּךְ בְּדַרְוֹ
 עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת, שֶׁהִיא עֲצַת ה' (עִין לְקוּטֵי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א',
 סִימֵן ז').

א) צְדִיקִים מְשׁוּגָעִים הוֹרְגִים אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי.
 ב) בְּגִלְלוֹךְ זֶה קָרָה.

ועל-כן כל קטב דברינו צריך להיות מזה, ולא להתביש משום ברֵיה, כי כל ישראל שרשן באמונה, ועל-כן פשתדבר מאמונה, תזכה להמשיך נשמות ישראל אליו יתברך, ותמשיך אותו יתברך אל נשמות ישראל, כי באתערוותא דלתתא אתער דלעילא (זהר לך-לך פח.), וכשמכניס את עצמו במדת האמונה, אז הוא משמר מכל המזיקים והדינים, כי מסתתר בצל כנפיו יתברך, ומי יערב לגשת ולגעת בו, מאחר שהוא מסתיר עצמו בסתר עליון. וזוהי מעלת הזוכה לברוח תמיד אליו יתברך בשיחה בינו לבין קונו, כֶּאֱשֶׁר הִזְהִירוּ רַבֵּנוּ ז"ל להיות רגיל תמיד לדבר עמו יתברך כֶּאֱשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִמָּשֵׁךְ עֲלֶיךָ הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁל שַׁעַר הַנוֹרָא שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בִּינָה אִמָּא עֲלָא, אֲשֶׁר נֹכַע בָּהּ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', שֶׁהִיא דְּעֵתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אֲשֶׁר הוּא מְשִׁיחַ אֱלֹמִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פג, וּבְחֵלֶק א', סִימָן ס' וְתַבִּין).

ומה שאתה מבקש עצה, כי על-פירב נתבלבלת תפלתך הקבועה, שהיא: שחרית, מנחה, מעריב, פעם ווערט דיר צו שלאגן איין שחרית ופעם איין מנחה וכו', מה טוב ומה נעים כשתזכה ללמד בכל יום התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ', ולומר עליה התפלה מלקוטי-תפלות, תפלה נ', וכך תתנהג ימים רבים, עד שתזכה לתפלה מתקנת ושלמה, בבחינת מיין מתיקין וכו'. וביותר תראה ותתאמץ לעשות בעצמך תפלה ושיחה מהתורה המתקנה הזאת. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רצז), וְדַבֵּר עִמָּנוּ כְּמָה פְּעָמִים, שְׂרַצוֹנוּ חֶזֶק מְאֹד, שְׁנַלְךָ עִם הַתּוֹרוֹת שְׁגָלָה, דְּהִינוּ לִילְךָ תַחֲלָה זְמַן מָה עִם תּוֹרָה פְּלוֹנִית, בְּעֵרְךָ שְׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים, דְּהִינוּ שְׂיָהוּ כָּל עֲבוֹדָתוֹ וְהַלוֹכוֹ בִּירְאָת ה', עַל-פִּי הַנְּאֻמֵּר בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְאַחֲרֵי-כֵן יִלְךָ זְמַן מָה עִם תּוֹרָה אַחֲרָת, וְכֵן אַחֲרֵי-כֵן בְּתוֹרָה אַחֲרָת, עַד שְׂיִגְמַר לִילְךָ עִם כָּל הַתּוֹרוֹת וְכוּ', וְהִנֵּה מוֹהַרְנָ"ת ז"ל אָמַר פְּעַם לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם יִהְיוּ לְךָ אַרְבָּעִים יוֹם הַתְּבוֹדָדוֹת רְצוּפִים,

(ג) פעם ולקית לך איזו תפלת שחרית ופעם איזו מנחה.

תזכה לראות שנוי לטובה; על-כן מה טוב ומה נעים לקחת תורה אחת וללמד אותה בעיון בכל יום, (מלבד שצריך שעור לבקיאיות, ללמד הרבה בכל יום), ולומר עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", וכן יתבודד הרבה על התורה הזו, ויחדש בה דבורים חדשים, ויתנהג כך בכל יום, לחזור על התורה והתפלה וההתבודדות עליה, וכן לחדש חדושים על תורה זו ממשך ארבעים יום. וכשיזכה לעשות זאת ארבעים יום, יראה, בעזרת השם יתברך, שנוי לטובה, וימשיך על עצמו כל הענינים שצריך, ושיבקש על זה; על-כן אם לא קשה עליך (ראה לשבר כל המניעות על זה), תתחיל עם התורה נ', ולומר התפלה עליה במשך ארבעים יום, אז תזכה לראות שנוי לטובה. והעקר — לעשות בעצמו שיחות ותפלות על תורה זו, וכשיעברו הארבעים יום, תתחיל תורה אחרת, מה שמכרח לך, עד שתזכה לעבור על כל התורות. (ודעת לנכון לצרף אל התורה גם ההלכות מ"לקוטי-הלכות"), והכל שיהיה בהצנע, ששום בריה לא תדע מזה, כי דבר שעושים בהצנע יש לו קיום; אשרינו ואשרי חלקנו, שיש לנו רבי אמת כזה. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-ה"ן, סימן קעז), שראוי לנו לשמח מאוד מאוד שיש לנו רבי כזה, אף שעדין אנו רחוקים מאמתת עצותיו הקדושות, על-כל-פנים איך שהוא אין אנו מתנגדים עליו, ואנו משתוקקים ללכת בעצותיו הקדושות, בודאי ראוי לנו לשמח מאוד מאוד, ולרקד על זה בכל יום בתמימות ובכפשיטות.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

תשמא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר "כי תש"א את רא"ש בני ישראל"ל" התשל"ג.

ששון ושמחה ושיגור לאהובי, אחי, ידידי, יקירי, הבחור הנחמד, גניק וחכים ... גרו יאיר ויזרח לנצח, החפץ ומשתוקק לצאת מהחשך והרע שנלכד בו, ולהאיר נפשו בהארת זיו שכינתו יתברך המאירה בכל העולם, כמו שפתוב (יחזקאל מג, ב): "והארץ האירה מכבודו", הרוצה לשנות מבאר מים חיים, מהנחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו'.

מכתבך קבלתי זה כמה פעמים, אך הנה מהנמנע בגידי לכתב לך, והנה במכתב האחרון נחמתני מאד במה שכתבת, שקדם תכתב לי הנקודות הטובות שיש בך, ואתה מתחיל לחשב נקדה אחר נקדה וכו' וכו', ובפרטיות שזכית כבר להגיע בסדרך בש"ס למסכת יומא, ובשלחן ערוך אתה אויזז כבר בסוף הלכות שבת, וכן אתה חוטף מפעם לפעם התבודדות כמה שעות וכו'. מה אמר לך, אחי היקר, התחלתי לרקוד מחמת רב שמחה, שתהלה לאל, דברי רבנו ז"ל התחילו לעשות בך רשם טוב, והתחלת זיך איין קויפן הסחורה האמתית, אשר תצליח בה לנצח נצחים. ועל-כן מתפשט על זה כל-כך הבעל-דבר לארכו ולרחבו, לכלי להאמין בזה וכו', ומונע ומעכב מאד מאד, כי רבנו ז"ל גלה לנו (שיחות-הר"ן, סימן יט) גדל כח התורה, שאפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שנלכדו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן הפח של התורה גדול כל-כך, עד שיכול להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם, חס ושלום, ועל-כן אף שאין מחך עכשיו בשלמות כלל מרב חטאים, תראה לומר בכל יום דפים גמרא ופרקים משניות בתמימות ובפשיטות גמורה בהצנע לכת, ואז ברבות הזמן כשתזכה לסימם פעם אחר פעם יזדבך יותר ויותר, עד שתאיר עליך הארת התורה בהארה נוראה ונפלאה מאד, ותהיה עקשן גדול על דבר זה בלי שום טעם ושכל וכו'.

וְדַע לָךְ, שְׁדַבּוּרֵי הַתּוֹרָה יִשְׁרְפוּ אֶת כָּל הָרַע שֵׁישׁ בָּךְ, וְתִתְקַרֵּר
 חֲמִימוֹת הַתְּאוּוֹת שְׁנֹלְפָדֶת בָּהּ וְכוּ', וְהַבְּעַל-דְּבַר יוֹדֵעַ זֹאת, עַל-כֵּן
 מִתְלַבֵּשׁ בְּמִי שְׁמֵת־לִבֹּשׁ, עַד שֶׁהֵנָּךְ שׁוֹמֵעַ שְׂאוֹמְרִים, שְׁלֹא לְזֶה כּוֹן
 רַבְּנוּ ז"ל (הֵם לֹא יוֹדְעִים מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְעַל אֲחֵרִים כְּמוֹתְךָ,
 עַד שֶׁאֵין הֵם יְכוּלִים לְצַמְצֵם הַמַּח לְרַגַע, מִכָּל שֶׁכֵּן לְהַבִּין אֵיזָה
 לְמוּד). וּבְאֵמֶת, אָחִי, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַנְצִיל מֵעַמְּךָ הַרְעֵ' שְׁנֹלְפָדֶת
 בּוֹ, וְאֵי אֲפֹשֶׁר לָךְ לְהַנְצִיל כָּלֵל, כִּי כָל מַה שֶׁאַתָּה מִתְגַּבֵּר לְצִאת יוֹתֵר,
 הֵם מִתְגַּבְּרִים עָלֶיךָ, כְּדֶרֶךְ שְׁנֵי בְּנֵי-אָדָם הַנִּלְחָמִים יַחַד, כְּשֶׁאֶחָד
 רוֹאֶה שֶׁחִבְרוּ מִתְגַּבֵּר עָלָיו, אָז הוּא מִתְגַּבֵּר עַל חִבְרוּ וְכוּ'. מַה
 לָךְ לְשִׁמְעַ לְאֵלוֹ אֲשֶׁר לֹא שָׁמְשׁוּ כָל צָרְכֶךָ, אֲשֶׁר אֵינָם יוֹדְעִים בֵּין
 יְמִינָם לְשְׂמֹאלָם, וְאֵינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶפְלוֹ אֶת עֲצָמָן מִכָּל שֶׁכֵּן
 אֶת אֲחֵרִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא)? ! מֵדוּעַ לֹא תִצְיֵת אֶת
 רַבְּנוּ ז"ל וְאֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הָאֲמֵתִיִּים. וּכְבָר אָמַר פְּעַם ר' לוי יִצְחָק
 (נֵרוֹ יֵאִיר) [ו"ל] לְבַחֲרוֹר אֶחָד, שֶׁשְּׂאֵלוֹ: "הֵאֵם זֶה נִקְרָא לְעִרְנָעוּבִי?"
 וְהָשִׁיב לוֹ: "אֵיךְ וּוִיס גְּאֲרֵנִישֵׁט, זָאג דְּעֵר בְּרֶסְלֶכֶר רַבִּי הָאֵט מִיר
 אַזוֹי גִּיהֵיִסְעֵנִי". וְאֵף שֵׁישׁ גַּם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁשׁוֹחֲקִים מְזֶה —
 מַה בְּכֶךָ, הֵם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת מִצְבֶּךָ וּמִדְּרַגְתְּךָ, וּבְאֵמֶת לְבִסּוֹף
 מִתְגַּלֶּה, אֲשֶׁר אֵלוֹ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ אֲשֶׁר מִתְנַהֲגִים בְּדֶרֶךְ הַפְּשׁוּטוֹת,
 לְהִתְחִיל בִּימֵי הַנְּעוּרִים לוֹמַר הַרְבֵּה דְּפִים גְּמֵרָא וּפְרָקִים מְשֻׁנְוִוִּת
 וְסִימָנִים שְׁלַחַן עָרוּף, הֵם זוֹכִים לְגַמֵּר וּלְסִימָם פְּעַם אַחַר פְּעַם,
 וּכְבָר כָּל-כֶּף הַרְגָלוֹ בְּכֶךָ, עַד שֶׁאֵינָם עוֹזְבִים אֶת זֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם,
 וְעַל-יְדֵי רַבּוּי הַלְמוּד לְסִיִּים פְּעַם אַחַר פְּעַם, בְּרַב הַזְּמַן נִפְתָּח לָבָם
 וְדַעְתָּם, עַד שֶׁבְּקִיָּאִים בְּכָל הַתּוֹרָה מִמֶּשׁ, בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, וְכֹאֲשֶׁר
 אָמַר ר' לוי יִצְחָק, שֶׁהוּא הַכִּיר אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, שְׁלֹא יְדַעוּ בֵּין
 יְמִינָם לְשְׂמֹאלָם, וְעַל-יְדֵי שֶׁסָּלְקוּ שְׁכָל וְדַעַת עֲצָמָם, וְהִתְנַהֲגוּ בְּדֶרֶךְ
 הַנ"ל, לְבִסּוֹף נַעֲשׂוּ גְּאוּנִים מִמֶּשׁ. וְלִהְפֹּךְ — אֵלוֹ אֲשֶׁר עוֹשִׂים
 מְזֶה לִיִּצְנוּת, מַה נַּעֲשֶׂה עִמָּם? זֶה יְכוּלִים לְרְאוֹת, שֶׁבֵּין כָּךְ וּבֵין
 כָּךְ עוֹבְרִים לָהֶם הַיָּמִים, וּמְאוּמָה לֹא יִשְׂאוּ בְּעַמְלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן

(ב) למוּד.

(ג) אֵנִי אֵינְנִי יוֹדֵעַ כְּלוּם, תֹּאמֵר: הַרְבֵּי מִבְּרִסְלֶכֶר צוּה עָלַי כָּךְ.

כְּשֶׁמִתְחִיל לַעֲבֹר עֲלֵיהֶם, אֵין לָהֶם כְּבֹר בְּמָה לְהִתְחַזֵּק וּלְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָם, עַד שְׂיִכּוּלִים לַעֲבֹר יָמִים וְשָׁבוּעוֹת וְחֻדָּשִׁים וְכוּ' וְלֹא לִפְתּוּחַ גְּמָרָא אוֹ מְשֻׁנּוֹת וְכוּ'. וּכְבֹר יִדְעַתְּ מַה שְּׂאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ אוֹמְרִים, כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית לז, כד): "וְהַבּוֹר רִיק אֵין בּוֹ מַיִם", וּפְרַשׁ רַש"י, מַה תִּלְמוּד לומר אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ, אֲבָל נְחָשִׁים וְעִקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ. כִּי הָאָדָם נִקְרָא בּוֹר, וּכְשֶׁאֵין בּוֹ מַיִם שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, אָז נְחָשִׁים וְעִקְרָבִים בּוֹ, שֶׁהִיא עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, וְהֵיכָר הָרַע בּוֹעֵר וְעוֹקֵץ בּוֹ, וְהִבֵּן.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ לְהִתְחִיל מְרַגֵּעַ זֶה מִחֻדָּשׁ לְכַרֵּחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְמִקּוּם מִיחֻד, בְּפָרֵט בֵּיעֵר שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם. (וְאִם קָשָׁה לָךְ בְּלִילָה מִהַפְּחָדִים שֵׁישׁ לָךְ, תִּקְנִים זֹאת בַּיּוֹם בְּהַצְנָע), וְתִשְׁפָּף נִפְשָׁךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְדַע לָךְ שְׂכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאֵתָּה מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ אֲשֶׁר מִלְּאֲכִים וּשְׂרָפִים וְכוּ' וְכוּ' אֵינָם זוֹכִים, וְאַצֵּל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֹשׁב וְיִקָּר מְאֹד מְאֹד כָּל דְּבוּר שֶׁל נְבוּזָה וּפְגוּם וְכוּ', וּמַעֲלָה יוֹתֵר שֶׁעֲשׂוּעִים מֵאֲשֶׁר הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים. וְדַבֵּר זֶה תִּרְאֶה מְקַרְבֵּן הָעֲנִי שֶׁמְבִיא עוֹף, וּמְקַרְבִּים אוֹתוֹ עִם נּוֹצוֹתָיו, וּפְרַשׁ רַש"י (וַיִּקְרָא א, יז): וְהֵלֵא אֵין לָךְ הִדְיוּט שֶׁמְרִיחַ רִיחַ רַע שֶׁל כְּנָפַיִם נְשָׂרָפִים, וְאֵין נִפְשׁוֹ קָצָה עָלָיו, וְלָמָּה אָמַר הַכֶּתוּב: וְהַקְטִיר (כִּי אֶפְלוּ אִישׁ פֶּשׁוּט אֵינּוּ יָכוֹל לַעֲמֹד עַל יַד כְּנָפַיִם הַנְּשָׂרָפוֹת, כִּי מְנַדְפוֹת רִיחַ רַע מְאֹד, וְאִיךָ יָכוּלִים לְשׂוֹרֵף עַל הַמְּזַבַּח כְּנָפַיִם שֶׁמוֹצִיאֹת רִיחַ רַע בְּכָל הָעֲזָרָה), כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הַמְּזַבַּח שׁוֹבֵעַ וּמְהִדֵּר בְּקֻרְבָּנוֹ שֶׁל עֲנִי, עֵינֵי שָׁם; כִּי זֶה עָקַר גְּדֻלְתוֹ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הַיּוֹדֵעַ וְעַד, וְהוּא יוֹדֵעַ מְקוֹמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), וְהוּא יוֹדֵעַ מַצְבּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-כֵּן גְּדוּלָּה רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל הָעֲנִי הַנִּדְכָּה וְהַנְּשָׁבֵר מְרַב חֲטָאִיו, וְדָן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וּמְרַחֵם עָלָיו, וּמוֹחֵל לוֹ כְּשֶׁבָּא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ הַנְּשָׁבֵר, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת הַכֹּל. וְהַבַּעַל-דְּבָר יוֹדֵעַ זֹאת, עַל-כֵּן מַחְלִישׁ כָּל-כֹּף אֶת דַּעַת הָעֲנִי, וּמְכַנֵּס בּוֹ לְמוֹדִים פְּגוּמִים

מִשְׁדִּין יְהוּדָאִין (עֵינ שֵׁם, חֶלֶק א', סִימָן כח) כָּאֵלוּ אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 חֶפֶץ בּו, חֵס וְשָׁלוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְרַשֵּׁל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד
 שֶׁמֶר לוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת מְאֹד מְאֹד, וְאֵינוּ מְרַגֵּישׁ טַעַם בְּחַיִּיו,
 רַחֲמָנָא לְצֻלָּן. וְהֵאֱלָשִׁי"ף הַקְדוּשׁ כְּתֹב, לְמָה צְנָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּעוֹלֹת עוֹף לְמֶלֶךְ עָרְפוֹ וְלֹא לְשַׁחֲטוֹ כְּשֶׁאֵר קְרַבְנוֹת? אֵלָּא רָמַז יֵשׁ
 כָּאֵן לְעִנְיֹתוֹ וְשִׁפְלוּתוֹ שֶׁל הָעֵנִי, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ תְּמִיד וְרֹאשׁוֹ מִשְׁפָּל,
 עַד שְׂרֹאִים הָעֵרֶף, וְהַכֹּל לוֹחֲצִים לוֹ בְּעָרְפוֹ, וְכֵן לֹא צְנָה הַכְּתוּב
 לְקַבֵּל דָּמוֹ בְּכִלֵי אֵלָּא לְמִצּוֹת הַדָּם, שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ הָעֵנִי, שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁפִיכַת
 דָּמִים וְכוּ', וְלָכֵן חִבֵּיב קְרַבְנוֹ שֶׁל הָעֵנִי לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר
 מִקְרַבְנוֹ שֶׁל הָעֶשִׂיר וְכוּ', וְהֵבֵן.

וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁאַתָּה מְסַיֵּם מִכְתָּבְךָ עִם כָּל הָרַע שֶׁיֵּשׁ בָּךְ, זֶה
 אֵינוּ טוֹב כָּלֵל, כִּי שִׁמְעֵתִי מִר' לֹוִי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ו"ל], כִּי שָׁמַע
 מִהָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל, כִּי לָנוּ אֵין כַּח לְלַחֵם עִם
 הָרַע, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת רַק טוֹב, וְאִזּוּ מִמִּילָא יִפֹּל הָרַע, כְּאֲשֶׁר
 אָמַר רַבְּנוּ ו"ל לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: "אַתָּה עֲשֵׂה טוֹב, וְאִזּוּ הָרַע
 מִמִּילָא יִפֹּל".

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי, כֹּלֵךְ מִדֶּרֶךְ זוֹ, מְלַהֲסֵתְכֵל עַל הָרַע שֶׁיֵּשׁ
 בָּךְ, וְאֵל תֹּאמַר פְּשָׁטִים עַל עֲצָמְךָ, רַק לִהְיוֹת רְגִיל תְּמִיד בְּמִדַּת
 הַשְׂכָּחָה, לְשַׁכַּח בְּכָל פַּעַם אֶת הָעֵבֶר. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן כא): בְּמַקּוֹם שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב, שֵׁם כָּל הָאָדָם וְכוּ' וְכוּ',
 וְכֵן צְרִיף תְּמִיד לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְרֹאוֹת בְּטוֹב עֵינַי, וְלַהֲסֵתְכֵל עַל
 הַכֹּל בְּטוֹב עֵינַי, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְזִכֹּר תְּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי (עֵינ שֵׁם, סִימָן
 נד), כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה
 וּתְנוּעָה שֵׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי אִיהוּ מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין, וְסוֹבֵב כָּל
 עֲלָמִין, וְעַל-כֵּן צְרִיף לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת וְכֵן אֶת עֲצָמוֹ, כִּי
 כָּךְ מְסַבְּבִים עִמּוֹ מְלַמְעָלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְנִשְׂיָאת רֹאשׁ (אוֹיף
 הַיִּיבְעֵן דְּעַם קֹאפ). וְדַבֵּר זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי צְדָקָה, כִּי הַצְּדָקָה הִיא
 הַכֹּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הַנֶּעֱמָה הָעֲלִיּוֹן (עֵינ שֵׁם, חֶלֶק ב', סִימָן עא), לְהִרְגִישׁ

נְעִימוֹת בְּחַיֵּיו, כִּי בָּזָה שְׁנוֹתֶיךָ צְדָקָה, מְגַלָּה טוֹב לְבוֹ, כִּי עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה נַעֲשֶׂה אֲוִיר הַנַּח וְהַנָּף (עֵין שֵׁם, חֶלֶק א', סִימָן יז), וְכוּלָּל אֶת עֲצֻמוֹ עִם בְּנֵי-אָדָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיף אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, כִּי הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה רַק בְּמָקוֹם אַחַדוֹת, וְעַל-כֵּן צָוָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְתַן מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, בְּאִפְּן שִׁיכָלֵל אֶת עֲצֻמוֹ בְּחִבְרוֹ, לִידַע שֶׁהוּא רַק מַחְצִית וְצָרִיף לְחִבְרוֹ (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, צִיצִית, הַלְכָה ז', אוֹת ט'), וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים לְנִשְׂיָאת רֵאשׁ, שִׁינְזָה לְמַחֲיִן שְׁלָמִים וּמִיִּשְׁבִּים, וְלִהְפֹךְ — קָלַפְתָּ הַמֶּן-עַמְלָק, שֶׁמְקַרֵּר מַעֲבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הִיא בָּאָה בְּפִזּוּר (אֶסְתֵּר ג, ח): "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד" וְגו', וְחֻשָּׁב שִׁיכָלֵד אוֹתָם, כִּי כֹאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה פְרוּד בֵּין יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל שָׂכֵן בֵּין אֲנָשֵׁי הַצְּדִיק, אִזּוּ יֵשׁ שְׁלִיטַת הַמֶּן-עַמְלָק, אֲבָל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַקְּדוּשָׁה רְפוּאָה לְמַכָּה, וְאָמַר לוֹ: רִשָּׁע, כְּבָר קָדְמוֹ שְׁקָלִיהֶם וְכו' (עֵין מְגִלָּה יב:), כִּי עַל-יְדֵי עֲבוֹדַת הַצְּדָקָה, הֵם יִכָּלְלוּ אֶחָד בְּחִבְרוֹ, וּבְמָקוֹם הָאֶחָדוֹת, שֵׁם הַשְּׂרָאת הַשְּׂכִינָה.

וְכָבֵר יַדְעֶתָ, שֶׁעַקֵּר הַצְּדָקָה צְרִיכָה לִהְיוֹת לְהַדְפָּסַת וְהַפְצַת תּוֹרַת הַצְּדִיק שֶׁהִיא בְּעֲצָמָה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שֶׁבְּשָׂמִים וּבֵין אֶחָד לְחִבְרוֹ, כִּי דְבָרֵי הַצְּדִיק מְחִיִּים וּמְחַזְקִים וּמְקַרְבִּים אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנְיָסִים אֶהְבָּה בֵּין אֶחָד לְחִבְרוֹ, כֹּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ו"ל: הָעוֹלָם רְאוּי שִׁיִּתְמָהוּ עַל גְּדֹל הַפְּלִגַּת הָאֶהְבָּה שֶׁתְּהִיָּה בֵּינֵיכֶם. וְכֵן בְּרוּחַנִיּוֹת יֵשׁ גַּם-כֵּן צְדָקָה, כֹּאֲשֶׁר גִּלָּה רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, ב): "אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל", לְהַכְנִיס שְׁכָל וְדַעַת בְּדֹל וְעֵנִי שֶׁהוּא בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת וְכו', עֵין שֵׁם; וְהַצְּדָקָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת, עַל-כֵּן אָנוּ מְקַרְחִים לְהַתְקַבֵּץ יַחַד וְלְדַבֵּר מַעֲצוּמָתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הַצְּדִיק, וּכְזֶה נִתְאַחַד לִהְיוֹת יַחַד. וְצָרִיף לִידַע אֲשֶׁר הַבְּעַל-דְּבָר יֵאָרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא יוֹדַע בְּשִׁעָה שֶׁמִּתְקַבְּצִים לְדַבֵּר מִזֶּה הַצְּדִיק, יִכָּנַס בְּשׁוּמְעִים הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי וְכו', וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׁנוֹתֶיךָ צְדָקָה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, נְקִיִּים: "כְּבָר קָדְמוֹ שְׁקָלִיהֶם לְשְׁקָלִיךְ", וְכָבֵר לֹא תְהִיָּה לְבַעַל-דְּבָר שׁוֹם שְׁלִיטָה עָלֵינוּ.

וזהו העֶזְרָא הַחֲמוּד שֶׁל לְשׁוֹן־הָרַע וּפְגַם הַדְּבוּר, עַד שְׁאֲמְרוּ חַו"ל (ירושלמי פאה), אֲשֶׁר אֵין מְדַבְּרִים לְשׁוֹן־הָרַע אֶלָּא עַד שְׁכוּפְרִים בְּעֶקֶר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי אִם הִיְתָה לוֹ אֲמוּנָה, שְׂאִין בְּלַעְדֵּי וְתַבְרָךְ, אִז לֹא הִיָּה מְדַבֵּר עַל שׁוּם בְּרִיָּה, וְעַל־כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (ספר המדות, תפלה, סימן יב): מִתָּר לְבַקֵּשׁ עַל בְּעַל לְשׁוֹן־הָרַע שְׂיִמוּת, כִּי עַל־יְדֵי כָּל דְּבוּר לְשׁוֹן־הָרַע רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ וְתַבְרָךְ, וּמִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ בְּלֹא הַכִּי אֶל סוּד הַמִּיתָה וְכוּ'. וְאֵל תְּדַמֶּה שֶׁהִיא עֲבוּדָה קְלָה לְזֻכוֹת לְשִׁמִּירַת הַדְּבוּר, לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם וְאֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, כִּי הָאָדָם הַתְּרַגֵּל מִיָּמֵי קְטָנוּתוֹ לְדַבֵּר כָּל אֲשֶׁר עוֹלָה עַל לְבוֹ וְכוּ'.

וְשִׁמְעָתִי מֶר' לִוי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ו"ל], שְׂאֲמַר, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְאָדָם שְׂיֵאֲחִז בְּתַקּוּן הַבְּרִית כָּל זְמַן שְׂאִינוֹ שׁוֹמֵר דְּבוּרוֹ, כִּי הֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט). וְרַבֵּנוּ ו"ל כְּשִׁחְזוֹר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּרְךָ הַיָּם, נַעֲשֶׂה חוֹר בְּסַפִּינָה, וְסִפֵּר שְׂיִנְגְעוּ מְאֹד מְאֹד לְהוֹצִיא אֶת הַמַּיִם, וְכָל מֵה שֶׁהוֹצִיאוּ אֶת הַמַּיִם מִן הַסַּפִּינָה, יוֹתֵר שֶׁקָּעָה, עַד שֶׁמֵּצְאוּ לְבִסוּף אֶת הַחוֹר וְסִתְּמוּהוּ וְכוּ'. וְאֲמְרוּ אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: כְּמוֹ־כֵן, אִם פֶּה הָאָדָם פְּתוּחַ, וּמִפְּטוּט כָּל הָעוֹלָה עַל דַּעְתּוֹ, אִף שְׂיַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי עֲבוּדוֹת שְׁבַע־וָלָם, לֹא יוֹעִיל לוֹ כְּלָל, מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ חוֹר וְיִכְנָסוּ הַמַּיִם הַיְדוּנִיִּים, אִף כְּשִׂיזְכָּה לְסִתְּמוֹ, אִז יִהְיֶה קַל לוֹ לְהוֹצִיא כָּל הָרַע שְׁנֹכְנֵס בּוֹ.

וְעַתָּה מֵה נָעִים וְנִפְלָא גּוֹרְלָנוּ, חֲכָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִיִּים, שְׁבַח־שְׁכוֹת וּבְהַסְתָּרָה כְּזוֹ, זְכִינוּ לְהַתְּוֹדַע מִרְבֵּי אֲמַת כְּזוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם וְתַבְרָךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהַהֲכַרְח לִי לְקַצֵּר מְרַב טְרֻדוֹתֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

דְּרִישַׁת שְׁלוֹם לְכָל הַחֲבֵרִים, וּבִפְרָט לְ...

זְכֹר, אֶהוּבִי, אַחִי, אֶת אֲשֶׁר אָנִי מְדַבֵּר עִמָּךְ זֶה כַּמָּה שָׁנִים, לְקִרְבְּךָ אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל, נָא וְנָא תִרְאֶה לְצִיַּת, וְהַשְׁלֵךְ אֶת הַיְלָדוֹת וְהַקְטָנוֹת מִמָּךְ, כִּי מֵה יִשְׁאַר לָךְ, רַק מֵה שֶׁתַּחֲטֹף בְּכָל יוֹם תּוֹרָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וּבְכַמָּה שֶׁתִּפְרָסֶם אֶת רַבְּנוּ ו"ל בֵּין חֲבֵרֶיךָ. נָא וְנָא אֶל תַּחֲזֹר אַחֲרֵינִי, זְכֹר כַּמָּה יָמִים וְכַמָּה חֲדָשִׁים אָנִי עוֹסֵק לְקִרְבְּךָ, וְלִבְסוּף תִּכְתֹּב לִי דְבָרִים כְּאֵלוֹ שֶׁאַתָּה מִתְחַרֵּט וְכוּ'. וְלִמְעַן הַשֵּׁם רְאֵה גַם רְאֵה לְהַתְוַעֵד עִמִּי, וּבְיַחֲד נְדַבֵּר וְנַחֲזֵק אֶת עַצְמָנוּ לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וּכְמוֹ שֶׁזְכִּיתִי לְקָרֵב אוֹתָךְ אֲזוּ, כֵּן אֲזַכֶּה לְקָרֵב אוֹתְךָ עִכְשָׁו, וְכֵן אֲזַכֶּה לְהִתְקָרֵב בְּעֶצְמִי מִחֲדָשׁ אֶל רַבְּנוּ ו"ל וְלִקְיָם עֲצוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת, כִּי הַהִתְקָרְבוֹת צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ דִּיקָא.

תשמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵי לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה'תשל"ג.

אֶךְ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבִי, אַחִי, גִּזֹּר רֵאשִׁי, הַבְּחֹר הַצָּמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְדוּמָה, הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעַתִּיק וְכוּ' ... גִּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר קִבְּלִתִּי מִזֶּה כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, אֶךְ לֹא הָיָה הַפְּנָא לְהַשִּׁיבְךָ. וְהִנֵּה בְּאַמַּת אִינִי יוֹדֵעַ מֵה לְחֹשֵׁב, כִּי חֲבֵרֵינוּ הִיָּקָרִים סְפָרוּ לָנוּ, שֶׁהִיָּת בְּבִיתְךָ לְשִׁבְתָּ, וְלֹא זְכִיתִי לְהַתְוַעֵד עִמָּךְ, וְגַם לֹא לְדַבֵּר וְכוּ', וּבְיָדָאִי אָנִי דֵּן אוֹתָךְ לְכַף זְכוּת.

אָהוּבִי, אָחִי, חֲמֻדַּת לְבָבִי, זְכוּר אֶזְכֹּר אֶת הַיָּמִים וְהַשְּׁבוּעוֹת
וְהַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים שֶׁעָבְרוּ מִיּוֹם שִׁזְכִּיתָ לְהַתּוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְכַמָּה
שָׁעוֹת וְכוּ' בְּלִינוּ יַחַד, וְעַתָּה פְּנִיתָ עֲרֵף מִמֶּנִּי.

וְהִנֵּה, אָהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, הָעֵקֶר וְהַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, לַעֲשׂוֹת
בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִשְׁפֹּחַ בְּכָל פֶּעַם אֶת הָעֵבֶר, וְאֵף שֶׁעַד
עַכְשָׁיו הִיָּה מֵה שֶׁהָיָה, צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה. וְרַבֵּנוּ ז"ל סִפֵּר שֶׁגַּם הוּא עָשָׂה הַרְבֵּה הַתְּחִלוֹת בְּיוֹם אֶחָד.
וּמִבְּאֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן סב), אֲשֶׁר הָעֵקֶר בֵּיהֶתְקַרְבוֹת
אֶל הַצְּדִיק הוּא לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבְכָל פֶּעַם יָבוֹא מִחֲדָשׁ,
לֹא כְּמוֹ שֶׁכָּבֵר הָיָה אֲצֶל הַצְּדִיק, וְעַכְשָׁיו בָּא בְּפֶעַם שְׁנִיָּה כְּמוֹ
שֶׁלֹּא בָּא מֵעוֹלָם אֶל הַצְּדִיק וְכוּ', וְכֵן בְּכָל פֶּעַם. וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר כָּל אֱלוֹי אֲשֶׁר הִתְנַהֲגוּ בְּדַרְכֵי וּבְאִפְּן הַזֶּה, לְהַתְּחִיל
בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ בֵּיהֶתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, הֵם גָּדְלוּ וְהִצְלִיחוּ מְאֹד,
כְּמוֹ תַלְמִידוֹ הַחֲבִיב מוֹהַר"ן ז"ל, וְכֵן כָּל תַּלְמִידֵי מוֹהַר"ן ז"ל
וְתַלְמִידֵי תַלְמִידָיו וְכוּ'. וְדַע לָךְ שֶׁזֶה סוֹכֵב עַל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּקִיָּאִים
בְּכָל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעַל-פִּי מִמֶּשׁ, יָשָׁר וְהַפּוֹף, הֵם צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם, וּמִכָּל שֵׁפֶן מִי שֶׁעֲדִין רְחוּק מְאֹד מְאֹד
מִסִּפְרָיו וְתוֹרָתוֹ וְכוּ', בּוֹדֵאי צָרִיף שִׁירְאָה לַעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה, כִּי אִם יִדְמָה לוֹ שֶׁכָּבֵר מְקָרֵב אֶל הַצְּדִיק, סִימָן הוּא שֶׁרְחוּק
לְגַמְרֵי (עִי' הֵיטֵב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סג).

וְהִנֵּה אָמְרוּ חו"ל (בְּרִכּוֹת יד:): "דִּבְרֵי" אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ
הַתְּחִלָּה, "וְאִמְרַת" אֲלֵיהֶם הָיוּ הַתְּחִלָּה וְכוּ'". וַיֵּשׁ לוֹמֵר, יְדוּעַ
שֶׁ'דְּבוּר' הוּא לְשׁוֹן קֶשֶׁה, וְ'אִמְרָה' הִיא לְשׁוֹן רַכָּה, הֵינּוּ בְּזֵה שֶׁיְדַבֵּר
דְּבוּר קֶשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא תִגְרַם שׁוּם הַתְּחִלָּה שִׁיתְחִילוּ לְהַתְּחַדֵּשׁ
מִחֲדָשׁ וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, אֲדַרְבֵּה יִפְלוּ יוֹתֵר, אֲבָל כְּשִׂיאֵמֵר
אִמְרָה רַכָּה, תִּגְרַם שִׁיתְעוֹרֵר לְכַבֵּם, וַיַּעֲשׂוּ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וּכְבָר

(א) שֵׁם בְּגִמְרָא מוּבָא לְגַבֵּי הַתְּחִלָּה, שֶׁלֹּא צָרִיף כִּמְעַרִיב לְהַתְּחִיל אֶת פְּרֻשַׁת צִיצִית, וְאִם הַתְּחִיל
גּוֹמֵר, וְאַחֲרֵיָּךְ מְבַרְרִים בְּגִמְרָא: "וּמַהִי הַתְּחִלָּה"? וּמִבִּיאִים דְּעָה הַסּוֹכְרַת "דִּבְרֵי" אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל" עֲדִין לֹא נִקְרָא שֶׁהַתְּחִיל, אֲבָל אִם אָמַר "וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם" — זֹהִי הַתְּחִלָּה.

ידועה לנו אזהרת רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), שהזהירנו
מאד מאד לדבר עם חבירנו באמירה רכה, בבחינת (שיר השירים א,
יב): "נרדי נתן ריחו", להכניס ריח טוב, ולא חס ושלום לדבר דבור
קשה להבאיש ריח והוסיף מוהר"ן ז"ל (לקוטי-הלכות, ציצית, הלכה ז),
שכמו-כן בעצמו האדם מכרח להוכיח ולדבר עם עצמו רק בדבור
ואמירה רכה, ולא, חס ושלום, להוכיח את עצמו באפן שיבאיש
ריחו ויפל וכו', כי כל ענין רבנו ז"ל הוא לקרב ולא לרחק. ור' לוי
יצחק (גרו זאיר) [ז"ל] ספר, שאנשי שלומנו מעולם לא אמרו מוסר
לחבריהם, ואף בפשה שהיה נצרך, כי ראו שאינו מתנהג כראוי
וכו'. עניינו הוא רק התחזקות, ואז ממילא יתעורר לשוב בתשובה
של אהבה, כי מי יודע מה שעובר עליו וכו'. ועל-כן עלינו לדון
את כל חבירנו לכף זכות, ועל-ידי הלמוד זכות נזכה להעלותם
(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב). והעקר צריך לבקש הרבה ממנו
יתברך, שיזכה לבוא לשלמות הבטול להתבטל אליו יתברך, ולא
ירצה רצון אחר, רק כמו שהוא יתברך רוצה, וכשהאדם מסתפק
ומתרצה ברצון השם יתברך רק כמו שהוא יתברך רוצה, אזי ממליך
מלכותיה^ב (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעז), הוא ממליך על עצמו
מלכותו יתברך, אשר דבר זה יתקיים על-ידי התגלות מלך המשית,
ואז כבר לא תהינה לו שום מניעות (עין שם, סימן סו בסופו), מאחר
שאינו צריך רק אותו יתברך.

אהובי, אחי! חזק מחדש לשקד על דלתות התורה: "מקרא,
משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל" בכל יום, ואף
שקשה וכבד עליך הדבר מאד מאד מרב ירידתך ונפילתך וכו',
אבל זכר מה שאמרו חז"ל במדרש (דברים רכה ז, ג): מה השמן
הזה תחלתו מר וסופו מתק, כך דברי תורה אדם מצטער בהם
בתחלה, ועושה מהן אחרית טובה בסופה. ולעולם תראה להתחבא
בקרן וזית וללמד תורה לשמה, ואז תתגלה אליך השכינה. וכמוכא
בספורי-מעשיות (מעשה א'): און איז גיגאנגען און האט זיך גלייגט

(ב) ממליך מלכותו.

אין איין ווינקעל וכו', נאך דעם האט די מלכה איין קוק גיטהון און האט גיזען איינער ליגט אין איין ווינקעלי האט זיי איהם דער קענט איז זי אויף גישטאנען פון איהר שטיל און איז צו איהם צו גיגאנגען וכו', והבן עמקות הסוד, שכשאתם מניח את עצמו בקרן ונית ולמד תורה לשמה, אז השכינה בכבודה ובעצמה באה אליו. וחו"ל אמרו (סנהדרין ט.): כל העוסק בתורה לשמה, משים שלום בפמליה של מעלה ובפמליה של מטה, ואף מגן על כל העולם כלו, ואף מקרב את הגאולה, עין שם; ועקר תורה לשמה היא לשם אל עולם, לדרך עצמו אל אותיות התורה. ועין במדרש (שמות רבה ח, ג): "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה'" (ירמיה כג, כד), אמר ר' בנימין בר לוי, אם ישב אדם בזוית ועוסק בתורה, אני מראהו לבריות וכו', עין שם.

והנה רבנו ז"ל מביא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כא) לשון הזהר הקדוש (שמיני לט): שמן בחשאי וזין לארמה קלא וכו', עין שם. והפרוש הפשוט הוא: בשעה שמריקים שמן מחבית לחבית אינו משמיע קול מרב עביו, מה שאין כן זין כשמריקים מחבית לחבית משמיע קול. ואמרו על זה אנשי שלומנו היקרים: כשאחד עובד את השם בנחת ובהצנע בחשאי, אז יש לו הצלחה רבה, כי "טוב שם משמן טוב" (קהלת ז, א), ומה השמן הזה אפלו אתה נותן אותו בכמה משקין, הוא נעשה עליון על כלם (עין שיר השירים רבה א, כא), כמו-כן מי שעובד את השם יתברך בהדרגה ובצמצום, בהצנע בלא ווילדקייט און צולאזן קייט, אז עולה על הכל, ומצליח בדרךכו כל ימי חייו. לא-כן פאשר עבודתו היא בכחינת זין לארמה קלא, הינו עם גיוואלדיווען און צולאזן קייט וכו', פי אמרו חז"ל (יומא עו.): ביין יש בו שני כחות, זכה — נעשה ראש, לא זכה — נעשה רש, הינו בעבודה עם ווילדקייט און גיוואלדיווען אדער יכולים לעשות

ג) וקלך ונשכב בפנה וכו', אחר-כך המלכה הביטה וראתה אחד שוכב בפנה, אזי היא הפירה אותו, וקמה מכסאה והלכה אליו.

ד) פראות והתפרקות.

ה) השתוללות והתפרקות.

טוב וְלִהְיוֹת אִישׁ בְּשֵׁר, אֲדַעַר מֵעַן קָעַן אֵינְגֵאנְצֵן שְׂכוֹר וְוַעֲרָן, וַיִּפֹּל בְּדֶרֶךְ הַשְּׂכוֹר. וְדַעַת לְנִבּוֹן, אֲשֶׁר תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה אַחֲזִיזִים מֵאֱלוֹ הַשְּׂוֹתִים יֵין וְוַעֲרָן שְׂכוֹרִי וּמִי שֶׁזֹּכֶה לְהַכִּיר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמֵתִיִּים, יִרְאֶה אֲשֶׁר כָּל עֲבוֹדָתָם הִיא בְּדֶרֶךְ שְׁמֵן בְּחֵשׂאֵי, וְעַל-כֵּן הֵם מְצַלִּיחִים וְזֹכִים לְסִיִּם מְסַכֶּת אַחַר מְסַכֶּת וְכוּ', וּמִתְבוֹדְדִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאִין נִפְרַת עֲלֵיהֶם שׁוֹם הַפְּרָה כָּל־שֶׁהִי.

וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמג), עַל-פִּי מַה שֶּׁאָמְרוּ חז"ל (נד"ם ג, ה): "כָּל הַפְּתוּבִים קָדַשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קָדַשׁ קָדַשִׁים", כִּי הַצַּדִּיק הָאֲמֵתִי אֵין רוֹאִים מִמֶּנּוּ שׁוֹם קָדַשָּׁה וּפְרִישׁוֹת יִתְרָה וְכוּ', עֵינַן שָׁם. וּכְבָר אָמַר פֶּעַם ר' לִוִי יִצְחָק (גְּרוֹ יָאִיר) [ו'ל] עַל אֶחָד שֶׁרָצָה לְדַמּוֹת אֶת עֲצָמוֹ לְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו'ל: הוּא מְדַמֶּה אֶת עֲצָמוֹ לְר' אַבְרָהָם, קָדָם — ר' אַבְרָהָם נוֹלַד בְּקָדַשָּׁה וּבְטַהֲרָה מֵאֵבָא כְּזֶה"י, וְנִתְגַּדַּל בְּעִרְיָסָה (וּוִיגַעֲלַע) בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְנִכְנָסָה בּוֹ הַתְּמִימוֹת הָאֲמֵתִית שֶׁל אָבִיו שֶׁקָּבַל מִמּוֹהֲרַנְ"ת ו'ל, שֶׁקָּבַל מִרַבֵּנוּ ו'ל וְכוּ', וְהִנֵּה בְּעֵתִים הִלְלוּ צַרִּיכִים חֲזוּק חֲדָשׁ לְכַל נְטֻעָה אֶת עֲצָמֵנוּ בְּדַרְכֵים נְבוֹכוֹת וְכוּ'.

וּמַה מְאֹד מְצוּהָ עֲלֵיךְ לְדַבֵּר עִם הַחֲבָרִים הַיְקָרִים שֶׁם בְּיִשְׁיבָה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ מִהַעֲצוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו'ל. וּמַדּוּעַ תִּבְרַח לְכָאן לְחַפְּשׁ חֲבָרִים פֹּה, הֲלֹא אֵתָה שָׁם, וְהֵם מְסַתְּפָלִים רַק עֲלֵיךְ, לֹא נִכּוֹן מַה שֶּׁאֵתָה עוֹשֶׂה — לְעֹזֵב אוֹתָם, כִּי הֲלֹא כְּבָר אָמְרוּ חז"ל בְּמִדְרַשׁ (פְּנִיחָמָא עֲקָב ו): הַמִּתְחִיל בְּמְצוּהָ יֵהָא גּוֹמֵר אֶת כְּלָהּ. וּבְפִרְטִיּוֹת מְצוּהָ כְּזוֹ — לְדַבֵּר עַל לֵב נִשְׁבְּרִי לֵב כְּמוֹתָם, וּמַדּוּעַ לֹא תִזְכֹּר אֵיךְ הָיוּ הַדְּבוּרִים אֵלֶיךָ — כְּ"מִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינָפָה" (מְשַׁלִּי כַה, כַה), וְעַל-כֵּן לְמַה תִּמְנַע טוֹב מֵהֵם !

ו) או שיכולים להשתפר לגמרי.

ז) ומשתפרים.

ח) אביו היה רבי נחמן טולטשינער ו'ל.

אֲשֶׁר תִּשְׁמַג בְּנִחָל עו

חֶזֶק וְאַמֶּץ מִחֲדָשׁ לְהִתְאַסֵּף כַּמָּה פְּעָמִים בְּשָׁבוּעַ, וּלְדַבֵּר יַחַד
רַק מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּתְפִלָּה, וּלְלַכֵּת בְּיַחַד לִיעַר וּלְהִתְבּוֹרֵד.

הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּכְתֹּב-וּמִיָּד בְּקִבְלָתְךָ מִכְתָּבִי זֶה, תִּכְתֹּב לִי מִהַנְּעֻשָׂה עִמָּךְ לְמַעַן
אוּכַל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵי. דְרִישׁת שְׁלוֹם לְכָל הַחֲבֵרִים, "חֲזִקוּ וַיֵּאמְרוּ
לְבַבְכֶם כָּל הַמִּיחָלִים לֵה" (תְּהִלִּים לֵא, כה).

הַנִּ"ל...

תִּשְׁמַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא ה'תִּשְׁל"ג.

אֵךְ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי הַיִּקָּר, הַבְּחֹר הַחֲפִץ
וּמִשְׁתַּוְּקָק לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנִּחָל
הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבָךְ
עַל שְׂאֵלוֹתֶיךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וְאִין הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיב מְרַב טְרֹדוֹתִי,
בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים.

חֲמִדַּת לְבָבִי! תִּרְאֶה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר קְבוּעַ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ
בְּ"לְקוֹטִי-הַלְכוֹת", וְאֵז יִתְרַצוּ כָּל הַקְּשִׁיּוֹת שְׁלֶךְ, כִּי הַדְּבוּרִים אֲשֶׁר
נִמְצְאִים שָׁם, לֹא תִמְצְאֵם בְּשׁוֹם מְקוֹם שְׁבָעוּלָם, וְאִם תִּהְיֶה רְגִיל עַל
דְּלִתוֹת מוֹהַרְנִ"ת ז"ל, תִּזְכֶּה לְהִתְהַפֵּף לְאָדָם אַחֵר לְגַמְרִי. וּכְבֹר אֶמֶר

מוֹהַרְנֵת ו"ל על ספרו: דאס איז השם יתברך'ס גן-עֲדֵן^א, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר לוֹ: "דו האסט מיט דיינע ספרים זייער גוט גימאכט"^ב. וְנִעְנַע מֹשֶׁה רַבְּנוּ: "יֵא, יֵא, זייער זייער גוט גימאכט"^ג, כִּידוּע בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ^ד. כִּי עוֹד לֹא הָיָה סֵפֶר כְּזֶה בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר יוּכַל לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְקַרֵּב אֶת כָּל הַרְחוּקִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְעֵ לְנַפְשָׁךְ, וּמָה יֵשׁ לְהוֹסִיף אוֹ לְגַרֵעַ מִסְפָּרֵי הַקְדוּשִׁים. וְכָל חֲדוּשֵׁינוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵינוּ בְּכֵלִים מְכֵלִים שׁוֹנִים, בְּאִפְּן שְׁנֹזְכָה לְהַאִיר אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְהַכֵּל יִהְיֶה מְאוּרוֹ יתברך.

אהובי, אחי! חזק ואמץ להתחיל מרגע זה התחלה חדשה, ושכוח תשפח את מה שעבר עליך עד עכשו. והעקר תרגיל את עצמך לילך בדרך הנוראה והפשוטה של התם הקדוש (עין ספורי-מעשיות, מעשה ט), שדרך היתה, שמעולם לא בלבב את עצמו מאחרים, אפלו היו טובים ממנו, לא הסתכל על זה כלל, רק תמיד היה בשמחה ובפנים שוחקות, אנפין נהורין^ה, על נעם חלקו שזכה לחטף נקדות טובות, והיה רק שמח וטוב לב. ותהלה לאל, גם אנחנו יכולים לשמח בכל רגע, שבראנו מזרע ישראל ולא עשנו גוי, ותהלה לאל, אנו מאמינים בו יתברך, אשר בכל רגע שאנו חושבים ממנו יתברך, אנו מקימים מצות עשה של אמונה במציאות השם, אשר הוא היסוד והעקר שבכל התורה, וכל מה שתכניס מחך ודעתך והרגשתך בזה,

(א) זהו הגן-עֲדֵן של השם יתברך.

(ב) עשית טוב מאד עם ספרך.

(ג) כן, כן, טוב מאד מאד עשית.

(ד) וזה על-פי מעשה שהיה, המוכח בכתב יד קדשו של ר' אברהם בר' נחמן ו"ל, והעמקנו אותו לכאן: הרב ר' משה ברסלב אמר, ששמע ממוהרנ"ת ו"ל בעת התגברות הרוח סערה של ההתנגדות והמחלוקת עליו ועל אנשיו בשנת תקצ"ה, והיה לבו נשבר עד מאד... ואז ספר מוהרנ"ת ו"ל: אדמו"ר הנחל נוכח מקור חכמה בא אלי [אחר הסתלקותו] עם עוד אחד, וספרתי לפניו בדרך קובלנא כל מה שעבר עלי, ואמר לי אדמו"ר בזה הלשון: "דו האסט אבער מיט דיינע ספרים גוט גימאכט" [אבל אתה עם הספרים שלך טוב עשית]. וזה האחד שהיה עמו נענע לו בראשו, והסכים על זה, ואמר בזה הלשון: "יֵא, יֵא, זייער גוט גימאכט" [כן, כן, טוב מאד עשית]. ושאלתי את אדמו"ר: "מי הוא זה?" והשיב לי: "זה הוא משה רבנו, עליו השלום", עד כאן לשונו.

(ה) פנים מאירות.

יותר תזכּה להתקדש ולהזדבּך, כי במקום שאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא). וכבר אמר רבנו ז"ל: אצל העולם האמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר היא האמונה. וצריך תמיד לחפש בעצמו איך אוחדו באמונה, ומי שזוכה לאמונה, הוא חי חיים אמתיים ונצחיים, ושום בריה שבעולם לא תוכל להפילו, כי הוא גדל וצומח תמיד בעבודתו יתברך, ותמיד יושב בביתו, כי "בכל מקום שהולך, ביתו [שהיא אמונתו] עמו" (ברכות י:), ושלמות ברור וזכוף האמונה היא, כשפאה אל תוף הדבור, הינו כשפותח פיו ומדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, בזה מתגלה פנימיות לבו, כי הלשון היא קולמוס הלב, ועל-ידי אמונה יכולים לעבר על הכל.

וצריכים להזהר ביותר לכלי להכנס בנכוחים עם שום בריה באמונה, ואסור גם לישב במקום שיש שם אפיקורסים. ועין בדברי הרב מטשהרין ז"ל, במעשה של התם, על-ידי שהתם ישב עם החכם במסכה אחת, והחכם הוכיח לו דעתו, שאין מלך כלל, אף-על-פי שהתם גער בו, וחרה לו מאד על דבר זה, אף-על-פי-כן גרם לו איזה פגם, עד שנתפחד מהטייוויל וכו', עין שם; כי כשהאדם חזק באמונה, אז אינו ירא ואינו נופל משום דבר שבעולם, כי הוא יודע שיש פה יד ה', ונסתר בסתר צל כנפיו יתברך, ומי יערב לבו לגשת אליו.

ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, שספר לי, שפעם הביאו לפניו אפיקורס גדול להתנכח עמו, והשיב לו: יש לי קבלה מרבנו ז"ל איך מתר להתנכח עם אפיקורס. א. תאמר לי שאתה מאמין ב"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ". ב. שאתה תשתק ותשמע מה שאני אגיד לך, ולא תדבר כלל. ואם באפן כזה אתה רוצה להתנכח — הרי טוב, ואם לאו — גבה טורי בינני, ודברי פי חכם חזן.

1) גבהו הרים בינינו, כלומר איני רוצה עסק עמך.

וְכָל הַצָּרוֹת וְהַכְּבוֹדוֹת לִב שֵׁשׁ לְאָדָם, זֶה נִמְשָׁךְ מֵהַחֲלָל הַפְּנוּי, כְּשֶׁנִּפְנָה אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ מִלְּבוֹ וְדַעַתּוֹ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: מט, סד), וְאֵי אֶפְשֶׁר לְצֵאת מֵהַחֲלָל הַפְּנוּי, כִּי אִם עַל-יְדֵי "שִׁיר הָאֲמוּנָה", בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ד, ח): "תְּבוֹאֵי תְּשׁוּרֵי מְרֹאֵשׁ אֲמוּנָה", "שֶׁהוּא תְּפִלָּה שִׁיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנוֹ", כִּי הַתְּבוּדוֹת הֵיא הַשִּׁיר שִׁיחָתָעַר לְעֵתִיד בְּהַתְּגַלּוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְאֶשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא 'מְשִׁיחַ', שֶׁהוּא 'מְשִׁיחַ' אֱלֹמִים (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג), וְאִז כְּשֶׁמִּתְמַיֵּד לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, נִתְרוֹמֵם מִזֵּלוֹ, וּפּוֹשֵׁט אֶת גּוּפוֹ הַמְּצוּרֵעַ, וְהַיֵּצֵר הַטּוֹב מוֹשֵׁל בּוֹ, וְרוֹאֶה בְּעֵינָיו אֹרֹו יִתְבַּרֵךְ, אֶשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז יִכּוֹל הַלֵּב לְהִתְלַהֵב בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּשִׁלְהוּבֵין דְּרַחֲמֵימוֹתָא, וּמִים רַבִּים שֶׁהֵם אֲהָבוֹת וְיִרְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, אֵי אֶפְשֶׁר לָהֶם לְכַבּוֹת הַהִתְלַהֲבוֹת הַזֹּאת, בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ח, ז): "מִים רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהָבָה" וְכוּ', עֵינִי שָׁם; כִּי כְּשֶׁהָאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, שֶׁזֶהוּ שִׁיר הָאֲמוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה לְעֵבֶר עַל כָּל הַחֲלָל הַפְּנוּי, וְנִתְגַּלָּה לוֹ מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, אִז נִתְלַהֵב לְבוֹ בְּהִתְלַהֲבוֹת עֲצוּמָה לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְכַפְרִטִיּוֹת עַל-פִּי דְרָכּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ י"ל (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן "בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשָׁה" וְכוּ'.

וְשִׁמְעָתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: לְמָה צָרִיךְ לְהַקְדִּים הַתְּפִלָּה וְהַיְדוּי לַתּוֹרָה? וְהוּא עַל דֶּרֶךְ מָה שֶׁאָמְרוּ חז"ל (זִבְחִים ז). חֲטָאת קוֹדֶמֶת לְעוֹלָה, לְמָה הַדְּבָר דוּמָה? לְפָרְקִלִיט שֶׁנִּכְנַס לְרִצּוֹת, רִצָּה פְּרָקִלִיט, נִכְנַס דוֹרוֹן אַחֲרָיו, כִּי קִדְּם צָרִיךְ לְהַתְּוֹדוֹת וּלְהַתְּנַפֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שֶׁיִּמְחַל לוֹ עַל חֲטָאָיו, וְאַחֲרֵי כֵן יִכּוֹל לְהִבִּיא אֶת הַדוֹרוֹן, שֶׁהֵם דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חָן.

ז (בשלֵהֶבֶת הָאֲהָבָה.

אשרינו ואשרי חלקנו, ששם חלקינו בחיים, שאנו יודעים מרבי
אמת כזה ומאנשים כשרים כאלו, טוב להודות להשם ותברך על כל
החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך...

תדשמ.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר פי תשא ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, ידידי היקר, האברך השותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום שני תרומה לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לקראת
הבשורה הטובה שבשורתני, שתהלה לאל, קבעתם לכם שעור קבוע
בספרי רבנו ו"ל, אין לשער ולספר כלל מה שנעשה מזה למעלה
וכו', כי כל ענין התגלות רבנו ו"ל, זוהי התגלות מלכות שמים,
העלאת המלכות לשרשה, אשר זו תהיה עבודת משיח, לגלות
ולפרסם את תורת זקנו (עין חיי-מוהר"ן, סימן רעד), וכמוכא בשיר רבנו
ו"ל: בן יחפש בגנזי אביו, גור עטרת נעטר בכך חביב, שיר חדש אז
נשיר, מלפנו — כל אחד ואחד מראה באצבע בשור וכו', עין שם.
ועל-כן בזה שאנו מתקבצים יחד, ומדברים רק מתורתו הקדושה,
תורת האמונה, בזה אנו ממשיכים את אורו ותברך בעולם וכו'.

אך לא טובה בעיני השמועה ששמעתי, שיש ביניכם איזה פרוד
לכבות וכו', כי צריך שתדע, אשר השכינה שורה רק במקום האחדות
והשלום, וצריכים לדון את הכל לכף זכות, ואף אם רואים שאחד
אינו בא, צריך לידע שהכל הוא מרבנו ו"ל (כמוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק
א', סימן סה), וזה בעל השדה, שהוא משגיח ומשתדל תמיד להשקות

את האילנות ולגדלם, ועוסק בשאר תקוני השדה, ולהרחיק האילנות
 זה מזה הרחקה הראויה, שלא יכחיש אחד את חברו. כי לפעמים
 צריך להראות למקרב גדול הרחקה גדולה, כדי שלא יכחיש את
 חברו וכו', על-כן למה לכם לעשות רעש על זה וכו'. וכבר היו
 צדיקים גדולים כאלו, אשר התבודדו בינם לבין קונם בביתם, ולא
 התבלבלו משום בריה.

ויש בזה הרבה לדבר, ואי אפשר על פני הכתב.

העקר, חמדת לכבי, צריך להרגיל את עצמו לחפש אחר נקדת
 האמת. ומהי האמת? "וה' אלקים אמת" (ירמיה י, 10); רק השם יתברך
 הוא האמת. ועל-כן צריך רק לחפש אחריו, ולמצא את נקדת חיות
 אלקותו יתברך הגנוזה ומסתרת בכל בריה, ואז תתבייש לחלק על
 מישוהו, כי אתה חולק עליו יתברך וכו' ודו"ק. כי באמת אין שום
 מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של
 עולם, כי דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיות חיות
 אלקותו יתברך. וזכר אשר קדם הכניסה לקדש, הנה הכהן צריך
 לרחץ את ידיו ואת רגליו בפיור, וכן קדם כניסת האדם לעבודת
 השם יתברך בחדרו של רבנו ז"ל, צריך לרחץ ממנו כל מיני נגיעות
 ופניות של ממון וכבוד וכו'. ודבר זה נוהג בכל יום מחדש, וכן גם
 באותו היום, כשיצא הכהן מן הקדש, והסיח דעתו, הנה צריך לרחץ
 מחדש, כי צריך לעשות בכל יום ובכל שעה התחלה חדשה, הן
 בהתקרבות לצדיק והן בקדשת יהדותו, ויתחדש בכל פעם, ועל-כן
 צריך לרחץ ידיו ורגליו מחדש, והבן.

ואחר רחיצת הידים והרגלים לרחץ את הפניות והנגיעות,
 נצטוינו, שלא יסוף זר בשמן המשחה, כי משיחת השמן שיכת
 רק לכהן הגדול, שהוא הצדיק האמת, ואנחנו רק תלמידיו, חברים
 וידידים, אשר שותים יחד מבארו, באר-מים-חיים, ואנו צריכים
 לעזר איש לרעהו שגם הוא יוכל לשמות, ולא, חס ושלום, להשתרר

על חֲבִירוֹנוּ, רק לְבַטֵּל אֶת עֲצֻמְנוֹ אֶחָד לְחֻבְרוֹ, שֶׁזֶהוּ עוֹלָם הַתְּקוּן, שֶׁנֶּעֱשֶׂה בְּכַחֲנֵת מ"ה, שֶׁהִיא הַתְּגָלוֹת מְקוֹר הַחֲכָמָה, לִידַע אֲשֶׁר כ"ח מ"ה, כַּחֲנוּ מ"ה הוּא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן פב), וְאִז מִמִּילָא יֵלֶךְ לוֹ תְּמִיד הַכֵּל כְּסֻדְרָא. וְצָרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד רַק לְשִׁמְעַע מַה שֶׁחֻבְרוֹ רוֹצֶה לוֹמַר, כִּי מַה שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ, זֶה אֲנִי כֹבֵר יוֹדֵעַ, אֲךָ אֲנִי רוֹצֶה לְשִׁמְעַע מַה יֵּשׁ לְחֻבְרֵי לוֹמַר, וְזֶהוּ הַעֲקָר הַגְּדוֹל בְּשִׁתִּית מִימֵי הַנַּחֲלָה שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל; כִּי רַבְּנֵנוּ ו"ל מְזַכֵּיר (שֵׁם, חֶלֶק א', סִמָּן לד): 'וּמְקַבְּלִין' דִּין מִן דִּין וְלֹא 'נוֹתְנִין' זֶה לְזֶה, לְקַבֵּל וְלֹא לְתַן, וּכְשֶׁאֲתָה תִּקְבַּל מִמֶּנּוּ, אִז הוּא מִמִּילָא יִקְבַּל מִמֶּךָ.

הַהֲכָרַח לְקֶצֶר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד, וּמְצַפֶּה לְרִאוּתָךְ...

תשמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֻדְרָא "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁוֹ" ה'תשל"ג.

אֲךָ טוֹב וְחֻסֵּד יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיִגּוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֵר לְצַדִּיק ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח, שׁוֹתֵה מִי הַנַּחֲלָה הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, הַיּוֹצֵא מִשְׁלַח רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכו'.

מְכַתְּבֵיךָ הַיָּקָרִים קִבְּלֵתִי כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, אֲךָ מֵרַב טְרִדוֹתֵי לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבֶךָ. אֲקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁעֲדִין אֲתָה מִחֲזִיק בְּתַמָּךְ לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה כַּאֲשֶׁר נִדְּבַר בִּינֵינוּ, וְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם לֹא תוֹכֵל לְהִזִּיז דְּעֵתָךְ, וּכְכֹר אֲמָרוֹ חֲזו"ל (עֲלֵימֵי תַהֲלִים, רַמְזוֹ תְּשִׁיר): כָּל מִי שֶׁבוֹטֵחַ בְּהַקְדוּשַׁת בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְצִילוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁעִיָּה נ, י'): "יִבְטַח בְּשֵׁם ה' וַיִּשְׁעַן בְּאַלְקִיו", תִּדַע לָךְ שֶׁכֵּן הוּא,

חַנּוּנִיָּהּ, מִישָׂאֵל וְעוֹרִיָּהּ, שְׁבִטְחוּ בּוֹ — הִצִּיל אוֹתָם, וְכֵן אֶתְּהּ מוֹצֵא
בְּדַנְיָאֵל שֶׁהִצִּילוּ מִן הַבּוֹר, אָמַר דָּוִד: הוֹאִיל וְכֵן הוּא, שְׁכַל מִי
שְׁבוֹטֵחַ בְּךָ — אֶתְּהּ מִצִּילוֹ, "בְּךָ ה' חִסִּיתִי" (תהלים לא, ב). וְכֵן הוּא
אוֹמֵר (ישעיה מה, ז): "יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בְּה' תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים, לֹא תִבְשׂוּ
וְלֹא תִכְלְמוּ", "בְּךָ ה' חִסִּיתִי אֵל אֲבוֹשָׁה" (תהלים לא, ב) וְכוּ', עֵינַי
שָׁם; כִּי גַם אוֹתָם רָצוּ לְהִשְׁלִיךְ בְּכַבְשֵׁן הָאֵשׁ וּבְכוֹר עֶמֶק, וְלֹא נִפְלוּ
בְּדַעְתָּם כָּלֵל, רַק מִשֵּׁם צָעֲקוּ וּבִקְשׂוּ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ וְהוּא הוֹשִׁיעֵם.
וְכֵן הִעֲנִין עִמָּךְ, שְׂרוּצִים לְהִשְׁלִיךְ אוֹתְךָ בְּכַבְשֵׁן הָאֵשׁ וּבְכוֹר שַׁחַת
לְלִמֵּד חֲכָמוֹת זָרוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, כְּאֲשֶׁר כְּתִבְתָּ לִי,
עֲצָתְךָ הִיא רַק דְּבַר אֶחָד — לַעֲשׂוֹת כַּחַנּוּנִיָּהּ, מִישָׂאֵל וְעוֹרִיָּהּ וְדַנְיָאֵל,
לַצֵּעַק הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בְּה', וְלִמְסוֹר נִפְשֶׁךָ
בְּמַסִּירוֹת נִפְשׁ לְבַלִּי לִילְךָ לְשֵׁם, כִּי (משלי ב, יט): "כָּל בְּאֵיָהּ לֹא
יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים", וְהֵם הַעוֹזְבִים אַרְחוֹת יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת
בְּדַרְכֵי חֲשָׁךְ, כְּאֲשֶׁר יָדוּעַ דְּבַר זֶה לְבִקְיָאִים בְּהַתְנַהֲגוּתָם וּבְדַרְכֵיהֶם
הַרְעוֹת וְהַמְרוֹת גַּם בְּזֵה הָעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מַה שִׂיְהִיָּהּ בְּעִלְמָא דְאֵתִי
וְכוּ', כִּי הֵם הַשְׂמַחִים לַעֲשׂוֹת רַע, יִגִּילוּ בְּתַהֲפוּכוֹת רַע, הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
יִרְחַם וְיִצִּילֵנוּ מֵהֶם וּמִחֲבוּרָתָם, חֲבוּרַת אֲנָשֵׁי רָשָׁע, וְאִף שְׂאֲנֵי מִבֵּין
וְיִודַע שִׁישׁ לְךָ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים, כְּכֹר אָמַר הַתַּנָּא
(אַבוֹת ה, כו): "לְפּוּם צַעֲרָא אֲגָרָא", וְאֵל תְּצַטְעַר שְׂאֵתָה מְכָרַח לְגִלּוֹת
מִבֵּיתְךָ בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, כִּי כְּכֹר אָמְרוּ חַז"ל (ילקוט משלי, רמז תתקלב):
מֵאִי דְכִתִּיב (משלי ב, ד): "אִם תִּבְקֶשֶׁנָּה כַּכֶּסֶף וְכַמְטָמְנִים תַּחֲפֹשְׁנָהּ,
אִז תִּבִּין יִרְאֵת ה' וְנָדַעַת אֱלֹקִים תִּמְצָא", אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: אִם אֵין
אָדָם הוֹלֵךְ אַחַר דְּבַרֵי תּוֹרָה, הֵם אֵינָם בָּאִים אַחֲרָיו; וְכֵן רַבִּי נְהוֹרָאִי
אוֹמֵר: הָיִי גוֹלָה לְמָקוֹם תּוֹרָה, וְאִם אָדָם מַחֲפֵשׁ אַחֲרֵיהֶן, מִתּוֹךְ כֶּךָ
זוֹכֵה לְחֻכְמָה וְלִבְיָנָה וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וְיִישׁ לוֹמַר, לְמָה אָמַר דִּיקָא רִישׁ
לְקִישׁ מִימְרָא זוֹ? כִּי הוּא קִיָּים זֹאת בְּשִׁלְמוֹת. כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חַז"ל,
שְׂמַסְרֵנּוּ נִפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן זָכָה לְמָה שְׂזָכָה וְכוּ'.

(א) לְפִי גִדְל הַצֵּעַר בְּקִיּוּם הַמְצָנָה, בֵּן גִּדְל הַשֶּׁכֶר.

אחי היקר, חמדת לבכי! חדש והתחזק בהתחדשות חדשה מדי יום ביומו, ושמח תשמח את נפשך העלובה והרעבה וכו' בנקדת המצוות שיש בך. תהלה לאל, אתה מסבב עם ציצית ומעטר בתפלין, ומשמר שבת, ומפטפט בדברי תורה וכו' וכו', סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק אלו הנקדות הטובות שנחטף בכל יום ויום, ובזה נשתעשע לעד ולנצח נצחים. וכבר אמר רבנו ז"ל לאחד מאנשי שלומנו: "אתה עשה הטוב, ואז הרע ממילא יפל". וכשאדם עושה עבודתו בשמחה עצומה, בזה מגלה פנימיות תשוקת אמתת לבו הטוב, שעושה את זה מאהבה, מרב אהבתו ותשוקתו אליו יתברך. ובאמת ראוי לנו לעשות עבודתנו בשמחה עצומה, שמחה אמתית, שמחה שאין לה קץ, כי זכינו בזכיות חנם להברא מזרע ישראל עבדיו, ולא עשנו כגויי הארץ, ואשר שמחה זו לא יכול הבעל-דבר לבטל, כי דבר זה נעשה רק ממנו יתברך, ועל-ידי השמחה הזו ימחלו לו כל העוונות, כמו שנאמר (תהלים קד, לד-לה): "אנכי אשמח בה", יתמו חטאים מן הארץ וגו'. ובזה שמשמח את עצמו בנקדת יהדותו, נקדת האמונה, הוא מקים מצות עשה. וזכר מאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): במקום שהאדם חושב — שם כל האדם, על-פן צריך לחשב תמיד ממנו יתברך, איך שהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-ידי שיכניס את זה במחשבתו, יזכה להיות שם עמו יתברך, וכן להכניס תמיד בדעתו עולם של שמחה, וישמח תמיד את נפשו, ויציר בדעתו כי הכל טוב וכל העולם טוב וכו', ואז יזכה לראות רק את הטוב, ויהיה ברצונו, בחפצו ובכסופיו רק לעשות את הטוב, אף עם אלו אשר צערו אותו, חס ושלום, וזהו העוץ החמור של נקימה ונטירה. וכתב בעל ספר החנוף (מצנה רמא): משרשי המצנה, שידע האדם ויתן אל לבו, כי כל אשר יקרהו מטוב עד רע הוא סבה שתבוא עליו מאת השם ברוך הוא, לא יהיה דבר בלתי רצון השם ברוך הוא, על-פן כשיצצרהו או יכאיבהו אדם, ידע בנפשו, כי עוונותיו גרמו, והשם יתברך גזר עליו בכך, ולא

ישית מחשבותיו לנקם ממנו, כי הוא אינו סבת רעתו, כי העון הוא
המסבב וכו', עיין שם.

ושמעתי פעם אחת מאחד מגדולי אנשי שלומנו: העולם סוכרים
שיש פרוד בין מצוות שבין אדם לחברו לבין מצוות שבין האדם
למקום, ובאמת זוהי טעות גדולה, כי בזה שפוגם ומצער את חברו,
הוא פוגם ומצער את המקום ברוך הוא, כי אין שום מציאות בלעדיו
כלל, ודברי פי חכם חן.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תראה לכתב לי, איך אתה מתחזק בעתים הללו, ומה דעתך
לעשות לעתיד.

תשמו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל, פרשת שקלים ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ושיגו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד,
צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה בצמא ממי הנחל
הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר מיום ראשון כי תשא לנכון קבלתי, והנה להשיבך
דברי התחזקות והתעוררות כרצונך, הלא ספרי רבנו ו"ל בידך, הפך
בהם ומהם לא תזוע, כי אין לך מדה טובה מהם, וכשתהיה רגיל
בהם אז כבר לא תצטרך לשום ברירה, אדרבה, עוד תוכל לחזק
אחרים וכו'.

וּתְרָאָה לַחֲזוֹר הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
 בְּפֵרוּשׁ (חיי-מוהר"ן, סימנים שמו-שמט), שְׂיִכּוּלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח וּבְעַל
 תְּשׁוּבָה גָדוֹל עַל-יְדֵי סְפָרוֹ, וְאָמַר, שְׂזוּהֵי מִצְוֵה רַבָּה לְלַמֵּד בְּסִפְרוֹ,
 וְהוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה. וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר לְאַבְרָהָם אָחִיד, שְׂיִחְזוֹר
 הַרְבֵּה עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, כִּי גוֹף שְׂיִהְיֶה בּוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
 לֹא יִגְשׂוּ אֵלָיו הַתּוֹלְעִים. וְהָיָה הַרְבֵּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר בְּכָל
 סְעֻדַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ עֲשׂוּ סִיוֵם עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן; אֲשֶׁרֵיהֶם
 וְאַשְׁרֵי חֻלְקָם, יִהְיֶה חֻלְקֵנוּ עִמָּהֶם, וְאִזּוֹ טוֹב לָנוּ לְנִצָּחַ נִצָּחִים, כִּי שָׁם
 בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מֵאלוֹ הַתּוֹרוֹת מֵהַ שְׂיִהְיֶה נַעֲשֶׂה, כְּמוֹ
 שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְרַבֵּי נִפְתָּלִי: אֶתְּהָ חוֹשֵׁב שְׂשֵׁם שׁוֹמְעִים מִמֶּנִּי תוֹרָה
 כְּמוֹ שְׂאֵתָם שׁוֹמְעִים, שָׁם הוּא עֹנֵן אַחֵר לְגַמְרֵי וְכוּ'.

אַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֻלְקֵנוּ, שְׂזִכְנוּ לִידַע מִרַבֵּי אֲמַת כְּזָה, וּמֵה גַם
 אָנוּ זוֹכִים לְפִתּוֹחַ כְּמָה פְּעָמִים בַּיּוֹם אֶת סְפָרוֹ, וְגַם אָנוּ מְסַתְּפָלִים בּוֹ,
 וּמִפְּעַם לְפַעַם מִתְּבוֹדְדִים לְקִיָּם מֵהַ שְׂנֵאָמַר שָׁם. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם הַזֶּה, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, סְפָרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ חֲשׁוּב
 בְּעֵינֵינוּ, כִּי הַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִלְחַם וְיִהְיֶה מִיּוֹצְאֵי חֻלְצֵיו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל
 (עֵין שָׁם, סִימָן רַעֲד) בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, "וּבֵן יַחֲפֵשׁ בְּגִנְזֵי אָבִיו"א.
 וּבְרוּךְ הַשֵּׁם אֵין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים עַל סְפָרוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, וּבְשִׂמְחָה הַזֹּאת
 יְכוּל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד.

וְהִנֵּה, אֶהוּבִי, אָחִי, לֹא טוֹב בְּעֵינֵי רַבְּנוּ ז"ל דְּרַכֵּיךְ, אֲשֶׁר לְקַחְתָּ
 לְעַצְמְךָ לְדַאֵג תָּמִיד אִם אֶתְּהָ יּוֹצֵא יְדֵי חוֹבְתְךָ, כִּי הֲלֹא בְּפֵרוּשׁ אָמַר
 רַבְּנוּ ז"ל, בְּשׂוֹר וְדָם אֵי אֶפְשָׁר שְׂיִצֵּא יְדֵי חוֹבְתּוֹ, הָעֶקֶר הוּא הָרִצּוֹן,
 שְׂיִהְיֶה רִצּוֹנוֹ תָּמִיד לַעֲשׂוֹת טוֹב, וְלִזְכוּת לְהַתְּדַבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ
 מִמִּילָא יִפְלוּ הַכְּסוּפִים הָרָעִים. וְצָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהַסִּיחַ דַּעַת
 לְגַמְרֵי מְהֵרָע, רַק תָּמִיד לְהוֹסִיף נִקְדוּת טוֹבוֹת וְרִצּוֹנוֹת טוֹבִים, וְכֵן

להסתכל על חברו בעין טובה, ואז "במקום שאדם חושב — שם כל האדם" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא).

ומה שאמה כוסף כל-כף פעם לטוב ופעם להפך, חס ושלום, וכו', כמעט מן הנמנע לה לעשות איזה דבר בעבודת השם יתברך וכו', כדאי לה לחזור על המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט, ותאמר התפלה אחריה, וכן תחזור על המאמרים בסימנים: עח, עט, ותאמר התפלה עליהם, ושם תראה איך שצריכים לצמצם את ההתלהבות שתהיה בהדרגה, במדה ובצמצום וכו', עין שם.

ומה טוב ומה נעים אם תזכה לחזור בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר האמירה בעלמא מעלתה וסגלתה גדולה מאד מאד, ותוציאך מהחשך שנלכדת בו. וההרגל נעשה טבע, כשתרגיל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, כבר לא תוכל לחיות בלעדך. וכן תהיה לה קביעות, ויהיה שגור על לשונך ה"לקוטי-מוהר"ן" לסימו בכל חדש, וכבר אמר רבנו ז"ל: אפלו אותם האנשים שנפלו לעמק רע, וקשה להם לצאת וכו', אך אם יעשו לעצמם קביעות חזקה בלמוד, אז התורה בעצמה תוציאם וכו' (עין שיחות-הר"ן, סימן יט). ויש לומר, אשר ידוע מהאריות"ל שהשם חב"ו מוציא את הנצוצות מהקלפה, בסוד: ח"ל ב'לע ו'יקאנו (איוב כ, טו), ולפי דברי רבנו ז"ל, אשר פח התורה גדול ועצום מאד מאד, ויכול להוציא את האדם מהשאל תחיתות, יש לומר: חב"ו, ראשי תבות: ו'תן ח'לקנו ב'תורתך, שגם על-ידי למוד התורה יאיר עליו השם הקדוש והנורא הזה, והספרא אחרא תהיה מכרחה להקיא אותו וכו', וגם תראה להיות קבוע מדי יום ביומו לומר את התקון הפללי, כאשר גלה ו'תן רבנו ז"ל העשרה מזמורי תהלים, והתפלה שתקן מוהר"ן ת"ל, ואמר רבנו ז"ל, שתכף-ומיד כשיזכה לאמרו, אין צריך לחשב בזה כלל, גאר נישט איבער טראכטן"ב, והוא תקון גמור לפגם הברית כידוע. וכבר אמר רבנו ז"ל: כל מה שהוא מצוה, הוא תקוה

עַל הָעֵבֶר מִכָּל הַדּוֹרוֹת וְלַעֲתִיד וְלֵאחֵר הַתְּחִיָּה לְעַד וְלִנְצַח וְכוּ';
עַל-כֵּן עָלִיד לְהַזְדַּרֵּז בְּכָל יוֹם לְהִיּוֹת פּוֹנֵה מִכָּל עֲסָקִיד, וְתַחֲטֹף אֶת
הַתְּקוֹן הַקָּל וְהַנְּעִים הַזֶּה אֲשֶׁר כּוֹלֵל הַכָּל וְכוּ'.

וַיֵּשׁ לֹאמֵר עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת לֵה, ג): "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל
מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשְּׁבֵת", וּמוֹבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר זֶה סוֹבֵב
עַל אֵשׁ הַכַּעַס, שֶׁהִיא אֲשׁוּ שֶׁל גִּיהֵנוּם, "וּבְיוֹם הַשְּׁבֵת" מוֹבָא בְּתַקוּנֵי
זֶהר (תְּקוּן כֵּד): בְּשֵׁבֵת גִּיהֵנוּם לֹא שׁוֹלֵט. וְהִנֵּה יָדוּעַ שֶׁהַצַּדִּיק נִקְרָא
'שְׁבֵת', אֲנִתְּ שֵׁבֵת דְּכָלֵּא יוֹמָא^א (כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ לְרִשְׁבִּי), וְהַצַּדִּיק
שֶׁהוּא כָּלוּ שְׁבֵת, כָּלוּ תְּשׁוּבָה, כָּלוּ אֲמוּנָה, מְכַפֵּר עַל פְּגַם הַבְּרִית
— כְּשֶׁמִּתְקַרְבִּים אֵלָיו וּמְצַיְתִים אוֹתוֹ; וְעַל-כֵּן כְּשֶׁזּוֹכִים לְהַתְּקַרֵּב
אֶל הַצַּדִּיק, אִזּוֹ זוֹכָה לְתַקוּן הַבְּרִית.

וְהִנֵּה עַל-יַדֵּי פְּגַם הַבְּרִית וּבְכַפֵּרֵת הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, מַזֶּה בָּא שֶׁהוּא תְּמִיד בְּכַעַס (עֵינֵי שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן רמט), כִּי
עַל-כֵּן נִקְרָא רַע' לְשׁוֹן 'בִּיזוּ', שֶׁהוּא תְּמִיד בְּכַעַס וּבְקַפְדוּת וְכוּ',
עֵינֵי שָׁם. וְכַעַס תְּלוּי בַּחֲטָם, בְּבַחֲיִנַת: "טָרַף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ" (אִיּוֹב יח,
ד), וְכֵן נִאֲוָף תְּלוּי בַּחֲטָם, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁזּוֹכָה לְהַתְּקַרֵּב כְּבָר אֶל הַצַּדִּיק
הַאֲמַת שֶׁהוּא שְׁבֵת, צָרִיף לְהַזְהֵר מְאֹד מְאֹד לְבָלִי לְכַעַס, כִּי בְּזֵה
מְקַלְקֵל אֶת כָּל הַתְּקוּן, וְזֶה "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם
הַשְּׁבֵת", וְדו"ק. וְעֵינֵי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן סו): עַל-יַדֵּי רוּחוֹ
שֶׁל מְשִׁיחַ (דְּעַתוֹ שֶׁל רַבְּנּוֹ ז"ל הִיוֹצֵאת מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק
וְכוּ'), נִמְתַּקֵּת רוּחַ הַכַּעַס, שֶׁהִיא חֲרוֹן אַף, בְּסוּד (אִיכָה ד, כ): "רוּחַ
אֲפִינוּ מְשִׁיחַ-ה'", וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה בְּנִקְל וְכוּ', עֵינֵי שָׁם;
כִּי עַל-יַדֵּי כַּעַס מְאֹד אֶת מְמוֹנוֹ (עֵינֵי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סח),
וְעֵינֵי עוֹד שָׁם (סִימָן כט): עַל-יַדֵּי פְּגַם הַבְּרִית פְּרִנְסָתוֹ כְּבִדָּה עָלָיו מְאֹד
מְאֹד, וְהִיא לוֹ בְּבַחֲיִנַת ל"ט [שְׁלֵשִׁים וְתִשְׁעַ] מְלִקוֹת (עֵינֵי שָׁם, סִימָן יא),
שֶׁכָּל זֶה בָּא מִפְּגַם הַבְּרִית, שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה בָּא לְכַעַס, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁחֻתְּפוּ
אֶת כַּעַסוֹ, אִזּוֹ בָּאָה לוֹ פְּרִנְסָה בְּנִקְל וְאִינוּ כּוֹעֵס. וְזֶה שֶׁכָּתַב רַבֵּי חַיִּים

ג) אִתָּה הַשְּׁבֵת שֶׁל כָּל הַיָּמִים.

ויטאל בְּשֵׁם רַבּוֹ הָאָרִיז״ל: לְכוּן בְּ״פּוֹתַח אֶת יְדֵיךָ״ (תהלים קמה, יז),
 רַאשֵׁי תְבוֹת וְסוֹפֵי תְבוֹת: חַת״ךְ אפ״י, הִינּוּ עַל-יְדֵי שְׁחוֹתָךְ כְּעֶסוֹ
 וּמֵאֲרִיךְ אָפוֹ, תִּהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה בְּנִקְל.

וּבְזֶה יֵשׁ לְבָאֵר מֵה שְׁאֲמָרוֹ חַו״ל (רש״י צו ו, ב בְּשֵׁם תּוֹרַת כְּהֻנִּים):
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּיוֹתֵר צָרִיךְ הַכְּתוּב לְזַרְזוֹ בְּמִקּוֹם שֵׁישׁ בּוֹ חֶסְרוֹן
 פִּיס, כִּי בַשְּׁבָעָה גְרוֹת: הָעֵינַיִם, הָאֲזֵנַיִם, הַפֶּה, יֵשׁ לָהֶם פִּיס לְסַתֵּם
 כְּשֵׁיִרְצָה, אֲבָל הָאֵף אֵין לוֹ פִּיס, וְעַל-כֵּן בְּיוֹתֵר צָרִיךְ לְזַרְזוֹ בְּמִקּוֹם
 שֵׁישׁ חֶסְרוֹן פִּיס, כִּי הָאָדָם בְּנִקְל לוֹ לְהַקְפִּיד אוֹ לְכַעַס עַל כָּל דְּבָר
 גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן, כִּי נִתְרַגַּל כָּף מְקַטְנוּתוֹ, אִם לֹא כְּשֵׁיזְכָּה לְדַעַת
 הָאֵמֶת, אֲזִי לֹא יִבְלָבֵל אוֹתוֹ שׁוֹם דְּבָר, כִּי ״כְּעֶס בְּחִיק כְּסִילִים יְנוּח״
 (קְהֵלֶת ז, ט), וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שְׁחָסַר יוֹתֵר בְּדַעַתוֹ, יוֹתֵר יִכְעַס. וְכֵן ׳פִּיס׳
 עוֹלָה ׳צָדִיק׳, בְּיוֹתֵר צָרִיךְ לְזַרְזוֹ אֶת הָאָדָם כְּשֶׁרְחוּק הוּא מֵהַצְּדִיק
 שֶׁהוּא הַפִּיס לְהַתְחַבֵּא אֲצִלוֹ וְכוּ׳.

כָּל זֶה כְּתַבְתִּי לָךְ רַק רְמִזִּים וְרֵאשֵׁי פְּרָקִים מְרַב קְטָנוֹת דַּעְתִּי,
 וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה, כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי בְּאַרְיִכוֹת אִפְּיִם,
 אֲשֶׁר זוֹכִים אֵלֶיהָ עַל-יְדֵי אֲמוּנָה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר״ן, חֶלֶק א׳, סִימָן קנח),
 כִּי אִם זוֹכָה לְבְרוּר וְזוֹכֵף הָאֲמוּנָה, שְׁאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי
 יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֵּל לְכָל
 — דוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
 אֲזִי לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעַתוֹ, כִּי עַל כָּל מֵה שֶׁרַק יַעֲבֹר עָלָיו בֵּין בְּרוּחָנִי
 וּבֵין בְּגִשְׁמִי מֵאִיזָה נִבְרָא אוֹ מִפְּעַל בְּחִירָה, תִּכְף-וּמִיד יִבְרַח עַד
 הַמַּפְהוֹ, וַיִּבְקֶשׂ אוֹתוֹ שְׁיִרְחַם עָלָיו וַיִּרְחִיב לוֹ וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְלֹא יִפֹּל
 בְּדַעַתוֹ כָּלֵל, כִּי הֲלֹא הַכֵּל הוּא מִידוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן לָמָּה לוֹ לְקַצֵּף
 עַל חֲבָרוֹ, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ נִגְרַם לוֹ כָּל הַצַּעַר, הֲלֹא אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ מְלַבֵּשׁ
 בּוֹ וְכוּ׳. וְאֲזִי כְּשֵׁיזְכָּה לְדַעַת וְלַהֲשִׁיגָה הַזֶּה, יִחְיֶה חַיִּים טוֹבִים גַּם בְּזֶה
 הָעוֹלָם, וַיְהִיּוּ נִשְׁלָמִים אֲצִלוֹ כָּל חֶסְרוֹנוֹתָיו וְכוּ׳.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תשמז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקהל ה'תשל"ג.

חיים וברכה, ששון ושמחה גיעו אל אהובי, ידידי, הבחור,
המשתוקק לשעות ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו,
לשם שמים ... גרו ואיר ויזרח לגצח.

מכתבך הקצר עכשו קבלתי, ואם אמנם טרדוטי רבו מאד
עכשו, בעוונותי הרבים, אף-על-פי-כן אמרתי לפנות מכל עסקי
עכשו, ולהשיבך על-כל-פנים בקצרה, מרב תשוקת נפשי להתקשר
ולהתחבר עם גר חדש הרוצה להדליק ולהאיר את עצמו מאור
האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'.

והנה להשיב על שאלותיך נצרכת אריכות, ואין לי פנאי,
ואמרתי להשיבך בקצרה. אנשי שלומנו אומרים, כי על-פן נקראים
ספרי רבנו ז"ל בשם "לקוטי", כי הם ילקוט נפלא מכל הספרים
שבעולם שקדמו, ודברי פי חכם חן. ומי שיש לו לב רחב ובקי
בהרבה ספרים, יכול למצא כל מה שנאמר בכל הספרים בספרי
רבנו ז"ל, ומסדרים באפן נעלה ונורא מאד, כדרך הרופא האמתי,
אשר יכול לסדר רפואה אמיתית אפלו לחולה כזה אשר נתיאשו
כל הרופאים לרפאותו וכו', ומלבד סתרי נסתרות מסוד השם אשר
נעלם מקטני ערך וממגשמים כמנו וכו', אף מאור עינינו תלמידו
החביב של רבנו ז"ל — מוהרנ"ת ז"ל, מגלה בלקוטי-הלכות
(תפלת המנחה, הלכה ז', אות סד), כי על-פן נקראים ספרי רבנו ז"ל
בשם "לקוטי", כי הצדיק האמת הוא המלקט והמקבץ את נשמות
ישראל, בסוד (משלי יא, ל): "ולקח נפשות חכם", ומעלה אותן
לשרשן וכו', ואחר-כך מוריד להם תורה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א'.

סימן יג), וענין הלקוט הוא, שְׁמֵלֶקֶט אֶת כָּל הַנִּקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּהֶן, וּבוֹנָה מֵהֶן בְּנִינִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁגַם עֲלֵיהֶם תִּמְשַׁךְ הָאָרֶז מִזֵּיו שְׂכִינְתּוֹ יִתְבַּרַךְ הַמְּאִירָה בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל מג, ב): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְבֹּדוֹ", וְזוֹ תְהִיָּה עֲבוֹדַת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אֲשֶׁר יִלְקֹט וַיִּקְבֹּץ אֶת כָּל הַנִּקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִנִּפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלֶה אוֹתָן וְכוּ' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׁמֵת הַבְּקָר, הַלֵּכָה א'), וְזֶה שְׁקוּרָאִים מְגַלַת רוּחַ בְּשִׁבוּעוֹת, שֶׁהִיא קְבֻלַת הַתּוֹרָה, כִּי מִמֶּנָּה יֵצֵא מְשִׁיחַ, אֲשֶׁר הוּא יִכְנִיס קִיּוֹם הַתּוֹרָה וּדְבָקוֹת בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר אֶצְלָה הַרְבֵּה הַלְשׁוֹן שֶׁל "לְקוּט" (רוח ב, יז): "וַתִּלְקֹט בַּשָּׂדֶה" וְכוּ', "אֶלְכָה נָא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקֹטָה" וְכוּ' (שם ב, ב), "וַתִּלְקֹט מֵאִזּוֹ הַבְּקָר וְעַד עֵתָה" וְכוּ' (שם ב, ז), כִּי כָּל הַתְּקוּן שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שֶׁיִּלְקֹט אֶת כָּל הַנִּצְוּוֹת שֶׁהֵם הַתּוֹרָה, שֶׁנִּתְפָּזְרוּ וְנֶאֱבָדוּ עַל-יְדֵי הַעֲוֹנוֹת וְכוּ', וְרוּחַ הַיְתָה רֹאשׁ לְגָרִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁכָּל תְּקוּנָם הוּא רַק עַל-יְדֵי הַצְּדִיק, שֶׁמֵּלֶקֶט וּמְקַבֵּץ אֶת נִפְשׁוֹתָם, וּמַעֲלֶה אוֹתָם וְכוּ'. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר אֶצְל יוֹסֵף הַצְּדִיק (בְּרֵאשִׁית מז, יד): "וַיִּלְקֹט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף" וְכוּ', כִּי גַם הוּא הִיָּה בְּחִינַת מְשִׁיחַ, שֶׁעַל יָדוֹ הִיָּה עֵקֶר הַקִּיּוֹם לְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, שֶׁלֹּא יִשְׁתַּקְּעוּ לְגַמְרֵי בְּזִהְמַת מִצְרַיִם, עַד שֶׁזָּכוּ שֶׁהוֹצִיאָם מִשָּׁם מִשֶּׁה בְּכַח עֲצֻמוֹת יוֹסֵף וְכוּ', כִּי הוּא לְקֹט וּקְבִיץ אֶת כָּל הַכֶּסֶפִּים הַטּוֹבִים שֶׁהָיוּ לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ', כִּי הוּא הִיָּה מוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֶף לְפָגוּמִים וְלִמְגַשְׁמִים שֶׁבְּעוֹלָם (עין לקוטי-הלכות, הַשְּׁמֵת הַבְּקָר, הַלֵּכָה ד'), וְעַל-כֵּן דִּיקָא עֲלִיו אַרְבַּ כָּל-כַּף הַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי דִיקָא זֶהוּ הַצְּדִיק אֲשֶׁר מוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ לְכָל הַדְּרֵי מִטָּה הַמְּגַשְׁמִים וְהַפָּגוּמִים בְּיוֹתֵר, וּבְפִרְטוּיֹת אֵל אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת שֶׁיִּרְדּוּ וְנִפְלוּ לְעַמְּק ר'ע' בְּפָגַם הַבְּרִית וְכוּ', דִּיקָא עֲלֵיהֶן מִתְגַּבְּרוֹת הַמַּחְלֻקוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת מִכָּל הָעוֹלָם וְנֶאֱפְלוּ מִשָּׂאֵר הַצְּדִיקִים, כְּמוֹ יוֹסֵף הַצְּדִיק, אֶף שֶׁאֶחָיו הָיוּ צְדִיקִים נוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יִרְדּוּ אֶל סוּף דַּעְתּוֹ וְכוּ' וְחֻשְׁבוּ עֲלָיו מֵה שֶׁחֻשְׁבוּ, עַד שֶׁאֶפְלוּ רְצוֹ לְהַרְגוֹ אוֹתוֹ, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן "וְאֵתָה מְרוֹם לְעוֹלָם ה'" (תהלים צב, ט), וּפְרִשׁ רַש"י: בְּכָל מִשְׁפָּטֶיךָ יִדָּךְ עַל הַעֲלִיוֹנָה, וְהַגְּאֵלָה הִיָּתָה רַק בְּזִכּוֹת יוֹסֵף,

שְׁזָכָה לְלַקֵּט אֶת כָּל הַנְּצוּצוֹת וְהַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁהיוּ בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי "הַיֵּים רָאָה וַיִּנּוֹס", מַה רָאָה? אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף רָאָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזוֹן לְ (הוֹבָא בְּיַלְקוּט תְּהֵלִים, רַמְזוֹ תתיז), וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר אֲצִלוּ הַלְשׁוֹן "וַיִּלְקֹט יוֹסֵף", "וַיִּלְקֹט דִּיקָא וְכַנֵּי"ל, וּמִוֹבָא בְּקִהְלוֹת יַעֲקֹב בְּשֵׁם הַרַם"ק: 'לְקֹט' הוּא אוֹר הַנוֹשֵׁר מִהַסְּפִירוֹת, וְצָרִיף לְהַמְשִׁיכֵם אֶל הַמַּלְכוּת, בְּסוּד: "כָּל הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם" (קִהְלַת א, ז), וַיְדוּעַ אֲשֶׁר כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא כְּלָלִיּוֹת פְּרָצוּף כָּל הַסְּפִירוֹת, וְעַל-כֵּן אֵלֵינוּ הָאוֹרוֹת וְהַנְּצוּצוֹת שֶׁנִּשְׁרָפוּ מֵהֵם וְנִתְּפָזְרוּ וְכוּ', צָרִיף הַצְּדִיק לְחֹזֵר וּלְהַמְשִׁיכֵם אֶל תּוֹף הַמַּלְכוּת, שֶׁהִיא סוּד הָאֱמוּנָה — הַתְּפִלָּה, וְעַל-כֵּן דִּיקָא יוֹסֵף זָכָה לְחֶרֶב הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא חֶרְבוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדִיקְנוּ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סימָן ב'), כִּי כָל עֲנִיָּנוּ הָיָה תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים: מִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים וְכוּ', כִּי כָל מִבְּטָחוֹ הָיָה רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא פָּחַד מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, וְתַכְף-וּמִיד כְּשָׂרַק עֶבֶר עָלָיו אֵיזָה עֲנִיָּן, מִיד בְּרַח אֵלָיו בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲזוֹן לְ בַּמְדָּרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פט, ג): "אֲשֶׁרִי הַגְּבֵר אֲשֶׁר שָׁם ה' מִבְּטָחוֹ" (תְּהֵלִים מ, ה) — זֶה יוֹסֵף, וְכֵן כָּל עֲנִיָּן מְשִׁיחַ צְדִיקְנוּ יִהְיֶה תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָּלֵם בְּשֵׁם ה'" וְגו', כִּי בְּיָמָיו יִתְגַּלֶּה גְּדֹל הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעְיָה יא, ט): "וּמִלְּאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת הַיְּהוָה", וְהַכֹּל יִפְרִיּוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; וְעַל-כֵּן כָּלֵם יִפְתָּחוּ אֶת פִּיהֶם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, שֶׁזֶהוּ כָּל עֲנִיָּן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, מִלְּבַד הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שֶׁתִּקְנוּ אֲנָשִׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה, שֶׁיִּשְׁיַח וּיִבְקֹשׁ כָּל אֶחָד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שֶׁצָּרִיף, וַיִּצְרִיף בְּזֶה אִישׁ אִישׁ כְּפִי עֲנִיָּנוּ וּמִצְבוֹ וּמִדְּרָגָתוֹ וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲזוֹן לְ (וַיִּקְרָא רַבָּה כז, ה): יוֹסֵף נִרְדָּף מִפְּנֵי אֶחָיו, וּבָחַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיוֹסֵף, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהֵלִים פא, ו): "עַדוֹת בִּיהוֹסֵף שָׁמוּ", וְדַבֵּר זֶה נוֹהֵג בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, כִּי הַצְּדִיק הָאֱמֵת הוּא מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, הַעוֹסֵק לְתַקֵּן וּלְלַקֵּט אֶת כָּל הַנְּשִׁמוֹת הַפְּגוּמוֹת דִּיקָא, עָלָיו יֵשׁ מַחְלָקָת, וְנִרְדָּף מִפְּנֵי אֶחָיו הַצְּדִיקִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹחֵר

בו. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית לא, מז): "וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאַחִיו לֵקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ גֵל" וגו', וְאֵיחָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שֶׁבְּזֶה מְרַמְזֵת הַתְּגִלּוֹת שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי, בְּסוּד (שם): "וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ גֵלְעָד" וכו'.

וְהִנֵּה יְדוּעַ, אֲשֶׁר יַעֲקֹב אֲבִינוּ הִזָּה הִתְקוּן בְּקִי'ע' אִוְרוֹת הַעֲלִיּוֹנִים שֶׁיִּתְפַּשְׁטוּ לְבְרֵא וְכוּ', כִּי הוּא הַמְּגִלָּה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִוְהַרְוֹן, חֶלֶק א', סִימָן א'), כִּי שׁוֹפְרִיהַ דְּיַעֲקֹב אֲבִינוּ מֵעֵין שׁוֹפְרִיהַ דְּאָדָם הִרְאִישׁוֹנִי (בְּכָא מְצִיעָא פּד.), כִּי הוּא זָכָה לְהֵאֵי נְהוּרָאֵי שֶׁהִזָּה לְאָדָם הִרְאִישׁוֹן קָדָם שְׁחָטָא, שֶׁהוּא כְּתָנוֹת אִוְר, שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה מְצָא אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְזֶה שֶׁאֱמָרוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פב, ב): "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרֻכּוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ) — זֶהוּ יַעֲקֹב וְכוּ', עוֹד שָׁם: יַעֲקֹב אִיקוֹנִין שְׁלוֹ קְבוּעַ בְּכֶסֶּאֵי וְכוּ', כִּי הוּא הִזָּה תְּכֵלִית הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ חַז"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה לו, ד): "וְזִכְרִיתִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב" (וַיִּקְרָא כו, מב), הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מג, א): "וַעֲתָה כֹּה אָמַר ה' בּוֹרְאֵךְ יַעֲקֹב וַיּוֹצֵרְךָ יִשְׂרָאֵל", ר' פְּנַחֵס בְּשֵׁם ר' רֵאוּבֵן אָמַר, אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעוֹלָמוֹ: עוֹלָמִי, עוֹלָמִי, מִי בְּרֵאֵךְ, מִי יִצְרֵךְ? יַעֲקֹב בְּרֵאֵךְ, יַעֲקֹב יִצְרֵךְ וְכוּ', רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּר' נְחֻמֵּיהַ בְּשֵׁם רַבִּי חֲנִינָא בְּרַבִּי יִצְחָק אָמַר, שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא נִבְרְאוּ אֶלָּא בְּזִכּוֹת יַעֲקֹב וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, כִּי הוּא אֲשֶׁר הִקִּים מִטָּה שְׁלֵמָה וּמִמֶּנּוּ יֵצְאוּ כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הַכְּנִיס בָּהֶם אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדֵּין יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, כִּי מְרַב דְּבִקּוּתוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ נְכָלֵל בּוֹ לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן אֱמָרוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ (שׁוֹחַר טוֹב, תְּהֵלִים ח): "וַתִּתְחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֻקִּים" (תְּהֵלִים ח, ו) — זֶהוּ יַעֲקֹב וְכוּ'. וְעַל-כֵּן גַּם אֶצְלוֹ נֶאֱמַר הַלְשׁוֹן לֵקְטוּ, שֶׁהוּא לֵקְטוּ וְקִבְּצוּ אֶת שְׂרָשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵן בְּנֵי, אֲשֶׁר מֵהִי"ב [שְׁנַיִם-עָשָׂר] שְׁבָטִים יֵצְאוּ אַחֲרֵי-כֵן כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

(א) שִׁיתְפַּשְׁטוּ הַחוּצָה.

(ב) הִיפִי שֶׁל יַעֲקֹב אֲבִינוּ מֵעֵין יְפִי שֶׁל אָדָם הִרְאִישׁוֹן.

(ג) לְאוֹר הַזָּה.

וַיְדוּעַ אֲשֶׁר מִיּוֹם חֲרַבַּן הַבַּיִת, נִסְתָּרוּ כָּל הָאוֹרוֹת וְנִחְשְׁכוּ
 כָּל הַמְּאוֹרוֹת, וְנִתְפָּשְׁט הַחֹשֶׁךְ, עָנָן וַעֲרָפֶל בְּעוֹלָם, וּמִמָּשׁ אֵין בּוֹ
 יוֹם שְׁלֹא תִהְיֶה קָלְלָה כַּמּוּבָא בַּמִּדְרָשׁ (תַּנְחוּמָא, תְּצַנְהָ יג), וְנִסְתַּלְקָה
 הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה מִהָעוֹלָם, עַד שֶׁחָמַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְשָׁלַח לָנוּ אֶת הָעֵיִר וְיִקְדִישׁ מִן שְׂמִיָּא נְיָחִית, שֶׁהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן
 בֶּר יוֹחָאי, וְהוּא הִתְחַלַּת תְּקוּנָה כָּל הָעוֹלָמוֹת, כַּמּוּבָא בַּבְּנֵי יִשְׁשָׁכָר,
 כִּי לָכֵן נִקְרָא "בּוֹצִינָא קְדִישָׁא"^ד, כִּי הוּא הָאִיר זִיְהֵרָא עֲלֵאָהִי,
 וְגִלָּה אֶת הָאִיר הַגָּנוּז כִּי טוֹב, שֶׁהוּא בְּיוֹם ל"ג בְּעֶמְרָ, טוֹבִי
 יָמִים קָדָם קִבְּלַת הַתּוֹרָה, וְהוּא מְאִיר לָנוּ בְּגִלְיוֹתֵינוּ, עַד כִּי יָבוֹא
 מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ דְאַתְמַר בֵּיהּ: "וַיֵּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אֹר" (בְּגִימְטְרִיָּה:
 ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן^ז), זֶהוּ אֹרֵוּ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה
 ב, ה), הָאֲרַת נִיבְקָא דְפְרִדְשֶׁקָא^ח (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ב'),
 יַחֲוֹד כָּל הָעוֹלָמוֹת אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה. וְאַחֲרֵיכֵן נִשְׁלַח
 הָאֲרִיז"ל, וְהוּא הָאִיר יוֹתֵר, וְגִלָּה אֶת הַנִּסְתָּרוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּזֵהָר, וְאַחֲרָיו
 הִיָּה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ וְתִלְמִידָיו, שֶׁהוּא הוֹרִיד יוֹתֵר וּבָאָר
 אֶת דְּבָרֵי הַזֵּהָר וְהָאֲרִיז"ל, וְזֶה שֶׁשָּׂאֵל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ אֶת
 מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ (כַּמּוּבָא בְּסוּף סֵפֶר בֵּן פּוֹרֵת יוֹסֵף מִבְּעַל הַתּוֹלְדוֹת הַקְּדוֹשׁ):
 "אֵימְתִי אֲתִי מַר", וְהַשִּׁיב לוֹ: "בְּזֹאת תִּדְעַ, בְּעַת שֶׁיִּתְפָּרְסֵם לְמוֹדֵךְ
 וְיִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם וְיִפּוּצוּ מִעֵינֹתֶיךָ חוּצָה מֵהַשְּׁלֵמֶתִי אוֹתָךְ וְהַשְּׁגָתָ,
 וְיִכְלֹו גַם הֵמָּה לַעֲשׂוֹת יַחֲוּדִים וְעֲלִיוֹת כְּמוֹךָ" וְכוּ'. וַיְדוּעַ בֵּין אֲנָשִׁי
 שְׁלוֹמְנוּ הַסְּפוּר הַמְּפָרְסֵם בְּעוֹלָם, כְּשֶׁרָצָה הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ
 לְנַסֵּעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְנַסֵּעַ עִם בְּתוֹ וְעִם רַבִּי הִירֶשׁ סוּפֵר, וְהָיוּ עִמּוֹ
 כְּתָבִים רַבִּים, אֲשֶׁר הָיוּ יִקְרִים בְּעֵינָיו מְאֹד מְאֹד, וּבְכַאֲמֻצֵּעַ הָיִם עֹמֵד
 עֲלֵיהֶם נַחֲשׁוּל, וְצוּוּ אוֹתוֹ לְחֹזֵר, וְלֹא רָצָה, וְכַמְעַט שֶׁנִּטְבַּע וְכוּ',
 וְאָמַר לוֹ הַסֵּמ"ך-מ"ם, אוֹ שֶׁיִּטְבִּיעַ אֶת בְּתוֹ אֲדָל, אוֹ שֶׁיִּטְבִּיעַ אֶת
 הַכְּתָבִים, וְרָצָה יוֹתֵר לְהִטְבִּיעַ אֶת בְּתוֹ, כִּי הַכְּתָבִים הָיוּ אֲצִלוֹ יִקְרִים

ד) הַיֵּר הַקְּדוֹשׁ.

ה) הַזֵּהָר הָעֲלִיוֹן.

ו) שֶׁבְעָה-עָשָׂר יוֹם לִפְנֵי חַג הַשְּׂבוּעוֹת שֶׁכּוּ נִתְּנָה הַתּוֹרָה.

ז) "יְהִי אֹר" בְּגִימְטְרִיָּה זֶה 232. עב, סג, מה, בן בְּגִימְטְרִיָּה 232 (הֵם שֵׁם הַיְיָ בְּאַרְבַּעַת מְלוּיָיו).

ח) הָאֲרַת הַחֲלוּנוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַנִּקְרָאִים "פְּרִדְשֶׁקָא".

מאד מאד וכו', וְאָמְרָה לוֹ בְּתוֹ אֲדָל: "אָבָא, זָרַק יוֹתֵר טוֹב אֶת הַכְּתָבִים, כִּי יַעֲמֵד מִמְּנֵי נֶכֶד, אֲשֶׁר יַחֲבֵר כְּתָבִים יוֹתֵר יָפִים מֵהֶם". וְצִיַּת לְבַתּוֹ וְזָרְקָם לָיִם, וְהִנֵּה מֵה דְהִנֵּה וְחִזְרוּ, כִּידוּעַ סְפוּר זֶה הַמוּבָא בְּשִׁכְחֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, עֵינַי שָׁם. וְיָדוּעַ אֲשֶׁר הִנְכַד הִנֵּה הִיָּה רַבְּנֵי ו'ל, כִּי הוּא אֲשֶׁר אֵזֶן וְתַקֵּן וְגִלָּה סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת, וְהִלְבִּישׁ כָּל הַסּוּדוֹת וְגִנְזָא דְמִלְכָא בְּלִבוּשִׁים מְלִבוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד שְׁגַם הַפְּחוֹת וְהִנְבְּזָה וְהַפְּגוּם גַּם-כֵּן יוּכַל לְהִתְקַרֵּב וּלְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְעַל-כֵּן רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי הִיָּה תַחֲלַת תַּקּוּן הָעוֹלָמוֹת, וְהוּא מוֹהֲרָן סוּף תַּקּוּן הָעוֹלָמוֹת, כִּי הַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם, עַל כֵּן "וַיַּעֲקֹב קָרָאוּ ג'ל ע"ד", שָׁבוּ מִרְמָזִים רַשְׁבֵּ"י וּמוֹהֲרָן, שֶׁהֵם נֶצַח וְהוּד כִּידוּעַ (עֵינַי תּוֹרוֹת מִלְקוּטֵי-מוֹהֲרָן הַמְתַּחֲיִלוֹת בְּלִשׁוֹן דְּעַ), רַשְׁבֵּ"י אָמַר תּוֹרָה עַל חֲמִשָּׁה פְּרָקֵי סִפְרָא דְצִנִּיעוּתָא, וְכֵן רַבְּנֵי ו'ל אָמַר תּוֹרָה עַל חֲמִשָּׁה סִפְרָא דְצִנִּיעוּתָא. (וַיֵּשׁ בְּזֶה עוֹד אַרְיִכוֹת וּלְקַצֵּר אֲמַרְתִּי, וּבְכַרְט שְׁגַם אֶת כָּל זֶה לֹא עָלָה עַל דַּעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ, כִּי אֵינִי מְכִירָךְ פָּנִים אֶל פָּנִים, אֵךְ הָאֵמֶת ע"ד לְעֶצְמָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד סְפָרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר מְבִינִים אֶת הָאָדָם וּמְדַבְּרִים עִמוֹ פָּנִים אֶל פָּנִים כְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו'ל).

(וְדַע לָךְ, שְׁמוּבָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז', שְׁקָדָם יְרִידַת נִשְׁמַת רַבְּנֵי ו'ל אֶל זֶה הָעוֹלָם, צַעַק הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: "אִם זֹאת הַנְּשֻׁמָּה תִרְד, אֵין לִי כֶּכֶר מֵה לְחַפֵּשׁ, כִּי הוּא יַחֲזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם לְמוֹטָב". וְהִשִּׁיבוּ לוֹ: "הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת צָרִיכָה כֶּכֶר לְרַדְתָּ, וְאַתָּה חָשַׁב לָךְ עֲצָה". וְהִלֵּךְ וְכוּ', וְחִזַּר וְאָמַר: "יֵשׁ לִי כֶּכֶר עֲצָה", כִּי הִבִּיא אֶת אֶחָד וְשִׁחַק וְכוּ'. וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ, שְׁזוּהִי הָעֲצָה שְׁמַצָּא, שְׁיִשְׁחָקוּ וַיַּעֲשׂוּ לִיצְנוּת מִרַבְּנֵי ו'ל וּמִסִּפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-כֵּן אֵלוֹ שְׁנִפְּלוּ וְנִפְּגְמוּ כֶּכֶר, רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן, בְּמָה שְׁנִפְּגְמוּ, צָרִיכִים לְהִתְיַשֵּׁב בְּאֵמֶת וְכוּ', וְצָרִיכִים שְׁיַדְעוּ, שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְהִתְקַרֵּב וּלְהֶאֱחָז בְּאוּרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנֵי ו'ל, כִּי אִם עַל-יַדֵּי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ וְכוּ' וְכוּ'. וְגַם בְּזֶה יֵשׁ אַרְיִכוֹת, וּלְקַצֵּר אֲנִי צָרִיךְ).

והנה רבנו ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כח), שְׁרָאוּי לְאָדָם, שְׂיַעֲבֹר וַיִּלְךְ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וַיִּלְמַד בְּכֻלָּם וְכוּ', עַיִן שָׁם; וְכֵן הוּא בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סימן סא), כִּי יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עַכְשָׁיו, וְגַם עֲתִידִים לִהְיוֹת עוֹד סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְכֻלָּם נִצְרָכִים לְעוֹלָם, וְאִסוּר לְלַעַג עַל אֶחָד מֵהֶם וְכוּ', עַיִן שָׁם. וּמִבְּאֵר בְּאַרְיֵכוֹת גְּדוּלָּה בְּלִקְוּטֵי-הַלְכוֹת (קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג'), אֲשֶׁר רַק מִסְפָּרֵי חֲקִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת צְרִיכִין לְהִתְרַחֵק כַּמְטַחֲוֵי קִשְׁת, אֲבָל סְפָרִים הַבְּנוּיִים עַל יְסוֹד חֶזֶק מֵרַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וּבִכְתָבֵי הָאַרְיֵז"ל, אִסוּר לְהַלְעִיג עֲלֵיהֶם, וְהוּא עוֹן חֲמוּר, כִּי כָל סֵפֶר הֵן פֶּשֶׁט, רָמֵז, דְּרָשׁ, סוֹד, נִצְרָף לְעוֹלָם וְכוּ', עַיִן שָׁם.

וְכֵן יָדוּעַ אֲשֶׁר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמֵתִיִּים, הֵם בְּקִיָּאִים בְּהַרְבֵּה סְפָרִים מְאֹד מְאֹד, וּבְפִרְטוּיֹת בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשִׁים וְזֶהר הַקְּדוּשׁ וְשִׁלְחַן עֲרוּף, שְׁעֲלִיָּהֶם הַרְבֵּה רַבּוּ וְז"ל לְהַזְהִיר, לִהְיוֹת רְגִיל לְשִׁקֵּד בָּהֶם (עַיִן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סימן עו, מִסְדֵּר-הַלְמוּד שְׁצִנָּה רַבּוּ וְז"ל, עַיִן שָׁם).

אָחֵי הַיָּקָר! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְוַדַּע בְּתַקְוָה קְטַנוּתְנוּ מֵרַבֵּי אֲמֵת בְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְחִדָּשׁ רְצוֹנָה מִחֲדָשׁ, לְהַרְגִיל אֶת עַצְמָהּ בְּדִרְוֵה הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, וְתִשְׁקֹד מְאֹד עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִקְבַּע לְעַצְמָהּ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּשִׁלְחַן עֲרוּף מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ כְּרְצוֹנוֹ שֶׁל רַבּוּנוֹ ז"ל (עַיִן שָׁם, סימן כט), וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

וְאִם יִרְצֶה הֵשֶׁם, אֶרְחִיב לָךְ אֶת הַדְּבָר בְּפַעַם אַחֶרֶת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ וּמֵאֲחֵל לָךְ הַצְּלָחָה נִצְחִית...

תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לִיל שְׁשֵׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר
הַיָּקָר הַמְּשֻׁתָּקֵק לְצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ, וְלְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּהָאֶרֶץ זֵיו שְׁכִינָתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְרוּצָה לְשִׁתּוֹת מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח.

מִכְתָּבְךָ הַיּוֹם קִבַּלְתִּי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שֶׁהִדְבַרְתִּים עֲשׂוּ רַשְׁם טוֹב
אֲצִלְךָ וְנִתְחַזְקָתָ, כֵּן הִיא הָאֲמִת, שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק עִם דְּבָרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וְהֵם בְּאֲמֵת מִיָּם קָרִים עַל נַפְשׁ עֵינָה וְכו'.

וְהִנֵּה מֵה שֶׁפְּתַבְתָּ שֵׁישׁ לְךָ מְנִיעוֹת רַבּוֹת עַל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ
ז"ל, תִּדְעַ שֶׁזֶּה מְכָרַח לְהִיּוֹת. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֵק א',
סִימָן קפ"ה), שֶׁכָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ יִגִּיעוֹת וּטְרָחוֹת יוֹתֵר בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דִּהְיִינוּ שֵׁישׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְגְדוּלוֹת, כְּגוֹן: מְאָבִיו,
מֵאִשְׁתּוֹ, וּמְחֻתָּנוּ אוֹ מִשְׁאֵר בְּנֵי-אָדָם שְׂמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים אוֹתוֹ מְאֹד,
וּמְנִיעוֹת מִחֻמַּת מָמוֹן וּשְׂאָר מְנִיעוֹת וְעֹכֹבִים וּבְלִבּוּלִים שֶׁמְשַׁתְּטָחִים
לְפָנָיו, וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ מְאֹד, וְהוּא צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ וּלְטַרַח מְאֹד לְשַׁבְּרָם,
כֹּל אֵלּוּ הִיגִיעוֹת וְהִטְרָחוֹת שֵׁישׁ לוֹ בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת, הֵם טוֹבָה
גְּדוּלָה לְאָדָם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה אַחֲרֵי-כֵן לְקַבֵּל הַרְבֵּה קִדְשָׁה
וְטָהָרָה, כִּי עַל-יְדֵי הִיגִיעוֹת וְהִטְרָחוֹת שֵׁישׁ לוֹ בְּתַחֲלָה נַעֲשֶׂה מְכַל
זֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ קִדְשָׁה וְדַעַת וְאוֹר גְּדוּל וְכו'.

וְשִׂמְעָתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, אֲשֶׁר כָּל אֵלּוּ שָׁזְכוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ
ז"ל עַל-יְדֵי מְנִיעוֹת וִיגִיעוֹת וּטְרָחוֹת גְּדוּלוֹת, וְעָבַר עֲלֵיהֶם בְּשִׁבְלֵי
הַהִתְקַרְבוֹת כָּל הַשְּׁבַע מִימּוֹת (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה " מִכְּעַרְגָּעוֹ וְעוֹנֵי),
צָרוֹת וְיִסּוּרִים, כְּבִדּוֹת, מַחֲלָקַת וּמְרִירוֹת, דִּיקָא הֵם זְכוּ לְהֵאִיר (צוּ
שֵׁינְעוֹן) בְּאִפְסָן אַחֲרֵי לְגַמְרֵי, וְדְבָרֵי פִי חֲכָם חַן.

וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב), תִּכְּף־וּמִיד
 בְּשִׁנְתֵּי עוֹרָר קוֹל דְּקַדְשָׁה, אֲזִי מִתְעוֹרָר מִמֶּנּוּ קוֹל דְּסִטְרָא אַחְרָא,
 כִּי עַל-יְדֵי עֲבֵרוֹת נִבְרָאִים מִחֻבְלִים, וְהֵם צוֹעֲקִים הֵב לָן מְזוּנֵי,
 הֵב לָן חַיִּי, וּכְשֶׁאִין מִתְגַּבֵּר וּמִתְעוֹרָר קוֹל דְּקַדְשָׁה הֵם נַחִים, אָף
 תִּכְּף־וּמִיד בְּשִׁמְתֵּי עוֹרָר קוֹל דְּקַדְשָׁה, הֵם מִתְעוֹרָרִים תִּכְּף וּמִתְחִילִין
 לְצַעֵק וּלְקַטְרֵג נִגְדוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; נִמְצָא שְׁכַל הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּרִירוֹת
 שְׁעוֹבָרוֹת עַל כָּל אֶחָד אֲשֶׁר חָפֵץ לְהַפְּנִס אֶל הַקַּדְשָׁה, זֶה נִגְרָם מִמֶּנּוּ
 בְּעֲצָמוֹ, וְכֵן הוּא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (שם, סִימָן יד), כִּי עֵקֶר הַמְּנִיעוֹת
 וְהַצָּרוֹת נִמְשָׁכִים מִהַבְּגָדִים הַצּוֹאִים שְׁנִתְּלַבְּשָׁה בָּהֶם נִשְׁמְתוּ עַל-יְדֵי
 חֻטְאֵיו וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְכֵן הוּא שָׁם (סִימָן ד'), עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לד, כב):
 "תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה", כִּי הָרַע' בְּעֲצָמוֹ שְׁעֵשָׂה הָרָשָׁע, הוּא מְמִיתוֹ
 וְעוֹשֶׂה לוֹ כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, כִּי הַעוֹנוֹת הֵם עַל עֲצָמוֹתָיו, כְּמוֹ
 שְׁכַתוֹב (יחזקאל לב, כז): "וְתִהְיֶה עוֹנוֹתָם [חֻקוֹקָה] עַל עֲצָמוֹתָם" וְגו'.
 וְאִיךָ זוֹכִים לְהַפְּטֵר מִכָּל הָרַע שְׁנִדְבַק בּוֹ, וְהוּא חֻקוֹק עַל עֲצָמוֹתָיו,
 שְׁמִשָּׁם הַמְּרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְכוּ'? גְּלֵה לָנוּ רַבְּנוּ ו'ל (שם): עַל-יְדֵי
 וְדוּי דְּבָרִים, שֶׁהוּא הַתְּבוּדָּדוֹת. שְׁתִּהְיֶה רַגְלֵי מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְבַקֵּשׁ
 הַרְּבָה מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מִהַחֹשֶׁךְ, וּלְהַפְּנִס אֶל תּוֹךְ שְׁעָרֵי
 הַקַּדְשָׁה, וְתִהְיֶה רַגְלֵי בְּזֶה מְאֹד מְאֹד — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ פְּאֲשֶׁר
 יִדְבַר אִישׁ אִם רָעָהוּ, כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ,
 וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוֹם יְאוֹשׁ כָּלֵל, כִּי מִכָּל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת
 יְכוּלִים לְצֵאת וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבֹר הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם אָף
 בְּמִקּוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים (עֵינֵי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עח). וְאִזּוֹ בְּשִׁתְּזוּכָה
 לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה יָמִים וְשָׁנִים, תִּזְכֶּה גַם-כֵּן לְנַצַּח
 בְּמִלְחָמָה וְכוּ'.

וְהִיזָה רְאוּי לְהֶאֱרִיךְ, אָף טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ עֲכָשׁוּ, לְזֹאת תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ
 שְׁעוֹר "בְּהַשְׁתַּפְּכוֹת הַנְּפֹשׁ" וּב"מְשִׁיבַת הַנְּפֹשׁ", וְשָׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ
 לְנַפְשָׁךְ.

ומה שכתבת אודות בקיאות בספרי רבנו ז"ל בעל-פה, זהו מאמרו של רבנו ז"ל (עין חיי-מוהר"ן, סימן שמו), שאמר, שצריכים לחזר בספרו כל-כף, עד שיהיה בקי בעל-פה. ושמעתי מאנשי שלומנו, שצריך לחזר כל-כף על הלקוטי-מוהר"ן עד שאפלו כשיקיצו אותו באמצע שנה, וישאלוהו איזה ענין מ"לקוטי-מוהר"ן" — היכן נמצא, יוכל לענות תכף-ומיד בלי שום גמגום, ודברי פי חכם חן.

ומוהרנ"ת ז"ל אמר מה שאמרו חז"ל (פסחים נ.): אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, זה נאמר עכשו על ה"לקוטי-מוהר"ן", כי רבנו ז"ל אמר, שעל-ידי כל תורה ותורה יכולים לעבר על תורה שבבעל-פה ותורה שבכתב, כי הם שרשי התורה.

על-כן אהובי, אחי! חזר, חזר הרבה ב"לקוטי-מוהר"ן", עד שיהיה שגור גם אצלך בעל-פה, ואז תאיר לך כל התורה, כי על-ידי ההקדמות הנוראות שתוציא מדברי רבנו ז"ל, תוכל לחדש בכל התורה, ויקים אצלך מאמרם ז"ל במדרש (קהלת רבה יא, יא): אשרי מי שתלמודו מאיר לו. והעקר לאחז את עצמו ביחד עם אנשי שלומנו הקדושים, אשר הם הם הצדיקים שבדורינו, ובכל מקום שמזכר ב"לקוטי-מוהר"ן" צדיקי הדור, זה סובב על אנשיו הקדושים, אשר דבוקים אליו יתברך, וקמים בכל לילה בתצות ועוסקים יומם ולילה בתורה ובתפלה, בשירות ובתשפחות להשם יתברך, וממש אין מסיחים דעתם ממנו יתברך כרגע וכו' וכו'. ודבר זה לא תמצא בשום מקום בעולם, כי אם אצל אנשי שלומנו האמתיים, ההולכים בדרךיו; אשרי הזוכה לחפש אחריהם, עד שיזכה למצאם, כי הם מצניעים את עצמם מאד מאד מהעולם וכו' (עין היטב בכל ההלכה מלקוטי-הלכות, שלחין הלכה ה', ואז תבין את אשר לפניך). ורבנו ז"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן שיד): הפחות שבאנשי אני מוליק אותו בדרךך של צדיק גדול מאד וכו'.

אָשֶׁר תִּשְׁמַט בְּנִחָל קַא

על-כֵּן אַחֲזוּ עֲצָמָהּ אֶצֶל אִנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וְסוּף כָּל סוּף
גַּם אִתָּה תִּבָּא לְעִנְיָנִיךָ, וּכְמֵאֲמַר הַתַּנָּא (אֲבוֹת א): "כָּל יָמֵי גְדֻלָּתִי
בֵּין הַחֲכָמִים, וְלֹא מִצָּאתִי לְגוֹף טוֹב מִשְׁתִּיקָה", הֵינּוּ צָרִיךְ לְגַדֵּל
בֵּין הַחֲכָמִים, וְלִשְׁתַּק וְלֹא לְדַבֵּר וּלְהִתְנַפֵּחַ, שֶׁרַק חֲסִידוֹת זֶה דְרָכָה
טוֹבָה, וְהַחֲסִידוֹת הַזֶּה דְרָכָה אֵינָה טוֹבָה, רַק לְקַבֵּל מֵהַכֵּל טוֹב, כִּי
כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקְּדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל רְמִזִּים וּנְקֻדָּה טוֹבָה
מֵהַכֵּל.

הַהֲכָרַח לְקִצֵּר.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

הַמְּכַתֵּב הַזֶּה וְכֵן הַמְּכַתֵּב לְחֻבְרָה נִתְעַכֵּב בְּיַדֵּי עַד עַכְשָׁיו מֵרַב
טְרַדוּתִי, וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לְמַסֵּר לוֹ תַּכְּף-וּמִיד וְכֵן פְּרִישׁת שְׁלוֹם ל...
נְרוּ יְאִיר, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֶכְתֵּב לוֹ בְּפַעַם אַחֲרָת.

תִּשְׁמַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי, הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנִּחָל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוּ יְאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מְכַתְּבֶךָ הָאֲרוֹךְ מֵעֲרֵב-שִׁבְת-קִדְשׁ וַיִּקְהַל לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִנֵּה
לְהַשִּׁיבֶךָ דְּבָרֵי הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת, הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדֶךָ,
עַל-כֵּן הַפֶּה בָּהֶם בְּקִבְעוֹת, וְאִזּוּ כְּבֹר לֹא תִצְטָרֶךְ לְדַבּוּרִים אַחֲרֵים. אַךְ
הַיּוֹת שְׁאֲמָרוּ חַז"ל (חֲגִיגָה ג): אֵי אֶפְשָׁר לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ בְּלִי חֲדוּשׁ,

ובפרטיות בית מדרשו של רבנו ז"ל נתחדש בכל עת ורגע בגונים
אחרים, ואנו צריכים להכין בלים מכלים שונים כדי לקבלו.

הלא כבר ידוע לך, שהיסוד של רבנו ז"ל הוא האמונה
הקדושה, שהיא פרשה קטנה שכל התורה תלויה בה. והיום בלמדי
בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז': "דע פי עקר הגלות אינו אלא
בשביל חסרון אמונה", נתעוררתי מאד מאד, כי מובן מזה, שמי
שזוכה לשלמות ברור וזכוף האמונה הקדושה, אשר אין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו
יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם אלקות שנתלבש בלבוש
בזה, הוא כבר זוכה להגיע להתגלות הגאולה האמתית, ולו אין
חסר כבר כלום, כי עקר החסרון שגחסר לאדם הוא הרוח האלקית,
שהוא הרוח חיים המחיה את האדם, ועל-ידי שזוכה להתקרב אל
הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהרוח האלקית שורה בקרבו, בחינת
(בראשית א, ב): "וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם", ואמרו חז"ל
(בראשית רבה ב, ה): דא רוחו של משיח, ועל-כן כשזוכה להתקרב
אליו, אשר נאמר עליו (במדבר כז, יח): "איש אשר רוח בו" — שיודע
להלך נגד רוחו של כל אחד ואחד (ספרי שם כג), אז ממשיך גם עליו
"אמת ואמונה", שהוא עקר הרוח חיים המחיה את האדם, ואז יהיו
נשלמים אצלו כל חסרונותיו, ויראה תמיד נסים ונפלאות אשר השם
יתברך עושה עמו מדי יום ביומו, וינגיש את עצם אלקותו יתברך
בכל פסיעה ופסיעה, ואפלו עקבי הסוס יגלו לו עתידות, ומכל שכן
בני-אדם וכו', ויהיה תמיד רגיל בשירות ותשבחות אליו יתברך [עין
היטב בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ח') ותבין מה שכתב שם, גן —
הוא העולם הזה, ערן — הוא העולם הבא, ועל-כן כשזוכה לקשר
את העולם הזה עם העולם הבא, אז הוא יושב בגן-ערן התחתון.
כי עקר העולם הבא הוא השגת אלקותו יתברך, כמו שכתוב (ירמיה
לא, ג): "כי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם" (עין לקוטי-מוהר"ן,
חלק א', סימן ו'), שידע בידיעה ברורה אשר אין שום מציאות בלעדיו
יתברך כלל, "והארץ הדום רגלי" (ישעיה סו, א), והם מקשרים יחד,

שְׁזוּהִי שִׁירוֹתָא דְמַהִימְנוּתָא, וְנִתְמַלְא הַשֵּׁם וְנִתְגַלֶּה שְׁהַיְוִיָּה הוּא אֱלֹקִיִּים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַרִין, חֶלֶק א', סִימָנִים: נד, ד), כִּי בְהִתְגַלּוֹת דְעָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, אִזּוּ יִתְבָּרַר וְיִתְנַדַּע, כִּי שֵׁם הַיְוִיָּה וְשֵׁם אֱלֹקִיִּים הֵם אַחֲדוֹת אַחַת].

וְרֵאִיתִי עֲכָשׁוּ בְיַלְקוּט הָרְאוּבְנֵי (פְּרֻשַׁת פְּקוּדֵי), שְׁמַבִּיא מֵהַסֵּפֶר כַּנְפֵי יוֹנָה: הַמְשָׁכֵן הָיָה בְּסוּד לְאָה, וְהַמְקַדֵּשׁ הָיָה בְּסוּד רַחֵל, וְכֵן הוּא אוֹמֵר (שְׁמוֹת לח, כא): "אֲלֵה פְּקוּדֵי הַמְשָׁכֵן", אֲלֵה אוֹתוֹת לְאֵה' עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. וַיֵּשׁ לֹמַר עַל-פִּי הַמְבָאָר בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת (ראש השנה, הַלְכָה ה'): לְאָה — הִיא הַתְּפִלָּה, וְרַחֵל — הִיא הַתּוֹרָה. וְהִנֵּה הַמְשָׁכֵן לֹא עֲמַד בְּמָקוֹם אֶחָד, רַק נִתְגַלְגַּל בְּמָקוֹמוֹת שׁוֹנִים, מֵהַ שְׂאֵין כֵּן בֵּית-הַמְקַדֵּשׁ נִקְרָא "בֵּית עוֹלָמִים", כִּי שֵׁם נִשְׁאָר בְּקַבְיָעוֹת; הֵינּוּ כִּי לְמוֹד הַתּוֹרָה צָרִיף מְקוֹם קְבוּעַ, שְׁיֵשֵׁב שָׁם וַיִּלְמַד בְּלִי שׁוֹם טְרַדָּה וְעַפּוּב, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְלַמֵּד בְּשַׁעֲרָה שֶׁהוּא טְרוּד וְהוֹלֵף נַע וְנָד כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן דוּמָה לְבֵית-הַמְקַדֵּשׁ שְׁעַמַּד בְּמָקוֹם אֶחָד, מֵהַ שְׂאֵין כֵּן, הַתְּפִלָּה יְכוּלָה לְהִיֹּת בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵף, כִּי מִכָּל מַה שֶׁרַק יַעֲבֹר עָלָיו וְלִהְיֶיךָ שְׁיִתְגַלְגַּל, גַּם מִשֵּׁם יְכוּל לְפָתַח פִּיו בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְיְכוּל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן דוּמָה לְמְשָׁכֵן שְׁנִתְגַלְגַּל מִמְּקוֹם לְמָקוֹם, וְהֵבֵן לְעַבְדָּהּ, כִּי מֵהַ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׁבִיּוֹם אֶתָּה טְרוּד וְאֶתָּה מְכָרַח לִילֵף הֵנָּה וְהֵנָּה בְּשִׁבִיל פְּרֻנְסָתָךְ, וְאִזּוּ יֵשׁ לָךְ צַעַר וְעִגְמוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה עַל אֲשֶׁר אֶתָּה מְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְקָשָׁה וְכָבֵד לָךְ לְלַמֵּד אִזּוּ, עַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה אִיף שְׁיִהְיֶה הַדְּבוּר הוֹלֵף עִמָּךְ, כִּי אִף בְּמָקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים יְכוּל לְהַזְכִּיר לְעֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי גְדֵל כַּחַד הַדְּבוּר (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַרִין, חֶלֶק א', סִימָן עח); וְעַל-כֵּן מִדוּעַ תְּצַטְעֵר כָּל-כָּף, אֲדוּרְבָה, כְּכֹר אֲמָרוֹ חַז"ל (מְנַחוֹת צט): בְּטוֹלָה שֶׁל תּוֹרָה — זֶה קִיּוּמָהּ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהִיֹּת דְבוּק תְּמִיד בַּתּוֹרָה וְלִישֵׁב בְּמָקוֹם קְבוּעַ, כִּי הִתְקַרַח לְהִיֹּת עֵיל וְנִפְיָק (לְקוּטֵי-מוֹהַרִין, חֶלֶק א', סִימָן ו', וּבְחֶלֶק ב', סִימָן עח), עַל-כָּל-פָּנִים בְּשַׁעֲרָה שְׂאֵתָה בְּטֵל מֵהַתּוֹרָה, אֶתָּה יְכוּל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ — שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, תְּפִלוֹת וּבְקָשׁוֹת, תְּחִינּוֹת וְהַפְּצָרוֹת וְכו'.

וּלְזֶה אֵינוֹ צָרִיף שׁוֹם מִחַ וְחֻכְמָה, אֲדַרְבֵּה, מִחַ וְחֻכְמָה מְזִיקִים
 לְתַפְלָה, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתַּפְלָה הִיא, כְּשֶׁהִיא בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה בְּלִי שׁוֹם מִחֻשְׁבוֹת יְתָרוֹת. (וּכְמוֹ שְׂרָאִיתִי פַעַם בְּאִיזָה סִפֵּר
 לְפָרֵשׁ הַמְּלִים: אוֹרִים וְתַמִּים — עַל-יַדֵּי 'תַּמִּימוֹת' תּוֹכָה 'שְׂרָאִיר'
 לְדָ). וְכָל מֵה שֶׁיִּסְלַק יוֹתֵר חֻכְמָתוֹ וְדַעְתּוֹ, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה יוֹתֵר לְדַבֵּר
 עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, כִּי הַתַּפְלָה הִיא בְּסוֹד הַמְּלָכוֹת, דְּלִית לָהּ מְגֻרָמָה כְּלוּם אֲ,
 כִּי אִם מֵה שֶׁמְקַבְּלֵת מֵהַחֻכְמָה (עֵינִי לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א').

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר, שֶׁהוּא עֲנִינֵן עֲשִׂיָה מִתּוֹרוֹת תַּפְלוֹת, אֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ
 רַבְּנֵנוּ וְ"ל עַל זֶה בְּיוֹתֵר (שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן כה), כִּי הַתּוֹרָה הִיא עֲצָם
 הַחֻכְמָה, וְצָרִיף לְעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרָה תַּפְלָה שְׂזָה בְּחִינַת קִשּׁוֹר בֵּין זְעִיר
 אֲנָפִין וְנוֹקְבִיָה, וּבְאִפְּן בְּזֶה יִהְיֶה נִחְשָׁב כְּאִלוֹ לְמַדַּת תּוֹרָה גַּם-כֵּן, כִּי
 זֶהוּ עֵקֶר הַתַּכְלִית.

יְדִידֵי הַיָּקָר, יֵשׁ וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְהַאֲרִיף בְּזֶה, אִךְ אֵין הַפְּנָאִי, הַעֵקֶר
 לְאַחֲזוֹ אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְלֶאֱהָב אֶת כָּל אֶחָד בְּפִרְטֵי
 פְּרֻטִיּוֹת, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, הוּא צְנוּר מִרַבְּנוּ וְ"ל,
 וַיֵּשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִקְדָּה טוֹבָה אֲשֶׁר אֵין בְּחֻבְרוֹ, וְהַהֲכָרַח
 לְקַבֵּל אֶת כָּל הַנִּקְדוֹת (עֵינִי שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן לד).

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, חֻזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת אִךְ
 וְרַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֵלְקֶךָ, שְׂאֵתָה יוֹדַע מְרַבֵּי אֱמֶת בְּזֶה
 וּמְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַקְּדוֹשִׁים. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יְתַבְרָךְ עַל כָּל הַחֻסָּד
 חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֻבְלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים.

יְדִידֶךָ לְנֻצַח...
 ...

תשנ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר פקודי ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, השותה ממי הנחל העליון הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך בתחלת השבוע קבלתי, ושמחתי מאד כי זה זמן רב אשר לא שמעתי ממך כלל, והיה בלבי עליך, מדוע נתרחקת כל-כך וכו', אחרי רבוי הטובות שקבלת וכו', אך ברוך הוא וברוך שמו יתברך, אשר זכני לראות על-כל-פנים את כתיבת ידך, ומזה יכולים לראות מעלת הרצון דקדושה, אם יש בין בני-אדם רצונות חזקים להתועד, ויש ברצון כח כזה, עד שמעורר את חברו אפלו הוא רחוק מאה פרסאות וכו', על אחת כמה וכמה בלי שום דמיון כלל, כשיש רצונות וכסופים לאיש הישראלי אליו יתברך וכו', איך שנעשים מזה דברים עליונים, ויזכה להמשיכו יתברך אצלו; ועל-כן גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן נא), ואמר, שהעקר הוא הרצון, שיהיו רצונו וכסופיו חזקים ותקיפים תמיד להתקרב אליו יתברך ולשוב אליו יתברך, ואף-על-פי שהכל חפצים ורוצים לעבדו, אף-על-פי-כן אין כל הרצונות שוין, ויש חלוקים רבים ברצון וכו', כי אפלו באדם אחד בעצמו בכל עת ורגע יש חלוקים גדולים בין הרצונות וכו', עכשו הוא כוסף ברצונות עד אין סוף, ומקדם לא היו כסופיו ורצונותיו כל-כך חזקים, וכן מי יודע מה ילד יום וכו', על-כל-פנים העקר הוא הרצון, שכל עוד שייחזק את עצמו ברצונות חזקים לשוב אליו יתברך מהמקום המגנה שנפל לשם, על-ידי תקף הרצון, יזכה סוף כל סוף לעבר על הכל. ובפרטיות כשיזכה להוציא את הרצונות והכסופים מפיו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), שענין זה עולה עד אין סוף ואין תכלית וכו', עין שם.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: הַרְצוֹן הוּא עוֹלָם הַחֲרוּת לְגַמְרִי, הִיגוּ
 בְּכָל עֲבוּדָה וּבְכָל קְדָשָׁה יְכוּלִים לְהִיּוֹת מְנִיעוֹת וְצִמְצוּמִים רַבִּים
 אִם לְקִיָּמָן אוֹ לֹא, אֲבָל בְּרָצוֹן אֵין שׁוּם מְנִיעָה, יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה
 רְצוֹנִי חֲזָק לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ יִתְבַּרְךָ, רְצוֹנִי חֲזָק לְקַיֵּם כָּל מְצוּוֹת תּוֹרַתְךָ
 יִתְבַּרְךָ. וּלְרָצוֹן אֵין צְרִיךְ שׁוּם מַח, וְשׁוּם מְקוֹם קְבוּעַ, וְשׁוּם יָשׁוּב
 הַדַּעַת וְכוּ', פְּשׁוּט יֵשׁ לִי רְצוֹן אֵלֶיךָ, וְדַבְּרִי פִי חֶכֶם חֵן.

אִךָ רַב הָעוֹלָם אֵינָם יוֹדְעִים מַה שְׁנַעֲשֶׂה מְרָצוֹנָם וְכִסּוּפָם, עַל-כֵּן
 כְּבָר נִפְלוּ כָּל-כָּהֵן, עַד שֶׁכָּבַר אֵינָם כּוֹסְפִים אֶל אֵיזָה דְבַר שֶׁבְקִדְשָׁה
 אוֹ אֶל אֵיזוֹ דְרָגָה בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, עַד שֶׁתְּכַלִּית הַהַפּוּדָה, נִסְכָּם
 לָהֶם שֶׁדַּבְּרִים גְּדוּלִים אֵינָם שֵׁיכִים אֲלֵיהֶם, רַק לְגְדוּלִים וְלְקְדוּשִׁים,
 אֲבָל הֵם כְּבָר נִפְלוּ בְּעַמְקֵי עַמְקִים וְכוּ'.

וְעַקֵּר הַתְּגַלּוּת הַרְצוֹן נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, שֶׁהִזְהִירְנוּ
 רַבְּנוּ וְ"ל עַל זֶה יוֹתֵר מִהַכֵּל, יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה בְּאֵיזָה מְקוֹם שְׁיִהְיֶה,
 בְּאֵילוֹ קְטָנוֹת וְיִרִידוֹת שֶׁתְּהִינָה וְכוּ', יִהְיֶה חֲזָק גַּם מִשֵּׁם לְדַבֵּר
 וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וַיִּגְלֶה
 רְצוֹנוֹתָיו וְכִסּוּפָיו הַטּוֹבִים בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל, וְאִז עַל-יְדֵי-זֶה
 בְּעַצְמוֹ יִזְכֶּה שְׁיִהְיֶה נַעֲשֶׂה עֵת רְצוֹן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים סט, יד):
 "וְאֲנִי תְּפִלְתִּי לָךְ ה' עֵת רְצוֹן", עַל-יְדֵי תְּפִלְתִּי אֵלֶיךָ ה', אֲזַכֶּה לְגַרֵם
 לְעֵת רְצוֹן.

וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָעֵת רְצוֹן הוּא כְּשִׁזְכָּה לְהִגִּיעַ עַל-יְדֵי תְּפִלְתּוֹ
 וְהַתְּבוּדָה לְמַדְרָגָה כּוֹז, אֲשֶׁר אֵין לוֹ כְּבָר שׁוּם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי
 רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׂאִז הוּא נִכְלָל לְגַמְרִי בְּרָצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הַרְצוֹנוֹת
 נִתְיַחֲדִים יַחַד, רְצוֹנוֹ נִכְלָל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִז נִתְגַּלִּית מְלֻכוֹתָו
 יִתְבַּרְךָ בְּעוֹלָם כְּפִי בְּחִינָתוֹ (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעז), כִּי עַקֵּר
 הַמְּלֻכוֹת הוּא מִהַרְצוֹן, אֲבָל כְּשֶׁרוּצָה הָאָדָם אֵיזָה רְצוֹן אַחַר חוּץ
 מִרְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂית מְלֻכוֹת אַחֲרִים שֶׁל הָעַכוּ"ם,
 וְכִפִּי הַרְצוֹן הָאֲחֵר כֵּן נַעֲשִׂית אֵיזוֹ מְלֻכוֹת לְאֵיזָה עַכוּ"ם, כִּי צְרִיךְ

הָאָדָם לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ לְגַמְרֵי נֶגֶד רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם רְצוֹן אַחֵר, רַק כְּמוֹ שְׂרוּצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הֵן שְׂיִהְיֶה לוֹ מְמוֹן וּבְנִים הֵן לְאוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְהֵן כָּל שְׂאֵר הַרְצוֹנוֹת, לֹא יִרְצֶה שׁוּם רְצוֹן אַחֵר רַק כְּמוֹ שְׂרוּצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן שְׁמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֲשֶׁר עָקַר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת הוּא, שְׂיִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ: הוֹלִיכֵנִי בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת כִּפִּי שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ מַה טוֹב בְּעַדִּי, וְדַבְרֵי פִי חֲכָם חַן.

וּבִזְזָה תִּתְפָּרֵשׁ בְּקִשְׁת דָּוִד הַמְּלֵךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים מ, ט): "לְעִשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹקֵי חֲפְצֹתַי" וְגו', "לְמַדְנִי לְעִשׂוֹת רְצוֹנְךָ, כִּי אֵתָה אֱלֹקֵי רוּחְךָ טוֹבָה תִּנְחַנֵּי בְּאֶרֶץ מִיִּשְׂרָאֵל" (שֵׁם קמג, י), הִינֵנו שְׂאֵזְכָּה לְהִיּוֹת וְלְעִשׂוֹת כְּרְצוֹנְךָ, כִּי רַק אֵתָה יִתְבָּרֵךְ לְבַד רוּחְךָ טוֹבָה, וְאֵתָה יוֹדֵעַ מַה טוֹב בְּעַדִּי, וְעַל-כֵּן אֶזְכָּה לְבַטֵּל רְצוֹנִי לְרְצוֹנְךָ, שְׂאֵז תִּנְחַנֵּי בְּאֶרֶץ מִיִּשְׂרָאֵל. וְזֶה סוּד מֵאֲמָרָם ו' ל (אֲבוֹת ב, ד): "עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כְּרְצוֹנְךָ, כְּדִי שְׂיַעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כְּרְצוֹנוֹ, וּבַטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כְּדִי שְׂיִבְטֵל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנְךָ", כִּי בְּזֶה יִזְכָּה לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרֵי, וְיֵאִיר עָלָיו שְׁפַע הַכֶּתֶר שֶׁהוּא הַמְּקִיפִים הָעֲלִיּוֹנִים מֵעֲלֵמָא דְאֵתִי, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם וְלְמַעְלָה מִהַזְּמַן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שְׁשֵׁם הוּא עוֹלָם הַחַרוֹת לְגַמְרֵי, הַתְּגַלוֹת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ (עֵין שֵׁם, סִימָן סא); וְעַל-כֵּן אֲמָרוּ חז"ל (כְּתוּבוֹת פו:): אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּזִמְן שְׁעוֹשִׁין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, אֵין כָּל אִמָּה וְלִשׁוֹן שׁוֹלְטָת בְּהֵם וְכוּ', כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵם נִכְלָלִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּרְצוֹנוֹ הַפְּשׁוּט, אֵז הַכֹּל מִתְּיָרְאִים מֵהֵם, וְנוֹפֵל פִּחְדוֹ יִתְבָּרֵךְ עֲלֵיהֶם, כִּי מִי יַעֲרֹב לְבוֹ לְגִשְׁת אֵל בְּרִיָּה אֲשֶׁר כְּלוּלָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ? ! וְזֶה שְׂאֲמָרוּ חז"ל (סְפָה כט:): בְּזִמְן שְׂיִשְׂרָאֵל עוֹשִׁין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, אֵין מִתְּיָרְאִין וְכוּ'. וְכֵן הוּא בְּיַלְקוּט תְּבוּא (רַמְזַ תַּתְּקַלח): יִשְׂרָאֵל בֵּינוֹן שְׁעוֹשִׁין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, הִיוּ אִמּוֹת הָעוֹלָם יִרְאִים מֵהֵם וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִלְךְ לוֹ תְּמִיד כְּסֻדְר, כִּי עָקַר מַה שְׂאֵין הוֹלֵךְ לוֹ לְאָדָם כְּסֻדְר, מִפְּנֵי שְׁנַפְרָד מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׂיִבְטֵל אֵת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב), יִחְזוֹר וְיִלְךְ לוֹ כְּסֻדְר.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ, שָׁאֵמַר:
 "וּוִילָסְט וְוִי עֵס אִיז, וְוַעַט וְוִיין וְוִי דוּ וּוִילָסְט"^א, וְהַדְּבָרִים עֲמָקִים
 וְנִכּוֹנִים עַל-פִּי הַנִּ"ל. וּבְסִפְרֵי פְּרִשְׁת הַאֲזִינוּ אִיתָא: בְּזִמְן שִׁישְׁרָאֵל
 עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, נֶאֱמַר בָּהֶם (דְּבָרִים כח, יב): "יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת
 אוֹצְרוֹ הַטּוֹב" וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי תַקְוָה הַרְצוֹן לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, מְגַלֶּה
 שֶׁהַכֹּל תַּחַת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזַנְמִשְׁכִּים עָלָיו כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת: בְּנִי,
 חַיִּי וּמְזוֹנִי, כִּי כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת שִׁישׁ לְאָדָם — הֵן בְּנִים, אוֹ פְּרָנְסָה, אוֹ
 בְּרִיאוֹת, הַכֹּל מֵצַד הָאָדָם בְּעֵצְמוֹ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קעב),
 כִּי אוֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שׁוֹפֵעַ תָּמִיד, אִף הָאָדָם עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו הַרְעִים,
 עוֹשֶׂה צֶל לְעֵצְמוֹ, שָׁאֵינִי מְגִיעַ עָלָיו הַשְּׁפָע, אֲכַל כְּשִׁזּוֹכָה לְבַטֵּל אֶת
 עֵצְמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֹי יִתְבַּרֵךְ וְנַעֲשֶׂה כְּלֵא, אֲזַ מִתְגַּלֶּה עָלָיו הָאֲרֶת זֵו
 שְׁכִינָתוֹ הַמְּאִירָה בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (יִחְזַקְאֵל מַג, ב): "וְהָאֲרֶץ
 הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ", וְזֶה "מְלֵא" — כְּשִׁעוֹשֶׂה וּמִבְטֵל אֶת רְצוֹנוֹ "כְּלֵא",
 אֲזַ "כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ" — נִתְגַּלֶּה מִלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַרָן,
 סִימָן קלו). וְזֶה שָׁאֵמְרוּ חַו"ל (בְּרִכּוֹת לה): בְּזִמְן שִׁישְׁרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ
 שֶׁל מְקוֹם, מְלֵאכְתָּן נַעֲשִׂית עַל-יְדֵי אַחֲרִים וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת
 הַרְצוֹן כְּבָר אֵינִי צָרִיף לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֵסֶק (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן
 ד').

וְעַקֵּר פְּתִיחַת הַרְצוֹן לְגַלּוֹת שֶׁהַכֹּל הוּא תַּחַת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ הוּא
 — עַל-יְדֵי מַצּוֹת צְדָקָה, שְׁבֻזָּה שְׁנוֹתָן מְמוֹנוֹ, בְּזֶה מְגַלֶּה שֶׁהַכֹּל
 שֶׁלוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבְזֶה בְּעֵצְמוֹ פּוֹתַח אֶת שַׁעְרֵי הַרְצוֹן רַעְוֵא דְרַעְוִין. וְעֵינִי
 בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲרָן (חֶלֶק ב', סִימָן עא): הַפְּלִי לְקַבֵּל אֶת הַנֶּעֱם הָעֲלִיוֹן,
 הוּא עַל-יְדֵי צְדָקָה וְכוּ', עֵינִי שָׁם; וּבְכַפְרֵט כְּשִׁזּוֹכִין לַתַּן צְדָקָה עַל
 הַדְּפֶסֶת וְהַפְּצַת תּוֹרַת הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שְׁזֶהוּ עַקֵּר הַנֶּעֱם הָעֲלִיוֹן, כִּי
 הוּא הַמְּגַלֶּה אֲשֶׁר הַכֹּל תַּחַת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזַ אֵינִי צְדָקָה גְּדוּלָה מְזוֹ,
 וְהַצְּדָקָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת (עֵינִי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרִכּוֹת הַשְּׁחַר, הַלְכָה
 ה'), כִּי מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְסִיעַ לְהַדְּפִיס חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה הַגּוֹנִים עַל יְסוּדוֹת

(א) אִתָּה רוֹצֶה כְּמוֹ שְׁזֶה, יִהְיֶה כְּמוֹ שֶׁאִתָּה רוֹצֶה.

הצדיקים האמתיים, אי אפשר לשער בשכל אנושי כלל וכו'. והעקר הוא הספרים הקדושים המביאים לידי מעשה ולידי קיום התורה, שְׁלֹזָה צְרִיכִין סְפָרִים רַבִּים עַד אֵין קֶץ, שְׂיֻכַּל כָּל אָדָם אִיךָ שֶׁהוּא לְחֻזַּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל דְּרָגָה וְדְרָגָה וּבְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּו בְּנַעֲרוֹתָו וּבְזַקְנוֹתָו וְכוּ', וְאֲשֶׁר עַל צְדָקָה זֹו שְׁנוֹתַנִּין עַל הַדְּפָסָה נֹאמֵר (תהלים קיט, קמב): "צְדָקְתָךְ צְדָק לְעוֹלָם", שְׁצַדְקְתָו שְׂיִתֵּן עַל הַדְּפָסָת תּוֹרַת אֱמֶת שֶׁל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, תַּעֲמֵד זְכוּתָו לְעוֹלָם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְקָרֵב גַּם אַחֲרַיִם, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָו לְנִצְחָ.

על-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי, יְמֵי הַפּוֹרִים מִמְשֻׁמְשֵׁין וּבָאִים, תִּרְאֶה לְאַסֵּף מַעוֹת לְהַדְּפָסָה, וְזֶה עֵקֶר הַכְּנַעַת הַמֶּן-עֲמַלְק, כִּי 'עֲמַלְק' בְּגִימְטְרִיָּה 'סַפֵּק' בְּיָדוּעַ, שֶׁהוּא הַמְּכַנֵּס קְרִירוֹת וּסְפָקוֹת בְּלֵב הָאָדָם, לְהַתְּרַחֵק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, חַס וְשְׁלוֹם, וְסַפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל הֵם תְּכָלִית הַהַפּוּךְ מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, כִּי הֵם הַמְּקַשְּׂרִים אֶת הָאָדָם לְשֵׁרֵשׁ הַרְצוֹן רַעְוֹא דְרַעְוִין², וְעַל-כֵּן מִתְגַּבֵּר הַבַּעַל-דְּבָר כָּל-כַּף בְּמַנִּיעוֹת עֲצוּמוֹת עַל הַדְּפָסָת וְהַפְּצַת תּוֹרַת רַבָּנוּ ו"ל, שֶׁהִיא אֶתְחַלְתָּא דְּגֵאֲלָה וְכוּ' (חיי-מוהר"ן, סימן שמ), כִּי הַדְּבָר הַזֶּה הוּא כְּמוֹ עֵצָם בְּגֵרוֹנוּ; וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ, לְהִיּוֹת חֻזְקִים "בְּרַצוֹן וּבְטְרַחָה וּבְמִמוֹן", וְלְהַדְּפִיס אֶת הַסְּפָרִים וְלְהַפִּיצֵם בְּכָל הָעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִקְרַב אֶת הַגֵּאֲלָה (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה', אוֹתִיּוֹת: לַד-לח, וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת).

וְשִׁמְחֵתִי מְאֹד לְקִרְאָת הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה שֶׁבְּשׂוּרְתַנִּי, שֶׁאַתָּה מִתּוֹעֵד עִם חֲבֵרִים, וּמְדַבֵּר עִמָּהֶם מִרַבָּנוּ ו"ל. וְדַע לָךְ, אַחִי, שֶׁהוּא הַדְּבָר הַגְּדוֹל בְּיִתְרַ בְּעוֹלָם, וְאֵין לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ, כִּי לְקָרֵב עוֹד נִפְשׁ אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּנָו הָאָדָם.

וְהַהֲכָרַח לְקִצְר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

(ב) רַצוֹן שֶׁבְּרַצוֹנוֹת.

תנשא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ לְאַהוּבֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי
הַנַּחֲל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
סְלָה.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר אֲשֶׁר הִרְבֵּה חֲפִיתִי לוֹ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׁמְחָתִי
לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֲשֶׁרֵינוּ, מַה טוֹב חִלְקֵנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׁבִתְקֶךָ דְחִקוּתֵנוּ
זְכִינוּ לְהִתְנוּדַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֹה, אֲשֶׁר מְחִיָּה אוֹתֵנוּ וּמְאַמֵּץ אוֹתֵנוּ
לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ יְהִיֶּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וּמִמְקוֹם שְׂיִהְיֶה וְכוּ'.

וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעַכְשׁוֹ כְּשִׁזְכִינוּ כְּבָר לְהִתְנוּדַע מִרְבֵּנוּ
ו"ל, עֲבָרָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה, וְזֶהוּ פָּגַם אֲמוּנַת
חֲכָמִים, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (עַנְן שִׁיחוֹת-הַר"ן. סִימָן קצ"ז): רְאוּי לְכֶם לְשִׁמְחָה
כִּי, מַה שְׁזָכִיתֶם שְׂיִהְיֶה לְכֶם רַבִּי כְּזֹה, וְאִם הוּא בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְהָ
שְׁחוּרָה, זֶהוּ סִימָן שֶׁנִּפְגְּמָה אֶצְלוֹ הָאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְדַבְּרִי פִי חֲכָם
חַן.

וְדַע לָךְ שְׁלֵא טוֹב מַה שְׁאַתָּה מִמְשִׁיף עֲצָמְךָ כָּל-כָּף אֶל הַצַּעַר
וְהַמְרִירוֹת, כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר אֵין אִתָּה יוֹצֵא יְדֵי חוֹבְתֶךָ. כִּי כְּבָר אָמַר
רַבְּנוּ ו"ל (עַנְן שָׁם. סִימָן רס"ט), לְעַנְנֵן הַבְּלִבּוּלִים שְׁמִכְלִבְלִים אֶת
הָאָדָם בְּעִבּוּדָתוֹ, שְׁלִפְעָמִים נִדְמָה שְׁכָף הוּא צָרִיף לְעִשׂוֹת וּלְהִתְנַהֵג,
וְאַחֲר־כֵּן נִדְמָה לוֹ שְׁלֵא כֵן הִנֵּה צָרִיף לְהִתְנַהֵג בַּק בְּדֶרֶךְ אַחֲרָת

אֲשֶׁר תנשא בנחל קיא

וכו', ועל-פירוש יש לו בלבולים רבים מזה. ענה ואמר: מה צריכין להתבלבל, איך שעושין — עושין, ובלבד שלא לעשות ר'ע, חס ושלום, עין שם.

ושמעתי מאנשי שלומנו, אשר בשביל זה טוב מאד מאד לאחז בשעורים של רבנו ז"ל, כי אז האדם יודע לפניו דרך ישרה, "אני צריך לסים ששה סדרי משנה, כל הש"ס, וארבעת חלקי שלחן ערוך ומדרשים" וכו' וכו', ועל-כן לאט לאט מדי יום ביומו מהלך על דרכו הישרה, ולומד מעט או הרבה, ואם לפעמים יש לו בלבולים רבים, זוכר את שיחת רבנו ז"ל (שם, סימן שה): "מען האט גארנישט וואס צו טוהן"^א, עין שם, וכשנתרחב לו, חוזר אל דרכו. מה שאין כן כשאנו מסדר, אזי כל פעם מתחיל דרך אחרת ועצות אחרות, ובין כך מתבלבל לגמרי, עד שמאומה אין אתו, ודברי פי חכם חז.

העקר שבכל העקרים — להיות תמיד בשמחה, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם, שיזכה להגיע אל מדת השמחה, כי השמחה היא הכנעת הקלפות והדמיונות (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כד, כה, ובחלק ב', סימנים: כג, כד). וצריך לבקש הרבה מדי יום ביומו ומדי שעה בשעה, שיזכה להיות בשמחה, והשמחה תעבר אצלו בכל קומתו מהראש עד הרגלים וכו' (עין שם, חלק א', סימן קעח). אף אי אפשר ללב לשמח (עין שם, סימן ה'), כי אם כשיפשט את העקמומיות שבלבו, שלא תהינה לו שום קשיות על השם יתברך ועל שום בריה. ואיך זוכים לפשט את העקמומיות שבלבו? על-ידי תפלה בכח וכו', עין שם.

על-כן, אהובי, ידידי היקר, רויץ וברח לך ברגע זה למקום מיחד, ותדבר ותשיח את כל לבך וכל מחשבותיך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו, ותהיה עקשן גדול על דבר זה.

(א) אין כלום מה לעשות.

ושמעתי מאנשי שלומנו, אשר מה שאמר רבנו ז"ל, שאסור להיות עקשן כלל על שום דבר שבעולם, ואיתא בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן מח): וצריך להיות עקשן גדול בעבודת השם, זה סובב רק על התפלה, כי על שום דבר אסור להתעקש, רק על תפלה צריך להיות עקשן גדול. ואיתא עוד שם (חלק א', סימן כ'), שגם בתפלה אסור להתעקש, "שהשם יתברך מכרח לתן לי מה שאני רוצה", רק יבקש ברחמים ובתחנונים. על-כל-פנים על עצם ענין התפלה צריך להיות עקשן מדי יום ביומו לדבר אליו יתברך, ודברי פי חכם חן. כי מי יודע מה עוד יעבר עליך ובאיזה מקום תתגלגל, ולא תוכל ללמד בקביעות, אבל בזה שאדם ירגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, אז לעולם ישוב אליו יתברך (עין לקוטי-הלכות, אונאה, הלכה ג).

וההכרח לקצר.

הדורש שלומך ומברכך בפורים שמח...

תשנב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא, מענית אסתר ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום שני פקודי לנכון קבלתי, ושמחתי מאד, שתהלה לאל, אתה מתחדש בעבודת השם יתברך כרצונו של רבנו ז"ל, וצריכים לתן תודה והודאה להשם יתברך מדי יום ביומו ומדי שעה בשעה, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה ומחברים, אנשי שלומנו,

יְקָרִים כְּאֵלוֹ. טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהַעֲקָר — תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְלֵאחֹז תְּמִיד אֶת הַמִּוֶּרֶה-שְׁעוֹת (הַזַּיִיגֵעֵרָא) לְפָנַי עֵינָיו, וַיִּרְאֶה לְחַטָּף אִיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, אֵיזָה דְבוּר טוֹב בְּכָל שְׁעָה מִמֶּשׁ, וְאֵל תִּסְתַּכַּל מֵהַ שְׁעָבֵר עָלֶיךָ בַּשְּׁעָה הַקּוֹדֶמֶת, כִּי אֵין לָךְ אָדָם שְׂאִין לוֹ שְׁעָה (אֲבוֹת ד), וּבְכָל שְׁעָה צָרִיךְ לְחַשֵּׁב, אוֹלֵי עֲכָשׁוּ הִיא הַשְּׁעָה שְׁלִי, וְעַל-יַדֵּי-זֶה סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וּמָה שֶׁכִּתְבַּת, שְׂאָחֵד הַחֲלִישׁ דַּעְתָּךְ מְאֹד מְאֹד וְכוּ'. אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, קִבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ו"ל, שֶׁעֲבוֹדַת אֲבָרְהָם אֲבִינוּ הִיְתָה, שֶׁלְּעוֹלָם לֹא הִסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, לֹא עַל הַרְחוּקִים וְלֹא הַקְּרוֹבִים רַק הִיָּה בְּחִינַת "אָחֵד", (יִחְזַקְאֵל לֵג, כד): "אָחֵד הִיָּה אֲבָרְהָם", וְעַל-יַדֵּי-זֶה זָכָה לְמָה שֶׁזָּכָה, כִּי רַב הִיְרִידוֹת וְהִבְלָבוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אָחֵד הֵן מִשׁוּם שֶׁמִּתְבַּלְבַּל מֵאַחֲרֵים וְכוּ'; וְעַל-כֵּן הַעֲקָר לִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְאֵינִי רוֹאֶה רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמֵאַחַר אֵינִי יוֹדַע כָּלֵל.

וְשִׁמְעָתִי מֵאָחֵד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, חו"ל אֶמְרוּ (בְּרִכּוֹת ד): לְמַד לְשׁוֹנֵךְ לֹאמַר: "אֵינִי יוֹדַע", וְלְמַדוֹ אֶת זֶה מִמֶּשָׁה, שְׂאָמַר: "בְּחִצּוֹת", וְאָמַר, שֶׁעַל-כֵּן זָכָה מֶשֶׁה לְהַגִּיעַ לְמִדְרַגָּתוֹ, כִּי תְּמִיד אָמַר "אֵינִי יוֹדַע", כְּאֲשֶׁר הִתְנַהֵג רְבָנוּ ו"ל לֹאמַר תְּמִיד: "אֵינִי יוֹדַע", וְתְּמִיד הִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וְזֶה אֲשֶׁר הִבִּיאוּ אֵל מִדְרַגָּתוֹ, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן.

וְרְבָנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד לְדוֹן אֶת כָּל אָחֵד לְכַף זְכוּת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א, סִימָן רפכ), כְּאֲשֶׁר דְּבָרָנוּ מִזֶּה אֶתְמוּל בְּלִילָה בְּלִמְדָנוּ בְּצוֹתָא בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", וְצָרִיכִים לִידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹף כָּל עֲלָמִין, וְהוּא מְנַהֵיג אֶת כָּל אָחֵד בְּדַרְךְ וּבְכַפֵּן

אחר, על-כן למה לי להסתפל על אחר, ולמה לי לפל מאחר. ולעולם צריכים לקבל ולהוציא טוב מכל אחד מישראל, ואסור לפל בדיעתו משום בריה, וכשאדם מכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, אשר בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, אז חי חיים נצחיים, חיים אמתיים, ואינו מתבלבל מאחר כלל. ודע לה, כל זמן שאדם מהרהר אחר חברו, אפלו מחשבה כלשהי, זהו פגם האמונה, כי אם הייתה לו אמונה, שהוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נפלאה ונוראה מאד, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז:), ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא לח:), ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליהי (ברכות נח:), ואפלו צפורא קלילא מבליעדי שמיא לא מתצדעי (ירושלמי שביעית), ואז בדיעה זו לא היה חושב כלל מחברו, ולא היה מסתפל כלל על חברו, והיו לו חיים טובים, חיים ארכים, וזהו העון החמור של לשון-הרע, עד שאמרו חז"ל (ירושלמי פאה), שאין אדם אומר, אלא אם הוא כופר בעקר, רחמנא לצלן, כי אם הייתה לו אמונה, אשר דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, לא היה מדבר רע על חברו. ועל-כן אמרו חז"ל (ערכין טו.), שענשו — שנעשה מצורע, ומצורע דא סגירו נהורא עלאה (זהר תזריע מט:): שנסגר ונסתר ממנו אור העליון, והוא יושב בחשך, שנסתר ממנו הכל, שזהו עקר הגלות המרה וכי'.

ומה שכתבת שיש לה בלבולים רבים, אודות סדרי הלמוד, שכל אחד נותן לה דרכים והנהגות אחרות, כן היא האמת וכך ראוי לה, שיהיו לה בלבולים רבים, מאחר שאין אתה מצית את רבנו ז"ל, ועל-כן מי יכול לעזר לה. רבנו ז"ל גלה לנו סדר נעים סדר קל (עין היטב שיחות-הר"ן, סימן עו), להתחיל הכל מהתחלה וללמד בסדרן דיקא, ואז סוף כל סוף בדרך ובאפן כזה תזכה לעבר ולהיות

(ב) ואפלו זה שממנה על הבורות והזבלים, אף התמנות פחיתה זו ממנו יתברך היא.
 (ג) ואפלו צפור קלה מבלי רצונו יתברך אינה נצודה.

בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה; הִינּוּ שֶׁתִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וְתִלְמַד כְּסִדְרָן דִּיקָא מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ מְעַט אוֹ הֶרְבֵּה, וְכֵן שְׁעוֹר בְּשׁ"ס כְּסִדְרָן דִּיקָא, וְכֵן שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף וְכוּ', וְעוֹד מֵה שֶׁתִּבְחַר. וְלַעוֹלָם לֹא תִחְזַר לְאַחֲרֶיךָ, אֲפִי שֶׁתִּשְׁכַּח מֵה שֶׁתִּלְמַד וְכוּ', אֲתָה צָרִיךְ רַק לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לְחַזֵּר, וְאִזּוֹ בְּאִפְנֵי בְּזֵה תִזְכֶּה לְהִתְחִיל לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלֵה פְעָמִים אֵין מְסַפֵּר, וְכָל אֵלוֹ מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר הִתְנַהֲגוּ בַּדֶּרֶךְ וּבְאִפְנֵי הַזֶּה וְלֹא הִטְעוּ אֶת עֲצָמָם כָּלֵל, וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק צִיְתוֹ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, הֵם זְכוּ וְגִדְלוּ וְהִצְלִיחוּ, עַד שֶׁכִּמְעַט הִכֵּל שְׁגוֹר עַל פִּיהֶם. אֲךָ מֵה שֶׁכָּבַד הַדְּבָר לְקִיּוּמוֹ, אֲפִי שֶׁבְּאִמַּת הַדֶּרֶךְ הַזֶּה הִיא הִכֵּי קִלְיָה וּבִטּוּחָה, רַבְּנוּ וְ"ל אָמַר (חֵי מוֹהֲר"ן): כָּל מֵה שְׁרוּצִין לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבְלִי, יֵשׁ עַל זֶה כִּפְּהָ וְכִפְּהָ מְנִיעוֹת... עַל-כֵּן אֶהוּבִי, אֲחִי, אִם אֲתָה רוֹצֵה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, שָׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת שֵׁשׁ לָךְ עַל זֶה, וְאִזּוֹ בֹּא תְּבוֹא עַל שְׁכָרְךָ עוֹד בְּזֵה הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲז"ל (בְּרִכּוֹת ה'): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה יִסּוּרִין בְּדִלִין מִמֶּנּוּ, כִּי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה לְעוֹלָם תִּרְצָה לְלַמֵּד, כִּי תִפְגַּס בְּךָ חֲמִידוֹ דְּאוֹרֵייתָא.

וְאִיתָא (תְּהֵלִים צד, יב): "אֲשֶׁרִי הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר תִּיַּסְרְנוּ י"ה וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ לְהִשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רַע עַד יִכְרֶה לְרַשָּׁע שְׁחַת", וְיֵשׁ לוֹמַר שְׁזֵה סוֹכֵב עַל אֶחָד שֶׁכָּבַר נִפְל בְּמִקּוֹם שֶׁנִּפְל וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאִמַּת סִבְבוּ עִמּוֹ מְלַמְעֵלָה שֶׁהוּא יִפֵּל בְּעֵנִין וּבְדֶרֶךְ זוֹ, וְאִיךָ זוֹכָה שִׁישְׁקֵט לוֹ מִימֵי רַע, וְהִרְשָׁע הֵיטֵר הָרַע יִפֵּל שְׁחַת? עַל-יְדֵי "וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ", כִּי רַבְּנוּ וְ"ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת הַתּוֹרָה, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט), שֶׁאִפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּמִצְוֵה רַעָה, עַד שֶׁרְגִילִין בְּעֲבֻרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲפִי-עַל-פִּי-כֵן כָּח הַתּוֹרָה גְּדוֹל כָּל-כֶּף, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֻרוֹת שֶׁרְגִילִין בָּהֶם, אִם יִקְבְּעוּ לְעֲצָמָם חֹק קְבוּעַ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּתַמִּימוֹת גְּמוּרָה, וְאִינוּ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל מְאֲחֵרִים, כְּאֲשֶׁר עָשָׂה הַתָּם, שֶׁהִיָּה רְגִיל לוֹמַר: "דָּאִס אִיזוּ יַעֲנַעְמָס מַעֲשָׂה אוֹן דָּאִס אִיזוּ מִיִּין מַעֲשָׂה", עֵינִ שָׁם בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת (מַעֲשָׂה

(ד) זֶה מַעֲשָׂה שְׁלוֹ וְזֶה מַעֲשָׂה שְׁלִי.

ט', מחכם ותם), ועל-ידי-זוה זכה למה שזכה לדבר עם המלך פנים אל פנים וכו', וכל זה זכה מרב תמימותו ומרב שמחתו שהיה תמיד שמח בחלקו.

ומה שכתבת, שהרבה פעמים נופלת עליך מרירות גדולה וכו', במדמה לי הוא מפני שאינך מתועד עם אנשי שלומנו, אשר העקרי בהתקרבות לרבנו ז"ל להתחבר עם חברים טובים העוסקים בעבודת השם יתברך. ועל-כל-פנים תראה לבוא פעם בשבוע בליל רביעי, שאנו מדברים בצותא מרבנו ז"ל שעה אחת, ואז תזכה להתחדש באמת כל השבוע. וחי"ל אמרו (לוקוט משלי, רמז תתנג): אמר ר' יהושע בר נחמני, כל מי שבא לבית-הכנסת ושומע דברי תורה, זוכה לישוב בין החכמים לעתיד לבוא וכו'.

מוהרנ"ת ז"ל אמר קדם הסתלקותו לעילא, יהיה ההכרח להתקבץ "מען וועט זיך מוזען צונגויף קומען"י, ושאל אותו אחד מאנשי שלומנו, ר' זאב ז"ל: איפה? והשיב: בעולם העליון וכו'. רבנו ז"ל מביא בספר המדות (אות צדיק, סימן עד): המקרבים שיש לצדיק בחייו, הם יהיו מקרבים במותם, ועל-כן בזה שתזכה להתחבר עם אנשי שלומנו על-כל-פנים פעם אחת בשבוע אפלו שעה, תהיה לה טובה עליונה ברוחניות ובגשמיות. ואמר רבנו ז"ל (שם, סימן נה): טוב לבלות זמן רב בשביל שעה אחת שיתקרב לצדיק, כי (שם, סימן נג): קרבת הצדיקים טוב בעולם הזה ובעולם הבא.

והעקר, חמדת לבבי, אן ליצנותי, כי (שם, סימן קלד): הליצנות אינה מניחה לאדם לילך לצדיקים. ומה ששאלת עצה על אמונה, כבר גלה לנו רבנו ז"ל (לוקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד): האמונה תולה בפה של אדם, בבחינת (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפיי", הינו

(ה) נהיה מכרחים להתאסף.

(ו) בלי ליצנות.

אֲשֶׁר תִּשְׁנֶה בְּנִחָל קִיז

על-ידי שְׁמִדְבָּרִין הָאֲמוּנָה בְּפֶה, זֶה בְּעֵצְמוֹ אֲמוּנָה, וְגַם עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְאֲמוּנָה וְכוּ', עַיִן שָׁם; וּבְסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת אֲמוּנָה, סִמָּן ב') אֵיתָא: עַל-יְדֵי עֲנָה תִּזְכֶּה לְאֲמוּנָה, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שָׁם כג): כְּשֶׁנוֹפֵל מֵאֲמוּנָתוֹ יִכְבֶּה.

על-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לִיְחַד לְעֵצְמוֹ מְקוֹם מִיְחָד, וְלִכְבוֹת שָׁם הִרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִבְקָשׁוֹ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים שְׂיִזְכֶּה לְאֲמוּנָה. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן ז'): עֶקֶר הַגְּלוּת אֵינוֹ אֶלָּא מַחְסְרוֹן אֲמוּנָה. נִמְצָא, כְּשִׂיזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְאֲמוּנָה אֲמִתִּית, שְׂאִין בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אִזּוֹ יִזְכֶּה לְגֵאֲלָה מִפֶּשׁ. וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יִסְלַח לָךְ עַל כָּל פְּגָמֶיךָ, כִּי אֵיתָא (בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת, אֲמוּנָה, סִמָּן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

אֶהוּבִי, אַחִי! יְמֵי הַפּוּרִים נִכְנָסִים, תִּרְאֶה לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִמְשִׁיךְ עַל עֵצְמְךָ שְׂמִחָה לְכָל הַשָּׁנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּשְׁנֶה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל שְׁשֵׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תּש"ג.

שְׂשׂוֹן וְשְׂמִחָה יִשְׂיִגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחִי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׂוֹתָה מִמֵּי הַנִּחָל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר מִיּוֹם חֲמִישֵׁי פְּקוּדֵי, לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי וְשְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂתִּהְלֶה לְאֵל, מְצָאֵת חֶבֶר טוֹב לְדַבֵּר עִמּוֹ מִרַבֵּנוּ ז"ל,

אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חִלְקֶךָ, כִּי הוּא עֲנִין נִפְלֵא, וְתִרְאֶה לְצַרְףּ שְׁלִישֵׁי וְכֵן יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁפִּיעַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אִוְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מְכַרַח לְהַתְּגַלוֹת עַל-יְדֵי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, וְכָל אֶחָד צָרִיף לְתַן יָד וְכַתְּף לָזֶה, כִּי דָרְךָ הַטּוֹב לְהִיטִיב. וְכָבֵר אָמְרוּ חַז"ל (קְדוּשֵׁין מ.): "אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב" (ישעיה ג, י), וְכִי יֵשׁ צַדִּיק טוֹב וְיֵשׁ צַדִּיק שְׂאִינוּ טוֹב? אֵלָּא טוֹב לְשָׂמִים וְלַבְּרִיּוֹת זֶהוּ צַדִּיק טוֹב וְכוּ'. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן רפג) עַל צַדִּיק טוֹב, שֶׁחֲסֵדוֹ מִתְּפַשֵּׁט לְבַר, שֶׁמְגַלֶּה תּוֹרָתוֹ לְאַחֵרִים, נֶאֱמַר (תְּהִלִּים קִיט, ז): "יִרְאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׁמְחוּ", עַיִן שָׁם. וְזֶה הִיָּה כָּל רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְכָבֵר אָמַר פְּעַם (עַיִן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רט), שֶׁכָּל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁלוֹ אֵינָן בְּשִׁבְלֵנוּ, כִּי אִם אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה וְאֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹה, וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: אֵף לְדוֹרוֹת הָעַתִּידִים וְכוּ', עַיִן שָׁם.

וְאֶתְמוּל דְּבַרְנוּ עַל-פִּי מַה שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס), שֶׁיֵּשׁ בְּגִי-אָדָם שִׁישְׁנִים אֵת יְמֵיהֶם, וְאֵף שְׁעוֹסָקִים בַּתּוֹרָה וְכוּ', אֵף מִחֵם הוּא בְּבַחֲיַת שְׁנָה, וְאֵינָם מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְהַצַּדִּיק מְעוֹרֵר מִהַשְׁנָה, וְהַבִּיא רַבְּנוּ ז"ל הַמְּאָמַר מִחֲנִי הַמְּעַגֵּל: חַזְיִיה לְהֵהוּא גְבָרָא דְנֻטַע חְרוּבָא, אָמַר לִיה מְכַדִּי חְרוּבָא עַד שֶׁכַּעִין שְׁנִין לֹא טָעִין פְּשִׁטָא לָךְ דְּחִיִּית ע' שְׁנִין, וְאֶכְלֶת מִיָּגִיה, אָמַר לִיה אָנָּא עֲלָמָא בְּחָרוּבָא אֲשַׁכְּחִתִּיה, כִּי הִיכִי דְשִׁתְּלִי לִי אֲבָהָתִי אָנָּא נְמִי שִׁתְּלִי לְבַנְאִי וְכוּ', עַיִן שָׁם מַה שֶׁמְּפָרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל. וְיֵשׁ לוֹמַר בְּפְשִׁטוֹת, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְעוֹרֵר בְּגִי-אָדָם מִהַשְׁנָה, וְלְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה עַל קֶטֶב זֶה, וְכֵן לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצֵם עַל פְּנֵי תַבַּל. וְאִם תֹּאמַר, לְמָה צָרִיף כָּל זֶה, מִי פְּשִׁטָא לָךְ דְּחִיִּית, אוֹלֵי כְּבָר בָּא יוֹמָךְ? צְרִיכִים לִידַע אָנָּא עֲלָמָא בְּחָרוּבָא אֲשַׁכְּחִתִּיה, כִּי הִיכִי דְשִׁתְּלִי לִי אֲבָהָתִי, הִינּוּ אָנִי זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְדַבְּרֵי תּוֹרָה שֶׁהִכִּינוּ לִי הַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים, וְעַל-כֵּן אָנָּא נְמִי שִׁתְּלִי לְבַנְאִי, אָנִי צָרִיף לְהִכִּין לְדוֹרוֹת הָעַתִּידִים, וְעַל-כֵּן זֹהִי

(א) רָאָהוּ לְאוֹתוֹ אָדָם שְׁנַטַע חְרוּב, אָמַר לוֹ: הָרִי חְרוּב עַד שֶׁכַּעִים שְׁנָה לֹא טַעוֹן (אֵינוּ מְצַמִּית פְּרוֹת), וְכִי פְּשוּט לָךְ שִׁתְּחִיָּה שֶׁכַּעִים שְׁנָה, וְתֹאכַל מִמֶּנּוּ, אָמַר לוֹ: אָנִי אֵת הָעוֹלָם מְצַאֲתִי עִם חְרוּב, כְּמוֹ שֶׁשִּׁתְּלוּ לִי אֲבוֹתַי כֶּף שׁוֹחֵל אָנִי לְבִנִי.

טעות גדולה ועונה פסולה לומר, שלחבר ספרים או להדפיס ספרי רבנו ז"ל, זה אינו שיף לכל אחד, אלא החיוב מטל על כל אחד מאנשי שלומנו, שיעשה בזה מה שיעשה באפן שיתפרסם שמו של רבנו ז"ל, אשר הסמ"ך-מ"ם אורב על זה מאד מאד, ואסור להסתכל בדברים אלו, אפלו על אנשי שלומנו המונעים וכו'. ויש לפרש מדרש פליאה: "כל הולך על גחון" (ויקרא יא, מב) שם מת יעקב, כי באמת חז"ל אמרו (פענית ה:): יעקב אבינו לא מת, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים וכו'. והנה רבנו ז"ל גלה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שכל ענין יעקב אבינו שהוא היה בחיר האבות, היה שהסתפל בשכל ובחיות אלקות שיש בכל דבר: דומם, צומח, חי, מדבר, והוא גלה אלקותו יתברך במדרגה גבוהה מאד מאד, עד שאמרו חז"ל במדרש (ויקרא רבה לו, ד): שמים וארץ לא נבראו אלא בזכות יעקב, כי הוא גלה ופרסם ביותר אלקותו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ובפרט לבניו הקדושים האיר את האמונה הקדושה, וכן הם יאירו לדורות (תהלים פט, ב): "לדר ודר אודיע אמונתך בפי, כי אמרתי עולם חסד יבנה, שמים תכן אמונתך בפי" וגו', (שם קב, יג): "ואתה הווי"ה לעולם תשב, וזכרך לדר ודר" וגו', (שם קלה): "הווי"ה שמך לעולם הווי"ה וזכרך לדור ודור" וגו', וצריכים לעסק בזה בזריזות נפלאה, כי הסטרא אחרא אורבת על דבר זה מאד מאד, כי פנגד יעקב יש קלפת עשו, אשר לא יחפץ פסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו, והוא מכניס ספקות באדם, כי ממנו יוצא עמלק שהיה בנו של אליפז בן עשו, ועל-כן בזמן שהקול קול יעקב בתורה ובתפלה, אין הידים ידי עשו שולטות, הוא הטבע "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז), ולהפך — בשעה שיעקב מרפין בקולו ידי עשו שולטות בו (עין בראשית רבה סה. טז), ומתפשטת הכפירות והאפיקורסות, ועל-כן "מלחמה לה' בעמלק מדר דר" (שמות יז, טז), ולא יבנע עד שיתגלה משיח צדקנו, שאז יקים (עובדיה א, ב): "נהיתה לה' המלוכה", ופרש רש"י: למדך, שאין מלכותו שלמה עד שיפרע מעמלק. ועל-כן כל מה שאנו מגלים מלכות שמים שאין שום מציאות בלעדיו יתברך

כָּלֵל, כְּמוֹ-כֵן נִכְנַע עֲמֶלֶק, וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (בְּרִכּוֹת נח.) : "לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א כט, יא) — זֶה מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק, שֶׁבִשְׂעָה שְׂמַגְלִים שָׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ הַמְּנַהֵיג וְהַמְּלִיךְ, בְּזֶה לִוְחָמִים וּמְכַנְיָעִים אֶת עֲמֶלֶק, וְעַל-כֵּן זֶהוּ עָקֵר עֲבוֹדַתְנוּ לַעֲשׂוֹת בְּזִרְיוֹת, לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם שֵׁם שָׁמַיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נִכְנַע עֲמֶלֶק שֶׁהוּא עֲשׂוֹ. וְלִהְפֹךְ כְּשִׂיתְרֵשֶׁל בְּעֲצָלוֹת וּבִכְבֻּדוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְגַּבֵּר, חֵס וְשָׁלוֹם, עֲמֶלֶק שֶׁהוּא עֲשׂוֹ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה נֶפֶר אִוְרוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, כִּי (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ו, ה) : כָּל זְמַן שֶׁאִוְרוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ קִיָּם, אֵין אִוְרוֹ שֶׁל יַעֲקֹב מִתְפָּרֶסֶם, וְנִחָשֵׁב כְּאִלוֹ מֵת, חֵס וְשָׁלוֹם, וְזֶהוּ : כָּל הוֹלֵךְ עַל גַּחוֹן, שְׂזָה הַכְּבֻדוֹת וְהַעֲצָלוֹת, בְּחִינַת (יִשְׂעִיָּה סח, כה) : "וְנִחַשׁ עָפָר לְחֶמוֹ" (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפט), שֵׁם מֵת יַעֲקֹב, וְהִבֵּן.

וְעֵינִי בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת (הַשְּׂמַת הַבְּקָר, הַלְכָה ב'), זְרִיזוֹת שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת חַיִּים, עֲצָלוֹת הִיא בְּחִינַת כְּפִירוֹת, בְּחִינַת מִיתָה וְכוּ'; עֵינִי שָׁם. וְעֵינִי בְּפִסְיֶקְתָּא רַבְתִּי (פָּרֶק י') : "דֶּרֶךְ עֲצָל" (מְשָׁלִי טו, יט) — זֶה עֲשׂוֹ וְכוּ', עֵינִי שָׁם; וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂנֹדְדָרְז לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם הַזֶּה, תִּתְגַּלֶּה מְלָכוֹת שָׁמַיִם, וְהַכֹּל יִפְתָּחוּ פִּיהֶם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז נִקְרָא הַצַּדִּיק, בְּחִינַת יַעֲקֹב, חַי (עֵינִי שָׁם, שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה'), מֵה שְׂאִין כֵּן, כְּשִׁחַס וְשָׁלוֹם, נִתְרַשֵּׁל בְּזֶה מֵאִיזוֹ סִבָּה שֶׁרַק תִּהְיֶה, אֵז נִחָשֵׁב הַצַּדִּיק מֵת, וְנִתְגַּבְּרַת הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּעוֹלָם (עֵינִי שָׁם בְּהַלְכָה, וְתִרְאֶה גַּפְּלָאוֹת).

וּבְכַרְטוּטֵי עֲכָשׁוּ פְרִשְׁת זְכוֹר וּפְוֹרִים, וְצָרִיכִים לְזִכֹּר מַעֲשֵׂה עֲמֶלֶק שֶׁהוּא אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת סְפָרֵי מִינִים וּכְפִירוֹת שֶׁהֵם מְפִיָּעִים בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי זֶה צָדִים נִפְשׁוֹת כְּשֵׁרוֹת בְּרִשְׁתָּם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּמוֹהַרְנַן ת"ז"ל אָמַר קָדָם הַהִסְתַּלְקוֹת : "אֲנִי מְקַנְהָ, שְׂדֵף אֶחָד מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה תְקוּן עַל הַכֹּל", כִּי (עוֹבְדֵיהָ א, ח) : "וְהִיָּה בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה" [עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'] : יַעֲקֹב וְיוֹסֵף כְּחָדָא חֲשִׁיבֵיב מִסְתַּכְּלִים עַל הַשֶּׁכֶל וּמְגַלִּים אֲלֻקוֹתוֹ

אֲשֶׁר תִּשְׁנֶה בְּנִחַל קָבָא

יְתַבְרַךְ], וּבֵית עֲשׂוֹ לְקֵשׁ, וְדָלְקוּ בָהֶם וְאָכְלוּם, וְלֹא יִהְיֶה שְׂרִיד לְבֵית עֲשׂוֹ, כִּי הִנְיָה דְבַר, וְעֵין בְּפִרוּשׁ רִשׁ"י וַיֵּשֶׁב: הַפְּשָׁתַנִּי הִזָּה נִכְנְסוּ גְמָלֵיו טְעוּנִים פְּשָׁתָן, הַפְּחָמִי תָמָה: "אָנָּה יִכְנַס כָּל הַפְּשָׁתָן?" וְהִיא פִקַּח אֶחָד מְשִׁיב לוֹ: "נִצּוּץ אֶחָד יוֹצֵא מִמְּפוּחַ שְׁלֶף, וְשׁוֹרֵף הַכָּל"; וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהִתְוַעֵד יַחַד תָּמִיד, וְלְדַבֵּר מֵאוּרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז), "וַיִּמְצָא כְּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מְרֻדְכִי" (אֶסְתֵּר ו, ב), כְּשֶׁהָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, בְּחִינַת מְרֻדְכִי, מְדַבֵּר דְּבוּרָיו, אֲזַי הַדְּבוּרִים הוֹלְכִים מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ, וּמְעוֹרְרִים אֶת הַרְחוּקִים וְכוּ'. וְכֵן עָלִינוּ לְהַדְפִּיס סִפְרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְהַחֹב מְנַח עַל כָּל אֶחָד, שְׂעִיעֶשֶׂה בְּזֶה מַה שְׂיָכוֹל, הֵן שְׂיִדְפִּיס בְּעֶצְמוֹ, וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ, שְׂיִתֵּן מְעוֹת לְהַדְפָּסָה, וַיִּשְׁתַּדֵּל לְמַכּוֹר סִפְרֵינוּ, וּמִי שְׂיִוְכַל לְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים וּסְפָרִים חֲדָשִׁים, מְחַיֵּב לְהַתִּיגַע וּלְחַדֵּשׁ וּלְהַדְפִּיס, וּבִאֲפִן בְּזֶה תִּתְגַּלֶּה מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְתִכְנַע הַקְּלָפָה לְגַמְרֵי.

אֲשֶׁרִינוּ מַה טוֹב חֵלְקֵנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ שְׁאֲנוּ מְאֲמִינִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְשַׁתְּדָלִים לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד בָּהֶם, שְׂבֻזָּה אָנוּ מְגַלִּים מַלְכוּת שָׁמַיִם, אֲשֶׁר הַכָּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטִית.

וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִתְוַעֵד עִם חֲבֵרְךָ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּלְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל בְּלִי שׁוּם לִיצְנוּת, כִּי עֲמָלֶךָ הוּא בְּעֶצְמוֹ הַלֵּץ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ ח"ו ל (מְדַרְשׁ שׁוּחַר טוֹב, שְׁמוּאֵל יב): "לֵץ תִּפְּחֶה" (מְשָׁלִי יט, כה) — זֶה עֲמָלֶךָ שֶׁהוּא הַחֲכָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יט, וּבְסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ט', מִהַחֲכָם וְהַתָּם), וְאֲזַי תִּזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, כְּמוֹ שְׂזָכָה הַתָּם. וְתִדַּע שְׂמִדַּת הַתְּמִימוֹת הָאֲמִתִּית הִיא הַעֲבוּדָה הַקְּשָׁה בְּיִתְרָה לְאָדָם, שְׂיִוְרִיד אֶת עֶצְמוֹ כָּל-כֶּף וְכוּ', וּמוֹהַר"נ ת"ו ל הַתְּאוּגָן קָדָם הִסְתַּלְקוּתוֹ, אִם קָיָם בְּאֵמֶת הַתְּמִימוֹת הָאֲמִתִּית שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִכָּל שְׂכָן אֵיךְ אָנוּ צְרִיכִים לְהַתְּאוּגָן, אִם אָנוּ מְקַיְמִים אֶת הַתְּמִימוֹת הָאֲמִתִּית שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

ההכרח לי לקצור.

הדורש שלומך ושמחת פורים...

תשנ"ד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ושיגור וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גנן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר מיום שני ויקרא לנכון קבלתי, ומרב טרדותי לא היה לי הפנאי להשיבך, ואין נכון הדבר, שאתה כותב שבכל פעם אתה מחכה למכתב ממני, כי הלא ספרי רבנו ו"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, בפרט בספרי "משיבת נפש" ו"השתפכות הנפש", אשר הם תמצית ענין ההתגלות הנוראה שזכינו להתודע מהאור הגנוז של רבנו ו"ל. ומה טוב ומה נעים שתזכה להפיץ את הספרים האלו בין חבריך, כי רבים כבר זכו להתודע ולהתקרב אל רבנו ו"ל על-ידי ספרים אלו.

ושמעתי מאנשי שלומנו, שמוהרנ"ת ו"ל אמר פעם אחת: העקר מה שהפירתי את רבנו ו"ל היה משיחותיו הקדושות, שהיה משיח ומדבר עמי שיחות חלין, שבזה הלביש את אורו הגדול, ולא מהתורות הגדולות שאמר, ואמר לאנשי שלומנו, שעל-כן מה טוב ומה נעים לחזר הרבה מאד על השיחות של רבנו ו"ל, שרשמם מוהרנ"ת ו"ל ב"חיי-מוהר"ן וב"שיחות-הר"ן, כי על ידם זכה להפיר את רבנו ו"ל.

חֲמֻדַּת לְבָבִי, תַעֲשֶׂה בְּרַגְעֵי זֶה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְשָׂכֹחַ תִּשְׁכַּח
 כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלַיךָ, וְחַפְּשׁ וּמַצֵּא בְּעֶצְמְךָ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וּבְרַח לְךָ
 אֶל מְקוֹם מִיְחָד, וְתִשָּׁיחַ וּתְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל
 בָּהּ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יְתַבְּרָךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְדַעְתְּךָ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַיךָ
 בְּתַמִּימוֹת גְּמוּרָה וּבְפִשְׁטוּת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְאִזּוּ בְּרַב הַזְּמַן, יִשְׁכַּר
 לְבָבְךָ לֵב הָאֶבֶן, וְתֹאִיר בְּךָ נִשְׁמַתְךָ, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהִרְגִישׁ נֵעַם זִיו
 אֱלֹקוֹתָיו יְתַבְּרָךְ הַמֵּאִיר בְּכָל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל מג, ב):
 "וְהָאָרֶץ הָאֵירָה מִכְבֹּדוֹ" וְכוּ', כִּי כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְהִתְבַּוְּנֵן בְּאַמֶּת, תִּרְאֶה
 וְתִבִּין, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יְתַבְּרָךְ כָּלֵל, וְאִפְלוּ בְּעֶשְׂרֵה
 כְּתָרִין דְּמִסְאָבוֹתָא, גַּם־כֵּן מֵאִיר אֹרֹו יְתַבְּרָךְ, בְּסוּד חוּטָא דְקִיקָא
 וְכוּ', וְעַל־כֵּן גַּם מִשֵּׁם יְכוּלִים לְצֵאת וּלְשׁוּב אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וְאִדְרָבָה,
 דִּיקָא מִמְקוֹמוֹת יְרוּדִים וּמְגִשְׁמִים כְּאֵלוּ יְכוּלִים לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית
 הָעֲלִיָּה, אִם יִרְצֶה בְּאַמֶּת וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, כִּי רַחֲמָיו יְתַבְּרָךְ הֵם עַל
 כָּל מַעֲשָׂיו, וּבְפִרְטִיּוֹת עַל אֵלוּ שֶׁנִּתְחַשֵּׁף אֶצְלָם הַכֵּל וְכוּ', וּכְשׁוֹזָכִים
 לְשׁוּב וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, אִזּוּ נִתְעַלָּה מֵהֶם שֶׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוּ, אֲשֶׁר
 מַעוֹלָם עֲדִין לֹא עָלוּ, כִּי הֵם מֵהַפְּכִים אֶת תַּכְלִית הִרְיָדָה וְכוּ' אֵלָיו
 יְתַבְּרָךְ.

הַרְבֵּה הִחְסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְכִיץ ז"ל סֵפֶר, כְּשֶׁהָיָה בְּבֵית־הַסֵּהַר
 בְּרוֹסִיָּה, וַיֵּשֶׁב בְּכֵלָא עִמָּךְ, אֲשֶׁר הָיָה שֵׁם חֲשׂוֹף כָּל הַמַּעַת לַעַת, כִּי לֹא
 נִכְנַס לְשֵׁם שׁוּם אֹר יוֹם, רַק אֹוִיר מִחֲלוֹן צָר, וְלֹא הָיָה בְּיָדוֹ שׁוּם סֵפֶר
 וְלֹא טְלִית וְתַפְלִין, רַק דָּבָר אֶחָד הָיָה עִמּוֹ — "הַדְּבוּר", כַּעֲצַת רַבְּנּוּ
 ז"ל, וְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ, וְהַזְכִּיר עֲצָמוֹ מֵהַתּוֹרוֹת בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהַר־ן"
 וַעֲשֶׂה מֵהֵן תַּפְלוֹת, וְזֶה הָאִיר לוֹ אֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, וְלוֹלֵא זֹאת
 אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵיךְ הָיָה יְכוּל לְהִתְקַיֵּם בְּמַצָּב קָשָׁה וְכָבֵד כְּזֶה.

וְהַעֲקֹר שֶׁבְּכָל הָעַקְרִים, תִּרְאֶה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה רַבָּה כָּל הַיּוֹם,
 וְתִרְקֹד רְקוּדִים, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִן הַמְּלַעֲיָגִים. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ,
 שֶׁעֲכָשׁוּ כְּשִׁזְכִּינוּ כְּבָר לְהַתּוֹדֵעַ מִרַבְּנּוּ ז"ל, עֲבָרָה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת

קכד אָשֶׁר תּשׁוּד בְּנַחֵל

בְּעֶצְבוֹת וּבְמַרָּה שְׁחוּרָה, וְהוּא פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי רָבְנוּ וְ"ל
אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קעז). רְאוּי לְכֶם לְשַׁמַּח בֵּי, מֵה שְׁזַכִּיתֶם שְׂיִהְיֶה
לְכֶם רַבֵּי כְּזֶה, וְאִם הוּא בְּעֶצְבוֹת וּבְמַרָּה שְׁחוּרָה, זֶה סִימָן שֶׁנִּפְגְּמָה
אֶצְלוֹ הָאֲמוּנַת חֲכָמִים, וְדַבְּרִי פִי חֲכָם חֵן. וְכָל מֵה שֶׁתִּשְׁמַח וְתִרְקַד
יְהִי אֵיךְ שְׂיִהְיֶה אֶפְלוּ בְּלִי שׁוּם טַעַם וְכוּ', עַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב מִחֻד
וְדַעְתָּךְ, וְתִזְכֶּה לְהַנְצִיל מִכָּל הַמְצוּלוֹת הַרְעִים.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית תִּסְתַּוֵּב תְּמִיד בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְתִהְיֶה עִמָּהֶם בְּצוֹתָא חֲדָא, וְתִקְבַּל מִכָּל אַחַד נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה, כִּי רָבְנוּ
וְ"ל נִמְצָא בֵּין אֲנָשָׁיו וְכוּ'.

אֵיתָא בְּמִדְרָשׁ הַנֶּעֱלָם שֶׁבַזְהַר (פֶּרֶשׁת חֵי־שָׂרָה קכד): אָמַר רַבֵּי
שְׁלוֹם בַּר מְנַיּוּמִי: אֵין לָךְ כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק, מֵאוֹתָן הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה
שְׂאִין לוֹ מֵאֲתִים עוֹלָמוֹת דְּכִסּוּפִין בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, הָדָא הוּא דְכָתִיב
(שִׁיר הַשִּׁירִים ח, יב): "וּמֵאֲתִים לְנֹטְרִים אֶת פְּרִיּוֹ", אָמַר רַבֵּי נַחֲמָן, כָּל
הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּהֵאֵי פְּסוּקָא דְקִרְיַאת שְׁמַע נוֹטֵל אַרְבַּע מֵאוֹת עוֹלָמוֹת
וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

עֵמֶד וּרְאָה, בְּשִׁבִיל לְמוֹד הַתּוֹרָה יִזְכֶּה לְמֵאֲתִים עוֹלָמוֹת, וּבְשִׁבִיל
מְסִירוֹת נַפְשׁ בְּקִרְיַאת שְׁמַע יִזְכֶּה לְאַרְבַּע מֵאוֹת עוֹלָמוֹת. עַל־כֵּן חֲטָף
בְּכָל יוֹם "מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ", שֶׁלֶחַן עֲרוּף וְסִפְרֵי רָבְנוּ
וְ"ל, וְכֵן חֲטָף מְצוֹת קִרְיַאת שְׁמַע פְּעֻמִּים בַּיּוֹם — בְּעֶרֶב וּבִבְקָר,
וְתִזְכֶּה לְכָל הָעוֹלָמוֹת דְּכִסּוּפִין הָאֵלוּ.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׁזַכִּינוּ לִידַע מִרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר
מְעוֹרָר אוֹתֵנוּ מִשְׁנַתְנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּשְׁנֶה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צוֹ ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבִירָה
הַשׁוֹתֶה מִמֵּי הַנֶּחֱל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, אֹר הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ
רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ', דְּלֹא יֵדֵעַ וְלִית מֵאֵן דְּקִימָא בֵּיהּ וְכוּ' ... גְּרוּ
יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאֲרוֹךְ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְרֵאוֹת אֶת
תְּשׁוּבָת לְבָבְךָ בְּתַבְעֵרָה עֲצוּמָה, עַד שֶׁגַּם לִי נִכְנְסָה תְּשׁוּבָה חֲדָשָׁה
לְהַתְּחִיל לְצִאת מִחֲדָשׁ מִהַחֲשֵׁךְ, וּלְהֵאִיר עֵינַי בְּנֵעַם זִיו קִדְשָׁת
הָאֱמוּנָה לְחֻזוֹת בְּנִעִימוֹת עֲרִיכוֹת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הֵם אוֹצֵר
הַיְרָאָה וְהָאֱמוּנָה.

הַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְכִיץ ז"ל דְּבָר פַּעַם מִגְדֵּל הַנִּעְיָמוֹת
וְהַעֲרִבוֹת, שֶׁהָאָדָם מְרַגֵּשׁ כְּשִׁזְזָה לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵז כָּבֵר
שׁוֹכֵחַ מִהֶכֶל, מְכַל הַתְּאוֹוֹת הַרְעוֹת וְהַמְדוֹת הַרְעוֹת, וְהַלְבִּישׁ אֶת
זֶה בְּמָה שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה יֵא, מִהֲבָנִים שְׁנַחֲלָפוּ),
שֶׁהָאָדָם הַיֵּעַר נִתֵּן לְבֵן הַמֶּלֶךְ כְּלִי (שֶׁהוּא הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק), וְאָמַר
לוֹ, עַל אִיזוֹ בְּהֵמָה שֶׁתִּנְיַחָהּ, תִּתְּחִיל לְשִׁיר קוֹל נְגִינָה וְזִמְרָה נִפְלְאָה
וְנוֹרָאָה מְאֹד, שֶׁהוּא תַעֲנוּג נִפְלָא וְעֲצוּם מְאֹד לְשִׁמְעַ זֹאת, שֶׁכָּל
הַתַּעֲנוּגִים שֶׁל הָעוֹלָם כֻּלָּם כְּאֵין, וְאֵינָם נִחְשָׁבִים וּבְטָלִים לְגַמְרֵי נִגְד
הַתַּעֲנוּג הַנִּפְלָא הַזֶּה שֶׁל הַנְּגִינָה הַזֹּאת. וְאָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְמָה
תִּפְסֵ רַבְּנוּ ז"ל דְּוָקָא "בְּהֵמָה", שֶׁיִּנְיַח אֶת הַכְּלִי עַל אִיזוֹ "בְּהֵמָה",
תִּתְּחִיל לְשִׁיר אֶת הַשִּׁיר הַנִּפְלָא וְכוּ', כִּי כְּוָנְתוּ הֵיא, דִּיקָא כְּשֶׁאָדָם
מַשִּׁים אֶת עֲצָמוֹ בְּבְהֵמָה, וּמְסַלֵּק דְּעֵתוֹ לְגַמְרֵי כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ שְׂכָל
כָּלֵל, אֵז דִּיקָא תְּשִׁיר הַכְּלִי, הֵינּוּ הַהַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק, הַשִּׁיר הַנִּעְיָם
וְהַנִּפְלָא (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג, וּבְלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּקָדוֹן, הַלְכָה
ד).

ובענין מה שדיקא על-ידי ההתקרבות אל הצדיק, מתחיל להרגיש טעם נורא ונפלא, עד שכבר אינו חפץ שום דבר, זה מרמז בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנ"ז, אם ידביק עצמו לדברי התורה היוצאים מפי הצדיק, תמה אני איך אפשר אחר-כך לסבל ולחפץ חיי העולם הזה וכו', עין שם; וכן הוא בספורי-מעשיות (מעשה יג), מהשבעה בעטלי'רס מיום השני, כשנתגלה ונמצא הגנני שהוא הצדיק, אז נתקן אצלם הכל, וחייו חיים טובים, עין שם.

ומוהר"ן ת"ו"ל אמר פעם, שעל-פני נקראת התורה לוחות העדות, כי הם עדות גדולה על גלוי אלקותו ותברך (עין לקוטי-הלכות, עדות, הלכה ד), ואמר על זה הרב החסיד ר' אברהם ב'ר' נחמן ו"ל, כשנתגלה פנימיות דברי רבנו ו"ל בהעברת רוח הטמאה, יקיים על ידם מאמר הפתוב (ישעיה נב, ח): "כי עין בעין יראו" וכו', כי תורתו תהיה עדות והתגלות נפלאה ונוראה מאד מאד על אמתתו ותברך ואמתת כל הצדיקים שהיו מעולם, בלי הכרח כלל לאותות ומופתים, ודברי פי חכם חן. ובאמת רואים זאת, מי שמרגיל את עצמו לשים עין אמת בספרי רבנו ו"ל, אז נפתחים גידי קשיות לכבו, ומתחיל לבער מאד מאד אליו ותברך בתשוקה ובחדנה עצומה, ורודף אחריו ותברך כמאן דרדיף בתר חיים^א, ונפתח פיו לדבר עמו ותברך באשר ידבר איש עם רעהו והבין אל אביו והעבד לאדוניו, כי נפתחת דעתו בידיעה ברורה, אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ואפלו בעמק הירידה, גם שם מאיר אורו בעולם בהסתר גדול; ועל-כן אין שום יאוש בעולם כלל, ומכל הירידות והנפילות יכולים לצאת ולחזר אליו ותברך, ועל-כן השתמש רבנו ו"ל בתורתו בלשון "דע", כי על-ידי תורתו נפתחת הדעת "לידע" בידיעתו ותברך, ועל-כן אשרי הזוכה להתמיד בספרי רבנו ו"ל, עד שיהיו שגורים על לשונו בעל-פה, וכל מה שיתמיד בתורתו יותר, ימשיך על עצמו הארת דעתו, ויהיה מקשר אליו ו"ל

(א) כמי שרודף אחר החיים.

בְּדַבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא, בְּבַחֲיַיְתָא נְשִׁיָּקִין (עֵינִן לְקוּטֵי-מוֹהַרִין, חֶלֶק א', סִימָן יב), כִּי פְּנִיוֹ, שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שָׁם הֵם (עֵינִן שָׁם, סִימָן קצב). "וּמוֹהַרְנִי תִּי" וְ"ל אָמַר פַּעַם לְאַבְרָהָם אָחִיד: "וּיִנְגַּעְרָמָאן, חֲזֹר "לְקוּטֵי-מוֹהַרִין", וְאוּרוּם אֵין דְּעַם גּוֹף וְוַאס עָס וְוַעַט זֵיין דְּעַר "לְקוּטֵי-מוֹהַרִין", וְוַעֲלִין דִּי וְוַעֲרִים אֵין קָבֵר נִישְׁט צוֹ קוּמְעִין".^ב

וְהַעֲקָר שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת אֲמִתִּית, לְהַשְׁלִיךְ דַּעַת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וְאֵל יִסְתַּכֵּל בְּדַבְּרֵי זֶה אֲפִלּוּ עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי הַתְּמִימוֹת הָאֲמִתִּית קָשָׁה וְכִבֵּד לְהַשְׁיִיגָהּ. וַיִּשְׁנֶה רַק אֲצֵל מְעוּטִים מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁרֵי לָהֶם; וּמוֹהַרְנִי תִּי"ל הַתְּאוּנָן מְאֹד קָדָם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, אִם זָכָה לְקַיֵּם בְּאֵמַת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַעֲצוֹת וְהַנְּהִיגוֹת שֶׁלוֹ הֵן עֲמֻקּוֹת עֲמֻקּוֹת מְאֹד מְאֹד. וְעַקְר הַעֲמֻקּוֹת בְּהֵן הִיא הַפְּשִׁיטוֹת שֶׁבְּהֵן וְכוּ', עַד שֶׁרַב הָעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַשְׁיִיגֵם, כִּי רַב הָעוֹלָם קָשָׁה וְכִבֵּד לָהֶם לְבַטֵּל דַּעַת עֲצָמָם, וְלִהְיוֹרִיד עֲצָמָם לְעַנְיָן פְּשוּט וְכוּ', רַק רוֹדְפִים אַחֵר חֲרִיפוֹת שֶׁפִּיֶּצְעֵן וְכוּ'.

וְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל אָמַר: כָּל הַצְּרוֹת וְהַגְּזֵרוֹת הַרְּעוֹת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, הֵן רַק בְּעֵבֹר קְלַפַּת הַלִּיצְנוּת שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, עַד שֶׁאֵין מִי שִׁיְהִיָּה נָקִי מְזִה, מְקַטְנֵם וְעַד גְּדוּלָם, שִׁזְהוּ מַעֲשֵׂה הַשְּׂדִים, לְעֲשׂוֹת תְּמִיד לִיצְנוּת (עֵינִן בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲזָר), וְהֵתָם שְׂזָכָה לְחִיּוֹת חַיִּים טוֹבִים, וְנִתְעַלָּה בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה, הִיָּה הַכֹּל רַק עַל-יְדֵי שִׁיְהִיָּה רַחוּק מְלִיצְנוּת בְּתַכְלִית הַרְּחוּק, וְהִיָּה רָגִיל לוֹמַר תְּמִיד: "נָאֵר אָן לִיצְנוּתִי" (עֵינִן שָׁם, מַעֲשֵׂה ט' מִהַתָּם), וְעַל-כֵּן זָכָה לָמָּה שְׂזָכָה, לְדַבֵּר עִם הַמַּלְאָךְ פְּנִים אֶל פְּנִים וְכוּ', כִּי כָּל עַנְיָן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְהַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ תְּלוּי בְּגִדְל הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, עַד שֶׁמִּי שֶׁאֵינוֹ מְסַלֵּק דַּעַתוֹ לְהַתְּנַהֵג בְּתְּמִימוֹת גְּמוּרָה, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכִשְׁאֵין מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסִים בְּלֵב קִשְׁיוֹת

(ב) אַבְרָהָם, חֲזֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַרִין", כִּי בְּגוֹף שִׁיְהִיָּה "לְקוּטֵי-מוֹהַרִין, הַתּוֹלְעִים בְּקָבֵר לֹא יִגְשׁוּ אֵלָיו.
(ג) רַק כְּלִי לִיצְנוּת.

ועקמומיות וספקות באמונה, רחמנא לצלן. ושמעתי מאחד מאנשי
 שלומנו על מאמרו ו"ל (סנהדרין כז): איזהו שונא? כל שלא דבר
 עמו שלשה ימים, על אחת כמה וכמה שאינו מדבר עמו יתברך, הוא
 מפני שנאת היצר שהכניס בו כפירות וספקות באמונה, כי באמת
 אם היה יודע האדם בידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו,
 והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בודאי היה
 מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכוון דבריו, אף היות
 שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם, בשביל זה אינו מתלהב
 כל-כך, ואינו מדקדק כל-כך, וכל אחד לפי מעוט שכלו ודעתו, בן
 התלהבותו ודקדוקו וכו' (עין לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן סב), ועל-כן
 כשאינו מדבר עמו יתברך, בודאי זהו מסבת הכפירות והספקות
 והקשיות והשנאה, רחמנא לצלן, שנכנסו בו וכו', ודברי פי חכם
 חן. ועל-כן מזהרין לבלי להתחבר עם לצים, כמו שכתוב (תהלים א,
 ב): "ובמושב לצים לא ישב" וגו', כי הם ירחיקו אותו ממנו יתברך
 בליצנותם. וחו"ל אמרו (אבות ג): רבי חנינא בן תרדיון אומר: שנים
 שיושבין ואין ביניהם דברי תורה, הרי זה מושב לצים, שנאמר:
 "ובמושב לצים לא ישב", אבל שנים שיושבים ויש ביניהם דברי
 תורה, שכינה שרויה ביניהם, שנאמר (מלאכי ג, טז): "אז נדברו יראי
 ה' איש אל רעהו" וכו'. ורבנו ו"ל הזהירנו על זה ביותר, להתחבר
 יחד רק עם יראים, שדבורם יהיה רק מתורה ועבודת השם יתברך,
 שאז השכינה שרויה ביניהם.

והנה כמה ששאלת אודות השעורים של קדם תפלת שחרית,
 כבר ידוע לנו, שרבנו ו"ל הקפיד ואמר: תכף-ומיד כשיגיע זמן
 התפלה, שילך להתפלל.

וההכרח לקצר, ועוד חזון למועד להשיב לך על הכל.

הדורש שלומך...

תּשׁנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמִינֵי הַיְתַשְׁלֵג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַחֶפֶץ
וּמִשְׁתוֹקֵק לְהִתְקַרֵּב אֶל מְקוֹר הַקְּדוּשָׁה וְלִשְׁתוֹת מִמֵּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוּ וְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר צוֹ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְתֹאמִין לִי
שְׁלֵה־שִׁיבְךָ צָרִיף קוֹנְטָרַס שְׁלָם, אֶף אֵין הַפְּנָאִי, בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים,
מְרַב טְרִדוֹתֵי וּבִטּוּלֵי, שְׁאֲנִי מְבַטֵּל אֶת זְמַנֵּי הַיָּקָר לְהִבָּל וְלָרִיק, חֵס
וְשְׁלוֹם.

וְהִנֵּה, אַהוּבֵי, יְדִידֵי, סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם מְלֵאִים עֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת
לְדָרֵי מַעְלָה וּלְדָרֵי מַטָּה, עַל-כֵּן תִּכְנִיס כָּל מַחֲדָּךְ וְכָל חוּשֵׁיךָ בָּהֶם,
וְתִחַזֵּר עֲלֵיהֶם פְּעָמִים אֵין מְסֻפָּר, עַד שִׁיְהִיו שְׁגוּרִים עַל לְשׁוֹנְךָ
בְּעַל-פִּה, וְאִזּוֹ כָּבֵר לֹא תִצְטָרֶךְ דְּבוּרִים אַחֲרֵיהֶם.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת תִּקּוּן הַבְּרִית שֶׁבִקְשָׁתָּ לְתַן לָךְ וְכו', הֲלֹא גַם אֶת זֶה
תִּמְצָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלָמָּה תִּשְׁאַל מִמֶּנִּי, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם
תִּזְכֶּה לֹאמֹר בְּכָל יוֹם אֶת ה"תִּקּוּן הַכָּלְלִי", שֶׁהֵם הִעֲשָׂוָה מְזֻמּוּרִים
שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל, וְאַחֲרֵי-כֵן תֹּאמַר הַתְּפִלָּה הַנוֹרָאָה שְׁאַחֲרֶיהָ שֶׁתִּקַּן
וְיִסַּד מוֹהֲרֵינֵינוּ ז"ל, וְתִהְיֶה קְבוּעַ בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ
ז"ל, שֶׁהוּא תִּקּוּן גָּמוּר, וּבּוֹדָאִי אִם תִּזְכֶּה לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה וְכו'.

וּבְכַפְרֻטִיּוֹת לְהַרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְהִצְדָּקָה הַזוֹ צָרִיכָה
לְהִיּוֹת בְּעֵקֶר לְהִדְפָּסֵת וְהִפְצֵת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וַיִּקְיֵם
מֵאַמְרָם ז"ל (בִּיצָה כט:): גִּזְלֵי וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִמֵּי גִזְלֵי, יַעֲשֶׂה מֵהֶם

צרכי רבים, וכפרושו של מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי־הלכות, גזלה, הלכה ה), שעל־ידי חטאים ועוונות ובפרטיות פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, גורם שיתרבו עוד משחיתים ודמיונות וקלפות בעולם, ועל־ידי־זה גורם שגם אחרים יחטאו, חס ושלום, כי מהטפות שאבד בעוונותיו, רחמנא לצלן, נתהוו שדין ורוחין ומזיקין המשוטטין בכל העולם, ומכניסים כפירות ואפיקורסות אצל כל אחד וכו', כי הנואף גורם לסלק ולרשל כח השכינה (במדבר רבה ט, א). ומוכא בתקונים (תקון כא): מאן דמשקר בברית גרים לאסתלקא מגייה שכנתיה^א; וזה מה שכתוב בפסיקתא דרב פהנא (לד־לף): דור המבול כל נפשותיהם נעשות רוחות ומזיקים וכו', כי דור המבול היה חטאם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כמו שכתוב (בראשית ו, יב): "כי השחית כל בשר את דרכו" וגו', ועל־כן מכל הנפשות שאבדו וזרקו לבטלה, רחמנא לצלן, מזה נעשים רוחות ומזיקין בעולם להסתיר השגחתו יתברך, כי הרוחות והשדין הם כח הדמיון שיש בעולם (עי' לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימנים: כה, נד), ועל־כן כשאחד חטא ופגם כבר בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, וגרם בעולם מה שגרם, ואינו יודע למי גזל, למי עוד גרם שיפל גם־כן, על־כן תקונו שיעסק בצרכי רבים. ועקר צרכי רבים — לזכותם אל תכליתם הנצחית, ועל־כן בזה שהולך לאסוף ממון בשביל הדפסה והפצת דעתו של רבנו ז"ל בעולם, יהיה לו תקון גמור.

וכן צריך שירבה לדבר עם חבריו, ולגלות ולפרסם את רבנו ז"ל ועצותיו הקדושות, ויעוררם לשוב אליו יתברך, ועל־ידי־זה ימחל השם יתברך גם לו, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל על זה ביותר מהכל: "לגלות ולפרסם את דעתו בכל העולם, שבזה תלויה כל הגאולה".

ויסוד דעתו הקדושה היא האמונה, להכניס היטב בדעתו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר —

(א) מי שמשקר בברית (הינו שפוגם בו), גורם שתסתלק ממנו שכינה.

אֲשֶׁר תִּשְׁנוּ בַּנֶּחֱל קֵלָא

הכל לכל עַצְמָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְזֶה שְׁפָתוֹב (חֲבִיקוּב ב):
 "וְצַדִּיק בְּאִמּוֹנָתוֹ יִחְיֶה", וְיִזְכֶּה לַחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וְאֲרָפִים, וְיִתְקַן
 הַכֹּל (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לֵב), וְהַמְאָמִין בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרְךָ הַפְּרָטִי
 פְּרָטִית, וְיִוָּדַע בְּכָל עֵת וְרָגַע, כִּי כָל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָה מִמֶּנּוּ
 יִתְבַּרְךָ — דְּבַר גָּדוֹל וְדְבַר קָטָן, אֲזוּ יִפְתַּח פִּי לְדַבֵּר עִמּוֹ כְּאֲשֶׁר
 יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְנַפְשׁוֹ, וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר
 עָלָיו בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנֹצֵחִי,
 כִּי כְּשֵׁיִשׁ דִּין לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן טו,
 וְהוּא מְדַבְּרִים רַבָּה ה, ה), בְּזֶה שֵׁיִשְׁפֹּט אֶת עֲצָמוֹ וְיִפְרֹשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ אֱלָיו
 יִתְבַּרְךָ, לֹא יִהְיֶה עָלָיו שׁוֹם דִּין לְמַעְלָה, וּבִלְבָד שִׁיְהִיָּה קְבוּעַ בְּזֶה
 בְּאֵמֶת וּבִתְמִימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת וְשִׁכְל עֲצָמִי
 כָּלִל. וְעֵינִי בְּזֶה־הַקְּדוּשׁ (בֵּא מֵא): כִּינֵן דְּאֶקְדִּים בְּרִנְשׁ וּמְפָרִיט חֲטָאוֹי
 לֹא אֲשַׁתָּאֵר פְּטָרָא דְּפוּמָא לְהַהוּא מְקַטְרָגָא וְכוּ'. עֵמֵד וּרְאֵה מַעְלַת
 נְפִלְאוֹת הַדְּבֻרִים וְהַדְּוִיִּים שֶׁמְדַבְּרִים וּמְתוֹדִים אֱלָיו יִתְבַּרְךָ, עַד
 שֶׁאֵין לְמַקְטָרְג כְּבָר מַה לְקַטְרָג עָלָיו וְכוּ'. וְעֵינִי בְּזֶה־הַקְּדוּשׁ (בְּרֵאשִׁית):
 כָּל הַמּוֹדָה וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, וּמְתַבְּיֵשׁ מִהֵן, מוֹחְלִין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו
 וְכוּ'. וְצָרִיךְ לְהַכְנִים יְדִיעָה זֹו בְּחֻבְרָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה גַם אִתָּה
 לְתַקּוֹן נֹצֵחִי.

וְהַעֲקָר — לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אַחֲרֵי שֶׁכָּבַר זִכְרֵי
 לְהַתְּוַדַּע מִזֶּה הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, הַאִי נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְּנִבְיַע בֵּיה
 מְקוּרָא דְּחֲכָמָתָא עֲלָאֵהִי וְכוּ', שֶׁלְּבַל אֲחִזּוֹר, חֵס וְשְׁלוֹם, לְאַחֲוִרִי,
 וְשׁוֹם בְּרִיָּה לֹא תוֹכֵל לְרַחֲקֵנִי מִמֶּנּוּ ו'ל, כִּי תִדַּע אֲשֶׁר רַבִּים רַבִּים
 עוֹד יַעֲמִדוּ עָלֶיךָ לְהַחְלִישׁ דַּעְתָּךְ וּלְרַחֲקֶךָ מִרַבְּנּוּ ו'ל וְכוּ'.

וּבְלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֲלָק א', סִימָן ה') אֵיתָא עַל הַפְּסוּק (מְשָׁלִי טו,
 לֵא): "אֵינִי שֹׁמֵעַ תוֹכַחַת חַיִּים בְּקִרְבִּי חֲכָמִים תְּלִין" וְכוּ', הֵינּוּ
 כְּשֶׁאִתָּה שׁוֹמֵעַ מִחֲלָקָת אוֹ שֶׁמְדַבְּרִים נֶגְדַּ הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְעַל-יְדֵי-זֶה

(ב) כִּינֵן שֶׁמְקַדִּים הָאָדָם וּמְפָרִט חֲטָאוֹי אֱלָיו יִתְבַּרְךָ, לֹא נִשְׁאָר פְּתַחוֹן פֶּה לְמַקְטָרְג לְקַטְרָג עָלָיו.
 (ג) הַנֶּחֱל הַעֲמָק וְהַנְּעָלִים הֵזֶה שְׁנוּכָע בּוֹ מְקוּרָא שֶׁל הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה.

קלב אָשֶׁר תִּשְׁנוּ בְּנִחַל

רוֹצִים לְרַחֵק אוֹתָךְ מִמְּנוֹ, אֲזִי יְדוּעַ תִּדְעַ, שְׁזֶה מְשָׁמִים מְנַסִּים אוֹתָךְ
עַל שְׂפָגְמַת בְּטַפֵּי מַחֵךְ, כִּי עַל חֶטָּא זֶה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ב, יט): "כֹּל
בְּאֵיָהּ לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים", וּבַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ (וַיְחִי רִיט):
מֵאֵן דְּזָרִיק וְאוֹשִׁיד וְרַעִיָה בְּרִיקְנִיָּא לִית הוּא חֶמָּא אֲנַפִּיָּה שְׂכִינְתָּא;
וְעַל-כֵּן זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן שְׁלָךְ, כִּי מְשָׁמִיעִים לְאַזְנֵיךְ דְּבָרֵי הַתְּנַגְּדוֹת, בְּאִפְּן
שָׂאֵם לֹא תַעֲמֹד בְּנְסִיּוֹן וְתִתְרַחֵק, אֲזִי תִהְיֶה נֶאֱכָד מְשַׁנֵּי הַעוֹלָמוֹת
וְכו'.

כִּי לְהַפּוֹךְ — כָּכֵל שְׂתַזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל רַבְּנוּ ו"ל וְלַעֲסֹק
בְּתוֹרָתוֹ, שְׁשֵׁם גְּנוּז שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, פְּנִיּוֹ וְדַעְתּוֹ (עֲנֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֲלָק
א', סִימָן קצב), יוֹתֵר יִתְגַּלֶּה עֲלֵיךְ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי הַצְּדִיק הוּא הַצְּנוּר
שֶׁעַל יְדוֹ עוֹבְרוֹת כָּל הַשְּׂפָעוֹת (עֲנֵן שָׁם, סִימָן רמ), וְעַל-כֵּן כָּל מֵה
שְׂמֻקְרָב יוֹתֵר אֶל הַצְּדִיק, יוֹתֵר נִשְׁפָּע עָלָיו אוֹר וְדַעַת וְחַיִּים, לְהַנּוֹת
מִזֵּיו שְׂכִינְתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וַיְמָה שְׂכִינְתְּךָ, שִׁישׁ לָךְ מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת, וּבְנֵי-אָדָם עוֹשִׂים מִמֶּךָ
לִיצְנוּת, שְׂנֵתְקַרְבְּתָ אֶל אוֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, הַתְּרוּץ הוּא: טָאן
אִיִּן שְׁוִיִּיגִי", וְלֹא לְהַכְּנֵס בְּשׁוּם וְכוּחִים, כִּי כָל בְּזִיּוֹן וְכָל חֲלִישׁוֹת
הַדַּעַת שְׂתִּהְיֶה לָךְ מֵאִזָּה אִישׁ, תִּדְעַ שְׁזֶהוּ תְּקוּנָה הַנְּצָחִי, כִּי רַבְּנוּ
ו"ל הִחְלִיף אֶת הַתְּעִנִּיּוֹת וְהַסְּגוּפִים לְבְּזִיּוֹנוֹת וְשְׂפִיכוֹת דְּמִים, וְעַל-כֵּן
אָמַר הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל: אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ
מַעֲלַת בְּזִיּוֹן אֶחָד וְשְׂפִיכוֹת דְּמִים אַחַת, הִיָּה רֵץ קָדָם לְמַקְנֶה וְכו',
כִּי בְּזֶה שְׂמַצְעָרִין אוֹתוֹ וְשׁוֹפְכִים דְּמוֹ וְכו', מְגַרְשִׁים אוֹתוֹ אֶלָּו
יִתְבַּרֵּךְ וְכו', כִּי עַל-יְדֵי חֶטְאָיו שְׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁו, נִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁים
אוֹכְמִיִן, וְנִסְתָּרִים מִמְּנוֹ כָּל הָאוֹרוֹת וְכו', לְכֵן מַעֲמִיד עָלָיו אֲנָשִׁים
רַעִים וּמְקַטְרְגִין עָלָיו, וּמְבַזִּין אוֹתוֹ בְּבְזִיּוֹנוֹת, וּמְשַׁבְּרִין לְבוֹ לְגַמְרֵי
וְכו', וְאֲזִי כְּשֶׁמְקַבְּלִים בְּאַהֲבָה, אֲזִי יֵאִיר עָלָיו מְלָךְ עוֹלָם בְּהָאָרֶה
נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, בְּהָאָרֶת זֵיו שְׂכִינְתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּמְחַלּוּ לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו

(ד) מִי שְׁזוֹרֵק וְשׁוֹפֵךְ וְרַעוֹ לְבַטְלָהּ, אִין הוּא רוֹאָה פְּנֵי הַשְּׂכִינָה.
(ה) לַעֲשׂוֹת "שְׂתִיקָה" אַחַת.
(ו) שְׁחוּרִים.

אָשֶׁר תִּשְׁנֶה בַּנֶּחֱל קִלְג

וכו'; וְעַל־כֵּן כְּדַאִיִּים וּכְדַאִיִּים כָּל אֱלוֹ עֲגַמַת הַנֶּפֶשׁ וְשִׁפְכוֹת הַדָּמִים וְהַצֵּעַר וְהִיסוּרִים, כִּי בְּזֶה מִתְפַּטֵּר מְכַל עֲנָשֵׁי גֵיהֲנוּם. וְהַעֲקָר — לֹא לְהַשִּׁיב לְמִתְרַפּוֹ דְבַר וְכוּ'.

וְעַל כָּל־ם — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה וּלְהִיּוֹת רְגִיל בְּרִקְוֵדִים, לְרִקְוֵד בְּכָל פַּעַם. וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ בְּמָה לְרִקְוֵד, שְׂזַכִּינוּ לִידַע מִרְבִּי אֲמַת כְּזֶה, רְבִי הַמְלַמְדֵנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת כְּאֵלוֹ, רְבִי אֲשֶׁר עַל יָדוֹ נִזְכָּה לְתַקּוּן נְצַחִי; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר, כִּי טְרֹדוֹתֵי רַבּוֹ, וְאֲנִי כּוֹתֵב זֹאת בְּדַרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּשְׁנֶה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשל"ג.

שְׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂיגוּ לְאַהֲבֵבִי, יָדִיד נֶפֶשִׁי, הָאֲבָרָךְ הַיֵּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנֶּחֱל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח סְלָה.

מִכְתָּבְךָ הַיֵּקָר וּמְדֻשָּׁן עֲצָמוֹתֵי לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כָּעַל כָּל הוֹן, שֶׁקַּבְּלָתְךָ עַל עֲצָמְךָ עַל תּוֹרָה, וְעֲשִׂיתָ לְךָ סֵדֶר בְּשׂוֹס כְּסִדְרָן וּבְשִׁלְחָן עָרוּף כְּסִדְרָן, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקֶךָ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אֵל תֵּאבָה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, רַק חֲטָף וְאָכַל מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, מְעַט אוֹ הֲרָבָה דָּף אַחַר דָּף וְסִימָן אַחַר סִימָן, עַד שֶׁתִּזְכָּה לְסִימָן כָּל הַשֵּׁם וְאֲרַבְּעַת חֵלְקֵי שְׁלִחָן עָרוּף, וְאֵלֵינוּ לֹא בָּאנוּ לְעוֹלָם רַק לְקַיָּם וּלְהַשְׁלִים רְצוֹן רַבָּנוּ ז"ל בְּסֵדֶר הַלְמוּד, גַּם־כֵּן כְּדַאִי וְכוּ', כִּי בּוֹא יָבוֹא הַיּוֹם

קלד אֲשֶׁר תִּשְׁנוּ בַּנְּחֹל

שְׁנָצֵטְרֶךְ לְשׁוּב אֶל אֶתֶר דְּאִיִּתְנַטְלֵנוּיָא מִשָּׁם וְכוּ', וְשָׁם יִהְיֶה לוֹ רְנוּחַ נוֹרָא וְנִפְלָא כָּל הַשָּׁמַיִם וְאֶרְבַּעַת חֲלָקֵי הַשְּׁלָחַן עֲרוּף שְׁזָכָה לְחִטּוֹף בְּזֶה הַצֵּל הָעוֹבֵר, כִּי (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת לַמּוֹד, סִימָן י'): כָּל יְדִיעָה וַיְדִיעָה בְּמִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה הִיא הַצֵּלְתָּה נִצְחִית, וְעוֹד (יְרוּשְׁלָמִי, פָּאָה א, א): כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ אֵינוֹ שְׁנָה לְדָבָר אֶחָד שֶׁל תּוֹרָה, וְאֶפְלוּ כָּל מִצְוֹתֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה אֵינֶן שׁוֹת לְדָבָר אֶחָד מִן הַתּוֹרָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעוֹד (יְרוּשְׁלָמִי, ראש השנה ד): וְכִיִּן שְׁקִבְלֵתֶם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלוֹ לֹא חֲטָאתֶם מִימֵיכֶם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְכֵן (מְנַחוֹת קי): וְכָל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵינוֹ צָרִיךְ — לֹא עוֹלָה וְלֹא חֲטָאת וְלֹא מְנַחָה וְלֹא אֲשֶׁם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

מִכָּל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן שְׁזָכִינוּ לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ וְלֵעוֹד עוֹד וְעוֹד עֲצוֹת וְהִנְהִיגוֹת וְהִדְרָכוֹת יִשְׁרוֹת, לְזָכוֹת בָּהֶם לְחַיֵּי נִצְחָה גַם בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל שְׁפָן בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

וְעַל־כֵּן עֲלִינוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַל גִּדְּל הַחֲסֵד חָנָם שְׁעֵשָׂה עִמָּנוּ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁזָכִינוּ לְהַתְנוּדַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה וּמֵאַנְשֵׁים כְּשָׂרִים כְּאִלוֹ, אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטוֹב שֶׁגִּמְלָנוּ.

אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַתְּפִלָּל שְׁחָרִית בְּהַתְּלַהֲבוֹת עֲצוּמָה, וְכִשְׁהִגִּיעַ אֶל הַמַּלְאָכִים: "תִּצָּא רוּחוֹ יִשׁוּב לְאֲדָמְתּוֹ", הַתְּחִיל לְחַזֵּר פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר בְּנִגּוֹן הַתְּעוֹרְרוֹת: "בֵּיּוֹם הַהוּא", "בֵּיּוֹם הַהוּא"... "אֲבָדוֹ עֲשֵׂתוֹנוֹתֵינוּ". כְּשֵׁסִים תְּפִלְתּוֹ, שְׁאֵלוֹ אֶחָד: "לָמָּה כְּפִלְתֶּם כָּל־כֶּף רַבּוּי פְּעָמִים 'בֵּיּוֹם הַהוּא', וְעֵנָה: "צִיְרִיתִי לְעֲצָמֵי אֶת הַיּוֹם הַחֲחֹרֵן, שֶׁהוּא 'הַיּוֹם הַהוּא', שְׁאֲצִטְרֶךְ לְעוֹב הַכָּל וְכוּ', וְאִז כִּכְר יִהְיוּ נֶאֱבָדִים כָּל עֲשֵׂתוֹנוֹתֵי, שֶׁהֵן מַחְשְׁבוֹתֵי". כִּי כְּשֵׁאִינוּ מִסְתַּפְּלֵ עַל תְּכִלִּיתוֹ הַנִּצְחִית, יֵשׁ לוֹ מַחְשְׁבוֹת וְדִמְיוֹנוֹת, אֲשֶׁר הוּא יִבְנֶה אֶת פִּיתוֹם וְרַעְמָסָס, וַיִּצְבֹּר מִמּוֹן כְּחוֹל הַיּוֹם, אֲבָל כְּשֶׁמִּגִּיעַ "הַיּוֹם

(א) הַמְקוֹם שֶׁנִּלְקַחְנוּ.

אֲשֶׁר תִּשְׁנוּ בַּנֶּחֱל קִלְה

ההוא", כְּשֶׁשׁוֹכֵב עִם רֵגְלָיו אֶל הַדֶּלֶת, אִזּוּ כָּבֵר "אֲבָדוֹ עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו" וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְכָבִי! חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד בְּפֶרֶט עֲכָשׁוּ בִּשְׁנָה הַרְאֵשׁוֹנָה שְׁלֶךְ אַחֲרֵי נִשְׁוֹאָיָה, וְהִתְמַד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּגִמְרָא וּפּוֹסְקִים, כִּי רַק זֶה יִשְׁאֵר מִמֶּךָ, וְאַף שִׁיְהִי עֲנִינִים שְׁלֹא תִּבִּין, תִּמְשִׁיךְ בְּלִמּוּדָךְ, וְאִזּוּ סוּף כָּל סוּף יִפְתָּחוּ לְבָבְךָ וְדַעְתָּךְ.

וְעַל כָּל־ם — תִּרְאֶה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חִזְקָה בַּסֶּפֶר "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וְתִלְמַד כְּסִדְרָן מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, כְּכֹה תִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִזּוּ תִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׁלֹא תִפֹּל מִתְשׁוֹקֶתְךָ וְכוּ'. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׁמוֹהֶרְנָ"ת וְ"ל, חִבֵּר אֶת הַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת" שְׁלוֹ לְאַבְרָהָם שֶׁהוּא בִּשְׁנָה הַרְאֵשׁוֹנָה אַחֲרֵי חֲתֻנָּתוֹ, כִּי אִזּוּ יֵשׁ לוֹ מְלַחְמוֹת גְּדוּלוֹת בְּדַעְתּוֹ וּסְפָקוֹת רַבִּים, אִם לְהִשְׁאֵר כָּל יְמֵי חַיָּיו בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְלְקַבֵּעַ עֵתִים לַתּוֹרָה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן, אוֹ לְהִפָּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם — לְהִשְׁלִיךְ הַכֹּל וְכוּ'. וְסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ יַחְזִקוּ וַיִּאֲמְצוּ וַיִּדְרִיכוּ בְּדַרְכֵי הָאֱמֶת, לְהִשְׁאֵר קַיִם עַל עַמְדוֹ, וְלֹא לְהִנָּיֵחַ אֶת רַצוֹנוֹ וְתִשְׁוֹקְתוֹ וְכוּ'. וְתִדַּע, שִׁשְׁמַעְתִּי מֵאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁכָּל אֵלּוֹ שֶׁעֲסָקוּ הַרְבֵּה בַּ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", גָּדְלוּ וְהִצְלִיחוּ בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדַתְם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לִישֵׁב מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּחִדְרוֹ שֶׁל מוֹהֶרְנָ"ת וְ"ל, שָׂרַק הוּא הַשִּׁיג אֱמֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ וְ"ל, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא.

וְהִנֵּה רְאוּי לְהִאָרִיךְ לָךְ, אִף טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ מְאֹד מְאֹד, בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, וְגַם אֶת מִכְתָּבֵי זֶה אֲנִי כוֹתֵב לָךְ עַל הַדְרָךְ, עַל־כֵּן הַהִכָּרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תשנח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ירדפו וישיגו אל הבחור היקר, הרוצה להפגס אל
תוך הקדשה על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל הנובע מקור חכמה,
זכותו גגן עלינו ... גרו ואיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר קבלתי, ואף שכתבת באנגלית, וקשה לי הקריאה,
ומכתב כזה אי אפשר למסר לאחר שיקרא לפני כמובן וכו',
אף-על-פי-כן הבנתי היטב את צעקת מרירותך, ואת כל מה שעובר
עליך וכו'.

והנה אהובי, יקירי, חז"ל הקדושים אמרו (שפת קנב): ינקותא
כלילא דורדא, עקר היפי של הורד כשהוא עדין בכחרותו. ורבנו
ז"ל אמר (ספר המדות, אות תשובה עג): העבודות שאדם עובד את
ה' בכחרותו — כל יום, ערבן יקר משנים רבות של עבודות
לעת זקנתו. ובתקוני זהר (תקון סט) איתא על הפסוק (ויקרא יט, לב):
"מפני שיבה תקום", שצריך לעשות תשובה קדם שנזקן וכו', כי
זה עקר התשובה, כשהוא עדין ברתחת הדמים, והיצר בוער בו
כתנור, והוא מונע את עצמו מעברות שהיה רגיל עד עכשו, זה עקר
תשובתו וכו'. וכן אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עא), שאפלו הרבה
לפשע, חס ושלום, בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא
לצלן, אף-על-פי-כן מיד כששב — נמחל לו. אף עקר תשובתו
היא, שצריך לעבור באלו המקומות שנפל בהם, ויחזק את עצמו
שלא לעשות עוד מה שעשה עד עכשו, ומשבר תאותו, זהו עקר
התשובה, עין שם; ואמרו בזהר הקדוש (חיי-שנה, דף קכט): זכאין
אינון מארייהו דתשובה דהא בשעתא חדא ביומא חדא ברגע חדא
קריבין לגבי קדשא בריך הוא דלא הוי הכי אפלו לצדיקים גמורים

אֲשֶׁר תִּשְׁנַח בְּנַחַל קְלוֹז

דַּאֲתַקְרִיבוּ גַבֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכַמְהָ שְׁנִין וְכוּ', עֵינֵי שְׂמֵא. כִּי בַעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, הַיִּצָּר הָרַע בּוֹעֵר בָּהֶם מְאֹד מְאֹד כִּידּוּעַ, כִּי כָּבֵד נִתְגַּדְּלוּ בַחֲטָאִים וְעוֹוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וְעִכְשָׁו הֵם מוֹנְעִים אֶת עֲצָמָם מִזֶּה וְכוּ', דְּבַר זֶה חָשׁוּב אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר מִהַכֹּל וְכוּ'. וְעֵינֵי בְּקִדְשָׁת לִוֵּי לְהֵרֵב הַקְּדוּשָׁה, פֶּאֶר הַדּוֹר מִבְּרִדִּיטְשׁוּב, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, בְּפִרְשָׁתְנוּ שְׂמִינֵי: כְּשֶׁאָדָם פּוֹנֶה מִכָּל עֲסָקָיו, וּמִתְחִיל לַעֲבֹד אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה וּבְלֵב שָׁלֵם, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ, וּמִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ שֶׁלֹּא לִילֵךְ אַחֵר תְּאֻוֹת לְבוֹ, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ לוֹ תַעֲנוּג גְּדוֹל בְּמָה שֶׁהוּא מְכַנִּיעַ אֶת הַיִּצָּר הָרַע לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּלֵב שָׁלֵם, וְלִזְהָ כְּוָנוֹ חַז"ל (בְּרִכוֹת נח:): בְּמָקוֹם שֶׁבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוֹלִים לַעֲמֹד, כִּי הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל תַעֲנוּג מִבַּעַל תְּשׁוּבָה יוֹתֵר מִהַצְדִּיק גְּמוּר, שֶׁהַצְדִּיק גְּמוּר אֵין לוֹ יִצָּר הָרַע וּבְנִקְלָה הוּא עוֹבֵד אוֹתוֹ, אֲבָל הַבַּעַל תְּשׁוּבָה שֶׁעַד עִכְשָׁו הֵיזָה יִצְרוֹ מִתְגַּבֵּר עָלָיו, וְעִכְשָׁו שׁוֹבֵר אוֹתוֹ וּמְכַנִּיעַ אוֹתוֹ עַד לַעֲפָר, וְאֲזִי יֵשׁ לַהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ תַעֲנוּג גְּדוֹל מִזֶּה, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

וְהִנֵּה עֵקֶר הַתְּגַבְרוּת תְּאֻוֹת נֶאֱוָף הוּא רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל עֵז וְלִהְיוֹת אֶף בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שִׂיזְכָּה לְבוֹא אֶל מִדַּת הַשְּׂמִחָה, שֶׁהִיא עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה וְתַכְלִית שְׁלֵמוֹת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי. וְאָמַר רַבְּנֵנוּ י"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט): כִּינֵן שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְשִׂמְחָה, אֲזִי כִּכְיֹכּוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית וְכוּ', עֵינֵי שָׂם; כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִחָה יִזְכָּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת וּמַחֲיִן מִתְקַנְיִם (עֵינֵי שָׂם, חֵלֶק ב', סִימָן י'). וְעֵקֶר הַשְּׂמִחָה הִיא שְׂמִחַת הַמַּצּוּוֹת, בְּחִינַת (תְּהִלִּים יט, ט): "פִּקּוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מְשִׂמְחֵי לֵב", וּמִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבַתְּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים, בְּוַדָּאִי אֵין שְׂמִחָה בְּעוֹלָם כְּעֵשִׂית הַמַּצּוּוֹה, שֶׁאֵנוּ זוֹכִינֵן לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וּלְבוֹרְאֵנוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵנוּ קוֹנִינִים לְנוֹ חַיֵּי עוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי

(א) אֲשֶׁרֵיהֶם בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, כִּי בְזִמָּן אֶחָד וּבְיָוִם אֶחָד וּבְרִגְעָה אֶחָד הֵם מִתְקַרְבִּים אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מֵהַ שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה דְּבַר זֶה אֲפִלּוֹ לְצְדִיקִים גְּמוּרִים שְׁצְרִיכִים לְהַתְּיַגֵּעַ כְּמֵה שְׁנִים וְכוּ'.

עד וּלְנִצָּח נִצָּחִים, עַל-יְדֵי חוּטֵי הַצִּיצִית שְׁקוּנִים בְּעַד גְּדוּל אֶחָד, וְאֵנוּ נִכְלָלִים אַחֲרֵי זֶה בְּאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הַיֵּשׁ שְׂמֵחָה גְּדוּלָה מִשְׂמֵחָה זוֹ? ! עַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְרַקֵּד וְלִשְׂמַח בְּכָל עֵת וּבְכָל יוֹם, שְׂיֵהֶיָה אֵיךְ שְׂיֵהֶיָה, עֲדִין אָנוּ מְלַבְּשִׁים בְּצִיצִית וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר עַל-יְדֵי מְצוּהָ זוֹ נִזְכָּה לְמָה שְׁנִזְכָּה וְכוּ'.

וְאִזּוֹ כְּשִׁזְזוּכָה לְשִׂמְחָה אֶת נַפְשׁוֹ, וַיִּתְרַחֵב לְבוֹ וַיְדַעְתּוּ, אִזּוֹ יִזְכָּה לְיַחַד לְעַצְמוֹ מְקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וַיִּשְׁפֹּף נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וַיִּבְקֶשׂ אוֹתוֹ שְׂיִצְיֵלְהוּ מִכָּל הָרָע' שְׁנִלְכַד בּוֹ.

אָחִי הַיְקָר! הֲרִי רְאוּי לְהֶאֱרִיךְ לָךְ עַד שְׂיִתְמַלֵּא סֵפֶר שְׁלָם, אִךְ אֵין לִי הַפְּנָאִי מְרֹב טְרִדוֹתִי, בְּעוֹנוֹתֵי הָרַבִּים, וּבְכַרְט שְׂכַתְכַתָּה שְׂבִקְרוּב תִּתּוּעַד עִמִּי, עַל-כֵּן אִזּוֹ נֶאֱרִיךְ לְדַבֵּר מַעְצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְלַעֲת עֵתָהּ א. תִּרְאֶה לְשִׂמְחָה אֶת נַפְשְׁךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעֲלוּם. ב. תִּרְאֶה לִילְךָ לְמְקוֹם שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָהּ רְגִיל בָּהּ, וַיִּתְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל דְּבוּר, מִחֻשְׁבָּה וּמַעֲשֵׂה שְׂעוּבָר עֲלֶיךָ וְכוּ'. ג. תֹּאמֶר בְּכָל יוֹם "תִּקְוֵן הַכֶּלְלִי" — הַעֲשֵׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים עִם הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה שְׂאֲחֲרֶיהָ. ד. תִּתֵּן בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרוּטוֹת צְדָקָה לְהַדְפֹּסֶת סִפְרֵי וְתוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל. ה. וְאִם תּוּכַל לְחַטֵּף מְקָנָה בְּכָל יוֹם — אֵין לְמַעֲלָה מְזוּהָ, כִּי עַל-יְדֵי-זוֹ תִהְיֶה לָךְ תִּקְוָה טוֹבָה. ו. וְגַם תַּעֲשֵׂה לְעֶצְמְךָ שְׂעוֹר בְּשִׁלְחָן עָרוּךְ כְּסִדְרָן מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ: מְחַבֵּר רַמ"א, וְעַקֵּר בְּאֵר הַיֵּטֵב, וְתִתְחִיל מִהַתְחַלֵּת אֲרַח חַיִּים, עַד שְׂתִזְכָּה לְסִיִּם כָּל אַרְבַּעַת חֳלָקֵי שִׁלְחָן עָרוּךְ עוֹד פַּעַם. ז. תִּרְאֶה לְקִשֵּׁר עֶצְמְךָ עִם רַבְּנוּ ז"ל, וְלִלְמַד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים וְלִשְׁמַעַ בְּקוּלוֹ. וְאִזּוֹ אִם תִּקְוֵים כָּל זֹאת בְּנִדְאֵי אֵין לָךְ מָה לְדַאֵג, כִּי הַכֵּל יִתְקַן, וְתִזְכָּה לְהִיּוֹת בְּהִיכָלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּשְׁנֶט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר הַרוֹצֶה לְשִׁתּוֹת מִמַּעֲיָן הַיְשׁוּעָה, מִיָּם הַמְטֵהֶרִים מִכָּל הַכְּתָמִים הֵלֵא הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה וְכוּ'. ... גְּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְכֵן הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה שְׁמַסֵּר לִי הַכְּחוּר ... גְּרוּ יֵאִיר. אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלֵקְךָ, שְׁזָכִיתָ לְכָךְ, כִּי הַבַּעַל-דְּבָרָךְ אוֹרֵב עַל דְּבָרָךְ זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָל עֲנִיָּן רַבְּנוּ וְ"ל הוּא עֵצָם בְּגֵרוֹנוֹ, מִכָּל שֶׁפֶן לְהַדְפִּיס סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים, עַל זֶה מִתְפַּשֵּׁט מְאֹד לְבָלִי לְהַנִּיחַ, וְעַל-כֵּן הַזּוֹכָה לְתֵן צְדָקָה לְהַדְפָּסָה, זֶה עוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת, וְזוֹהֵי זְכוֹת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם, וְיִגְרַם שְׁגָם אַחֲרָיִם יִשׁוּבוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיַעֲסִקוּ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַבּוּ הַכְּתָמִים (עֵיִן לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק ב', סִימָן ח), וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה שְׁיִמְחַל לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל חֲטָאֶיךָ וְכוּ', וְצָרִיךְ לַעֲסֹק בְּזֶה בְּזִרְיוֹת גְּדוּלָה וּבְלִי הַתְּרַשְׁלוּת. וְיֵשׁ תַּחַת יָדֵי כַּמָּה כְּתָבֵי יָד סְפָרִים מְסֻדָּרִים לְהַדְפָּסָה, וְהֵם נִפְלְאִים וְנִהְדָּרִים מְאֹד, וְאִין שׁוּם סִפְקָ אֲשֶׁר מִי שְׁיִסְתַּכַּל בָּהֶם, שְׁיִכַּנֵּס בּוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְיִמְשֹׁף לְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתִשׁוּקָה חֲזָקָה עַל-כָּל-פָּנִים בְּעַת שְׁיַעֲיָן בָּהֶם, וְעַקֵּר הַמְּנִיעָה עֲכָשׁוּ הוּא — הַמַּעוֹת, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׁתִּשְׁתַּדֵּל בְּעֲנִיָּן זֶה, תּוּכַל לְזַכּוֹת שְׁיִצְאָ לַפַּעַל עַל יָדֶךָ, וְכָל הַרְהוּרֵי הַתְּשׁוּבָה תִּגְרַם אִתָּהּ וְכוּ'.

וְהִנֵּה אֲנִי מְצֻטָּעֵר מְאֹד בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, שְׁאִתָּה נּוֹפֵל בְּכָל פַּעַם בְּרַע גְּמוּר, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְקָשָׁה וְכָבֵד עֲלֶיךָ לְצִאת מִזֶּה, וְנִשְׁבַּר לְבָבְךָ וְדַעֲתָךְ וּכְלֵי הַמַּחֲיִן שְׁלֶךְ לְגַמְרִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹבְרַת עֲלֶיךָ מְרִירוֹת דְּמִרִירוֹת, וְלִבְךָ מַעֲקָם בְּקִשְׁיּוֹת וּבְכַבְדוֹת וְכוּ'.

והנה בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יט) מבאר: "הרע הפולל שכל הרעות של ע' [שבעים] אמות כלולין בו, והוא תבערת המדורה של תאות גאוף, שכל הע' אמות משקעין בו, נופל ונתפטר ואין לו שליטה באיש הישראלי, על-ידי שלמות לשון הקדש"; הינו כשהאיש הישראלי מקדש את לשונו, ואינו מדבר רק דבורי תורה ויראת שמים, ובפרטיות דבורי תפלה, אז זוכה להכניע את הרע הפולל, ומחו מישב ומזכך מאד מאד וכו', ולהפך כל מה שמפקיר את דבורו לדבר כל העולה על רוחו, יותר תתקלקל דעתו ויותר יפגם בפגם הברית, ורחמנא לצלן. על-כן, אהובי, אחי, קבל על עצמך על-כל-פנים מעכשו לשמר דבורך, ומכל שכן להזהר מדבורים אסורים, כגון: לשון-הרע, רכילות, ליצנות ונבול פה, חס ושלום, ואז תזכה להנצל מכל הרע שנדבק בך וכו'.

העקר שפכל העקרים, שתראה לברח מדי יום ביומו למקום מיחד שאין שם בני-אדם, ובפרט שאתה שם בישיבה בתוך היער, תראה לטייל מדי יום ביומו בתוך היער, ושם תשיח ותספר לפניו יתברך את כל לבך, וכל מה שעובר עליך, ותהיה על דבר זה עקשן גדול מאד, בלי שום טעם, ואז סוף כל סוף תזכה לנצח במלחמה, וכל הירידות תתהפכה אצלך לעליות גדולות, ותזכה להשיגו יתברך למעלה מכל העולמות בלי שום לבושים וצמצומים וכו', כמו השגת אדם הראשון קדם החטא וכו', שאז היה העולם נר וטהור, ואז היתה השגת אדם הראשון מאירה מאד מאד, והיו יכולים להסתכל בכל דבר שבועולם, ולראות בו חיות אלקותו יתברך המחיה אותו, אף מחמת חטא אדם הראשון שפגם בעץ הדעת טוב ורע, ועל-ידי-זה פגם בבריתו וכו', ועל-ידי-זה נסתר ממנו הכל, והתקון יהיה על-ידי אורו של משיח שהוא יתקן כל הדורות. ועקר תקונו יהיה על-ידי שער החמשים, ששיגי שהוא "בינה", עולם הנקרא "לאה", שהוא עולם התפלה, אשר מי שזוכה לזה, הוא נגאל מהכל. פי עקר הגלות אינה אלא בשביל חסרון האמונה (עין

לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז), שְׁהוּא פָּגַם הַתְּפִלָּה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; אֲבָל כְּשֶׁתִּחַזַּק לְאַחֵז בְּשַׁעַר הַחַמְשִׁים, שְׁהוּא סוּד הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת (צַפְנִיָּה ג, ט): "אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָּלֶם בְּשֵׁם ה'", אִזֵּי יִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַהֲסָרוֹת וְכוּ'; כִּי כְּשֶׁמְדַבְּקִים עֲצָמָם בְּאוֹר הַגְּנוּזֵי הַזֶּה, אִזֵּי נִתְבַּטְּלָת הַטְּמָאָה וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, כִּי עָקֵר חַיּוּתָם רַק מֵהַהֲעֵלְמָה וְהַהֲסָרָה וְכוּ' (וְעֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְדָרִים, הַלְכָה ב', אוֹת יא), וְזֶהוּ סוּד הַמְקֻנָּה הָעֲלִיּוֹנָה שְׁהוּא שַׁעַר הַחַמְשִׁים, מִי שֶׁטּוֹבֵל שָׁם, נִטְהָר מִכָּל זִמְתּוֹ שֶׁנִּדְבָּקָה בּוֹ עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו וְכוּ', וְתִמְשָׁף עָלָיו דַּעַת וְתִהְיֶה פְּרֻנְסָתוֹ בְּנֶקֶל (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוהר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו), וּבְכַפְשִׁיטוֹת גַּם-כֵּן לְהִיּוֹת רְגִיל לְבָרַח בְּכָל יוֹם אֶל תּוֹף הַמְקֻנָּה וְלִטְבֹּל, וְאִזֵּי תִהְיֶה לוֹ תְּקֻנָּה טוֹבָה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, כַּאֲשֶׁר הִבְטִיחַ מוהר"ן ת"ו"ל כַּפֵּה שְׁבוּעוֹת קֹדֶם הַסְתַּלְקוּתוֹ: מִי שֶׁיְהִיָּה חֲזָק לִילָף לְמִקְנָה בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה תִהְיֶה לוֹ תְּקֻנָּה לְתַקֵּן הַכֹּל.

וְלִמְעַן טוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית, תִּרְאֶה לוֹמַר בְּכָל יוֹם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ אֶת הַ"תְּקוּן הַכְּלָלִי" שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ו"ל, שְׁהוּא תְּקוּן גְּמוּר, אִךְ תִּדַּע שֶׁהַבַּעַל-דְּבָר יַעֲשֶׂה מֵה שֶׁיַּעֲשֶׂה "נִישֵׁט צוֹ גְּלוּבֵן נִישֵׁט קִיִּין צִיִּיט צוֹ הַאֲבָנִים", הַעֲקֵר לֹא לְאֶמְרוֹ בְּכָל יוֹם, עַל-כֵּן עֲשֵׂה מֵה שֶׁתַּעֲשֶׂה לְאֶמְרוֹ בְּכָל יוֹם — הַעֲשֵׂרָה מְזֻמּוּרִים וְגַם הַתְּפִלָּה שְׁאַחֲרֶיהָ, כַּאֲשֶׁר נוֹהֲגִים זֹאת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְּקָרִים לְאֶמְרוֹ בְּכָל יוֹם, וְאִזֵּי טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצַחִים. כִּי כִּבְר אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קִפּה): כָּל הַנְּהַגָּה וְהַנְּהַגָּה שְׁאֲנִי מַצְוֶה לַעֲשׂוֹת, הִיא סְגֻלָּה וְתְּקוּן מוֹעִיל עַל מֵה שֶׁעָבַר וְעַל הַעֲתִיד וְלְאַחַר הַהֲסְתַּלְקוּת שֶׁל הָאָדָם וְלִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלְתַחִית הַמֵּתִים וְלַעֲתִיד לְבוֹא וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְאָמַר (שָׁם, סִימָן קמא), שְׁהוּא חֲזָק מְאֹד מְאֹד בְּכָל דְּבָרָיו, וּבְזֶה הוּא יוֹתֵר חֲזָק, שֶׁאֵלּוֹ הַעֲשֵׂרָה מְזֻמּוּרִים הֵם תְּקוּן גְּמוּר לְפָנֶם הַבְּרִית, וְיוֹתֵר אֵל יַחֲשֹׁב בְּזֶה כָּלֶל, כִּי הוּא תְּקוּן נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

(א) "שלא להאמין שלא יהיה לו פנאי..."

ומה שאתה מבקש עצה להתמדה (עין שיחות-ה"ר"ן, סימן צא):
 סגלה להתמדה, שיזכה להיות מתמיד בלמודו הוא — להזהר לבלי
 לדבר על שום איש הישראלי וכו'.

ויש להאריך בזה, אף ההכרח לקצר מהמניעה שנתהוה עכשו.

הדורש שלומך...

תשס.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ג.

חיים וברכה, ששון ושמחה ושיגו לאהובי, הבחור היקר, הרוצה
 להכנס אל תוך הקדושה על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל הנובע
 מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח.

מכתבך הקצר לנכון קבלתי, ושמחתי לראות תשוקתך להתקרב
 אל אור האורות, אורו הגנוז של רבנו ו"ל. חזק ואמץ מאד מאד,
 ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם כי השם יתברך אתך, עמך
 ואצריך, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו
 של עולם, על-כן אין שום יאוש בעולם כלל, ומכל הירידות יכולים
 לצאת, כי "אנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה ואציעה
 שאול הגג" (תהלים קלט, ז-ח). והעקר — על-ידי התורה הקדושה,
 כבאשר אמר רבנו ו"ל (שיחות-ה"ר"ן, סימן יט), שאפלו אותן האנשים
 הרחוקים מן הקדושה מאד, שגלגדו במצודה רעה עד שרגילין
 בעברות, חס ושלוש, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן הפח של התורה
 גדול כל-כף, עד שיוכל להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם,
 חס ושלוש, אם יעשו לעצמן חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום

אֲשֶׁר תִּשְׂמַח בְּנִחֻל קִמָּה

נְיוֹם כָּף וְכָף, יִהְיֶה אִיף שְׂיִהְיֶה, יִזְכּוּ סוּף כָּל סוּף לְצֵאת מְצוּדָתָם
הַרְעָה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּל מְאֹד וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

וְצָרִיף לְכַקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכֶּה לְסִלַּק דְּעֵתוֹ וּלְצִיֵּת
אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, וּלְקַיֵּם דְּבָרָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי מְעַטִּים
הַזּוֹכִים לָזֶה, כִּי אִף מִי שֶׁכָּבַר זוֹכֶה לְהַתְּוֹדֵעַ מִרַבְּנוֹ ו"ל, וּמִתְקַרֵּב
אֵלָיו, אִף לְקַיֵּם דְּבָרָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם שְׂכָל
עֲצָמִי, זֶה אֵין זוֹכִים כִּי אִם מְעַט דְּמְעַט; עַל-כֵּן רָאָה שְׂגָם אֶתָּה
תְּהִיָּה בִּינִיָּהֶם, וְתִקְבַּע לְעֲצָמָךְ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּש"ס וּבְאַרְבָּעַת
חֻלְקֵי שְׁלֶחָן עֲרוּף וּבְשֵׁשׁ סְדְרֵי מְשָׁנָה וְכוּ' וְכוּ'.

וּבִיּוֹתֵר מֵהַכֵּל תְּרַבֶּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּלִשׁוֹן
שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִרְאֶה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַבְּחוּרִים הַחֲבָרִים הַיְקָרִים
שְׁלָךְ, שֶׁהֵם גָּלוּ לָךְ אֶת רַבְּנוֹ ו"ל. וּמֵאַחַר שְׂפִתְכֶם שְׂבָקְרוּב תְּתוֹעַד
עִמִּי, עַל-כֵּן אֶקְצֹר מְרֹב טְרִדוֹתֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּשְׂמַח.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי קִדְּם הַחַג ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָר
לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר, הַרוֹצֵה
לְשִׁתּוֹת מִמִּי הַנִּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר קִבַּלְתִּי עוֹד לְפָנַי רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה, אִף טְרִדוֹת
הַיָּמִים הַנוֹרְאִים וְגַם לֹא הִיִּיתִי בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת, לֹא עָלֵינוּ, הֵם אֲשֶׁר
עִפְּבוּנִי.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד, כי בזה העולם צריכים התחזקות ממש בכל יום ובכל עת ובכל שעה, כפי רבוי ההרפתקאות שעובר על כל אדם בפרטי פרטיות מסבת קנאת המלאכים שמתקנאים מאד באדם השפל, אשר זוכה הרבה יותר מהם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), כי המלאכים הם נפשות בלי גופים, והם דבוקים תמיד בו יתברך, כי אין להם שום עכוב ומניעה, על-כן נקראים 'עומדים', מה שאין כן בני-אדם הם נפשות עם גופים, והם מסבכים עם מניעות וצמצומים והסתרות, ואף-על-פי-כן רצים אליו יתברך בכל פעם, וזהו עקר מעלתם, ועל-כן נקראים 'הולכים', כי הולכים בכל פעם מדרגה לדרגה, כי אין יום דומה לחברו ואין שעה דומה לחברתה, כי בכל פעם בא בדרגה יותר גדולה בהכרת הבורא יתברך ובתשוקת האמונה הקדושה, ועל-כן קדם כל עליה ההכרח שתהיה ירידה, כי תענוג תמידי אינו תענוג, וכשאין לו בקיאות זו, אז נדמה לו שפמרחקים אותו מלמעלה, חס ושלום (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה); על-כן צריך התחזקות בכל פעם, ובשעה שעוברים עליו דינים וצמצומים, צריך שיידע שזהו החשף הקדם לאור, כי ברישא חשוכא והדר נהורא^א (עין שפת עו:), ודיקא בשעה שחשף לאדם, אז צריך התחזקות גדולה מאד מאד שלא יפל בשחת, חס ושלום, כי בחשכות יכולים לפל בכל מיני בורות ופחחים. ועל-כן עצתו שיאחז את עצמו באבוקה, שהוא הצדיק האמת שאביק באור התורה (עין שם, חלק א', סימן ד'), והוא יוליכו אל האור.

ועקר ההתקרבות אל הצדיק האמת הוא על-ידי שקידה רבה אחר דעתו הקדושה הגנוזה בספריו הקדושים, ששם גנוזים ונסתרים פניו, שכלו וחכמתו (עין שם, סימן קצב).

ועקר הפל ויסוד היסודות הוא להיות תמיד בשמחה. ותהלה לאל, יש ויש לנו בני ישראל עם מה לשמח, כי תהלה לאל, נבראנו

(א) בראשית - חשף, ואחרי-כן אור.

מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי, אֲשֶׁר שָׁמְחָה זֶה אִי אֶפְשֶׁר לָהּ לִסְטָרָא אַחֲרָא לְבַטֵּל וְלְהַתְפַּשֵּׁט עָלֶיהָ, וְעַל-יַדֵּי תַקְףָּהּ הַשְׁמָחָה, יִתְרַחֵב לְבוֹ וְיִדְעֵתוּ (עֵין שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן י'). וְרֵאווִי לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּאִיזָה נִגּוּן שֶׁל שְׁמָחָה (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רעג), בְּאִפְּן שְׂיִמְשֵׁף לְבוֹ אֶל הַשְׁמָחָה שֶׁהִיא הַעֲקָר בְּכָל הַיְהוּדוֹת, "וְהִיא הַמְצֹה הַכִּי גְדוֹלָה" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), כִּי בְּזֶה שְׂמִשְׁמַח אֶת נַפְשׁוֹ הָאוּמָלָה, בְּזֶה מְדַבְּרָה אֶל שְׂרָשָׁה, וְזוֹכָה לְהַתְעַנֵּג בְּזִיו שְׂכִינְתוֹ יִתְבַּרֵּךְ הַמְאִירָה בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזַקְאֵל מַג, ב): "וְהָאֶרֶץ הָאִירָה מְכַבְּדוֹ" וְגו'. וְחַז"ל הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּעֲנִית טו.): בְּהֵנִי תִרִי בְּדַחֲנִיב שְׂזָכוּ לְעוֹלָם הַבָּא, מִפְּנֵי שְׂשִׁמְחוּ בְּגִי-אָדָם, מְכַל שְׂכָן וְקַל וְחֹמֶר, כְּשֶׁאָדָם מְשַׁמַּח אֶת נַפְשׁוֹ, בְּוִדְאֵי יְזָכָה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא בְּזֶה וּבְכָא; כִּי רַב הָעוֹלָם נִמְשָׁכִים אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה, מִפְּאֵת טְבַעַם אֲשֶׁר בָּא הָעֲקָר מִיִּסוּד הָעֶפֶר כִּידוּעַ, כִּי חֹמֶר הָאָדָם כְּלוּל מֵאַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת: אֵשׁ, מַיִם, רוּחַ, עֶפֶר, וְהָעֲקָר הוּא מְהַעֲפֵר, עַל-כֵּן נִמְשָׁף כָּל-כָּף אֶל הַכְּבֻדוֹת וְהָעֲצָבוֹת, וּבְזֶה שְׂמִשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ, בְּזֶה כּוֹלֵל אֶת אֵלוֹ אַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת אֶל שְׂרָשׁוֹן, שֶׁהֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא, וּמְאִירוֹת תְּמִיד לְפָנַי עֵינָיו, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים טז, ו): "שׁוֹיִתִּי הַנְּי"ה לְנִגְדֵי תְּמִיד", וְעַל-כֵּן בְּזֶה יִדַּע הָאָדָם אִם כָּבָר נִזְדַּכְכוּ יְסוּדוֹתָיו, אִם הַשֵּׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ מְאִיר תְּמִיד לְפָנַי עֵינָיו בְּגִנְיָן נְהִירִיךְ וְכו'.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׂזָכִינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת בְּזֶה הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ כָּל-כָּף טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי, וְאִז אִם יִרְצָה הַשֵּׁם, אֲשִׁיב לְךָ בְּאַרְיִכוֹת, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ.

(ב) בְּאֵלוֹ שְׁנֵי הַבְּדַחֲנִים.
(ג) בְּצַבְעֵים מְאִירִים.

תשסב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי קדם החג ה'תשל"ג

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך קבלתי זה כבר פעמים, אף טרדות הימים הנוראים, וגם לא הייתי בקו הבריאות, לא עלינו, הם אשר עכבוני.

אחי היקר! גם עכשו, לא אוכל להאריך לך כפי שנוצרכים לך דבורים רבים והתחזקות עצומה לעמד על עמך, לבלי להיות נסוג אחור, חס ושלום, בשום אפן שבעולם, ותציר בדתך מה עשה אברהם אבינו, שהוא היה יחידי בעולם "בדעת האמת", "דעת האמונה", ושומע בכל פעם דבורים של כפירות מכל העולם ובפרטיות מאביו וכו', ואף-על-פי-כן לא הטא אוננו כלל, כי ידע בברור, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך, ובנדאי לכל בירה יש בעל-הבירה, והוא היחיד בתכלית האחדות, מנהיג את העולם בהשגחה פרטי פרטית, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חל"ז ז), ואפלו ריש גנגיתא מן שמיא מנו ליה (ברכות נח), ואפלו צפורה קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא (ירושלמי שביעית ט, א); ועל-ידי תקף אמונתו בתקיפות גדולה נתגלה אליו השם יתברך. והדבר הזה נוהג בכל דור ודור, בכל שנה ושנה, בכל חודש וחודש, בכל יום ויום ובכל שעה ושעה, כי אף שבעקר האמונה כלליות ישראל, זרע אברהם, חזקים מאד מאד, כי זה נשמותינו וכו', ואפלו הגרוע שבגרועים וכו', בעקר האמונה הוא חזק מאד מאד, פידוע דבר זה בעולם וכו', אבל עקר עבודתנו עכשו

אֲשֶׁר תִּשְׁבַּח בְּנִחֻל קמו

היא בפרטיות האמונה, להמשיך לפני עינינו תמיד אותו יתברך, ושתהיה האמונה ברה ומזככת אצלנו תמיד, באפן שנגיש אותו יתברך, ולהתקרב אליו יתברך מכל דבר שבעולם, כי הוא יתברך מסתיר את עצמו בתוך כלל הבריאה — דומם, צומח, חי, מדבר, ואנו צריכים לגלותו יתברך. והנה עקר ההסתרה שנסתרת אלקותו יתברך, הוא מסכת החטאים והעוונות, כי הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם (ספר המדות אמונה, סימן כב), וכמו שכתוב (ישעיה נט, ב): "כי אם עונתיכם היו מבדלים וגו'. וגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, סנה, הלכה ד), כי על-פן תכף-ומיד בכלות יום הכפורים, שאז הוא יום סליחת העוונות ונמחל הכל, אז צועקים כלם: "הוי"ה הוא האלקים", שהוא סוד התגלות ההשגחה, שגם הטבע (גימטריה אלקים) הוא הוי"ה, השגחה פרטית, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי מאחר שנמחלים העוונות, תכף-ומיד נתגלה דבר זה, ודברי פי חכם חן.

ואני שמח מאד מאד על שאתה מחזק עצמך בעבודת התפלה, ליחד לעצמך מקום מיחד שאין שם בני-אדם, ולשוח ולדבר עמו יתברך, ותהיה חזק חזק בדבר זה מדי יום ביומו, פאשר הזהירנו על זה רבנו ז"ל, ואז סוף כל סוף יבוא יום ישועתך. והעקר להיות ש'מח ב'חלקו תמיד, שהיא תשובה של ש'בית'. ובפרט עכשו חג שמחתנו שאנו יוצאים עם כלי מלחמתנו, שהם ארבעת המינים הקדושים, ומנענעים אותם למעלה ולמטה ובארבעה רוחות העולם, לידע, להודיע ולהודע, כי הוי"ה הוא האלקים, ואין בלעדיו יתברך, ואנו הופכים את ה"חוי"ן ועושים ממנו "בית", שזהו סוד הספ"ה, לגלות שגם בחוי"ן — ברשות הרבים, גם שם הוא יתברך מסתכל, ועושים רשות היחיד — יחידו של עולם, וממליכים אותו יתברך עלינו.

פה תקבל "שיחות-הר"ן" שבקשת.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תשסג.

בְּעֶזְרַת יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר תְּזַרִיעַ ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיגוּ אֶל אֱהוֹבֵי, הָאֲבָרָף
הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה
מְסוּד שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ'. ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

מִכְתָּבָךְ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר צוֹ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְלֹא הָיָה הַפְּנֹאֵי
לְהַשִּׁיבָךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהַשִּׁיב עַל שְׁאֵלוֹת עֲמָקוֹת כְּאֵלוֹ הַמִּיֻּסְדוֹת
עַל-פִּי חֲכָמַת הַקִּבְלָה וְכוּ'. וְעַקֵּר תְּשׁוּבָתִי לְבַחְוָרִים וְלְאֲבָרְכִים הוּא
רַק דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל הַפְּלוּלִים כְּכֹר מֵהַכֹּל וְכוּ'.

וְרַבְּנוֹ ז"ל רָצָה רַק אֶת נִקְדַּת הָאֵמֶת, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
נא), שֶׁהַעֲקָר לֹא לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוֹם דְּבָר וְכוּ', וְלִזְכֹּר בְּאֵמֶת
לְאֵמֶתוֹ מֵהַ שְׁעֵשָׂה עַד עַכְשָׁיו וְכוּ', וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה כָּל מְגֻמָתוֹ וְחִפְצוֹ
וַיִּצְוֵנוּ לְצִאת מִשָּׁם וְכוּ', וּכְשֶׁאָדָם מוֹשֵׁף אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָאֵמֶת, אִזּוֹ
מֵאִיר לוֹ אֵיךְ לְצִאת מֵהַחֲשֵׁף וְהִרְעַ שְׁנִלְכָד בָּהֶם (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ט'), כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹכֵן רַק בְּמִקְוֵם הָאֵמֶת, כִּי הוּא
יִתְבָּרַךְ מְקוֹר הָאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה י, י): "וְהָ אֱלֹקִים אֵמֶת"
וְגו', וְעַל-יְדֵי שֶׁקָּרָה הוּא מְסַלֵּק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת כ, ז): "לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹקֶיךָ לְשׁוֹא", כִּי עַל-יְדֵי שְׁוֹא
מְסַלֵּק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי "דוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנַגֵּד עֵינַי"
(תְּהִלִּים קא, ז), אֲבָל עַל-יְדֵי אֵמֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹכֵן עִמּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (שֵׁם קמח, יח): "קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאֵיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ
בְּאֵמֶת" וְגו', כִּי עַל-יְדֵי אֵמֶת הוּא מְקַשֵּׁר בֵּין קִדְּם הַבְּרִיאָה לְאַחַר
הַבְּרִיאָה (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נא), וְכָל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה

העולם היא למצא את האמת "דערגיין דעם אמת"א, שהוא השם יתברך, שרק הוא יתברך הוא נקדת האמת לאמתה, ועל-כן צריך למשוך את עצמו תמיד אל האמת לאמתה; ועקר האמת הוא ידיעת אמתו יתברך, שזהו עקר קבול השכר בזה ובכא לגצח, וזהו עקר שעשוע עולם הבא (עין לקוטי-הלכות, שבועות, הלכה ב), ועל-כן אל תחשב שלהשיג את האמת הוא דבר נקל, כי האמת קשה מאד לברר, וצריכים גייעה גדולה לזה כל ימי חייו, עד שייזכה לברר לפי בחינתו איזה חלק מהאמת וכו'. ורבנו ז"ל אמר פעם: הלואי שתכירו את מצבכם ומדרגתכם שעה קדם ההסתלקות מזה העולם וכו', כי האדם מטעה את עצמו מאד, ובפרט כשנפתחות כבר עיניו מעט, ויכול כבר ללמד הן בנגלה והן בנסתר, נדמה לו ששכר השיג את האמת וכו'. ובאמת לא-כן הוא, כי צריכים להשתטח ולפלל כל יום על פניו במקום מיוחד ולשטח בפיו ברחמים ובתחנונים, וישפוף לבו פמים בדמעות שליש, "אולי אני מטעה את עצמי, ואולי עדין לא יצאתי מחל אל הקדש אפלו כחוט השערה" וכו'.

וירעד ויפחד מאד מאד "אולי אני עדין חי בדמיון, ואני מטעה את עצמי מאד מאד", כי עצם האמת קשה מאד מאד להשיג ולגלות, כי אם עד הסוף האחרון וכו', שזה כבר האדם יודע ומבין היכן היא האמת ומהי האמת וכו', רק עתה מברר כל אחד איזו בחינה של אמת כל אחד כפי עבודתו בתורה ובתפלה ובקיום המצוות וכו', כמו למשל בתורה שבנגלה, שזה זוכה לברר הלכות אלו, וזה מברר הלכות אלו, גם זה אינו בשלמות, כי אין הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד, כמו שאמרו חז"ל (שבת קלח:), אך אף-על-פי-כן צריך כל אחד לברר ולהתיגע לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא (עין יומא כו.), לברר אילו הלכות באמת כפי בחינתו, ויהיה מקשר בתורה, ולא יצא, חס ושלום, מדיני התורה, שזהו בחינת כל רבוי ספרי השאלות ותשובות שיש בעולם, שנתחדשים בכל דור ודור,

(א) למצות את האמת.

(ב) לסכם את לימוד הסגיה לפי ההלכה הנפסקת.

שְׁכַל אֶחָד שׁוֹאֵל שְׁאֵלוֹת לְפִי בְּחִינָתוֹ, אֵיךְ לְהַשִּׁיג אֶת הָאֱמֶת לְפִי בְּחִינָתוֹ שְׂוִיתְנָהג עַל־פִּי הַתּוֹרָה כְּפִי בְּחִינָתוֹ, מְעַמְדוֹ וּמְצַבּוֹ, כְּפִי עֲנִינּוּ וְכִפִּי יִרְיֶדְתוּ שְׁעוֹבֶרֶת עָלָיו עֲכָשׁוּ בְּזֶה הַזְּמַן וּבְזֶה הַמְּקוֹם וְכוּ', וְרוֹצֶה לְהַשִּׁיג אֶת הָאֱמֶת וְכוּ', מְכַל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן בְּפִנְיֵימִיּוֹת הַתּוֹרָה, מְכַל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן בְּקִיּוֹם הַתּוֹרָה שֶׁהוּא הָעֵקֶר הָעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׁזֶה הַלְמוּד שֶׁל עֲצוֹת וְתַחבּוּלוֹת אֵיךְ לְזַכּוֹת לְהַתְעוֹרֵר בְּאֱמֶת לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, וְלִהְיוֹת חֲזָק וְתַקִּיף מְאֹד בְּנִקְדַת אֱמֶתְתוֹ יְתַבְרַךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו וְכוּ', וְשׁוֹם מְאוֹרַע וְשׁוֹם צַעַר וְיִסּוּרִים וְשׁוֹם הַרְפָּתָקָאוֹת שֶׁרַק יַעֲבֹרוּ עָלָיו, לֹא יִחְלִישׁוּ דַעְתּוֹ וְלֹא יִפִּילוּ אוֹתוֹ מִמְּנוֹ יְתַבְרַךְ, וְלֹא יִהְיוּ לוֹ שׁוֹם קִשְׁיוֹת וְעִקְמוּמִיּוֹת עָלָיו יְתַבְרַךְ וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה הַלְמוּד הוּא עֵמֶק עֵמֶק מְאֹד מְאֹד, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיגוֹ, כִּי אִם עַל־יְדֵי יְגִיעָה רַבָּה וְלִהְתְּאַבֵּק הַרְבֵּה בְּעֶפֶר רַגְלֵי חֲכָמִים אֱמֶתִיִּים, תְּלַמִּידֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁקִּבְּלוּ דַעְתּוֹ בְּשִׁלְמוֹת, אֲשֶׁר הֵם צַדִּיקֵי הָאֱמֶת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְבָרֵךְ אִיזוֹ אֱמֶת כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְכוּ', וּמִבְּלַעֲדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִיְחִידֵי הַדּוֹרוֹת וְאֲנָשָׁיו הָאֱמֶתִיִּים אֲשֶׁר קִבְּלוּ דַעְתּוֹ בְּשִׁלְמוֹת, לֹא יִזְכֶּה כָּלֵל לְהִגִּיעַ אֶל נִקְדַת הָאֱמֶת לְאֱמֶתָהּ, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת לְמִדָּן מְפֹלֵג מְאֹד בְּגַפּוֹתֵי, אֵף אֲמוּנָתוֹ מְקַלְקֶלֶת מְאֹד מְאֹד, וְתַכְּף־וּמִיד שְׁעוֹבֵר עָלָיו אִיזֶה מְאוֹרַע לֹא טוֹב בְּחַיָּיו, תַּכְּף־וּמִיד פּוֹעֵר פִּיּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כְּלִפִּי מַעֲלָה, וְהוּא מְלֹא קִשְׁיוֹת וְעִקְמוּמִיּוֹת וְכוּ', וְשׁוֹם בְּרִיָּה אִינָּה יוֹדַעַת מְזֶה, אֲדַרְבֵּה הוּא מְפָרֶסֶם לְלִמְדָן וְכוּ', וְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ הָאֱמֶת יוֹדַע מֵה שֶׁבְּתוֹךְ לְכַבּוֹ וְכוּ'.

וְאָמַר רַבְּנּוּ וְ"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קו), אֲשֶׁר יֵשׁ חֲכָם שֶׁהוּא חֲכָם אֶפְלוּ בְּחֲכָמוֹת הַתּוֹרָה וְאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּה', וְאֵלוּ הַחֲכָמִים שְׂאִין לָהֶם אֲמוּנָה נִקְרָאִים בְּעֲלֵי רֵאָתָן, כִּי חֲכָמָה אֱמֶתִית דְּהִינּוּ עִם אֲמוּנָה נִקְרָאת רֵאָיָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת א, טו): "וְלִפִּי רֵאָה חֲכָמָה" וְגו', וְלַעֲמַת זֶה הַחֲכָמִים שְׂאִין לָהֶם אֲמוּנָה נִקְרָאִים: בְּעֲלֵי רֵאָתָן, וְכִפְרוּשׁ רַש"י, שֵׁישׁ לָהֶם שְׂרָץ בְּמַחֶם (הִינּוּ שֵׁישׁ לָהֶם טְמֵאָה וְכִפְרָה בְּמַחֶם), וְצָרִיכִים לְהַתְרַחֵק מֵאֲנָשִׁים אֵלוּ שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּעֲלֵי רֵאָתָן

אֲשֶׁר תִּשְׁסַג בְּנַחֵל קִנְא

אֶפְלוּ מִשְׁכֻּנוֹתֵם, כִּי הִבֵּל פִּיהֶם מִזִּיק לְאָדָם כְּשֶׁר שִׁיפֵל בְּתֵאוֹת נְאוּף וְכוּ'.

וְאִף שִׁישׁ לוֹ אִיזוֹ הַתְּנַשְׂאוֹת וְהוּא מְפָרְסֵם בְּעוֹלָם, אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (שיחות-ה"ר"ן, סימן סד): מִן הַתְּנַשְׂאוֹת וּגְדֵלָה אֵין רְאִיָּה כָּלָל, כִּי הוּא דְבָר בְּפָנֵי עֲצָמוֹ וְכוּ', וְהוּא רַק דְבָר שֶׁל הַצְּלָחָה, וְאֵין בְּכָל זֶה מִמֶּשׁ כָּלָל, כְּמוֹ הַתְּנַשְׂאוֹת שֶׁל אַמוֹת הָעוֹלָם, שֶׁאֵין בָּזֶה שׁוּם נִפְקָא מִיָּנִיָּה אִם עָרַל זֶה מִנְשָׂא וְכוּ', אוֹ עָרַל אַחַר וְכוּ' (ש"ס, סימן סג). וְאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (ת"י-מוה"ר"ן, סימן ת), שֶׁכְּבָר הָיָה עֲנִין זֶה לְעוֹלָמִים כְּפֹה פְּעָמִים, שֶׁהַשֶּׁקֶר יִהְיֶה מִנְשָׂא וְלֹא יִתְנַהֵג הָעוֹלָם כְּאֲשֶׁר רְאוּי לְהִתְנַהֵג וְכוּ', וְהָאִישׁ הַכְּשֶׁר וְהַצְּדִיק הָאֵמֶת אֲשֶׁר הָיָה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכַטּוֹל כָּל הַרְגֻשׁוֹתָיו וְכוּ', וְאֲנִשְׁיוּ יָשְׁבוּ בְּקֶרֶן זְוִית, עַד שֶׁלֹּא הָיוּ נִפְרִים כָּלָל בְּעוֹלָם, כְּאִלוֹ אֵינָם מִזֶּה הָעוֹלָם כָּלָל וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְזָכוֹת אֶל שְׁלֵמוֹת הָאֵמֶת שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִזְכֶּה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל דְבָר, זֶה אֵי אֶפְשֶׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׁיתְאַבֵּק הַרְבֵּה בְּעַפְר רַגְלֵי הַצְּדִיק הָאֵמֶת וְאֲנִשְׁיוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר קָבְלוּ דַעְתוֹ וְכוּ', וְזֶה כָּל עֲנִין בְּרוּר הַנְּצוּצוֹת הַמוֹכָאִים בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁצָּרִיךְ לְבָרְרָם כִּי נִפְלוּ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלוּ וְכוּ', הַנְּצוּצוֹת הֵם נְצוּצֵי אֵמֶת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הֵם חֵלֶק אֱלֹוֶק מִמַּעַל כִּיִּדוּעַ, רַק שֶׁנִּפְלוּ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלוּ. וְעַקֵּר נִפְלִיתָם עַל-יְדֵי חֲטָאֵי הַדּוּרוֹת, שֶׁבָּאִים עַל-יְדֵי עֲצַת הַנְּחָשׁ, עֲצַת שֶׁקֶר, הַמְטָעָה אֶת הָאָדָם בְּשֶׁקֶרִיו וּבְכַזְבּוֹ, בְּהַטְעִיּוֹתָיו וּבְמַרְמוֹתָיו בְּלֵי שַׁעוֹר, עַד שֶׁמְכַשִּׁילָתוֹ בְּפֹה שֶׁמְכַשִּׁילָתוֹ וּמְרַחֵקָתוֹ מִן הָאֵמֶת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נוֹפְלִים כָּל נְצוּצֵי הָאֵמֶת לְמָקוֹם שֶׁנוֹפְלִים, עַד שֶׁקֶשָׁה לְמַצָּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מְרַבּוּי שֶׁקֶר הַמְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁים שׁוֹנִים שֶׁנִּקְרָאִים "אֵמֶת מְטָעָה", עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֲקִים לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי שְׁלֵמוֹת הָאֵמֶת הִיא מְרַאשִׁיתָה וְעַד סוּפָה, כִּי "טוֹב אַחֲרִית דְבָר מְרַאשִׁיתוֹ" (קִהְלָת ז, ח), כִּי אֵמֶת הִיא 'רֵאשׁ' 'תוֹף' 'סוּף' (הֵינּוּ תִּבְתַּת אֵמֶת הִיא אֶל"ף שֶׁהִיא רֵאשׁ הָא"ב, מ"ם שֶׁהִיא תוֹף וְאֶמְצַע הָא"ב, תִּי"ו הִיא סוּף הָא"ב), וְצָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה

האמת בשלמות מראשה ועד תוכה ועד סופה האחרון, הינו שתהיה כל פונתו מתחלה ועד הסוף בשביל האמת לאמתה, בשביל התכלית האחרונה לנצח.

הדורש שלומך...

תשסד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מצורע ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, ידידי היקר האברך החפץ להתקרב אל הקדשה על-פי הדרך התם והפשוט שקבלנו מהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך האריך מיום ראשון לסדר צו לנכון קבלתי, ולא היה לי הפנאי להשיבך, ובפרטיות שדמיתי שאזכה לראותך פנים אל פנים, ועתה קבלתי מכתב שני אשר אהה נמצא במניעות עצומות ברוחניות ובגשמיות וכו'.

והנה להשיבך על שאלותיך יקצרו המון יריעות וכו', ובפרטיות אם היית מכניס מחך בספרי רבנו ז"ל, אז היית מוצא שם תשובה על הקשיות שלך, והיה מתרץ לך הכל.

אהובי, אחי חמדת לבכי, שמע בקולו של רבנו ז"ל, והשלך ממך הילדות והדמיונות, כי הכל הכל הבלים, ושכוח תשכח כל מה שעבר עליך עד רגע זה, ואמר רבנו ז"ל (שיחות-ה"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בשכחה מעלה גדולה, כי אם לא הייתה השכחה, אי אפשר היה לעשות שום

דָּבָר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם הָיָה זֹכֵר כָּל מָה שֶׁעָבַר, אִי אֶפְשָׁר
הָיָה לוֹ לְהָרִים אֶת עֲצָמוֹ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשׁוּם אֶפֶן, וְהָיָה מְבַלְבְּלִים
אוֹתוֹ כָּל מָה שֶׁעָשָׂה עַד עַכְשָׁיו וְכוּ', אָבָל אֶצְלִי תִּכְף-וּמִיד שֶׁעוֹבֵר
הַדָּבָר, אֲנִי מִשְׁכִּיחַ אֶת זֶה מִדַּעְתִּי לְגַמְרִי, כְּאִלוּ לֹא הָיָה וְכוּ', עֵינַי
שָׁם. וְעַל-כֵּן זָכָה רַבְּנוֹ ז"ל לְחִדּוֹשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל עֵת וְרַגַע, וְחִי בְּכָל
פַּעַם חַיִּים חֲדָשִׁים וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן אֲנִי צָרִיכִין לִילֵךְ בְּדַרְכּוֹ, וְלִשְׁכַּח
וְלִהְעָבִיר מִדַּעְתָּנוּ הַכֹּל, מָה שֶׁעָבַר עָלֵינוּ עַד עַכְשָׁיו, וְנִרְגִיל אֶת עֲצָמָנוּ
לְעִשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי הַהִתְחַלָּה (עֵינַי
לְקוּטֵי-מִוֵּה־ר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְעִשׂוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל
פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, הֵן בְּהִתְקַרְבוֹת לְצַדִּיק, שֶׁלֹּא יִדְמָה שֶׁהוּא כְּבָר
מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, וְיִוָּדַע כְּבָר אֵיזוֹ יְדִיעָה בְּצַדִּיק וְכוּ', וְכֵן יַעֲשֶׂה
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּתַשׁוּקַת הָאֱמוּנָה, לְחַפְּשׁ אַחֵר זִיו נְעִימוֹת עֲרִיבוֹת
אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל יַחֲשֹׁב שֶׁכְּבָר זָכָה לְאֵיזוֹ בְּחִינַת אוֹר וְכוּ', וְאֵז בְּאֶפֶן
כְּזֶה יִזְכָּה לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם וְכוּ', וְאֶפְלוּ שְׂבִינַי כֶּף וּבִינַי כֶּף יִפְלֵ
לְמָקוֹם שִׁיפֵל, יִשְׁכִּיחַ הַכֹּל מִדַּעְתּוֹ, וְיַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאֵז יִלְךְ
לְבִטָּח דַּרְכּוֹ. וְזוֹהִי דַעְתּוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ (עֵינַי לְקוּטֵי-מִוֵּה־ר"ן, חֵלֶק ב',
סִימָן סא), שֶׁהוּא שֹׁעַר הַחַמְשִׁים, שֶׁשָּׁם הוּא בְּטוּל הַזְּמַנִּים וְנִכְלָלִים
בוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה וְכוּ'. [וְעֵינַי שָׁם (חֵלֶק א', סִימָן כב)
עַל הַפְּסוּק (יְרֵמְיָה נ, כ): "בְּעֵת הַהִיא יִבְקֹשׁ אֶת עוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינְנוּ",
כִּי יִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה, וְכָל
הַיְרִידוֹת הֵן לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה וְכוּ', עֵינַי שָׁם]. עַל-כֵּן מָה לָךְ וְלָמָּה לָךְ
לְבָנוֹת לְעֲצָמְךָ דְּמִיּוֹנוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת שֶׁל שְׁטוּת בְּעִבּוּדוֹת וּדְרָכִים וְכוּ',
כִּי הַכֹּל רַק מַעֲשֵׂה הַיָּצָר לְהַחֲמִיר חֲמָרוֹת יִתְרוֹת וְלְעִשׂוֹת עִבּוּדוֹת
וּדְרָכִים מְשֻׁנוֹת, אֲשֶׁר אֵין לָהֶן שׁוּם מְקוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תּוֹפְסוֹ אַחֲרֵי-כֵן לְגַמְרִי, כְּדָרְךָ הַנֶּחֱשׁ הַקְּדוּמוֹנִי, עַל-יְדֵי שֶׁהוֹסִיף בְּצוּוֵי
הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה הַכְּשִׁילָם וְכוּ'. וְרַבְּנוֹ ז"ל הִקְפִּיד עַל
דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן מד, וּבְשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
רלה): כָּלֵל גְּדוּל וְיִסוּד וְעַקֵּר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת תָּם וְיָשָׁר,
לְעַבֵּד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְחֻקִּירוֹת, כָּלֵל וּכְלָל
לֹא, גַּם מַחֲכָמוֹת שִׁישׁ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, צָרִיךְ לְהִתְרַחֵק

מֵאֵד, כִּי כָל אֱלוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שֵׁישׁ לְהִנְכַנְסִין וּמִתְחִילִין קֶצֶת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵינָן חֲכָמוֹת כָּלֵל, וְהֵם רַק דְּמִיוֹנוֹת וּשְׁטִיּוֹת וּבִלְבוּלִים גְּדוּלִים, וְאֵלוֹ הַחֲכָמוֹת מְפִילוֹת מְאֹד אֶת הָאָדָם מֵעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, דִּהְיִינוּ מֵה שְׁחוּשָׁב וְחוֹקֵר וּמְדַקְדֵּק בְּיֹתֵר, אִם הוּא יוֹצֵא כְּרֹאזֵי בְּמֵה שְׁעוֹשָׂה, כִּי בְּשׂוֹר וְדָם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ שֵׁיִצֵּא יְדֵי חוֹבְתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְאֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא בְּטְרוּנְיָה עִם בְּרִיּוֹתָיו (עִבּוֹדָה זָרָה ג.), וְלֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְמִלְאָכֵי הַשָּׁרַת (בְּרִכּוֹת כה:), וְעַל אֱלוֹ הַמְּדַקְדְּקִים וּמְחַמְרִים בְּחֻמְרוֹת יִתְרוֹת, עֲלֵיהֶם נֹאמַר (וַיִּקְרָא יח, ה): "וְחֵי בְּהֵם" — וְלֹא שְׂיָמוֹת בְּהֵם (יומָא פה:), כִּי אֵין לָהֶם שׁוּם חֵיוֹת כָּלֵל, וְתַמִּיד הֵם בְּמֵרָה שְׁחוּרָה, מְחַמַּת שְׁנַדְמָה לָהֶם שְׂאִינָם יוֹצֵאִים יְדֵי חוֹבְתָן בְּמַצּוֹת שְׁעוֹשִׂין, וְאֵין לָהֶם שׁוּם חֵיוֹת מְשׁוּם מַצּוּה מְחַמַּת הַדְּקִדּוּקִים וְהַמְּרָה הַשְּׁחוּרָה שְׁלָהֶם. וּבְפִרוּשׁ אָמַר, שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ אֵינוֹ מְחַמֵּיר שׁוּם חֻמְרָה כָּלֵל. וְשִׁמְעָתִי פַּעַם מֵאֶחָד מְגִדּוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, מֵהֵן חֻמְרוֹת יִתְרוֹת? כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב בְּאִיזָה דְּבָר אוֹ בְּאִיזוֹ מַצּוּה, אִם יוֹצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ, אוֹ אֵיךְ יִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ, וּמְבַלְבֵּל אֶת עַצְמוֹ בְּדְמִיוֹנוֹת וּבַפְתּוּיִים וַיֵּשׁ לוֹ כְּמֵה וְכַמֵּה תַּחְבּוּלוֹת שְׁקוּרִין 'פֶּאטְעֵנְטֵן', אֱלוֹ הֵן חֻמְרוֹת יִתְרוֹת, וְהֵן תַּפְלִגָּה אוֹתוֹ לְשִׂאוֹל תַּחְתּוּיּוֹת, וְתַרְחַקְנָה אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן.

"וּבְאֵמַת, אֶפְלוֹ מִי שֵׁיִדְעַ חֲכָמוֹת בְּאֵמַת, אַחַר כָּל הַחֲכָמוֹת, צָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ כָּל הַחֲכָמוֹת, וְלַעֲבֹד אֶת ה' בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְזוֹהִי הַחֲכָמָה הַגְּדוּלָּה שֶׁבְּכָל הַחֲכָמוֹת, לְבָלִי לְהֵיוֹת חֲכָם כָּלֵל, כִּי בְּאֵמַת אֵין חֲכָם בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֵין חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה נִגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ (עֵין מִשְׁלֵי כא, ל), וְהַעֲקָר הוּא "רְחֻמְנָא לְבָא כְּעִיא" (סְנֵהֲדִרִין קו:). וְאָמַר אַז (שִׁיחּוֹת-הַבְּרָז, סִימָן רלה), שְׂאֵין שׁוּם דְּבָר שְׂיִהְיֶה חֵיב בְּדוּקָא עַל הָאָדָם שֶׁמְכַרְחַר לַעֲשׂוֹתוֹ, וְשִׂאֵם לָאו — אֵינוֹ מְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶהוּ רַק דְּמִיּוֹן וּפְתוּי הַיִּצָּר וְכוּ', כִּי יְכוּלִין לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִכָּל דְּבָר (עֵין לְקוּסְטִי-מוֹתְרָז, חֶלֶק ב', סִימָן פו), וּבְכָל זְמַן וּבְכָל אַפָּן וְכוּ', וְאַף שֶׁיִּגְיַע זְמַן שְׂאֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר

(א) הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לֵב.

אֲשֶׁר תּשׁוּד בְּנַחֵל קנָה

וכו' — מה בָּכָךְ, "אֲנִס רַחֲמָנָא פִּטְרִיהֵי" (בְּכַא קָמָא כַּה:), וְאָסוּר לְפַל בְּשָׂבִיל זֶה כָּלֵל, רַק יַעֲמֵד עַל הַמְשָׁמֵר עַד שְׂיִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ" וכו'.

וְדַע לָךְ שְׂיִדְיָעָה זֶה צְרִיכִין לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם דְּבָר "מְכָרַח", אֲשֶׁר אִם אֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתוֹ, אַז הוּא רַחוּק מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, זוֹהִי טַעוּת וּפְתוּי הַיֵּצֵר וְכוּ', וְדָבָר זֶה חוֹבָה לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי הַנְּעוּרִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת לְאַבְרָכִים הַנִּכְנָסִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, תִּתְּנֵהּ-וּמְיָד כְּשֶׁאֵין הוֹלֵךְ לוֹ כְּפִי שֶׁהוּא דְמָה בְּנַפְשׁוֹ, אוֹ כְּאֲשֶׁר אֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא מִהַפֶּתַח אֶל הַפֶּעַל הַהֲנַהֲגָה וְהַסֵּדֵר שֶׁקָּבַל עַל עַצְמוֹ, תִּתְּנֵהּ-וּמְיָד מִפְּסִיק לְגַמְרֵי, וּמִשְׁלִיף הַכֹּל אַחַר גּוֹ, וְנִפְסָק אֲצִלוֹ, שְׂ"לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר" — אֵינוֹ בְּשָׂבִילוֹ, וּבַפְּרָטִיּוֹת לְזָכוֹת לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה שְׂיָךְ רַק לִיחִידֵי סְגֻלָּה וְכוּ'. וּבְאֲמַת הַכֹּל הוּא רַק מִהַדְּמִיוֹנוֹת וְהַפְּתוּיִים שֶׁהַכְּנִיס בּוֹ הַבְּעַל-דְּבָר, לְהוֹסִיף עַל הַצְּוִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִפִּילוֹ אַחַר-כֵּךְ לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, שְׂעַל-פִּי-רַב נוֹפְלִים אַחַר-כֵּךְ לְעַמֵּק ר'ע' וְחֻשָּׁף, שְׂכָבֵר קָשָׁה לְצֵאת מִשֵּׁם, שְׂזוּהִי תַאֲוֹת מְמוֹן וְכוּ'. וְרַבְּנוֹ ז"ל גִּלָּה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ו, חֵלֵק ב', סִימָן מַח), שְׂכָל אֵלוֹ הַסְּפָקוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְהַיִּסּוּרִים וְהַבְּלוּבִלִים שְׂעוֹבְרִים עָלֶיךָ, עָבְרוּ עַל כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת וְכוּ', וְהִנֵּה נִדְמָה לָהֶם שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ רוֹצֵה בָּהֶם כָּלֵל, וְאֵינוֹ פּוֹנֵה וּמְסַתְּפֵל עֲלֵיהֶם כָּלֵל וְכוּ', מִחֲמַת שֶׁרָאוּ שֶׁזֶה זְמַן רַב שֶׁהֵם מְבַקְּשִׁים וַיִּגְעִים, וְעוֹשִׂים וְעוֹבְדִים עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַדִּין הֵם רַחוּקִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ', וְאֵלוֹ לֹא הָיוּ מְחַזְּקִים עַצְמָן מְאֹד לְבָלִי לְהַסְתַּפֵּל עַל זֶה, הָיוּ נִשְׂאָרִים בְּמִקּוֹמָם הַרְּאִשׁוֹן, וְלֹא הָיוּ זוֹכִים לְמָה שֶׁזָּכּוּ. וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מְדַרְךָ זֶה לְבַלְבֵּל אֶת עַצְמָךְ בְּדַמִּיוֹנוֹת וְהַשְּׂפָלוֹת וְכוּ', שְׂאֵין יוֹצֵא מֵהֶם שׁוּם דְּבָר שֶׁל מִמֶּשׁ, רַק מְחַלִּישִׁים אֶת הַדַּעַת וְהַרְצוֹן וְכוּ', וּמְשַׁבְּרִים אֶת הַרוּחַ וְהַלֵּב לְגַמְרֵי, רַק חֲדָשׁ וְאֲמֵץ רְצוֹנָךְ וְכִסּוּפֶיךָ מְחַדָּשׁ, וְתִקְבֵּל עַל עַצְמָךְ מְרַגֵּעַ זֶה הַתְּקַרְבוֹת חֲדָשָׁה אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵל תְּסַתְּפֵל בְּעִנְיָנִים אֵלוֹ עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, וְאֲפִלוֹ עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵינוֹ הַיְקָרִים.

(ב) מי שהוא אנוס מלעשות המצוה — פוטרו הקדוש-ברוך-הוא מעשיחה.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ לֹאמַר: עֲנִין רַבְּנוּ ו'ל נְדָמָה לְמִטְבָּח
 שְׁמִבְשָׁלִים בּוֹ כֹּל מִיְּנֵי מֵאֲכָלִים טוֹבִים, עֲרָכִים וְנִעְיָמִים לַחֲדָף,
 וּמַעֲלִים רֵיחַ טוֹב, וַיֵּשׁ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׁתֵּי כְּתוּת, כֵּת אַחַת בָּאָה
 לְהַרְיֵחַ אֶת הַמֵּאֲכָלִים, וּמְרַגֵּשָׁה כֹּל מִיְּנֵי רֵיחוֹת טוֹבִים, וּמַעֲנֶנֶת אֶת
 עֲצָמָה עִם הַרֵיחַ לְבַד, וְכֵת שְׁנִיָּה אוֹכֶלֶת אֶת הַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים
 וְהַנִּעְיָמִים, וְלֹא דִי לָהֶם לְצֵאת עִם הַרֵיחַ הַטּוֹב. הֵינּוּ יֵשׁ מֵאֲנָשִׁי
 שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר בָּאִים וּמְסֻתּוֹבְבִים בְּחֻדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, כִּי מְרַגֵּשִׁים
 שָׁם אוֹר נִפְלֵא וְנוֹרָא, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְמַצֵּא בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם,
 אֲבָל אֵינָם מְקַיְּמִים לְעִבְדָּהּ וּלְמַעֲשָׂהּ מַה שֶּׁרַבְּנוּ ו'ל מְבַקֵּשׁ, אֲבָל יֵשׁ
 מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ אֲשֶׁר אֵינָם מְטַעִים אֶת עֲצָמָם, רַק מְשַׁתְּמָשִׁים בְּעֲצָמָם
 עִם הַעֲצוֹת וְהַדְּרָכִים וְהַהֲנָהגוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, וְהֵם גְּדֹלִים וּמְצַלִּיחִים
 וְכו'. עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְהִיּוֹת מְאוּתָם אֲשֶׁר טוֹעֵמִים מִן הַמֵּאֲכָלִים הַיְקָרִים
 וְהַעֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, וּמְתַנְהֲגִים עַל-פִּי דַעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה,
 וְאִזּוּ יִהְיֶה טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

וּבְאַמַּת אֵין לָךְ לְהַקְשׁוֹת עַל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים כָּלֵל, לְמַה
 אֵינָם מְקַיְּמִים דְּבַרֵי רַבְּנוּ ו'ל, כִּי שָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר עַל
 שְׁתֵּי הַכְּתוּת הַנ"ל נֶאָמַר (בְּמוֹסֵף שֶׁל שְׁכַת): "טוֹעֵמִיָּה חַיִּים זְכוּ, וְגַם
 הָאוֹהֲבִים דְּבַרֵּיהָ גְדֹלָה בְּחֻדְרוֹ", כִּי גַם מַעֲלָתָם גְּבוּהָהּ מְאֹד מְאֹד,
 כִּי עַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה אֵינָם מְתַנְהֲגִים, חַס וְשָׁלוֹם, עַל
 רַבְּנוּ ו'ל. וְאָמְרוּ חו"ל (בְּכָא קַמָּא צַב): כֹּל הַמְּחַבֵּר לְטָהוֹר — טָהוֹר,
 שְׁסוּף כֹּל סוּף גַּם הֵם יִמְשְׁכוּ אֶל רַבְּנוּ ו'ל בְּאַמַּת, וּבְפֶרֶט כִּי בְּעַקֵּר
 הָאֲמוּנָה בְּגִדְלַת רַבְּנוּ ו'ל הֵם שׁוֹיֵן, וְהֵבֵן.

עַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עֲבַר עֲלֶיךָ מַה
 שְׁעָבַר עִד עֲכָשׁוּ, צְרוּת וַיְסוּרִים, מְנִיעוֹת וְדַחְקוֹת, צְמִצּוּמִים, מְחֻלְקַת
 וּמְרִיבוֹת וְכו' וְכו', רְאֵה וְגַם רְאֵה לְשִׁכַּח הַכֹּל, וְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ
 לְהִיּוֹת מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הָאֲמֵתִיִּים, וְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו'ל, וְתִשְׁלִיךְ מִמֶּךָ
 עֲכָשׁוּ אֶת כֹּל הַדְּמִיוֹנוֹת, וּבְרַח לָךְ לְמְקוֹם מִיְחָד שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם,

וְתִתְמִיד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע שְׁכָל דְּבוּר שְׂאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, הִיא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וּבּוֹנָה לוֹ כְּלִים וְהִיכָלוֹת לְהַשִּׁיג בָּהֶם הַשְּׂגוּת אֱלֻקוֹת, וְלְהַרְגִישׁ עַל עֲצָמוֹ נַעַם זֵיו שְׂכִינָתוֹ יִתְבַּרֵךְ אֲשֶׁר "מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזָקָאל מַג, ב): "וְהָאָרֶץ הָאֵירָה מְכַבֵּדוֹ" וְגו', כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיווֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמָה שְׂאֵינוֹ יָכוֹל לְהַשִּׁיג אֶת זֶה, כִּי אֵין לוֹ כְּלִים לְזֶה, אָבֵל עַל-יְדֵי אוֹתִיּוֹת וְדַבּוּרֵי תְּפִלָּה שֶׁמְחַדֵּשׁ מִדַּעַת עֲצָמוֹ, בּוֹנָה לְעֲצָמוֹ כְּלֵי לְקַבֵּל שֹׁפַע אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לז), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים א, יא): "וַיְבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְכֶם", הֵינּוּ לְפִי הַדְּבַר בֵּין הַשֹּׁפַע, אִם הַדְּבַר, הֵינּוּ כְּלֵי הַשֹּׁפַע, הוּא בְּשִׁלְמוֹת וּבְמִלּוּאוֹ, אִזּוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל בּוֹ רֹב שֹׁפַע וְכוּ', עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן כָּל מָה שֶׁיִּרְבֶּה וַיִּתְמִיד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ וְשַׁעֲהַ בְּשַׁעֲהַ וְרַגַע בְּרַגַע לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה שְׂיֵאִיר עָלָיו אוֹר הַגְּנוּז (עֵין שָׁם, סִימָן טו), וַיִּזְכֶּה לְאוֹרֵייתָא דְעַתִּיקָא סְתִימָאָה וְכוּ', עֵין שָׁם.

וְרַבְּנּוֹ ז"ל סִפֵּר לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנד), שֶׁהֶעֱקַר מָה שֶׁהִגִּיעַ לְמַדְרַגְתּוֹ, הוּא רַק עַל-יְדֵי עֲנִינֵי פְּרָאסְטִיק'י, שֶׁהִיָּה מְדַבֵּר הַרְבֵּה וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפְּשִׁיטוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ לְמָה שֶׁהִגִּיעַ, וְאָמַר: אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲשֶׂה מִמְּנֵי מָה שְׂאֵנִי עֹתָה, דְּהֵינּוּ חֲדוּשׁ כְּזֶה, הֵייתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד מָה שֶׁעֲשִׂיתִי בְּשָׁנָה כְּלָה. וְהִיָּה מְתַגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר עֲבוּדַת פְּרָאסְטִיק, וְאָמַר, שֶׁדַּבֵּר עִם כְּמָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים, וְאָמְרוּ שָׁגַם הֵם לֹא זָכוּ לְהִגִּיעַ אֶל מַדְרַגְתָּם הַגְּבוּהָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲבוּדַת הַפְּשִׁיטוֹת, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ הַרְבֵּה, וְהִתְמִידוֹ יָמִים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ בְּשִׂיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם, כִּי מַעֲלַת הַתְּפִלָּה זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג

בשכל אנושי כלל. עד שאמרו חז"ל (ברכות לב:): גדולה תפלה יותר ממעשים טובים, שאין לה גדול במעשים טובים יותר ממשה רבנו, אף-על-פי-כן לא נענה אלא בתפלה וכו', עין שם; כי התפלה היא הורדת שפע גלוי אלקותו יתברך, ועל-כן מועילה התפלה על הכל, אף על העברות הגרועות ביותר, חס ושלום, כמו שאמרו חז"ל (הובא בילקוט תהלים, רמז תשסד), זה שאמר הכתוב (משלי יח, כא): "מנות וחיים ביד לשון" — לשונו של אדם מביאו לחיי העולם הבא, מי גרם לדוד לבוא לעולם הבא? פיו שאמר חטאתי, לפיכך האיר לו הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (תהלים יח, כט): "כי אתה תאיר גוי", ואומר (שם קיב, ד): "ירח בחשך אור לישראל" וכו', מכאן שמי שיודע בו, שחטא ומתפלל בכל יום על החטא, ונושא ונותן עם הקדוש-ברוך-הוא, מיד מוחל לו וכו', עין שם; וכך מה שמרבה בתפלה, ממשיך ומוריד את השכינה אליו, שנתגלה לו גלוי אור האצילות, שעל-ידי-זה בעצמו נתבטלות הקלפות שבא, בפרטיות על-ידי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עין בשער הכפונות דרושי הלילה (דרוש ז), שמבאר שם באריכות גדולה הפגם שפוגם בכל העולמות, ומסלק כל האורות, וחשך בעדו ולא אור לו. ולתקן זאת צריך להמית את כל המזיקין שבא בעוונותיו וכו', ולזה זוכים על-ידי שאנו מורידים שפע מזל אקדישא עלאה דאריך אנפין הנקרא דעת עליון וכו', שהוא שפע גלוי אלקותו יתברך, שעל-ידי-זה מרב אור הגדול המאיר בהתגלות הארה עצומה, כבר אין הקלפה יכולה להתגבר על האדם, והם מתים וכו', ולהמשיך השפע האלקי ממזל עלאה, זה זוכים על-ידי קריאת שמע שעל המטה, שאומרים בכל לילה (כפי גסח האר"ל שנבנה על רזין עלאין כידוע). וכתב מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי-הלכות (קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב), לומר קריאת שמע שעל המטה גסח האר"ל, הוא תקון גדול מאד לעון החמור שהוא הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, ובפרטיות הודוים שאומרים אז, שזה בחינת התפלה וההתבודדות. והעקר שיהיה עם אמת, שיבד דבוריו אליו יתברך

ד) שפע מזל הקדוש העליון של "אריך אנפין".

בְּאֵמֶת, וַיִּגְלֶה לוֹ אֶת כָּל לִבּוֹ, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל, אִיךָ שָׁבָא מִתְחַלֵּה אֶל הַחֹטָא הַזֶּה, וְאִיךָ שְׂרוּצָה לְצִאת, וְהַבְעַל-דְּבָר מִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר וְכוּ', כִּי עָקֵר מַעֲלַת הַיְהוּדִי שֶׁחָשׁוּב בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּשִׁמְתוּנִידִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאֵמֶת, שֶׁהוּא מוֹדֶה עַל הָאֵמֶת וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ: 'כְּזֹאת וְכֹזֶאת עָשִׂיתִי', אֲנִי מְחַל לִי, שֶׁזֶהוּ עָקֵר לְשׁוֹן וְדוּי — לְשׁוֹן מוֹדָה, שֶׁהוּא מוֹדֶה וּמִתּוֹדֶה שֶׁחֹטָא וּפָשַׁע נִגְדוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּזֹאת וְכֹזֶאת עָשָׂה, זֶה יִקָּר בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר שֶׁעַל-כָּל-פְּנִימִים מְכִיר חֹטָאוֹ, וּמְכַנִּיעַ אֶת עַצְמוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'. וְאָמְרוּ חַז"ל (תוֹרַת כְּהֻנִּים בְּחֻקֵּי): מִיֵּד שֶׁהֵם מִתּוֹדִים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיֵּד אֲנִי חוֹזֵר וּמִרְחַם עֲלֵיהֶם וְכוּ', וְכֵן הוּא בְּזֵהָר הַקְּדוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית נו): כָּל מֵאֵן דְּאוֹדֵי עַל חֹטְאֵיהֶם קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיק לֵיהּ וּמְחִיל לֵיהּ עַל חוֹבֵיהֶּ" וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; כִּי עַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים שֶׁמִּתּוֹדֶה בְּאֵמֶת, מוֹצִיא אֶת כָּל הַצְּרוּפִים הַרְעִים שֶׁנִּחְקָקוּ בְּעַצְמוֹתָיו (עֵינֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), וְזוֹכֶה לְהַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת עַד רִישָׁא דְּלֵא אֶתִּידְעֵי כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה בְּהַתְּגַלּוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, אֲשֶׁר אֵז "אֶת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ" (וְכֹרֶה יג, ב), וְאֵז יִתְגַּלֶּה כִּי הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הִיא בְּכָל פְּרֻט וּפְרֻט וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה, וַיִּכְרְכוּ עַל הַכֹּל 'הַטּוֹב וְהַמִּיטִיב', וְעַל-כֵּן עָקֵר תִּקּוֹן חֹטָא זֶה יִהְיֶה דִּיקָא עַל-יְדֵי דַעֲתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדֻקְנוֹ, שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אֵז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה לְקֹרָא כָּלֶם בְּשֵׁם ה'"; וְעַל-כֵּן עָקֵר תִּקּוֹן חֹטָא זֶה תְּלוּי בְּרַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, כִּי עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקְּדֻשׁ, הֵינּוּ לְקִדְשׁ אֶת לְשׁוֹנוֹ וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, יִכְנִיעַ וַיִּקָּרֵר אֶת חֻמֵּימוֹת תְּאַוֶּת נְאוּף מִמֶּנּוּ, וַיִּזְדַּבֵּךְ מֵחֹו וְדַעֲתוֹ (עֵינֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט), וְאֵז יִהְיֶה נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו וּמִכָּל גְּלוּתוֹ, כִּי עָקֵר הַצְּעֵר וְהַגְּלוּת נִמְשָׁךְ מִחֹטָא זֶה, כִּי (זֵהָר פְּנַחֶס רמד): מֵאֵן דְּזִרִיק פְּרוּרִין דְּנִהְמָא, עֲנִיּוֹת רְדִיף אֲבַתְרִיה, כָּל שְׂכָן מֵאֵן דְּזִרִיק פְּרוּרִין דְּמִחָא וְכוּ', שֶׁעֲנִיּוֹת גְּשָׁמִית וְרוּחַנִית יִרְדְּפוּ אַחֲרָיו, וְדַעֲתוֹ תִּהְיֶה

(ה) כָּל מִי שֶׁמוֹדֶה עַל חֹטְאֵיו, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ וּמוֹחֵל לוֹ עַל חֹטְאָיו.
 (ו) הָרֵאשׁ שְׁלֵא נוֹדַע.

(ז) מִי שֶׁזֹּרֵק פְּרוּרִי לְחֵם עֲנִיּוֹת וְדַפְת אַחֲרָיו, כָּל שְׂכָן מִי שֶׁזֹּרֵק פְּרוּרִי הַמֵּת.

מִצְמָצְמַת בְּגָלוֹת גְּדוּלָה, וַיְהִיָּה בְּמַחְלָקַת וּבְקַפִּידוֹת עִם הַכָּל, כִּי הַחֹטָא הַזֶּה נִקְרָא לְשׁוֹן 'בֵּיזִי', שֶׁהוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּבְקַפִּידוֹת (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), כִּי עַל-יְדֵי חֹטָא זֶה מְאַבְדִים אֶת הָאֱמוּנָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְאִם-כֵּן עַל-יְדֵי רַבּוּי תַּפְלוֹת וְשִׁיחוֹת בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, יִזְכָּה לְהַשְׁלִים אֶת הָאֱמוּנָה, וְיֵאִיר לוֹ אוֹר גְּדוּל וְנוֹרָא מְאֹד, אֲשֶׁר יַעֲוֹר עֵינָי הַקְּלָפוֹת, וְתַתְּבַטְלֶנָה מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי. וְהַעֲקָר הוּא הָאֱמוּנָה — לְהֶאֱמִין בְּאַמֶּת שְׂאִין שׁוּם מְצִיאֹת קֶטֶן וְגְדוּל, אֲפִלּוּ בְּעַל בְּחִירָה גַם שֶׁם מְלַבֵּשׁ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא שְׁלוּחוֹ שֶׁל מְקוּם בְּרוּךְ הוּא, וְכִשְׂמֵאֱמִין בְּאַמֶּת בְּזֶה, וּמְקַבֵּל הַכָּל בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה, אֵף שֶׁמְצַעְרִין וּמְבִישִׁין אוֹתוֹ וּמַחְלִישִׁין דַּעְתּוֹ וְכוּ', מִיָּד מֵאִיר עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹרוֹ, וְטוֹעֵם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִינוּ יָרָא מִשׁוּם בְּרָיָה, וְנִמְחָלִים לוֹ כָּל עוֹוֹנוֹתָיו, וְעוֹד יְכוּל לְהַעֲלוֹת נְשָׁמוֹת אַחֲרוֹת שֶׁנִּפְּלוּ וְנִפְגְּמוּ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עָקַר הַתְּקוּן עַל גְּלוֹת זִרְע לְבִטְלָה, שְׂיִהְיֶה רְגִיל לומר עַל כָּל מְאוֹרְעוֹתָיו וְעַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו גַּיִם זִו לְטוֹבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ, וְיִזְכָּה לְאֱמוּנָה, וְיִזְהַר מְאֹד מִכַּעַס וּקַפִּידוֹת יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה. וְעַל כָּלֵם, שְׂיִהְיֶה זֶהִיר לומר כָּל יְמֵי חַיָּו הַתְּקוּן הַכָּלְלִי שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא תְּקוּן גָּמוּר, וְתִכְף-וּמִיָּד כְּשֶׁאוֹמְרוֹ, לֹא יִחַשֵׁב כְּבָר בְּזֶה כָּלֵל, וְאֵל יִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ כְּבָר שׁוּם פְּחָדִים שֶׁל הַכָּל וְשׁוּם חֲמִירוֹת וּמַחְשָׁבוֹת יִתְרוֹת, כִּי הוּא תְּקוּן גָּמוּר, אֲשֶׁר לֹא נִתְגַּלָּה כִּי אִם לְרַבֵּנוּ ז"ל, כַּמּוּבָא בְּהַקְדַּמַת הַתְּקוּן הַכָּלְלִי.

וּבְנִדְאֵי אִם תִּזְכָּה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל — אֵין לְמַעְלָה מְזָה, וְעַל-יְדֵי תַּפְלָה תִּזְכָּה לְהַגִּיעַ לְשֵׁם, וְהַעֲקָר לֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ מְלַבְּקֵשׁ עַל זֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְהֵנָּה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה תִּרְאָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָךְ, שְׂאִתָּה רוּצָה לְזָכוֹת לְתְּקוּן, וְתִתְגַּלָּה לְאֵל, אֵינְךָ מִתְּנַגֵּד עַל הַצַּדִּיק, כִּי רַב הָעוֹלָם פְּגוּמִים מְאֹד מְאֹד וּמְלַכְלָכִים מְאֹד מְאֹד בְּפָגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָן, בְּאֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים בְּעֲצָמָם, וּלְכִסּוּף יֵשׁ עוֹד פְּגוּמִים וּמְלַכְלָכִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַמְּגַנִּים, שֶׁעוֹד יוֹצֵאִים לְהַתְּנַגֵּד עַל הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה,

על תכליתם הנצחית, על תקונם היחידי, ובנדאי הרחמנות גדולה עליהם עד מאד מאד (ואין כאן המקום להאריך בזה).

והנה, אהובי, אחי, חמדת לבבי, מאחר שזכית להתחרט על ההתנגדות שהיתה לך עד עכשו וכו', שכוח תשפח הכל, ותעביר מדעתך כל מיני מחשבות יתרות; וזכור מאמרם ו"ל (בכא מצינא פח): כל המשים עצמו כעבד על דברי תורה בעולם הזה, נעשה חפשי לעולם הבא וכו'. ותקבל עליך על התורה, להגות בכל יום במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקוני זהר, שלחן ערוך, לקוטי-מוהר"ן, ולומר על כל תורה התפלה מלקוטי-תפלות, וכן ללמד בלקוטי-הלכות, ומכל אלו השעורים יהיה לך סדר אחד בכל יום 'כסדרן' דיקא, הינו להתחיל מהתחלת הש"ס וכו' וכו', ובתר דאשתדל בר נש בהאי עלמא בדברים האלה קדשא בריה הוא מבשר ליה ואקדים לה לנשמתא שלם, הדא הוא דכתיב: "אל תירא אברם, אנכי מגן לך" (בראשית א, א) מכל ויינין בישין דגיהנם, שכרך הרבה מאד מאד בגין דכל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא ובי ואחסין ירותא אחסנתא בעלמא דאתי (ואזיל בתריסר אבבי)ט וכו' (עין זהר לך-לך פח). ואמרו חז"ל (ירושלמי ראש השנה ד, ח): פיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימכם; ואמרו (מנחות קי): כל העוסק בתורה, אינו צריך — לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם וכו', עין שם.

ובכאמת, חמדת לבבי, יש הרבה לכתב, וכל זה כתבתי רק בדרך כלליות, ואקנה שתוציא מזה איזו תשובה על ספקותיך. והשם יתברך יאיר עינינו באור תורתו.

הדורש שלומך...

(ט) ולאחר שעוסק בן-אדם בעולם הזה בדברי תורה, הקדוש-ברוך-הוא מבשר לו ומקדים לנשמתו שלום (בשורות טובות), ואומר לו: אל תירא אברם, אנכי מגן לך מכל המינים הרעים (הענשים) שבגיהנום, שכרך הרבה מאד מאד, בגלל שכל מי שעוסק בתורה בעולם הזה, זוכה ויורש ירושה (נחלה) בעולם הבא (והולך בשנים-עשר שצרים).

תשסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְצוּרַע ה'תשל"ג.

אֶף טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי, חֲמֻדַּת לְבָבֵי, הַבְּחֹר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבֵי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל
הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ'
... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמִינִי לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְתַמְחַל לִי
עַל שְׁלֹא זָכִיתִי לְהַתְנוּעַד עִמָּךְ כְּרָצוֹנְךָ, וְגַם לֹא עָנִיתִי לָךְ עַד עַכְשָׁו,
כִּי טְרֻדוֹתַי רַבּוּ מְאֹד, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֲקַוֶּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׁעוּד
נִזְכָּה לְהַתְנוּעַד יַחַד.

וְהִנֵּה בְּפִרְשָׁה זֹ, עֵקֶר פְּגָם הַמְצוּרַע, שְׁהוֹצִיא דְבָה רְעָה וְדַבֵּר
לְשׁוֹן-הָרַע, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה מְצוּרַע, וְאֶף שְׁעַכְשָׁו אֵי אֶפְשֶׁר לְרֹאוֹת
זֹאת, אֶף לְזַכֵּי הָרֹאוֹת נִכְר זֹאת, כִּי יֵשׁ גַּם מְצוּרַע בְּרוּחָנִיּוֹת, שְׁנִסְתָּם
מִמֶּנּוּ הַכֹּל, כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (תְּזַרֵּע מ.ט): מְצוּרַע דָּא סְגִירו
דְּנִהוּרָא עֲלָא, שְׁנִסְתָּם וְנִסְתָּר וְנִסְתָּלַק מִמֶּנּוּ אֹר הַחֲכָמָה הַעֲלִיּוֹנָה,
וְאִזּ הוּא חָשׁוּב-כְּמַת, כִּי נִכְרַת מִמְּקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה וְכוּ'. וְהַתְקוּן
שֶׁל הַמְצוּרַע וּרְפוּאָתוֹ הוּא עַל-יְדֵי "וְהוֹבָא אֶל הַכֹּהֵן" (וַיִּקְרָא יד, ב),
הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַתְּקָרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק, שְׁיִכּוֹל לְתַקְּנוּ וּלְהַמְשִׁיךְ לוֹ מִחֵין
חֲדָשִׁים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַלוּ עוֹנוֹתָיו (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן
קעז).

וְהַעֲקָר — עַל-יְדֵי "וְעַץ אֶרְזוּ וּשְׁנֵי תוֹלְעַת וְאֹזֵב" (וַיִּקְרָא שֵׁם, ד),
וְכִמוּ שְׁפִרְשׁ רַש"י הַקְּדוּשׁ: הַנְּגַעִים בָּאִים עַל-יְדֵי גִסּוֹת הָרוּחַ, כִּי
לֹא יִדְבַר אָדָם רַע עַל חֲבֵרוֹ, רַק כְּשִׁיגִים דְּעַתוֹ, וַיִּדְמָה שְׁהוּא גְדוּל

מהכל, שאז פוער פיו לדבר רע, שאז הולך לו שלא כסדר, כי נסתר ממנו סוד החכמה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב). ומה תקנתו ויתרפא? ישפיל את עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב, לידע שכחי מ"ה, אז יחזר וילך לו כסדר, ולא ידקדק על בזיון כבודו כלל, כי זהו עקר התשובה — לשמע בזיונו וידם וישתק (עין שם, חלק א', סימן ו'), שאז מאיר עליו רזא דכתרא עלאה, ויכול להרגיש עולם הבא בעולם הזה.

והנה עקר קלקולו היה על-ידי פיו שהיה פתוח, ודבר כל מה שעולה על רוחו, תקנתו — שידם וישתק כבהמה, ולא ידבר כלל, ויעשה גדר לא להתחיל לדבר. ורבנו ז"ל אמר (שם, סימן ט): ברית המעור וברית הלשון תלויים זה בזה, ועל-כן כשמרבה לדבר דבורים קדושים בתורה ובתפלה, יקרר ויכניע תבערת המדורה של ע' [שבעים] אמות, שהיא תאנת נאוף, והדבור דקדשה הוא כלי השפע (עין שם, סימן לד), בסוד (דברים א, יא): "ויברך אתכם באשר דבר לכם", הינו לפי הדבור בן השפע, אם הדבור הינו כלי השפע הוא בשלמות ובמלאו, אזי יכולים לקבל בו רב שפע וכו', עין שם; הינו להמשיך שפע אור החכמה שהוא כ"ח-מ"ה, ולידע, להודיע ולהודע פי הני"ה הוא האלקיים, וגם הטבע הוא השגחה, ועל-כן לעולם לא יתבלבל משום בריה, ויהיה תמיד דבוק בו בתברך בתורה ובתפלה, ויהיה תמיד בשמחה על נעם זיו חלקו שזכה להפרא מזרע ישראל, ששמחה זו עולה על הכל, ועל-ידי שמחה זו יזכה לעלות למעלה מנפשין ונשמתינן, ויזכה להשיגו בתברך למעלה מכל העולמות וכו' וכו' בלי שום לבושים וצמצומים (עין שם, סימן כד).

על-כן העקר לשמור מהיום את כלי השפע שהוא הדבור, ולהזהר מאד לכלי לטנפו, ולא לדבר מה שאינו צריך, ויחשב היטב לפני דבורו מה יצא מזה הדבור, ואם הוא דבור הגון וכו', ואז ילך לבטח דרכו.

ההכרח לקצור עכשו.

תרצה להתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, ותהיה עמם תמיד
בצותא.

הדורש שלומך...

תשסו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מצורע ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת אהובי, ידידי היקר;
הבחור הרוצה להכנס אל תוך שערי הקדשה על-פי דרך התם
והפשוט שקבלנו מהאי נחלא עמיקא וטמירא, מהמעין היוצא
מבית השם הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו
יאיר ויזרח לנצח נצחים סלה ועד.

מכתבך היקר שבו אתה מגלה פנימיות תשוקת לבך וכסופיך
אליו יתברך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד, ובפרטיות שקבלת
על עצמך על תורה, והתחלת סדר בש"ס ובארבעה חלקי שלחן
ערוך כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל. חזק ואמץ להיות חזק בזה
כל ימי חיך, וכשתזכה לסימם, תתחיל עוד פעם וכו', וכן תראה
לעשות לעצמך סדר ב"לקוטי מוהר"ן", ולומר על כל תורה התפלה
מ"לקוטי תפלות", שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה),
שמעלה שעשועים גדולים למעלה, אשר לא עלו שעשועים כא'
מימות עולם, עמד וראה וקבן, אם בעל נפש אתה.

והעקר שֶׁבְּכָל השְׁעוּרִים, צָרִיף לִידַע אֶת הַכָּלל הַגָּדוֹל: מַעַט גַּם כֵּן טוֹב, "אַבִּיסָל אִיז אויף גוט", כַּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וּבִאֲפִן כְּזֶה תִּזְכֶּה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה. כִּי עַקֵּר יְרִידַת וּנְפִילַת וְהִתְקַרְרוֹת הָאָדָם מִתּוֹרָה וְעִבּוּדַת ה', זֶה מִפְּנֵי שֶׁמִּקְבֵּל עַל עֲצֻמוֹ עִבּוּדוֹת וְשְׁעוּרִים גְּדוּלִים, וְאִז כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאִינוּ יְכוּל לְהִשְׁלִימָם, אִז נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וּמִתְרַשֵּׁל לְגַמְרֵי, וְאִינוּ עוֹשֶׂה כְּלוּם, אֲבָל עַל-יְדֵי עֲצָה זו — לְלַמֵּד מַעַט, אוֹ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְבּוֹדֵד מַעַט, וְאַחֲרֵיכֵן יִחְשַׁב, אוֹלֵי עוֹד מַעַט טוֹב וְכוּ', עַד שִׁיִּזְכֶּה בְּכָל יוֹם לַחֲטֹף הַרְבֵּה.

וְהִנֵּה עַקֵּר יְרִידַת וּנְפִילַת הָאָדָם הִיא מִחֲמַת פָּגַם הָאָמוּנָה, כִּי אִם יִזְכֶּה לְכַרוֹר וְזִכּוּף הָאָמוּנָה, וְיִדַע כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי יְדִיעָה זו, לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה וּמִשׁוּם חֵיָּה רָעָה וּמְלִיסִטִים וּמְזִיקִים וְכוּ', כִּי הֲלֹא אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְכֵן עַל-יְדֵי יְדִיעָה זוֹ יִנְצַל מִרְעוֹת רַבּוֹת אֲשֶׁר מְסַבֵּבוֹת אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים לז, ט): "רַבּוֹת רְעוֹת צַדִּיק, וּמִכָּלֵם יַצִּילֵנוּ הַיְוָ"ה", כִּי עַל-יְדֵי הָאָמוּנָה יִזְכֶּה לְהִקְרָא צַדִּיק וְיִנְצַל מֵהַכֹּל. וּבִאֲמַת מִי שֵׁישׁ לוֹ אָמוּנָה — תְּחִי חַיִּים, וְחֵי חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים, כִּי אִינוּ רוֹאֶה מִשׁוּם דְּבַר רַק אֶת יַד הַיְוָ"ה, וּמִסַּבֵּב בְּאֱלֻקוֹת כְּבִיַּת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שֵׁם פט, ט): "וְאֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" וְגו', וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָה לְבַטְּלוֹ וּלְבַלְבְּלוֹ מִעִבּוּדַתוֹ — הֵן בְּרוּחָנִי וְהֵן בְּגִשְׁמִי, כִּי הוּא גָּדֵל וְצוּמַח תְּמִיד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֵק א', סִימָן קנח), וְהוּא תְּמִיד בִּישׁוּב הַדַּעַת, כִּי שׁוּם בְּרִיָּה לֹא יְכוּלָה לְעַקְרוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי הוּא תְּקִיף בְּמַדַּת הָאָמוּנָה, וְכֵן אִינוּ כֹּכַעַס וּבְקַפְדוֹת, מֵאַחַר שִׁיּוּדַע, שֶׁכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו אֶפְלוּ מִבְּעַל בְּחִירָה, הַכֹּל הוּא יַד הַיְוָ"ה, וְהֵם שְׁלוּחָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי (חֵלֵין ז, ט): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֹא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרִיָּתָא מִן שְׁמַיָּא מְנוּ לִיה (בְּרַכּוֹת נח.), וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחֻבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת

חברתה אפלו כמלא נימא (יומא לח.), ואפלו צפורה קלילא מבליעדי שמיא לא מצתדע (ירושלמי שביעית ט, א), וכמאמר הבעל-שם-טוב הקדוש, שאפלו קש ותבן שנופל מעגלה, משגח באיזה אפן שיפל, ואיך שיהיה מנח על הארץ וכו', ואז כשאדם מכניס ידיעות אלו היטב בלבו, אז הוא מישב תמיד, והוא חי חיים נעימים, והוא שקט וקטוח, מאחר שמתחבא בסתר צל כנפיו יתברך, ומי יערב לבו לגשת אליו ולנגע בו. ולזכות לברור וזכוף האמונה הוא, על-ידי התגלות שער הנו"ן שגלה לנו רבנו ו"ל, שהוא תפלה והתבודדות, שתיחד לעצמו מקום פנוי שאין שם בני-אדם, ותשיח ותספר לפניו יתברך את כל לבו, וכל מה שעובר עליו, ותרבה לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה כתינוק קטן המדבר אל אביו.

והעקר — לעשות מתורות תפלות, הינו לבקש ממנו יתברך על כל מצוה ועל כל מדה והנהגה טובה, ועל כל עצה שגלה לנו רבנו ו"ל, שזכה לקיים הכל באמת, כי זו הדרך — לעשות מתורות תפלות, נמשכת מהתנוצצות המש"ח שיתגלה במהרה בימינו, וזו הדרך של התבודדות ורחמים ותחנונים, שיחה בינו לבין קונו, שהיא דרך ישנה מאוד מאוד מאבות העולם: אברהם, יצחק ויעקב, השבטים והנביאים, התנאים והאמוראים, רק נתחדשה על-ידי רבנו ו"ל, ובקרוב תתחדש על-ידי משיח צדקנו, כמו שכתוב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'". והאריך בזה מוהרנ"ת ו"ל בלקוטי-הלכות (ראש חדש, הלכה ה'), וכתב שם: מי שיהיה חזק בדרך הזו, ליחד לעצמו מקום פנוי, ויש"ח וידבר עמו יתברך מדי יום ביומו בעקשנות גדולה, וירבה בתפלה ושיחה בינו לבין קונו תמיד יהיה איך שיהיה, בנדאי סוף כל סוף תהיה אחריתו טובה, ויזכה לכל מה שזכו כל הצדיקים. ובלבד שיהיה עקשן גדול על דבר זה, ולא יסתכל על שום מונע ומעכב, יהיה איך שיהיה.

אָקוּהָ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, לְהִתְרַאוֹת עִמָּךְ פָּנִים אֶל פָּנִים, וְאִזּוּ נִשְׁמַח יַחַד בְּשִׂמְחָה שְׂאִין לָהּ קֶץ, עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ שְׂזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע מִרְבֵּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תשסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְתָּ לְסֹדֵר מְצוּרַע, שֶׁהִיָּה שִׁבְתָּ הַגְּדוֹל ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבִירָה הַרוֹצֶה לְהִתְחַדֵּשׁ בְּדֶרֶךְ הַחֲדָשָׁה וְהַיְשָׁנָה שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ וְהַנְּבִיאִים, הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים, שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, אֹרֵחַ הָאוֹרוֹת, אֹרֵחַ הַגְּנוּז וְהַצֶּפוֹן, רִישָׁא דְלֵא אֲתִידַע הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', הֵלֵא הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ מִיּוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שִׁבְתָּ-קִדְשׁ לְסֹדֵר תְּזַרִיעַ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְאִם אֶמְנָם עֲכָשׁוּ קִדְשׁ הַחֶג יֵשׁ טְרָדוֹת רְבוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְאִין הַפְּנָאִי לְהָאָרֶץ, אַף-עַל-פִּי-כֵן אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה, אֲרוּצָה דְּבָרֵי אֵלֶיךָ, מֵרַב אֲהַבְתָּנוּ יַחַד, שְׁאָנוּ שׁוֹתִים מִמַּעֲיָן אֶחָד, וַיְהִי אִיךָ שְׁיִהְיֶה, עַל-כָּל-פָּנִים נַחְזוֹר יַחַד עַל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה סִגְלָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה וְהַצְּלָחָה נְצָחִית בְּשַׁעַה שְׁמִדְּבָרִים מֵהֶם, וַיֵּשׁ בָּהֶם כַּח וְסִגְלָה לְעוֹרֵר וְלַחְזֹק וְלֶאֱמֹץ אֶת הַלֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְהִנֵּה בְּשׁוֹבַע זֶה קָרָאוּ פְּרִשְׁתָּ מְצוּרַע, וְכֵן חָלָה שִׁבְתָּ הַגְּדוֹל, שֶׁהִיא הַכְּנָה לְפִסְחָה, הָאֵרַת גְּאֻלְתָּנוּ.

וַיֵּשׁ לְקַשְׁרֵן וְלִשְׁלֹכֵן יַחַד עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְכִבֵּר אָמְרוּ חז"ל (בְּכָא מְצִיעָא פד): בְּאַתֵּר דְּמָרִי בֵּיתָא תְּלָא זַיִיגִיָּה,

כּוֹלְכָא רַעְיָה קוֹלְתִּיה תְּלָא^א, וְאָמַר מוֹהֲרֵנָּה ו"ל (לקוּטֵי-הַלְכוֹת, מְלַמְּדִים, הַלְכָה ד', אוֹת יג), שְׁבַדְבְּרֵי רַבְנֵי ו"ל אֵין שׁוּם דְּבוּר שְׁלֵא תְהִיָּה בּוּ כּוֹנְנָה נוֹרְאָה וְנִשְׁגָּבָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מָה שְׁאָנוּ יְכוּלִים לְמַצָּא אֵיזָה רְמִזָּה, אָנוּ מְחַבְּבִין לְהַתְיַגֵּעַ וְלְמַצָּא, "כִּי דְבָרִים הַגְּאָמְרִים בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ בְּפִרְט בְּמִדְרָגָה נִשְׁגָּבָה כְּזֹאת סוּבְלִים הַכֹּל, כָּל דְּבָרֵי אָמֶת שְׁמוּצָאֵין בְּהֵם כָּל אֶחָד כְּפִי דְעִתּוֹ" וְכוּ', עֵינְ שָׁם.

וְהִנֵּה עֵקֶר עֲנֵשׁ הַצְרַעַת אָמְרוּ חז"ל בְּגִמְרָא (עֵינְ עֲרִכִין טו).
 וּבְמִדְרָשִׁים (עֵינְ וַיִּקְרָא רַבָּה טז, א; וְכֵן שָׁם יח, ד), הוּא בְּשִׁבִיל פְּגָם
 הַדְּבוּר, שְׁקַלְקַל בְּלִשׁוֹנוֹ וְדַבֵּר דְּבוּרִים רַעִים, וּבְפִרְטִיּוֹת לְשׁוֹן-הָרַע,
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי
 בְּאָמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה
 שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְצָרִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר הַכֹּל שְׁלוּחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.
 עַל-כֵּן צָרִיף לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ (עֲרִכִין טו): כָּל
 הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע כְּאֵלוֹ כּוֹפֵר בְּעֵקֶר וְכוּ', כִּי אִם הָיָה לוֹ בְּרוּר וְזָכוּף
 הַאֲמוּנָה, שְׂאֵין בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, לֹא הָיָה מְדַבֵּר, כִּי הָיָה יוֹדֵעַ
 שֶׁהַכֹּל לְכָל — דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עַל מִי יְדַבֵּר וְכוּ', אִף זְעִירִין אֵינוּנָב שְׂיִזְכוּ לְהַתְגַּלּוֹת
 בְּרוּר וְזָכוּף הַאֲמוּנָה הַזֹּה, שֶׁהִיא עֵקֶר הַגְּאָלָה (עֵינְ לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנָּה, חֲלָק
 א', סִימָן ז'), עַל-כֵּן אָמְרוּ (בְּבָא בִּתְרָא קסח): הַכֹּל בְּלִשׁוֹן-הָרַע וְאַבְקָה
 לְשׁוֹן-הָרַע, כִּי אֵין מִי שְׂיִנְצֵל מֵהֵם וְכוּ', עֵינְ שָׁם; כִּי הוּא תְּלוּי
 בְּאֲמוּנָה, כִּי כָל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "אֵין
 אָנִי וְהוּא יְכוּלִין לְדוּר בְּעוֹלָם" (עֲרִכִין טו); כִּי בִּזְהָרָה שְׁמִדְבַר לְשׁוֹן-הָרַע,
 מְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נִגְעִים בְּאִים עָלָיו. וְאָמְרוּ בְּזִהָרָה
 הַקְּדוֹשׁ (תְּרוּעָה מ:ט): מְצוּרַע דָּא סְגִירוֹ דְּנִהוּרָא עֲלָהֵי וְכוּ', שֶׁהַכֹּל
 נִסְתָּר מִמֶּנּוּ וְכוּ', וְאֵינוֹ זוֹכֵה לְרֵאוֹת וְלְהִסְתַּכֵּל בְּהָאֶרֶת זֵיו שְׂכִינַתוֹ
 יִתְבָּרַךְ.

א) יתד שְׁהִיָּה הַגְּבוּר רְגִיל לְתַלּוֹת בּוּ כְּלֵי זֵינוּ, תְּלָה הַנְּכָל הַרוּעָה תְּרַמִּילוּ — רש"י.

ב) מְעִשִׂים הֵם.

ג) מְצוּרַע הוּא הַמְּכַסֶּה לְאוּר הָעֵלְיוֹן.

וְר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל סִפֵּר, שְׁאָבְיו שָׁמַע מִמוֹהֲרָנ"ף ז"ל,
 שְׁהִיָּה מִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל הַפּוֹגְמִים בְּדַבְרֵיהֶם נֶגְדַת הַמְּשָׁלָה, כִּי
 "פִּלְגֵי מַיִם לֵב מְלֶךְ בֵּיַד ה'" וכו' (משלי כא, א), וְכָל הַגְּזֵרוֹת הַמְּעִיקוֹת
 לְנַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לֹא יֵצְאוּ אֶלָּא מִלְּמַעְלָה, וְאִין שׁוּם עֲצָה אַחֲרַת,
 רַק תְּלֹת עֵינֵינוּ לְמָקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שְׁיִרְחַם עָלֵינוּ וְיִצִּילֵנוּ וְיִוְצִיאֵנוּ
 מִהַחֲשֶׁף לְאוֹר גְּדוֹל, "וְתִתְּבַטֵּל הַמְּלָכוֹת הַרְשָׁעָה, אֲשֶׁר מִסְתַּרְתַּת
 הַתְּגָלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ". וְכֵן בְּשַׁעֲבוּכֶרֶת עָלָיו אֵיזֹו צְרָה מְרָה מְאִיזָה
 פָּרֻט, גַּם-כֵּן אֵל יִפְקִיר דְּבוּרוֹ, וּמְכַל שְׁכָן שְׁלֹא יִהְיֶה רַ אַחַר מִדַּת
 הַדִּין כָּלֵל, רַק יִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִשְׁפָּף שִׁיחוֹ בְּרַחֲמִים
 וּבְתַחֲנוּנִים שְׁיִרְחַם עָלָיו, וְיֵצֵא מִעַבְדוֹת לַחֲרוּת, מִשְׁעַבּוּד לְגֵאֲלָה,
 מֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל, וְיִדַּע וְיֵאֱמִין, שְׁאֵלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִסְתַּתֵּר שָׁם,
 כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן קטו): "וְיֵעֲמֹד הַעֵם
 מִרַחֵק וּמִשָּׁה נִגְשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים" (שְׁמוֹת כ, יח), שֶׁהוּא
 מְצָא אֶת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ אַף בְּתוֹךְ הָעֵנָן וְהַחֲשֶׁף וְהָעֶרְפֶּל, שֶׁהֵם כָּלֵל
 הַהִסְתַּרְוֹת וְהַמְּנִיעוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה גְלוֹת מְצָרִים הֵיְתָה עַל-יְדֵי פִ'ה'-ר'ע' (פִּרְ'עָה') מְלֶךְ
 מְצָרִים שֶׁהוּא מְצָרִים, שְׁגוֹרִם צְמָצוּם הַמַּחֲזִין שְׁנִקְרָא יַם, כִּי (תְּהֵלִים
 קמח, ח): "רוּחַ סֶעֱרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ", עֶקֶר הָרוּחַ סֶעֱרָה שְׁנִתְּהוּהָ בְּמַחוֹ
 שֶׁל אָדָם, נִמְשָׁף רַק עַל-יְדֵי פָגֶם הַדְּבוּר (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן
 לח), וּמִזָּה בָּא, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְחִלֵּי הַנְּפִילָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
 כִּי נִלְחָצִין הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ (עֵינֵי שָׁם, סִימָן כט), וְכֵן עֶקֶר הַגְּלוֹת הַמְרָה
 הַזֹּו הִיא בְּשִׁבִיל שְׁנֵאת חָנָם, כִּי אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל, בְּעִוּוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
 לְסַבֵּל אֶת חֲבָרוֹ, אַף שְׁעוֹסְקִין בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת וּבְגַמְלִיּוֹת חֲסָדִים,
 מִפְּנֵי מַה חֲרַב? מִפְּנֵי שֶׁהֵיְתָה בּוֹ שְׁנֵאת חָנָם וְכוּ' (יְרוּשְׁלָמִי יוֹמָא א,
 א), עֵינֵי שָׁם. וּמִרַב שְׁנֵאת חָנָם אֵי אֶפְשָׁר לְהַתּוֹעֵד יַחַד וּלְדַבֵּר אֶחָד
 עִם הַשְּׁנִי, וּלְהַסְבִּיר אֶחָד לְחֲבָרוֹ מַהִי הַתְּכַלִּית שֶׁל כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה,
 וּמַה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת, וּלְהִיכָן נָשׁוּב וְכוּ', וּמִחֲמַת שְׁאִין מִתּוֹעֲדִים יַחַד,
 עַל-יְדֵי-זֶה נִתְאַרְכַּת הַגְּלוֹת, וְעוֹבֵר עַל רַבָּם כְּכֹל מַה שְׁעוֹבֵר, הַשָּׁם
 יִתְבָּרֵךְ יִרְחַם וְכוּ'.

וְהִגָּאֵלָה תְּהִיָּה עַל-יְדֵי דַעַת דְּמַשָּׁה: "אַתָּה הִרְאָתָ לְדַעַת, כִּי הִנְיָ"ה הוּא הָאֱלֹקִים" (דְּבָרִים ד, לה), שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח פִּיהֶם לְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה פֶּה-סַח (פֶּסַח), וְיִקְרָם (צְפִנְיָה ג, ט): "כִּי אִז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם ה'".

וְהִנֵּה עֲצָם הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ נִקְרָאת שַׁבָּת, כִּי הִיא שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא^ד (זֶהר הַקְדוּשׁ, יְתָרו פ.ח.), וּבּו "שַׁבָּת וַיִּנְפֹּשׁ" (שְׁמוֹת לא, יז), וְהִיא שְׁבִיתָא מִכָּלֵא כְּעִין עֲלֵמָא דְאַתִּי^ה, שְׁמַתְעַנְגִין בְּזִיו שְׁכִינְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל אֶחָד מִרְאָה בְּאֶצְבָּעוֹ: "זֶה הִנְיָ"ה קוֹיְנוּ לֹ" (ישְׁעִיָה כה, ט), וְעַל-כֵּן שַׁבָּת אִיהוּ שְׂלֵמָא דְעֲלָאֵי וְתַתְּאֵי (זֶהר הַקְדוּשׁ, קִרְח קעו:), וְאִז אֵין שׁוּם שְׁנָאָה וְקִנְאָה וְתַחֲרוּת וּמַחֲלָקָת, כִּי נִתְגַּלָּה שְׁהַכֵּל עֲצָם עַצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֶסּוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלָאכָה וְכו'. וְכִמוּ שְׁיִהְיֶה בְּעַת הַגָּאֵלָה, שְׁיִקְרָם (ישְׁעִיָה סא, ה-ו): "וְעַמְדוּ זָרִים וְרַעוּ צֹאנְכֶם וּבְנֵי נֶכֶר אֶפְרִיכֶם וְכַרְמֵיכֶם וְאַתֶּם כְּהַנִּי ה' תִּקְרְאוּ".

וּמוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל הַהֶאָרָה וְכָל מַה נֶּאֱרַע בְּאַמְצַע הַשְּׁבוּעַ מִתְחַלֵּת מִהַשַּׁבָּת שְׁקָדָם, דְּהָא כָּל שְׂיִתָּא יוֹמִין מִתְבָּרַכְאָן מִיּוֹמָא שְׁבִיעֵאָה^ז (זֶהר הַקְדוּשׁ, בְּשַׁלַּח סג:), כִּי שַׁבָּת הִיא הַנִּקְדָּה הַפְּנִימִית, וּמִמְנָה יוֹנְקִים כָּל הַשְּׂפָה יָמִים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מֵה). וְהִנֵּה הַתּוֹסְפוֹת (שַׁבָּת פו: דְּבוּר הַמַּתְחִיל "וְאוֹתוֹ") כְּתִבּוּ בְּשֵׁם הַמְּדַרְשׁ (פְּרָשַׁת בֵּא): כְּשִׁלְקָחוּ פִּסְחֵיהֶם בְּאוֹתָהּ שַׁבָּת נִתְקַבְּצוּ בְּכוֹרוֹת אַמּוֹת הָעוֹלָם אֶצֶל יִשְׂרָאֵל, וּשְׂאֵלוּם: לָמָּה הָיוּ עוֹשִׂין כֵּן, אָמְרוּ לָהֶן: זָבַח פֶּסַח לַה' (שְׁמוֹת יב, כז), שְׁיִהְיֶה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, הֵלְכוּ אֶצֶל אֲבוֹתֵיהֶם וְאֵל פְּרַעֲהַ, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׁיִשְׁלְחוּ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא רָצוּ וְעָשׂוּ בְּכוֹרוֹת מִלְחָמָה וְהָרְגוּ מִהֵן הַרְבֵּה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים קלו, י): "לְמַכָּה מִצְרַיִם בְּכּוֹרֵיהֶם", עֵין שָׁם; וּבִטּוֹר אֲרַח חַיִּים (סִימָן תל)

ד) שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ה) וְהִיא שְׁבִיתָה מִהַכֵּל כְּעִין עוֹלָם הַבָּא.

ו) הִיא הַשְּׁלוּם שֶׁל הָעֲלִיּוֹנִים וְהַמַּתְחִינִים.

ז) כָּל שְׁשַׁת יָמֵי הַשְּׁבוּעַ מִתְבָּרְכִים מִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי (שַׁבָּת).

כתב: "פֶּסַח מִצְרַיִם מִקְחוּ בְּעֶשְׂרֵי וְכוּ', וְהָיָה אֵז שֶׁבֶת וְכוּ', וְשָׂאלוּם הַמִּצְרַיִם, לְמָה לָּכֶם זֶה? וְאָמְרוּ: לְשׁוֹחֲטֵן לְשֵׁם פֶּסַח בְּמִצְוֹת ה' עָלֵינוּ וְכוּ', וְהָיָה שְׁנֵיהֶם קְהוֹת, וְנִפְלַל פֶּחַד עָלֵיהֶם וְכוּ'. וּבְשִׁבִיל שְׁנֵי טַעֲמִים אֵלוֹ נִקְרְאוּ שֶׁבֶת שְׁקָדִים פֶּסַח: שֶׁבֶת הַגְּדוֹל, עַל שֵׁם הַנֵּס הַגְּדוֹל שֶׁנַּעֲשֶׂה לָהֶם. וּבְאֲמַת לְפִי זֶה כָּבֵד הַתְּחִלָּה לָהֶם הַגְּאֻלָּה מִשֶׁבֶת עַל-יְדֵי גִדְל הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם בְּשֶׁבֶת זו, שֶׁהַכּוֹרִים בְּעֶצְמָם הִרְגוּ בָהֶם, וְכֵן נִפְלַל פֶּחַד עָלֵיהֶם בְּלִי לְהִרְע, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵת אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר קָשַׁר אֵת טְלֵהוּ בְּרַגְלֵי הַמָּטָה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן (מִיכָה ז, טו): "כִּי־מִי יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת", כְּמוֹ שֶׁאֵז יֵצְאוּ לַחֲרוֹת עַל-יְדֵי שְׁעַר הַחַמְּשִׁים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יג, יח): "וַיַּחְמְשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (עֵין בְּשַׁעֲרֵי אוֹרָה, שְׁעַר ח'), שֶׁנִּתְגַּלָּה עָלֵיהֶם אוֹר הָאוֹרוֹת, עֶצֶם הָאֲצִילוֹת, וַיִּרְדֵּה הַבִּינָה וְנִתְאַחֲדָה עִם הַמַּלְכוּת, וְהָיָה מִצַּד הַחֹסֶד דְּאֲבָרָהֶם שֶׁנִּקְרָא "גִּדְלָה" (שְׁזוּהִי שֶׁבֶת הַגְּדוֹל), כְּמוֹ-כֵן הַגְּאֻלָּה הַעֲתִידָה יָקִים בָּהּ (מְלָאכִי ג, כג): "הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לָכֶם אֵת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם הַיְיָ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא" (שֶׁהִיא הַפְּטָרַת שֶׁבֶת הַגְּדוֹל), כִּי מְשִׁיחַ צְדֻקָנוּ יִלְקַט וַיִּקְבֹּץ אֵת כָּל הַטּוֹב שִׁישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוּת, הַשְּׂכַמַת הַבְּקָר, הַלְכָה א'), וְעַל-כֵּן יִהְיֶה נִקְרָא גַם יוֹם בִּיאָתוֹ "יוֹם הַיְיָ הַגְּדוֹל", כִּי חֹסֶד נִקְרָא גִּדְלָה, וַיִּתְגַּלָּה חֹסֶד דְּאֲבָרָהֶם שֶׁהָיָה מְטָה כְּלָפִי חֹסֶד וּמְקַרֵב רַחוּמִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן יִתְגַּלָּה אֵז הַשְּׁלוֹם הַנִּפְלָא בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָה יא, ו): "וַיִּגַּר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ" וְגו', וּ"מְלָאָה הָאֶרֶץ דְּעָה" (שֵׁם יא, ט) וְגו', וַיִּהְיֶה שְׁלוֹם נִפְלָא בְּעוֹלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו), וַיּוֹכְלוּ לַגּוֹר בַּיַּחַד שְׁנֵי הַפְּכִים, מִחֲמַת גִּדְל הַדְּעַת שֶׁתִּתְפַּשֵּׁט אֵז, כִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעַדְיוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ הַנִּתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה, אֵז הוּא בְּשֵׁלּוֹם עִם הַכֵּל; וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה ט, ט): כְּשֶׁמְלַךְ הַמְּשִׁיחַ בָּא, אֵינוֹ פּוֹתַח אֶלָּא בְּשְׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָה נב, ז): "מָה נֹאוּ עַל הַהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׁר מְשֻׁמֵּעַ שְׁלוֹם", וְזֶה שֶׁאָנוּ מְזַכְּרִים גַּם-כֵּן (בַּהַפְּטָרָה שֶׁל שֶׁבֶת זו) הַפְּסוּק (מְלָאכִי ג, טז): "אֵז נִדְּבָרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ" וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי שֶׁנִּתְגַּלָּה הַשְּׁלוֹם הַנִּפְלָא, עַל-יְדֵי-זֶה

יכולים להתועד יחד ולדבר דבורים מהתכלית, ואין לשום אחד פונה אחת או נגיעה עצמית, רק כל פונתו לדבר ממנו יתברך ולגלותו ולפרסמו לכל באי עולם, שכל זה הוא דעת רבנו ז"ל, שהוא שער החמשים, לגלות ולפרסם אלקותו יתברך לכל העולם, והכל יפתחו פיהם וידברו עמו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו, וידורו יחד באהבה, אהבה ורעות. וזה שאמר רבנו ז"ל (סי' מו"ק, סימן רצב): העולם ראוי שיתמהו עצמם על [גדל] האהבה שבינינו. כי המקרבים אל הצדיק האמת באמת, שורה ביניהם אהבה ואהבה אמיתית בכלות הנפש, בלי שום קווי שכר, רק מרב אמתת מציאותו יתברך שהאיר בהם הצדיק האמת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואשר רק על זה כל פונת הבריאה. כמו שאמרו חז"ל במדרש (במדבר רבה יב, ד): לא ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם, אלא על מנת שיהיה שלום בין הבריות וכו', ע"ן שם.

נמצא, שכל הגאולה של פסח תלויה בשמירת הדבור, להזהר מ"פה-רע", רחמנא לצלן, ולהרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ולדבר עם חבריו רק דבורי תורה ויראת שמים, שבזה תלויה כל הגאולה. וכן הוא בגמרא (ערכין טו:): מה תקנתן של מספרי לשון-הרע? אם תלמיד חכם הוא — יעסק בתורה וכו', ע"ן שם; וכן הוא במדרש (ויקרא רבה טז, ט): אם הניבו שפתיו של אדם בתפלה, יהא מבטח שנשמעת תפלתו, מאי טעמא "בורא ניב שפתים שלום שלום" (ישעיה נז, יט) וכו', ופרש בעץ יוסף שם: בשתתפלה שגורה בפיו, סימן טוב לו, ומשום דמצורע מסתמא על-ידי תפלה מתרפא, מזכיר התפלה בכאן וכו', ע"ן שם; הרי שעקר תקון האדם לזכות לגאולה האמתית הוא על-ידי שקידה רבה בתורה ובתפלה, שאז על-ידי-זה יתקן הכל.

על-כן, חמדת לבבי, השלף את הנצרות והילדות ממך, ותקבל על עצמך מרגע זה לעשות התחלה חדשה, תזהר ללמד בכל שבוע הפרשה חמש עם רש"י, וכן תעשה לה סדר בששה סדרי משנה,

וְתַתְּחִיל מֵהַתְּחִלָּה, וְתִלְמַד פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיּוֹם אֶת
 כָּל שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה, וְתַתְּחִיל עוֹד פַּעַם. וְכֵן תִּקַּח לְעֶצְמְךָ עֲכָשׁוּ
 גְמָרָא מִסֵּכֶת בְּרִכּוֹת, וְתַתְּחִיל לְלַמֵּד דָּף אַחַר דָּף, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיּוֹם
 כָּל הַשָּׁס, וְכֵן תִּרְאֶה לְחַטֹּף אֶת הַמְדַרְשׁ מִפְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וּבִפְרָטִיּוֹת
 תִּכְנִיֵס מִחֵף בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, שְׂמָאד מְאֹד הַזְהִיר רַבְנֵי ו"ל עַל זֶה, וְאָמַר
 (שִׁיחוֹת־הֵר"ן, סִימָן כט), שֶׁהוּא חַיִּיב גְּמוּר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד שִׁלְחָן
 עֲרוּף בְּכָל יוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר. וְטוֹב לְחַלֵּק לַמּוֹד שִׁלְחָן עֲרוּף לְשָׁנֵי
 שְׁעוּרִים: שְׁעוּר פְּשוּט וְשְׁעוּר עִיּוֹן. שְׁעוּר פְּשוּט: מְחַבֵּר, רַמְ"א וְעַקֵּר
 בְּאֵר הַיֵּטֵב, לְלַמֵּד בְּתַפְלִיין קִדְּם "עֲלִינוּ", בְּשַׁעֲה שְׂיֵאמַר הַמְּאָמַר:
 "תִּנְא דְבֵי אֱלֹהֵי, כָּל הַשּׁוֹנֵה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מִכְּטַח לוֹ שֶׁהוּא בֶן
 הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂנַאָמַר (חֲבִקוּק ג, ו): 'הַלִּיכוֹת עוֹלָם לוֹ', אֵל תִּקְרִי
 'הַלִּיכוֹת' אֶלָּא הַלְכוֹת", וְאִזּוּ יִהְיֶה לוֹ שְׁעוּר בְּכַמֵּה סְעִיפִים, וְאַחֲר־כֵּן
 תֵּאמַר: "אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, תִּלְמִידֵי חֲכָמִים מְרַבִּים
 שְׁלוֹם" וְכוּ' [עֵינן בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן סב, עַל־יַדֵּי שִׁלְחָן
 עֲרוּף יִזְכֶּה לְשְׁלוֹם וְכוּ', עֵינן שֶׁם וְתַבִּין הַהֲמָשָׁף וְהַשְּׂיִכוֹת, וְהוּא תִקְוֹן
 נִפְלָא לְפָגֶם הָאֵמוּנָה וְכוּ', עֵינן שֶׁם]. וְאַחֲר־כֵּן יֵאמַר "עֲלִינוּ", וּבְאֶפֶן
 כְּזֶה יִהְיֶה לוֹ עֲנָנן קְבוּעַ לְחֹק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל יְמֵי חַיָּיו, וַיִּקְיֵם בְּזֶה
 רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְנֵי ו"ל. וְשְׁעוּר עִיּוֹן יִלְמַד בְּשַׁעֲה שְׂיֵהִיָּה לוֹ פְּנָאֵי: טוֹר
 וּבֵית יוֹסֵף וְשִׁלְחָן עֲרוּף עִם הַמַּגְנֵי אֶרֶץ. וּכְבָר יִדְעַת שְׂרַבְנֵי ו"ל רְצָה,
 שְׁכָל הַשְּׁעוּרִים יִהְיוּ כְּסִדְרָן דִּיקָא (עֵינן שִׁיחוֹת־הֵר"ן, סִימָן עו), וְלֹא לְדַלַּג
 מְעַנְנָן לְעַנְנָן וְכוּ', עֵינן שֶׁם.

וְעַל כֵּלָם — לְהִיּוֹת קְבוּעִים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּסִפְרֵי רַבְנֵי
 ו"ל, לְלַמֵּד הַתּוֹרוֹת מְאוּרְיִתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה, שֶׁהוּא הַ"לִּקוּטֵי־
 מוֹהַר"ן", וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מִ"לִּקוּטֵי־תְּפִלוֹת", שְׂאָמַר רַבְנֵי
 ו"ל (לִּקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלֵק ב', סִימָן כה), שְׂמַעְלָה שְׁעִשׁוּעִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה
 וְכוּ', עֵינן שֶׁם. וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּ"לִקוּטֵי־הַלְכוֹת", אֲשֶׁר
 עַל יְדוֹ לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל, כִּי הַרְגִיל בּוֹ, זוֹכֶה לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם, וַיֵּשׁ
 לוֹ חֲזוּק לְדַלַּג עַל כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וְהַשְּׁלָכוֹת וְכוּ', וְגַם אִם
 תִּרְצָה, תִּקְבַּע לְעֶצְמְךָ שְׁעוּר בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ וּבִתְקוּנִים בְּכָל יוֹם, כִּי

רבנו ז"ל אָמר (שיחות-הַר"ן, סימן קח), שְׁהֶאֱמִירָה בָּהֶם בְּעֶלְמָא מְעוּרְרָת
מֵאֵד מֵאֵד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנְּפֶשׁ.

וְהִנֵּה בְּכָל הַשְּׁעוּרִים הָאֵלוּ צָרִיךְ לִהְיוֹת מִתּוֹן מִתּוֹן בְּסִבְלָנוּת,
לְלַמֵּד מֵעַט וְעוֹד מֵעַט, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְאֵט לְאֵט לְעֵבֵר וְלִהְיוֹת
בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְאֶפְלוּ יִהְיֶה זְמַן שְׂיַעֲבֹרוּ עָלָיו טְלֹטוּלִים, מְנִיעוֹת
וּבְלִבוּלִים, גַּם-כֵּן לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, וַיַּחֲכֶה שָׁם בְּמָקוֹם שְׂאוּחָז, וְאַף
שְׂיִשְׁכַּח — אֵל יַחֲזוּר, וְאִזּוּ בְּאֶפֶן כְּזֶה יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמִבְקָשׁוֹ וַיִּצְלִיחַ
דְּרָכּוֹ. וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה י"ט, ב): מִי שְׂטַפֵּשׁ אוֹמֵר:
מִי יִכּוֹל לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה — נְזִיקִין ל' פְּרָקִים, כְּלִים ל' פְּרָקִים, מִי
שְׂפָקַח מָה הוּא אוֹמֵר? הַרִינִי שׁוֹנֶה שְׂתֵּי הַלְכוֹת הַיּוֹם, שְׂתֵּי הַלְכוֹת
לְמַחַר, עַד שְׂאֲנִי שׁוֹנֶה אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְכֵן בְּעֵנִין
הַשְּׂכָחָה שְׂמֵאֵד מְצוּיָה מְרַב דְּחֻקוֹת וּטְרָדוֹת וַיִּרְיֹדוֹת שְׂעוּבָרוֹת וְכוּ',
הַמַּחַח חֲלוּשׁ מֵאֵד, וְשׁוֹכְחִים מָה שְׂלֹמְדִים, שְׂגַם זֶה מְכַנִּים הַתְּרַשְׁלוּת
וַחֲלִישׁוֹת בְּלִמּוּד, צָרִיךְ לְזַכֵּר מָה שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן
כו), שְׂבַעוּלָם הֵבֵא יִזְכִּירוּ לוֹ כָּל מָה שְׂלֵמַד בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', עֵינַי
שָׁם.

וְהִנֵּה בְּכָל זֶה יֵשׁ עוֹד אַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה, וְאִין לִי הַפְּנָאֵי עֲכָשׁוּ,
וְאִם יִזְכֵּנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶכְתַּב קוּנְטָרַס בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ, אֲשֶׁר יִבְאֵר סֵדֵר
דֶּרֶךְ הַלְמוּד עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל.^ח

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלֹמָה...

תשסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר אַחְרֵי ה'תשל"ג, אֶסְרוּ חַג.

(ח) וְכִרְיָךְ הַשֵּׁם, זְכִינּוּ לְאוּרוֹ, הֵלֵא הוּא קוּנְטָרַס "סֵדֵר דֶּרֶךְ הַלְמוּד", שְׂרָאָה אוֹר שְׁנַיִם מִסְפָּר לְאַחַר
מִן, וּמֵאִזּוּ וְעַד עַתָּה נִדְפְּסוּ וְנִתְפָּשְׁטוּ בְּעֶשְׂרוֹת רַבּוֹת שֶׁל מַהְרִי"וֹר וְהַמְאֹת אֶלְפֵי עֲתָקִים.

חיים ושלום, בְּרָכָה וישועה ירדפו אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר
הַחֶפֶץ ומשׁתַּוְּקָק לְהַכְנִיס אֶל תּוֹךְ הַקְּדוּשָׁה עַל־פִּי דָרָךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט,
שְׁקִבְלָנוּ מֵהַאִי נַחְלָא עֲמִיקָא וטְמִירָא, אור האורות, היוצאת מִשְׁלֵשׁ
ראשונות דְעֵתִיק וכו', נחל הנוֹבֵעַ בוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה וכו' ...
גרו יֵאִיר ויִזְרַח לְנֶצַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרְךָ קִבְלָתִי מְזֶה שְׁלֵשָׁה שָׁבוּעוֹת, אָךְ מֵרַב טְרָדוֹת
הַחֵג, לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשְׁיִיבְךָ, וּבְאַמַּת גַּם עֲכָשׁוּ אֵינִי יוֹדֵעַ מַה
לְהַשְׁיִיב עַל כָּל קְשִׁיּוֹתֶיךָ שְׁאַתָּה מִקְּשָׁה וכו', כִּי בְאַמַּת אִם נִזְכָּה
לְיִשׁוּב הַדַּעַת אַמְתִּי, אֲשֶׁר אֵין אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר
— הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר הִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה,
אֲזַי כָּבֵר יִשְׁכַּח מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַפְּתוּיִים, ויִזְרַק מֵעֲלָיו כָּל הַקְּשִׁיּוֹת
שֵׁישׁ לוֹ עַל זֶה אוֹ עַל זֶה וכו', וְכֵן כָּבֵר לֹא יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דָּבָר
וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם וכו', רַק יִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ עֲצוֹת ויִחְשַׁב מִחֲשָׁבוֹת
אֵיךְ יִזְכָּה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמוֹ, שְׁגָם הוּא יִזְכָּה לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ
כִּי "אֵין עוֹד מְלַבְדוֹ", וְאֲזַי יִהְיֶה בְּחֵרוּת לְגַמְרִי, בֶּן חוֹרִין אַמְתִּי וכו',
וְכָל זְמַן שֶׁאֵין בוֹ יְדִיעָה זוֹ, אֲזַי עֲדִין הוּא מְסַבֵּב בְּחֻשָׁף וּבְדִינִים,
בְּקְשִׁיּוֹת וּבְסִפְקוֹת, עַד שֶׁנִּתְעַקְמִים לְכַבּוֹ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרִי, וְהוּא תָּמִיד
מְבַלְבֵּל וכו'.

וְאִפְלוּ כְּשֶׁנִּפְלַל לְמָקוֹם שֶׁנִּפְלַל עַל־יְדֵי חֲטָאִיו וְעוֹנוֹתָיו, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, גַּם־כֵּן אֶסוּר לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְלִחְשֹׁב עַל עֲצָמוֹ, וּלְהַקְשׁוֹת
קְשִׁיּוֹת עַל עֲצָמוֹ, רַק יְסִיר הַכָּל מִדַּעְתּוֹ מַה שֶׁעָבַר עָלָיו עַד רִגַע
זֶה, ויְדִין אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי כִּף סִבְבוּ עִמּוֹ בְּאִפְסָן שִׁיתְחִיל
מִחֲדָשׁ, כִּי לְפַעְמִים נִדְמָה לְאָדָם שֶׁהוּא כָּבֵר בַּעַל מְדַרְגָּה וְהַשִּׁיג כָּבֵר
מַה שֶׁהַשִּׁיג וכו', אֲזַי פְּתֹאֹם בָּאָה אֵלָיו יְרִידָה וכו', וְהַכָּל מְלַמְעָלָה,
כְּדִי שִׁידַע שְׁעֲדִין אֵינֶךָ יוֹדֵעַ כָּלֵל. וְעֲצָתְךָ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה,

אָשֶׁר זָהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם, שְׁנִקְרָא 'הוֹלָךְ' וְלֹא 'עוֹמֵד', וְכָל מֵה שְׁנוֹפֵל וְכוּ', וְהוּא מִתְגַּבֵּר וּמִתְחַזֵּק וּמִתְאַמֵּץ בְּכָל כּוֹחוֹ לְהִתְחַלֵּל מִחֲדָשׁ, כְּמוֹ-כֵן מַעֲלָה שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעֲלָה וְכוּ', וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִשְׁתַּבַּח עִמּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: רְאוּ בְּנֵי זֶה, אֲשֶׁר נִשְׁלַךְ בְּרַפְשׁ וְטִיט כְּזֶה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מֵיֵאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְהוּא מְטַפֵּס וְעוֹלָה מִיִּרְיָתוֹ הָעֵמֶקָה, וּמִשְׁתַּדֵּל לְרַחֵץ אֶת עֲצָמוֹ מִזְהֵמַת תְּאֵנוֹתוֹ וְכוּ', וְאֶף שְׁבִין כֶּף וּבִין כֶּף בְּשַׁעַה שְׂרוּצָה לְעֵלוֹת וּלְנִקּוֹת אֶת עֲצָמוֹ, מִפִּילִים אוֹתוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, תִּדַּע שֶׁזֶה הַכֹּל כְּדֵי לְנִסּוֹת אֶת תֵּם לְבַבְךָ, אִם אַתָּה רוֹצֵה בְּאֵמֶת לְצֵאת וּלְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ וְרוֹאֵה אֶת גְּדֵל הַשְּׁעֲשׂוּעִים שֵׁישׁ לוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל הָעֵתְקָה שְׂאֵתָה נִעְתָּק מִגְּשָׁמִיּוֹתָךְ, הֵייתָ רוֹקֵד כָּל הַיּוֹם, וְלֹא הֵייתָ לֶךְ שׁוֹם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, רַק הֵייתָ בּוֹרַח יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּבְאֵמֶת צָרִיךְ לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ בְּקֶשֶׁר אֲמִתִּי וְנִצְחִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, "הִנֵּה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, אֲנִי כְּבֹר לֹא אֶחְזוֹר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ תַּעֲבֹר עָלַי אִיזוֹ יִרְיָדָה שָׂרָק תַּעֲבֹר, חֵס וְשָׁלוֹם, תְּמִיד אֲשַׁתַּדֵּל לְבָרַח לְמָקוֹם מִיַּחַד שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחֲתֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו", וְאִז כְּשִׁיְהִיָּה חֲזָק בְּדַעַתוֹ מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יִתְפַּעֵל מִשׁוֹם דְּבָר וּמִשׁוֹם בְּרָיָה הַרוֹצֵה לְרַחֵקוֹ מֵאָבִיו שְׁבַשְׂמִים, אִז סוּף כָּל סוּף יִנְצַח בַּמִּלְחָמָה, וְיִזְכֶּה לְחַזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ וְכוּ'. וּבְלִבְד, אֶהוּבִי, יְדִידִי, שֶׁתְּהִיָּה חֲזָק וְאֲמִיץ מְאֹד בְּדַעַתְךָ "לְכָלִי לְחַזוֹר לְאַחֲרַי, יַעֲבֹר עָלַי מֵה" וְכוּ'. וְרְאוּ לָנוּ לִילֶךְ עִם הַהִתְגַּלּוֹת שְׁגִלָּה לָנוּ רִישָׁא דְלֹא אֶתִּידַע וְלִית מֵאֵן דְּקִיָּמָא בֵּיהָ וְכוּ', עַל-פִּי "אַזְמַרְהָ לְאַלְקֵי בְּעוֹדִי" (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַפְב), לְחַפְּשׁ בְּעֲצָמוֹ וּבְאַחֲרִים נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְלָדוֹן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, וְלְהִסְתַּכֵּל תְּמִיד רַק עַל הַצַּד הַטּוֹב שֵׁישׁ בּוֹ וּבְאַחֲרִים.

תְּהִלָּה לְאֵל עֹבֵר עָלֵינוּ הַחֵג הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה 'זִמַּן חֲרוּתֵנוּ', וְאַכְלָנוּ מִצָּה שֶׁהִיא מִיכָלָא דְמַהִימְנוּתָא^ב, וְנִזְהַרְנוּ, תְּהִלָּה לְאֵל,

א) הָרֵאשׁ שֶׁלֹּא נוֹדַע וְאֵין מִי שִׁיעֵמַד עָלָיו.
ב) מֵאֲכָל הָאֲמוּנָה.

מחמץ, אֲשֶׁר עִם זֶה אַתָּה יָכוֹל לְרַקֵּד כָּל הַשָּׁנָה, שְׂאִיף שֶׁהוּא "ברוך
הוא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאנוּ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי", אֲשֶׁר הַשְׂמִיחָה הַזֹּאת
עוֹלָה עַל כָּל הַשְׂמִחוֹת וְכוּ'. וּמִזֶּה־נִּבְּרָתָ "וְלֹא גָלָה" (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, הַשְׂכַּמַּת
הַבְּקָר, הַלְכָה א'), אֲשֶׁר עַל־יְדֵי הַרְבֵּה זֶה לְחַפְּשׁ נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְלִדְוֹן אֶת
עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, וְלִהְסַתֵּכַל רַק עַל הַטוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, תִּהְיֶה גְּאֻלָּה עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ צְדֻקָּנוּ וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וְר' נַחֲמָן
טוֹלְטֵשִׁינְעֵר ז"ל תִּלְמִידוֹ, הִזִּיה רְגִיל לְסַפֵּר, שֶׁשָּׁמַע פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר
מִפְּי הַקְּדוֹשׁ: נֶאֱהָר 'אַזְמַרְהָ', נֶאֱהָר 'אַזְמַרְהָ', הִינּוּ שֶׁצָּרִיף לִילֵף רַק
עִם הַהֲתַגְלוֹת הַזֹּאת, וְלִמְצֹא בְּעֲצָמוֹ וּבְאַחֲרִים רַק הַנִּקְדוֹת הַטוֹבוֹת.
וּפְעַם נִסַּע עִמּוֹ בְּדֶרֶךְ, וְלוֹו אוֹתָם הִרְבֵּה אַנְשִׁים, וְחִזַּר אַז עַל הַתּוֹרָה
'אַזְמַרְהָ'. וּכְשִׁפְּסִים, אָמַר לוֹ: "אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהַתּוֹרָה הַזֹּאת נִתְּיָשְׁנָה
אַצְלִי, לֹא! נֶאֱרַר זֵי אִיז שֶׁפִּיגֵל נִי". כָּל־כֵּף הִיָּתָה חֲדָשָׁה אֲצִלוֹ, מִכָּל
שָׁכֵן אִיף צָרִיכָה לְהִתְחַדֵּשׁ אֲצִלְנוּ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ וְכוּ'.

וְהָאֲרִיז"ל אָמַר לְתִלְמִידוֹ רַבֵּי חַיִּים וַיִּטְאֵל, בְּדוֹרוֹת אֵלּוֹ כְּשֶׁהָאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי עוֹשֶׂה אִיזוֹ מִצְוָה אוֹ דְבָר שֶׁבִּקְדָּשָׁה, אֲזִי הוּא חֹשֵׁב לְמַעַלָּה
כְּאֵלּוֹ הִיָּה הַדְּבָר נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַתַּנְאִים וְכוּ'. וְזֶה אָמַר לְפָנַי אַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה, מְכַל שָׁכֵן עֲכָשׁוּ, אֲשֶׁר כָּבַר עָבַר עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל מֵהַ
שְׁעָבָר: הִרְיָגוֹת וְשִׁמְד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, צְרוֹת וְגִלְיוֹת הִרְבֵּה מְאֹד, עַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כָּל דְבָר קָטָן שֶׁעוֹשִׂים בְּשִׁבְלֵי יִתְבָּרֵךְ, מַעַלָּה
שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֵלּוֹ הִיָּה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַתַּנְאִים
וְכוּ'. וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן לו'): עוֹד יִהְיֶה זְמַן, שְׁמִי
שִׁיָּהִי אִישׁ כְּשֶׁר פְּשׁוּט, יִהְיֶה חֲדוּשׁ גְּדוֹל כְּמוֹ הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב זי"ע.

וּבְאַמַּת דְּבָר זֶה תִּלְוִי בְּנִקְדַת הָאֲמוּנָה, כִּי אִם יִזְכֶּה לְבִרְוֹר וְזִכְרוֹן
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אַז הִיָּה רוֹקֵד כָּל הַיּוֹם עַל הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ
לוֹ, כִּי הֲלֹא אִם אֵין עִמּוֹ רַק מְצוֹת צִיצִית, גַּם־כֵּן יָכוֹל לְרַקֵּד כָּל הַיּוֹם
עִם צִיצִית, וְאִף שֶׁיֵּשׁ בְּנוֹ רַע הִרְבֵּה מְאֹד, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים, הֲלֹא

(ג) רַק 'אַזְמַרְהָ'.

(ד) רַק הִיא חֲדָשָׁה וּמְבַרְקָה כְּרֵאִי.

כַּגְגֵּד זֶה יֵשׁ בָּנוּ טוֹב הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, אָנוּ מְלֵאִים מְצוֹת
 כְּרֵמוֹן: צִיצִית, תְּפִלִּין וְכוּ', שְׂבֵת וְכוּ', וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ
 יָכוֹל לְהַחְיֹת אֶת עַצְמוֹ: "תִּהְיֶה לְאֵל, אֵיךְ שֶׁהוּא יֵשׁ בִּי מְצוּהָ זוֹ"
 וְכוּ' וְכוּ'.

וְר' לִוִי יִצְחָק (נִירוּ גְאִיר) [ו"ל] סִפֵּר שֶׁשָּׁמַע כַּמָּה פְּעָמִים מִפִּי
 ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ו"ל, שֶׁלְּנוּ אֵין כַּח לְלַחֵם עִם הָרַע, אָנוּ צְרִיכִים
 לַעֲשׂוֹת רַק טוֹב, וְאִזּוּ הָרַע מִמִּילָא יִפֹּל, כַּאֲשֶׁר אָמַר פֶּעַם רַבְּנוּ ו"ל
 לְאַחַד: אַתָּה עֲשֵׂה טוֹב, וְאִזּוּ הָרַע מִמִּילָא יִפֹּל. וְכָל הַנִּקְדוּת הַטּוֹבוֹת
 שִׁיזְכֶּה לְמַצָּא בְּעַצְמוֹ, יָבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל תַּכְלִית הַשְּׂמִיחָה, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר
 הַשְּׂלֵמוֹת שֶׁצְּרִיף הָאָדָם לְזִכּוֹת אֶל זֶה בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ
 וְטוֹב לֵב תָּמִיד, כִּי "עֹז וַחֲדוּהָ בְּמִקּוֹמוֹ" (דְּבָרֵי הַיָּמִים-א טז, כז), וְאֶצְלוֹ
 יִתְבָּרַךְ הוּא מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם הוּא בְּעַצְבוֹת, זֹהֵי גְלוּת
 הַשְּׂכִינָה מִפֶּשׁ (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הוֹדָאָה, הַלְכָה ו'), וְצְרִיף לְעַסֵּק בְּעַלִּית
 הַשְּׂכִינָה מִגְלוּתָהּ. וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי מְצִיאת נִקְדוּת טוֹבוֹת אֶצֶל כָּל
 אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אֵיבָרֵי הַשְּׂכִינָה וְכוּ'. וְאָמַר ר' אַבְרָהָם בֶּר'
 נַחֲמָן ו"ל: "מֵיט שְׂמִיחָה הָאֵט מְעַן גְּאֹרְנִישֵׁט וּוּאָס אָן צוּ וּוְעֶרֶן,
 אַדְרָבָה מֵיט יַעֲדֵעַן שְׂמִיחָה אִיזוּ דְעֵר מְעַנְטֵשׁ זַייעֵר מְצַלִּיחַ בְּגִשְׂמִיּוֹת
 וּבְרוּחֵי-חַיִּים, וּוִי דְעֵר הַיִּילִיגֵעֵר רַבִּי בְּרַעֲנַגֵּט אֵין סִפֵּר הַמְדוּת" (אוֹת
 שְׂמִיחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׂמִיחַ תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ.

וְצְרִיף שֶׁתִּדַּע אֲשֶׁר לְהַגִּיעַ לְתַכְלִית הַשְּׂמִיחָה, הִיא הָעֲבוּדָה
 הַכִּי קָשָׁה, כִּי טָבַע הָאָדָם לְהַמְשִׁיךְ תָּמִיד אַחַר הָעַצְבוֹת וְהַמְרִירוֹת
 מְרַב פִּגְעֵי הַזְּמַן שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו וְכוּ', וְעַל-כֵּן צְרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל
 הַפְּעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם, שִׁיזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגַת הַשְּׂמִיחָה, שֶׁהִיא תַּכְלִית
 הַמְדֻרְגָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁצְּרִיף הָאָדָם לְזִכּוֹת אֵלֶיהָ בְּזֶה הָעוֹלָם, שִׁיזְכֶּה
 לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת הַמְצוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָה לְמַעְלָה מִנְּפִשִּׁין, רוּחִין

(ה) עִם שְׂמִיחָה אֵין מַה לְהַפְסִיד, אַדְרָבָה עִם כָּל 'שְׂמִיחָה' [שֶׁהָאָדָם שְׂמִיחַ] — הוּא מְצַלִּיחַ מְאֹד
 בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחֵי-חַיִּים כְּמוֹ שֶׁמְבִיא רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּסִפֵּר הַמְדוּת...

אֲשֶׁר תִּשְׁחַח בְּנַחֲל קַעֲט

וְנִשְׁמָתִין, שְׁהֵם הָעוֹלָמוֹת, וְזוֹכָה לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִי שׁוּם לְבוֹשִׁים וְצִמְצוּמִים, בְּבַחֲיַנַּת מְטִי וְלֹא מְטִי (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד).

וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁצָרִיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, עַד שְׁיִשְׁכַּח לְגַמְרֵי אֶת דְּאֲגוּתוֹ וְאֶת צְרוּתוֹ וְאֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו. וּבִקְאֻמַּת מִי שֶׁהוּא תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים וְנִעְיָמִים וְאֲמִתִּיִּים. עַל כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וְנִעְיָמִים וְאֲמִתִּיִּים, יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְשִׁמְחָה אֶת נַפְשׁוֹ, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכֹב, וְגַם הַנְּבִיאִים וּבְנֵי הַנְּבִיאִים, הֵיזָה לְפָנֵיהֶם תָּמִיד תּוֹף וְנִבֵּל וְכַנּוּר (עִין מְלָכִים ב ג טו), וְרָקְדוּ וְשָׂרוּ בְּקַבְּעוֹת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִמְשְׁכָה עֲלֵיהֶם הָאֵרֶת הַנְּבוּאָה. וְאָמַר הָאֲרִיז"ל, שְׂאִין לָךְ דְּבַר הַמוֹנֵעַ הַהִשְׁגָּה כְּמוֹ הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, וְכֵן גָּלָה לְאִישׁ סוּדוֹ, אֲשֶׁר הוּא הַגִּיעַ לְמִדְרַגְתּוֹ רַק עַל-יַדֵּי שִׁמְחַת הַמְּצוּוֹת. וּמוֹהַר"ן ת"ו ל אָמַר פְּעַם לְאַחַד מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ: אִם הֵייתָ תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, לֹא הֵייתָ רוֹאֵה פְּנֵי גִיּהָנוּם. וּבִקְאֻמַּת זֶה תְּלוּי בְּזָה, כְּפִי הַשִּׁמְחָה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְחַיּוֹת חַיִּים אֲמִתִּיִּים בְּחִינַת גִּן-עֵדֶן, וְלִהְפֹךְ — כְּשֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּמְרִירוֹת וּבְעֲצָבוֹת, אִזּוֹ הוּא טוֹעֵם טַעַם הַגִּיּהָנוּם מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעַל-כֵּן מַה לוֹ וְלָמָּה לוֹ לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֶת הַגִּיּהָנוּם.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט), שְׁעַל-יַדֵּי הַשִּׁמְחָה יִזְכֶּה שְׁיִשְׁמַר אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִפְּגַם הַבְּרִית הַבָּא מִהַקְּלָפָה שְׁנוֹקְרָאת עַל שֵׁם הַיְלָלָה וְהַמְרִירוֹת כְּפִדוּעַ.

וְהַגָּה, יְדִידֵי הַיְקָר, הֵיזָה רְאוּי לְהַאֲרִיף לָךְ, אִף טְרַדוּתֵי רַבּוֹ מְאֹד, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְגַם אֶת כָּל זֶה אֲנִי כוֹתֵב לָךְ בְּדַרְךָ, וּבְכַפְרִיּוֹת שְׁסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדְךָ — הַכֹּף בְּהֵם, וְאִזּוֹ לֹא תִצְטָרֵךְ לְשׁוּם דְּבוּרִים שְׁבַעוּלָם, כִּי תִמְצָא שֵׁם הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד וּמְצַפֶּה לְרְאוּתְךָ...

1) מְגִיעַ וְאִינוֹ מְגִיעַ.

תשס"ט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, ידידי היקר, השותה ממי
הנחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה מסוד של ראשונות דעתיק
וכו' ... גרו יאיר ויזרח לגצח.

מכתבך מיום שני לסדר תזריע לנכון קבלתי, אף דמיתי שאזכה
לראותך בחל המועד פנים אל פנים כאשר כתבת, אבל כפי הנראה
התגברו המניעות שלך, ועל-כן אמרתי להשיב על מכתבך בפה
ששאלת בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א', מהו הפרוש של הענין,
שעכשו עקר החשיבות והחן הוא אצלם, אבל על-ידי התורה נתעלה
החן והחשיבות של ישראל וכו'.

אהובי, ידידי, כשהאיש הישראלי הולך ומתנהג על-פי התורה,
אז נמשך עליו חן וחשיבות גדולה, והכל מקנאים בו אפלו אמות
העולם, כי על-פי התורה חי חיים של צניעות, חיים של קדושה,
חיים של טהרה, חיים של ישוב הדעת, ואינו אץ להעשיר, ואינו
צריך שום מותרות, מה שאין בן פשנתרחקים מהתורה, חס ושלום,
ונמשך אחר הגשם, אז כל החן והחשיבות אצלו וכו' וכו', והוא יותר
חשוב בעולם, וכל מה שרחוק הוא מהתורה, חס ושלום, כמו-כן
נחשבים אצלו יותר הבלי העולם הזה, ועל-כן כל החשיבות והחן
הוא אצלם, בעוונותינו הרבים, אבל על-ידי התורה פשוברח אל
התורה הקדושה, ומתנהג על-פי התורה, אז נתעלה החן והחשיבות
של ישראל, כי רואה שכל מה שיש לגויים ולמי שרודף אחרי הבלי
העולם הזה, הוא רק דמיון ושטות גדולה, "כי לא במותו יקח הכל,

לא ירד אחריו כבודו" וגו' (תהלים מט, יח), ועקר החן והחשיבות הוא רק על מי שמתנהג על-פי התורה הקדושה וכו'.

ובמה ששאלת (שם) כי האיש הישראלי צריך תמיד להסתפל בשכל של כל דבר וכו', מהו ענין השכל שיש בכל דבר? אהובי, ידידי היקר, צריך לחקק בדעתו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך המציא כל נמצא, ועל-כן צריך להרגיל את עצמו להסתפל בחיות אלקות שיש בכל דבר, ולידע שבכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והוא מתלבש עצמו בלבוש הזה שהוא רואה: דומם, צומח, חי, מדבר. ואז כשירגיל את עצמו בדרך הזו, יאיר לו השכל שהוא החיות אלקות שיש בכל דבר להתקרב אל השם יתברך על-ידי אותו דבר שהוא רואה, כי השכל הוא אור גדול ומאיר לו בכל דרכיו כמו אור השמש. וזו היתה עבודת יעקב אבינו, שקבל מאבותיו: אברהם ויצחק, שגלו אלקותו יתברך לכל באי העולם, והוא מסרם לבניו, ובפרטיות לבנו יוסף, שהיה עקר תולדותיו, כמו שנגאמר (בראשית לו, ב): "אלה תלדות יעקב יוסף", ועל-ידי-זה נצל מכל נסיונותיו שעברו עליו במצרים, ואף בתקף התגברות הקלפה עליו, דמות דיוקנו של אביו נראתה לו, שקשר עצמו בו יתברך, והתנהג כמנהג אביו, שהסתפל בחיות אלקות שיש בכל דבר, ועל-ידי-זה נצל אז מכל רע, כי מי שיש לו דעת, ויודע מעט מגדלת אדונינו הבורא יתברך שמו, כמו שכתוב (תהלים קלה, ה): "כי אני ידעתי כי גדול ה' ואדנינו מכל אלקים", ואי אפשר להסביר זאת לא בכתב ולא בעל-פה, כי גדלת השם יתברך היא רק לכל חד כפום מה דמשער בלביה, כמו שמובא בזהר הקדוש (וירא קג:): "נודע בשערים בעלה" (משלי לא, כג) — לכל חד לפום מה דמשער בלביה. ומי שזוכה לשער בלבו את גדלת השם יתברך, בודאי אצלו אינו נחשב שום דבר לנסיון, ואינו צריך שום התגברות על זה כלל וכו', והכל שטות ושגעון אצלו וכו' (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן עב). וזה שמתחיל השלחן ערוך ב"שויתי הו' ה' לנגדי תמיד" (תהלים טז, ח), אשר הוא הפלל הגדול בתורה ובמעלות הצדיקים,

אֲשֶׁר הוֹלְכִים לִפְנֵי הָאֱלֹקִים וְכוּ', וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ בִּידְעָה בְרוּרָה, אֲשֶׁר מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבַּרֵּךְ, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ עוֹמֵד עָלָיו וְרוֹאֶה וְצוֹפֶה מְעֻשָׂיו, אֲזִי הוּא מְתַנְהֵג כְּבָר בְּאִפְן אַחַר לְגַמְרֵי. וְאִם-כֵּן כָּל הַשְּׁלֶחֶן עָרוּף תְּלוּי בְּסַעֲיָה הָרֵאשׁוֹן הַזֶּה, כִּי זֹהִי הַפְּרָשָׁה הַקְּטָנָה שֶׁכָּל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּהּ. וּכְשֶׁיִּרְגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ בְּדִבְרֵךְ וּבְאִפְן הַזֶּה, אֲזִי יֵאִיר לוֹ תְּמִיד, וְיִהְיֶה תְּמִיד מְיֻשָּׁב, וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְּמַטָּה אֲלָא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה (חֲלִיז ז:), וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בָּמָה שֶׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֲפֹלוּ כְּמֵלֵא נִימָא (יומָא לח.), וְאֲפֹלוּ רִישׁ גְּרַגְיָתָא מִן שְׁמַיָא מִנּוּ לִיה (בְּרִכּוֹת נח.), וְאֲפֹלוּ צְפוּרָא קְלִילָא מִבְּלִעְדֵי שְׁמַיָא לֹא מִתְצַדָּא* (ירושלָּמי שְׁבִיעִית ט, א). וְזֶהוּ עֵקֶר הַהִסְתַּכְּלוֹת — בְּשֶׁכָּל וּבַחֲיֹת אֱלֹקוֹת שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבַר וְכוּ'.

וְשִׁמְעָתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ: שׁ'כֵּל' רֵאשִׁי תְּבוֹת (אֵיכָה ב, ט): "שׁ'פְּכִי כִּפְמִים ל'בֶּךְ" וְגו', שֶׁצָּרִיף לְהוֹצִיא לְעֲצוּמוֹ רְמִזִּים מִכָּל דְּבַר — דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וְלַעֲשׂוֹת מְזָה תְּפִלוֹת, וְלִשְׁפּוֹף לְבוֹ כְּפִמִּים נֹכַח פְּנֵי ה', וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן. וְעוֹלָה בְּקִנְיָה אֶחָד עִם כָּל הַנְּי"ל, כִּי בְּאֶמֶת זֶהוּ סִימָן שְׁאוּחֻז בְּזָה, הֵינּוּ בַּהִסְתַּכְּלוֹת בַּחֲיֹת אֱלֹקוֹת שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבַר, וּמִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׁכִינְתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּשֶׁנִּפְתַּח פִּיו וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּשִׁיחָה — זֹו תְּפִלָּה כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כְּמוֹ שֶׁלְּמַד אוֹתָנוּ רִישָׁא דְלֹא אֶתְיַדַּע, וְלִית מֵאן דְּקִימָא בֵּיה — רַבְּנּוּ וְי"ל. וְאִם אֵינוֹ מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הַסִּימָן שֶׁהוּא עֲדִין רְחוּק מֵאֲמוּנָה מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וּבְאֶמֶת אִם הִיָּה יוֹדֵעַ הָאָדָם בִּידְעָה בְּלֹב שְׁלָם, שֶׁמֵּלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, וְדַאי הִיָּה מִתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה, וְהִיָּה מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכוּן אֶת דְּבָרָיו,

* אֲפֹלוּ מִי שְׁיִישׁ לוֹ הַתְּמַנּוֹת פְּחוּתָה כְּמוֹ הַמְּמַנָּה עַל הַזְּכָלִים — גַּם זֶה מֵהַשְּׁמִיִּם, וְאֲפֹלוּ צְפוּרָא קְטָנָה מִבְּלִעְדֵי רְשׁוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֵינָה נִצְוָה.

אָשֶׁר תּשׁע בְּנַחַל קפג

אָף הַיּוֹת שֶׁהָאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ יְדִיעָה זֹאת בְּלֵב שָׁלֵם, לְכֵן אֵינוֹ מִתְּלַחֵב
כָּל-כָּף וְאֵינוֹ מְדַקְדֵּק כָּל-כָּף. וְכָל אֶחָד כְּפִי מַעֲוֵט יְדִיעָתוֹ, כְּמוֹ-כֵן
מִתְרַשֵּׁל מְזֵה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב).

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי, מֵאַחַר שֶׁחִמַּל עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזָכִינוּ
לְהִתְוַדַּע מֵאוֹר נִפְלֵא כְּזֶה, אוֹר הָאוֹרוֹת, הַנִּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
וְאוֹי לָנוּ לְהִתְחַדֵּשׁ עִכְשָׁו מִחֲדָשׁ, וְלִהְתַּחִּיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּעֵקֶשׁנוֹת גְּדוּלָה, וּנְגַלֶּה אֶת אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל חַבְרֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תּשׁע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיֵגוּ אֵל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַרוֹצֵה
לְהַכְנִס אֵל תּוֹף שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָף הָאֵמֶת וְהַפְּשׁוּט שֶׁקְּבַלְנוּ
מִהַנִּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹחַח
סֵלָה וְעַד.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי עוֹד קָדָם הַחֵג, וּמְרֹב טְרִדוֹתֵי, בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים,
לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, לְהַשִּׁיב לְךָ עַל כָּל עֲנִינֵיךָ אֵין הַפְּנָאֵי,
וּבְכַרְטִיּוֹת כִּי "הַקֶּץ לְדַבְרֵי רוּחַ", וְאָנוּ צְרִיכִים לְחֹשֵׁב עַל אַחֲרֵיתָנוּ
בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה, מֵהַ תְּהִיָּה הַתְּכָלִּית שְׁלָנוּ, לְהִיכֵן נִחְזוֹר,
וְעַם מֵהַ נִחְזוֹר. עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל שְׁעָה מִחֲדָשׁ מִמָּשׁ,
וְלַעֲשׂוֹת בְּכָל שְׁעָה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, עַל-כָּל-פְּנִים מִשְׁעָה זֹאת אֲזַכֶּה
לְקַדֵּשׁ אֶת עֲצָמֵי בְּקִדְשָׁת הָעֵינַיִם לְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל בְּמִקּוֹם מְגִנָּה וְכוּ',

קפד אֲשֶׁר תִּשְׁעָא בְּנַחֵל

וְכֵן לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵי מִשְׁעָה זֶה לְבָלִי לְכַעַס וְלְבָלִי לְהַקְפִּיד עַל שׁוֹם בְּרִיָּה וְכוּ', וְכֵן בְּעֵנֵן ה'שְׂמִיחָה', לְהַתְחִיל עַל-כָּל-פְּנִים מִשְׁעָה זֶה, וְכֵן בְּעֵנֵן לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּהַתְמַדָּה, וְכֵן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה לְעֲשׂוֹת מִשְׁעָה זֶה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְלִהְיוֹת רְגִיל בְּשִׂכְחָה דְקַדְשָׁה, לְשַׂכַּח תְּמִיד אֶת הָעֵבֶר, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן עֶרֶב) הַהַתְגַּלוּת שֶׁל "הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמָעוּ" (תְּהִלִּים צה, ז), לְזַכֵּר תְּמִיד שֶׁאֵין לָנוּ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְלַעֲוֹלָם לֹא נִבְלָבֵל אֶת עֲצָמֵנוּ מִהַיּוֹם הַקּוֹדֵם וּמִיּוֹם הַמָּחָר, רַק הַיּוֹם דִּיקָא, וּמוֹהֲרָנֵי ו"ל חֲדָשׁ לָנוּ בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר גַּם אֶת הַיּוֹם צָרִיף לְחֵלֶק לְשַׁעוֹת, וְלִידַע שֶׁכָּל שְׁעָה הִיא עֵנֵן אַחַר לְגַמְרֵי, וּבְכָל שְׁעָה יָכוֹל לְחַטֵּף אִיזוֹ טוֹבָה, וְעַל-כֵּן אֶחָז תְּמִיד אֶת הַמּוֹרָה-שְׁעוֹת (הַזְּיִיגְעֵרָא) לְפָנֵי עֵינָיו, וּבִאֲפֹן כְּזֶה חֲטָף בְּכָל שְׁעָה מִימֵי חַיָּו אֵיזָה טוֹב, אֲשֶׁרִי לוֹ.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקֵנוּ, שֶׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה וּמַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְתִהְיֶה לָאֵל, אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עַל אֹר גְּנוּז וְנִעְלָם כְּזֶה, הָאֹר שֶׁיִּתְגַּלֶּה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ לְכָל הָעוֹלָם.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מְרַב טְרִדוֹתֵי, וְאִם יִרְצֶה הֵשֵׁם, עוֹד חֲזוֹן לַמּוֹעֵד לְהַתְנוּעֵד יַחַד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...
...

תִּשְׁעָא.

בְּעֵזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר קְדוּשִׁים ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִרְדְּפוּ וַיִּשְׁיגוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבָרָה הַיָּקָר
 לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ...
 גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח סֵלָה וְעַד.

מִכְתָּבָה הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד נִשְׁבַּר לְבִי עַל גְּדֹל הַצְּרוּת
 וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבָרִים עָלַיָּה, וְאִין בְּפִי מְלִים וְדַבּוּרִים לְנַחֲמָה וּלְהַפְיָג
 צַעֲרָה הַקָּשָׁה, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בְּיָדָהּ, טוֹב יוֹתֵר שֶׁתִּבְרַח
 אֲלֵיהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנִפְשָׁה הַעֵינָפָה וְהַצְּמָאָה וְהָרַעֲבָה וְכוּ',
 וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכֶּה לְבָרַח עִכְשָׁו אֶל הַתּוֹרָה "תִּקְעוּ אַמוּנָה"
 (לְקוּטֵי-מוֹהָרִין, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), וְכֵן לְלַמֵּד כָּל הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיִכוֹת אֲלֵיהָ
 מִלְּקוּטֵי-הֲלָכוֹת, וּתְדַקְדַּק בְּכָל עֲנָיִן וְעֲנָיִן הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וּבִפְרָטִיּוֹת
 בְּעֲנָיִן תְּקוּן הַמְּשַׁפֵּט, לִידַע שְׁצַדִּיק וַיִּשָּׂר ה', וְצָרִיף לְהַשְׁלִיף שְׁכָלוֹ
 וְדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְלִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְאִז יִתְרַץ לוֹ הַכֹּל, וַיִּזְכֶּה
 לְהִבִּין בְּדַבָּרִים שֶׁהֵם לְמַעֲלָה מְשַׁכְּלוֹ וְחֲכָמָתוֹ וְכוּ'.

וְעַל כָּלֵם — לְחַפֵּשׂ בְּעֵצְמוֹ תָּמִיד אֵיף אוֹחַז בְּנִקְדַּת הָאֲמוּנָה.
 וְצָרִיף שֶׁתִּדַּע שְׁעַל נִקְדַּת הָאֲמוּנָה — לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ,
 שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר,
 הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, צָרִיכִים מְסִירוֹת נִפְשׁ מִפֶּשׁ
 בְּכָל רָגַע וְרָגַע מִחֻדָּשׁ, וַיִּקְיָם "בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ" (מְשַׁלֵּי ג, ו), שֶׁהִיא
 הַפְּרָשָׁה הַקְּטָנָה שֶׁכָּל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּהּ, כִּי עַל-יְדֵי נְפִילַת הָאֲמוּנָה
 עוֹבֵר עָלָיו מָה שְׁעוֹבֵר — צַעַר, מְכַאוּבִים וּמְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ'
 וְכוּ'. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה הִיא בְּמִקּוֹם שְׂאִין הַשְּׁכָל מִבִּין וּמְשִׁיג
 וְכוּ'. וְעַל-כֵּן לְזְכוּת לְאֲמוּנָה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם כְּשִׁישְׁלִיף אֶת שְׁכָלוֹ
 וְדַעְתּוֹ, וַיִּדַּע תָּמִיד שְׂאִינוֹ יוֹדַע כָּלֵל, רַק יִהְיֶה רָגִיל לוֹמַר: "אֲנִי
 מְאָמִין בְּאֲמוּנָה אֲמִתִּית, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שְׂאִין מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֶיךָ
 כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתֶיךָ", וְאִין שׁוּם עֲנָיִן נַעֲשֶׂה
 מִעֵצְמוֹ, כִּי אֶפְלוֹ רִישׁ גְּרַגְיָתָא מִן שְׂמִיא מִנּוּ לִיה (בְּרִכוֹת נח.), וְאֶפְלוֹ

צפּוֹרָא קלילָא מבלעדי שמיא לא מתצדא^א (ירושלמי שביעית ט, א; ועין בראשית רבה עט, ו), ואז כבר לא יירא משום דבר ומשום ברירה, כי אין מי שייטיב לו, ואין מי שיירע לו, כי הלא הכל בידו ובכרשותו ותברך, ועל-ידי תקף ברור וזכוף האמונה יזכה שיזדכך מחו ויהיה מישב מאד מאד, מאחר שאינו רואה משום דבר רק עצם עצמיות אלקותו ותברך המלבש בזה הדבר, ולכן יזכה לחדש חדושים חדשים ודבורים יקרים להחיות נפש כל חי, כי על-ידי טהרת המח-מחשבה, נעשים דבורים אמתיים להחיות, לתקן ולאמץ כל הנפשות הירודות והנפולות המנחות בעמק שאול תחתיות ומתחתיו וכו', ועל-ידי תקף האמונה הפשוטה בו ותברך, אז יזכה להיות תמיד בשמחה, וכן יפתחו לבו ודעתו, ויהיה רגיל לדבר עמו ותברך כְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, מאחר שהוא מאמין שהשם ותברך אתו, עמו ואצלו, וכן יזכה להיות תמיד בשלום עם כלם, אפלו עם גוי בשוק, ואף שיצצרהו ויבזהו הוא יודע שיש פה יד השם, והם רק שליחי המקום, ועל-כן למה לו לקפץ ולכעס עליהם.

אף תדע שלענגין זה צריך מסירות נפש בכל רגע ורגע, ולהיות מוכן ומזמן להחזיר את נשמתו לבורא עולמים בכל רגע ורגע, ולא תהיה לו שום התקשרות אל זה העולם כלל, רק בחיצוניות ידמה שהוא מערב עם הבריות, אבל בפנימיות צריך להיות בטל ומבטל, שבור ומשבר כחרס הנשבר, ויהיה קטן בעיניו מאד מאד, עד שיטעם וירגיש שאבד שני העולמות כאחד, ואז כשיגיע לרגע הזה, אז הוא דבוק בו ותברך בדבקות אמיתית, ומקשר כל העולמות וכו' ומיחדם ביחוד נורא ונפלא מאד מאד וכו'; אשרי הזוכה להגיע לרגע אמת כזה, ולידע שהוא אינו כלום ואין לו שום דבר — לא עולם הזה ולא עולם הבא, ואינו מצפה לשום גמול — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שאז הוא קרוב מאד מאד אל מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא וכו'.

(א) אפלו מי שיש לו התמנות פחותה כמו הממנה על הזבלים — גם זה מהשמים, ואפלו צפור קטנה מבלעדי רשותו ותברך אינה נצודה.

אף צָרִיף אֶז הַתְחַזְקוֹת עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יִפְּלֵ
בְּכַעַס וּבְקִפּוּדוֹת, וַיִּדְבֹּר דְּבָרִים בְּטָלִים וּקְלָלוֹת וְכוּ', כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם
מִתְגַּרֵּה מְאֹד מְאֹד עַל אָדָם כְּזֶה, וּמְקַנָּא בּוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי זוּהִי מִדְּרָגָה
נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה וְכוּ'.

אָחִי הַיְקָר, בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר אָנִי מְרַמֵּז לָךְ, וַיּוֹתֵר אֵין הַפְּנָאִי
לְרֶשֶׁם עַל פְּנֵי הַפֶּתֶב, רַק תַּעֲזִין וְתִלְמַד בְּכָל הַנִּל, אֶז תְּבִין הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד,
וּמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ תָּמִיד.

תשעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסִדְר קְדוּשִׁים ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר, הַבְּחוּר
הַשׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי וְשִׁמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְרֵאוֹת אֶת
תְּשׁוּקַת לְבָבְךָ אֶל הַתְּכֵלִית הַנְּצָחִית. אֲשֶׁרִינוּ וּמָה טוֹב חֲלָקֵינוּ, שְׁזָכִינוּ
לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר מְעוֹרֵר אוֹתֵנוּ מִשְׁנַתְנוּ הַעֲמָקָה, וּמֵאִיר
כְּנוֹ דַעַת הָאֱמֶת, לִידַע, לְהֵאֱמִין וּלְהִרְגִישׁ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְהַכֹּל לְכֹל מִשְׁגָּח בְּהִשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וְעַל-כֵּן מָה וּלְמָה לָנוּ לְהַתְּבַלְבֵּל
מֵאֲחָרִים, כִּי אֶפְלוּ רִישׁ גְּרָגִיתָא מִן שְׁמַיָּא מִנוּ לִיה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חַז"ל
(בְּרֻכּוֹת נח.), וַאֲיִן אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וַאֲיִן מְלָכוֹת נוֹגְעַת
בְּמְלָכוֹת חֲבָרְתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא (יּוֹמָא לח.), וּבְאֱמַת כְּשִׁתְּסַתְּכַל בְּעֵין

הַאֲמַת, תִּרְאֶה אֲשֶׁר עָקַר כָּל הַיְרִידוֹת שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד, הוּא רַק מִפְּנֵי שִׁמְתִּבְלָבֵל מֵאַחֲרִים הֵן לְטוֹב וְהֵן לְהַפְּךָ, וְצָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לִילֵף עִם הַהֲתַגְלוֹת שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ וְ"ל עַל הַפְּסוּק (יחזקאל לג, כד): "אֶחָד הִיָּה אֲבָרָהִם", שֶׁאֲבָרָהִם אָבִינוּ עָבַד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּבַחֲיִנַת 'אֶחָד', שֶׁהִיָּה יְחִידִי בְּעוֹלָם, וְלֹא הִסְתַּכַּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב מִבֵּית וּמִבְּחוּץ וְכוּ', וְגָלָה מוֹהֲרָנוּ ת"ו"ל (לקוטי־הַלְכוֹת פֶּסַח, הַלְכָה ט'), שֶׁזֶּה בַּחֲיִנַת סְפִירַת הָעֶמֶר, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ויקרא כג, טו): "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם", וְדַרְשׁוּ חז"ל לָכֶם — לְעֲצֻמְכֶם וְכוּ', הֵינּוּ שֶׁכָּל אֶחָד צָרִיךְ לְסַפֵּר סְפִירַת הָעֶמֶר לְמְנוֹת אֶת יָמָיו וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְכוּ', וְלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מֵאַחֲרִים כָּלֵל וְכוּ', יְהִיֶּה אֵיךְ שֶׁיְהִיָּה וְכוּ', וְלִפְעָמִים נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ מִחֲמַת שְׁנֵדָמָה לוֹ שֶׁחֲבָרָיו בְּנֵי גֵילוֹ טוֹבִים מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ חֲלִישוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה מְזֵה, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁחֲבָרָו מְקַרֵּב רְחוּקִים, וְהוּא עֲדִין וְכוּ', אֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל בְּעֲנִינִים כְּאֵלוֹ, אֲסוּר לְהִרְהַר אַחֲרֵי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, כִּי מִי יוֹדֵעַ מֵאַיְנָה מְקוֹם הוּא נִמְשָׁךְ וְכוּ', וּמַה שֶׁהוּא צָרִיךְ לְתַקֵּן בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ', עַל־כֵּן אֲסוּר לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל בְּעֲנִינִים כְּאֵלוֹ וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁרוֹצֶה לְצִאת מִזֶּה־מַת תְּאַנּוֹתוֹ וּיְרִידָתוֹ הָעֲמֻקָּה, צָרִיךְ לְסַפֵּר אֶת הַיָּמִים לְעֲצֻמוֹ דִּיקָא, וְאֵל יִפִּיל אוֹתוֹ חֲבָרָו וְכוּ', כִּי עָלָיו לִידַע, אֲשֶׁר אִם תָּמִיד מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ תָּמִיד חֲבָרָיו, אֲזַי יְכוּל לִפֹּל בְּבוֹר עָמֻק. וּכְבָר אָמַר רַבְּנֵנוּ וְ"ל (לקוטי־מוֹהֲרָנוּ, חֶלֶק ב', סִימָן פ): "מְצִינֵנוּ בְּדָבָר הַזֶּה שֶׁכַּפָּה בְּנֵי־אָדָם נִפְלוּ מֵאַמוּנָתָם מִחֲמַת שְׁרוּאִים שֶׁבְּנֵי גֵיְלָם עָלוּ לְגַדְלָה" וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּמִי שֶׁאֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמוֹ מֵאַחֲרִים, הוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים וְנִעִימִים, וּבִוְרַח תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵינוֹ רוֹאֶה מִשׁוּם דָּבָר רַק אֲמַתָּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵינִי בִלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, כִּי הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְלִית אֶתֶר דְּפָנוּי מִנִּיהָ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הַשְּׁלֵף מִמֶּךָ הַיְלָדוֹת וְהַנְּעֻרוֹת, וּבְרַח לָךְ אֵל מְקוֹם מִיְחָד שֶׁאֵינִי שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וְתִשְׁיַח וְתִסְפַּר אֶת כָּל לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֵל רַעְהוּ וְהֵבֵן לִפְנֵי אָבִיו, וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר

אֲשֶׁר תִּשְׁעַב בְּנַחֲל קַפֵּט

בְּגִמְרָא וּבְשִׁלְחָן עֲרוּף כְּסִדְרָן, כְּאֲשֶׁר נִדְבַר בֵּינֵינוּ, וְאֵל תִּתְבַּלְבַּל מֵאַחַר כָּלֵל, כִּי חֵס וְשְׁלוֹם, תִּפְּל לְבוֹר עֲמֶק. וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הֲרֵבָה בְּשִׁעַת הַתְּבוּדוֹת, שְׁנִזְכָּה לְהִיּוֹת נְקִיִּים מִכָּל מִינֵי קִנְיָה, תִּאֲנָה וְכְבוֹד, הַמוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזו"ל (אֲבוֹת ד). וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ סִפֵּר, שֶׁפָּעַם עָלָה אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְשָׁמַע מֵאַחֲרֵי הַדָּלֵת בְּכִיּוֹת עֲצוּמוֹת מֵאֶחָד שֶׁבְּכָה שָׁם, וְצָעַק וְהִתְבּוּדַד הֲרֵבָה עַל מִשְׁנֵה זו, וְאָמַר: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵיבָעַר אֲבִיסַל קִנְיָה, אֵיבָעַר אֲבִיסַל תִּאֲנָה, אֵיבָעַר אֲבִיסַל כְּבוֹד, זָאל אֵיף אֶן-וְוֵעֲרָן דִּי וְוַעֲלֵט אֹן יַעֲנַעַר וְוַעֲלֵט"^א, וְחִזַּר עַל דְּבוּרִים אֵלּוּ פְּעָמִים אֵין מְסִפֵּר, וְהִלָּה כְּשֶׁשָּׁמַע הַהִתְעוֹרְרוֹת הַזֵּה וְהִצְעָקוֹת הָאֵלּוּ, עָמַד עַל עֲמָדוֹ וְלֹא נִכְנַס כְּדִי לֹא לְבַלְבְּלוּ, אֶלְא גַם הוּא בָּכָה מִבְּחוּץ — כָּל-כָּף נִתְעוֹרַר. וְדַע לָךְ, שֶׁגַם כְּשֶׁסִּפֵּר לִי אֶת הַמְּרָאָה הַזֵּה, וּכְשֶׁשָּׁמַעְתִּי אֶת קוֹל הַהִתְעוֹרְרוֹת וְהַנְּגוֹן שֶׁבְּכָה וְצָעַק בְּצִיּוֹן, גַּם אֲנִי נִתְעוֹרַרְתִּי מְאֹד מְאֹד אֲז עִם דְּמַעוֹת בְּעֵינַיִם: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵיבָעַר אֲבִיסַל קִנְיָה, אֵיבָעַר אֲבִיסַל תִּאֲנָה, אֵיבָעַר אֲבִיסַל כְּבוֹד זָאל אֵיף אֶן וְוֵעֲרָן דִּי וְוַעֲלֵט אֹן יַעֲנַעַר וְוַעֲלֵט". וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲזו"ל (שְׁבַת קנב.): כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ קִנְיָה בְּלִבּוֹ עֲצוּמוֹתָיו מְרַקִּיבִים, וְאָמְרוּ בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ (וִירָא קט:): יֵשׁ בְּכָל אָדָם כַּחַת הַתִּאֲנָה הַמִּתְאֲנָה לְכָל רַע, וְהוּא הַיֵּצֵר הַרַע שֶׁמְמִיתוֹ וְכוּ', וּמֵאֲמַר הָעוֹלָם כְּכֹר יְדוּעַ לָךְ (עֵין כַּעֲיִן זֶה עֲרוּבִין יג:): כָּל הַרוּדָף אַחַר הַכְּבוֹד הַכְּבוֹד בּוֹרַח מִמֶּנּוּ (עֵין תְּנַחֲמָא וִיקְרָא ג), וְעַל-כֵּן לָמָּה לְבַלְבַּל עֲצָמוֹ מֵאַחֲרֵים הֵלֵא יְמֵינוּ כְּצַל פּוֹרַח (עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה, תַּחֲלַת וִיח'), וּמִי יוֹדַע מָה יֵלֵד יוֹם וְכוּ', "תְּמִיד אֲנִי חוֹשֵׁב מֵאַחֲרֵים, וּמִתִּי אֶעֱשֶׂה גַם אֲנִכִּי לְבֵיתִי הַנִּצְחִי".

אֲשֶׁרֵינוּ מַה טוֹב חֲלָקֵנוּ שֶׁזִּכְּנוּ לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, הַמְּלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת אֶמֶתִּיּוֹת כְּאֵלּוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם הַזֶּה.

^א רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּגִלְל קִצַּת קִנְיָה, בְּגִלְל קִצַּת תִּאֲנָה, בְּגִלְל קִצַּת כְּבוֹד, אֲפִסִּיד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא ! ?

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית אֵל תִּתְּבַלְּבֵל מֵאַחֲרַיִם כָּלֵל, וְאִם הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ רוּצָה שְׂתַחֲזִיר בְּנִי-אָדָם לְמוֹטָב, עוֹד יְבוֹאוּ וַיִּדְפְּקוּ עַל חִלּוֹנוֹתֶיךָ וַיִּקְיִצּוּ אוֹתְךָ מִשְׁנֵתְךָ וְכוּ', וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר בְּזֶה, אִךְ אֵין הַפְּנָאִי, וְגַם כָּל זֶה הָיָה קִשָּׁה בְּעֵינַי לְכַתֵּב לָךְ, אִךְ הָיִית שְׂאֲנִי רוּאָה שְׂיֵשׁ לָךְ בְּלִבּוֹלַיִם מִכָּל הָעֲנִינִים, אֲמַרְתִּי לְרַשֵּׁם לָךְ עַל-כָּל-פְּנִימִים מְעַט, וַיּוֹתֵר מִזֶּה תְּבִין בְּעֶצְמָךְ — אִם בְּעַל נֶפֶשׁ אַתָּה, כִּי בְּנִקְל לְאַבֵּד אֶת עוֹלְמוֹ כְּרַגַע, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי בְּלִבּוֹלַיִם כְּאֵלוֹ וְכוּ'.

וְדַע לָךְ, שְׂעַקְר הַגְּדֻלָּה וְהַכְּבוֹד הוּא לִישֵׁב בְּמִקּוֹם מִיְחָד וּבְקֶרֶן זְוִית, וַיִּסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, וַיִּתְמִיד בְּתוֹרָה שְׂעוּרִים קְבוּעִים, וַיִּשְׁפֹּךְ נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְּבַרְךָ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, זֶהוּ עַקְר הַחַיִּים בְּעֵלְמָא הַדִּין וּמִכָּל שְׂפָן בְּעֵלְמָא דְאַתִּי לְחַיִּי נִצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָךְ...

וְשְׂלַחְתִּי לָךְ שְׂתֵי חֲבִילוֹת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְהַפִּיץ בֵּין חֲבֵרֶיךָ הַיְקָרִים, וְהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ יַעֲזָרְנוּ שְׂיִתְּפֹשֵׁט אוֹרוֹ הַגְּנוּז לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וַיִּדַע כָּל פְּעוֹל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ, וַיְבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יַצְרְתּוֹ.

תשעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשל"ג.

אִךְ טוֹב וְחֹסֵד וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחִי, יְדִידִי, הָאֲבֵרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה, הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ' ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח.

מכתבך הארוך מערב-שבת-קדש העבר לנכון קבלתי, והיום שלחתי לך שני "לקוטי-מוהר"ן", שני "לקוטי-תפלות", עשרה "משיבת נפש", ועשרה ספרי "השתפכות הנפש" באשר בקשת.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מספרים קדושים כאלו, ועל-כל-פנים איך שהוא אין אנו מתנגדים, חס ושלום, על ספרים קדושים ונוראים אלו. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם הזה, וראוי לנו לשמח על זה בשמחה שאין לה קץ, שברוך השם, זכינו להתנדע מרבי אמת כזה, אשר בודאי נזכה על ידו לאחרית טובה אם נצית אותו, לכרח כל יום אליו יתברך בשיחה ותפלה, ולספר לפניו את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות בתמימות ובפשטות גמורה באשר ידבר איש אל רעהו בלשון שרגיל בה, ויהפך את כל היגון והאנחה וכל מה שעובר עליו לשמחה עצומה, כי יהיה איך שיהיה בודאי פונתו יתברך במה שעובר עליו לטובה גדולה וכו', וזהו עקר שעשועיו יתברך שמשתעשע עמו בכל העולמות, שעובר עליו מה שעובר ואתה אינך עוזב את מקומך, רק בורח בכל פעם אליו יתברך. וצריך שתדע, שלכל אחד יש נסיונות אחרים, ועוברים עליו ירידות וצמצומים אחרים, ועליו לצאת ממקומו דיקא אל למעלה מהמקום, שהוא הבורא יתברך שמו, אשר אין העולם מקומו (בראשית רבה סח, ט), ועל-כן אסור להסתפל אצל אחר כלל, ומכל שכן שלא יאמר: "אם הייתי כחברי, בודאי היה לי נקל יותר להתקרב אליו יתברך", וזוהי טעות גדולה ופתוי היצר, כי אין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרונייה עם בריותיו (עבודה זרה ג), ואינו שולח לאדם מניעות שלא יעמד בהן, ואם עוברות עליך ירידות וקטנות כאלו וכו', צריך שתדע שעליך להשתדל לצאת ממקומך שאתה שם דיקא וזה כל עניניך וכו', וכל עבודתך היא לגלות את הבורא יתברך גם בתקף הקטנות שאתה מנח שם. ולעולם אסור לבלבל את עצמו ממה שעובר על אחרים, כי כל אחד הוא ענין אחר לגמרי, ואינו דומה לאחר כלל,

והשעשועים שעולים מזה אינם עולים מזה, כי אין שני בני-אדם שוים כלל, כי אם לאו לא היו נבראים וכו'.

וצריך להזהר מאד מקללות, כי רבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות קללה, חלק ב', סימן א'): הרגיל בקללות הוא מעולם התהו. וכבר ידוע לך ממה שכתב האריז"ל שבעולם התהו שם שבירת הפלים והתפשטות החשך והגלות, שהוא פגם האמונה. והתקון הוא אור מ"ה החדש, אורו של משיח וכו', הינו כל הקלקולים, הידידות והקטנות, המחלוקות והמריבות, הצרות, היסורים והקללות, שאחד מקלל את חברו, רחמנא לצלן, כל זה נמשך מפגם האמונה, שהוא עולם התהו ממש, ששם אינו יכול למצא את השם יתברך, והיא תכלית הישות והגאות, שעל-ידי-זה פוער פיו ומקלל, רחמנא לצלן, כי באמת אם יתגלה לו אורו של משיח, אור מ"ה החדש, ולידע להודיע ולהודע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וככל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ודומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש בלבוש הזה, אז יהיה בשלום עם הכל. כי ידוע אשר אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חליו ז'), ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה (ברכות נח.), ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה, אפלו במלא נימא (יומא לח.), ועל-כן בהתגלות זו הדעת תפשט השלום הנפלא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), ויבוא לו הכל בנקל, ויהיה רגיל בברכות, מאחר שאינו רואה רק את הבורא יתברך, וכשמברך את בני-אדם מברך אותו יתברך ממש. וזהו עולם התקון ממש, שרואה מכל דבר את עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והוא בבחינת מ"ה ממש, מה אני ומה חיי ומה פחיי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב), ואז הולך לו תמיד בסדר, מאחר שידע בידיעה ברורה אשר הכל מידו יתברך, וזהו עקר ה'ח' כמ"ה, לידע ה'כ"ח' מ"ה, שפחיי מ"ה הוא לפניו יתברך.

זו היתה מדרגת אברהם אבינו, שהיה בכחינת אב"ר מ"ה (עין בזה הקדוש בהקדמה), שהיה כלול ובטל לגמרי אליו: תברך, ועל-כן נאמר אצלו (בראשית יב): "ואברהם מברכיך ומקללך אאר" וגו', כי מאחר שאין בלעדיו: תברך כלל, ועל-כן כשאחד מברך — מתברך, וכשאחד מקלל — נתקלל, חס ושלום, כי כל העולם הוא כמו מראה מצחצחת, בחינת הלכנה שנקראת מלכות, שהיא רק מראה מצחצחת וכו', וכמו שפרש הבעל-שם-טוב הקדוש על הפסוק (תהלים קכא, ה) "ה' צלך" — כפי שאדם מתנהג, כמו-כן מתנהג עמו השם: תברך וכו', והבן.

וצריך שתדע, שעל אבינו אברהם עבר מה שעבר — עשרה נסיונות, והוא עמד בכלם כעמודא תקיפא^א, ולא נתבטל בעיניו כלל, אף לאחר יסורים קשים ומרים מאד מאד, כמו שמספרים חכמינו הקדושים, שכל העולם ישבו בשלונה, והוא — אשר מאמין בו: תברך, הולך נע ונד, ואין לו בנים, והוא בעל חוב גדול, כמו שפרש רש"י על הפסוק (בראשית יג, ג): "ויילך למסעיו"^ב, עין שם. והשליכו אותו לאור כשדים, והוא חזק בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו: תברך כלל, אף שמתנהג הכל להפך וכו', ואחר כל צרותיו לוקחים את אשתו ממנו — פרעה ואבימלך וכו'. ראה גם ראה מה נקרא נסיונות וכו'. ותהלה לאל, אין עליך נסיונות כאלו, אפלו אחד מאלף כמוכא בגמרא ובמדרשים מה שרק עבר על אברהם שהיה יחידי בעולם, וכלם צעקו עליו: "מין", ותלו כל צרות העולם בו וכו', והוא לא התפעל כלל, רק ברח תמיד אליו: תברך כל רגע ורגע, ולא ראה רק את יד ה', והיה מוכן ומזמן למסר נפש אליו: תברך בכל רגע ורגע על אמתת ידיעה זו, ולא די שלא התפעל ולא נפל בדעתו, אלא עוד האיר וגלה לכל מידעיו ומכריו ולכל העולם, אשר אין שום מציאות בלעדיו: תברך, והכל כלא קמיה^ג: תברך.

(א) עמוד חזק.

(ב) רש"י מפרש, שהלך לפרע חובותיו.

(ג) ככלום לפניו.

עַל־כֵּן אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַשְּׁלֵף מִמֶּךָ הַיְלִדוֹת וְהַקְטָנוֹת, וּבְטֹל עֲצָמֶךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמֵה שֶׁעָבַר בְּכָר עָבַר, וְתִהְיֶה זֶהִיר עַל־כָּל־פְּנִים מֵעֲכָשׁוֹ לֹא לְקַלֵּל, חֵס וְשְׁלוֹם, וְתִשׁוּבָה מוֹעִילָה עַל הַכֹּל. וְאָמְרוּ בַּזֶּהֱרַר הַקְדוֹשׁ (חַי־שְׁרָה קכט.): בְּשִׁעְתָּא חֲדָא וּבְרַגְעָא חֲדָא יְכוּל עַל־יְדֵי תִשׁוּבָה לְחַזֵּר וּלְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם דְּבַר.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, תַּעֲשֶׂה שְׁלוֹם וְכוּ', כִּי שְׁלוֹם־בַּיִת הוּא הַיְסוּד בַּיְהוּדוֹת, בְּאֲשֶׁר גָּלָה וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנֵנוּ וְ"ל (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רסד), לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ', עֵין שָׁם; וּכְשִׁתַּעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ מִשׁוֹרֵת הַדִּין וְתִמְחַל לָהּ תְּמִיד, אֲפִלּוֹ כְּשִׁתְּבַזֶּה וְתִצְעַר אוֹתָךְ וְכוּ' וְכוּ', וְתִדַּן אוֹתָהּ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, אִזּוּ יִהְיֶה לָּךְ תְּמִיד שְׁלוֹם־בַּיִת.

חֲמַדַּת לְבָבִי, חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת אִיךָ וְרַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִתְהַפֵּךְ תְּמִיד אֶת הַיְגוֹן וְאֲנָחָה אֶל תִּקְוָה שִׁמְחָה, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל זֶה שִׁמְחָרְפִים אוֹתָךְ וּמְקַלִּים בְּכַבּוּדְךָ.

וַיֵּשׁ לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה, אִיךָ הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

תשעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַאֲבָרָךְ הַשׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

אֲשֶׁר תִּשְׁעַד בְּנַחֲל קִצָּה

מִכְתָּבְךָ הִיָּקַר לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר, כִּי זוֹהִי שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, לְרֵאוֹת נֵר חֲדָשׁ הַנִּדְלָק מֵאוֹר הָאֲבוּקָה, שֶׁהוּא אוֹר הַצְּדִיק, שֶׁהוּא אָבִיק בְּאוֹר הַתּוֹרָה (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד').

חֲמִדַת לְכַבִּי! זֶה לָךְ כַּמָּה שָׁבוּעוֹת שֶׁיִּצְאָתָּ מֵהַחֶפֶה, שָׂאָז הָיָה כָּל הָאוֹרוֹת וְהַתְּשׁוּבוֹת מִקִּיפִים אוֹתָךְ (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא), וְקַבְּלֹתָ עָלֶיךָ לְהַתְּמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלַעֲסֹק הַרְבֵּה בַּתְּפִלָּה וּבַהֲתַבּוּדוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן עֲכָשׁוּ אֶתָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מֵהַמִּקִּיפִים פְּנִימִיִּים, הִינּוּ מֵהַ שֶׁהִיָּה קֶדֶם מִקִּיף אוֹתָךְ בְּרָצוֹן, תִּרְאֶה וְתִשְׁתַּדֵּל לְהוֹצִיאֵם מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וּבִפְרָטִיּוֹת לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּרָצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), לְלַמֵּד כְּסִדְרָן דִּיקָא, לְהַתְּחִיל סֵדֶר בְּמִשְׁנֵיּוֹת וּבְגִמְרָא וּבְשִׁלְחוֹן עָרוּךְ. וְעַל כָּלֵם — תִּקְבַּע לַעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטִי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר עַל יָדוֹ תִּזְכֶּה לְהַתְּחַזֵּק וְלַעֲמֹד עַל עֲמֻדָּךְ, וְלִכְבִּי לִפְלִ בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל. וּבְאַמַּת צְרִיכִים חֲזוּק חֲדָשׁ בְּכָל יוֹם כְּפִי הִירִידוֹת וְהַקְּטָנוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפְרָטִי פְרָטִיּוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְלִכְל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ מְנִיעוֹת וִירִידוֹת וּבִלְבוּלִים אַחֲרֵים לְגִמְרֵי. וּכְמֵאֵמֶר אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ: מֵעַן גִּיט יַעֲדָן אֵינְנֵעַם אֵינְן אַנְדַּעֲרָן לִינְעוּנָא, וְעַל-כֵּן אֵל יַחֲשִׁבוּ מִחֲשָׁבוֹת "אִם הִיִּיתִי כְּפִלוֹנִי... אוֹ כְּפִלוֹנִי... הִיִּתָּה הָעֲבוּדָה הוֹלְכָת לִי בְּנִקְל" וְכוּ', "לוֹ יֵשׁ הִיכְלָת... וְלִי אֵינְן אוֹתָהּ הִיכְלָת"... תִּדַּע כִּי לֹא מִדַּעַת דְּבִרְתָּ זֹאת, כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ קְטָנוֹת וִירִידוֹת וּנְפִילוֹת אַחֲרוֹת, וְהוּא דִּיקָא צָרִיךְ לְהַפְּךָ אֶת עֲנִינְיוֹ לְטוֹב, וְזוֹהִי כָּל עֲבוּדָתוֹ — לְגַלוֹת וּלְהֵאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בְּתַקְּףָ דְחֻקוֹתוֹ וְצִמְצוּמֵיּוֹ וְכוּ', וְדַבֵּר זֶה תְּלוּי רַק בָּךְ, כִּי רַק עָלֶיךָ עוֹבְרִים עֲנִינִים כְּאֵלוֹ וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי זֶה כָּל הַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל מִמֶּךָ — כְּשֶׁאֵינְן אֶתָּה נוֹפֵל בְּדַעְתָּךְ, וְאֵינְן אֶתָּה מְאֻבָּד עֲצָמְךָ אֶף בְּתַקְּףָ הִירִידוֹת וְהַקְּטָנוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְכוּ', אֲדַרְבֵּה, גַּם שֶׁם אֶתָּה בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶתָּה קוֹבֵעַ לַעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים קְבוּעִים וְכוּ'.

(א) נוֹתְנִים לְכָל אֶחָד מִשִּׁמָּה אַחֲרָת.

אֲשֶׁרֵינוּ מַה טוֹב חֲלָקְנוּ, שְׁאֵנוּ זֹכִים לִידַע מֵרַבִּי אֵמֶת בְּזֶה
הַמְלֻמְדָנוּ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, וְצָרִיכִים לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם עַל
כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְהִתְנַדַּע מֵאוּרוֹ שֶׁרַבְּנוּ ו"ל,
וְלֵהִיּוֹת בְּצוֹתָא עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר הֵם צְדִיקֵי הָאֵמֶת
שֶׁבְדוֹר הַזֶּה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל מְלַבֵּשׁ אֶצֶל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
עַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
כִּי יֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחֻבְרוֹ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לַד).
וְדַבֵּר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, יֵשׁ לוֹ הַבְּנָה
אֲחֵרֶת וְדָרָךְ אֲחֵרֶת בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְטוֹב לְקַבֵּל נִקְדַּת כָּל אֶחָד, וְהַכֵּל רַק
לְקַרֵב וְלֹא לְרַחֵק, חֵס וְשְׁלוֹם. וְצָרִיף שֶׁתִּדַּע, שֶׁעֲנִין רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק
עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְגִלּוֹי אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הַעֲלִיּוֹנָה
וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיף לְקַבֵּל רַק זֹאת, וּבְמִקּוֹם שֶׁאֵינוּ שׁוֹמְעֵי זֹאת, צָרִיף
לְבָרַח מִשָּׁם כְּמִטְחוֹי קִשְׁת, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וּמִי יוֹדַע מַה יֵּלַד
יוֹם וְכוּ', וְעַל-כֵּן לְדַבְּרִים בְּטָלִים וְשִׁיחוֹת וְדַבּוּרִים שֶׁל מַה בְּכָף, אֵין
זְמַן כָּלֵל.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, תִּרְאֶה לְהִתְחַבֵּר תָּמִיד אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם מֵהַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַחֲזֵק, וְהוּא עֶקֶר
גְּדוֹל בְּהַתְגַּלּוֹת רַבְּנוּ ו"ל. וְר' לױ יִצְחָק (גֵּרוֹ יֵאִיר) [ו"ל] רַגִּיל לֹמַר:
אוֹיֵב מֵעַן ווִיל זִיף דְּעַרְהָאֵלְטֵן אִיז נָאר נִקְדַּת הַחֲבֵר אֹון רַעְדֵן נָאר
פּוֹנְעֵם רַבִּין², וְדַבְּרִי פִי חָכָם חֵן. וְהַבְּעַל-דְּבָר יוֹדַע שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה אֵין
לוֹ עֶסֶק עִם זֶה הָאָדָם, עַל-כֵּן מִתְפַּשֵּׁט עַל דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, לְבָלִי
לְהִתּוֹעֵד יַחַד וּלְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ ו"ל.

וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים שֶׁתִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְדַבֵּר בְּכָל
יוֹם עִם חֲבֵרֶיךָ רַק מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם וּמֵעֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל, וְאִז תִּהְיֶה לְכֶם
הַצְּלָחָה מְרַבָּה. וְצָרִיף לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד כְּשֶׁמְתוֹעֲדִים יַחַד, לֹא לְדַבֵּר
דְּבָרִים בְּטָלִים — רַק מֵהַתְּכִלִּית, כִּי אִם לֹא — הֲרִי זֶה מוֹשֵׁב

(ב) אִם רוֹצִים לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, זֶה רַק נִקְדַּת הַחֲבֵר וּלְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ.

לְצִים, הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנוּ, כְּמֵאֵמֶר הַתְּנָא (אָבוֹת ג, ב): "שְׁנַיִם שְׂוִיָּשִׁיבִים וְאֵין בִּינֵיהֶם דְּבָרֵי תוֹרָה, הָרִי זֶה מוֹשֵׁב לְצִים, שְׁנַאָּמֶר (תהלים א, א): 'וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב', אָבֵל שְׁנַיִם שְׂוִיָּשִׁיבִים וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם דְּבָרֵי תוֹרָה שְׂכִינָה שְׂרוּיָה בִּינֵיהֶם, שְׁנַאָּמֶר (מלאכי ג, טז): 'אִז נִדְּבָרוּ יִרְאִי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ' [וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ מַה שֶּׁהֵם מְדַבְּרִים], וַיִּקְשָׁב ה' וַיִּשְׁמָע' [הַכֹּל נִכְתָּב לְמַעַלָּה בְּסֵפֶר מִיַּחַד], 'וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרֹן לְפָנָיו', עַיִן שָׁם; וְאֵל יִהְיֶה דְבַר זֶה קֵל בְּעֵינֶיךָ, כִּי אֵין עוֹד גְּמִילוֹת חֶסֶד גְּדוּלָּה מִזֶּה — לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ, וּלְהָאִיר בּוֹ דַּעַת הָאֱמֶת, שְׁכָל זֶה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה הָעוֹלָם מֵיֵשֵׁב עִם בְּנֵי דַעָה אֲשֶׁר מְכִירִים אוֹתוֹ (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'). וַיֵּשׁ לוֹמַר מֵאֵמֶר שְׁמַעוֹן הַצַּדִּיק (אָבוֹת א, ב): "עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִילוֹת חֶסְדִים", שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת, שְׂהִזְהִיר רַבְּנֵנוּ ז"ל (שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן לד), "נִקְדַּת הָרֵב" — זוֹהִי "הַתּוֹרָה", מַה שְׁלוֹמֵד הָרֵב, בְּחִינַת מֹשֶׁה, עִם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וּפְנִיּוֹ, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שָׁם הֵם (עַיִן שָׁם, סִימָן קצב), "נִקְדַּת עֲצָמוֹ" — זוֹהִי "הָעֲבוּדָה", הַתְּפִלוֹת שְׁמַחֲדֵשׁ בְּדַעַתוֹ, וּמְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִזְכֶּה לְקִים אֶת הַתּוֹרָה (עַיִן שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן כה), "נִקְדַּת הַחֲבֵר" — זוֹהִי "גְּמִילוֹת חֶסְדִים", שְׁגוּמֵל חֶסֶד עִם חֲבֵרוֹ, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ בְּעֲבוּדַת ה', וּמְחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתוֹ, שְׂזֵהוּ עֵקֶר מִצְּנוֹת צְדָקָה וּגְמִילוֹת חֶסְדִים בְּרוּחַנִיּוֹת (עַיִן שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן קו). וְזֵהוּ גַם מֵאֵמֶר רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל (אָבוֹת א, יח): "עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַדִּין וְעַל הָאֱמֶת וְעַל הַשְּׁלוֹם"; "אֱמֶת" הִיא "נִקְדַּת הָרֵב", אֲשֶׁר נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא עֲצֵם הָאֱמֶת, כְּמוֹ שְׂפִתּוֹב (יְרֵמִיָּה י, י): "וְה' אֱלֹקִים אֱמֶת", כִּי הוּא מְקַשֵּׁר בֵּין קִדְּם הַבְּרִיאָה לְאַחַר הַבְּרִיאָה עַל-יְדֵי הָאֱמֶת (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן נא), וְתוֹרָתוֹ וְעֲצָתוֹ הֵן תּוֹרוֹת וְעֲצוֹת אֱמֶת (עַיִן שָׁם, סִימָן ז'), "דִּין" הוּא "נִקְדַּת עֲצָמוֹ", כִּי צְרִיף לְשַׁפֵּט אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד בֵּינוֹ וּבֵין קוֹנוֹ, וְאִיף וּבְכֹה מְבַלְּהָ אֶת יָמָיו וְאֶת שְׁנוֹתָיו (עַיִן שָׁם, סִימָן טו): "שְׁלוֹם" זוֹהִי "נִקְדַּת חֲבֵרוֹ", כִּי עֵקֶר הַשְּׁלוֹם הוּא בֵּין הַחֲבֵרִים דִּיקָא, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירוּ הָאֲרִיז"ל, הַבְּעַל-שָׁם-טוֹב וּרַבְּנֵנוּ ז"ל כִּידוּעַ. וְצְרִיף שְׂתַדַּע, אֲשֶׁר עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַשְּׁלוֹם הוּא דִיקָא כְּשֶׁמְחַבֵּר

קצח אֲשֶׁר תשעה בַּנְחָל

בין שְׁנֵי הַפְּכִים, וְאֵין לומר: "הֲלֹא חֲבָרִי הוּא תְּכַלִּית הַהַפּוּף מִמְּנִי, וְאֵיךְ אוֹכַל לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִמּוֹ", צָרִיךְ לִידַע אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַשָּׁלוֹם, שְׁמַחְבֵּר בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים לְגַמְרֵי (עַן שָׁם, סִימָן פ), וְזֶה הִיָּה פְּגָמָם שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שֶׁלֹּא נִהְגּוּ כְּבוֹד בְּחֲבָרֵיהֶם, וְעַל־כֵּן מִתּוֹ בֵּין פְּסַח לְעֶצְרַת (יְבָמוֹת סב:). וַיֵּשׁ לומר הַטַּעַם, לְמַה מִתּוֹ דִּיקָא אַז, כִּי הִנֵּה יֵצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בְּזָכוֹת הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁמִּצָּא בָּהֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְחֻזְקָא ל טז, ו): "וְאָעֵבֶר עַל־יָדְךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיָךְ", הִיָּנוּ שֶׁיִּשְׂרָאֵל הָיוּ מְלַכְלָכִים, כִּי הָיוּ בְּכַחֲנֵת מ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה פְּיֻדוּעַ, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רַחֵם עֲלֵיהֶם, וּמִצָּא בָּהֶם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל בַּמְדָּרָשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה ל ג, ה): בְּשִׁבִיל אַרְבָּעָה דְּבָרִים נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל וְכוּ', שֶׁכָּל זֶה הוּא מְצִיאת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִגְאָלוּ, וְזֶהוּ "וְאָמַר לָךְ בְּדַמְיָךְ חֲיֵי נְאֻמַּר לָךְ בְּדַמְיָךְ חֲיֵי", אֶפְלוּ בְּתַקְוַת הַדְּמִים וְהַלְּכוּכִים — חֲיֵי, כִּי גַם שָׁם יְכוּלִים לְמַצֵּא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה זָכוּ אַחֲר־כֵּךְ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּשִׁבוּעוֹת, אֲבָל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא עָשׂוּ הַהַפּוּף, וְלֹא הִשְׁתַּדְּלוּ לְמַצֵּא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת בְּחֲבָרֵיהֶם, עַל־כֵּן מִתּוֹ דִּיקָא אַז בֵּין פְּסַח לְעֶצְרַת, כִּי עָשׂוּ אֶת הַהַפּוּף מִמֶּה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עִם יִשְׂרָאֵל בִּיְצִיאת מִצְרַיִם.

וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיךְ בְּזֶה, אִךְ הֶהְכַּרְח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְר קְדוּשִׁים ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגּוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַצָּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנְּחָל הָעֲלִיוֹן הַנוֹבֵעַ

אֲשֶׁר תשעה בַּנְחָל קצט

בו מקור החכמה הקדומה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר והמבשר לי בשורות טובות לנכון קבלתי בערב-שבת-קדש, אף לדאבוני לא הייתי בביתי להתועד אז עם הבחור שהביא מכתבך, ואני מבין פונתך, שרצית שאדבר עמו, ובצענינים אלו צריכים רק להסתפל על ההשגחה, איה השם יתברך מסבב, ובנדאי הכל לטובה, ויש בחירה לכל בר ישראל להתקרב אל רבנו ז"ל או להפך וכו' וכו'. אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להטות בחירתנו אליו, ועל-כל-פנים איה שהוא לא להתנגד, חס ושלום, על דעת רבנו ז"ל, ומה גם שאנו זוכים ללמד בספריו הקדושים, ולקיים מפעם לפעם עצותיו הקדושות, ובפרטיות שיחה בינו לבין קונו, זהו עקר שמחתנו, וראוי לנו לשמח על זה ולרקד בכל יום, שתהלה לאל, אנו זוכים לידע ולהרגיש מקדשה עצומה פזאת, עצם התגלות אלקית פזו וכו', ואף שעדין אנו רחוקים מאד מאד ממנו, אף-על-פי-כן אין אנו מתנגדים עליו, ואנו כוספים גם להיות מאנשיו. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ותדע שזהו החסד הגדול ביותר בעולם, לזפות ולידע מהצדיק והרבי האמתי המקרבנו אליו יתברך, ופחת עינינו לידע ולהודע ולהרגיש אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, אשר התלבש בלבוש הזה וכו', שזהו עקר הדעת האמת שאנו מקבלים מהצדיק האמת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), כי על-ידי שמכניסים בדעתנו אלו המקיפים, על-ידי-זה אנו נצולין מעוונות, כי עקר העון הוא מחמת חסרון הדעת האמת, כמו שאמרו חז"ל (סוטה ג.): אין אדם עובר עברה אלא אם-כן נכנסה בו רוח שטות, שאינו יודע בדיעה ברורה, אשר השם יתברך עומד על ידו וצופה ורואה בו, כי אם היה יודע ידיעה זו בדעת ברורה, לא היה חוטא כלל. וכמו שאמרו חז"ל (ברכות כח:): תלמידי רבי יוחנן בן זכאי בקשו ממנו קדם מותו, שיברך אותם. אמר להם: "יהי רצון,

שְׁתֵּהָ מוֹרָא שְׁמַיִם עֲלֵיכֶם כְּמוֹרָא בְּשׁוֹר וְדָם". אָמְרוּ לוֹ תִּלְמִידָיו:
 "עַד כָּאֵן?" אָמַר לָהֶם: "וּלְוָא, תִּדְעוּ, כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אוֹמֵר,
 שְׁלֵא יִרְאֵנִי אָדָם" וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן מִי שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, נִמְחָלִים לוֹ כָּל
 עֲוֹנוֹתָיו (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, רֵאשִׁית הַגּוֹ, הַלְכָה ג'), כִּי עֶקֶר כַּפְּרֵת הָעֲוֹנוֹת
 הוּא עַל-יְדֵי הַדַּעַת הָעֲלִיּוֹן שֶׁל עֵתִיק וְכוּ', שֶׁהֵם הַמְקִיפִים שֶׁל הַצַּדִּיק
 הָאֵמֶת, שֶׁשָּׁם הוּא הַכֶּתֶר, שֶׁשָּׁם נִתְּכַפְּרִין כָּל הָעֲוֹנוֹת וְנִתְּהַפְּכִין כָּל
 הָעֲוֹנוֹת לְזִכִּיּוֹת וְכוּ', כִּי עֶקֶר הָעֲוֹן הוּא עַל-יְדֵי שְׂנֵס־תֵּלֵק מִמֶּנּוּ
 הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן וְכוּ', אֲבָל הַצַּדִּיק מַחְזִיר לוֹ הָאוֹרוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וַיִּרְגִּישׁ
 תְּשׁוּקָה חֲדָשָׁה אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, שֶׁזֶהוּ עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה, בְּסוּד "תְּשׁוּבָה ה'",
 שְׂנֵחַזֶּרֶת נִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, וְאַפְלוֹ מִי שֶׁפָּגַם כְּבָר בְּפָגַם הַבְּרִית
 — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שֶׁהוּא חֲטָא עַר וְאוֹנָן, יֵשׁ בְּכַח הַצַּדִּיק
 הָאֵמֶת, שֶׁהַשְּׂגָת דַּעְתּוֹ הִיא מְאֹלוֹ הַמְקִיפִים הָעֲלִיּוֹנִים, שֶׁלֹּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת
 דַּעְתִּיק, לְתַקְנֵנוּ וּלְהַעֲלֹתוֹ, עַד שֶׁגַם הוּא יִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְּבַרֵךְ
 תְּמִיד, וַיִּרְגִּישׁ אֶת נַעַם זֵיו אֱלֹקוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ (עֵינֵי שָׁם, אוֹת ז'), כִּי הוּא
 מְכַנֵּס בְּלֵב מְקַרְבֵּיו תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, עַד שֶׁמֵּרֵב תְּשׁוּקָה
 הֵם מוֹכֵנִים לְמִסַּר נַפְשָׁם אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם הֵם עוֹלִים עַד
 רִישָׁא דְלֵא אֶתְּדַע וְכוּ', וְגוֹרְמִים יְחִיד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְנִמְחָלִים כָּל
 עֲוֹנוֹתֵיהֶם. וְכַמוּכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל בְּכֹנֶנֶת נְפִילַת אֲפִים, שֶׁעַל-יְדֵי
 מְסִירוֹת נַפְשׁ אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ נִמְחָלִים כָּל הָעֲוֹנוֹת וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵינוּ, מַה טוֹב חֲלַקְנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע
 מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, וּלְצִיַּת אוֹתוֹ, וְאָנוּ בּוֹרְחִים בְּכָל יוֹם לְמַקּוֹם פְּנוּי,
 וּמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, וּמְסַפְּרִים לְפָנָיו אֶת כָּל נִגְעֵי וּמְכַאוֹבֵי נַפְשָׁנוּ,
 וּמִתְחַרְטִים מְאֹד עַל כָּל הָעֲבָר, וְאָנוּ מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָנוּ קִבְלָה
 חֲדָשָׁה, לְהִתְחַיֵּל עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ, וּלְהַכְּלִל
 בּוֹ יִתְּבַרֵךְ, וְאָנוּ אוֹמְרִים לְפָנָיו יִתְּבַרֵךְ: "הַרְיֵנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי אֵלֶיךָ
 יִתְּבַרֵךְ מְרֵב תְּשׁוּקָה וְאַהֲבָה שִׁישׁ לִי אֵלֶיךָ יִתְּבַרֵךְ". וְאַף שֶׁבִּין כֶּה וּבֵין
 כֶּה נּוֹפְלִים בְּעַמְק חֲשָׁךְ וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן קָמִים עוֹד פַּעַם מִהַנְּפִילָה,

ובורחים עוד פעם אליו יתברך וכו'. ואף שדבר זה נעשה אלפי ורבבות פעמים וכו', זהו עקר שעשויעיו יתברך, שברא בני-אדם גושי עפר וקרוצי חמר, ומנחים בעמק החשף וכו', ואינם מתיאשים כלל, ומכל ירידה ונפילה קמים ובורחים אליו יתברך, ורק בשביל זה ברא את האדם, ועל-כן פשאדם חזק בזה כל ימי חייו, ואף כשנופל וכו' — גם ובורח אליו יתברך, יזכה להכנס בעולם העליון בתכלית העליה וכו'. וככל שנופל ומזדרז לקום ולברח אליו יתברך, כן יזכה לעליה יותר גדולה וכו'. ועל-כן אמרו חז"ל (ברכות לד): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמד, כי הם היו כבר בעמק ר'ע' ונופלים בכל פעם, ואף-על-פי-כן אינם מתיאשים, רק בורחים אליו יתברך, ושמים בנקדתם הטובה, על-כן עולים למעלה למעלה עד אין סוף ואין תכלית. ואם היינו רואים זאת מה שנעשה כשאנו בורחים אליו יתברך, ומספרים לפניו את כל לכבנו הנשבר וכו' וכו', כבר לא היה על דבר זה שום בחירה וכו'. ועל-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא): אם היו נותנים רשות למת להתפלל, אז הייתם רואים איך היה מתפלל, כי הלא הוא כבר רואה מה שנעשה מכל תפלה ושיחה בינו לבין קונו, אבל כבר מאחר וכו', כי "היום לעשותם ומחר לקבל שכרם" וכו' (ערוכין כב.).

חמדת לכבי! אשרינו און פארט אשרינו^א, שאנו יודעים מרבי אמת בזה ומדבורים קדושים כאלו, ומחברים יקרים כאלו מאנשי שלומינו, ובנדאי תהיה לנו תקנה טובה, ונזכה על-ידי רבנו ז"ל לתקון נצחי, אף שאנחנו עדין פגומים מאד מאד, בעוונותינו הרבים. והעקר — להכניס תשוקת האמונה הקדושה בדעתו על-כל-פנים מרגע זה. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שצריך לחפש בעצמו תמיד איך אוחו באמונה וכו', ועל-ידי אמונה הקדוש-ברוך-הוא יסלח לה על עוונותיה (ספר המדות, אמונה, סימן לג).

(א) אשרינו ובכל זאת אשרינו.

ועקר הָאָמוּנָה — לְהֵאֲמִין בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְיַדַּע שֶׁכֵּל
 מְאֻרְעוּתָיו — דְּבַר קָטָן וְדְבַר גָּדוֹל, הַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין אָדָם
 נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלֶּא אִם־כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:),
 וְכִשְׁתִּהְיֶה אָמוּנָתוֹ מְבֻרָּת וּמְזַכָּת, לֹא יִהְיֶה חוֹטֵא כְּבָר כָּלֵל, וְיִזְכָּה
 לְשִׁמְחָה אֲמִתִּית, לְשִׁמְחָה בְּשִׁמְחָה שְׂאִין לָהּ קֶץ, "שִׁמְחַת הָאָמוּנָה",
 עַד שְׂיִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת תְּעֻנוּג שְׁעִשׁוּעֵי הָעוֹלָם הַבָּא בְּזֶה הָעוֹלָם,
 מְרַב שִׁמְחָה שְׂיִשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ בְּאֶלְקִיו. וְכִשְׁזוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ
 בְּאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהֵאֲמִין בְּאַמֶּת שְׂאִין שׁוּם מְצִיאֹת קִטְנָה אוֹ
 גְּדוּלָּה, אֶפְלוֹ בְּעַל בְּחִירָה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה גְּנוּז וּמְסֻתָּר שֵׁם אֱלֹהֵי שֶׁל
 עוֹלָם, חִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּשִׁזְכָּה לְהֵאֲמִין בְּזֶה בְּאַמֶּת, וּמְקַבֵּל
 כָּל הַבָּא עָלָיו בְּאַהֲבָה, בְּשִׁמְחָה וּבְרִקּוּדִין, מִיָּד מְאִיר עָלָיו זִיו שְׁכִינַת
 עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא מְלֹא אֹר וְחִיּוֹת וּדְבֻקוֹת בְּחֻדוֹה וְשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
 עַד שְׂשׁוּם דְּבַר אֵינּוֹ יָכוֹל לְהַפִּילוֹ, אֲשֶׁרֵי הַזְּכָּה לְזֶה. וְהַעֲקָר —
 בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשִּׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל.

הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר מְרַב טְרַדוּתִי וּבְלִבּוּלִי.

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנִי לְהַגִּיעַ לְכֹל זֶה, וּלְהַתְקַרֵּב בְּאַמֶּת אֶל רַבְּנוּ
 ז"ל, וְלִבְלִי לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

תשעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדָּר אָמֵר ה'תשל"ג.

חִיִּים וּבְרָכָה, שְׂשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשִּׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי,
 הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה

ממי הנחל הנובע מקור החכמה היוצאת משלש ראשונות דעתית
וכו' ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך מיום שני לסדר קדושים לנכון קבלתי, ושמחתי מאד
מאד לקראת החדושים שלך, ובפרטיות על חדוש עצמך שאתה
מתחדש בכל יום, בכל עת, בכל שעה ובכל רגע, כי בכל רגע ומכל
שכן בכל שעה ומכל שכן בכל יום מתחדשים כל העולמות וכו'
וכו' (עין בצע חיים, היכל אדם קדמון, שער א', פרק ה'), על-כן מה אתה
יודע מה היה עמך עד רגע זה שהצרכת מטעם הכמוס לעבור באלו
הירידות והנפילות וכו'. ונצתך — להתחיל מחדש באלו נולדת
עכשו ברגע זה. וגלה לנו רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא),
שזוהי השגת דעתו של משיח צדקנו, שנאמר עליו (תהלים ב, ז):
"אני היום ילדתיך", שצריך להרגיש בעצמו התחדשות כזו באלו
נולד היום. ובאמת מי שיש לו מעט ישוב הדעת, יכול להבין שבכל
יום נולד מחדש, שזוהו כלל הברכות שאנו צריכין לברך בכל יום
מחדש, על שהחזיר את נשמתו (המחזיר נשמות לפגרים מתים),
ועל-כן אמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה
חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני השכחה היא מעלה גדולה, כי
אם לא היתה שכחה, אי אפשר היה להתקרב אליו יתברך וכו', עין
שם. וידוע אשר ההתחדשות תלויה דיקא במדת השכחה, כי על-ידי
שזוהו לשכח כל העבר בין ברוחני ובין בגשמי, על-ידי-זה יכול
להתחדש בהתחדשות חדשה בכל יום, בכל עת, בכל שעה ובכל
רגע, ויזכה לחיות חיים חדשים לגמרי וכו', כי כל מה שעובר על
כל בני העולם הוא רק מחמת שנפלו בעיניהם לזקנה, עד שנדמה
להם שאי אפשר לצאת מהצרה וכו' שנלכדו בה, ועל-ידי-זה הם
זקנים בעיניהם.

ורבנו ו"ל הזהיר על דבר זה מאד מאד, וזהו עקר הגלות
הארצה המרה, שנפלו בשנה עמקה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
ס). והצדיק האמת מעורר אותנו מהשנה, לידע אשר אין שום זמן

כָּלֵל, כִּי מֵה שְׁנֵדָמָה שֵׁישׁ אֵיזָה זְמַן, הוּא רַק מַחְמַת קִטְנוֹת דְּעַתְנֹו וְכוּ', אִךְ מִי שְׁזוּכָה לְשִׁלְמוֹת בְּרוּר וְזִכּוּף הָאֲמוּנָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאֹוֹת בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְדָבָר קָטָן וְדָבָר גָּדוֹל — הַכֵּל נַעֲשֶׂה בְּרִצּוֹן הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז'), וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בָּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֶפְלוֹ כְּמֵלֵא נִימָא (יומָא לח.), וְאֶפְלוֹ רִישׁ גְּרַגְיָתָא מִן שְׁמֵיא מִנּוּ לִיה (בְּרִכוֹת נח.), וְאֶפְלוֹ צְפוּרָא קְלִילָא מְבַלְעָדִי שְׁמֵיא לֹא מִתְצַדָּא וְכֹל שְׁכָן בַּר אִינִישׁ (ירוּשְׁלַמִי שְׁבִיעִית ט, א), וְעַל-יָדֵי שְׁחֻקָּק הֵיטֵב בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זֹו, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹל רָגַע וְרָגַע מִתְחַדֵּשׁ כֹּל פְּרָצוּף הָעוֹלָמוֹת, עַל-יָדֵי-זֶה מְמִילָא יִשְׁכַּח כֹּל הָעוֹבֵר עָלָיו, כִּי כְּשֶׁמְגַבִּיר אֶת הַזְּכוּרֹן דְּקַדְשָׁהּ, לְזִכֹּר בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, מְמִילָא תִתְבַּטֵּל הַשְּׁכָחָה, שֶׁהוּא זְכוּרֹן עֵלְמָא הַדִּין, וּמַה שְׁעֵבֵר וְחָטָא וּפְגַם שְׁהִיָּה בְּזִמְן וּבְמָקוֹם וְכוּ', מַה שְׁאֵין כֵּן הַזְּכוּרֹן בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, שֵׁם נִתְבַּטֵּל הַזְּמַן וְהַמָּקוֹם וְכוּ' וְדו"ק.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל אֹר הָאוּרוֹת, רַבִּי אֲמַת כְּזֶה הַמְּלַמְדֵנוּ עֲצוֹת נִפְלְאוֹת וְנוֹרְאוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, חֲמַדַּת לְבָבִי, תְּכַף-וּמִיד כְּאֲשֶׁר זוֹכִים לִידִיעָה זֹו, שְׁיִכּוּלִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכֹל רָגַע וְרָגַע, וְהוּא עַל-יָדֵי שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מְאִיר פְּנֵיו לְאָדָם, הֵינּוּ שְׁזוּכָה לְרְאוֹת אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכֹל דָּבָר, וְנִסְכָּם בְּלִבּוֹ וְדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִיךְ הוּא בְּאֲמַת "מֵלֵא כֹל הָאֲרֵץ כְּבוֹדוֹ" וְאֶפְס זוּלְתוֹ כָּלֵל, "הוּא כְּבָר נוֹשֵׁעַ בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה". וְכִמּוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים פ, כ): "הָאֵר פְּגִיף וְנִגְשָׁעָה", וּמַעַט מִן הַרְגֵּשֶׁת הָאוֹר, דּוּחָה הַרְבֵּה חֲשֵׁף — הַדְּאֲגוֹת וְהִרְיָדוֹת וְהַקִּטְנוֹת וְכוּ'; וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְחַפְשׁ תְּמִיד אִיךְ אָנוּ אוֹחֲזִים בְּאֲמוּנָה (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֲלָק ב', סִימָן ה'). אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר וְהִיסוּד בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, שְׁבִיזָה תְּלוּיָה הִתְחַדְשׁוֹת וְכוּ'.

והנה אודות השעורים הקבועים שפקשפת שאכתב לך, עיין בשיחות-ה"ר"ן, סימן ע"ו, ומה יש להוסיף על זה. אף בלמוד שלחן ערוך אמרתי לכתב לך הנהגה יפה, שראיתי אצל כמה מאנשי שלומנו, היות שרבנו ו"ל הזהיר על דבר זה בחק קבוע ולא יעבר (עיין שיחות-ה"ר"ן, סימן כט), על-כן תקף-ומיד במאמר "תנא דבי אליהו", בעוד התפלין עליהם, לומדים הם שעור בשלחן ערוך — 'מחבר', 'רמ"א' ועקר 'באר היטב', ואחר-כך מסיימים: "אמר רבי אלעזר" ו"עלינו", ולומדים כסדרן מדי יום ביומו מעט או הרבה כפי הפנאי. ושעור שני יש להם באמצע היום, כשיש להם זמן פנוי, בטור בית יוסף ובשלחן ערוך. ומאז שזכיתי לראות הנהגה זו, אני רואה בדרך זו הצלחה רבה, כי שעור עיון אי אפשר תמיד, וכמה פעמים מחסרים איזה יום או יותר, אבל שעור פשוט אחר התפלה אינו לוקח הרבה זמן, וכשנעשה הרגל, כבר אי אפשר להיות בלי זה, ובזה מקימים רצון רבנו ו"ל.

ובענין מה ששאלת אודות ח"י פרקים משניות, שמעתי מאנשי שלומנו, שמה שאמר רבנו ו"ל (שיחות-ה"ר"ן, סימן יט): אפלו אותם האנשים הרחוקים מן הקרשה מאד מאד, שגלפדו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות, רחמנא לצלן, ואי אפשר להם להנצל מזה, ואם יעשו לעצמם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום יום כף וכף יהיה איה שיהיה, הכח של התורה גדול כל-כף, שסוף כל סוף יצאו ממצודתם הרעה. ואמרו אנשי שלומנו, שהפונה של 'כף וכף' הם ח"י פרקי משניות, כי אלו אשר נפלו בעמק ר'ע, ורגילים בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אם יקבעו לעצמם לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, יזכו סוף כל סוף לצאת מזה וכו'. וכבר ידוע, שרבנו ו"ל צוה לכמה אנשים לומר בכל יום ח"י פרקים משניות (עיין שיחות-ה"ר"ן, סימן קפה).

העקר, חמדת לכבי, להיות רגיל בקודין מדי יום ביומו אפלו בינו לבין עצמו, כי על-ידי קודין והמחאת כף — נמתקין כל

הדינים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), וצריכים לקיים דברי רבנו ז"ל בפשוטן בתכלית התמימות והפשיטות, ולא להסתפל על שום מונע ומעכב "מבית ומבחוץ". ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, מהם "דינים"? כשהוא בעצבות ובמרה שחורה, אז נופל מחו ונופל מאמונתו, חס ושלום, ועל-ידי-זה הוא מוכן לכל הצרות והדינים הקשים שבעולם, רחמנא לצלן, אבל בזה שמחיה את עצמו, ומוצא בעצמו טוב, ומרקד ומכה כף אל כף, בזה נמתקים הדינים, וחוור לאמונה ולשלמות הדעת, וממשיך על עצמו ישועות והרחבות וכו'.

ודע לך שמי שהוא תמיד בשמחה, הוא חי חיים טובים אמתיים. ועל-כן מי שרוצה לחיות חיים טובים ואמתיים, חיים שיהיו דבוקים בו יתברך, ישתדל לעשות כל הפעולות שבעולם לשמח נפשו, ולא יסתפל על שום מונע ומעכב, וגם הנביאים וכני הנביאים היה תמיד לפניהם תף וכנור ושרו ורקדו בקביעות, ועל-ידי-זה נמשכה עליהם הארת זיו הנבואה, שהיא התפשטות ברור וזכוך האמונה בתכלית השלמות, עד שלא ראו ולא שמעו ולא הרגישו רק אותו יתברך, אשר הוא סובב כל עלמין וכו', עד ששמעו הקול מדבר אליהם וכו', ומחם שהוא נשמתם טייל בעולמות העליונים על-ידי צרופי שמות ויחודים וכו' וכו' בבטול כל הרגשותיהם וכו', והיה אור השמחה מאיר תמיד בפניהם וכו'.

חמדת לבכי! גם אתה יכול לזכות לכל זה ויותר מזה וכו', אם תאחז עצמך בכך השמחה, ולציית אותו בכל מה שמצוה בספריו הקדושים. ולמען השם לטובתך הנצחית תהיה קבוע בספרי רבנו ז"ל בכל יום שעור כסדרן ב"לקוטי-הלכות", וגם ללמד התורות מ"לקוטי-מוהר"ן", ולומר על כל תורה התפלה מ"לקוטי-תפלות", שרבנו ז"ל אמר, שנעשים מזה שעשועים גדולים למעלה.

הדורש שלומך...

תשעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אֲמֵר ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִיד נִפְשֵׁי, הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

מִכְתָּבָה הָאָרֶץ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשִׁמְחָתִי
מְאֹד לְקִרְאָת הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִין וְהַתְּשׁוּקָה שֵׁיִשׁ לָךְ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ. אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבִּי אֲמֵת כְּזֶה,
אֲשֶׁר נוֹטֵל כָּל חִיזוֹ דְּהָאֵי עַל־מֵאָה מְעִינֵינוּ, שְׁלֹא נִשְׁתַּוְּקַק וְנִכְסֵף רַק
אֶל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְצָרִיךְ לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה,
עַל-כָּל-פְּנִים אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עַל אֹר נִפְלֵא וְנוֹרָא כְּזֶה, וְגַם אָנוּ
מִשְׁתַּדְּלִים לִילֵךְ בְּדַרְכָּיו. וְצָרִיךְ לְקַבֵּעַ לְעַצְמוֹ בְּכָל יוֹם עֵת מִיְחַדָּת
לְרַקֵּד עַל נַעַם חֲלָקֵנוּ, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה שְׁנוֹזְכָה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל,
וְלִילֵךְ בְּדַרְכָּיו וּלְקַיֵּם דְּבָרָיו וְעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת בְּאַמֶּת וּבִתְמִימוֹת
גְּמוּרָה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, אֲפֹלוּ
הוּא מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַעֲקָר צָרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל מְגַמְתוֹ — לְהִתְקַרֵּב
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלְהַכְּלִל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט, שְׁאָנוּ
מְקַבְּלִים מִהַצְּדִיק הָאֲמֵת, וְלִכְסֵף וּלְהַשְׁתַּוְּקַק מְאֹד מְאֹד אֶל הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, זֶהֱרַקְדוּשׁ,
תְּקוּנִים, שְׁלַחַן עָרוּךְ, וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ'. בֵּן צָרִיךְ לְהַכְנִיס
כָּל מַחוּ בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע שְׁאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ
כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְחִנוּעָה שֶׁם אֲלוֹפּוֹ שָׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוֹם דְּבָר נַעֲשֶׂה
מְעַצְמוֹ כָּלֵל, כִּי הַכָּל בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, אֵין אָדָם נוֹקֵף
אֲצַפְעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה (חֲלִיז ז:), וְאֵין
אָדָם נוֹגֵעַ בָּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְּרוֹ וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חֲבָרָתָהּ

אֶפְלוּ כַּמְּלֵא נִימָא (בְּרֻכּוֹת נח.). וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְלְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּעֵין טוֹבָה, וְלִידַע כִּי אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִסְתַּתֵּר שָׁם, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְהִכְנִיס רֹאשׁוֹ בְּמַחְלָקָת, וְאִף שִׂיּוּדַע שֶׁהֲצַדִּיק עִמּוֹ, תָּמִיד לְהִיּוֹת נִדְחָה מִהַשָּׁעָה, וְאִז הַשָּׁעָה תִּהְיֶה נִדְחִית מִפָּנָיו (עֵין עֲרוּכִין יג.), וְכֵן תָּמִיד לְהִיּוֹת נִדְחָה מִכָּל אֶחָד, וְאֵל יִדְחָה שׁוֹם בְּרִיָּה, וְאִז וְעוֹט דִּיר הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ תָּמִיד אוֹיֵס-פִּירְיָב וְתַצְלִיחַ דְּרַכִּיךְ, כִּי הָעֶקֶר לְבָרַח תָּמִיד מִמַּחְלָקָת מֵאִיזוֹ סָבָה שָׂרָק תִּהְיֶה, וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה עַל נִקְדַּת אֶהְבֵת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא אֶהְבֵת הַשְּׂכִינָה, כִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם הַשְּׂכִינָה, וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא אֵיבָר מִהַשְּׂכִינָה, וְעַל-יְדֵי אֶחָדוֹת וְאֶהְבָה מַעֲלָה אֶת הַשְּׂכִינָה, וְלְהַפְּדוֹ עַל-יְדֵי פְרוּד לְכַבּוֹת וְקִנְאָה וְשִׁנְאָה מִתְפַּרְדֵּת הַחֲבִילָה, וְנֶאֱבָדִים נְצוּצוֹת הַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵם נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִתְאַרְכַּת הַגְּלוּת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְכו'.

וְהִנֵּה בִימֵי הַסְּפִירָה נִפְטְרוּ כָּל תַּלְמִידֵי רַבֵּי עַקִּיבָא, וְהַסְּבָה, אָמְרוּ חַז"ל (עֵין יְבֻמוֹת סב:) — מִפָּנָי שֶׁלֹּא הִיָּתָה אֶהְבָה בִּינֵיהֶם, וְכִמוֹ שֶׁפִּרְשׁ מוֹהֲרָנ"ת ז"ל, שֶׁהִלְכוּ בְּמַדָּה שֶׁל "אֵיהָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁבְּרוּ וְנֶאֱבָדוּ לְגַמְרֵי. וְהַתְּקוּן שֶׁלָּהֶם הָיָה רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי, שֶׁגָּלָה אֱלֻקוֹתוֹ בְּמַדְרַגָּה גְבוּהָה מְאֹד מְאֹד, בְּחִינַת "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", וּמֵצֵא אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל דְּבָר וּבְכָל אָדָם, וְעַל-כֵּן אָמַר: אֲנִי בִּיְחִיבוּתָא תִּלְיָא (עֵין זֵהַר נִשְׂא קכח.), וַיֵּשׁ לוֹמַר שֶׁהוּא רֹאשֵׁי תְבוּת: א' ב' ת', שֶׁזֶּהוּ עֶקֶר הַמְּשַׁכֵּת זְכוּת אָבוֹת: אֶבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, כְּשֶׁנֶּאֱחָזֵין בְּאֶחָדוֹת, כִּי הָאָבוֹת הֵם רֹאשֵׁי תְבוּת שֶׁל הַרְּבִי"ה אֱלֻקִּינוּ הַרְּבִי"ה אֶחָד בְּיָדוּעַ, כִּי עַל-יְדֵי אֶהְבָה, אֶחָדוֹת וְאֶחָדוֹת, מִמְּשִׁיכֵין עַל עֲצָמָן וְעַל כָּל הָעוֹלָם זְכוּת הָאָבוֹת, וּבְאַתֵּר דְּאָבֵת תִּמְן, שְׂכִינְתִּיהָ תִּמְנִי (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרָנ"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), וְהַשְּׂכִינָה הִיא הִיא הָאִמּוֹנָה שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְאֶפְלוּ אֶצֶל הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים (עֵין שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן רעד).

(ב) הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד יִגְמַר עֲנֻגִיד.

(ג) וּבְמְקוֹם שֶׁהָאָבוֹת שָׁם, הַשְּׂכִינָה שָׁם.

חֲמַדַּת לְבָבִי! כִּלְךָ מִדְּרֹךְ זוֹ, לְהַכְנִיִּים רֵאשֶׁךָ בְּמַחְלָקַת שְׂאִינָה נּוֹגַעַת לְךָ כָּלֵל, מָה אֲכַפֵּת לְךָ וְכוּ', הֲלֹא יֵשׁ שָׁם גְּבָאִים, יַעֲשׂוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנָם, וּבְיָדָאֵי גַם כּוֹנְנָתָם הִיא לְטוֹבָה, לְמִיגְדֵרֵי שְׂלֵא לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־הַמְדָּרֶשׁ אֲסַפְהָ שֶׁל מְשַׁגְּעִים וְכוּ', אֲבָל לְמָה לְךָ לְהִתְעַרֵּב בְּדָבָר שֵׁישׁ כֶּכֶר תּוֹבְעִים וְכוּ', הֲלֹא יִקַּח אֶת מַחֲךָ לְגַמְרִי, וְלֹא תִוְכַל לְלַמֵּד הַשְּׂעוּרִים הַקְּבוּעִים שֶׁלְךָ שֶׁקְּבַעְתָּ לַעֲצָמְךָ. וְצָרִיךְ לִידַע אֲשֶׁר לְבָשׂוּר וְדָם אֵי אֲפָשֶׁר לְצֹאת יְדֵי חוֹבוֹתָיו, "מֵעַן קַעַן נִישֵׁט יוֹצֵא זַיִן פֶּאֶר מְעַנְטִשׁוֹן־ה'", כִּי מָה שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּשָׂבִיל בָּשׂוּר וְדָם, תִּמְצָא בְּכָל פֶּעַם אַחֵר שְׂיִמְצָא בָּהֶם חֲסֻרוֹנוֹת וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְלַחֲקֹק בְּדַעְתּוֹ הַיֵּטֵב: "אֵינִי צָרִיךְ כָּלֵל שׁוּם דְּבָר, רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ", וְאִז כְּשֶׁתִּהְיֶה חֲקִיקָה בְּדַעְתּוֹ הַנְּחָה זוֹ, לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, כִּי תָמִיד יִחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ. וּבְכָבֶר יְדוּעַ, אֲשֶׁר אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ "עֲזֵ וְחֻדְוָה בְּמִקוּמוֹ" (דְּבָרֵי־הַיָּמִים־א טז, כז), וְהוּא יִתְבַּרֵךְ עֲצָם הַשְּׂמֻחָה, וְעַל־כֵּן כָּכֵל שְׂיִחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, יוֹתֵר תִּכְנַס שְׂמֻחָה בְּלִבּוֹ.

וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׂמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל רָגִיל לִזְמֹר בְּ"לְקוּיֵי־תַפְלוֹת" שֶׁלוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ: "אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ אֵין שׁוּם עֲצָבוֹת כָּלֵל", וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאֶחָד בְּעֲצָבוֹת וּבְמָרָה שְׁחוּרָה, צָרִיךְ שְׂיִדַע שֶׁהוּא רַחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן. וְעַל־כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הָעֵקֶר — שְׂמֻחָה, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂתַכַּף־וּמָד כְּשֶׁרוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עֲבֵרָה גְדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת, כִּי הוּא הַהֶפֶךְ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְהֵאָרִיךְ בְּזֶה, אֲךָ אֵין הַפְּנָאֵי עֲכָשׁוּ מֵרַב טְרֻדוֹתֵי.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ...

(ד) לַעֲשׂוֹת גְּדֵר.

(ה) אֵי אֲפָשֶׁר לְצֹאת יְדֵי חוֹבַת בְּנֵי־אָדָם.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה וּמִשּׁוֹם דְּבַר
וְעֲנִין שְׁבַעֲוֹלָם, אֵינֶךָ צָרִיךְ רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהוּא יִתְבַּרְךָ נִמְצָא בְּכָל
הָעוֹלָם, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל-כֵּן אֵין יְכוּלִים לְקַחַת אוֹתְךָ
מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, "כִּמוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְקַחַת אֶת הָאָדָם מֵאִוִיר, כְּמוֹ-כֵן אֵי
אֶפְשָׁר לְקַחַת אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם".

תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר אֲמֹר ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר
הַחֲפִץ וּמִשְׁתוֹקֵק לְהַכְנִס אֶל תוֹךְ שַׁעֲרֵי הַקִּדְשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם
וְהַפְּשׁוּט שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי וְכֵן שְׁנֵי הַמְּכַתְּבִים שֶׁל הַבְּחוּרִים ...
אֲשֶׁר עוֹרְרָתָם לְכַתֵּב לִי.

וּבְאֵמֶת, חֲמַדַּת לְבָבִי, אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לְהַשִּׁיב לָךְ, וּמַה לְהַשִּׁיב
לָהֶם, כִּי הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בִּידִיכֶם, שָׁם תִּמְצְאוּ מְרֻגָּע לְנַפְשְׁכֶם
וְכוּ' — עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת וְהַדְּרָכוֹת יִשְׁרוּת. וּמִי שֶׁמִּתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ
ז"ל, אֵינּוּ צָרִיךְ כְּבָר דְּבוּרִים אַחֲרֵים, וּמִכָּל שְׂכָן, שְׁפָל מַה שֶׁאֶכְתָּב
לָכֶם נִלְקַח מִסִּפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לָכֶם שֶׁאֲנִי אֶכְתָּב לָכֶם
דִּיקָא, אִךְ הֵיזֵת שְׂרַבְּנוֹ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל אֲהַבַת חֲבֵרִים, וְצוּהָ אוֹתָנוּ
לְדַבֵּר אַחַד עִם חֲבֵרוֹ, אֲמַרְתִּי לְרִשָּׁם מְעַט דְּבוּרִים, וְלַחֲזוֹר לְפָנֶיךָ עַל
דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וַיְהִיָּה נִחָשֵׁב כְּאִלוֹ דְּבָרָנוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, כִּי בִּכְתָב

אֲשֶׁר תִּשְׁעַח בְּנַחֵל רִיא

— שָׁם כָּל הָאָדָם, כַּמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָנִים: קַעג, קַצב), עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ג') מְבֹאֵר הַרְבֵּה הָעֲנָנִים מִי שְׁשׁוּמַע נִגּוּן מְמַנְגֵן רָשָׁע, קָשָׁה לוֹ לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא, וְלִהְפֹּךְ — מִי שְׁשׁוּמַע מְמַנְגֵן כָּשֶׁר, אֲזִי טוֹב לוֹ לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא. וְכַפִּי הַמְבֹאֵר בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (אֶפּוֹטְרוֹפּוּס, הַלְכָה ג'), וְכֵן מוֹבָא מִהַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעֶצְמָהּ לְמִי שֶׁעֵינֵי שָׁכַל לוֹ, כִּי הוּא סוֹכֵב גַּם עַל כָּל מִינֵי דְבוּרִים הַנִּקְרָאִים קוֹלוֹת וְנִגּוּנִים, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁשׁוּמַע דְבוּרִים מְרָשָׁע, אֲזִי קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא (וְעֵינֵי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מַג, שְׁאַפְלוֹ הָאֹוִיר שֶׁל הַדְּבוּרִים שֶׁל הָרָשָׁע מִזִּיק לְאָדָם), כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל לְטוֹב אוֹ לְהַפֹּךְ (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רִלז), וְעַל-כֵּן כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְשִׁמְעַת דְבוּרִים מְרָשָׁע אוֹ מְרַחוֹק וְכוּ', אֲזִי קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא (עֵינֵי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כח, שְׁאַפְלוֹ מ"תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים שְׂדֵינִי יְהוּדָאִין", אִין הַדְּבוּרִים שֶׁלָּהֶם מוֹעִילִים כָּלֵל לְשִׁנוֹת וְלִהִיטִיב אֶת בְּחִירַת הָאָדָם), וְכַפִּרְטִיּוֹת כְּשֶׁהָרָשָׁע מְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וְרַכִּילוֹת וְלִיצְנוּת, דְּבָרִים בְּטָלִים וְנִבּוּל פֶּה, בְּוֹדָאֵי עַל-יַדֵּי דְבוּרִים כְּאֵלוֹ לֹא יָבֹא אֶל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, וְאִדְרָבָה יַעֲקֹר אֶת עֶצְמוֹ מִשְׁרָשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן, וְיִהְיֶה נִמְשָׁף אֵלָיו מִחַ שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁהוּא כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, "מְצוֹרַע", שֶׁהוּא סָגִירוֹ דְנִהוּרָא עֲלֵאָהָא, שֶׁהַכֵּל נִסְתָּר מִמֶּנּוּ.

וְלִהְפֹּךְ — כְּשֶׁשׁוּמַע דְבוּרִים שֶׁל אִישׁ כָּשֶׁר, מְכַל שְׂפָן שֶׁל יִרְאֵת שְׂמִים וּמְכַל שְׂפָן שֶׁל צְדִיק גְּדוֹל, בְּוֹדָאֵי יוֹעִיל לוֹ לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא. וְכַמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל: אֶפְלוֹ לִהְיוֹת בְּחֶדֶר שְׂמֵדְבָרִים דְּבָרֵי קִדְשָׁה — טוֹב מְאֹד, וְאֶפְלוֹ שְׂאִינוֹ מִבֵּין וְכוּ', וּמְכַל שְׂפָן וְקַל וְחֹמֶר כְּשׁוֹזָכָה לְהִבִּין דְּבָרֵי הַצְּדִיקִים וְהַתְּמִימִים שְׂמֵדְבָרִים מִיִּרְאֵת שְׂמִים וְאִמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, בְּוֹדָאֵי יוֹעִיל לוֹ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי תִשְׁתַּנֶּה כָּל בְּחִירַתוֹ, וְיִכְסֹף אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

(א) הַהֶסְגֵר שֶׁל הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן (הִינּוּ שְׁנַעְלָם מִמֶּנּוּ).

ריב אֲשֶׁר תשעט בַּנְחַל

על-פֶּן חֲמַדַּת לְכַבִּי, עֲשֵׂה זֹאת, אֵיפּוֹא, בְּנִי, וְתִהְיֶה עִם אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַתְּמִימִים דִּיקָא, וְתִטָּה אֲזַנְיָךְ אֶל דְּבַרְיָהֶם הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר
מְדַבְּרִים מַעֲצוֹת רַבְּנֵי ז"ל, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תשעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אָמֵר ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת יְדִידי הַיָּקָר, הָאֲבִירָךְ
הַשׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְכַתְּבָךְ הָאָרוֹךְ בְּתַחֲלִילַת הַשָּׁבוּעַ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד
מְאֹד, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, נִזְכָּרְתִּי, שְׂגַם בְּמִקְוֵמָךְ מִתְּנוּעָדִים יַחַד וּמְדַבְּרִים
מִרַבְּנֵי ז"ל, אֲשֶׁר עֲנִין זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל וְכוּ', כִּי רַבְּנֵי ז"ל מְגַלֶּה
אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּמִדְרָגָה עֲלִיוֹנָה וְגִבּוּהָ מְאֹד מְאֹד וְכוּ', וְעַל-פֶּן
מִתְפַּשֵּׁט הַבַּעַל-דְּבָרַךְ עַל דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, לְכַלִּי לְהַנִּיחַ לְהַתְנוּעֵד יַחַד
מִרַבְּנֵי ז"ל. וְר' לֹוי יִצְחָק (גֵּרוֹ יֵאִיר) [ז"ל] רָגִיל לֹאמֵר: כְּשִׂמְחָתוֹעָדִים
יַחַד וּמְדַבְּרִים מִרַבְּנֵי ז"ל, נִכְנָסִים בְּשׂוֹמְעִים הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה גְּדוּלִים
מְאֹד וְכוּ', וְהַבַּעַל-דְּבָרַךְ יוֹדֵעַ זֹאת, עַל-פֶּן מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט עַל דְּבָר
זֶה מְאֹד מְאֹד. וְעַל-פֶּן, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אַתֶּם שׁוֹבְרִים אֶת הַמְּנִיעוֹת,
וּמִתְנוּעָדִים יַחַד פְּעָמִים בְּשָׁבוּעַ, זֶהוּ עֵקֶר שִׂמְחָתֵנוּ וְשִׂמְחָתְכֶם, וְרֵאוי
לָנוּ לְשִׂמְחַת יַחַד עַל נְעִימוֹת גּוֹרְלָנוּ, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים
עַל אֹר גְּנוּז, אֹר פְּשׁוּט כְּזֶה, וּבְיַדֵּי אִם נֹאחַז עֲצָמֵנוּ יַחַד בְּאַהֲבָה
וְאַחְוָה, וְנִדְבַר וְנִשְׁיַח רַק מַעֲצוֹתֵינוּ שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל, נִזְכָּה לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ כְּרַצוֹן רַבְּנֵי ז"ל. וְצָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְרַחֵק שׁוֹם נִפְשׁ

מֵאִיזָה טַעַם שָׂרַק יְהִיָּה, וְצָרִיכִים סְבָלָנוֹת גְּדוֹלָה לְמִקְרָב חֵדֶשׁ, וּמִי שָׂאִין לוֹ סְבָלָנוֹת, אֵל יִכְנִיס עֲצָמוֹ בְּדָבָר זֶה, כִּי תִצָּא רָעָה וְקָלְקוּל לְשִׁנְיָהֶם וְכוּ'.

וְשָׁמַעְתִּי מֵר' לִוִי יִצְחָק (גֵּרוֹ יְאִיר) [ו"ל], שֶׁפַּעַם בָּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ בְּעִיר אוֹמֵן אִישׁ אֶחָד, שָׁרַנְנוּ אַחֲרָיו עַל כַּמָּה וְכַמָּה עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ', וְנִגַּשׁ אֵלָיו אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ו"ל, וְאָמַר לוֹ: "מִי בִקֵּשׁ מִמֶּךָ לְבוֹא?". וְלִשְׁנָה הִבָּא כָּבֵד לֹא בָא לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִקְפִּידוּ עָלָיו, לָמָּה גִרַשׁ אֶת הָאִישׁ הַזֶּה, וְאָמְרוּ: הֲלֹא הוּא לֹא בָא אֲלֵיכֶם, הוּא בָא אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְאִין לְשׁוּם בְּרִיָּה רְשׁוּת לְרַחֵק אוֹ לְגַרֵּשׁ אִיזָה אִישׁ מִבֵּית רַבֵּנוּ ו"ל וְכוּ'. וּבְכָלֵל הַמְּשִׁיב ר' לִוִי יִצְחָק (גֵּרוֹ יְאִיר) [ו"ל]: "עֲנִין רַבֵּנוּ ו"ל הוּא לֹא לֹמַר מוֹסֵר לְחֻבְרוֹ", זֶהוּ אֵינוֹ עֲנִינֵנוּ, אָנוּ צָרִיכִין רַק לְחַזֵּק וְלֹאמֵץ אֶת כָּל נַפְשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא יִתְעוֹרֵר בְּהִתְעוֹרְרוֹת דְּקַדְשָׁה, וְיַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה מֵאֲהָבָה, שֶׁמֵּעֲלָתָה גְבוּהָ מְאֹד מְאֹד, וְנִתְהַפְּכִין כָּל הָעוֹנוֹת לְזָכוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן כב), וְכִשְׁמַגְלִין אֶת הָאוֹר, אִזּוֹ מִמִּילָא נִתְרַחֵק הַחֲשָׁךְ, כִּי מְעַט מִהָאוֹר דּוֹחָה הַרְבֵּה חֲשָׁךְ, כִּשְׁמַדְבָּרִים רַק מִדְּבוּרֵי אֲמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, אִזּוֹ מִמִּילָא נִדְחוֹת רְעוֹת רְבוֹת, שֶׁהֵן הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת, אֲשֶׁר מֵהֵן בָּאִים כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַדִּינִים (עֵין שָׁם, סִימָן רז), וְכִשְׁמַחֲפָשִׁים רַק אַחַר הַטּוֹב, אִזּוֹ מִמִּילָא נִדְחָה הַרַע וְנִתְבַטַּל לְגַמְרֵי — הֵן מְעַצְמוּ וְהֵן מֵאַחֲרִים (עֵין שָׁם, סִימָן רפב).

הַעֲקָר — צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל כָּל אֶחָד בְּטוֹב עֵין, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְזָכוֹר תָּמִיד בְּעֵלְמָא דְאִתִּי (עֵין שָׁם, סִימָן נד), וְהַבְּעֻטְלִיר הָעוֹר זָכָה לְזַכְרוֹן נוֹרָא וְנִפְלָא לְמַעְלָה מִגִּפְשׁ, רוּחַ, נְשָׁמָה, דִּיקָא עַל יְדֵי שְׁלֵא הִיָּתָה לוֹ שׁוּם הִסְתַּפְלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל (עֵין סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה י"ג, יוֹם א'), כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה, וְעַל-כֵּן לָמָּה לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים בְּרַע עֵין, חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁכָּל זֶה הוּא פָּגַם הָאֲמוּנָה וְכוּ', כִּי

על-פי דעת האמת והאמונה צריך לדון את כל אחד לכף זכות, ועל-ידי-זה תמשך עליו רוח נבואה, שהוא ברור וזכוף האמונה, שזהו עקר הנבואה — להשיגו יתברך מפל דבר, ולקבל רמזים מדומים, צומח, חי, מדבר, כי הכל מדברים ומגלים תמיד רזים וסתרי נסתרות וכו'. וזה שאמרה חנה לעלי הכהן (ברכות לא): לאו איפא שכינה ורוח-הקדש גבר, שדנתני לכף חובה וכו' והבן. כי זה תלוי בזה, ועל-פן הזוכה לדון את כל אחד לכף זכות, בנקל לו להתקרב אליו יתברך, פי מאיר מחו תמיד, והוא בשוב הדעת וכו'.

והנה ראוי להאריך בדבר נחוץ בזה, כי רבים יתקברו אליכם, ואסור לרחק שום ברחה וכו', אף ההכרח לקצר מרב טרדותי, בעוונותי הרבים.

ואודות הלמודים כבר דברנו הרבה פנים אל פנים. העקר ללמד בסדרן משניות, גמרא ושלחן ערוך ולקוטי-הלכות מדי יום ביומו — מעט או הרבה, אבל בסדרן דיקא, ואז תגיע אל מחוז חפצך לסיים הכל, ותתחיל עוד פעם ועוד פעם כל ימי חייך. והעקר להיות תמיד דבוק בו יתברך בשמחה ותפלה, לשמח על נעם חלקנו שבראנו מזרע ישראל, ויש לנו נקודות טובות הרבה מאד מאד — ציצית, תפלין וכו' וכו', ולברח תמיד בשיחה ותפלה, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות.

הדורש שלומך...

תכתב לי מה נעשה עם שלשת הבחורים ששלחת אלי. העקר תעוררם על התמדה בלמוד ספרי רבנו ז"ל: "משיבת נפש" ו"השתפכות הנפש", ובפרטיות "ספר המדות", כי המדות הן יסוד כל האדם, ובמדה שאדם מודד בה מודדים לו (מגלה יב:).

תשפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרְלִיּוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּהַר, פֶּסַח שְׁנֵי הַיְּתָשֶׁלֶׁג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהֲבֵי, יְדִידֵי הַיֶּקֶר, הַבְּחֹר הַנְּחֻמָּד,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיֶּקֶר קִבְּלָתִי עוֹד בְּשָׁבוֹעַ שְׁעֵבֶר, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד מְאֹד
לְקִרְאָת דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים וְהַמְשִׁמְחִים, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, קִבְּלָתְךָ עַל עֲצֻמְךָ
קִבְּעוֹת חֲזָקָה בְּלִמּוּד בְּסִדְרָן סֵדֶר בְּשׁוֹס וּבְשִׁלְחָן עָרוּף, וְכֵן אֶתָּה
בוֹרַח בְּכָל פַּעַם לִיעֵר לְהַתְּבוֹדֵד.

אֲחֵי הַיֶּקֶר! אֵינִי דְבוֹרִים לְהַטְעִים לְךָ מִהֲזָכְיָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת
שְׁזָכִיתָ. וְלִמְעַן טוֹבְתָךָ הַנְּצַחִית אֵל תִּתְרַשֵּׁל בְּשַׁעֲוִירִים שְׁקִבְעָתָ
לְעֲצֻמְךָ: גְּמָרָא, וְשִׁלְחָן עָרוּף, רְאֵה גַם רְאֵה, בְּרוּף הַשֵּׁם, אֶתָּה אוֹחֵז
בְּכָר בְּפִסְחִים וּבְאַרְחַח חַיִּים, סִימָן שֶׁל"א. חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד לְלִמּוּד
בְּכָל יוֹם בְּשִׁקִּידָה נּוֹרָאָה, עַד שְׁתִּזְכֶּה לְסִימָן אֶת כָּל הַשׁוֹס וְכָל אֲרַבְעַת
חֻלְקֵי שִׁלְחָן עָרוּף, וְתִרְאֶה לְחֻטָּף מִדֵּי יוֹם בְּיוֹם מְעַט אוֹ הֲרִבָּה כַּמָּה
שְׁתִּזְכֶּה, הַעֲקֵר רַק שְׁיִהְיֶה בְּסִדְרָן כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וְ"ל, וְאִזּוֹ תִּהְיֶה
לְךָ הַצְּלָחָה רַבָּה בְּלִמּוּד. וְזָכֹר מְאַמְרָם וְ"ל בְּמִדְרָשׁ (דְּבָרִים רַבָּה ח, ג):
הַטְּפֵשׁ הַזֶּה נִכְנָס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְרוֹאֶה אוֹתָן עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וְהוּא
אוֹמֵר לָהֶן: הַיֵּאָד אָדָם לְמַד תּוֹרָה תַּחֲלֶה? אוֹמְרִים לוֹ: תַּחֲלֶה קוֹרָא
בְּמַגְלָה, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּסִפְרָא, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּנִבְיָאִים, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּכַתּוּבִים,
מִשְׁהוּא גּוֹמֵר אֶת הַמְּקָרָא, שׁוֹנֶה אֶת הַתְּלִמּוּד, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּהִלְכוּת,
וְאַחֲרֵי-כֵן בְּאַגְדוֹת, בִּיּוֹן שְׁשׁוֹמֵעַ כֵּן, אוֹמֵר בְּלָבוֹ: אֵימָתִי אֲנִי לְמַד כָּל
זֹאת, וְחֹזֵר מִן הַשַּׁעַר וְכוּ', אָמַר רַבִּי יֵנְאִי לְמָה הַדְּבָר דְּיוֹמָה? לְכַכְּרָ
שְׁהִיָּה תְּלוּי בְּאַוִיר, טְפֵשׁ אוֹמֵר: מִי יוֹכֵל לְהִבְיָאוּ, וּפְקַח אוֹמֵר: לֹא
אֶחָד תְּלֶה אוֹתוֹ? מְבִיא סֵלָם אוֹ קִנְיָה וּמְוִרִיד אוֹתוֹ. כֵּן כָּל מִי שֶׁהוּא
טְפֵשׁ, אוֹמֵר: אֵימָתִי אֶקְרָא כָּל הַתּוֹרָה? וּמִי שֶׁהוּא פְקַח, מֵהוּ עוֹשֶׂה?

שׁוֹנֵה פָּרֶק אֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַד שְׁמֹסִים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וְכוּ', עַיִן שָׁם. וְדָבָר זֶה הוּא יְסוּד גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, בְּשִׁמְחָה וְהַתְּבוּדוֹת וְכוּ', כִּי עַל-פִּי-רַב עָקַר הַיְרִידָה וְהַנְּפִילָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא, שְׁרוּצָה וּמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עֲבוּדוֹת קָשׁוֹת וּכְבוֹדוֹת וְשִׁעוּרִים גְּדוֹלִים, אוֹ שְׁעוֹת רַבּוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה אִם אֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא הַדְּבָר מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, עַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וְכוּ', וּמִתְרַשֵּׁל אַחֲרֵי-כֵן לְגַמְרִי, וְעַל-פִּי דְבָרֵי חַז"ל הַנִּלְ, רוֹאִים עַיִן בְּעַיִן אֲמַתַּת דְּבָרֵי רַבֵּנוֹ ז"ל לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל: "אֲבִיסָל אִיז אוֹיֵף גוּטֵא", וְאָמַר ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל, שֶׁהַכָּלל הַזֶּה הוּא טוֹב וּמוֹעִיל לְכָל דְּבָר וְעַנְיָן בְּעִבּוּדַת ה', כִּי אֶפְלוּ לֹא יִזְכֶּה לְלַמֵּד רַק עַנְיָן אֶחָד בְּתוֹרָה, גַּם-כֵּן מַעֲלָתוֹ גְּבוּהָהּ מְאֹד מְאֹד. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוֹ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, לַמּוֹד, סִימָן י'): כָּל יְדִיעָה בְּמִשְׁפְּטֵי הַתּוֹרָה, הֵן מְצוּוֹת שְׁבִינֵי אָדָם לְחִבְרוֹ, הֵן מְצוּוֹת שְׁבִינֵי אָדָם לְקוֹנוֹ, הַיְדִיעָה הַזֹּאת בְּעֲצָמָה הִיא הַצְּלָחַת הַנַּפְשׁ, עַיִן שָׁם. וְכֵן צָרִיף לִידַע, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, אֲשֶׁר לֹא תִסְפָּר כְּלָל וְכוּ', וְעַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר מְקַשֵּׁר וּמְדַבֵּק נִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְמַשֵּׁף וּמוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה אֵלָיו, וְאִם יִהְיֶה חֹזֵק בְּאֵלוֹ הַדְּבוּרִים יָמִים וְשָׁנִים מְמַשׁ, אִז יֵאִיר עָלָיו מְלֶכֶךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה נוֹרְאָה וּנְפִלְאָה, בְּנֵעַם זִיו כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן כָּל רְקוּד וְשִׁמְחָה שְׂזוּכִים לְחֹטֵף בְּכָל שְׁעָה, לְרִקְדָה וּלְשִׁמְחָה אֶת נַפְשׁוֹ הָאֲמֻלָּה, הַעֲיִפָה וְהַצְּמָאָה, הַשְּׁבוּרָה וְהַדְּחוּקָה וְכוּ', וּמִשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ בְּנִקְדַת יְהוּדוּתוֹ, בְּרוּף הַשֵּׁם יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, עֲדִין אֲנִי מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֵׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְגַם בְּמִקּוֹם שֶׁאֵין מִנַּח, גַּם מִשֵּׁם אוֹכַל עֲדִין לְהַתְּקַרֵּב וּלְהַתְּנַדֵּעַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן כָּל רְקוּד וְשִׁמְחָה שֶׁמְרַקֵּד וּמִשְׁמַח אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ זוֹהִי הַצְּלָחָה נְצִיחִית, אֲשֶׁר לֹא יִכִּלְהוּ הַרְעִיוֹן. וְהַשְּׁמִחָה בְּאֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עוֹלָה עַל הַכָּל, וְנִמְחָלִים וְנִתְבַּטְּלִים כָּל הַעֲוֹנוֹת מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קד, לד-לה): "אֲנֹכִי אֲשִׁמַּח בְּהוֹי"ה, יִתְמוֹ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ" וְגו', וְאִף שֶׁקָּשָׁה לְשִׁמְחָה וּבְפִרְטוּיּוֹת מִי שֶׁנִּכְשָׁל כְּבָר בְּפָגַם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זֵרַע

לְבַטְלָהּ, שְׁבָאָה מְקַלֶּפֶת יִלְלָה וְכוּ', הַהֲרֹגֵל נַעֲשֶׂה טָבַע אֶצְלוֹ כְּבוֹר
לְהַמְשִׁיךְ אֶל הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
יֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ', ה' יִרְחָם.

הַעֲצָה הַיְעוּצָה הִיא — אַמוּנָה שְׁלֵמָה, לִידַע וְלַהוֹדִיעַ וְלִשְׁנֹן
בְּפִיו שְׁאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי וְתַבְרֹךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ עִמּוֹ, אֶתוֹ
וְאֶצְלוֹ, כִּי "בְּכָל צָרְתֶם לֹא צָר" (ישעיה סג, ט), "הַשֵּׁכֵן אִתְּם בְּתוֹךְ
טְמֵאתֶם" (ויקרא טז, טז) — אֶפְלוּ בְּשַׁעֲהַ שְׁהֵן טְמֵאִים שְׂכִינָה עִמָּהֵן
(יומא נו:;) כִּי בְּאַמֶּת כָּל עֲנִיֵן הַתְּגַבְּרוֹת הַחֲשִׁךְ וְהַעֲצָבוֹת שְׁנוּפֵל עָלָיו
בְּכָל פַּעַם מְסֻבָּה שְׁנֹכְשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָהּ,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, הוּא בְּעֲצָמוֹ סוּד גְּלוֹת מְצָרִים — מְצָרֵי-יָם, כִּי
נִתְקַטְּן וְנִצְטַמְצַם מֵחוֹ וְנִדְעָתוֹ, וְהוּא שְׂבוּר וּמְשֻׁבָּר כְּחֵרֶס וְיִמְרְרוּ
אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה" (שמות א, יד), שְׂזוּהֵי גְלוֹת הַנְּשָׂמָה בְּמִרְהַ
שְׁחוֹרָה וְעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, וְהַרְבֵּה פְעָמִים מֵרַב מְרִירוֹת טוֹעֵם טְעָמֵי
מִיֵּתָה וּגְסִיסָה מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ לִידַע, כִּי "אֲנִי
הַיְוִי" ה' לֹא שְׁנִיתִי" (מלאכי ג, ו), וּבְיַדָּאֵי אִין בְּלַעְדֵּי וְתַבְרֹךְ כָּלֵל, רַק
עַל-יְדֵי חֲטָאֵי וְעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים הִסְתַּתֵּר בְּכַמָּה לְבוּשִׁין וְכַסוּיִין דְּאִינוּן
תְּהוּ וְכַהוּ וְחֲשִׁךְ וּמְרִירוֹת. וְאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגָּן
עָלֵינוּ, שְׂאֵם יִדַע הָאָדָם שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתֵּר שֵׁם, אִין זֹו
הִסְתַּתֵּר, כִּי מִיָּד בִּידְעֵה זֹו "יִתְפָּרְדוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֹן" (תהלים צב,
י). וְהַעֲקָר — לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִבַּעַל הַרַחֲמִים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
כְּתִינוּךְ הַמְּדַבֵּר לְפָנָי אָבִיו. וְאָמְרוּ בַּמְדָּרָשׁ (בַּמְדָּבָר רַבָּה כ, יג): כָּל
מִי שְׁחוּטָא וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, אִין רְשׁוּת לְמַלְאָךְ לִיגַע בּוֹ וְכוּ', עִין
שֵׁם; וְעַל-יְדֵי שְׁתַּרְגִּיל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבְּרַךְ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ מְעַט
אוֹ הַרְבֵּה, עַל-יְדֵי-זֶה תִתְפַּשֵּׁט כָּל הַעֲקָמוּמִיּוֹת מִלְבָּבָךְ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְתִתְבַטְּלֶנָּה כָּל הַקְּלָפוֹת, שְׁהֵם הַדְּמִיוֹנוֹת, הַמְּסֻבָּכִים
אוֹתוֹ וְכוּ' (עֵינֵן שֵׁם, סִימָן כה), כִּי עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבְּרַךְ,
הֵם נִתְבַטְּלִין לְגַמְרֵי וְכוּ', עֵינֵן שֵׁם. וְאֶף שְׁלִפְעָמִים נוֹפֵל בְּקִטְנוֹת
עֲצוּמָה, עַל-כָּל-פָּנִים גַּם שֵׁם יִדַע וְיָבִין, כִּי הוּא יִתְבְּרַךְ מְסַתֵּר
עִמּוֹ (עֵינֵן שֵׁם, סִימָן קטו), בְּסוּד (שְׁמוֹת כ, יח): "וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרֹפֶל

אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים" וְכוּ', עֵינַי שָׁם, וַיַּדַּע שֶׁהַכֹּל לְטוֹבוֹתוֹ (עֵינַי שָׁם, סִמָּן ד'). וּכְמֵאֲמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, לְאָדָם אֶחָד: "תִּקְבַּל כָּל הַבָּא עָלֶיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּאַהֲבָה, אִזּוּ יִהְיֶה לְךָ עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא", כִּי בְּזֶה שֶׁנִּתְגַּלָּה לוֹ שֶׁכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה, הַכֹּל לְטוֹבוֹתוֹ מִדֵּינַי שְׁמַיִם, עַל-יַדֵּי-זֶה בְּעֶצְמוֹ יִמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא אֶל זֶה הָעוֹלָם וְכוּ', וְעַל-כֵּן (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אֲמוּנָה, סִמָּן ו'): עַל-יַדֵּי אֲמוּנָה הָאָדָם חַבִּיב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּאִשָּׁה לְבַעֲלָהּ, כִּי הוּא הַיְחוד בֵּין עוֹלָם הַזֶּה לְבֵין עוֹלָם הַבָּא, "הַיְחִיד הוּא הָאֱלֹקִים" (מְלָכִים-א יח, לט), הַטָּבַע כִּסָּא לְהַשְׁגָּחָה (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִמָּן נד), שֶׁהוּא שָׁם מְלֵא שְׁמַיִם וְאָרֶץ הֵם זְעִיר אֲנִפִּין וְנִקְבִּיָּה, וְזֶהוּ עֶקֶר הַזְּווּג וְהַיְחוד הַמוֹבָאִים בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, לְקִשְׁרֵי וּלְיַחַד הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִשָּׁה, אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִישׁ. וְכָל זֶה זוֹכִים עַל-יַדֵּי תִקְוָה הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעֵינַי בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אֲמוּנָה, סִמָּן כד), כִּי עֶקֶר יְרִידַת וּנְפִילַת הָאָדָם הוּא עַל-יַדֵּי פֶגַם הַדְּבוּר, וְכֵן מוֹבָא בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרָן (חֵלֶק א', סִמָּן לח) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סַעְרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ", עֶקֶר הַרוּחַ סַעְרָה נִתְהַוָּה עַל-יַדֵּי פֶגַם הַדְּבוּר, כָּל מֵה שֶׁשׁוֹתֵק, בְּיָדוּעַ שֶׁאֲמוּנָתוֹ בְּרוּרָה וּמְזוּכָּת. וְעֵינַי בְּדְבָרֵי הַב"ח (טוּר, סִמָּן ב'): גְּדוּלַי הַחֲכָמִים הָיוּ מְמַעְטִים בְּדְבָרֵיהֶם, לְהִיּוֹת הַשְּׂכִינָה חוֹפָה עָלֵיהֶם וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

חֲמִדַת לְבָבִי! נִתְתַּ שְׂמִחָה בְּלָבִי, שֶׁקְבַעְתָּ לְעֶצְמְךָ מְקוֹם מִיָּחָד בַּיַּעַר לְהַתְּבוֹדָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ, יִהְיֶה חֵלְקֵי עִמְךָ. וְזָכַר הַיֵּטֵב, כִּי אֵין מִי שִׁיּוֹשִׁיעַ אוֹתְךָ, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, עַל-כֵּן בָּרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְתִשְׁכַּח אֶת הָעֶבֶר, וְתִתְחַיֵּל בְּכָל שְׁעָה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְגַם שְׂמִחָתִי, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אַתָּה אוֹחַז בְּסִדְרְךָ בְּש"ס בְּמַסְכַּת פְּסָחִים, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶינוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שֶׁזְכִּינוּ לְהַתּוֹדַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר עַל יָדוֹ מְצַלִּיחִים הַצְּלָחָה נְצַחִית.

אֲשֶׁר תִּשְׁפָּא בַּנְחָל רִיט

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, הָעֵקֶר לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּשְׁפָּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַרוֹצֵה לְהִכָּנֵס אֶל תּוֹךְ שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּמָּ וְהַפְּשׁוּט שְׁקִבְלָנוּ מִהַנְּחָל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצָח סֵלָה וְעַד.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר וְהַמְּעוֹת לְהַדְפָּסֵת הַקוֹנְטְרָסִים לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְתִשְׁוֹאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה, כִּי זֹהֵי זְכוּת הַרְבִּים גְּדוּלָה כַּאֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ, וְכִמוֹ שְׁכַתְּבָתָּ לִּי וְכוּ'. וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּבְכַרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת שְׁאַתָּה נוֹפֵל בְּדַעְתָּךְ בְּכָל יוֹם מְרֻבּוּי הַמַּחְשָׁבוֹת הַזְּרוֹת וְהַהֲרָהוּרִים הַרְעִים שְׁמֻסְפָּבִים אוֹתָךְ, עַד שְׁכַמְעַט אַתָּה וְכוּ'. וְעַקֵּר כַּאֲבָךְ הָעֲצוּם הוּא, שְׁאַתָּה נִכְשָׁל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בְּכָל יוֹם בְּמֵה שְׁאַתָּה נִכְשָׁל וְכוּ'.

חֲמִדַת לְבָבִי! אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כָּף אֶל הַצַּעַר, אֲדַרְבָּה, אַתָּה צָרִיךְ לְהַפְּךָ הַכֹּל לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שְׁאִיךְ שֶׁהוּא מִירִידָה כְּזוֹ שְׁאַתָּה מִנְּחָ בְּהַ וְכוּ', זְכִיתָ לְהַתּוֹדֵעַ מְרַבִּי אֲמַת כְּזוֹה, רַבִּי אֲשֶׁר אָמַר (ח"י-מוֹהַר"ן, סִימָן רַכ"ב): "מֵה לְכֶם לְדָאג, מֵאַחַר שְׁאַנִּי הוֹלֵךְ לְפָנֶיכֶם". וְכֵן אָמַר: "אַנִּי מְקַבֵּל עָלֵי הַכֹּל מֵה שְׁעֵבֵר עָלֵיכֶם עַד עֲכָשׁוּ, הָעֵקֶר שְׁתִּשְׁמְרוּ עֲצָמְכֶם מִמְזִידוֹת". וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם גּוֹרְלֵנוּ, שְׁאִיךְ שֶׁהוּא אִיךְ שֶׁהוּא, עַל-כָּל-פָּנִים

אין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו, וּמָה גַם שְׁאָנוּ מִשְׁתוֹקְקִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו
בְּאַמֶּת, אַז בְּיָדָאֵי יֵשׁ לָנוּ תִקְוָה טוֹבָה שְׂיִתְקַן הַכֹּל. וְצָרִיךְ שְׂתִדַּע,
שְׂעָקָר שְׂלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת הוּא — לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְכֹל מָה שְׂמִבְקָשׁ,
צָרִיךְ לְקַיֵּם, אַף שְׂבִשְׂכָל עֲצָמוֹ אֵינוֹ מְבִינֵנוּ, צָרִיךְ לְהִשְׁלִיךְ דַּעַת עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל מָה שְׂמִצְוָה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג).

וְהִנֵּה יְסוּד וְעָקָר הַכֹּל, שְׂיִרְבֶּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְיַחַד לְעֲצָמוֹ
מִקּוּם מִיַּחַד שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וַיֵּשֶׁב שָׁם, וַיִּפְרֹשׂ אֶת כָּל שְׂיַחַתוֹ
אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וַיְהִי עַקְשָׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר
זֶה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ וַיִּסְפֹּר וַיַּגְלֶה לְפָנָיו
יִתְבַּרֵּךְ. וְאִם יְהִי חֲזָק בְּזֶה, אַז סוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה לְצֵאת מִהַמְּקוֹם
שְׂנִלְכַד לְשָׁם. וַיְכַבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ וַיֵּל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט):
עַל-יְדֵי שְׂלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ לְקַדֵּשׁ דְּבוּרוֹ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, יִזְכֶּה
לְהַכְנִיעַ מִמֶּנּוּ הַמְּדוּרָה שֶׁל תְּאֻנֹת נְאוּף הַבוֹעֶרֶת בּוֹ, וְכֹל מָה שְׂיִרְבֶּה
לְדַבֵּר, יִזְכֶּה לְקַרֵּר מִמֶּנּוּ הַחֲמִימוֹת הַבוֹעֶרֶת בּוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא
לְצִלָּן.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי, אִם אַתָּה רוֹצֶה לְצֵאת מִהַחֲשֵׁךְ וְהַרְעֵ
שְׂנִלְכַדְתָּ בָּהֶם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
תִּרְבֶּה בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד — לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּמִקּוּם מִיַּחַד, וְכֹל מָה
שְׂרַק יַעֲלֶה בְּמַחְשַׁבְתְּךָ תַּגְלֶה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּאֲשֶׁר מְדַבְּרִים עִם אַח
טוֹב. וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת דְּבוּרֶיךָ, הָיִיתָ רַגִּיל בְּזֶה מְאֹד מְאֹד,
כִּי מִכָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂזוּכָה אָדָם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, נְאֲרָגִים מִזֶּה
עוֹלָמוֹת לְמַעֲלָה וְכוּ', וּמוֹחֲלִין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו, וְהַכֹּל מִתְהַפֵּף לְזִכְיוֹת
מִמֶּשׁ וְכוּ', וְגוֹרֵם לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, כִּי עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו גִּרַשׁ
אֶת הַשְּׂכִינָה כְּבִיכּוֹל, וְלִהְפֹּךְ עָקָר הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה הוּא, רַק
עַל-יְדֵי תַפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ; וְעַל-כֵּן אַל תֵּאָכֵה וְאַל תִּשְׁמַע
לְעֲצוֹת אַחֲרוֹת, כִּי לֹא יוֹעִילוּ לְךָ כָּלֵל, כִּי לְצֵאת מִפְּגַם הַבְּרִית -
הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אִי אֶפְשָׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה רַבָּה וְשִׂקִידָה

אשר תשכב בנחל רכא

נפלאה בהתבודדות מדי יום ביומו. ועקר שלמות התפלה היא, כשהיא בשמחה, ועין במדרש שוחר טוב (תהלים, סימן ק'): כשאתה מתפלל לפני הקדוש-ברוך-הוא תהיה בשמחה עצומה עד אין קץ, שאתה מתפלל לאלקים חיים החי לעולם וכו', עין שם. וצריך לעשות כל מיני פעולות — הן לשמע כלי זמר, והן לנגן לעצמו נגונים של שמחה, והן שינגיל את עצמו בקוים בינו לעצמו, כי תפלה שהיא בשמחה, ערכה ומתקה לפני הקדוש-ברוך-הוא, ותפלה שהיא בשמחה בוקעת כל הרקיעים, ומבערת את כל המשחיתים שברא על-ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, כי מרב אור וזיו המשכת מתיקות נעם חיות אלקותו ותברך, ותבטלו המחשבות והדמיונות שנבראו על-ידי חטאיו, ולא די שיהיו נמחלים עוונותיו, אלא יזכה לעורר ברוחניות גם אחרים התלויים ומקשרים בנשמתו, ויכניס בהם הרהורי תשובה, עד שגם הם יצאו מהחשך שגלכדו בו וכו'.

ומה טוב ומה נעים אם תזכה לומר בכל יום ה'תקון הקללי' — העשרה מזמורי תהלים והתפלה אחריה, ואז אין לך לדאג כלל, כי רבנו ז"ל אמר, שהיא תקון גמור.

בחור אחד מאנשי שלומנו אמר לי: ת'ה'ליים' ראשי תבות: תקון ה'ברית ל'ומר י' מזמורים כמאמר רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

תשכב.

בעזרת השם ותברך, יום ששי - ערב-שבת-קדש לסדר בהר ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה, שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה וְיִשְׁגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲחִים הַיְקָרִים, הַחֲפָצִים וּמְשִׁתַּקְקִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַדֶּרֶךְ הַחֲדָשׁ וְהַיֵּשֶׁן שֶׁקָּבְלָנוּ מֵהָאִי נִחְלָא עֲמִיקָא וְטְמִירָא, נִחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה, אִוֵּר הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵאת מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעְתִּיק וְכוּ' ... שְׁלוֹם לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, נִרְכָּם יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְכֶם הַיְקָר וְהַמְשֻׁמָּח אֶלְקִים וְאֲנָשִׁים לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם, שְׁאַתֶּם מְסַדְרִים הַיֵּטִב בְּיִשְׁיָבָה, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתִּהְיוּ מְסַדְרִים בְּיִשׁוּב דַּעַת אֲמַתִּי, דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְתַמְיָדִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְכִרְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתִרְאוּ לְחִזָּק אִישׁ אֶת אָחִיו, וּבְפִרְטִיּוֹת אַתֶּם אֲרַבְעָה אֲחִים, שׁוֹתִים מִמַּעַן אֶחָד, מִבְּאֵר מַיִם חַיִּים, בְּאֵר שֶׁחִפְר רַבְּנוּ ז"ל, וּמִצָּא מַיִם חַיִּים, הַמְּחַיִּים וּמְטַהֲרִים וּמְרַפְּאִים אֶת כָּל הַשׁוֹתִים אוֹתָם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֵקְנוּ, שְׁזַכְּנוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִבְּאֵר עֲלִיוֹנָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר עַל יְדֵה נִפְתָּחִים מִחֲנוּ וְדַעַתְנוּ לְהַרְגִּישׁ נַעַם זִיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְסַבֵּב אוֹתְנוּ. כִּי בְּאַמְתִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוּם דְּבָר נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ כָּלֵל, דְּבָר גְּדוֹל וְדְבָר קָטָן שֶׁם גְּנוּז רַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן בִּידִיעָה זֹו נִגְאָל מִכָּל צְרוּתֵינוּ, אֲשֶׁר נִמְשְׁכוֹת מִקְטָנוֹת הַדַּעַת שְׁעוֹבֵרֶת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ו, חֵלֶק א', סִימָן רנ). וְעַקֵּר הַגְּלוּת וְהַצְּרוּת וְהַיִּסּוּרִין שְׁעוֹבֵרִים עַל כָּל אֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת הוּא, כְּפִי רְחוּקוֹ מַדַּעַת הָאֲמַתִּי הַזֹּו, כִּי כָל אַרְיֶכֶת הַגְּלוּת הוּא רַק מִחֲמַת חֲסְרוֹן אֲמוּנָה (שֵׁם, סִימָן ז), כִּי הַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה, לְהֶאֱמִין בְּאַמְתִּי, שְׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת קְטָנָה וּגְדוֹלָה אֶפְלוּ מִבְּעַל בְּחִירָה וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּעֵנִין שְׁדוּכִים, שְׁלֵא יִהְיֶה גְנוּז שֶׁם רַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲלֵא שֶׁהַכֹּל רַק שְׁלוּחֵי הַבוֹרָא, וְהֵם בְּעַצְמָם "אֵין" מִמֶּשׁ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, אֲשֶׁר לֹא יוּכֵן וְלֹא יוֹשֵׁג לְבַעֲלֵי גִשְׁם כְּמֵנוּ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמֵּאֲמִין בְּזֶה בְּאַמְתִּי וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה, יִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְיִדְבֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְיִסְפָּר כָּל מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה וְכוּ' כְּאֲשֶׁר יִסְפָּר הַכֵּן

לפני אביו, כי העקר מה שאין האדם מחזק את עצמו בתפלה, הוא מסבת הכפירות שנכנסה בו, ובכפירות על-ידי חטאיו, כי הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם (עין ספר המדות, אמונה, סימן כב), כי באמת אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, ש"מלא כל הארץ כבודו" (ישעיה ו, ג), והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכונן בדבריו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), והיה חי חיים טובים ונעימים. כי מי שיש לו אמונה — חיו חיים (שיחות-הר"ן, סימן ג), ושום ברירה אינה יכולה לבטלו או לבלבלו, והוא גדל וצומח בין ברוחני ובין בגשמי, שזה מה שאמרו חז"ל (שבת לא): אמונה זה סדר זרעים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה); ועל-כן, אהובי, ידידי, אף שפבר דברנו הרבה פנים אל פנים, וחזקנו את עצמנו לברוח מדי יום ביומו אליו יתברך, צריכים התחזקות חדשה בכל יום, כי היא אחד מהדברים שצריכים חזק, כמו שאמרו חז"ל (ברכות לב):

ולמען השם לטובתכם הנצחית והגשמית, תראו להחביא את עצמכם בכל יום במקום מיוחד, ותדברו ותשיחו את כל אשר עם לבבכם, ותספרו לפניו יתברך. ומוכא בלקוטי-הלכות (תפלת ערבית, הלכה ד), אשר עקר שמירת הזכרון, לזכר היטב את אלקותו יתברך, ולא ישפח אותו לעולם, הוא — על-ידי דבורים קדושים, לדבר עמו יתברך תמיד בינו לבין קונו, ולספר לפניו את כל אשר עם לבבו, כי הדבורים הם פלים לקבל על ידם התנוצצות אור האין סוף ברוך הוא, וכל מה שמרבה לדבר יותר דבורים קדושים בשיחה בינו לבין קונו, הוא ממשיך התגלות אלקותו יתברך יותר, וזוכר אותו יתברך ביותר; ועל-כן צריך להיות רגיל מאד ליחד לעצמו מקום פנוי, ולדבר לפניו יתברך, ועל-ידי-זה ימשיך על עצמו אור גדול ונורא מאד. ובודאי צריכין להיות עקשן גדול על זה מדי יום ביומו בעקשנות גדולה, ואז סוף כל סוף בא יבא יום ישועתו וכו'.

וכבר אָמר רַבְנוּ ז"ל (ספֿר המדות, חתון, סימן ט): על־יְדֵי תַפְלָה
 יְכוּל לְשַׁנּוֹת זְוִיגוֹ הַנְּכָרָז בְּשָׂמִים. וְאָמְרוּ חז"ל (מְדָרֵשׁ תַּנְחוּמָא, פֿרָשַׁת
 וַיִּשְׁלַח ט): אֵין הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חָפֵץ לְחַיֵּב בְּרִיָּה, אֶלָּא מְבַקֵּשׁ
 שְׂיִתְפַּלְלוּ הַבְּרִיּוֹת לְפָנָיו וַיִּקְבְּלֵם; וְעַל־כֵּן מָה שְׂמַתְעַבֵּב לְפַעֲמִים
 זְוִיגוֹ, וְקָשָׁה לוֹ לְמַצְאוֹ, הוּא מְחַמֵּת שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַתְּאֵנָה
 לְתַפְלָתוֹ, וְעַל־כֵּן עָלְיוֹ לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה, שְׂיִזְכֶּהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזְוִיג
 הַגּוֹן, שְׂתִהְיֶה עוֹזְרֵת לוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, כִּי זָכָה — עוֹזְרָתוֹ,
 לֹא זָכָה — כְּנַגְדּוֹ (יְבֻמוֹת סג), וְעַל־יְדֵי רַבּוּי תַפְלָה שְׂיִתְפַּלְל אֱלֹיו
 יִתְבָּרַךְ בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אִף שְׂפָגֵם הַרְבֵּה עַד עַכְשָׁיו, וְהִיָּה
 רְאוּי שְׂתִהְיֶה בַת זְוִיגוֹ מִתְנַגֶּדֶת עָלָיו, יִשְׁתַּנֶּה זְוִיגוֹ, וְתִהְיֶה טוֹבָה לוֹ
 בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת. וְעַיִן בְּתַקּוּנֵי זֵהר (תַּקּוּן יד, דף ל:): וְעַם כָּל דָּא
 אִם חִזַּר בְּתִיּוּבְתָא, עָלִיהּ אֲתָמַר (יִשְׁעִיָּה ו, י): "וְיִשָּׁב וְרָפָא לוֹ", וְיִהְיֶה
 לוֹ בַת זְוִיגִיהּ דְּאֲתָמַר בֵּיהּ (מְשַׁלֵּי ג, ח): "רְפָאוֹת תְּהִי לְשַׁרְךָ" ... וְאֲתַתִּיהּ
 אִיהִי בְּדִיּוּקְנָהּא הָדָא הוּא דְכְּתִיב^א (שֵׁם יח, כב): "מְצָא אִשָּׁה מְצָא
 טוֹב", וְכֵן זֶה עַל־יְדֵי רַבּוּי תַפְלָה יְכוּל לְהַתְהַפֵּךְ זְוִיגוֹ, אִף שְׂלִפֵי
 מַעֲשָׂיו רְאוּי לוֹ שְׂתִהְיֶה הָאִשָּׁה רְעָה, חַס וְשְׁלוֹם, עִם כָּל זֹאת, עַל־יְדֵי
 תַפְלָה יְכוּל לְשַׁנּוֹת הַכּל. וְעַיִן בְּלִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ט): וְלִפִּי
 הַזְוִיג שְׂגוֹרֵם בְּתַפְלָתוֹ, כֵּן זֹכָה לְזְוִיגוֹ וְכוּ', וְכִפִּי שְׂמִפְרָנִס לְאָבִיו
 שְׂבִשְׂמִים בְּתַפְלָתוֹ, כֵּן נוֹתֵנִין לוֹ פְּרִנְסָתוֹ וְכוּ', עַיִן שֵׁם; וְעַל־כֵּן חִזְקוּ
 וְאֲמַצּוּ בְּתַפְלָה וּבְכַבְדָּהּ, וּבֹא יְבֹא יוֹם יִשׁוּעַתְכֶם, כִּי הַכּל תְּלִי רַק
 בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חז"ל בְּמְדָרֵשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה סח, ג):
 רַבִּי פְּנִיחָס בְּשֵׁם ר' אֲבָהוּ [אָמַר]: מְצִינוּ בַתּוֹרָה, בְּנִבְיָאִים וּבְכַתוּבִים,
 שְׂאִין זְוִיגוֹ שֶׁל אִישׁ אֶלָּא מִן הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. בַּתּוֹרָה מְנִין, דְּכְּתִיב
 (בְּרַאשִׁית כד, ו): "וַיַּעַן לְכֵן וּבַתּוֹאֵל וַיֹּאמְרוּ מִהֲנִי"ָּה יֵצֵא הַדְּבָר",
 בְּנִבְיָאִים (שׁוֹפְטִים יד, ד): "וְאָבִיו וְאָמוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מִהֲנִי"ָּה הוּא",
 בְּכַתוּבִים הִינּוּ דְכְּתִיב (מְשַׁלֵּי יט, יד): "וּמִהֲנִי"ָּה אִשָּׁה מִשְׁפָּלָת", "וַיֵּשׁ
 שְׂהוּא הוֹלֵךְ אֶצֶל זְוִיגוֹ, וַיֵּשׁ שְׂזְוִיגוֹ בָּא אֶצְלוֹ" וְכוּ', עַיִן שֵׁם; וְעַל־כֵּן
 עַקֵּר הָעֵצָה הִיא רַק סְבָלְנוֹת, שְׂהִיא מֵדַת הָאֲמוּנָה, כִּי "הַמֵּאֲמִין" הוּא

א) וְעַם כָּל זֹאת אִם חִזַּר בְּתִיּוּבָה עָלָיו נֹאמַר: "וְיִשָּׁב וְרָפָא לוֹ", וְנוֹתֵן לוֹ בַת זְוִיגוֹ שְׂנֵאמַר בוֹ:
 "רְפָאוֹת תְּהִי לְשַׁרְךָ" ... וְאֲשַׁתּוֹ הִיא בְּדַמּוֹתוֹ, זֶה מָה שְׂכַתוּב וְכוּ'.

סובל על הכל, ומחכה עד בא יום ישועתו וכו'. והעקר לא להתפחד מפחדים של הבל, כי אין דבר זה תלוי ביד בעל בחירה כלל, וכמו שאמרו חז"ל במדרש (ויקרא רבה כט, ח): ר' חיא בר אבא בשם ר' לוי פתח (תהלים סב, י): "אף הבל בני-אדם כזב בני איש במאזנים לעלות המה מהבל יחד", בנהג שבעולם מה הבריות אומרים: איש פלוני נושא פלונית, "אף הבל בני-אדם", פלונית תשא פלוני, "כזב בני איש" — "המה מהבל יחד", אמר ר' חיא, עד שהן עשויין הבל בתוך מעי אמן הם יחד וכו', עיין שם. וכן הוא בגמרא (מועד קטן יח:): בכל יום יום בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני וכו', עיין שם.

והעקר שבכל העקרים להיות תמיד בשמחה ובחדנה עצומה להחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שזוכה לחטף מדי יום ביומו, ולהכניס את עצמו באמונה הקדושה, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואפלו מה שנעשה מבעל בחירה, שם גנוז אלופו של עולם, ועל-כן צריך שיהיה בשלום עם הכל, ולא יקפיד ויכעס, חס ושלום, על שום דבר, ולא יקנא את שום בריה, כי אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה (ברכות נח:): אין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו (יומא לח:), ועל-כן למה לכם לבלות את הזמן בעצבות ובמרירות, בדאגות ובפחדים של הבל, טוב יותר לרקוד ולשמח בכל יום על נעם חלקנו, שזכינו להברא מזרע ישראל, ואנו מספכים במצוות. וביותר תהלה לאל, אין אנו מתנגדים על "בן השמחה", ובא יבא יום ישועתכם, אם תתאמצו בתפלה ובשמחה ורקודין בכל יום, שהיא מצוה עליונה יותר מהכל (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימנים: כד, כה), ותראו לקיים דברי רבנו ז"ל (ספר המדות, אות חתון, סימן א'): מי שקשה לו למצא זיווגו, יאמר בכונה שירת הים; ועל-בן תאמרו בכל יום בכונה גדולה מלה במלה "שירת הים". וכבר אמרו בזהר הקדוש (בשלח נד:): דכל מאן דזכי להאי שירתא בהאי עלמא זכי לה בעלמא דאתי

וְזָכִי לְשִׁבְחָא בְּהַ בְּיוֹמָא דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא בְּחֻדְוֹתָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וּכְנִסֵּת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

אֲשֶׁרִינוּ וּמָה טוֹב חֲלָקְנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּי אֲמַת כְּזֶה,
רַבֵּי הַמְּלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת יִשְׁרוֹת כְּאֵלוֹ, וּמְחַזְקֵנוּ אוֹתְנוּ בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר
עָלֵינוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.
וְתַעֲשׂוּ קָשֶׁר בְּעֲצָמְכֶם לְהִיּוֹת תְּמִיד מְקַשְׁרִים אֶל רַבְּנוּ וְ"ל בְּהֵאֵי
עֲלָמָא, וּמְכַל שְׂכַל בְּעֲלָמָא דְּאֲתֵי וְכוּ'; אֲשֶׁרִינוּ שְׁאֲנוּ שׁוֹתִים מִהַבְּאָר
הַזֹּאת, הַמְּתַחַדְשִׁים וְנוֹבְעִים בּוֹ בְּכָל יוֹם מִיָּם שְׁהֵן עֲצוֹת חֲדָשׁוֹת (עֵינֵי
לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'). וְאָמְרוּ חַז"ל (מְדַרְשׁ שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהֵלִים פז):
"אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה בְּרַבֵּי סִימּוֹן בְּשֵׁם רַבֵּי מֵאִיר, כְּשֵׁם שְׁהַבְּאָר נוֹבֵעַ
מִיָּם חֲדָשִׁים בְּכָל שְׁעָה, כִּף יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים שִׁינָה חֲדָשָׁה בְּכָל שְׁעָה",
שְׁנָה כָּל הָעֵינֵי שֶׁל לְעֲשׂוֹת מִתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת. וְכִמוֹ שְׁדַבְּרֵי רַבְּנוּ וְ"ל
מֵאִירִים וּמְתַחַדְשִׁים בְּכָל שְׁעָה בְּגוֹנֵינֵי אַחֲרִים, כְּמוֹ־כֵן צְרִיכִין לְעֲשׂוֹת
מֵהֶם בְּכָל שְׁעָה שִׁירוֹת וּתְפִלוֹת אַחֲרוֹת.

וְהִתְקַרְבֵּי לְקַצֵּר מִפְּנֵי טְרָדוֹת הַשַּׁבָּת.

וְתִרְאוּ לְכַתֵּב לִי, אִם הִחֲזִיחַ אֶתְכֶם הַמְּכַתֵּב, כִּי אוֹתִי הוּא מְחִיָּה
מְאֹד, וְנִכְתֵּב בִּישׁוּעַת ה'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

תשפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּחֻקְתֵי ה'תשל"ג.

(ב) כָּל מִי שְׁזָכַר לְשִׁינָה הַזֹּאת בְּעוֹלָם הַזֶּה, זוֹכָה לָהּ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזוֹכָה לְשַׁבַּח בְּהַ בְּיוֹם שֶׁל מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ בְּשִׁמְחָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וּכְנִסֵּת יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲפֵץ
 וּמִשְׁתוֹקֵק לְצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ, לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ, רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת
 הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', וְלִשְׁתוֹת מִמֵּי הַחֶסֶד הַנוֹבְעִים
 בַּנַּחַל הָעֲלִיּוֹן מִמְקוֹר הַחֶכְמָה הַקְּדוּמָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד.

מֵה שֶׁבִקְשָׁתָ לְרֵשֶׁם לְךָ דְבָרֵי הַתְחַזְקוֹת, כְּכֹר עוֹרְרָתִיךָ הַרְבֵּה עַל
 לְמוֹד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ כְּסֻדְרָן, אֲזַכְּרֶךָ לֹא תִצְטַרְךָ
 דְּבוּרִים אֲחֵרִים, וְכֵן לְעֵינַי בְּכָל יוֹם כַּמָּה מִכְתָּבִים מִסֵּפֶר "עֲלִים
 לְתְרוּפָה", וְאֲזִי הִתְהַיָּה לְךָ חֵיוֹת אֲמִתִּית וְנִצְחִית; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי
 חֲלָקֵנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מִסֵּפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, וְתִהְיֶה לָּאֵל, אֵינִי אֲנוּ
 מִתְנַגְדִּים עַל אוֹרוֹת נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל
 כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְהַעֲקָר — לְהֵיוֹת מְסֻדָּר בְּסֻדְרֵי הַגּוֹן,
 אֲזִי יִהְיֶה לְךָ פְּנָאֵי עַל הַכֹּל וְכוּ'.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת כָּל מֵה שֶׁכְּתַבְתָּ וְכוּ', אֵינִי יוֹדֵעַ מֵה לְהַשִּׁיב לְךָ, צָרִיךָ
 לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְהֵיוֹת-טוֹב עֵינַי, וְאֲזִי יִזְכֶּה לְהִסְתַּפֵּל וּלְזַכֵּר תְּמִיד
 בְּעֵלְמָא דְאַתִּי (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), בְּחִינַת: "וּלְזַכְרוֹן בֵּין
 עֵינַיךָ" וְגו' (שְׁמוֹת יג, ט), כִּי עֲקָר הַזְכָּרוֹן תְּלוּי רַק בְּעֵינַיִם, אִם מִרְגִּיל
 אֶת עֲצֻמוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל רוּחְנֵי חֵיוֹת אֱלֹקוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר, אֲזִי בְּכָל
 אֲתֵר דִּי־סִתְפַל אֶתְבָּרַכָּא בְּכַרְכָּאן דְּלְעִילָא, וְזָכִי לְהֵאִי עֲלְמָא עֲלְאָה־א
 וְלִהְתְּעַנֵּג מִנְעָם זִיו שְׂכִינְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְדָן אֶת כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת,
 מֵאֲחֵר שְׂאִינוּ רוֹאֶה רַק אֶת עֲצָם עֲצָמֵי חֵיוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ
 וּמֵאֲמִין, אֲשֶׁר דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמֵי
 חֵיוֹת אֱלֹקוֹתוֹ, שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה, וְאֲזִי חַי חַיִּים אֲמִתִּים וְנִצְחִיים.
 וְלִהְפֹּךְ כְּשֶׁמְפָרִיד הַכֹּל מִמָּנוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי בְּכָל אֲתֵר דִּי־סִתְפַל אֶתְלְטִי־אֵב,
 וּמִגְבִּיר אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַדְּמִיוֹנוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְגַּבְּרַת הַמַּחְלָקֶת

(א) בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּסְתַּפֵּל, יִתְבָּרַךְ בְּכַרְכוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְיִזְכֶּה לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה.
 (ב) בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּסְתַּפֵּל — יִתְחַלֵּל.

בין בְּנֵי-אָדָם, כִּי עָקַר הַמַּחְלָקֶת הוּא רַק עַל-יְדֵי דִמְיוֹנוֹת, כִּי נִדְמָה לוֹ, שֶׁחִבְרוּ בְּנוֹן לְצַעְרוֹ אוֹ לְהַחְלִישׁ דַּעְתּוֹ וְכוּ', וְיָכוֹל לְהִיּוֹת וְכֵן הוּא עַל-פִּי-רַב, שֶׁזוּלָתוֹ עוֹשֶׂה עֲנִינּוֹ לְפִי תַמּוֹ, וְאֵינוֹ מְכַוֵּן שׁוֹם כְּנֹגַהּ אַחֲרָת, רַק כְּפִי פְרִנְסָתוֹ אוֹ עֲנִינּוֹ הַפְּרָטִי וְכוּ', וּמִי שֵׁיִשׁ לוֹ דִמְיוֹן חֶזֶק, שֶׁזוּהִי קְלָפָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲזִי תַכְּף-וּמִיד קוֹפֵץ וְרוֹגֵז בְּכַעַס עַל חִבְרוֹ, וְיוֹצֵא לְרִיב עִמוֹ: "לָמָּה אַתָּה מְצַעֵר אוֹתִי, וְלָמָּה אַתָּה פּוֹגֵם בְּכַבּוֹדִי" וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן מִתְחִילָה מַחְלָקֶת, וּבְאַמַּת חִבְרוֹ חָף מִפְּשַׁע לְגַמְרִי, כִּי לֹא בְנוֹן שׁוֹם כְּנֹגַהּ עֲלֵיו וְכוּ'. וּכְבָר אָמְרוּ חֲזו"ל (סְנֵהֲדִין ז.): הֵאֵי תַגְרָא דְמָיָא לְצִינּוֹרָא דְבִידְקָא דְמָיָא, כִּינּוֹן דְרִוּוּחַ דְרִוּוּחַ וְאֶחָד אוֹמֵר דְבָר וְחִבְרוֹ מְשִׁיבוֹ וְכוּ', עַד שֶׁנִּתְהַנֶּה מִזֶּה מַחְלָקֶת גְּמוּרָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּשִׁנְאָה גְמוּרָה, וְעוֹכְרִים עַל רְבוּעֵי עֲבֹרוֹת: "לֹא תִשְׁנֵא אַחֲרֵי בְלִבְכֶּךָ" (וַיִּקְרָא י"ט, יז), וְקָלְלוֹת וּדְבָרִים בְּטָלִים, וְיוֹתֵר מֵהַכֹּל — בְּטוֹל תּוֹרָה וְתַפְלָה וּבְזָבוּז הַזְמַן הַיָּקָר לְהִבָּל וְלָרִיק וְכוּ', וְכֹל זֶה נִמְשָׁף רַק מִדִּמְיוֹן אֶחָד שֶׁנִּכְנָס בּוֹ, שֶׁחָשַׁב וְדָמָה בְּדַעְתּוֹ, שֶׁחִבְרוֹ מְכַוֵּן לְצַעְרוֹ, אוֹ שֶׁהוּא חוֹשֵׁב עַל חִבְרוֹ כְּמֵה מַדּוֹת רַעוּת יֵשׁ בּוֹ, כְּמֵה גְאוּת יֵשׁ בּוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

עַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי, חוֹסֶה עַל נַפְשִׁי עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוֹ, וְהַתְּעוֹרָר מִשְׁנֵתָךְ הַעֲמָקָה, וְהַשְּׁלֵף מִמֶּךָ הַנְּעֻרוֹת וְהַקְטָנוֹת וְהַדִּמְיוֹנוֹת, וְתִמְשִׁיף אֶת עַצְמְךָ אֶל הַשְּׁכָל הָאֲמִתִּי (עֵינִי לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: כה, א), שֶׁהוּא הַחַיּוּת אֱלֹקוֹת שֵׁיִשׁ בְּכָל דְבָר, וְתִדּוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וּבִטֵּל רְצוֹנְךָ לְרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִרְצֶה שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵינִי שָׁם, סִימָן קעז), וְלַעוֹלָם אֵל תִּסְתַּכַּל עַל אַחֵר כָּלֵל, וּמִכָּל שֶׁבֵן שֶׁלֹּא יַעֲלֶה בְּךָ דִמְיוֹן לְתַקֵּן אַחֲרִים, מֵה לָּךְ וְלָהֶם, הֵלֵא חֲיִיד קוֹדְמִים, וְאַתָּה צְרִיף לְחַשֵּׁב עַל תְּכִלִּיתָךְ הַנְּצַחִית, וּמֵה אַתָּה יוֹדֵעַ מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל אַחֵר. וּכְבָר אָמַר מוֹהַר"ן ת"ז: "אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר כְּמֵה פְּשָׁטִים עַל עִמָּק מִהַר"ם שִׁי"ף, אֲבָל אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר פְּשָׁט עַל יְהוּדִי, אֲשֶׁר כְּתִיב (תְּהִלִּים נא, יט): 'לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹקִים

ג) כְּשֶׁהִנְהַר גְּדֵל, פְּעָמִים שֶׁהוּא יוֹצֵא לְשִׁדּוֹת שֶׁעַל אֲגַפְיוֹ כְּעֵין נְגָרִים וְצִנּוּרוֹת קִטְנִים, וְאֵם אֵינוֹ סוֹתֵמֵן מִיד, הוֹלֵךְ וּמְחַיֵּב, וְשׁוֹב אֵינוֹ יָכוֹל לְסַתְּמוֹ (כֵּן הַמְרִיבָה) — רש"י.

לא תבזה', מי שהוא לב נשבר ונדכה באמת, והוא שפל בעיני עצמו מאד, הוא סמוך ודבוק בו יתברך מאד מאד. ודבר זה אי אפשר לידיע בשום אופן, מי הוא האוחז בלב נשבר אמתי, כי דבר זה גלוי רק לפניו יתברך, שהוא הצופה ומביט נסתרות"; ועל-כן למה תכתב על אחד שהוא בעל גאונה וכו', מה אמה יודע מה שעובר עליו ומה יש בלבו, אולי הוא שבור כחרס הנשבר, ומחשבתו תמיד דבוקה בו יתברך בבטול כל הרגשותיו וכו', ואפלו כשהוא מדבר פעם בלשון כזו וכו', אולי הוא מכניס בעצמו איזה חזיק, כי כשאדם בא לבטול אמתי כמעט שלא יגוע, חס ושלום, וצריך להמשיך לעצמו איזו חיות והתחזקות וכו'.

אחי היקר! בלך מדרך זו מלהכניס את עצמך במחלקת ובמריבות, ואף שפונתך לשמים, ברח לך ממצוות כאלו. "וצריך לחקק בדעתו, שכל זמן שרואה או עולה במחשבתו איזה דבר רע על חברו, בידוע שיש בו פגם האמונה", כי אם היה לו ברור וזכור האמונה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, לא היה מסתכל בעין רעה על חברו, היה איה שיהיה, כי היה יודע אשר כף הוא יתברך מנהיג ומוליך את העולם וכו'. וזכר מאמרם ז"ל (יומא לח.): "בשמה יקראוה ובמקומה יושבוה ומשלה יתנו לה" (ועין פרוש רש"י): לא ידאג אדם לומר פלוני יקפח פרנסתי, כי על כרחך בשם יקראוה לבוא ולשוב במקומה, ומשלה יתנו לה, כלומר לא משלהם הוא מתנה אלא מזונות קצובים לה מן השמים, אין אדם נוגע במוכן לחברו ואין מלכות נוגעת בחברתה אפלו כמלא נימא, עין שם. וכדיעה זו תגאל מכל צרותיה ותפטר מכל העגמת נפש הבאה אליה בחנם, ואמרו חז"ל: אין חנם אלא עבודה זרה, כי כל הצרות והיסורים והדחקות ועגמת הנפש הבאים לכל אדם, הם רק מחמת חסרון אמונה, שהיא עבודה זרה ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א').

ועל-פֶּן, אֶהוּבִי, אָחִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, בָּרַח לָךְ אֶל מְקוֹם מִיחָד, וְשֵׁם תִּשָּׁב לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֵצְמֶךָ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְתַחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ שְׂאִין אֶתָּה יוֹדֵעַ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין אֶתָּה צָרִיךְ שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַגִּיעַ לָזֶה, אִזּוֹ נִגְאָל מִכָּל הַמְרִירוֹת דְּהֵאֵי עֲלֵמָא, וְחֵי חַיִּים נְצַחִיִּים, וְלֹא דֵי שְׂתֵאִיר בְּעֵצְמֶךָ אֶלָּא גַם תִּזְכֶּה לְהֵאִיר לְאַחֲרִים.

אֲשֶׁרֵינוּ מַה טוֹב חֲלָקֵנוּ, שְׂאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה וּמַחְבְּרִים יְקָרִים כְּאֵלוֹ, אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְדוֹשִׁים, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְתִרְאֶה לְהַפְּךָ הַכֹּל לְשִׂמְחָה אֱמֶתִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

אָחִי הַיָּקָר! אִין זֶה שׁוּם עֲצָה לְכַרֵּחַ ... אֲדַרְבֶּה תִּשְׁתַּדֵּל לְשַׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת בֵּית מְדַרְשָׁנוּ, וְלְהַתְנוּעַד יַחַד עִם הַחֲבֵרִים הַיְקָרִים אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִקְבֹּל מִכָּל אֶחָד אֶת נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה, כִּי בְּכָל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה מַה שְׂאִין בְּחֲבֵרוֹ, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל אֶת כָּל הַנִּקְדוֹת.

תשפד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּחֻקְתֵי ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשִּׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעֲי, הַאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר, שׁוֹתָה מִמֵּי הַחֶסֶד הַנוֹבְעִים בְּהֵאֵי נַחֲלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ' ... גְּרוּ יְאִיר.

אֲשֶׁר תִּשְׁפֹּד בְּנַחֵל רְלָא

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וְגַם כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים עִם הַשִּׁיחֹת קִדְשׁ, שְׂזִכִּיתָ לְשִׁמְעַ מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים זֶה כַּמָּה יָמִים וְשָׁנִים; אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, שְׂזִכִּיתָ לְרִשֵׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וּבְאִפֶּן הַזֶּה לֹא יֵאבְדוּ כְּבוֹר, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֲשֶׁר אֵצֶל כָּל אֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יֵשׁ סְגֻלוֹת נִפְלְאוֹת וְחִדּוּשִׁים נוֹרְאִים, אֲשֶׁר לֹא נִרְאָה בְּפִשְׁטוֹת כָּלָל, וְאֲשֶׁרִי הַמְּשִׁים לֵב לְכָל דְּבוּר הַיּוֹצֵא מִפִּי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַמְּשַׁלֵּב וּכְנוּי וּמְיֻסָּד עַל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן מַה טוֹב לְקַבֵּל אֶת נִקְדַּת כָּל אֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְאִפֶּן הַזֶּה יִתְקַבְּצוּ אֵצֶלֹ אוֹצְרוֹת שֶׁל דְּבוּרֵי אֲמוֹנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם הַמְּיֻסָּדִים עַל יְסוּד חֲזָק, שֶׁהוּא דַעַת רַבֵּנוּ ז"ל.

וּמָה שֶׁשְּׂאֵלְתָ אוֹדוֹת לְנִדָּב מַעוֹת לְהַדְּפָסָה, בְּיָדַי מִהֲנִכּוֹן שֶׁתִּעֲזֹר לָזֶה, וּבִפְרָט לְאֶבְרָה ... הַמְּשַׁתְּדֵל בְּהַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְהִיא מְצוּהָ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּמְעוֹרָר אֶת יִשְׂרָאֵל מִהַשְּׁנָה, וּמְכַנִּיס הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּלִבּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הַתְּקוּוֹן הָעֵקְרִי שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית, כִּי גִזַּל וְאִינוּ יוֹדְעֵ לְמִי גִזַּל — יַעֲשֶׂה מִהֵם צְרֻכֵי רַבִּים (בִּיצָה כּט). וּפְרָשׁ מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, גִּזְלָה, הַלְכָה ה'), שֶׁזֶה סוֹכֵב עַל פְּגָם הַבְּרִית, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה גוֹרֵם שְׁגָם אַחֲרָיִם יִכְשְׁלוּ וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי פְּגָמוֹ בָּרָא מִשְׁחִיתִים וְקַלְפוֹת הַמְּכַשִּׁילִים אַחֲרָיִם, וְאִיךְ יְכוֹל לִידַע אֶת מִי הַכְּשִׁיל וְכוּ'? וְעַל-כֵּן תִּקְוֵנוּ — שֶׁיַּעֲשֶׂה בְּעֶצְמוֹ לְמַעַן צְרֻכֵי הַרַבִּים; וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמָה נָעִים, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִשְׁתְּדֵל לְהַדְּפִיס אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי הַחוּב מִנַּח עַל כָּל יְחִיד, אִף אִם לֹא תוּכַל, תִּרְאָה לְנִדָּב מַעוֹתֶיךָ לְמַעַן הַדְּפָסָה. וְר' אֶבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ז"ל אָמַר: בְּעֶנְיֵן הַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֵינן דְּבוּרִים בְּעוֹלָם לְסַפֵּר מַעֲלָתָם וְעֵצָם סְגֻלָּתָם, כִּי עַל יָדָם יוּכְלוּ כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְכָל זֶה תִּגְרַם עַל-יְדֵי שֶׁתִּזְכֶּה לְנִדָּב מַעוֹת לְהַדְּפָסָה, וְהִיא הַצְּדָקָה הָעֵקְרִית בְּדַעַת רַבֵּנוּ ז"ל.

רלב אָשׁר תשפה בנחל

וכן תראה לדבר עם חבריך בכל יום מרבנו ו"ל, ועל-ידי-זה יהיה טוב לך ולקום, כי אם תעזבני יום — יומים אעזבך (ירושלמי סוף ברכות; ספרי עקב יא, כב), הינו אם אין מדברים יום אחד מרבנו ו"ל ומעצותיו הקדושות, אזי נתרחקים ממנו ו"ל, ונתקורים לגמרי, חס ושלום, כידוע.

והעקר תראה לברח מפל מיני שטיות שבעולם שנדבקו באדם על-ידי חטאיו. ואמר רבנו ו"ל: היצר הרע הוא שונא את האדם, על-כן הוא מדביק לו שגעון, והוא כמו דבוק, ער קלעבט צו איהם אן איין שגעון. ודבר זה נוהג בכל אחד ואחד, ואפלו הכשר שבכשרים שנדבק שגעון לחייו, והוא תמיד בעצבות ובמרירות גדולה, שנדמה לו, שאינו יוצא חובתו, העקר לכטל דעת עצמו ולהתנהג רק כמו שאמר לו הצדיק, ויקבל דעתו הקדושה, ולא יוסיף ולא יגרע מדבריו דבר גדול ודבר קטן, וזו נקראת שלמות ההתקבצות אל הצדיק (עין לקוטי-מוח"ן, חלק א', סימן קכג). אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלינו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה. ותראה לרקוד מדי יום ביומו באמת ובתמימות על נעם חלקנו, ואל תסתכל על בני-אדם המלעיגים, אף שהם מאנשי שלומנו וכו'. ובנדאי אם יכול להצניע את עצמו — טוב יותר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תשפה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בחקתי ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה, המתקת הדינים, ישועות ורפואות, בני, חיי ומזוני, ירדפו אל אהובי, ידידי, האברך היקר לי מאד,

אֲשֶׁר תִּשְׁפָּה בְּנַחֵל רִלְג

שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחֵל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ וְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבָךְ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, אֵךְ טְרֵדוֹתִי בְּעוֹנוֹתִי הַרְבִּים, עֲכֹבוּנִי עַד עֲכָשׁוּ, וְגַם עֵתָה אֵינִי יוֹדֵעַ מָה לְהַשִּׁיב לָךְ.

הַעֲקָר, חֲמֻדַּת לְבָבִי, לַעֲשׂוֹת מְרַגֵּעַ זֶה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִשְׁפֹּחַ כָּל מָה שֶׁעֵבֵר עַד רָגַע זֶה בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, "נָאֵר מֵאֲכֵן אֵיִן נִיִּיעַ הַתְּחִלָּה"^א, וְלִהְיוֹת בְּעֵינָיו כְּאֵלוֹ נוֹלָד בְּרָגַע זֶה, וּמַעֲכָשׁוּ רוּצָה לְזְכוּת לְהַפִּיר אֶת "מִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם". וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁעַקְר הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, הַמְּחַלְקֵת וְהַצָּרוֹת שֶׁנַּעֲשׂוֹת אֲצִל כָּל אֶחָד בְּפִרְטֵי פְּרָטִיּוֹת, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִרְבוּי הַזְּמַן, כִּי נִפְלַת חַת הַזְּמַן, וְנִדְמָה לוֹ שֵׁישׁ אֵיזָה זְמַן, וְעַל-כֵּן חוֹשֵׁב תָּמִיד עַל הָעֵבֵר — מָה שֶׁעֵבֵר וּמָה שֶׁנֶּאֱרַע לוֹ וְכוּ', וְכֵן חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת עַל לְהַבִּיא — מָה יְהִיָּה וְאֵיךְ יְהִיָּה וְכוּ'; וְעַל-כֵּן עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְזְכוּת אֵלֶיךָ בְּזֶה הָעוֹלָם — לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִרְצָה רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶהוּ שְׁלֵמוֹת עֲלִית הַמְּלָכוֹת וַיִּמְלִיךְ מְלָכוּתִיָּה (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'). וְעַל-כֵּן כָּמוֹ שֶׁכָּמוֹ שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ' מִתְּחַדְּשִׁים בְּכָל עֵת וְרָגַע, כָּמוֹ-כֵן יִזְכָּה גַם-כֵּן לְהַתְּחַדֵּשׁ, מֵאַחֵר שֶׁהוּא בְּטָל וּמִבְּטָל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְדו"ק; וּמִזֶּה יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים וְהַצָּרוֹת, הַדְּחָקוֹת וְהַיִּסוּרִים, מֵאַחֵר שֶׁמִּבְטָל אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יְהִיָּה בְּשָׁלוֹם אֵף עִם הַמְּצַעְרִים אוֹתוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵינִי בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי הוּא "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (יִשְׁעִיָּה ו', ג'). וְגַלְיָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְזְכוּת לְכְבוֹד אֱלֹקֵי, שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּזְכָּה לְהַתְּעַנֵּג מִזֵּיו נַעַם עֲרֻבוֹת אוֹר אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּיֻזוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְהוּא יָדֵם וַיִּשְׁתַּק, וְלֹא יָשִׁיב לְמַחְרָפוֹ דְּבָר, בְּזֶה מְגַלְיָה שֶׁאֵינִי בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְּאַחַד וְלְהַכְּלִל בְּאוֹר אֵינִי סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא עַד שֶׁיִּבְטָל אֶת יִשׁוּתוֹ לְגַמְרִי, וַיַּעֲבֹד

(א) רַק לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, כִּי כָל בְּחִינַת 'יש' ו'אני', היא מְנִיעָה גְדוּלָה לְאַחֲדוּת, לְהִתְקַשֵּׁר וּלְהִתְיַחַד בּוֹ יְתָבְרָךְ, כִּי צָרִיף לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹיו יְתָבְרָךְ, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם דְּבָר — לֹא עוֹלָם הַזֶּה וְלֹא עוֹלָם הַבָּא, כִּי אִם אוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְזֶהוּ יַחֲוֹד הָאֲמֵת, הַתְּפִשָּׁטוּת הַגְּשָׁמִיּוֹת הָאֲמֵתִית, אֲשֶׁר יְכוּלִים לְזַכּוֹת אֵל זֶה עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה וְהַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוּת, לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרָךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ. וְהַעֲקָר שְׁלֵא יַעֲנֶה לְמַבְזֵהוּ וּלְמַחְרַפֵּהוּ, כִּי כָל זֶה לְהַבִּיאוֹ אֵל הַנִּקְדָּה הָאֲמֵתִית הַזֹּאת, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבַטֵּל אֱלֹיו יְתָבְרָךְ. וְעַל-כֵּן צָרִיף שְׁתַּדַּע, אִם אֶחָד מְצַעֵר אוֹתָךְ, חַיִּים הוּא נוֹתֵן לְךָ, שְׂתִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְחַיִּים נְצַחִיִּים עַל יְדוֹ. וְאָמַר ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל, אִם הִזָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַבְּזִיוֹן וְשִׁפְיֹת הַדְּמִים, הִזָּה רֵץ קָדָם לְמַקְנָה. וְאִזּוֹ כְּשִׁזְזָה הָאָדָם לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יְתָבְרָךְ, וּמְכַל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ', וְאֶפְלוֹ הַנְּפִילָה הִיא בְּמַקּוֹם מְגַנֶּה מְאֹד מְאֹד, חַס וְשְׁלוֹם, אֵינּוּ מֵיָאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק קָם וּבֹרַח אֱלֹיו יְתָבְרָךְ בְּשִׂיחָה - זוֹ תְּפִלָּה (בְּרִכּוֹת כו:), וּמַתְּנֶדָה לְפָנָיו יְתָבְרָךְ בְּכָל לְבוֹ וְכָל מַה שְּׁעָשָׂה וְכוּ', זֶה הָאָדָם כְּבָר אֵינּוּ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כְּבָר נָטַל חִיזוֹ דְּהָאֵי עַלְמָאֵב מַעֲיָנִיו, כִּי אֵינּוּ רוֹאֶה רַק יְד ה' וְהַשְּׁגָחְתּוֹ הַפְּרָטִית, וְעַל-כֵּן יְכוּל לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל עֵת, וּבְפְרָטִיּוֹת שְׂאִינּוֹ רוֹצֶה שׁוּם שְׂכָר עַל עֲבוֹדָתוֹ; כִּי עַל-פִּי-רֹב נוֹפֵל הָאָדָם בְּדַעְתּוֹ כְּשִׂאֵין הוֹלֵכֵת עֲבוֹדָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, כִּי נִדְמָה לוֹ, שְׁעָתָה אֵין לוֹ כְּבָר חֶלֶק לְעוֹלָם הַבָּא וְכוּ', אֲבָל כְּשִׁמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֱלֹיו יְתָבְרָךְ, וְאֵינּוֹ צָרִיף רַק אוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, הֲרִי כְּבָר אֵינּוֹ מְפַחֵד וּמַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּלָבוּל וְכוּ', וְהֵבֵן רְמִזִּים לְנִפְשָׁךְ, כִּי הוּא יְסוּד חֲזָק לְעִבּוֹר אֶת הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם וְכוּ'. הַעֲקָר לִידַע, שְׂאֵינּוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל מַה נַּעֲשָׂה עִם אַחֵר, כִּי רַב הִירִידוּת וְהַנְּפִילוֹת הֵן, שְׁמַבְלְבֵּל עֲצָמוֹ מֵאַחֲרִים — לְטוֹב אוֹ לְהַפָּךְ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְנוּדַע מְרַבֵּי אֲמֵת כְּזֶה, אוֹר הָאוֹרוֹת, הַנִּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְתַלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, בְּכָל יוֹר וְדוֹר, וְנִרְאוּי

אֲשֶׁר תשפו בַּנְחַל רלה

לנו לבטל את עצמנו אליהם לגמרי, ולשמע ולקבל דבריהם, ואז טוב לנו לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

תשפו.

בעזרת השם ותפריך, יום חמישי לסדר בחקתי ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו ויחדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי זה שבוע, ומרב טרדותי, בעוונותי הרבים, לא היה הפנאי להשיבך.

חמדת לבבי! חזק ואמץ על-כל-פנים מרגע זה להשתוקק אליו ותפריך בראונות ובכסופים חזקים, ותוציאם מפיד, לדבר לפניו ותפריך את כל ראונותיך ותשוקתך אשר גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן. חלק א', סימנים: לא, סו, ובלקוטי הלכות, ערב, הלכה ג).

והעקר — תראה לקבע לעצמך מקום קבוע לישב שם בתורה ובתפלה ובחדושין דאורייתא, ובפרטיות להתבודדות, ולא תצא משם כי אם לצורך גדול, וצריך שתחקק בדעתך היטב היטב, אשר אין שום מציאות בלעדו ותפריך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ואיהו ותפריך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין, והכל מה שעיניך רואות — דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו ותפריך, אשר נתלבש בלבוש ובצמצום הזה, ועל-פן מה שאתה שומע, הם רמזים ורזים אשר

מגלים לה, וצריך להטות היטב היטב לבו ודעתו, ולקבל הרמזים מכל דבר, הן ממה ששומע, הן ממה שרואה והן ממה שמרגיש במחשבה וכו', הכל לכל חיות אלקותו יתברך, שנצטמצם בצמצום הזה, ומה טוב ומה נעים, שירגיל עצמו לרשם על פני הכתב כל אלו הרמזים שמרגיש, הן במה שמבין הבנה חדשה באיזה ספר, שאפלו בעל המחבר לא כוון לזה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפא), וכן ממה שישמע מבני אדם, הכל יקשר אל דברי תורתו של רבנו ז"ל, ויבין על ידי זה הבנות חדשות, השגות נפלאות, ואז כשתתברר לו ידיעה זו, שאין בלעדיו יתברך כלל, כבר לא יתבלבל מאחר כלל, כי מי שנצרך אליו, ממילא יבוא אליו, ומי שאינו נצרך אליו, ממילא לא יבוא וכו'.

ועל כלם — לקדש ולטהר מאד מאד את השבעה גרות.

"הפה" — להיות רגיל בשתיקה, ולומר על-פירב "איני יודע", וכמו שאמרו חז"ל (ברכות ד.): למד לשונך לומר איני יודע, שמא תתבדה ותאחז. ובדרך זו ינצל מרבות רעות, כי עקר הרע הוא רק מסבת הדבור, כמו שכתוב (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוח סערה שנתהנה במח האדם, הוא רק על-ידי פגם הדבור, שמדבר כל העולה על רוחו, אבל כשיהיה רגיל לומר "איני יודע", על-ידי זה ינצל מפגם הדבור, כי על-פירב הדבור מתחיל כשאחד שואלו דבר, והוא רוצה להראות את ידיעתו וכו'.

וצריך שתדע, אשר עקר האדם הוא הדבור, שהוא המלכות, כמו שמוכא (תקוני הזהר, דף יז.): מלכות פה, והוא ההיכל (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצד).

וכן "החטם" — להזהר מאד מאד מפעם וקפידות, ולא יכעס ולא יקפיד על שום דבר, כי בזה "טרף נפשו באפו" (איוב יח, ד) לגמרי, ועוקר את עצמו משרשו העליון, כי אם היה לו ברור וזכוף האמונה,

אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵי יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, לֹא הָיָה מְקַפֵּיד, וְלֹא הָיָה כּוֹעֵס אַף עַל אֱלוֹ הַמְקַפְחִים פְּרָנְסוֹתוֹ, וּמַצְעָרִים אוֹתוֹ בְּבִזְיוֹנוֹת וּבְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, בְּחִרוּפִין וּבְגִדּוּפִים, צָרִיף לִידַע שֵׁשׁ פַּה יָד ה', וְעֲצָתָךְ רַק לִשְׁתַּק וְלִסְבֵּל, וְלֹא תִצֵּא מִהַמְקוֹם הַמְיֻחָד לְךָ שֶׁקְבַעְתָּ לְעֲצָמְךָ לְתוֹרָה וּתְפִלָּה וְחִדּוּשֵׁין דְּאוֹרֵי־יִתָּא, וּמִי שִׁיִּצְטָרֵךְ לְךָ יְבוֹא אֵלֶיךָ וְכוּ', וְאַתָּה לֹא תִלָּךְ אֵלָיו בְּשׁוֹם אִפְּן, כִּי הָעֵקֶר לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ וְלֹא לְשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְעוֹלָם. וְתִהְיֶה חֶזֶק בְּדַעְתָּךְ כְּעַמּוּדָא תְקִיפָא, אֲבָל עַל-כֵּל-פְּנִים לְכָל תִּצֵּא לְרִיב עִם מְחַרְפֵּיךָ, וְלֹא תַעֲנֶה שׁוֹם דְּבָר, רַק שְׁתוֹק תִּשְׁתַּק.

וְכֵן "הָאֲזִנִּים" — לְהַטּוֹת אֶת אֲזִנּוֹ תְּמִיד אֶל הַקּוֹל הַפְּנִימִי שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר, לְשִׁמְעַת אֶת הָאֱלֻקוֹת הַמְדַבְּרֵת עִמּוֹ, שְׁזֶה סוּד הַנְּבוּאָה.

וְכֵן "הָעֵינִים" — שִׁירְגִיל עֲצָמוֹ תְּמִיד לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל הַרוּחַנִיּוֹת הַמְחִיָּה אֶת זֶה הַדְּבָר, וַיִּקְדַּשׁ מְאֹד אֶת עֵינָיו לְבִלִּי לְהַסְתַּפֵּל עַל נָשִׁים וּדְבָרִים הַמְכִּיאיִם לְהַרְהוּרִים רְעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וַיִּדְבִּיק רְאִיתוֹ תְּמִיד בְּרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, הַמְחִיָּה וּמַהֲנֶה וּמְקַיֶּמֶת אֶת זֶה הַדְּבָר, כִּי כָּל דְּבָר מַדּוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, הוּא רַק כְּסוּי וּלְבוּשׁ עַל הַרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת שֶׁמְצַמְצָמֶת בְּזֶה הַדְּבָר וְכוּ'.

וְאִז כְּשֶׁתִּהְיֶה רְגִיל בְּכָל זֶה, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוּת, תִּזְכֶּה שְׂמַחְךָ וּמַחְשַׁבְתְּךָ יִהְיוּ דְבוּקִים בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלֹא יִהְיֶה אֲצִלְךָ חִלּוּק וְהַפְּרָשׁ בֵּין חַיִּים לְמִיתָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כֹּא בְּסוּפּוֹ, וּבְשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נֹא בְּסוּפּוֹ), וְיִזְכֶּה לְטִיֵּל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמּוֹת וַיְחַוְדִים, כִּי כִּפִּי שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת אֱלוֹ הַשְּׂעָרִים: הַפֶּה, הַחֹטֵם, הָאֲזִנִּים וְהָעֵינִים, כְּמוֹ-כֵן מְאִירִים עָלָיו הַשְּׁמּוֹת מְעוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה וְעֲשִׂיָּה (עֵין עַץ חַיִּים, שְׁעַר ד', פָּרֻק א'): ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן.

וְהָעֵקֶר לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֻטָּל כְּחָרָס הַנּוֹשֵׁב לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ, וַיְבַטֵּל כָּל בְּחִינַת 'אֲנִי' וַיִּשׁוּת מִמֶּנּוּ, כִּי כָּל הַמְדַרְגּוֹת וְהַהֲשָׁגוֹת תְּלוּוֹת

בְּדָבָר זֶה, כְּפִי שֶׁמִּבְטֵל אֶת גְּאֻתוֹ וַיִּשְׁוֹתוֹ מִמֶּנּוּ, וְהוּא בְּעֵינַי עֲצָמוּ
כְּלֵא מִמֶּשׁ.

אֲשֶׁרֵינוּ מַה טוֹב חֲלָקֵנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי אֲמֵת
כְּזֶה, נַחֵל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מְשֻׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת
דְּעֵתִיק וְכוּ', טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שֶׁעָשָׂה
עִמָּנוּ.

וְעַל כֵּלָם — לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְחֻדְוָה עֲצוּמָה, וַיִּרְקַד
רְקוּדִים מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ עַל נֵעַם חֲלָקוֹ שֶׁנִּבְרָא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְזָכָה
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, וּכְבָר יַדְעֵת מַה שֶׁאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים
מְרַמְזִים בְּרֵאשֵׁי תְבוֹת: ש'מ'ח'ה', שֶׁהֵם אַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת הָעֲקָרָיִים,
שֶׁצִּנָּה וְהִזְהִיר רַבֵּנוּ וְ"ל אֶת אֲנָשָׁיו: "ש'ל'חן ערוך" — לְלַמֵּד בְּכָל
יוֹם שְׁעוֹר כְּסֻדָּר בְּשִׁלְחַן עָרוֹךְ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. "מ'ק'נה" — לְהִיּוֹת
זְהִיר לְלֶכֶת בְּכָל יוֹם לְמִקְנָה. "ח'צוֹת" — לוֹמַר בְּכָל יוֹם סֻדָּר תְּקוּן
חֲצוֹת. "ה'תְּבוּדוֹת" — לְהִתְבוּדָד וּלְפָרֵשׁ שִׁיחְתוֹ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל
יוֹם. וְאִזּוֹ כְּשִׂמְקִים אֵלּוֹ אַרְבַּע הַהֲנִהְגוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּכָל יוֹם, יֵשׁ לוֹ
כְּבָר עִם מַה לְשִׂמְחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

"שְׂרַעַק זִיךְ נִישְׁט"א, הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי "מְלֵא
כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (יִשְׁעִיָּה ו, ג), וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוֹפוֹ שֶׁל
עוֹלָם מִמֶּשׁ.

תשפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בַּחֲקָתִי ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה וְרִפּוּאָה שְׁלֵמָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהֲבִי, אַחֵי וְרַעִי,
הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר אֲשֶׁר חֲפִינִי וְקִוִּיתִי לוֹ בְּזֶה הַרְגַע קִבְּלָתִי, וְגִדְל
שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מִמֶּךָ — אֵין לְשַׁעַר, עַד שְׁרַקְדָתִי
מֵרַב שְׁמִחָה, וְעַל־כֵּן אֶף שְׁאַנִּי טְרוֹד עֲכָשׁוּ מְאֹד קִדְּם שַׁבַּת־קֹדֶשׁ,
אֶף אִמְרָתִי לְגַנֵּב אִיזוֹ עֵת וְלִהְשִׁיבְךָ תַּכְּף־וּמִיד כְּרִצּוֹנְךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יַעֲזָרְנוּ עוֹד לְכַתֵּב בְּאַרְיִכוֹת.

וְהִנֵּה מִצָּבְךָ שְׁאִינְךָ בְּבְרִיאוֹת, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לְךָ רִפּוּאָה
שְׁלֵמָה, וְאֵל תִּדְאָג כָּלֵל, כִּי זֶהוּ רַק מְשֻׁנּוּי אֲוִיר, וּבִקְרוֹב תִּתְרַגֵּל
לְאֻוִירָא דְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל דְּמַחְפִּים (בְּבֵא בְּתָרָא קִנְהָ), וּבְכָבֵר אִמְרוּ חַז"ל
(נְדָרִים מֵא): אֵין הַחוּלָה עוֹמֵד מִחֲלִיו עַד שְׁמוּחֲלִין לוֹ כֹּל עוֹוֹנוֹתָיו;
וְעַל־כֵּן חַזַק וְאִמְץ לַעֲשׂוֹת בְּרַגַע זֶה הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה, וְשִׁמְחַ תְּשִׁמְח
אֶת נַפְשְׁךָ, שְׁזַכִּיתָ לְדַרְךָ עַל אֲדַמַת קֹדֶשׁ, וְאַתָּה בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר
שָׁם בְּנִקְל יוֹתֵר לְזִכּוֹת לְהַתְּבַטֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ'. וְאִמְרוּ (כְּתוּבוֹת
קִיא): כֹּל הַמְהַלֵּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן
הָעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָךָ יֵהָא חֲלָקִי עִמָּךְ.

יְסוּד הַיְסוּדוֹת וְעֵקֶר הַעֵקָרִים לְהַפִּיךְ הַכֹּל לְשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
בְּפִרְטִיּוֹת שְׁאֵתָה זֹכָה לְהֵלֵךְ בְּהִיכָלָא דְּמִלְכָא, וְתִהְיֶה קְבוּעַ שָׁם בְּכֹל
יוֹם בְּכַמָּה שְׁעוֹת הַתְּבוּדָדוֹת לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזִכּוֹר דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל
(לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן ב'), אֲשֶׁר חָרַב הַתְּפִלָּה צָרִיךְ שְׁיִהְיֶה לָּהּ שְׁנֵי
פִּיּוֹת, מִצַּד אֶחָד — תּוֹרָה וְהוֹדָאָה, וּמִצַּד אֶחָד — תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה.
וְשִׁמְעָתִי מֵאֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁלִפִּי זֶה תִּהְיֶה הַפְּנִינָה מֵה שְׁכַתֵּב
רַבְּנּוּ ז"ל: צָרִיךְ לִידַע אֵיךְ לְלַחֵם עִם הַחֲרָב, שְׁלֵא יִטָּה אוֹתָהּ לְיָמִין
אוֹ לְשִׁמְאַל, וְשִׁיָּהָא קוֹלַע אֶל הַשְּׁעָרָה וְלֹא יַחֲטִיא, הִינּוּ שְׁבַחְרַב

התפלה צריך לעסוק בשני הפיות ביחד: תודה והודאה על העבר, ותפלה ובקשה על להבא, ושלא יטה את החרב לצד אחד יותר מצד שני, הינו לתודה והודאה יותר או להפך — לבקשה יותר, רק עם שניהם יחד יהא קולע אל השערה, ואז ינצח במלחמה, ודברי פי חכם חן. והיא אמת גמורה, כי על-פירוב כשמתעקש בתפלה ומעין בה, לבסוף בא לכאב לב, כמו שאמרו חז"ל (ברכות לב:), ובפרטיות כשעדין עוד לא זכה לישועה, אף אם יעסק גם בתודה והודאה באותו השעור של התפלה ובקשה, אז יצליח דרכו, והבן היטב למעשה. ובפרטיות אתה, שתהלה לאל, יש לך כבר במה להודות להשם יתברך, שזכית להתודע מרבי אמת כזה, עד שזכית כבר להוציא מהכח אל הפעל ולבוא ולעלות אל הארץ הקדושה, וזכית להתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, אשר הם הם צדיקי דורינו, תלמידי הצדיק האמת, ולהם אנו מחיבים לשמע ולהטות אזנינו, ולצית אותם כפי שהם מפרשים לנו דברי רבנו ז"ל; אשריך ואשרינו ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ולמען השם לטובתך הנצחית לילך תמיד אליהם ולשמע דבריהם, ולשתות בצמא חדושי תורתם, ותבקש הרבה מהשם יתברך, שתזכה להשאר כבר בארץ ישראל ולא לחזור לחוץ לארץ.

ועקר שמחתי, אשר נכנסה בי היא, אודות השדוף שמדברים, ובפרטיות בת תלמיד חכם וצדיק כזה, בנדאי אתה צריך לבקש אותו יתברך, שתזכה שיצא מהכח אל הפעל, ואל תחריש ואל תשקט ואל תתן דמי לו, רק לנקש מדי יום ביומו על דלתות הרחמים, שיעזור לך השם יתברך, ועל-ידי תפלה תפעל הכל, כי (תהלים לד, יט): "קרוב ה' לנשברי לב ואת דכאי רוח יושיע", והוא יתברך מתאנה לתפלתך ושיחתך שתדבר עמו יתברך, ותספר לו כל ענייך בפרטי פרטיות, ועל-כן תספר לו את כל ענין השדוף וכו'.

וזכור מאמרם ו"ל (ירושלמי, ברכות ד, ה) על הפסוק (שמואל-א א, ב): "והיה כי הרבתי להתפלל" — מכאן, שכל המרבה בתפלה — נענה וכו', עי' שם. ובפרטיות שדוכים, זה תלוי רק בידו יתברך, כמו שאמרו חז"ל במדרש (בראשית רבה סח, ד): ר' פנחס בשם ר' אבהו אמר, מצינו בתורה ובנביאים ובכתובים, שאין זווגו של אדם אלא מהקדוש-ברוך-הוא. בתורה מנין? דכתיב (בראשית כד, ג): "ויען לכן ובתואל ויאמרו מהו"ה יצא הדבר", ובנביאים (שופטים יד, ד): "אביו ואמו לא ידעו כי מהו"ה היא", ובכתובים (משלי יט, יד): "ומהו"ה אשה משפלת", "יש שהוא הולך אצל זווגו ויש שזווגו בא אצלו". ועקר הכל — סבלנות, להיות סבלן גדול, וזה זוכין כפי מדת האמונה שזוכה, כי סבלנות ואמונה תלויין זה בזה (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), כי אין בלעדיו יתברך כלל, ועל-כן ברח לך מדי יום ביומו אליו יתברך, ותשיח ותספר לו הכל, והכל בשמחה עצומה, כי בשעה שאדם עומד בתפלה, יהא שמח שעובד לאלוק שאין כמותו בעולם, ואל תהי נוהג בקלות ראש לפניו (לקוטי תהלים, רמז תרכג).

וחדש תחדש רצונך בשעורים קבועים, כאשר נדבר בינינו בהיותך פה. תעשה לעצמך שעור בש"ס ובארבעת חלקי שלחן ערוך, וכן בכל יום תורה מ"לקוטי-מוהר"ן" והתפלה עליה מ"לקוטי-תפלות", ואם תזכה לח"י פרקים משניות בכל יום — אין למעלה מזה. ועי' במדרש שוחר טוב (תהלים קה), אתה מבקש לראות את השכינה בעולם הזה, עסק בתורה בארץ ישראל.

היום קבלתי מכתב מאחיד, גרו גאיר, וגם הוא כותב, שתהלה לאל, הוא מתחדש בעבודת ה', ובפרטיות בשיחה בינו לבין קונו, והוא מתמיד מאד בלמוד גמרא, כן תעשה אתה, ולא תאבה ולא תשמע למי שיאמר אחרת, ומה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, שתראה לכתב הרבה מכתבים לאחיד, ולספר לו כל הנפלאות שיש

בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּתְבַקְשׁוּ הַרְבֵּה, שְׁגִם הוּא יִסַּע לְשֵׁם, וְלִהְיוֹת
בְּצוּתָא עִם אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

וּמָה שְׁבַקְשֶׁתָּ שְׁאַדְבֵּר עִם אַבִּיךָ, אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהֲנִי יוֹשֵׁב אֵהָל,
וְאִינִי יוֹצֵא לַחֲוֶץ, כִּי אִם לְצַרְךָ גְּדוֹל וּבִפְרֹט, שְׂאִינִי מִכִּיר אֶת אַבִּיךָ
כָּלֵל, וְהִיָּה טוֹב יוֹתֵר מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, שְׁתַּכְתֵּב תִּכְתֵּב-וּמְיָד מִכְתָּב לְרִ'
... גֵּרוּ יְאִיר, וְתוֹדֶה לוֹ עַל הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְאַחֲר־כֵּן בִּקְשׁ
מִמֶּנּוּ בִּקְשֶׁתָּךְ וְכוּ', וּמָה שְׂאַתָּה כּוֹתֵב שְׁעֵדִין עוֹד לֹא הִיִּתְ אֲצֵל ...
גֵּרוּ יְאִיר, בְּרַח לָךְ בְּרִגְעַ זֶה אֵלָיו, וּתְבַקְשׁוּ שְׂיַחֲזֶקְךָ, וְכֵן תְּבַקְשׁוּ עָלַי
שְׂיִזְכְּרֵנִי בְּתַפְלָתוֹ, וְתִמְסַר לוֹ דְרִישַׁת שְׁלוֹם, וְתִסְפֹּר לוֹ מָה שֶׁנַּעֲשָׂה
כָּאֵן, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, מִתְקַרְבִּים בְּכָל יוֹם בְּנֵי נְעוּרַיִם חֲדָשִׁים כְּיָדוּעַ
לָךְ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲמֵד הַקְּשֶׁר בֵּינֵינוּ.

תשפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקְתֵי ה'תשל"ג.

אֵךְ טוֹב וְחֹסֵד, חַיִּים וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר
הַיְקָר לִי מְאֹד, הַרוֹצֶה לְשַׁתּוֹת מִמִּי הַנִּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, אוֹר
הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רְאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר לְנִכוּן קְבִלְתִּי, וּמְרַב טְרָדוֹתֵי
בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, לֹא הִיָּה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ תִּכְתֵּב-וּמְיָד. בְּרוּךְ הוּא

אשר תשפח בנחל רמג

ומברך יתברך שתהלה לאל, זכיתי לשמע תשוקת לבך הטוב להתקרב אליו יתברך, ולילך על-פי דרך התם והפשוט שקבלנו מרבנו ז"ל, והנה באמת בזה העולם צריכים התחזקות חדשה על כל שעה ושעה ועל כל רגע ורגע, וזה סוכב על כלל העולם, כפי מה שעובר על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, מכל שכן אלו הרוצים לאחז את עצמם "במקור הקדשה, חבל האמונה", הם צריכים חזק יותר ויותר וכו', ובפרטיות מי שכבר נפל במקום שנפל וכו', ורוצה לאחז את עצמו באורו הגנוז, עליו מתפשטים ביותר הצרות והמניעות והפתויים, וישמע בכל פעם דברי התנגדות, ויסיתו אותו לחזור לאחוריו וכו', ועל-כן צריך חזק חדש בכל יום ובכל עת ובכל שעה ממש.

אחי היקר, חמדת לבבי! העקר שבכל העקרים הוא לזכות לנקדה הפנימית שבכל דבר, שהיא נקדת האמונה, לידע, להודיע ולהודע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, כי דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמי חיות אלקותו יתברך, שנתלבש בלבוש הזה, ועלי לגלות את אלקותו יתברך מכל פרט ופרט וכו', ואז כשתתברר לך ידיעה זו, כבר אין שייך שום ירידה ונפילה, כי נתגלה לו הארת הכתר, שמשם יצא הכרוז: "אין שום יאוש בעולם כלל", כי "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגף" וגו' (תהלים קלט, ז), כי מאחר שאין בלעדיו יתברך כלל, איך שיכת איזו ירידה וכו'. ואיך זוכים להגיע אל התגלות האמונה הזו? גלה לנו רבנו ז"ל, על-ידי רבוי תפלה ושיחה בינו לבין קונו, שיהיה רגיל לילך במקום מיחד, וידבר לפניו יתברך, ויספר אליו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בלשון שרגיל בה (באידיש), ויתמיד בזה מאד מאד, ואף שבתחילה ידמה לו שאין מי ששומע אותו. אחי, אחי, חזק והתחזק בהנהגה קדושה זו — לשיח ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל שברון לבו וצרות נפשו המרבות, וישטח בפיו אליו יתברך שירחם עליו לצאת מעמק הרע' שנפל

לשם. ואם היית יודע ורואה מה שנעשה משיחתך ותפלתך למעלה בכל העולמות, לא היה לך על דבר זה שום כבדות ועצלות כלל, כי כל דבור ודבור שהאיש הישראלי מדבר לפניו יתברך, ובפרטיות נפש המנחת בשאול תחיתות בעמק החשך וכו', וצוּעַק: "אבי, אבי, הוציאני מפה" וכו', בוקע כל הרקיעים, ועוברת כל העולמות וכל השערים, ואין מי שישגי המקום שעולה וכו'. וכמוכא באריכות בזהר הקדוש (פרשת בלק בלק קצה.), אֲשֶׁר תפלת העני המעטף כל צלותין דעלמא, אף תפלת הצדיקים כמשה ודוד וכו', עין שם. כי "קרוב ה' לנשפרי לב ואת דכאי רוח יושיע" (תהלים לה, ט), ובפרטיות אלו אשר נכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, חס ושלום, כשהם יושבים לפניו יתברך ומגלים לו יתברך את כל לבם וכל מה שעובר עליהם, ומספרים כל המחשבות והדבורים והמעשים הרעים שעשו, ומתנדים על עוונם, ומקבלים על עצמם שלא יחזרו לסורם יותר, ומה גם שמפרשים כל שיחם איך שהם אינם רוצים בחשך הגרוע הזה שנקלדו בו, אף "מה אעשה, כי הסמ"ך-מ"ם מתגבר עלי מאד מאד" וכו', ומרבים בשיחה - זו תפלה (ברכות כו:), בטענות ואמתלאות שונות, אין לשער ולספר את השעשועים והצורפים שנעשים מאלו הנפשות למעלה וכו', ומאירים אורות וחיית חדשה, שפע גלוי אלקותו יתברך, כי על-ידי כל תפלה ושיחה שמתפללים ומדברים עמו יתברך נתוסף אור וחיית ומחין חדשים בכל העולם, ועל-ידי רבוי תפלה ובקשה בהתמדה רבה מדי יום ביומו, יאיר אורות צחצחות כאלו בכל העולמות, עד שיעור את עיני הקלפות והסטרא אחרא שברא בעוונותיו, ויקים לפי מדרגתו (זכריה יג, ב): "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ", ותתגלה השגחתו יתברך הפרטי פרטית, איך שהוא מתיה ומנהיג ומקים הפל, שזהו עקר הגאולה, שיזכה לגלוי רוחניות חיות אלקותו יתברך. וזה (תהלים לה, יז): "פני הנו"ה בעשי ר'ע' להכרית מארץ זכרם", כי החטא הגרוע הזה נקרא ר'ע', כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ר'ע' בעיני ה'" כידוע, שמשם כל הצרות והדחקות והמרירות והגלות וכו', אף

(א) שמעטפת את כל התפלות של כל בני העולם.

על-ידי התגלות "פְּנֵי הַנְּיָה" , התגלות אורו יתברך "בעושי ר'ע" — בָּאֵלוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַפֶּגֶם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכִים "לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זְכָרִים", כִּי נִתְכַפְּרִים כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, וְלֹא נִשְׁאָר שׁוּם זְכָר מִחֻטְאִים וּפְשָׁעִים, מֵאַחַר שֶׁנִּתְגַּלָּה אֲוֵרוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁאֵז אֶת רוּחַ הַטְּמֵאָה יַעֲבִיר מִן הָאֶרֶץ. וְאִיךָ זֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי "צָעֲקוּ וְהַנְּיָה" שֶׁמַּע וּמְכַל צְרוּתֵם הַצִּילֵם" (תהלים לד, יח), הֵינּוּ בְּלִבְד שֶׁלֹּא יִתְיַאֲשׁוּ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ לִילֵךְ לְמָקוֹם מִיַּחַד וְלִצְעַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע וְתֵאֱמִין, כִּי הַנְּיָה" שׁוֹמֵעַ, וְסוֹף כָּל סוֹף אִם תִּהְיֶה עֲקֻשׁוֹן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁזוֹ נִקְרָאת "הַתְּבוּדָּוֹת", תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ, כִּי בְּיָמָיו יִקְיָם (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אֶז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה כְרוּרָה לְקַרְא כְּלָם בְּשֵׁם ה'" וְגו', אֶז תִּנְשָׁע. וְעֵינַי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן פג): מְשִׁיחַ נִקְרָא עַל שֵׁם "מְשִׁיחַ אֱלֹמִים", עַר מֵאֲכֻט רַעְדָן שְׁטוּמָע; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה כְּבָר לְקַחַת עֲכָשׁוֹ אֶת חֶרֶב הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא חֶרֶב שֶׁל מְשִׁיחַ (עֵינַי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), וְעַל-יְדֵי-זֶה בּוֹדָאֵי יִזְכָּה לְנִצָּחַת בַּמְּלַחְמָה, וְיִזְכָּה שֶׁיִּמְחַל לוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּפְּרָשָׁה זו, אַחֲרֵי כָּל מָה שֶׁיַּעֲבֹר צְרוּת וְיִסּוּרִים, קִטְנוּת וְדַחְקוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְשִׁפְיִכוֹת דָּמִים וְכוּ' — כָּלֵל הַתּוֹכַחָה, כְּתִיב (וַיִּקְרָא כו, מ): "וְהִתְנַדְּוּ אֶת עֲוֹנֵם וְאֶת עֲוֹן אֲבֹתֵם בְּמַעַלְם אֲשֶׁר מָעִלוּ בִי" וְגו', וְאָמְרוּ בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים: מִיָּד שֶׁהֵם מִתְנַדְּוִים — אֲנִי מוֹחֵל לָהֶם וְכוּ', עֵינַי שָׁם; כִּי עַל-יְדֵי הַיְהוּדִי וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵנוֹ יִכְנַע לְבוֹ הָעֶרְל, וְעַל-יְדֵי שֶׁזֹּכָה לְבִטְלָת אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּכֻטוֹל גָּמוּר, עַד שֶׁאֵינּוּ רוֹצֵה שׁוּם דְּבַר רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אֶז הוֹלֵךְ לוֹ כְּבָר הַכֵּל כְּסֻדָּר (עֵינַי לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב), כִּי נִתְגַּלָּה עָלָיו הַשְּׁגַחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן שֶׁהִיא נִסְתָּר מִמֶּנּוּ עַד עֲכָשׁוֹ מִסַּבַּת חֻטְאֵיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם", וְעַל-יְדֵי וְדוּי וְתִפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, מוֹרִיד אֶת הַמְּחִיצָה הַזֶּה, וּמַעֲלָה אֶת הַמְּלָכוֹת, שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, עַד רִישָׁא דְלָא אֶתְיַדַּע, הָאֲרַת יַחֲיֶדָה — דַּעַת רַבְּנּוּ ז"ל, וְנִגָּאֵל מֵהַכֵּל.

וְהַעֲקָר — אַרְיכוֹת אַפִּים, לְהֶאֱרִיךְ אִפּוֹ מְאֹד עַל כָּל מֵה שְׁיַעֲבֹר
עָלָיו, כִּי הֵבֵא לְטָהָר אוֹמְרִים לוֹ הַמֶּתֵן (עֵינִי לְקוֹטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א',
סִימָן ו'), וְצָרִיךְ לְקַחַת זְמַן רַב, עַד שְׂיִזְכֶּה שְׂיִתְגַּלּוּ לוֹ בְּפַעַל מִמֶּשׁ
אֵלוֹ הַגְּלוּיִים, שְׂיִרְגִישׁ שְׂאֵלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ מְסַבֶּכֶת אוֹתוֹ כְּסָכָה, וְכִמוֹ
שְׂכַתוֹב (תְּהִלִּים פט, ט): "וַיֵּאֱמֹנְתָךְ סְבִיבוֹתֶיךָ" וְגו', שְׂיִהְיֶה מְסַבֵּב עִם
אֵלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּבִי"ת, וְיִקְרִים אֶצְלוֹ יַעֲוֹד הַכְּתוֹב (וַיִּקְרָא כו, יא-יב):
"וַיִּנְתַּתִּי מִשְׁכְּנֵי בְּתוֹכְכֶם" וְגו' "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לְכֶם
לְאֵלְקִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעַם", וְעֵינִי בְּפִרוּשׁ רַש"י: אֶטְיִיל עִמְכֶם
בְּגוֹן-עֵדֶן כְּאֶחָד מֵכֶם, וְלֹא תִהְיוּ מְזַדְעָזְעִים מִמֶּנִּי וְכו'. וְכֵן זֶה עוֹד
בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי שְׂיִהְיֶה עֲקָשָׁן גְּדוֹל, וְכֵן כְּסוּפִיו וְרִצּוֹנוֹתָיו יִהְיוּ
רַק דְּבָר אֶחָד — "לְהִתְקַרֵּב אֶל ה'" יִתְבַּרֵךְ וְלִהְיוֹת כֵּן בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז
אִם יִהְיֶה עֲקָשָׁן גְּדוֹל, וְלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם וּמִשׁוֹם
בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם, וְשׁוֹם יְרִידָה וּנְפִילָה לֹא תִפְלְנֶה וְתִרְחַקְנֶה אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ
יִתְבַּרֵךְ, וְאִף שְׂיִהְיֶה כֶּן אֶלְפֵי וְרַכְבוֹת פְּעָמִים, שְׂכָל מֵה שְׂיִשְׁתַּוְּקַק
לְצֵאת מִהַחֲשֵׁךְ וְהַרְע' — יוֹתֵר יִפֹּל, עַד שְׂיִגִיעַ זְמַן, שְׂיִדְמֶה בְּדַעְתּוֹ
שְׂאֵבֵד שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת וְכו', אִם יִהְיֶה עֲקָשָׁן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, סוֹף כָּל
סוֹף בֹּא יָבוֹא יוֹם יִשׁוּעָתוֹ וְכו', וְאִז כְּבָר לֹא יִרְאֶה מִשׁוֹם דְּבָר רַק
עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֵלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, הַמְּחִיָּה וּמְהַיָּה אֶת זֶה הַדְּבָר,
וּבְכָל מְקוֹם שְׂיִלָּךְ — הַשְּׂכִינָה עִמּוֹ, וְהוּא מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, שְׂזֶה מֵה שְׂנֵאָמַר (בְּרֵאשִׁית ה, כב): "וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ
אֶת הָאֵלְקִים" וְגו', וְכֵן (שִׁם ו, ט): "אֶת הָאֵלְקִים הִתְהַלֵּךְ נֹחַ" וְגו',
שְׂעֶסְקוּ תְּמִיד בְּתַפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם, וּבְכָל מְקוֹם שְׂהִלְכוּ,
טִיְלוּ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! "אֵל תְּהִי חֲכָם בְּעֵינֶיךָ יִרְא אֶת הַנֶּחֱ: וְסוֹר מִרְע' "
(מְשָׁלִי ג, ט), כִּי "אִם חֲכַמְתָּ — חֲכַמְתָּ לָךְ, וְלִצְתָּ — לְבַדְדָּה תִשָּׂא" (שִׁם
ט, יב), רַק תִּקְרִים (שִׁם ט, ט) "תֵּן לְחֲכָם וַיִּחַכְּם עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וַיּוֹסֶף
לְקַח". אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׂזִכְנוּ לְהִתְוַדַּע
מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, שְׂאָמַר עַל עֲצָמוֹ: "אֲנִי נִהַר הַמְּטָהָר מִכָּל הַכְּתָמִים"
(חֵי-מוֹתֵרִין, סִימָן שֵׁלֵב), וְאִנּוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת בְּצוֹתָא עִם אֲנָשֵׁי הַיְקָרִים,

אָשֶׁר תּשׁפּוּט בְּנַחֵל רמז

אָשֶׁר הֵם הֵם צְדִיקֵי דוֹרֵינוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד
חָנֵם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְהִתְמַד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע
לְנַפְשָׁךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

וְדַרְיֵשׁת שְׁלוֹם לְאַבְרָהָם ... גֵּרוֹ יֵאִיר, כִּי גַם אֱלֹיו נֶאֱמְרוּ כָּל
הַדְּבָרִים הָאֵלֵיוּ וְגַם לְכַלְנוּ, אֲקַנְהָ לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמָּנוּ בְּקָרוֹב.

וּבְעֵינַי שֶׁשָּׂאֵלְתָּ לְהַסְבִּירָךְ מִפְתָּחוֹת הַלְקוּטֵי-תַפְלוֹת, הִנֵּה כָּל
תּוֹרָה שֶׁבְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן יֵשׁ עָלֶיהָ תַּפְלָה בְּלִקוּטֵי-תַפְלוֹת, וְעַד תּוֹרָה
ע' הוֹלְכוֹת כְּסִדְרָן הַתַּפְלוֹת כְּמוֹ הַמְּאָמְרִים בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲבָל
אַחַר-כֵּן הַתַּפְלוֹת אֵינָן כְּסִדְרַת הַתּוֹרוֹת, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לַעֲיֵן בְּמִפְתָּח
כְּשֶׁיִּגִיעַ אֶל הַתּוֹרָה אַחַר סִימָן ע', וְיִמְצָא אֶת הַתַּפְלָה הַשְּׂיֵכֶת אֵלֶיהָ.
וְעַכְשָׁיו כְּבָר נִדְפַס בְּכָל "לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּסוֹפוֹ מִפְתָּח פְּרָטִי עַל כָּל
תּוֹרָה אִיזוֹ תַּפְלָה לִזְמַר אַחֲרֶיהָ.

תּשׁפּוּט.

בְּעֶזְרַת הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדְרַת בְּחִקְתֵי ה'תּשׁל"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי, הַבְּחֹר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, הַרוֹצֵה לְשִׁתּוֹת מִמִּי
הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבָךְ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת קְדוּשִׁים לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, אִךְ מֵעַצָּם
טְרוּדוֹתִי, בְּעוֹוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, לֹא הָיָה הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבָךְ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! חֹזֵק וְאַמֵּץ לְהִתְחִיל מִרְגַע זֶה, וּתְעַשֶׂה הַתְּחִלָּה
 חֲדָשָׁה לְכֹסֶף וּלְהַשְׁתַּוְּקֵק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי הַעֲקָר הוּא הַרְצוֹן, וּבִפְרָטִיּוֹת
 כְּשֶׁתּוֹכָה לְהוֹצִיא אֶת רְצוֹנוֹתֶיךָ וְכִסּוּפֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת
 וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה מִפִּיךָ, אֵין לְשַׁעַר מַה שְּׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה לְמַעַלָּה (עֵין
 לְקוּטִימוֹתֵי הַרְ"ן, חֶלֶק א', סִימָן לֵא), וְכָל עֲקָר יְרִידַת הַנְּשֻׁמָּה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּגוּף
 הוּא רַק כְּדֵי שֶׁתַּחֲזֹר לְהַכְּלִיל בְּרַעְיוֹן דְּרַעְיוֹן, וְלִזְכוּת לְהַכִּירוֹ יִתְבַּרְךָ
 מִכָּל דְּבָר, כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וּבְכָל
 תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי הַכֹּל לְכָל: דּוּמָם, צוּמָח,
 חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת פְּשִׁיטוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּכְשֶׁרַק
 יֵטֵה מִחוּ וְדַעְתּוֹ לָזֶה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁיִּזְכָּה לְהִיּוֹת רִגְלִיל לְהוֹצִיא מִפִּיו
 הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין שֶׁלוֹ, אִזּוֹ יִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, מְתִיקוֹת אִוֹר
 וְשִׁפְעַת הַדַּעַת. אִף אֵי אֶפְשֶׁר שֶׁיִּהְיֶה דְּבָר זֶה בְּקַבִּיעוֹת (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוּת,
 עֲרֻב, הַלְכָה ג'), וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֲדָם צָרִיךְ לְעֵלוֹת לְעֵלְיָה גְדוּלָּה בְּיִתְרָה,
 צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ יְרִידָה, וְכָל הַעֲלִיּוֹת וְהַיְרִידוֹת הֵן רַק בְּכַחֲנִית
 הַרְצוֹנוֹת, כִּי לֹא כָּל אֲנָפִין שְׁוִינֵי, וְכָל מַה שְּׁזוֹכָה לְעֵלוֹת לְמַעַלָּה
 יִתְרָה בְּיִתְרָה, אִזּוֹ הַרְצוֹן דְּקַדְשָׁה שֶׁלוֹ חֹזֵק וּמֵאִיר בְּיִתְרָה, כִּי מֵאִירִים
 לוֹ מִחִין וְחִיּוֹת דְּקַדְשָׁה, וּמִשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי
 מִרְגִישׁוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, אִף כְּשֶׁהֲאֲדָם צָרִיךְ
 לְעֵלוֹת לְעֵלְיָה יִתְרָה גְדוּלָּה וּגְבוּהָ, הַהֲכָרַח שֶׁתִּהְיֶה לוֹ יְרִידָה, הֵינּוּ
 בְּכַחֲנִית הַתְּרַחֲקוֹת וְהַתְּקַרְרוֹת שֶׁנִּפְּל וְנִתְרַחֲק וְנִתְקַרַּר מִתְּשׁוּקָתוֹ וְכוּ',
 עַד שֶׁלְּתַכְלִית הַהַפּוּךְ נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא כְּבָר רְחוּק, שֶׁיִּזְכָּה לְחַיֵּי הָעוֹלָם
 הַבָּא מְרַב קְטָנוֹת וְדַחֲקוֹת וְיְרִידוֹת שֶׁנִּפְּל לְשֵׁם וְכוּ', וּבְאַמַּת בְּשַׁעַת
 יְרִידָה כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוֹ, אִזּוֹ הוּא בְּסַכְּנָה גְדוּלָּה עַד מְאֹד, כִּי מְרַב
 טְמֻטוֹם הַדַּעַת וּמְרִירוֹת לְבוֹ, שֶׁמְרַגִישׁ כְּעַת קְטָנוֹת וְצִמְצוּם הַלֵּב,
 יְכוּל לְפַל לְגַמְרֵי, חֵס וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן רַבִּים רַבִּים נִשְׁקָעוּ בִּירִידָתָם,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִף-עַל-פִּי שְׁעַל-יְדֵי הַיְרִידָה שֶׁנִּפְּל וְכוּ', מִתְגַּבֵּר
 בְּיִתְרָה הַחֲשֵׁק וְהַרְצוֹן לְחֹזֵר, שֶׁזוֹ מַעֲלַת בְּעֵלֵי הַתְּשׁוּבָה. כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ
 חַז"ל (בְּרַחוֹת לֵד): בְּמַקּוֹם שֶׁבְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, שֶׁם צְדִיקִים גְּמוּרִים
 אֵינָם יְכוּלִים לְעַמֵּד, כִּי הֵם זוֹכִים לְרְצוֹן מִפְּלֵג וְחֹזֵק מְאֹד מְאֹד,

כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל בְּאִיזוֹ קִטְנוּת, אִזּוֹ נִכְנָסֶת בּוֹ תְּשׁוּקָה חֲדָשָׁה וְרִצּוֹן
 וְכִסּוּפִין חֲדָשִׁים לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אִזּוֹ בְּעַת הַרִצּוֹן וְהַכְּסוּפִין
 נִכְלָל בְּמָקוֹם שְׁנִכְלָל בְּרַעְיוֹא דְרַעְוִין^ב, אֶף-עַל-פִּי-כֵן סִפְנָה גְדוּלָה
 עָלָיו, כִּי יָכוֹל לֵהִיּוֹת שְׁלֵא יִתְחַזֵּק "עַר וְוַעֲט זִיךְ נִישֵׁט דְּעַרְהָא לְטָן"י"
 בְּעַת יְרִידָתוֹ, וְאִזּוֹ יָכוֹל לְפָרֵשׁ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי,
 אַחֲרֵי, בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ, אֶפְלוֹ שְׁכָבֵר נִפְלֵת עַד לְרַגַע זֶה
 בְּעַמֵּק הַחֲשֵׁף וְהָרַע, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלָל, כִּי דִיְקָא כְּשֶׁאֲתָה תְּשׁוּב
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִתְחַיֵּל לְהַשְׁתַּוְּקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, מִכָּל שְׂכָן כְּשֶׁתּוֹצִיא
 אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין מִפִּיךָ, אֲתָה יָכוֹל לְהַכְּלִל בְּרַעְיוֹא דְרַעְוִין, כִּי
 אֵלּוֹ הַנִּפְשׁוֹת הַשְּׁבוּרוֹת וְהַדְּחוּקוֹת וְהַנְּפוּלוֹת, כְּשֶׁמְרַחֲמוֹת עַל עֲצָמָן
 וְיוֹשְׁבוֹת בְּקֶרֶן זְוִית, וּמְפָרְשׁוֹת כָּל שִׁיחְתָּן אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמַגְלוֹת לוֹ
 יִתְבַּרֵךְ אֶת רְצוֹנוֹתֶיהֶן וְכִסּוּפֶיהֶן לְשׁוּב וּלְצֵאת מֵהַחֲשֵׁף שְׁנִלְכָדוּ בּוֹ,
 אִין לְשַׁעַר וְאִין לְסַפֵּר מֵהַ שְׁנַעְשֵׂה מְזֵה, כִּי גִדְּל רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל
 הַנִּפְשׁוֹת הָאֵלוֹ — אִין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלָל. וּבְכַרְטִיּוֹת מִי שְׁנִכְשֵׁל
 כְּבָר עַד עֲכָשׁוּ בַּמָּה שְׁנִכְשֵׁל וְכוּ', אִזּוֹ לְבוֹ נִשְׁכָּר בְּקַרְבוֹ לְגַמְרִי, וְנִמְס
 וְנִשְׁפָּף לְכַבּוֹ כְּמִים, אִזּוֹ בְּרַגַע זֶה עוֹמֵד וְעוֹלָה עַד רִישָׁא דְלֵא אֲתִידַע,
 וְאוֹחַז עֲצָמוֹ בְּנִקְדַת דַּעְתּוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהִיא תְּכָלִית הַבְּטוּל אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ וְכוּ', כִּי נִכְלָל בְּאִין הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ כְּעֵשֶׁב קֶטֶן הַצּוֹמַח
 בְּאֲדָמָה וְכוּ'. אִךְ הַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל נִפְשׁוֹת אֵלוֹ, כִּי
 לֹא דֵי שְׁכָבֵר הַכְּשִׁילָם בַּמָּה שֶׁהַכְּשִׁילָם בְּפָגַם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עוֹד מְכַנִּיס בְּהֵם יְאוּשׁ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כְּאֵלוֹ
 אֲבָדָה תְּקוּתָם לְנִצָּח. וּבְכַרְטִיּוֹת כְּשֶׁמְכַנִּיס בְּלֵב אִיזוֹ יִשׁוּת, שְׁיִרְצָה
 לֵהִיּוֹת מְשֵׁהוּ בְּזֵה הָעוֹלָם — רַב וְרַבִּי וּבְעַל דְרִשָּׁן, בְּעַל מְקַבֵּל וְכוּ',
 וְלַחֲקוֹר מֵהַ לְמַעְלָה וּמֵהַ לְמַטָּה וְכוּ', בְּדַמְיוֹנוֹת וּשְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, זֶהוּ
 סַם הַמָּוֶת מִמֶּשׁ, וְזוּהִי עֲבוּדָה זָרָה, כִּי מִי שֵׁישׁ בּוֹ גְּאוּת, אוֹחַז אֶת
 עֲצָמוֹ בְּעֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ.

ב) בְּרִצּוֹן שְׁכַרְצוֹנוֹת.

ג) לֹא יִחַזֵּק מְעַמֵּד.

ועל-כן, אהובי, אחי, חזק והתחזק, ואחז עֲצֻמָּךְ בְּרַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא הַרְחַמֵּן הָאֱמֵתִי, וְיִזְכֹּר דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר'), שֶׁהֶעֱקֵר הוּא לְמַעַט בְּכַבּוּד עֲצָמוֹ, וַיִּבְטַל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וְלֹא יִרְצֶה רְצוֹן אַחֵר, רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּתְחַזַּק מְאֹד מְאֹד אִף בְּתַקָּף הַקְּטָנוֹת וְהַדַּחְקוֹת וַיִּצְפֶּה לִישׁוּעָה, וְאִף שְׁבִין כֶּף וּבִין כֶּף יֵשׁ לוֹ חִלִּישוֹת הַדַּעַת מֵעֲצָמוֹ, שְׂרוּאָה שְׁנוּפֵל כָּל-כֶּף, וּמִתְלַכְלָךְ בַּחֲטָאִים וְעוֹנוֹת וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים — הֵן מֵעֲצָמוֹ וְהֵן מֵאַחֲרִים, הֶעֱקֵר — שְׂתַק, שְׂתַק, וְלֹא תָשִׁיב לְמַחְרָפִיךְ דְּבַר, וְאִז תִּזְכֶּה לְלֵב אֱמֵת, וַיִּתְהַפְּכוּ כָּל הָעוֹנוֹת לְזִכִּיּוֹת, וְתִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוּף, וַיֵּאִיר עֲלֶיךָ שֶׁפַע הַכֶּתֶר, וּמִכֶּתֶר יִהְיֶה נִהְפָּךְ לְכֶתֶר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב). וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי לֹא בַּחֲנָם לְכָלֶךָ אוֹתָךְ הַסֵּמֶךְ-דְּמ"ם בְּפָגַם הַבְּרִית - הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כִּי מוּבָא בְּכִתְבֵי הָאֲרִז"ל, אֲשֶׁר אֱלוֹ הַנְּשָׁמוֹת הַמְּנַחֹת בְּטִיקְלָא, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, (שְׁנַפְגָּמוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית), הֵן נְשָׁמוֹת גְּבוּהוֹת מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ בֵּהֶן סְגֻלוֹת עֲצוּמוֹת, וְעַל-כֵּן מַחֲטִיא אוֹתָן וּמַחְלִישׁ דַּעְתָּן, וְשׁוֹבֵר אוֹתָן בְּשִׁבְרֵי שְׁבָרִים, כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַנוּ הַתְּקוּנִים וְהַיְחוּדִים שֶׁהֵן צְרִיכוֹת וְכוּ'.

על-כן, אחי היקר, חדל לך מלרדף אחר ההבל, שמע לקול רבנו ו"ל, תשפית הכל מדעתך, כל מה ששעבר עליך עד רגע זה, ותעשה התחלה חדשה. אל תירא ואל תחת משום ברירה ומשום מלאך בעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואין מי שידחה אותך ממנו יתברך, אתה צריך לקבל על עצמך קבלה חזקה, שיהיה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, אֶאֱחֹז אֶת עֲצָמֵי בְּרַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רַק הוּא מְבִין אוֹתִי, וְרַק הוּא יָכוֹל לַעֲזֹר לִי, וְרַק הוּא יָכוֹל לְקַרְבְּנֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, וְרַק הוּא יָכוֹל לְהַחְזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה אֱמֵתִית, וְרַק עַל יְדוֹ אֶזְכֶּה לְבוֹא אֶל עַנְיָנֵי שְׁאֵנֵי צָרִיךְ לְבוֹא, כִּי הוּא אֲשֶׁר מְגַלֶּה לִי אֱמֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁאֶזְכֶּה לְהֶאֱמִין בוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה, שְׁאֵין לִּי תְּנוּעָה קְטָנָה וּגְדוּלָּה שֶׁלֹּא תִהְיֶה שָׁם עֲצָמִיּוֹת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֶזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת וּבְרְצוֹן עֲצוּם וּבְהַכְנָעָה גְּדוּלָּה וּבְקַבְּלַת הַיְסוּרִין

והבזיונות בשמחה עצומה. ומחמת גדל האור האלקי ששופע בי, נפתח פי לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו יתברך את כל לכבי וכל מה שעובר עלי; אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, טוב להודות להשם יתברך על גדל נפלאות החסד חנם שעשה עם קטני ערך כמנו, ומכניס בלבנו תקנה חדשה, ומהפך את כל ירידותינו לעליות גדולות וכו'.

ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תבלבל את עצמך מאחרים כלל, רק צמצם עצמך, ותכניס כל מחך וחושף לתוך עצמך, כי אין מי שיעזר לך, ואין מי שירע לך, כי אם אתה בעצמך, ועקר הגלות הוא, שמבלבל את עצמו מאחרים, וזה נקרא פזיר הנפש. וצריך רק לקשר את לבו לדעתו, ולהסתכל רק על עצמו, אין לו בעולמו רק אותו יתברך והתורה והצדיק האמת, ויותר מזה לא תבלבל כלל, ואז תזכה באמת לשוב בתשובה אמיתית. והעקר — תמימות ופשיטות, ואל תסתכל בדברים אלו אפלו על אנשי שלומנו, ומכל שפן על שאר אנשי העולם. תחלק בדעתך שאינך צריך רק אותו יתברך והתורה והצדיק האמת שהוא רבנו ז"ל. והתמד מאד מאד בלמוד ספריו הקדושים, המלאים אוצרות של יראת שמים ועצות איך לחזק את עצמו ולצאת מכל מיני ירידות. ומה טוב ומה נעים גם להיות קבוע במקרא, משנה, גמרא ומדרש בכל יום ויום. ועל כלם — שעור בשלחן ערוך, שמאד הזהיר רבנו ז"ל על זה, וכן לנדב בכל יום כמה פרוטות להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שהיא הצדקה הגדולה יותר מהכל.

הדורש שלומך...

ואודות מה שבקשת לכתב לך חדושי תורה מפרשת השבוע — אין הפנאי, ולדעתי אלו חדושי התורה האמתיים, אשר יעוררו אותנו משנתנו העמקה, ואין חדושים גבוהים מלעשות טובה לבעל בחירה בזה העולם.

תשצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, ידידי היקר, האברך השותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי התחזקות, הלא
ספרי רבנו ז"ל ב'דין, ובפ'טיות "לקוטי הלכות", הפך בהם מדי
יום ביומו, ושם תמצא התחזקות, וכבר לא תצטרך לדברי.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה ומתלמיד
נעים כזה — רבנו ז"ל ומוהר"ן ז"ל, טוב להודות להשם יתברך על
כל החסד חנם שעשה עמנו. וראוי לנו לרקד בכל יום משמחה שאין
לה קץ, שעל-כל-פנים אין אנו מתנגדים על בן השמחה, וגם יש לנו
קביעות חזקה בספריו הקדושים, אשר על-ידי-זה אנו מקשרים את
עצמנו אליו, כי כשאנו לומדים דבריו ותורתיו, על-ידי-זה נתדבקת
רוחו ברוחנו, ומתאחדים ומתדבקין יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
סימן יב). וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן סימן קעז), שראוי לנו לשמח
מאד, שיש לנו רבי כזה. ואמרו על זה אנשי שלומנו: אם אין אנו
מתחזקים בשמחה, זה סימן שנפגמה אצלנו האמונת חכמים בו
ז"ל, כי מאחר שצוה וזההיר לשמח שיש לנו רבי כזה, וצריכים
לחזר ולומר בתמימות ובפשיטות: "אשרינו", ולא להסתפל על שום
בריה, רק תמיד לשמח בשמחה שאין לה קץ, ואף שבפנימיות לכבו
הוא נשבר ונדכה ונמס לגמרי, על-כל-פנים ילך תמיד עם פנים
שוחקות, אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג): פנים
דקדשה הם אנפין נהורין, שאז אויז את עצמו באור פני מלך חיים,
ונתבטלים ממנו כל מיני מרירות דהאי עלמא. ועין שם (סימן קנג):

על-ידי אנפין נהורין, פנים שוחקות, מאיר בו אור הצדיק האמת, שהוא בן השמחה. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קכט): עקר התגברות תאות נאוף הוא רק על-ידי עצבות ומרה שחורה, וצריכין להתגבר בכל עז להיות אף שמח תמיד, ועקר השמחה יזכה, על-ידי שיטה לכבו ודעתו אל נקדת האמונה, לידע, להודיע ולהודיע אשר אין בלעדיו תברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו תברך, ואין בריה שיכולה להרע או להיטיב לי, כי הכל משגח בהשגחה נוראה ונפלאה מאד. ועין בגמרא (יומא לח.): אמר בן עזאי, בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך, ומשלהך יתנו לך, אין אדם נוגע במוכן לחברו ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, ועין בפרוש רש"י: לא ידאג אדם לומר, פלוני יקפח פרנסתי, כי על כרחך בשם יקראוך לבא ולשוב במקומך, ומשלהך יתנו לך, כלומר לא משלהם יתנו לך מתנה, אלא מזונות קצובים לך מן השמים, עין שם. וראוי לחזור על המאמר הזה ופרוש הרש"י בעל-פה, כי הוא עקר גדול, ויסוד חזק בקיום האדם — בין ברוחני ובין בגשמי, כי על-פירוב האדם נופל בדעתו, שמא חברו יקח איזה דבר השקף לו, או יקפח פרנסתו. צריך לידע ולזכור, כי בכל תנועה ותנועה — דבר גדול ודבר קטן, שם עצמיות פשיטות אלקותו תברך, ואפלו בעמק החשך והרע שאני נמצא בו, גם שם מאיר אורו תברך, בסוד חוטא דקיקא, ועל-בן אין שום גאוש בעולם כלל, ובשמחה זו יתבטל כל הרע, בסוד (תהלים קד, לד-לה): "אנכי אשמח בה" יתמו חטאים מן הארץ".

ועקר השמחה הוא לשמח בנקדת המצוות שיש בו, כי (ברכות נז.): אפלו הריקנין שבה מלאים מצוות כרמון, ועל-ידי שתזכה למצא נקדות טובות בה, תזכה שיתרחב לבה ודעתך (עין לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן י', ובחלק א', סימן רפב), ותזכה לדבר עמו תברך כאשר ידבר איש אל רעהו, שזוהי השלמות והמעלה העליונה, הארת משיח, רישא דלא אתידע, שהוא שלש ראשונות דעתיק וכו'. וזה שאמרו

חז"ל (ברכות לא.): אין עומדים להתפלל, אלא מתוך שמחה של מצוה, להחיות את עצמו בנקדת המצוות שיש בו, שזהו (תהלים קמו, ב): "אזמרה לאלקי בעודי", על-ידי ה'עוד מעט' נקודות טובות שאני מוצא בעצמי, על-ידי-זה אני יכול לומר ולהלל ולהודות לאלקי. ועין בגמרא (ברכות ט.): רב ברונא אדם גדול הוא ושמח במצוות, יש לומר דזה היה עקר גדלתו ומדרגתו, שהיה שמח במצוות תמיד, שזוהי מדרגה עליונה מהכל, כי מצות השמחה היא הקשה והכבדה ביותר להגיע אליה, מרב צרות ודחקות והרפתקאות שעוברות על כל אחד ואחד מפגעי הזמן וכו', זימנא חדא סמך גאלה לתפלה ולא פסיק חוכא מפומיה כלא יומא^ב, ועין בלקוטי-הלכות (נחלות, הלכה ד', ובכלאי בהמה, הלכה ד'), ששבאר שם באריכות, אשר אי אפשר להגיע לשלמות התפלה, כי אם כשמקדים קדם תודה והודאה, ולמצא בעצמו הטוב שזכה לעשות, והטובות שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא, שזהו בחינת סמיכת גאלה לתפלה, שאז לא פסיק חוכא מפומיה כלא יומא, כי עקר המשכת נעם זיו חיות דבקות אלקותו יתברך הוא על-ידי תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, שאז נמשכת עליו ערכות נעימות תשוקת השמחה, ומשתוקק אליו יתברך בכלות הנפש, שאז נכנית הריסת מחו, שזה בנן בית-המקדש, כי בית-המקדש הפרטי של כל אחד הוא המוח (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג). וזה שאמרו חז"ל (תענית כו:): ביום שמחת לבו — זהו בנן בית-המקדש, כי על-ידי תקוף השמחה בו יתברך נבנים המחין שלו, שנהרסו על-ידי פגם היסוד וכו', כי על-ידי שמחה תזכה שהשם יתברך ישמרך מפגם הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט).

ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, אשר צריך למסר נפשו על מצות השמחה, וכמה שרק יהיה בשמחה, עדין לא יצא חובתו, ודברי פי חכם חזן. ובכלל מצות השמחה הוא — להכניס שמחה

(ב) הגמרא מספרת שם על רב ברונא, שפעם סמך לומר ברכת גאלה לתפלת שמונה-עשרה, ומרב דבקותו בשמחת המצוות לא פסק חיוף מפיו כל היום ההוא.

בְּאַחַר, כִּי דָרַךְ הַטּוֹב לְהִיטִיב, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְקַבֵּל אֶת חֲבֵרוֹ בְּפָנִים
 שׁוֹחֲקוֹת, וְאִף שֵׁישׁ לוֹ מִמֶּנּוּ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, בְּזִיוּנוֹת
 וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים, יִקְבְּלוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הֲלֹא הוּא רַק שְׂלִיחַ
 הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, לְרֵאוֹת אֶת תְּמִימוֹת וְאַמְתַּת לְבָבָהּ, אִם כִּנְנִתָּךְ בְּאַמְתַּת
 לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּלִי שׁוּם פְּנִיּוֹת וְכוּ', כִּי אֲזַי כְּשֶׁאֶחָד מְצַעֵר
 אוֹתָךְ, וְגוֹרֵם לְךָ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, רוֹאִים וּמְסַתְּפָלִים אֵל מִי תִפְנֶה
 וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, קַבֵּל אֶת כָּל הַמְצָרִים לְךָ בְּפָנִים יְפוֹת,
 כִּי יֵשׁ פֶּה יָד הַיְוֵנָה, וְאֲזַי בְּרִגְעַ זֶה, אִם תִּשְׁתַּק לְכָל הַמְצָעִים
 אוֹתָךְ, וְתִרְאֶה לָהֶם פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת, אֲזַי תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּאוֹר פְּנֵי
 מְלָךְ חַיִּים, וְתֵאִיר עֲלֶיךָ הָאֶרֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְזֶהוּ עֵקֶר
 הָעֲשִׂירוֹת, שְׂאִינוֹ צָרִיךְ שׁוּם דְּבָר, רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְשִׂמְחַת בְּחֻלְקוֹ.
 וְכִמוֹ שְׂאֵמְרוֹ חַז"ל (אָבוֹת ד', א): אֵיזָהוּ עֲשִׂיר הַשְּׂמִחַת בְּחֻלְקוֹ, מֵאַחַר
 שֶׁהוּא אֵינוֹ צָרִיךְ רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזַי אֵין לְךָ עֲשִׂירוֹת גְּדוֹלָה מִזֶּה,
 כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ אֵינוֹ מְצַמֵּץ בְּמִקּוֹם אֶחָד וּבְזִמְנָן אֶחָד וְכוּ', כִּי הוּא
 לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, וּבְכָל מְקוֹם בּוֹאוֹ וְכֵן בְּכָל זְמַן,
 יְכוּל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה - זֶה תִּפְלָה (בְּרִכוֹת כו:), וְעַל-כֵּן
 הוּא עֲשִׂיר עֲצוּם. וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ חַז"ל בַּמְּדָרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה צ"א, ה):
 בְּזִמְנָן שְׂאָדָם עֲשִׂיר, יֵשׁ לוֹ פָּנִים שְׂמֵחוֹת לְרֵאוֹת אֶת חֲבֵרוֹ וְכוּ',
 מֵאַחַר שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲפִלוּ
 מֵהַ שְׂנֵאָרֵעַ לוֹ מִבְּעַל בְּחִירָה, וְעַל-כֵּן הוּא עֲשִׂיר בְּעֲשִׂירוֹת מְפֻלְגָּת
 מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לוֹ פָּנִים שְׂמֵחוֹת לְרֵאוֹת אֶת חֲבֵרוֹ, כִּי אֵינוֹ
 יֵרָא אֲשֶׁר חֲבֵרוֹ יִקַּח מִשֵּׁהוּ הַשִּׁיף לוֹ, כִּי אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמֵה שְׂמוּכָן
 לְחֲבֵרוֹ — הֵן בְּרוּחָנִי וְהֵן בְּגִשְׁמִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ...

תשצא.

בעזרת השם יתברך, בין השמשות יום שני לסדר במדבר ה'תשל"ג.

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֹהֲבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, נְזַר רֵאשִׁי,
הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמִּי הַנְּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, אֹרֵךְ הַיָּמִים הַיּוֹצֵא מִשְׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ'
... נְרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי זֶה יוֹתֵר מִשְׁנֵי שְׁבֻעוֹת, וּבְכָל פַּעַם הִיָּה בְּדַעְתִּי
לְכַתֵּב לְךָ, אֲךָ לֹא אֶסְתַּיַע, כִּי הִיָּה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ בְּאַרְיֵכוֹת גְּדוּלָּה,
וְעַל-כֵּן דְּחִיתִי מִיּוֹם אֵל יוֹם, עַד שֶׁכָּבַר עָבְרוּ שְׁנֵי שְׁבֻעוֹת, וְגַם
עַתָּה אֵינִי בָקוּ הַבְּרִיאוֹת, לֹא עָלֵינוּ, עַל-כֵּן אִמְרַתִּי וַיְהִי מָה אֲרוּצָּה
עַל-כָּל-פָּנִים שׁוֹרוֹתִים אֵלָיו אֵלֶיךָ.

וְהִנֵּה מִבְּאֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כ'): אֵין לְאָדָם לְדַחֵק
אֶת עֲצָמוֹ עַל שׁוֹם דְּבָר, אֶלָּא יִבְקֵשׁ בְּתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן לוֹ הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְכֵן שָׁם (סִימָן קצו)
עַל פִּי (אֲבוֹת ב, יח): וּבְשִׁאֲתָהּ מִתְפַּלֵּל אֵל תַּעֲשֵׂה תְּפִלָּתְךָ קִבֵּעַ, אֶלָּא
רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, שְׁאֲסוּר לְאָדָם לְהַעֲמִיד עֲצָמוֹ עַל שׁוֹם דְּבָר, הִיָּנוּ
שְׁאֲסוּר לְהַתְעַקֵּשׁ בְּתַפְלָתוֹ, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה לוֹ דְּוָקָא אֶת
בְּקִשְׁתּוֹ, כִּי זֶה הוּא כְּמוֹ שְׁלוֹקֵחַ בְּחִזְקָה וּבְגִזְלָה, רַק צְרִיךְ לְהַתְחַנֵּן
בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וּבְפִירוּשֵׁי עַל ה"לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן"
צִינְתִּי, וְזֶה מַה שְׁאֲמָרוּ חז"ל (בְּרִכּוֹת כח:): הַעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ קִבֵּעַ, אֵין
תְּפִלָּתוֹ תַחֲנוּנִים. כִּי קִבֵּעַ הוּא מְלִשׁוֹן גִּזְלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי כב,
כג): "וְקִבֵּעַ אֶת קִבְעֵיהֶם נִפְשׁ", וְהוּא לְגַמְרֵי הַהֶפֶךְ מִתַּחֲנוּנִים. וְזֶה
שְׁאֲמָרוּ חז"ל (בְּרִכּוֹת כט:): מֵאֵי קִבֵּעַ? אָמַר ר' יַעֲקֹב בַּר אֵיִדִּי, אָמַר ר'
אוֹשְׁעֵי: כָּל שֶׁתְּפִלָּתוֹ דּוֹמָה עָלָיו כְּמִשׁוֹי, וְרַבָּנִן אָמְרִי: כָּל מִי שְׁאֵינִי
אָמְרָה בְּלִשׁוֹן תַּחֲנוּנִים, רַבָּה וְרַב יוֹסֵף דְּאָמְרִי תַרְוּוּיָהּ, כָּל שְׁאֵינִי
יְכוֹל לְחַדֵּשׁ בּוֹ דְּבָר, וַיֵּשׁ לוֹמַר, מַר אָמַר חֲדָא וּמַר אָמַר חֲדָא וְלֹא

פְּלִיגִי. כִּי עָקַר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנֵיט כְּעֵנִי
בְּפֶתַח הַשּׁוֹאֵל מִתְּנַת חַנּוּם, וּמִחֲדָשׁ בָּהּ דְּבוּרִים וּפְיוּסִים חֲדָשִׁים בְּכָל
עֵת, וּמֵה שֶׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל, לִהְיוֹת עֹקֵשׁן גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
וּבִיּוֹתֵר עַל תְּפִלָּה, אֵין הַפְּנֵה עַל עֲצֵם הַתְּפִלָּה לִהְיוֹת עֹקֵשׁן —
אִתָּה מִכְּרַח לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֵי וְכוּ', אֶלָּא שְׂיִהְיֶה עֹקֵשׁן וְיַפְצִיר בְּרַחֲמִים
וּבְתַחֲנוּנִים וְכוּ'. וְעַיִן בְּאַרְיִכוֹת נִפְלְאָה בְּלִקּוּטֵי־הַלְכוֹת (גְּזוּלָה, הַלְכָה
ה'), שֶׁמְאַרִיךְ הַרְבֵּה עַל־פִּי מְאֹמֵר ז"ל (בְּרַכּוֹת סד.): כָּל הַדּוֹחֵק אֶת
הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה דּוֹחֵקתּוֹ, וְכָל הַנִּדְחֵק מִפְּנֵי הַשְּׁעָה, הַשְּׁעָה נִדְחִית
מִפְּנֵיו, זֶה סוֹכֵב בִּיּוֹתֵר עַל עֲנֵן הַתְּפִלָּה — לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה רַק
לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן וְכוּ', עַיִן שָׁם. וְרֵאוּי שֶׁתִּלְמַד עֲכָשׁוּ אֶת כָּל הַהֲלָכָה
הַזֶּה, וְתִמְצָא שָׁם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת לַעֲנִינִיךְ.

אָחִי הַיְקָר! חֲזוּק וְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל,
כִּי סוֹף כָּל סוֹף בֹּא יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, וְתִמְצָא אֶת זְוִוְגָךְ, וְתִסְפֹּר
הַכֹּל בְּשִׂמְחָה, לַעֲת עֵתָה חֲזוּק וְהַתְחַזֵּק בְּאַרְיִכוֹת אַפִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת
בַּתְּפִלָּה, לַחֲכוֹת וּלְקוֹוֹת כִּי סוֹף כָּל סוֹף כִּד חֵם גִּבְהַת אֶתְהַפֵּךְ, כִּי
תִתְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים (עַיִן לִקּוּטֵי־מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), וְיִישׁ
לוֹמֵר כִּי לִכֵּן נִקְרְאָת הַתְּפִלָּה בְּחִינַת חֲטָט, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָה מו,
ט): "וַתְּהִלְתִּי אֶחְטָט לְךָ", כִּי צָרִיכִים אֲרִיכַת אַפִּים הַרְבֵּה בַּתְּפִלָּה,
לַחֲכוֹת וּלְקוֹוֹת עַד שְׂיָבֵא יוֹם יִשׁוּעָתּוֹ. וְהַעֲקֵר תְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לַתֵּן
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ עַד עֲכָשׁוּ,
וְעַיִן שָׁם בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל: הַתְּפִלָּה צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לָּהּ שְׂתֵי פִיּוֹת, מִצַּד
אֶחָד — תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וּמִצַּד אַחֵר — תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה.

וּשְׂמַעְתִּי מְאֹד מְאֹד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלְּפִי זֶה תִּהְיֶה הַפְּנֵה מֵה
שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל, צָרִיךְ לִידַע אֵיךְ לְלַחֵם עִם הַחֲרֵב, שְׁלֹא יִטָּה אוֹתָהּ
לְיָמִין אוֹ לְשְׂמָאל, וְשְׂיִהְיֶה קוֹלַע אֶל הַשְּׁעָרָה וְלֹא יַחְטִיא, הֵינּוּ שֶׁבְּחֲרֵב
הַתְּפִלָּה צָרִיךְ לַעֲסֹק בְּשְׂתֵי הַפִּיּוֹת בְּיַחַד — תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל הָעֵבֶר,
וְתְפִלָּה וּבִקְשָׁה עַל הַבָּא, וְשְׁלֹא יִטָּה אֶת הַחֲרֵב לְצַד אֶחָד יוֹתֵר
מִהַצַּד הַשֵּׁנִי, הֵינּוּ לְתּוֹדָה וְהוֹדָאָה יוֹתֵר אוֹ לְהַפֵּךְ לְתְפִלָּה וּבִקְשָׁה

יותר, רק עם שניהם יחד, דאס זעלבע מאס תודה והודאה ווי די מאס תפלה ובקשה^א, ואז ינצח במלחמה, ודברי פי חכם חזן. וזוהי אמת גמורה, כי על-פי-רב, כשמתעקש בתפלה ומעין בה, לבסוף בא לכאב לב, כמו שאמרו חז"ל (ברכות לב.), ובפרטיות פשעדין לא זכה לישועה, אף אם עוסק באותה מדה של תודה והודאה (למשל חצי שעה תפלה ובקשה וחצי שעה תודה והודאה) כמדה של בקשה ותפלה, אז יתקרב לבו וועט זיך קילען זיין הארץ, והבן למעשה.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידיע מרבי אמת בזה ומדבורים כאלו, רזי וסתרי תורה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ובפרטיות יש לה לתן הודאה שזכית ללמד ארבע מאות דפי גמרא עד עכשו, מי האמין דבר נורא ונפלא בזה לבחור צעיר לימים, שיזכה בכחו של רבנו ז"ל ועצותיו הקדושות לעבר על הון רב בזה. וראוי לה לרקוד בכל יום על אוצר המנצח הזה; אשריך ואשרי חלקך. וכבר אמרו בגמרא (שבת קיח:): אמר אב"י תתי לי דכי חזינא צורבא דשלים מסכתא עבידנא יומא טבא לכולי רבנן^ב; אשריך ואשרי חלקך. וכבר אמרו חז"ל (מנחות קי.): כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם וכו', עין שם. ובירושלמי (ראש השנה ד, ח) איתא: פיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימיכם וכו', עין שם. וצריכין לחזר ולומר: אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידיע מרבי אמת בזה ומחברים יקרים כאלו, אנשי שלומינו הקדושים, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

ועל-פן עליך רק לרקוד בכל יום, ועל-ידי-זה תמתיק ממך כל הדינים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), וכמו שהתבודדות היא הנהגה מרבנו ז"ל, וכן שלחן ערוך היא הנהגה מרבנו ז"ל,

(א) אותה מדה של תודה והודאה כמדה של תפלה ובקשה.
(ב) תעמד לי הזכות על מנהגי, שפשאני רואה תלמיד-חכם שסיים מסכתא אני עושה יום טוב לכל החכמים.

וְרֹאיוֹ לְקַבֵּעַ עֲלֵיהֶם עַת מִיַּחַדָּת, כְּמוֹ-כֵן רְקוּדִין וְהַמְחָת כִּף הִיא הַנְהַגָּה מְרַבְּנוּ ו"ל, וְרֹאיוֹ לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ מְקוּם מִיַּחַד, וְלִרְקוּד וְלִתֵּן תּוֹדָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל נֶעֱם חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְזַכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל אֹר הָאֹרוֹת, תְּקִנָּת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל — רַבְּנוּ ו"ל. וּמִוִּהְרֵנִי תִּי ו"ל נִתֵּן תְּקוּנָה לְתַלְמִידוֹ הַחֲכִיב לֹא מְאֹד: ר' מֹשֶׁה בְּרֶסֶלְבֵּר, שְׂיִרְקוּד בְּכָל יוֹם, וְקָיָם זֹאת. וְכֵן סִפֵּר אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂרָאָה אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּחֵלוֹם, וְנִתֵּן לֹא תְקוּנָה שְׂיִרְקוּד בְּכָל שְׁעָה אֵיזָה רְקוּד מְעַט, וְקָיָם זֹאת הַרְבֵּה שָׁנִים רְצוּפוֹת, שְׁהוֹלִיךְ עִמּוֹ שְׁעוֹן (וַיִּגְעַר), וּבְכָל פֶּעַם שֶׁהִתְחִילָה שְׁעָה חֲדָשָׁה, הִלֵּךְ לְרְקוּד וְרְקוּד מְעַט, וְזֶה חֲזָקוֹ בְּכָל הַשְּׁעָה, אֲשֶׁרִי לוֹ.

וְשִׁמְעָתִי מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: מִי שֶׁהוּא תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, הוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים וְאַמְתִּיִּים, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים וְאַמְתִּיִּים, חַיִּים שְׂיִהְיוּ דְבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יִשְׁתַּדֵּל לְעֲשׂוֹת כָּל הַפְּעֻלוֹת לְשִׂמְחָה אֶת נַפְשׁוֹ, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׂוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכָּב. וְגַם הַנְּבִיאִים וּבְנֵי הַנְּבִיאִים הָיָה לְפָנֵיהֶם תְּמִיד תֵּף וְנִבֵּל וְכַנּוּר, וְרְקוּדוֹ וְשָׂרוֹ בְּקִבְעוֹת, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִמְשָׁכָה עֲלֵיהֶם הָאֶרֶת הַנְּבוֹאָה.

ר' אֶהְרֵן קוֹבְלִיטְשְׁעֵר הָיָה חֲדוּשׁ נִפְלָא בְּעִבּוּדַת הַשְּׂמִחָה, וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ קָרְאוּ לוֹ: חַד בְּדָרָא בְּמִדַּת הַשְּׂמִחָה, וְהָיָה רְגִיל מְאֹד בְּרְקוּדִים, וְהָיָה אוֹמֵר, שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר אוֹמֵר לוֹ תְּמִיד: מַה יֵּשׁ לְךָ לְשִׂמְחָה עֲכָשׁוּ, הֲלֹא אֵין לְךָ כָּלוּם — לֹא בְּגִשְׂמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחַנִיּוֹת, וְהָיָה עוֹנֶה לְעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא מְלוֹה לְעֲצָמוֹ רְקוּד (עַר בְּאַרְגֵּט זִיף אוּיִס אֵיין רְקוּד), כִּי הֲלֹא יִהְיֶה זְמַן שְׂיִהְיֶה לוֹ בְּמָה לְשִׂמְחָה, וְעַל-כֵּן הוּא מְלוֹה לְעֲצָמוֹ עֲכָשׁוּ רְקוּד וְשִׂמְחָה מִהַזְּמַנִּים הַטוֹבִים שְׂיִהְיוּ לוֹ.

וְדַרְכּוֹ הִיְתָה, שֶׁהָיָה מְסַבֵּב עַל הַבָּתִּים אַחֲרֵי נְדָבוֹת מְרִב עֲנִיּוֹתוֹ, וּבֵינן בֵּית לְבֵית חֲטָף רְקוּד.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁצָּרִיכִים לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, עַד
שֶׁיִּשְׁכַּח לְגַמְרֵי אֶת דְּאֲגוּתוֹ וְאֶת צְרוּתוֹ וְאֶת כָּל מַה שֶּׁעֲבַר עָלָיו.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רָאוּי לְחַקֵּק לְעֲצֻמָּה בְּדַעְתָּךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וְהַכֵּל מְשַׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי, וּבְפֻרְט עֲנִיָּן שְׁדוּכִין הֵם
רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, ד): רַבִּי פְּנִיחָס
בְּשֵׁם רַבִּי אֶבְהוּ [אָמַר]: מְצִינּוּ בַּתּוֹרָה, בְּנִבְיָאִים וּבְכַתּוּבִים, שֶׁאֵין
זוּוּגוֹ שֶׁל אִישׁ אֶלָּא מִן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. בַּתּוֹרָה מְנִיָּן? דְּכַתִּיב
(בְּרֵאשִׁית כד, ג): "וַיַּעַן לְבֶן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מִהֲהִנֵּה יֵצֵא הַדָּבָר".
בְּנִבְיָאִים (שׁוֹפְטִים יד, ד): "וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יִדְעוּ כִּי מִהֲהִנֵּה הוּא".
בְּכַתּוּבִים (מְשָׁלֵי יט, יד): "וּמִהֲהִנֵּה אִשָּׁה מִשְׁפָּלֶת" וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

עֵקֶר הַכֵּל הוּא סְבָלְנוּת, לִהְיוֹת סְבָלָן גָּדוֹל, וְזֶה זֻכִּינְךָ כְּפִי מַדַּת
הָאֲמוּנָה שְׁזוּכָה, כִּי סְבָלְנוּת תְּלוּיָה בְּאֲמוּנָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן קנ"ה), סוּף כָּל סוּף בָּא יוֹם יִשׁוּעָתָךְ, נֹאֶהֱר פְּרִיִּילְעָךְ, וְאִף
שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד הַדָּבָר עֲכָשׁוּ, אִף-עַל-פִּי-כֵן דֹּאֲרָךְ מְעַן זִיךְ נִיִּיטְעֵן צוֹ
שִׁמְחָה".

תְּבַקֵּשׁ בְּעַדֵּי, שֶׁאֲזַכֶּה לְרְפוּאָה שְׁלֵמָה בַּתּוֹךְ שָׂאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל,
וְכֵן תְּעוֹרֵר אֶת הַחֲכָרִים לְהַתְּפַלֵּל בְּעַדֵּי.

וְתִדַּע שֶׁנִּתְּתָה שִׁמְחָה בְּלִבִּי, שֶׁזֻכִּיתֶם לְהַתּוֹעֵד יַחַד בְּל"ג בְּעֶמֶר
וּדְבַרְתֶּם מִרְבֵּנוּ ז"ל וּמַעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת; אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלָקִיכֶם.

ג) רק שמחה.

ד) להכריח עצמו לשמחה.

כְּמוֹ-כֵן תִּתְוַעַד עִמָּהֶם בְּכָל פֶּעַם, וּבְכַרְטִיּוֹת עִם הַבְּחֹר ... גְּרוּ יְאִיר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְכוֹתֵב
בְּחִפְזוֹן מְרִיב יְסוּרִים, לֹא עָלִינוּ...

תשצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִרְדְּפוּ וַיִּגִּיעוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי,
הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה
מִמֵּי הַחֶסֶד הַנוֹבְעִים מִמְּקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה מְסוּד שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת
דְּעִתִּיק וְכוּ', שֶׁהוּא רִישׁא דְּלֹא אֲתִידַע וְלִית מֵאֵן דְּקִימָא בֵּיהּ וְכוּ' ...
גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

שְׁנֵי מִכְתָּבֶיךָ הַיָּקָרִים לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִיָּה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לְךָ, אִךְ
טְרֹדוֹתֵי רַבּוּ, בְּעִוּוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְגַם אֵינִי בָקוּ הַבְּרִיאוֹת, לֹא עָלִינוּ,
עַל-כֵּן נִתְעַכֵּב עַד עַכְשָׁיו.

וְהִנֵּה שֶׁמִּחְתַּנִּי מְאֹד בְּבִשׁוּרָה שְׁנִתְקַבְּצָתֶם יַחַד כְּחֻמְשָׁה עָשׂוּר
בְּחֹרִים בְּל"ג בְּעָמָר, וְדַבְּרָתֶם מְרַבְּנוּ ז"ל וּמַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת. מָה
אָמַר לְךָ, אָחִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, כָּל זְמַן שְׁאֲנוּ מְלַבְּשִׁים בְּלָבוֹשׁ הַגִּשְׁמִי
וְהַחֲמָרִי, אֵינִן יְכוּלִים לְהִבִּין מַעֲלַת זֶהוּ הָעֲנִיָּן הַנּוֹרָא כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִים
יַחַד וּמְדַבְּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל, כִּי נִכְנָסֶת בְּלֵב הַתְּעוֹרְרוֹת וְתִשׁוּקָה עֲצוּמָה
לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַבְּעַל-דָּבָר יוֹדֵעַ זֹאת, עַל-כֵּן מֵנִיחַ עֲצָמוֹ לְאָרְכוֹ
וּלְרַחֲבוֹ לֹא לְהִתְוַעַד יַחַד, וְאִפְלוּ כְּשֶׁמִּתְוַעֲדִים כָּבֵר יַחַד, לֹא לְדַבֵּר
מִהַתְּכָלִית, רַק מִשְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים וְכוּ'.

עַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי, רָאָה וְגַם רָאָה אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיכֶם, וְתִרְאָה
לְהִתְוַעַד בְּכָל יוֹם עִם הַבְּחֹר ... גְּרוּ יְאִיר, וּלְדַבֵּר מִהַתְּכָלִית וְעֲצוֹת

רַבְּנּוּ ו"ל, וְכֵן תִּצְרְפוּ עוֹד בַּחוּרִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת שֶׁתִּפְיֵן סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל
שֵׁם בְּיָשִׁיבָה שְׁלֹכֶם, וְהַכֵּל בְּהִצְנֵעַ וְלֹא בַּפְּרֹסוּם.

וְעַל כָּלֵם, חֲמֻדַּת לְכָבִי, חֲדָשׁ אֶת רְצוֹנְךָ לְהִתְחִיל מְרַגֵּעַ זֶה
לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְשִׂכּוּחַ תִּשְׁכַּח אֶת כָּל מַה שֶּׁעָבַר עֲלֶיךָ,
וּתְחִיָּה אֶת עֲצָמְךָ, וּבַפְּרָטִיּוֹת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב,
שְׁאַתָּה חוּטֶף בְּכָל יוֹם, וְאַף שֶׁנִּעְשָׂה בָּהֶם מַה שֶּׁנִּעְשָׂה — מְנַעֵל עִם
שְׁלֵשׁ קְצוּוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, שֶׁזֶּהוּ חֲלֻקָּךְ לְנִצָּח, וְלִשְׁמִיחַ
בָּהֶם מְאֹד (עֵינִי בְּרַמְזֵי הַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁרַמְזוּ רַבְּנּוּ ו"ל אַחֵר הַמַּעֲשָׂה שֶׁל הַחֶכֶם וְהַתָּם).

וּתְרַאֶה לְהִתְאַמֵּץ מְאֹד לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר, וְלִהְיוֹת
אֲזוּנִיךָ לְהִבִּין מַה שְׁאַתָּה אוֹמֵר, שֶׁזֶּה עָקֵר כְּפִנְתַּת הַתְּפִלָּה, הַבוֹקֵעַת כָּל
הַרְקִיעִים. וְהַעֲקֵר — לוֹמַר כָּל דְּבֹרֵי הַתְּפִלָּה בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּשִׁיטוֹת
כְּתִינּוֹק קִטּוֹן, וּבְכָל פַּעַם שֶׁנִּכְנָסַת מִחֻשְׁבָּה, צְרִיךְ לַעֲמֹד עַד שֶׁתִּעָבֵר
הַמַּחְשָׁבָה הַזֶּה וְלִילֵךְ כְּסִדֵּר. וְר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ו"ל אָמַר פַּעַם:
"מְשִׁיחַ יוֹעֵט הָאֵבֶן אֵינִי גְרוֹיֶסֶן אֲרַבְעַט אַרְיִין צוֹ שִׁינְעֵן אֵינִי א
מְעַנְטֵשׁ אֵינִי קְלָאֲרֵן מִחַ עַר זֶאל דֹּאוּעֵנְעֵן אֵינִי רִינְעֵ שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה
אֵן מַחְשָׁבוֹת זְרוֹתֵא". וּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֻלְק ב', סִימָן ח').
שֶׁהַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בּוֹנוֹת שְׁלֵשָׁה מַחֲזִין לְאֶדָם לְהַנְצִיל מִפְּגַם הַבְּרִית,
בְּסוּד מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל כְּמַה הָיָה ג' פְּרָסָאוֹת וְכוּ' (עֵינִי בְּרִכּוֹת נד:), וְאֵיתָא
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֻלְק א', סִימָן נה): עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת שֶׁהֵם הַשְּׁלֵשׁ
פְּרָסָאוֹת יִתְגַּלֶּה עֲלֵיו אוֹר זְכוּת שְׁלֵשַׁת הָאֲבוֹת, וּבְאֵתֵר דְּאֵיתַ תְּמֵן
אֲבוֹת אֵיתַ תְּמֵן שְׁכִינְתָא^ב (זִהַר הַקְּדוּשָׁה, שְׁלַח קעד.), שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, וּכְשִׁיֵּשׁ לוֹ אֲמוּנָה מְזַכֶּכֶת, שְׁאֵינִי שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי דוּמִם,
צוּמִחַ, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ,
אֲשֶׁר נִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה, וְאִזּוּ כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה עֲלֵיו הָאוֹר הַזֶּה, יֵשׁ לְכָל
הַשּׁוֹנְאִים שְׁלוֹ מִפְּלֵה גְדוּלָה, כִּי נִסְתַּתֵּר בְּסִתְרֵי צֵל כְּנָפָיו יִתְבַּרֵךְ.

(א) לְמִשִּׁיחַ תְּהִיָּה עֲבוּדָה קִשָּׁה לְהֵאִיר בְּאֶדָם מִחַ בְּרוּר שֶׁהוּא יִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה אַחַת
נְקִיָּה בְּלִי מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת.

(ב) בְּמִקוֹם שִׁישׁ שֵׁם אֲבוֹת, יֵשׁ שֵׁם שְׁכִינְתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

בחינת (ישעיה נא, טו): "ובצל ידי כסיתיך", כי כשנתגלה לו שהכל יד ה', על-ידי-זה נצול מכל נגע ופגע ומכאוב ומחלה וכו', כי כשנתגלה לו אשר בכל ההסתרות, שם גנוז אלופו של עולם, מיד "יתפרדו כל פועלי און" (תהלים צב, י), וימצא אותו יתברך. ועל-כן אף שקבר נפלת בעמק החשך והר'ע', תדע שגם שם במקומך נמצא השם יתברך, אף במקומך רבו הלבושים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג). ועקר הכל — להוריד את הלבושים והצמצומים. ולזה זוכים על-ידי רבוי תפלה והתבודדות ותפלה ובקשה: "איה מקום כבודך", "איה המקום שאוכל למצא אותך", שאז זוכה לעלות אל תכלית העליה אל המאמר סתום, אשר שם הוא למעלה מכל העולמות ולמעלה מכל הספירות וכו' (עין שם, חלק ב', סימן יב).

חמדת לבבי, תראה ללמד אלו ארבע התורות שרשמתי לך פה, שהן: בחלק א', סימנים: ל"ג, נ"ה, ובחלק ב', סימנים: ח', י"ב, ותאמר על כל תורה התפלה מ"לקוטי-תפלות", ותבין את כל אשר רשמתי לך פה. ובפנטיות שהתורות האלו והתפלות האלו יחדשו את נשמתך, כי הצדיק מוריש על-ידי תורתו נשמתין חדתיניג לכל אחד מאנשי מקנרבו המקשרים בתורתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו בסופו).

ההכרח לקצור.

תתפלל בעדי לרפואה שלמה.

הדורש שלומך...

תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם חֲמִישֵׁי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר ה'תשל"ג.

אֶף טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, הַבְּחוּר הַרוֹצֵה לְהַפְנִים
אֶל תּוֹךְ שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחֵל
הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

אַחֵי הַיְקָר! מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי, וְאֲנִי מְאֹד מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
וְכוֹי, אֶף לְדַעְתִּי כָּל הַבְּלִבּוּלִים הֵם לְחֹנָם מִמֶּשׁ, כִּי הֵלֵא אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וְהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם, וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לְהַתְּבַלְּבֵל
מִמֶּנּוּ וְכוֹי, אִם אֵינוֹ רוֹצֵה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ, כִּלְךָ מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי. אֲנִי צָרִיף
לְמִסֵּר אֶת עֲצָמֵי רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יוֹלִיכֵנִי בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת,
וְאֶף שְׁבִין כָּף וּבִין כָּף אֲנִי נוֹפֵל לְמִקוּמוֹת מְגַנִּים, צָרִיכִים לְקוֹם
וְלִבְרוּחַ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְאֵל הַצְּדִיק וְאֵל הַתּוֹרָה וְכוֹי, וְכֵן בְּכָל פַּעַם,
וְאִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שֶׁיְהִיָּה דְבַר זֶה לְטוֹבָה כְּשֶׁתְּנוּעַד עִמוֹ, אִז
יִסְבֵּב סְבוֹת שְׂכִיבֹא אֵלֶיךָ, אֶתָּה בְּרוּחַ לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְקִשֶׁר
בְּדַעְתְּךָ שְׂאִינְךָ צָרִיף כָּלוֹם רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן לָמָּה
תְּבַלְּבֵל דַּעְתְּךָ בְּחֹנָם עַל לֹא דְבַר. וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ
אִז הוּא בֶּן חוֹרִין אֱמֶתִי, כִּי אֵין לוֹ שׁוֹם הַתְּקַשְׁרוֹת אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה
בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְהַעֲקֹר לְהַפֵּךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
כִּי עַז וְחִדּוּהַ בְּמִקוּמוֹ, וּלְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵין שׁוֹם עֲצָבוֹת כָּלֵל, וְעַל-כֵּן
כְּשֶׁהוּא בְּשִׂמְחָה, אִז הוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ.

יִזְכֹּר כִּי אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֶלֶּא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין
עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:), וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרִגִּיתָא מִן שְׂמִיָּא מִנּוּ לִיה (בְּרִכוֹת
נח.), וְאֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכָן לְחִבְרוֹ (יוֹמָא לח.), וְאֶפְלוּ צְפוּרָא
קָלִילָא מִבְּלַעֲדֵי שְׂמִיָּא לֹא מִתְצַדָּא (ירוּשְׁלָמִי שְׁבִיעִית ט, א). וְאֲנִי רְגִיל
לְחַזֵּר תְּמִיד עַל מְאָמְרִים אֵלוֹ — לְחִזֵּק עֲצָמֵי, כִּי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה.
וּכְשֵׁישׁ לוֹ דַּעַת הָאֱמֶת הַזֶּה, אִז הוּא יוֹשֵׁב שְׂאֲנָן וּבְטוּחַ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! בְּנֵה בַיִת' בְּעֶלְמָא דְאֵתִי מְאוֹתִיּוֹת וּמְדַבְּרֵי
הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ: בַּיִת' רֵאשִׁי תְבוֹת:
בַּיְבֵלִי, יְרוּשְׁלַמִי, תּוֹסְפֹתָא — כְּשִׁזְכָּה לְסִימָם, יֵשׁ לוֹ בַּיִת'
בְּעֶלְמָא דְאֵתִי, וְדַבְּרֵי פִי חָכֵם חָן.

על-כֵּן כְּשִׁתְּכַנִּים מַחֲדָּ וְדַבְּרֵיךָ בְּאַמִּירַת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֲזִי
תִּשְׁבַּח מִכָּל צְרוּתֶיךָ, וְלֹא יִהְיֶה לְךָ זְמַן לַחֲשֹׁב מֵאַחֲרַיִם, וְיִשׁוּבוּ הַמָּה
אֵלֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ לֹא נָשׁוּב אֲלֵיהֶם. הָעֶקֶר שְׁמִירַת הַדְּבִיר, לֹא לְדַבֵּר מֵהַ
שְׂאִינוּ מִכָּרַח, וּתְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ קִבְלָה חֲזָקָה לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם
שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁכַעוֹלָם. "וּזְכֹר אֶת בּוֹרְאֶיךָ בַּיּוֹם בְּחִירוֹתֶיךָ" (קִהְלֵת יב, א),
וּכְמוֹ שֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ עֲכָשׁוּ, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה לְהִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ,
שְׂרַעַק זִיךָ נִישְׁטֵא אֶל תְּפִיחָד, כִּי הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ. אַחַז
בַּתּוֹרָה וּבְסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, לֹאמַר בְּכָל יוֹם תּוֹרָה וּתְפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן וּמִ"לְקוּטֵי-תְפִלוֹת", וְתַעֲלֶה מִזֶּה שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוֹלִים אֲשֶׁר
לֹא עָלוּ עֲדִין מֵעוֹלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וְאַף שֶׁלְּפַעֲמִים
יִהְיֶה לְךָ בְּלִבּוֹלִים, וְלֹא תוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבַר, עַל-כָּל-פְּנִימִים תִּרְקַד
אֲזִי, וְתַחֲיֶה אֶת עֲצָמְךָ עִם נְקֻדַּת הַמְּצוּוֹת. וּבְכַרְט עִם מְצוֹת צִיצִית
שְׁעָלֶיךָ. וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל (בְּנֵדָרִים כה.): שְׁקוּלָה מְצוֹת צִיצִית כְּכֹל
הַמְּצוּוֹת, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר, שְׁעַל-יְדֵי מְצוֹת צִיצִית נִצּוֹל מִתְּאוֹת נְאוּף,
הַשֵּׁם יִצִּילֵנוּ, וְאִם מִשְׁמַח עֲצָמוֹ כָּל הַיּוֹם עִם מְצוֹת צִיצִית שְׂיֵשׁ
עָלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נִצּוֹל מִפְּגַם הַבְּרִית, כִּי עַל-פִּי-רַב הַבַּעַל-דְּבַר
מְכַנִּים בָּלָב וּבְדַעַת הָאָדָם, כְּאֵלוֹ אֲבָדָה תִּקְוָה וְאֵין לוֹ שׁוֹם מְצוּוֹת,
כִּי מִשְׁפִּיחַ מִמֶּנּוּ כָּל הַטּוֹב שְׁעָשָׂה עַד עֲכָשׁוּ, אֲבָל מְצוֹת צִיצִית אֵינוֹ
יְכוּל לְהִשְׁפִּיחַ, כִּי הֲלֹא הוֹלֵךְ עִם זֶה בְּכָל רָגַע; וְעַל-כֵּן אִם תַּחֲיֶה אֶת
עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם בְּשִׁמְחַת מְצוֹת צִיצִית, וְתִרְקַד מְרַב שְׂמִיחָה, אֲזִי תִנְצֵל
מִתְּאוֹת נְאוּף הַבּוֹעֶרֶת בְּךָ. וְתִדַּע, שְׂכְמוֹ שְׁלֵמוֹד שְׁלִחָן עֲרוּף הוּא
הַנְּהַגָּה מִרַבְּנֵנוּ ז"ל, כֵּן הַתְּבוּדוֹת הֵיא הַנְּהַגָּה מִרַבְּנֵנוּ ז"ל, וּכְמוֹ-כֵן
מְצוֹת הַשְּׂמִיחָה הֵיא הַנְּהַגָּה קְדוּשָׁה מִרַבְּנֵנוּ ז"ל; אֲשֶׁרִי הַזְּכָה לְקִימָה

בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה כָּל יְמֵי חַיָּיו, וַיִּחְיֶה חַיִּים טוֹבִים וּבְנֵעִימִים.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה וּמַחְבְּרִים טוֹבִים כְּאֵלוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְנֵעִימִים.

הדורש שלומך...

תשצד.

בְּעֶזְרַת הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשִּׁיגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַרוּצָה לְשִׁתּוֹת מִמֵּי הַחֶסֶד הַנוֹבְעִים מִהַמְעִין הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', הֵלֵא הוּא נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח.

מְכַתְּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי עַד מָאֵד, שְׁתַּהֲלֵה לְאֵל, עֲדִין אַתָּה מַחְזִיק בְּתַמָּךְ לְאַחֵז אֶת עֲצָמְךָ בְּמִקְוֵי חַיּוּתֵנוּ, אִוְרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וּבְכַפְּרִיּוֹת שֶׁהֵנָּךְ בְּמִקּוֹם רְחוּק כְּזֶה. אֲבָל אֵין רְחוּק בֵּין נַפְשׁוֹתֵינוּ כִּי אִם בְּגוֹפֵינוּ, וְדִי לְחַפְּיָמָא, וּמִכָּל שְׁכֵן שְׁבוּדָאֵי הַפֶּל לְטוֹבָה, כִּי "מֵה' מְצַעְדֵי גָבֵר" (מְשָׁלִי כ, כד), וְהַפֶּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, שִׁיּוּצָתָה לְמַדִּינָה אַחֲרַת לְלַמֵּד שֵׁם בִּישׁוּבָה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה תוּכַל לְעוֹרֵר וּלְלַהֵב לְבוֹת בַּחֲוָרִים חֲדָשִׁים, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם לָהֶם אֶת רַבֵּנוּ ז"ל וְאֶת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאַנְחֵנוּ פַּה נִהְיֶה לָךְ לְעֶזֶר בְּכָל מֵה שֶׁתִּצְטָרֵךְ, הֵן לְשִׁלּוּחַ לָךְ סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְהֵן לְהַשִּׁיב לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים דְּבַר ה', וְלַעֲשׂוֹת קֶשֶׁר עִמָּהֶם, קֶשֶׁר שֶׁל קִיּוּמָא בְּעֵלְמָא הַדִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אֲשֶׁרֵינוּ ומה טוב חֲלָקְנוּ, שְׁזַכֵּנוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרַבֵּי אַמֶּת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתָנוּ לְהִתְקַרֵּב וְלָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִהְיֵת מִיָּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

חֲמִדַת לְכַבֵּי! חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בִּירְאַת שָׁמַיִם, וְתַגְנוֹב אֶת הַעֵת הַטּוֹבָה לְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁתַּיַּחֲד לְעֲצָמָךְ מְקוֹם מֵיַחַד שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתַפְרֵשׁ כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מֵה שֶׁרַק יַעֲלֶה עַל לִבְךָ וְיִדְעָתְךָ, תִּהְיֶה רְגִיל לְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִהְיֶה עֲקָשׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאִזּוֹ סוּף כָּל סוּף בֹּא יֹאֵם יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, שְׂתַזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל הַרְעָ' וְהַחֲשֵׁף שְׁנֵדְבֵק בְּךָ וְכו'.

וְעַל כָּלֵם — תִּרְאֶה לְשַׂמַּח בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֲלָקְךָ בְּנִקְדַת הַמְּצוּוֹת שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחֹטֵף מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, כַּגּוֹן: צִיּוּת וְתַפְלִין שְׂבַת וְכו', אֲשֶׁר לֹא תִשְׁאַרְנֶה לָּךְ רַק אֵלֶיךָ הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת, וְהֵן תִּלְוִינָה אוֹתְךָ לְעַד וְלִנְצַח נְצָחִים. וְכִמוֹ שְׂאֵמְרוּ חַו"ל (סוּטָה ג'): כָּל הָעוֹשֶׂה מְצוּוֹת אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה — מְקַדְּמָתוֹ, וְהוֹלֵכֵת לְפָנָיו לְעוֹלָם הַבָּא, וְעוֹד אֵיטָא (קְדוּשִׁין לט'): כָּל הָעוֹשֶׂה מְצוּוֹת אַחַת מִיִּיבִין לוֹ וּמְאַרְיִכִין לוֹ יָמָיו, וְנוֹחַל אֶת הָאָרֶץ וְכו', כָּל הָעוֹשֶׂה מְצוּוֹת אַחַת יִתְרֶה עַל זְכוּתָיו, יְדוּמָה כְּמִי שֶׁמְקַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, עַיִן שָׁם. וְאֵמְרוּ (עֲבוּדָה זָרָה ב'): כָּל הַמְּצוּוֹת שֶׁיִּשְׂרָאֵל עוֹשִׂים בְּעוֹלָם הַזֶּה, בָּאוֹת וּמַעֲיִדוֹת לָהֶם לְעוֹלָם הַבָּא, עַיִן שָׁם. וְגַלְיָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א', סִימָן כד): כְּשֶׁאָדָם מְשַׂמַּח אֶת עַצְמוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּמְצוּוֹת שְׂזוֹכָה לְקַיֵּם, אֲזִי יָכוֹל לְעַלּוֹת בְּעֵלְיָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְנִשְׁמָתוֹ תִּשְׁוֹטֵט לְמַעְלָה מִנְּפִשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, שֶׁהֵם הָעוֹלָמוֹת: בְּרִיאָה, יְצִירָה וְעֲשִׂיָה בְּיָדוּעַ, וְיִהְיֶה גְּלוּי לְפָנָיו עֲצָם הָאֲצִילוֹת, וְיִהְיֶה נִמְחָלִים כָּל עוֹנוֹתָיו, כִּי (תְּהִלִּים קד, ל-לה): "אֲנֹכִי אֲשַׂמַּח בָּהּ" יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ" וְגו'. וְהָאֲרִיז"ל גַּלְיָה לְאִישׁ סוּדוֹ, שֶׁעָקַר הַטַּעַם שְׂזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּתוֹ, הִיָּה רַק מְפָנֵי שְׂשַׂמַּח בְּכָל

מְצוּה שְׁזָכָה לְקַיִם. וְתִרְאֶה לְקַיִם אֶת כָּל זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ וְנִדְעָתְךָ, וְתִצָּא מִכָּל גְּלִיּוֹתֶיךָ, כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיהָ לֵה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תִצְאוּ" וְגו', וְתִכְנַס אֶל חֲדָרָיו
 יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ג): "הִבִּיאֵנִי הַמְּלָךְ חֲדָרָיו נְגִילָה
 וְנִשְׂמַחָה בְּךָ" וְגו'. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים שֶׁתִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ
 בְּמִשְׁנֵיּוֹת, לוֹמֵר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים כְּסִדְרָן, אִם תִּזְכָּה לוֹמַר ח"י
 פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי שְׂמַעְתִּי מֵאַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁמָּה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ט), שֶׁאֶפְלוּ אוֹתָם
 הָאֲנָשִׁים הֶרְחֹקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּמִצְוֵה רָעָה עַד
 שֶׁרְגִילִין בַּעֲבֻרוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הִכַּח שֶׁל
 הַתּוֹרָה גְּדוּל כָּל-כֶּף, עַד שֶׁיִּכּוֹלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֻרוֹת שֶׁרְגִילִין
 בָּהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֶק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֶזֶק לְלַמֵּד בְּכָל
 יוֹם יוֹם כֶּף וְכֶף יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, בְּנֻדָּאֵי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמִּצְוֹדָתָם
 הַרְעָה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּל מְאֹד וְכו', עֵינֵי
 שָׁם.

וְאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהַפְּנִיָּה שֶׁל כֶּף וְכֶף — הֵם ח"י פְּרָקִים
 מִשְׁנֵיּוֹת, אִם קוֹבְעִים לְעֲצָמָם לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת,
 סוּף כָּל סוּף יֵצֵא מִכָּל הָרַע. וּבְלִבְד, אֶהוּבִי, אַחִי, לְהִיּוֹת חֶזֶק וְאַמִּיץ
 בְּדָבָר זֶה מְאֹד בְּדִרְבָּךְ עֲקֻשְׁנוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְעֵינֵי בְּמִדְרָשׁ (וַיִּקְרָא
 רַבָּה ז, ג): אֵין הַגְּלִיּוֹת מִתְכַּנְּסוֹת אֶלָּא בְּזִכּוֹת מִשְׁנֵיּוֹת וְכו', עֵינֵי שָׁם.
 וּבִיּוֹתֵר מִהַכֵּל — תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר פְּשוּט בְּשִׁלְחָן עָרוּף —
 מְחַבֵּר, רַמ"א, וְתַתְּחִיל בְּאַרְחַח חַיִּים, וּכְשֶׁתְּסַיְמוּ תַתְּחִיל יוֹרָה דְעָה
 וְכו', כַּכָּה תְּסַיֵּם כָּל אַרְבַּעַת חֲלָקֵי שִׁלְחָן עָרוּף, (מְלִבְד הַשְׁעוֹר שֶׁאַתָּה
 לוֹמֵד בִּישִׁיבָה בְּעִיּוֹן), כִּי עַל לְמוֹד פּוֹסְקִים הַזֶּהִיר רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד
 מְאֹד (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט) יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים. וְרְאוּי לְלַמֵּד כָּל
 אַרְבַּעַת חֲלָקֵי הַשִּׁלְחָן עָרוּף כָּלֵם מֵרֵאשִׁשׁ וְעַד סוּפָם כְּסִדְרָן, וְהוּא תִקּוּן
 נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד לְכָל הַחֲטָאִים וְכו'. וְר' לְוִי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ז"ל]
 סָפַר, שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ הַזֶּהִיר לְתַלְמִידוֹ לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְחַבֵּר
 וְרַמ"א כְּסִדְרָן כָּל אַרְבַּעַת חֲלָקֵי שִׁלְחָן עָרוּף, כִּי נֶאֱמְרוּ בְּרוּחַ-הַקְּדוּשׁ

גְבוּהָהּ, וְהִסְפִּימוּ עֲלֵיהֶם בְּמַתִּיבְתָא דְרִקִיעַ. (וּבְדִרְךָ זֹה תִהְיֶה בְּקִי
עַל-כָּל-פָּנִים לִידַע עֲקָרֵי הַדִּינִים — הֵיכֵן הֵם נִמְצְאִים, וְהִיא הַנְּהִגָה
נִפְלְאָה מְאֹד, מְלַבֵּד שְׁעוֹר עֵיוֹן, שְׁצָרִיף לְלַמֵּד בְּמָקוֹם שְׁלֹבוֹ. חֲפִץ
בְּטוֹר וּבֵית יוֹסֵף וְהַמְּגִי אֶרֶץ).

אָחִי הַיְקָר! אֲקַנְהָ שְׁתַּצִּית אֶת רַבְּנוּ ז"ל לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם
בְּשְׁעוֹרִים אֵלָיו, וּבִיּוֹתֵר בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלִשְׁיחַ כָּל לְבוֹ אֱלִיו
יְתַבְּרֵךְ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבִיּוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׂמֻחָה, שְׂזַכִּינוּ
לְהִתְקַרֵּב וּלְהַתְּוַדַּע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר אָמַר לָנוּ "לֹא לְדַאֵג כָּלָל,
כִּי הוּא לּוֹקַח עַל עֲצָמוֹ הַכֹּל, אִם נִצִּית אוֹתוֹ וְנִקְיִים דְּבָרָיו".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

פֶּה תִקְבֵּל רְצוֹף תִּקּוֹן חֲצוֹת וְכוּ', וְהַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ זַנְּנוּ לְאֶמְרוֹ
בְּכָל לַיְלָה, שֶׁהוּא הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים, וּמִמְשִׁיף יְשׁוּעוֹת וְהַרְחִיבוֹת (עֵין
לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט), וְתִרְאֶה לְכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתָּ הַכֹּל.

תִּשְׁעָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר בְּמַדְבַּר הַתְּשֵׁל"ג.

שְׁשׂוֹן וְשְׂמֻחָה יִשְׂיִגוּ וְיִגִּיעוּ אֶל אָהוּבֵי, אָחִי וְרַעִי, הַבְּחוּר הַיְקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ,
אוֹר הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח
לְנִצְחָה.

מִכְּתַבְךָ הַיְקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשְׂמֻחָתִי מְאֹד מְאֹד לְקִרְאָת הַבְּשׂוּרָה
הַטּוֹבָה שֶׁבְּשׂוּרְתִּי, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, זְכִיתָם לְהַתְּוַדַּע בְּקַבּוּץ יָפֶה כְּזֶה
שֶׁל בְּחוּרִים, וְלְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל.

מה אמר לך, אחי חביבי, ראוי לך לשמח על זה בכל יום ויום, ומכל שכן שאתה כותב, שעוררת כמה בחורים על ענין תפלה והתבודדות; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, ואם היית יודע גדל השעשועים שנעשים אצלו יתברך, על-ידי שמעוררים את בניו לדבר עמו ולשוב אליו, היית קובע לעצמך עת מיחדת לרקוד בעבור זה, כי סוף כל סוף זמינו הכל, והימים והלילות פורחים, הגה יום והנה לילה, והכל כצל עובר, כמו שאמרו חז"ל במדרש (בראשית רבה צו, ב) על פסוק (דברי הימים-א כט, טו): "כי גרים אנחנו לפניך ... כצל זמינו על הארץ, ואין מקנה", והלואי כצלו של כהל או כצלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים קמד, ד): "כצל עובר", "ואין מקנה" — ואין מי שיקנה שלא ימות, הכל יודעים ואומרים בפייהם שהם מתים וכו', עין שם. ואי אפשר לאחוז את היום ואת הלילה רק עם מעט דבורים שמדברים עמו יתברך ובקיום מצוותיו הקדושות: ציציית, תפלין, זקן ופאות, שבת וצדקה וכו' וכו', ומעט למודי התורה הקדושה שאנו חוטפים בכל יום ויום, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, כי הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך. ועל-כן כמה שיעסק בכל יום ויום, זה יהיה תכליתו הנצחית, ורק זה ישאר לו לעד ולנצח נצחים, כי על-ידי כל מצוה ועל-ידי כל למוד וידיעה מידיעת התורה הקדושה, היא הצלחת הנפש. וביותר כל דבור שמדברים עמו יתברך באמת מנקדת האמת שב לבו, זה יקר מהכל, כי על-ידי-זה משרה שכנינתו יתברך עליו ועל כל העולם, וגורם טובות וישועות על כל העולם, ולהפך על-ידי פגם הדבור גורם רעות וצרות רבות בכל העולם, ומזה נתהנה כל הרוח סערה, רחמנא לצלן, בכל העולמות, בבחינת (תהלים קמח, ח): "רוח סערה עשה דברו" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח): וכל המלשינות והרעות שדוכרים על האדם בא מרוח סערה מאחר הדברים הנה, כי הוא בחינת "קץ כל בשר" (בראשית ו, יג), שעושה קץ וסוף לכל בשר, ובגני-אדם שהם דנים את כל אדם לכף חובה, וחוקרים תמיד אחר

חובות בְּנֵי-אָדָם, הֵם בְּכַחֲנִית "קָץ כָּל בְּשׂוֹר", שֶׁהֵם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת סוֹף וְקָץ וְכִלְיוֹן לַעוֹלָם, חֵס וְשְׁלוֹם.

עַל-כֵּן הָעֵקֶר שֶׁבְּכָל הָעֵקָרִים — לְשׂוֹר אֶת הַדְּבוּר, וְאִי שֶׁהוּא הַדְּבָר הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר, בְּהִיּוֹתוֹ רְגִיל הַפֶּה מִזֶּה מְקַטְנֵיתוֹ, אִךְ הַהֲכָרַח לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַדְּבוּר, שֶׁבְּזֶה תְּלוּי כָּל הָאָדָם. וְאָמַר ר' לִוִי יִצְחָק (נִירוּ יְאִיר) [ו'ל], כִּי לֵהִיּוֹת שׂוֹמֵר הַבְּרִית עִם פֶּה פְּתוּחַ לְדַבֵּר כָּל הָרְעוּת, זֶה אִי אֶפְשָׁר, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן יט): בְּרִית הַלְשׁוֹן וְתִקּוּן הַבְּרִית תְּלוּיִין זֶה בְּזֶה וְכוּ', עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְקַדֵּשׁ אֶת דְּבוּרוֹ רַק בְּדְבוּרִים קְדוּשִׁים — תּוֹרָה וּתְפִלָּה, דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם עִם חֲבֵרִים, שְׂזוּהֵי זְכוּת הַרְבִּים נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד. וְכַמֵּאֲמַר אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא (בַּתְּנָא דְּבֵי אֱלִיָּהוּ רַבָּה כו) הַנָּבִיא יִשְׁעִיָּה אֹמֵר (יִשְׁעִיָּה נח, ז): "הֲלֹא פָּרַס לְרַעֲב לַחֲמֶךָ" — אֵין רַעֲב אֱלֹא הָרַעֲב מִדְּבַרֵי תּוֹרָה, וְאֵין לַחֵם אֱלֹא דְּבַרֵי תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (עֲמוֹס ח, יא): "הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֵם ה' אֱלֹקִים, וְהִשְׁלַחְתִּי רַעֲב בְּאֶרֶץ, לֹא רַעֲב לְלַחֵם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם, כִּי אִם לְשַׁמֵּעַ אֶת דְּבַרֵי ה'" וְכוּ', מִכָּאֵן אָמְרוּ: אִם יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא מִבֵּין בְּדַבְּרֵי תּוֹרָה, יִפְרֹגֵם מִתּוֹרָתוֹ גַּם-כֵּן לְאַחֲרִים כְּדֵי שֶׁתִּרְבֶּה חֲכָמָתוֹ לוֹ, וּמוֹסִיפִין לוֹ עֲלֵיָּהּ, וְכָל הָעוֹשֶׂה כֵּן, אֵינוֹ נִמְנָע מִן הַטּוֹבָה הָעֲתִידָה לְבוֹא עַל יִשְׂרָאֵל לַיּוֹם כֵּן דָּוִד וְכוּ', עַיִן שָׁם.

חֲמִדַּת לְבָבִי ! זֶה נִתְקַיֵּם בְּיָמֵינוּ, רַעֲב וְצָמָא גְּדוֹל מְאֹד, לֹא רַעֲב לְלַחֵם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם אֱלֹא לְדַבֵּר ה'. וְעַלֵּינוּ תְּלִמִּידֵי הַצְּדִיק הָאֲמֵת מִיַּחֲדֵי הַדּוֹרוֹת, תִּקְנֵת כָּל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', נִפְלְאָה חוֹבַת הַיּוֹם לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דְּבַר הַשֵּׁם לְחֲבֵרֵינוּ, וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל שׂוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, אֲפִלוּ שֶׁיְהִיָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי דַבֵּר רַבֵּנוּ ו'ל הוּא מִתְּנָה לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְהַהֲכָרַח לְגִלוֹתוֹ לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְרַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל גְּאֻלְתָּנוּ, כִּי כָּל עֲנִיָּן מְשִׁיחַ יְהִיָּה רַק תְּפִלָּה (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), וְהוּא נִקְרָא עַל שֵׁם: 'מְשִׁיחַ אֱלֹמִים', "עַר מֵאֲכַט רַעְדָן שְׁטוּמָע" (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג), וְכַמוֹ שֶׁפְּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי

אז אָהַפֵּף אֶל עַמִּים שְׁפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָלֶם בְּשֵׁם ה' וְגו'. וְצָרִיף לִידַע, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ מְצַמְצֵם אֶצֶל פְּרֻטֵי וְכוּ' אוֹ בְּמִקּוֹם פְּרֻטֵי וְכוּ', כִּי הוּא שֵׁיף לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וּבְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ נִצּוּץ מִהַצְדִּיק, אֲךָ הָרַע וְהַחֲשֵׁף מְכַסֶּהוּ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע'), כִּי יֵשׁ כַּח הַמוֹנֵעַ וְהַמְכַרֵּית, שְׂמוֹנֵעַ וּמַעֲכֵב מִלְקַבֵּל אוֹרוֹ הַגָּדוֹל, וּבְפְרֻטִיּוֹת הַמְטַבֵּעַ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קלג), וְעַל-כֵּן בְּכָל מְקוֹם יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת הַצְדִּיק, וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְדַבֵּר עֲצוֹת טוֹבוֹת, וּמְרַמֵּז רְמִזִּים לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְלָכֵן מִי שֶׁבָקִי הֵיטֵב בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יְכוּל לְהִבִּין וְלִשְׁמַע אִיף שֶׁכָּל הָעוֹלָם מְדַבְּרִים מִתּוֹרַת הַצְדִּיק הָאֲמֵת עֵינִי בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן (סִימָן רד), שְׁאָמַר, שְׁמִי שֶׁבָקִי בְּתוֹרָתוֹ וּבְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, רֵאווִי לוֹ לְמַצֵּא כָּל שִׂיחוֹת הָעוֹלָם בְּתוֹף תּוֹרָתוֹ, וְאֵין שׁוֹם שִׂיחָה וְעִנְיָן בְּעוֹלָם שְׁלֵא יוּכַל הַשֵּׁלֶם לְמַצֵּא בְּתוֹף תּוֹרָתוֹ וְכוּ', עֵינִי שָׁם. וְעֵינִי בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת (נְטִילַת יָדַיִם, הַלְכָה ו'), שְׁמִפְרָשׁ בְּזֶה מוֹהַר"ן תּוֹרָתוֹ ז"ל הַמְשַׁנֵּה (אֲבוֹת ד, א): בֵּן זוֹמָא אוֹמַר: אֵיזָה חָכֵם הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם, שְׂנֵאָמַר (תְּהִלִּים קיט, צט): "מִכָּל מְלַמְדֵי הַשֶּׁפֶלֶתִי". כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִטָּה הֵיטֵב אֶזְנוֹ אֶל דְּבָרֵי רַבּוֹ, יוּכַל כְּבָר לְהִבִּין רְמִזִּים מִכָּל דְּבָרֵי הָעוֹלָם, עֵינִי שָׁם.

וְעַקֵּר הַכֹּל — לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְלֹא יִרְצָה שׁוֹם כְּבוֹד וְשׁוֹם הַתְּנַשְׂאוֹת עַל זוּלָתוֹ, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְכַבוֹד אֱלֹקֵי (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'). וְצָרִיף לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, שְׂתַהֲיֶה לוֹ אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִקָּיֵם אֶצְלוֹ (מִשְׁלֵי טו, ז): "בְּרִצּוֹת ה' דְּרַכִּי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלֵם אִתּוֹ", כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה הוּא נִעֲשֶׂה בְּטֵל וּמְבַטֵּל אֵלָיו יְתַבְרַךְ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), וְאִזּוֹ כְּשִׁזּוּכָה לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבַטֵּל אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוֹם רִצּוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רִצּוֹנוֹ יְתַבְרַךְ, זֶה נִקְרָא עֲלִיַת הַמְּלָכוֹת לְשִׁרְשָׁה (עֵינִי שָׁם, סִימָן קעז), וּמִתְחִיל לִילֵף תָּמִיד כְּסֻדֵּר וְכוּ' (שָׁם, חֶלֶק ב', סִימָן פכ). וְזֶה שֶׁדִּרְשׁוּ חַז"ל בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה נד, א): "גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלֵם אִתּוֹ" — ר' יוֹחָנָן אָמַר זוֹ אִשְׁתּוֹ, שְׂנֵאָמַר (מִיכָה ז, ו): "אֵיבֵי אִישׁ אֲנֹשִׁי בֵיתוֹ". וְעֵינִי בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן פז, וּבִתְקוּנֵי זֵהַר, תְּקוּן יד), שְׁעַל-יְדֵי

פגם הברית קשה למצא את זווגו, ואפלו מוצא אותה, הרי היא מתנגדת עליו, אבל על-ידי פגנת אלול, שהוא סוד הבטול — לבטל את עצמו תמיד אליו יתברך, על-ידי-זה היא מתהפכת אליו וכו', עין שם; "ר' שמואל אמר — זה הנחש", הנחש זהו חכמת הטבע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'), ועל-ידי שמבטל את עצמו אליו יתברך, על-ידי נתינת הרבה צדקה, אשר בזה מגלה שמאמין, שהכל שלו יתברך, כי הוא מוסר ממונו בשביל השם יתברך, על-ידי-זה מבטל את הנחש, שהיא חכמת הטבע. ועין בלקוטי-הלכות (ברכות השחר, הלכה ה'), אשר עקר שלמות הצדקה, שמבטלת את מצח הנחש, חכמת הטבע, היא רק על-ידי שנותנים להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שתורתו ודבוריו מכניסים אמונה וקיום התורה לעולם, ומחזקים ומאמצים את כל הנפשות הירודות והנפולות וכו', ואין עוד צדקה גדולה מצדקה זו וכו', עין שם באריכות קצת מאות ל"ה, וקצת תבין בעצמך. ראה מה שנעשה עמך באלו השנים מיום שזכית להתודע מרבנו ז"ל על-ידי ספר קטן שמצאת, כמה שעות וימים וחדשים וכו' זכית לדבר אליו יתברך וכו', וכל זה על-ידי ספרי רבנו ז"ל, ועל-כן בזה שתנדב בכל פעם להדפסת ספרי רבנו ז"ל, וינדפסו ויתפשטו יותר ויותר ספרי רבנו ז"ל בעולם, ויחזרו עוד אלפים ורבבות בני ישראל אליו יתברך, ויפתחו פיהם אליו יתברך, אשר רק בדבר זה תלויה הגאולה וכו'; על-כן ראה גם ראה לנדב בכל יום כמה פרוטות לצדקה זו העולה על כל הצדקות, וכן תשתדל לעורר את חבריך להדפסה, כי היא המצוה הגדולה ביותר לפירסם ספרי רבנו ז"ל בעולם, ועל-ידי-זה יוכלו כל בית ישראל להתודע מהאמת וכו', ויתבטל מצח הנחש, חכמת הטבע.

אמר ר' ברכיה: "ברצות ה' דרכי איש, גם אויביו" — לרבות מזיקי ביתו, כגון: יתושים ופרעושים וזבובים וכו', עין שם; כי בזה שהאדם בורח בכל יום למקום מיוחד, ומדבר עמו יתברך, ומספר לפניו את כל לבו, ומספר לפניו יתברך כל מה שעבר עליו, ומבטל את עצמו לגמרי, ואינו רוצה שום התנשאות על זולתו, לא להיות

רב ורבי ובעל דרשון, למדן ומקבל, רק להיות בטל ומבטל אליו יתברך, איש פשוט לגמרי, אז מאיר עליו אור כזה, עד שטועם נעם זיו שכונתו יתברך, עולם הבא כזה העולם, וכל אויביו משלימים עמו, הן אם זו אשתו, והן אם זו חכמת הטבע, הנחש, שהיו לו עד עכשו קשיות כלשהן עליו יתברך, והן יתושים ופרעושים וזבובים המבלבלים אותו, מאחר שבטל הוא אליו יתברך; אשרינו ומה טוב חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי אשר מגלה לנו סתרי נסתרות, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

ומה שאתה מספר מופתים שראית על-ידי תפלה, עדין אינך יודע מעלת התפלה המשדדת את כל הטבע, ואם תתמיד בזה, תראה אותות ומופתים כחד מן קמייא^א, וצריך לחזור ולומר: אשרינו שזכינו לידע מרבי אמת כזה. ותראה לקבץ לעצמך שעור במדרש, ללמד בכל יום מעט פסדון, עד שתזכה לסיים את כל המדרש במשך כמה שנים. ובמדרש תמצא ענינים נפלאים, וכן מה טוב ומה נעים להיות קבוע ללמד בכל מוצאי-שבת-קדש פרק בתנא דבי אליהו, ותרגיש שם נעימות וחיית אמתיים. ולקבלת התורה נזכה, אם ירצה השם, בעוד שלשה ימים, על-פני ראוי להכין את עצמנו לשכח כל מה שעבר עליך עד רגע זה ולעשות התחלה חדשה כאלו עתה נולדת, ואין לבלבל את עצמו ממה שעבר, אפלו הירידה היא כמו שהיא וכו' וכו'. ותראה להיות ער כל הלילה הראשון, ולומר את כל התרי"ג מצוות, ולקבל על עצמך שמירת הדבור כל הלילה, ולהרבות אז בהתבודדות, כי אז כל השמים פתוחים וכו', ונקרא ליליא דכלה^ב (עין בהקדמת הזיהר הקדוש, דף ת.): וליומא לא עאלת לחפה אלא בהדייהוי על-ידי אותם שהיו נעורים כל הלילה, ובפרטיות כשמבקשים הרבה ממנו יתברך, אז יכול לפעל הכל וכו', ותכף-וימיד בעלות השחר לילך למקוה, ומקוה של שבועות הוא חסד ורחמים ודעת עליון גבה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א',

(א) כאחד מן הקדמונים.

(ב) ליל הפלה.

(ג) וכיום לא נקנסת לחפה רק על ידיהם.

אשר תשצו בנחל רעה

סימן נו). וראוי לך לרקוד הרבה בשבועות הבא עלינו לטובה. ועקר השמחה שאנו יודעים מכן השמחה, המגלה לנו את כל זאת, ואנו יודעים מאנשים כשרים כאלו, תלמידי הצדיק, שהם אנשי שלומינו היקרים, אשרינו און פארט אשרינו.

הדורש שלומך, ומבקש להתפלל על בריאותי.

תשצו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר והחשוב, צמוד בפנימיות לבבי מאז ועד עתה, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גג עלינו, אורות צחצחות, שפע הפתח שהוא תקנת כל בית ישראל וכו' ... גרו יאיר ויזרח לעד ולנצח.

מכתבך היקר מיום שלישי לסדר בהר לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך אין לשער, עד שרקדתי מרב שמחה, ובכפרטיות שאתה מסתובב בין אנשי שלומנו היקרים, שהם הם צדיקי הדור, כי הם תלמידי הצדיק האמת מייחדי הדורות, אשר ערב להקדוש-ברוך-הוא, שהוא יתקן את כל העולם — החיים והמתים (ואין כאן מקום להאריך בזה).

חמדת לבבי! חזק ואמץ לעשות התחלה חדשה מרגע זה, ותשפח ותעביר מדעתך כל מה שנגאָרע עמך עד רגע זה. וכבר אמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בשכחה מעלה גדולה. ואצלו הדרך, שכל מה שעובר והלך, נפסק והולך לחלוטין, ואינו חוזר בדעתו עוד כלל, ואינו מבלבל כלל את עצמו עוד במה שקבר

עבר והלך וכו', עי' שם; והדברים עמקים מאד מאד למי שמבינם, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל מריש האצילות עד נקדת המרכז של עולם העשיה — הכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, ואפלו התהוות הכלים, שהם: דומם, צומח, חי, מדבר, שגוראים נפרדים לגמרי, אף-על-פי-כן אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, כי גם המקומות המטנפים יונקים ממנו יתברך על-ידי המאמר הסתום וכו' (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), ועל-כן בידיעה זו באמת ובתמימות ובפשיטות גמורה יתפרדו כל פועלי און ממנו, ותתבטלנה ממנו כל המתשבות הזרות ועצבות ומרירות, וישפיע מדעתו כל מה שעובר עליו עד עכשו, וידין את עצמו לכף זכות, כי כן סבבו עמו מלמעלה (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שהוא יתקרב אל הקדשה באפן ובירידות ונפילות והשליכות כאלו וכו', כי גם בריש בריאת העולם אמרו חז"ל (בראשית רבה ג, ט): ה'ה בונה עולמות ומחריבן, ואמר דין הננין לי' וכו', כמו-כן בעולם הקטן שהוא האיש הישראלי התלויים בו כל העולמות וכו', עובר גם-כן כף — בונה עולמות ומחריבן, שזהו כלל הירידות והנפילות, הצרות והיסורים, תהו ובהו וחשך שעובר עליו, עד שזוכה להתקרב ולהתנדע מהאי רוח אלקים המרחפת על פני המים (בראשית א, ב), שהיא רוחו של מלך המשיח (בראשית רבה ח, א), אור האורות, היוצאת משלש ראשונות של עתיק וכו'. ותכף-ומיד כשנתנדע מהאי אור הגנוז הארת עתיק וכו', נתעורר משנתו העמקה, ופותח פיו לדבר עמו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס').

על-כן, אהובי, אחי היקר! ראוי לנו לרקד בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, שזכינו להתנדע מכל זה, ונא נפתח פינו לדבר ולשיח עמו יתברך, ולספר לו הכל — כל מה שעובר עלינו, ועל-ידי-זה נזכה להכליל בו יתברך עם כל העולמות, שזו היטה תכלית כל הבריאה (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), ונזכה להסתפל על השכל

והחיות אלקות שיש בכל דבר (עין שם, סימן א'), ונמשך עצמנו אל הזכרון הנצחי, שהוא זכרון בעלמא דאתי, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך, ומהכל נמשכים אליו רמזים לשוב ולהתקרב אליו יתברך (עין שם, סימן נד), וכשנזכר להגביר את הזכרון שהכל לכל עצם עצמי חיות אלקותו יתברך, כזה בעצמו תתגבר אצלנו השכחה, לשכח תמיד מהכלי העולם הזה וממה שעבר עלינו, ואפלו שעשינו עד עכשו מה שעשינו וכו' וכו', על ידי התגלות שפע הכתר שהוא הזכרון של הבעטליר, שהתפאר: אני זוכר לאו כלום (אין גידענק גארנישט), שהוא הארת אין סוף ברוך הוא קדם התלבשות בעולמות (עין בספרי-מעשיות, מעשה י"ג מהבעטליר העור), שם נהפכים כל העוונות לזכיות, בסוד (ימיה ג, כ): "ביום 'ההוא' יבקש את עון ישראל 'ואיננו'" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), פי כשיתגלה הכתר שהוא הארת ביום 'ההוא', אז יכלל הכל ב'אין', פי על ידו אנו עושים תשובה מרב אהבה שיש לו אליו יתברך, אהבה שלמעלה מהדעת ולמעלה מהזמן והימים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג), שאז הכל נהפך לזכיות (עין יומא פו:). אשרינו ומה נעים חלקנו וגורלנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, רבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, המגלה לנו אורות צחצחות כאלו, אשר מרפא את שברון רוחנו ונפשנו, טוב להודות להשם יתברך על העבר, ולצעק ולבקש על להבא:

"אנא יהוה קרובי לראש צדיקיה באמת, ואזכר לבטל דעתי ושכלי הפגום פנגדו, וכל מה שיאמר לי דבר גדול ודבר קטן אזכר לצית אותו ולקיים דברו, פי אתה יהוה לבד יודע שכל תקוני מהעבר מכל הגלגולים וכו' ולהבא עד סוף כל הדורות וכו', תלויים רק בו, ועל-בן חזק ואמץ לבבי, שאזכר להיות תמיד מקשר עמו בעלמא הדין ובעלמא דאתי, ושום רוח סערה ומלאכי חבלה לא יוכלו להפרידני ממנו. אנא יהוה, זפני לשמח בכל יום בשמחה שאין לה סוף וקץ, שזכיתי בזכיות חנם להתודע מראש צדיקיה שהוא תקנת כל הדורות, תקנת כל העולמות וכו', ונא ונא שלכל אתרחק

ממנו, חס ושלום, פי אז אני אבוד משני העולמות. אנא הני"ה, פתח לפי והאר בי אורו הגנוז והסתום, שאזכה להרגיש ולטעם נעימות ערבות אור דעתו הקדושה, עד שיהיה לי כח ודעת לגלותו ולפרסמו לכל העולם, שבזה תלויה כל גאלתנו הנצחית. אנא יהוה, זכני לעזר לכה, שיתפשט אורו הגנוז, הן בממוני — שאנדב בכל יום כמה פרוטות לצדקה של ההדפסה, שהיא הצדקה הגדולה והחשובה ביותר בעולם, והן בטרחה — שאזכה להטריח את עצמי לכל דבר קטן וגדול הנוגע לאורו הגנוז והנעלם, והן ברצון — שאזכה שיהיה רצוני חזק להתקרב אליו ולקרב את כל העולם לדעתו האמתית. אנא יהוה, זכני להיות תמיד בצותא עם אנשיו היקרים, ואזכה להסתפל על כל אחד בטוב עין, ועל-ידי-זה תברכני ותחזקני ותאמצני, שישפע גם עלי החוטא והפגום, השפל והמתעב, בזוי ומבזה, שבור ומשבר, אורו הגנוז השופע רק בין אנשיו היקרים, ועל-ידי-זה אזכה גם-כן לבוא אל השלמות ואל התכלית שאני צריך לבוא, עד שאזכה להיות בטל ומבטל לאורו הגנוז, ולא ארצה שום רצון אחר מבלעדי רצונה, ולא אירא ולא אפחד משום בריה — רק מך, ולא אאהב ולא אשתוקק אחר שום דבר — רק אתריה, ואתה תשפיע עלי כל הצטרכותי: בני, חיי ומזוני ורפואה שלמה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי ובכל טפי דמי מעתה ועד עולם אמן בן יהי רצון".

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד לבקש בכל יום ויום ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ובפרט שדוד הגון, ובא יבא יום ישועתך בקרוב, ויקים אצלך (משלי יח, כב): מצא אשה — מצא טוב (עין בלקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן ט'), ולפי הזיווג שגורם בתפלתו — בן זוכה לזיווגו וכו', וכפי שמפרנס לאביו שבשמים בתפלתו — בן נותנין לו פרנסתו וכו', עין שם; וזכור תזכר ותחזק היטב היטב בדעתך, אשר הכל תלוי רק בידו של הקדוש-ברוך-הוא לבד ובפרטיות שדוד, כמו שאמרו חז"ל במדרש (בראשית רבה סח, ג): רבי פנחס בשם ר' אבהו אמר: מצינו בתורה, בנביאים ובכתובים, שאין

אָשֶׁר תִּשְׁצוּ בְּנֵחֹל רַעַט

זוּוּגוּ שֶׁל אִישׁ אֶלֶּא מִן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. בְּתוֹרָה מְנִינַן? דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית כד, ג): "וַיַּעַן לְבֶן וּבְתוּאֵל, וַיֹּאמְרוּ מִהֲוֵי"ה יֵצֵא הַדְּבָר". בְּנִבְיָאִים מְנִינַן? דְּכַתִּיב (שׁוֹפְטִים יד, ד): "וַאֲבִיר וְאָמוּ לֹא יִדְעוּ כִּי מִהֲוֵי"ה הִיא". בְּפְתוּבִים מְנִינַן? דְּכַתִּיב (מְשָׁלִי יט, יד): "וּמִהֲוֵי"ה אִשָּׁה מִשְׁכָּלֶת". יֵשׁ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ אֶצֶל זׁוּוּגוּ וַיֵּשׁ שְׁזׁוּוּגוּ בָּא אֶצֶּלוּ וְכוּ', עֵינַן שָׁם.

וְעַל-כֵּן עֶקֶר הַעֲצָה, חֲמֻדַּת לְבָבִי, סִבְלָנוּת, שֶׁהִיא מִדַּת הָאֱמוּנָה, כִּי הַמֵּאֲמִין שֶׁדְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, יִסְבַּל הַכֹּל, כִּי בְּיָדָיו הַכֹּל לְטוֹבָה. וְהַעֲקָר, חֲמֻדַּת לְבָבִי, לֹא לְהִתְפַּחַד מִפְּחָדִים שֶׁל הַכֹּל, הַמִּפְחָדִים אוֹתָךְ אִוְדוֹת שְׂדוּךְ, כִּי הַכֹּל רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ תְלוּי בְּבַעַל בְּחִירָה כָּלֵל. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזו"ל בְּמִדְרָשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה כט, ח): ר' חִיָּא בַר אֲבָא בְּשֵׁם ר' לְוִי פְתַח: "אֵךְ הֶבֶל בְּגִי-אָדָם כְּזָב בְּגִי אִישׁ בְּמֵאֲזָנִים לְעֵלוֹת הַמָּה מִהֶבֶל יָחַד" (תְּהִלִּים סב, י), בְּנֶהֱג שְׂבַעֲוֹלָם מֵהַ הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרוֹת: אִישׁ פְּלוֹנִי נוֹשֵׂא פְלוֹנִית, אֵךְ הֶבֶל בְּגִי-אָדָם, פְּלוֹנִית תִּנְשֵׂא לְפְלוֹנִי, כְּזָב בְּגִי אִישׁ, הַמָּה מִהֶבֶל יָחַד, אָמַר ר' חִיָּא, עַד שֶׁהֵם עֲשׂוּיִין הֶבֶל בְּתוֹךְ מְעִי אִמֵּן הֵם יָחַד וְכוּ', עֵינַן שָׁם. וְכֵן הוּא בְּגִמְרָא (מוֹעֵד קָטָן יח:): בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמְרַת: בַּת פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי וְכוּ', עֵינַן שָׁם.

עַל-כֵּן בְּרַח לָךְ עֲכָשׁוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה אֶת כָּל הַקּוֹרוֹת אוֹתָךְ מִיּוֹם שֶׁנּוֹלַדְתָּ עַד רַגַע זֶה, וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנט): כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד וּמְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ וְצָעָרוֹ לְפָנָיו הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִתְוַדֶּה וּמִתְחַרֵּט עַל גְּדֻלַּת הַפְּגָמִים שֶׁעָשָׂה, אֲזִי הַשְּׂכִינָה כְּנִגְדּוֹ מְפָרֶשֶׁת לְפָנָיו שִׂיחָתָהּ וּמִנְחָמַת אוֹתוֹ וְכוּ'; אֲשֶׁרֵינוּ אוּן פֶּאֲרַט אֲשֶׁרֵינוּ.

ההכרח לי לקצר, כי טרדותי רבו מאוד, וכל זה אני כותב
בישיבה רחוק מביתי, ועל-כן לא אוכל לעשות רצונך להרחיב
הדבור על התמדת הלמוד.

הדורש שלומך...

תשצז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשא ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ושיגור וירדפו אל אהובי, ידידי הקר, האברך
השונה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר
ויזרח לנצח.

מכתבך הקר מיום חמישי לסדר בחקתי לנכון קבלתי, ובמה
שאתה מבקש התחזקות, הלא ספרי רבנו ז"ל בדרך, וכן אתה בין
אנשי שלומנו הקרים יותר בקביעות ממני, על-כן עליך רק לפתח
לך, ולהיות תמיד כלי מוכן לקבל וכו'.

והנה מה שפכת, שאין ממי לקבל בעתים הללו וכו', אל
תאמר זאת, כי מוכא בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן לד), שבכל אחד
יש נקדה אשר אין בחברו, וזה סוכב על כל אחד מכלל ישראל,
אשר אין שני בני-אדם שוין, וכל אחד הוא צנור אחר הצריך להוריד
ולגלות אלקותו יתברך כפי בחינתו וכפי הנקדה השייכת לו דיקא,
ומכל שכן אנשי שלומנו הקרים, תלמידי הצדיק האמת, בודאי כל
אחד הוא צנור פרטי לגלות ולפרסם עצות הצדיק, אור האורות,
ועל-כן כל אחד בפרטי פרטיות יש לו הבנה אחרת בדעת הצדיק,
וצריך לקבל כל הנקדות מכל אחד, ועל-כל-פנים אם לאו, יראה לכל
הפחות לדון את כל אחד לכף זכות. וצריך שתדע, שההכרח לו מצד

שָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ שֶׁתְּהִיָּה לוֹ נִטְיָה לְעִנְיָן אַחֵר וְכוּ'. אֶחָד הוּא מִצַּד שָׂרֵשׁ הַחֶסֶד, וְאֶחָד מִצַּד שָׂרֵשׁ הַגְּבוּרָה וְכוּ', וְזֶהוּ עֵקֶר הַחֲשִׁיבוֹת לְמַעַלָּה — כְּשֶׁפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת מִסְכִּימוֹת לְדַעַת אֶחָד (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן ב'), וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אֶחָד בְּטוֹב עֵינַי, וְעַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל לְקַבֵּל מִכָּל אֶחָד, כִּי לְהַבְדִּיל אֶלְפֵי אֶלְפִים הַבְּדֻלוֹת גַּם מִגּוֹי יְכוּלִים לְשַׁמֵּעַ רְמָזִים, אִם מִקְשָׁרִים דְּבָרָיו אֶל תּוֹרַת הַצְּדִיק, כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ, וְהַפֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן הַפֵּל לְכָל מְרַמְזִים לְאָדָם לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְכֵמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הָרָן, סִימָן נב): מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשִׂזּוּכִים לְשַׁמֵּעַ אֵיזָה דְּבַר מְאִישׁ יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשִׂזּוּכִים לְשַׁמֵּעַ מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁהֵם הֵם צְדִיקֵי הָאֵמַת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, בְּנֹדָי צְרִיכִים לְשַׁמֵּעַ וּלְהַטּוֹת אֲזָן.

וְכָלֵל זֶה תִּנְקֻט בְּיָדָךְ, מֵה שֶׁכְּתוּב (שְׁמוּאֵל-א טז, ז): "כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיִם, וְהִ' יִרְאֶה לְלִבָּב", כִּי בְּעֵינֵי בֶּשֶׂר אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפְּן לִידַע מִיָּהוּ הַגָּדוֹל וּמִיָּהוּ הַקָּטָן, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בְּעִנְיָן וְהַתְּגַלּוֹת רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁם בְּנֹדָי אֵין יוֹדְעִים מִיָּהוּ הַגָּדוֹל וּמִיָּהוּ הַקָּטָן. יְכוּל לְהִיּוֹת, מֵה שֶׁנִּדְּמָה לוֹ עַל אֶחָד נוֹאֵס טֹאנְצֵט אֹוֹן שְׁפְרִינְגֵטֵא וְעוֹשֶׂה רַעַשׁ שֶׁהוּא גָּדוֹל מְאֹד, וּבְאֵמַת הוּא הֵכִי קָטָן. וְלְהַפֵּךְ — עַל מִי שֶׁנִּדְּמָה לוֹ שֶׁהוּא קָטָן בְּמַעַלָּה וְכוּ', הוּא דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ יוֹמָם וְלַיְלָה בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה בְּשִׁמוֹת וּבִבְחִיּוֹדִים וְכוּ', וּמִתְמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד ש"ס וּפּוֹסְקִים. וְדַבַּר זֶה אָנוּ מוֹצְאִים הַרְּבָה מְאֹד בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֲנָשִׁים צְנוּעִים יוֹשְׁבִים בְּקֶרֶן זְוִיּוֹת, וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה מְטָה אֲזָן וְעֵין אֲלֵיהֶם, וְהֵם דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ הַצְּדִיקִים הַקְּדוּמוֹנִים. וּבְכָבֵר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן קטז), שֶׁאֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפְּן לְהַפִּיר אִישׁ כְּשֶׁר מִחִיצוֹנִיּוֹתוֹ, כִּי נִרְאֶה כְּמוֹ כָּל אֶחָד, וְהָעֵקֶר הוּא בְּפִנְיִמִיּוֹתוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעֵינֵי עוֹד שָׁם (חֵלֶק א', סִימָן רמז), עַל פִּי: כָּל הַכְּתוּבִים

רפב אָשֶׁר תשצח בנחל

קִדְשׁ וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ קִדְשִׁים (יָדִים ג, ה), כִּי דִיקָא אֱלוֹ אֲשֶׁר הֵם
קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים, אֵין רוֹאִים אֶצְלָם כְּלוּם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

על-כֵּן כַּלָּךְ, אָחִי, מִדְרֹךְ זו, וּבְרַח לָךְ מִהַדְמִיוֹנוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ בְּךָ
(עֵינֵי שָׁם, סִימָן פג), שֵׁשׁ יֵצֵר הָרַע לוֹמֵר: תִּלְמִיד חָכָם זֶה נָאָה וְתִלְמִיד
חָכָם זֶה אֵינּוּ נָאָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. הָעֵקֶר לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ
בְּהַתְבוּדוֹת, שְׂיִזְכֶּה לְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל וּלְאַהֲבַת אָנְשֵׁי הַצְּדִיק. וּכְבָר
אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קצב), שֶׁכִּמוֹ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא
נִצְחִי, כְּמוֹ-כֵן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר יֵשׁ צְדִיקִים נוֹרְאִים וְנִשְׁגָּבִים מְאֹד וְכוּ',
עֵינֵי שָׁם.

וְהִתְקַרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא, עָרַב חַג הַשְּׁבוּעוֹת ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נִפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד,
שׁוֹתָה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ
יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְאֲנִי מְאֹד מְצֻטְטֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.
וּבְאַמְת, אָחִי הִיָּקֵר, קָשָׁה לְנַחֵם אָדָם בְּשַׁעַת צַעֲרוֹ וְכַעְסוֹ, וּכְמוֹ
שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (אָבוֹת ד, יז): אַל תִּרְצֶה אֶת חֲבֵרְךָ בְּשַׁעַת כַּעְסוֹ וְכוּ'.
אֶךְ בְּאַמְת מָה אָמַר לָךְ, חֲמֻדַת לְבָבִי, יְדִיד נִפְשִׁי, אֲשֶׁר אֶהְבַּת עוֹלָם
אֶהְבְּתִיךָ, אֶהְבָּה שְׂאִינָה תְלוּיָהּ בְּדָבָר. הִתְקַרַח לְזַכֵּר דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ): דַּע שֶׁכָּל מִינֵי צַעַר וְכָל הַיְסוּרִים אֵינָם,

רק מִחֲסָרוֹן הַדַּעַת, כִּי מִי שֵׁשׁ לֹו דַעַת, וַיִּוֹדַע שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵין לֹו שׁוֹם יְסוּרִים, וְאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ שׁוֹם צַעַר, כִּי "ה' נָתַן וְה' לָקַח" (איוב א, כא), וְאֶף-עַל-פִּי שֵׁשׁ יְסוּרִים שֶׁבְּהִכְרַח מְרַגֵּשִׁים אוֹתָם, כְּגוֹן הַיְסוּרִים שֶׁבָּאִים מִחֲמַת הַהִרְבָּכָה, כְּמוֹ יְסוּרִים שֵׁשׁ מִיְצִיאַת הַנְּשֻׁמָּה מִן הַגּוֹף, וְהֵם יְסוּרֵי הַחוֹלָה שֶׁמְרַגֵּשׁ כְּאִבּוֹ הַקֶּשֶׁה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַיְסוּרִים קָלִים וְנוֹחִים לְהִתְקַבֵּל בַּעַת שֵׁיִוֹדַע בְּדַעַת בְּרוּרָה, שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמִכֹּל שֶׁכֵּן שָׂאָר מִיְגֵי צַעַר וְיְסוּרִים שֶׁאֵין מְרַגֵּשִׁין כָּלֵל, כִּי הֵם מַחוּץ לְגוֹפוֹ, כְּמוֹ בְּזִיוּנוֹת אוֹ אִיזָה הַפֶּסֶד מְמוֹן וְכוּ', כְּשֵׁשׁ לֹו דַעַת שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי, אֲזֵ נָח לֹו בְּיוֹתֵר לְקַבֵּל הַכֹּל, וְאֶף שֶׁבְּאַמַּת בְּשַׁעַת צַעַר וְיְסוּרִין, מֶר מְאֹד מְאֹד, וְכִמְעַט שֵׁיִצֵּא מִדַּעַתוֹ מֶרֶב צַעַר וְעֲגַמַת נַפְשׁ, הֵן חוֹלָה שֵׁשׁ לֹו יְסוּרִין, אוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם, שֶׁנֶּעְדָּר לֹו וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִרְחַם, וְכֵן כְּשֵׁשׁ הַפֶּסֶד גְּדוֹל שֶׁל מְמוֹן וְכוּ', אֶף אִם יִזְכֶּה לְבִטֹּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹשֶׂה עֲצָמוֹ כְּלֹא מַמַּשׁ, וְהוּא בְּטֹל וּמִבְטֹל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ, אֲזֵ בְּרַגַע הֵהוּא "יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֶן" (תהלים צב, י), וַיִּחְזֹר לֹו שֶׁפַע הַדַּעַת וְהַמַּחִין, וְתִשְׁפַע לֹו הַשְּׁפַעָה מְרַבָּה וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְבָבִי ! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲתָךְ, עֲמֶךְ וְאַצְלָךְ, וְהַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאֵין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שֶׁמוֹכֵן לְחִבְרוֹ, וְאֵין מְלַכּוֹת נוֹגַעַת בְּמְלַכּוֹת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֹלֵא גִימָא (יומא לח.), וְעַל-כֵּן מָה לָךְ לִירֵא מִמֶּנּוּ וְכוּ', וְאֶף שֶׁבִין כָּךְ וּבִין כָּךְ אֶבֶד מְמוֹנָךְ, אֲקוּנָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֵׁיִחְזֹר לָךְ הַכֹּל עַד הַפְּרוּטָה הָאֲחֵרוֹנָה וַיִּוֹתֵר וַיִּוֹתֵר וְכוּ', כִּי הַכֹּל מִיָּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצָבָעוֹ מִלְמַטָּה אֶלֵא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה וְכוּ' (חלזין י:).

עַקֵר הַכֹּל, חֲמַדַּת לְבָבִי, בְּרַח לָךְ בְּרַגַע זֶה לְמָקוֹם מִיָּחָד שֶׁאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁבֵּר לְבַבְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסַּפֵּר לֹו הַכֹּל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֵיךְ שֶׁנֶּאֱרַע לָךְ כָּל הַהֶפְסֵד, וְתִכְבֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַכְשָׁיו בְּלֹאוֹ הֵכִי לְבָךְ נִשְׁבֵּר מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן תִּגְלָה לֹו הַכֹּל,

וְתִצְעַק לְפָנָיו יתְבַרֵךְ: "וְאֲנִי אֲנִי אֲנִי בָּא, כִּי אֶבְד מִמֶּנִּי הַכֹּל, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי, וְהִרְחַב לִי, וְהוֹצִיאֵנִי מִן הַמַּצָּר".
 וְכִּי תִרְחִיב אֶת הַדְּבֹר, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל נִפְלְאוֹת הַשְּׁעָשׂוּעִים
 שְׂאֵתָה גוֹרֵם לְמַעְלָה אֲצִלוּ יתְבַרֵךְ, הֵייתָ עוֹסֵק בְּזֶה שְׁעוֹת שְׁעוֹת וְכו'.

חֲמִדַת לְבָבִי! צָרִיךְ שְׁתַּדַּע וְתִחַקֵּק הֵיטֵב הֵיטֵב בְּדַעְתָּךְ, כִּי אֵין
 לָךְ בְּזֶה הָעוֹלָם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂיִכּוֹלָה לְהַרְע לָךְ אוֹ לְהֵיטִיב לָךְ, כִּי
 הַכֹּל בְּיָדוֹ יתְבַרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ שׁוֹם עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְבָרַח אֲלָיו
 יתְבַרֵךְ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי הוּא יתְבַרֵךְ אֲבִינוּ וְאֲנַחְנוּ בְּנָיו,
 וְרַק הוּא יתְבַרֵךְ יְכוּל לְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יתְבַרֵךְ
 כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ (בְּאִיִּדִישׁ), אוֹ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּה.
 וְזֶה נִקְרָא "הַתְּבוּדוֹת", שְׁעַל דְּבַר זֶה הַזֶּהִיר רַבּוֹנוּ וְ"ל יוֹתֵר מֵהַכֹּל,
 וְהוּא תְּפִלַת הַמְּשִׁיחַ, כִּי בְּיָמָיו יתְקַיֵּם זֹאת, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (צְפַנְיָה ג, ט):
 "כִּי אֲז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה לְקֹרֵא כָּלֵם בְּשֵׁם ה'".

חֲמִדַת לְבָבִי! אֲנִי מִבִּין הֵיטֵב הֵיטֵב שְׂכָרוֹן רוּחְךָ מֵה שְׁעוֹבֵר
 עָלֶיךָ, אִךְ קִבַּל הַאֲמַת מִמִּי שְׂאֲמָרָה, וְאֲז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים, כִּי הֵם
 דְּבֹרֵי רַבּוֹנוּ וְ"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תשצט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, מוֹצְאֵי חַג הַשְּׂבוּעוֹת הַיְתִשְׁל"ג.

שְׂשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂיִגוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל
 הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

מִכְתָּבָךְ הִיָּקֵר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי עַד מְאֹד, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, נִתְעוֹרְרָת מִחֲדָשׁ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתִשׁוּבָה חֲדָשָׁה עַל-פִּי יְסוּד דְּרָךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְכֵן בְּרוּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאַתֶּם מִתּוֹעֲדִים יַחַד וּמְדַבְּרִים מִתּוֹרַת עֲתִיקָא סְתִימָאָה מֵהַאִי רִישָׁא דְּלֹא אֶתִידַע וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, חֲמִדַת לְבָבִי, אֵין עוֹד עֲנִין גְּדוֹל מִזֶּה, מְלֻזְכוּת לְהִתּוֹעֵד יַחַד וּלְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל וּמַעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, כִּי בְּהִתּוֹעֲדָנוּ יַחַד וּבְדַבְּרָנוּ מִמֵּנוּ ו"ל, נִכְנָסַת בְּנוּ תִשׁוּבָה חֲדָשָׁה וְהִתְעוֹרְרוּת נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִפְתַּח פִּינוּ לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִיבּוֹר וְדְבִיבּוֹר שֶׁאֵנוּ זֹכִים לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁלֹּא יֵהָא עֲרָךְ אֵלֶיהָ כְּסָף וְזָהָב, כִּי עַל-יְדֵי כָּל דְּבִיבּוֹר וְדְבִיבּוֹר שֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי זֹכֶה לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ עֲרִכוּת נְעִימוּת זִיו שְׂכִינְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְקֻשֶׁר וּמְדַבֵּק נִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבוֹנֶה לְעַצְמוֹ בְּנִינִים וְהִיכְלוֹת לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדָאִי צְרִיךְ לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, כִּי אֵינְנוּ נַעֲשֶׂה לֹא בְּיוֹם אֶחָד וְלֹא בְּשָׁבוּעַ אֶחָד וְלֹא בְּחֲדָשׁ אֶחָד, אֲלֵא יָמִים וְשָׁנִים וְכוּ'. וְאִם תִּהְיֶה חֲזַק בְּדַבְּרֵי זֶה, סוּף כָּל סוּף בֹּא יָבֵא יוֹם יִשׁוּעָתְךָ.

אָנָּה, יְדִידִי הִיָּקֵר, רְאֵה וְגַם רְאֵה מֵה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ בְּאֵלוּ הַשָּׁנִים וְכוּ', נִפְלְתָ בְּכָר בְּעַמְּקַת הַחֲשִׁיךְ כְּזֶה וְכוּ'. וְתִהְלֶה לְאֵל, זְכִיתָ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְהִתּוֹדַע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, עַל-כֵּן חָמַל עַל עַצְמְךָ, וְתִתְחַיֵּל לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא הוּא הַרְחֵמֵן הָאֱמֵתִי (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֲלֵק ב', סִימָן ז'), וְהוּא אֲשֶׁר מִמְּשִׁיךְ רַחֲמָנוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל נִפְשׁוֹת הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו וְכוּ', וּבִרְחַל לָךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֵל תּוֹךְ הַיַּעַר, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבֵּךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ בּוֹדָאִי יִמְחַל לָךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (תּוֹרַת פְּהִינִים בְּחֻקְתֵּי): מִיָּד שֶׁהֵם מִתּוֹדִים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיָּד אֲנִי חוֹזֵר וּמִרְחַם עֲלֵיהֶם וְכוּ', עֵין שָׁם; וְכֵן הוּא בּוֹדָהּ הַקְּדוֹשׁ

(פראשית נו): כַּל מֵאֵן דְּאֹדֵי עַל חֲטָאִיהֶּ, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיק לִיה וּמְחִיל לִיה עַל חוֹבֵיהֶּא וְכוּ', עֵינ שָׁם.

וְדַבֵּר אַחַד אַתָּה צְרִיךְ לְחַקֵּק בְּדַעְתָּךְ, כִּי אֵין לָךְ מִי שְׂיַעֲזֹר לָךְ, כִּי אִם אַתָּה בְּעַצְמָךְ, וְכֵן אֵין מִי שְׂיִיטִיב עִמָּךְ, אוֹ לְהַפְּךְ — מִי שְׂיַרַע לָךְ, כִּי הַכֹּל בְּיָדוֹ יִתְבַּרְךְ, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ. וְתִרְגֵּיל עֶצְמָךְ תְּמִיד לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ עַל הַחֲסֻדִים שְׂעֲשֵׂה עִמָּךְ עַד עַכְשָׁו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ וְדַעְתָּךְ עַל לְהַבֵּא.

וְהַעֲקֹר — לֹא לְקַנָּא בְּשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, וּכְבָר אָמְרוּ חַז"ל (שַׁבָּת קנב.): כַּל מִי שְׂיֵשׁ לוֹ קִנְיָה בְּלִבּוֹ — עֶצְמוֹתָיו מְרַקִּיבִים. וְזֶהוּ עַקֵּר הַצָּרָה הַמְּרָה וְהַגְּלוֹת הַגְּדוּלָה שְׂעוֹבֶרֶת בְּכָל־לִיּוֹת וּבַכְּרִטִיּוֹת אֲצֵל כָּל אַחַד, הַמְּדָה הַרְעָה — קִנְיָה, כִּי לְכָל אַחַד נִדְמָה שְׂלַחְכְּרוּ יֵשׁ כְּבָר וְכוּ' מַה שְּׁלוֹ אֵין עֲדִין וְכוּ', וְדַבֵּר זֶה מוֹצִיא אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִן הָעוֹלָם, כְּדֹאִיתָא (אָבוֹת ד, כא): "הַקִּנְיָה וְכוּ' מוֹצִיאִים אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם". וּבְקִאֲמַת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְכַטֵּל אֶת עֶצְמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךְ; וּמְכַנִּים הֵיטֵב הֵיטֵב בְּדַעְתּוֹ אֲמוֹנָתוֹ יִתְבַּרְךְ וְאֲחִדּוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֹּל לְכָל הוּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן בְּחֻשְׁבוֹן צְדָקָה, בְּשִׁמְךָ יִקְרָאוּךְ וּבְמִקוּמְךָ יוֹשִׁיבוּךְ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכֵן לְחַבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חֻבְרָתָהּ אֲפִלוּ כְּמֵלֵא נִימָא (יומָא לח.), אֲזִי הוּא חֵי חַיִּים טוֹבִים וְנִצְחָיִים, כִּי אֵינּוּ רוֹאֶה מִשׁוּם דְּבָר רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ. וְזֶה שְׂאָמְרוּ חַז"ל (דִּרְךְ אֶרֶץ רַבָּה, פָּרָק ב'): לְמַעַלָּה אֵין שׁוּם יְשִׁיבָה וְלֹא שְׁנָאָה וְלֹא תַחְרוֹת וְלֹא קִנְיָה וְכוּ', עֵינ שָׁם, מֵאַחַר שְׂאֵין רוֹאִים שׁוּם דְּבָר רַק עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ. וְצְרִיךְ לְכַקֵּשׁ עַל דְּבָר זֶה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַפְנֵי לְאַמוּנָה בְּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שְׂלֵא אַרְאֶה מִשׁוּם דְּבָר רַק עֶצֶם עֶצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָךְ

(א) כַּל מִי שְׂמוֹדָה עַל חֲטָאִיו, הַקְּדוֹשׁ-בְּרִיךְ-הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ וּמוֹחֵל לוֹ עַל עוֹוֹנוֹ.

הַמַּחֲתִיָּה וּמַהֲוָה אֶת זֶה הַדְּבָר, וְאָפְלוּ שְׂכָר נִפְלְתִי וְנִכְשַׁלְתִּי בַּעֲוֹנוֹתַי הַרְבִּים, וְזַנְי לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית, וְלִהְסִיר אֶת הַמַּחֲיָצָה הַמְכַדֶּלֶת בֵּינִי לְבֵינְךָ, וְזַנְי לְהַבִּין וּלְהַרְגִּישׁ אֶת נַעַם זִיו כְּבוֹדְךָ, בְּאִפְסָן שְׁלֵבִל אֵינְא מִשׁוֹם בְּרִיָּה, וְלִבֵּל אֶקְנֵא בְּשׁוֹם בְּרִיָּה. וְזַנְי לַחֲיוֹת חַיִּים טוֹבִים בְּזֶה הָעוֹלָם, חַיִּים נְצַחִיִּים, שְׁאֲזַכֶּה לְדַבֵּק עֲצָמֵי מַדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֵלֶיךָ, בְּשִׂיחָה — זוֹ תַפְלָה, וְלִקְדָּשׁ וּלְטָהָר אֶת כָּל חוֹשֵׁי וְכַחוֹתַי, וְאֲזַכֶּה לְהַתְמִיד בְּתוֹרָתְךָ, וְלְהִתְקַרֵּב אֶל רֵאשׁ צְדָקָךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן בֵּן יְהִי רַצוֹן”.

אֲשֶׁרִינוּ וּמָה טוֹב חֻלְקֵנוּ, שְׁזַכִּינוּ לִידַע מַרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְקַרְבְּנוּ אֵלָיו יְתַבְרַךְ, רַבֵּי הַמְעוֹרָר אוֹתָנוּ מִשְׁנַתְנוּ הָעֲמֻקָּה. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יְתַבְרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְרֵאוּי לָנוּ לְקַבֵּעַ עַל דְּבָר זֶה עַת מִיְחַדָּת, לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם, שְׁזַכִּינוּ לְהַתְוַדַּע מַרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה וּמַחְבְּרִים אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם צְדִיקֵי הָאֲמַת שְׁבַדוֹר הַזֶּה, אוֹן טַאקַע פֶּאָרֵט אֲשֶׁרִינוּ² וְאֲשֶׁרִינוּ.

וּמָה שְׂכַתְבַּת, שְׁאָרְאָה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם וְכוּ', וְכֵן קִבְּלְתִי מִכְּתָב מֵאֲחִיךָ גַם-בֵּן, וּבוֹ הוּא כּוֹתֵב שְׁאָרְאָה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם וְכוּ', כָּל הָעֲנָנִין הוּא טְעוֹת, וּמַחְלִיפִים שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, אֲנִי בְּשְׁלוֹם עִם הַכֹּל, וְאֲנִי אוֹהֵב אֶת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֶהְבֶּה אֲמַתִּית וְנִצְחִית, וּבְפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֲנִי בְּשְׁלוֹם עִם כָּלֵם, וְאוֹהֵב אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, יוֹסִיף ה' עֲלֵיהֶם אֶלֶף פְּעָמִים.

וּבְאֲמַת עַקֵּר הַמְרִירוֹת שֶׁעוֹבְרֹת עַל הָאָדָם, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל כְּשִׁישׁ בְּלִבּוֹ אֵיזוֹ טִינָה עַל נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, בְּזֶה מְרָאָה לְדַעַת, שְׁאֵינִן לוֹ אֲמוּנָה שְׁלֵמָה, כִּי אִם הִיָּה לוֹ בְּרוּר וְזוֹכּוֹר הָאֲמוּנָה, אֲשֶׁר אֵינִן בְּלַעֲדֵיו יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן שְׂכִינַת עֵזוֹ בְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּוַדָּאֵי לֹא הִיָּה שׁוֹנֵא אֶפְלוֹ אֶחָד, וְעַל-כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צא): סִגְלָה לְהַתְמַדָּה — לְהַזְהִיר לְכָלֵי

(ב) וּבְאֲמַת שׁוֹב אֲשֶׁרִינוּ.

לדבר על שום ברירה, כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל —
 חד הוא (זהר אחרי עז:), ולא קבלו ישראל את התורה, כי אם על-ידי
 אחדות שהיתה ביניהם. כמו שאמרו חז"ל (הובא בילקוט יתרו, רמז רעג):
 בקש הקדוש-ברוך-הוא לתן תורה לישראל בשעה שיצאו ממצרים,
 והיו חלוקים אלו על אלו, היו נוסעים במריבה וחונין במריבה,
 כשבאו לסיני השוו כלם אגדה אחת, אמר הקדוש-ברוך-הוא התורה
 כלה שלום, למי אני נותנה? לאמה שהיא אוהבת שלום וכו', עין
 שם. וכן מובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלט): על-ידי מחלקת אי
 אפשר לדבר, כי עקר הדבור נמשך רק משלום, כמו שכתוב (תהלים
 קכב, ח): "אדברה נא שלום", ועל-כן צריך כל אחד קדם התפלה
 לקבל על עצמו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", כדי שעל-ידי
 אהבה ושלום, יוכל לדבר בתפלה וכו', עין שם; כי תורה ותפלה
 תלויות בשלום, כי אם יש לו אפלו איזו טינה אחת בלבו על נפש
 אחד מישראל, תכף-ומיד נתערבכת מחשבתו במחשבות זרות, והוא
 חושב באמצע התורה והתפלה משונאו וכו'. ודבר זה ברור, וגם
 אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לג), שהעקר הוא שלום,
 שהוא שמו של הקדוש-ברוך-הוא (שבת י:), ולמצא אותו בתורה בכל
 מקום בין בטיבו ובין בעיקו, לידע כי אין אדם נוקף אצבעו מלמטה
 אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז:), ועל-כן עלי להיות
 תמיד בשלום עם כל המתחפין והמבזין והמצערין אותי, אפלו עם
 אלו אשר מקפחים פונסתי, וגרמו לי חובות לאלפים וכו', כי בנדאי
 יש פה יד הנו"ה, ועל-כן עלי להיות בשלום עם הכל. ובאמת
 כשאדם זוכה למדה היקרה הזו — "שלום", הוא בחרות מהכל,
 "חרות משעבוד", "חרות ממחלקת", "חרות מקנאה וסנאה", כי
 הוא אינו רואה שום דבר, רק יד הנו"ה. ודבר זה טוב והולך
 בכלליות ישראל ומכל שכן וקל וחמר בפרטיות עם אנשי שלומנו
 הקדושים, צריכין להיות עמהם באהבה, אחנה ורעות, ולא להב את
 כל אחד כנפשו, ודיקא באפן כזה יקבל מהצדיק האמת. וצריך לידע,
 שכל זמן שיש לו איזו שנאה וקנאה על אחד מאנשי שלומנו, ומכל
 שכן, חס ושלום, מחלקת עם אחד מאנשי שלומנו, עדין רחוק הוא

לְגַמְרֵי מֵהַצַּדִּיק הָאֵמֶת, כִּי אֹרֶץ הַצַּדִּיק אֵי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל כִּי אִם עַל-יְדֵי אֲנָשָׁיו (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמ). וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְאַהֲבֵא אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד כְּשִׁפּוּגֵשׁ עוֹד נֶפֶשׁ אַחַת הַשּׁוֹתֶה מֵאוֹתוֹ נֶחַל שֶׁהוּא שׁוֹתֶה. וְעַל-כֵּן לְמָה תִּחְשְׁדֵנִי בְּעֵנֶיךָ כְּזֶה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲנִי אוֹהֵב אֶת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וּבְכַרְטִיּוֹת אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּמִצַּדֵּי אֲנִי בְּשְׁלוֹם עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאִם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, תִּשְׁמַע לְדַבֵּר עִלִּי, זֶהוּ רַק עֲוֹנוֹתֵי הַרְבִּים הַמְדַבְּרִים עִלִּי, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב) אֶת הַפְּסוּק (יְרֵמְיָה יד, ז): "אִם עֲוֹנֵינוּ עָנּוּ כְּנוֹ", אֵינִן עֲנִיָּה אֶלָּא לְשׁוֹן צְעָקָה, הֵינּוּ שֶׁהָעֲוֹנוֹת צוֹעֲקִין כְּנוֹ, כִּי תִכְּף-וּמִיד כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר קוֹל דְּסִטְרָא אַחֲרָא, וְצוֹעֵק כְּנִגְדּוֹ. וְאֲנִי בְּשְׁלוֹם עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, תֵּאָחַז בְּשַׁעוֹרִים הַקְּבוּעִים.

הַכּוֹתֵב בְּחַפְזוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי - עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי נְשֵׂא, שֶׁהוּא אֶסְרוּ חַג ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהֲוֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ מִיּוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי בְּמִדְבַר לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם. וּבְמָה שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ לְכַתֵּב לְךָ דְּבָרֵי הַתְּחִיָּנוּת, הֲלֵא

כֵּל סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל בְּיָדְךָ, לָמָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ קְבִיעוֹת חֻזְקָה בְּסִפְרֵי
הַקְּדוּשִׁים, וְאִז לֹא תִצְטָרֵךְ לְהִתְחַזְקוֹת מֵאַחֲרֵים.

חֲמַדַּת לְכַבֵּי! צְרִיף לְחֹזֵר הַרְבֵּה מְאֹד עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"
הַקְּדוּשׁ וְשִׁיחוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁשָׁם גְּנוּזִים פְּנֵיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ (עֵין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן קצב), וְהַחֲזָרָה צְרִיף לְהִיּוֹת כָּל-כָּף עַד שֶׁיִּבְלַע
בְּתוֹךְ דְּמִיו. וּכְשֶׁתִּשְׁקַד בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, אִז בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק תִּלְדֶּה,
יִהְיֶה רַבְּנֵנוּ וְ"ל עִמָּךְ. אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקְנוּ, שֶׁאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי
אַמֶּת כְּזֶה, וּמְחַבְּרִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, הַקְּדוּשִׁים. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם
וְתִבְרָךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהַעֲקָר שֶׁהִכַּל תְּלוּי בּוֹ — לְהַשְׁלִיף שְׁכָלוֹ הַפְּגוּם לְגַמְרֵי, וְלִקְיִם
כֵּל מֵה שֶׁמְצַוֶּה רַבְּנֵנוּ וְ"ל, שֶׁזוֹ נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת (עֵין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן קכג).

וְצְרִיף שֶׁתִּדַּע, שֶׁעַם תְּמִימוֹת אֲמִתִּית יְכוּלִים לְעַבֵּר וְלַחֲיוֹת כֵּל
יְמֵי חַיָּיו בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, וְצְרִיף לְבָרַח מִחֻכְמִים בְּעֵינֵיהֶם אֲפֵלוּ אֵלֹהֵי
אֲשֶׁר מְסֻתּוֹבְכִים בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי עֲקָר דְּבַר רַבְּנֵנוּ וְ"ל תְּלוּי
רַק בְּמַדַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת. וּמוֹהַרְנ"ת וְ"ל הִתְאוּגֵן בְּסוֹף יְמָיו,
שֶׁאֵינוּ יוֹדַע אִם קִיָּם בְּאַמֶּת אֵת הַתְּמִימוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל.

עֲמַד וּרְאֵה וְהַשְׁתוּמֵם וְכוּ', וּמְכַל שֶׁכֵּן אָנוּ צְרִיכִים לְהִתְחַלֵּל
מֵעַכְשָׁיו לְהַשְׁלִיף שְׁכָלְנוּ הַפְּגוּם, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, רַק
לְהַכְנִיס בְּמַחֲנוּ וּבְדַעְתָּנוּ אֵת דְּבַרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל בְּתְמִימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת,
שֶׁיִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ וְתִבְרָךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְכוּ', עֵין
שָׁם.

וְהַעֲקָר — לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל רִגַע וּרְגַע מִחֲדָשׁ בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
לִידַע וְלַהֲוֹדַע שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו וְתִבְרָךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה
וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֵּל

לכל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וְלִית אֶתְר דְּפִנּוּי מַנְיָה, וְעַל-כֵּן (תהלים קלט, ז): "אָנָּה אֱלֹהֵי מְרוֹחֶךָ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח, אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחֱךָ" וְגו', כִּי "גַם חֲשׂוֹךְ לֹא יִחְשִׂיךָ מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה" וְגו'; כִּי כְּשֶׁנִּתְבַּרְרַת לוֹ יְדִיעָה זוֹ, שָׁאִין בַּלְעֲדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְאִפְלוּ בַּמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים שְׂאֲנֵי מִנְּח בָּהֶם, גַּם מִשֵּׁם אֲנִי יָכוֹל לְדַבֵּק עֲצָמֵי בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזוֹ תָּמִיד יֵאִיר לוֹ אוֹר, כִּי הַשֶּׁכֶּל הוּא אוֹר גְּדוֹל וּמֵאִיר לוֹ (עֵינ לְקוּיטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'). וְאֲזוֹ כְּשֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לְהִסְתַּפֵּל עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיִישׁ בְּכָל דְּבַר, תִּשָּׂא חֵן בְּעֵינָי כָּל רוֹאֵיךָ, וְלֹא תִצְטַרֵּךְ לְשׁוּם פְּעֻלוֹת שֶׁל שְׂקָר (עֵינ שָׁם, סִימָן ס'), שֶׁכָּל אֱלוֹהֵי הַחֵן שֶׁל שְׂקָר נִמְשָׁכִים רַק מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, שֶׁעֲדִין מֵחוּ בְּשִׁנָּה וְכוּ', עֵינ שָׁם; וְאָמַר ר' אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל, שֶׁכָּל מִי שֶׁמְכוּן בְּכָל עֲשִׂיּוֹתָיו הַרוּחָנִיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִינוֹ מִתְחַשֵּׁב בְּבִנְי-אָדָם מֵה יֵאמְרוּ עַל זֶה, אֲזִי נִצַּל מִחֵן שֶׁל שְׂקָר, וְדַבְרֵי פִי חֲכָם חֵן. וְזוֹהִי בְּרַכַּת הַפְּהִינִים שְׂאֲנוּ קוֹרִין בְּפִרְשָׁה זוֹ (נִשְׂא): "יֵאָר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנֶּךָ" (בַּמִּדְבָּר ו, כה), בְּזֶה שְׂיֵאָר הַזֵּי"ה פָּנָיו אֵלֶיךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְרִאוֹת אֶת הַפְּנִימִיּוֹת מִכָּל דְּבַר, בְּזֶה — וַיִּחַנֶּךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְחֵן שֶׁהוּא קָשׁוּר הָעוֹלָמוֹת חֲכָמָה עִם מַלְכוּת, ח — חֲכָמָה, וְ — מַלְכוּת (עֵינ לְקוּיטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), וְכִשְׁנִיתִיחֲדִין וְנִתְקַשְׂרִין נַעֲשֶׂה תִי"ו, הִינּוּ תִי"ו עֲלֵמִין דְּכִסּוּפִין, כִּי אַחֲרֵי שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְהַטּוֹת מֵחוּ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ, וּמִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שְׂיִישׁ בְּכָל דְּבַר, אֲזוֹ נִתְעוֹרְרִים בּוֹ כִּסּוּפִין גְּדוֹלִים וְרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהֵם סוֹד תִי"ו עֲלֵמִין דְּכִסּוּפִין.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, שְׂאֲנוּ זוֹכִים לְחֹזֵר עַל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם אוֹרֵתָא דְעִתִּיקָא סְתִימָאָה, שֶׁיִּתְגַּלֶּה בְּקָרוֹב עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ. טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבַּרְךָ.

בַּנְחַל

תתא

אָשֶׁר

רצב

ההכרח לקצור.

הדורש שלומך...

תתא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהעלותך ה'תשל"ג.

חיים ושלוש ירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה ממך הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות, תקנות כל בית ישראל, נחלא עמיקא וטמירא היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום שני לסדר במדבר לנכון קבלתי, וגם קבלתי שלשה מכתבים מהבחורים שפתבת וכו'. ותמחל לי מאד שלא עניתי לך וכן לבחורים, כי בעוונותי הרבים, לא הייתי כל הזמן בקו הבריאות, וכן טרדוטי רבו מאד מאד מעסק הרבים, לדבר בכל יום עם בחורים ואברכים כידוע לך.

והנה באמת גם עכשו איני יודע מה לכתב לך, ומה יש להוסיף על ספרי רבנו ז"ל המלאים אוצרות של דבורים והתחזקות וכו', ואסור שיתישנו אצלנו וכו', וזהו עקר הצרה מה שעובר עליך, שנתישנו אצלך דברי רבנו ז"ל, ובכל פעם פשאתה רוצה לפתח ספר, נכנסת לך מחשבה במחך, הלא אני כבר יודע מה שאומר רבנו ז"ל, ובזה אתה נלכד וכו', כי דברי רבנו ז"ל הם חדשים לגמרי, ובכל יום ובכל שעה מאירים בגונון אחרים וכו', ועל-כן פשמכניס את כל מחו ודעתו וכל חושיו וכל מהותו וכו' בתוך דברי רבנו ז"ל, אז יאיר לו תמיד בבחינת אבן טובה, וכבר לא יצטרך משום בריה

דבורים, אֲדַרְבֵּה אֶבֶן טוֹבָה מְאִירָה לְאַחֲרִים וְכוּ' (עין לקוּטִי-מוֹהֲרָן, חלק א', סימן ט). וְכָל זֶה תְּלוּי כְּפִי שְׁמֵרָבָה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּתַפְלָה וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל מֵרַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, וְכָל מֵה שְׁמֵרָבָה בְּהַתְּבוּדוֹת, כְּמוֹ-כֵן מְקַבֵּל יוֹתֵר מֵרַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה תְּלוּי רַק בְּדַבָּר זֶה וְלֹא בְּדַבָּר אַחֵר, כִּי יָכוֹל לֵהִיוֹת שֵׁשׁ לוֹ הַשְּׂגָה וְחוּשִׁים וּתְפִיסָה טוֹבָה, אֲךָ אֵינוֹ מְרַבֵּה בְּהַתְּבוּדוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, אֲזַי אֵין לוֹ שְׂיָכוֹת אֶל זֶה הַצְּדִיק הָאֱמֵת. וּמוֹהֲרָן"ת ז"ל לְמַד פַּעַם עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַתּוֹרָה בְּלִקוּטִי-מוֹהֲרָן (חלק א', סימן ט), שְׁמַתְחֵלֶת, שְׁמִי שְׁרוּצָה לְטַעַם טַעַם אֹר הַגְּנוּז — יְרָבָה בְּהַתְּבוּדוֹת, וְאָמַר הוּא ז"ל, שֶׁהַפְּרוּשׁ הוּא, שְׁמִי שְׁרוּצָה לְטַעַם טַעַם אֹר הַגְּנוּז — שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, הַגְּנוּז מִכָּל הָעוֹלָם — יְרָבָה בְּהַתְּבוּדוֹת, וְדַבְּרִי פִי חֲכָם חָן.

עַל-כֵּן כָּל מִי שְׁמֵרָבָה בְּהַתְּבוּדוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, יוֹתֵר מְאִיר אֲצִלוֹ אֹר רַבְּנוּ ז"ל. וְזֶה רָאוּ בְּחוּשׁ, שְׁאֵלוּ אֲשֶׁר עָסְקוּ הַרְבֵּה בְּהַתְּבוּדוֹת, הָיוּ בְּקִיָּאִים בְּכָל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, וְחִדְּשׁוּ עֲצָמָם בְּכָל פַּעַם, וְזָכוּ לְהֵאִיר לְהַרְבֵּה נְפֹשׁוֹת וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ הַתְּחֵלָה חִדְּשָׁה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעוֹר קְבוּעַ כְּסִדְרָן מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּ"לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר מוֹהֲרָן"ת ז"ל אָמַר: דָּאִס אִזוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גִּן-עֲדָן^א. וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׁאָמַר שְׁחִבְרָם לְאַבְרָהָם בְּשִׁנָּה הָרִאשׁוֹנָה. וְעַל-כֵּן הַתְּמִד בָּהֶם מְאֹד מְאֹד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְכֵן תַּחֲזֹר עַל הַתּוֹרוֹת מְ"לִקוּטֵי-מוֹהֲרָן", וְתֹאמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מְ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת", שְׁסַגְּלָתָן גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד. וּבְיוֹתֵר תִּכְנִיס מִחֶךָ אֶל תּוֹךְ הַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּ"חֵי-מוֹהֲרָן" וּבְ"שִׁיחוֹת-הֲרָן", וְתַעֲיֵן בְּכָל יוֹם בְּשָׁנִים אוֹ בְּשָׁלְשָׁה מִכְּתָבִים מְ"עֲלִים לְתַרוּפָּה", אֲזַ אֲנִי בְּטוֹחַ שְׁכָבָר לֹא תַצְטַרֵּךְ לְאַחֲרִים, כִּי אֹר רַבְּנוּ ז"ל יָאִיר בְּךָ, שְׁכָבָר תּוֹכֵל לְהֵאִיר בְּאַחֲרִים. וּבְלִבְךָ, אֶהוּבִי, אָחִי, לְהַרְבּוֹת בְּשִׁיחָה - זוֹ תְּפִלָּה, מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ

(א) זֶהוּ הַגִּין-עֲדָן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

בתמימות ובפשיטות גמורה, לספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו במחשבה, דבור ומעשה.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מספרים קדושים כאלו, ותהלה לאל, הם בביתנו על שלחנו. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם הזה שעשה עמנו השם יתברך, שעל-כל-פנים אין אנו מבזים, חס ושלום, חס ושלום, את הספרים הקדושים האלו. חֲבָלִים נִפְלוּ לֵינוּ בְּנַעֲמִים אִוְצָר שִׁמְגֵלָה רַבְּנוּ ז"ל.

והנה אודות מה שכתבת מהמרירות והצרות שיש לך, שרודפים אותך במקום פרנסתך. העקר, חמדת לבבי, להם ולשתק לכל מחרפך, ואם, חס ושלום, ישליכו אותך, תדע שהכל בהשגחה פרטי פרטית, ובנדאי זהו לטובתך, שתהיה לך פרנסה יותר טובה — הן בגשמיות והן ברוחניות, אבל אתה אל תברח לעת עתה, כי שמעתי מאנשי שלומנו, שמורינו רבי נתן ז"ל, הקפיד על זה מאד, ואמר: "אין משליכים פרנסה", (מען ווארפט נישט אנועק קיין פרנסה), כי מי יודע מה שיכול לעבור אחר-כך, העקר רק לשבר את לבו אלו יתברך, ולספר לו הכל בפרטיות, איך שרודפים אותו ומצערים אותו, ואיך שהוא מבלבל מאד מאד, עד שאי אפשר לו להתפלל וללמוד וכו'. וירחיב בזה את הדבור, ויהיה עקשן גדול וסבלן גדול על ענין זה מדי יום ביומו, ואז, אם ירצה השם, תראה נסים נגלים, או שיפלו שונאיך תחתיה, ויגרשו את שונאיך ולא אותך, או אפלו כשהפרנסה תשליך אותך, בנדאי מוכנה לך פרנסה יותר טובה, אך לא להשליך פרנסה. ושמעתי מאנשי שלומנו, אז מגיט איין פלי טאר מען דאס נישט צו ברעכן איי עס איז איין קליינע פלי באדרך מען בעטן אסאך פון השם יתברך זאל מרחיב זיין די פלי אדער געבן איין גרעסער פליב, ודברי פי חכם חזן. הינו אם נותנים לאחד מן השמים פלי שהוא איזו משנה בפרנסה, אסור

(ב) כשנותנים פלי (הינו מקור של פרנסה) אסור לשבר אותו, ואם הוא פלי קטן, צריך לבקש הרבה מהשם יתברך שירחיב את הפלי.

לשְׁכַרָּה וּלְהַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ הֵינּוּ אֶת הַפְּרָנְסָה, וְאִם הוּא כָּלִי קָטָן אוּ
 מְצַמְצָם מְאֹד, צָרִיךְ רַק לְבַקֵּשׁ מֵהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂיִרְחִיב לוֹ וְיִתֵּן לוֹ
 כָּלִי יוֹתֵר גְּדוֹל. וְתַחֲקֵק דְּבוּרִים אֵלָיו הֵיטֵב הֵיטֵב בְּלִבְכֶּךָ, כִּי הֵם
 עֲקָרִים גְּדוֹלִים. וּכְבֹר אָמַר הַחֲכָם מִכָּל אָדָם (מִשְׁלֵי יט, ג): "אֲנֹלֵת
 אָדָם תְּסַלֵּף דְּרָכּוֹ וְעַל ה' יִזְעַף לְבוֹ"; הָאָדָם עוֹשֶׂה שְׂטוּת, וְאַחֲר־כֵּן
 יֵשׁ לוֹ טְעָנוֹת וְקִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבַּרְךָ, עַל-כֵּן הָעֶקֶר הוּא רַק לְהַכְנִיעַ
 אֶת עֲצָמוֹ בְּשַׁעַת צָרָה, וּלְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבַּרְךָ, וּלְבַקֵּשׁ
 רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרְךָ, וְהַכֵּל לְכָל
 עֲצָם עֲצָמֵי חַיִּים אֶלְקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵין שׁוֹם דְּבַר נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ,
 וְאֵז עַל-יְדֵי שְׁכָרוֹן לֵב וְשִׁיחָה וּבִקְשָׁה, יִמְתַּק מִמֶּךָ הַכֵּל. וְהָעֶקֶר לֹא
 לְפַל בְּדַעְתּוֹ אִזְ דִּיקָא, כִּי צָרִיךְ שְׂתַדַּע, שְׂכַשְׂאָדָם שְׂבוּר וּמְשַׁבֵּר מְרַב
 צָרוֹת שְׂיֵשׁ לוֹ בְּגִשְׁמֵיּוֹת וּבְרוּחֵיּוֹת, וְהוּא בְּטֵל וּמְבֹטֵל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ,
 אִזְ הוּא מַגִּיעַ לְנִקְדַּת הָאֱמֶת וְכוּ', וּכְשֶׁמִּתְפַּלֵּל אִזְ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, כֵּל
 הַרְקִיעִים פְּתוּחִים לְפָנָיו, כִּי דִיקָא בְּשַׁעַת רְדִיפוֹת, יֵשׁ לְאָדָם לֵב
 שְׂבוּר, שֶׁהוּא לֵב אֱמֶת וְכוּ'. וְאָמַר הַחֲפֵץ חַיִּים ו'ל': הָאָדָם בְּשַׁעַת
 צָרָה נִדְמָה כְּשָׂבוֹי, אֲשֶׁר יָדָיו וְרַגְלָיו אֲסוּרִים עִם שְׁלֵשְׁלָאוֹת שְׁל
 בְּרִזֵּל, אִם הוּא נַח, אִזִּי לֹא יִכָּאֵב לוֹ כְּלָל, אִף אִם אֵינּוּ נַח, רַק זוֹרֵק
 אֶת עֲצָמוֹ לְכָל צַד, וְרוֹצֵה לְהִסִּיר אֶת הַשְׁלֵשְׁלָאוֹת מִיָּדָיו וְרַגְלָיו, יוֹתֵר
 וְיוֹתֵר נִסְתַּבְּכִים הַשְׁלֵשְׁלָאוֹת בְּתוֹךְ בְּשָׂרוֹ, וְכוּאֵב לוֹ כְּאֵב נוֹרָא מְאֹד
 מְאֹד. כְּמוֹ-כֵן בְּשַׁעַת צָרָה, כְּשֶׁעוֹבְרֵת עָלָיו אֵיזוֹ צָרָה — הֵן מֵעֲצָמוֹ
 וְהֵן מֵאַחֲרִים, אִם הוּא שׁוֹתֵק כְּמֵאֲמַר חַז"ל (מַגִּלָּה יח.): סְמָא דִּיסוּרֵי
 קְבוּלֵי וְשִׁתּוּקֵי וּמְבַעֵי רַחֲמֵי, אִזְ נַח לוֹ, וּכְרַב הַזְּמַן יִנְצַל לְגַמְרֵי,
 וְיִפְטֹר מִכָּל הַצָּרָה, אִף אִם זוֹרֵק אֶת עֲצָמוֹ, וּכְשֶׁעָה שְׂעוֹבְרִים עָלָיו
 רְדִיפוֹת וְיִסוּרִים — הֵן מֵעֲצָמוֹ וְהֵן מֵאַחֲרִים, וּפּוֹעֵר פִּיּוֹ וְיוֹצֵא לְרִיב,
 אִזְ נִסְתַּבְּךָ בְּצָרוֹת וּבִיִּסוּרִים וּבְעֲגָמַת נַפְשׁ יוֹתֵר גְּדוֹלִים, וְדַבְּרֵי פִי
 חֲכָם חֵן.

וְהִנֵּה בִּילְקוּט עַל פְּסוּק זֶה (מִשְׁלֵי יט, ג): "אֲנֹלֵת אָדָם תְּסַלֵּף
 דְּרָכּוֹ", מוּבָא, מֵעֲשֶׂה שְׂפָגֵשׁ רַבִּי יוֹחָנָן אֶת כֵּן רִישׁ לְקִישׁ, וְשָׂאֵלוֹ:

ג) הַסֵּם (הַתְּרוּפָה) שֶׁל הַיִּסוּרִים הַיָּא קְבֻלָּתָם בְּאַהֲבָה וְלִשְׁתֵּק, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ.

היכן מרמז דבר זה בתורה? והשיב לו: בפסוק (בראשית מב, כח):
 "ויצא לכם ויחרדו איש אל אחיו לאמר, מה זאת עשה אלקים לנו",
 עיין שם בילקוט משלי (רמז תתקנט), הינו לפעמים עושים דבר רע
 לאחד וכו', ואחר-כך כשישיב גמולו על ראשו, יש לו טענות —
 היתכן שיעשה לי השם יתברך כזאת, ואם אין לו שכל, אז יש לו
 טענות כביכול על השם יתברך, ולא דעת ותבונה לו, אשר גם הוא
 עשה פעם דבר כזה לאחר, ובמדה שמדד — בה מודדים לו. אבל
 אחי יוסף הקדושים, שבטי י"ה, תקף-ומיד הודו ולא בושו, ושברו
 לכם לפניו יתברך, ואמרו כלם פה אחד (שם מב, כא): "ויאמרו איש
 אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו, אשר ראינו צרת נפשו
 בהתחננו אלינו ולא שמענו, על-כן באה אלינו הצרה הזאת וגו'".
 ורק זהו עקר העצה, בשעוברים על האדם צרות ויסורים מביית
 ומבחוץ, ותחיל לפשפש במעשיו, ויקטין את עצמו, ויפרש כל
 שיחתו אליו יתברך — "אבל אשמים אנחנו", ואז תחיל וילך לו
 בסדר (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב). והעקר למה הולך לאדם
 שלא בסדר, כי יש לו גדלות וכו', עיין שם.

ומה שאתה כותב אודות אחרים לתקנם וכו', במדמה שהבעל-
 דבר מתלבש אצלך במצוות וכו', כי העקר הוא רק לברח תמיד
 אליו יתברך בתורה ובתפלה, ולכלי לבלבל עצמו מאחרים כלל. אף
 אם אחד בא אליך, ורוצה לשמע ממך, תראה לדבר עמו ולא יותר,
 כי ימינו כצל עובר, ומי יודע מה ילד יום, ותגיע העת לצאת מזה
 העולם, ומה נשיב לשולחנו דבר וכו'. וצריך להרגיל את עצמו לדון
 את כל אחד לכף זכות, ובפרטיות אנשי שלומנו היקרים, אשר כל
 אחד הוא נר יקר, שמאיר בו אור הצדיק, ועל-ידי שתכלל עצמך
 בין אנשי שלומנו היקרים באהבה, אחזה ורעות, אזי תזכה שיתקורר
 אצלך ההבל שמבלבל אותך (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג), בתינת
 (קהלת ח, יד): "יש הבל אשר נעשה על הארץ, אשר יש צדיקים,
 אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים" וכו', כי על-ידי ההבל הזה
 רבים נתפקרו, רחמנא לצלן, וכל זה מחמת שלא וכו' להתקרב אל

הצדיק - החכם האמת, אשר מעלה את נפשות המקורבים אליו במרפכה העליונה וכו', אבל אלו אשר זכו להתקרב אליו, ראוי שתהיה ביניהם אהבה, אחוה ורעות, ואחד יחזק את חברו, ולא להפך, חס ושלוש, ועל-ידי-זה יקרר מפניו את הכל הרע הזה וכו', וידע פשוט שאין שום קשיות עליו יתברך, וכמו שמנהיג - כך הוא טוב וכו'. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קיח): מה טוב ומה נעים לאיש הזה שזוכה לדעת שלם שהכל מישב לו, ורואה ויודע שאין שום קשיות עליו יתברך וכו', עי' שם. וכל זה זוכים רק אם מתיחד עם אנשי שלומנו היקרים, שהם אנשי הצדיק, ומסתכל עליהם בטוב עין, ורואה מכל אחד מדה טובה והנהגה טובה שאינו רואה בחברו, ועל-ידי-זה שיהיה בצותא ביניהם, יזכה גם-כן לקרר את ההכל - שהוא הקשיות ועקמומיות לבו וכו'. כי אם מפריד את עצמו מאנשי שלומנו היקרים, ודן את כל אחד לכף חוב, על-ידי-זה נכנסת טינה בלבו וקנאה ושנאה וכו', ואחר-כך נופל כבד, רחמנא לצלן, לכפירות ואפיקורסות, שזה ממרר חיינו וכו'.

ועל-כן העקר לבקש תמיד: "רבוננו של עולם, זכני להתקרב אל ראש צדיקיך, ואף שאורו גדול מאד מאד, עד שאי אפשר בשום אופן למגשם כמני לקבלו, על-כל-פנים אזכה להיות בצותא עם אנשי היקרים, ולבטל דעתי נגדם, ועל ידם אזכה שגם עלי החוטא והפגום, בזוי ומבזה, יאיר אורו הגנוז והנעלם". עי' בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן קמ) על הפסוק (איוב לו, ז): "ביד כל אדם יחתום", כי מהצדיק בעצמו אי אפשר לקבל, כי אם על-ידי אנשיו, אנשי מעשה וכו', עי' שם; ועל-כן צריך לידע, שאם יפריד את עצמו מאנשיו, בודאי לא יקבל מזה הצדיק. והעקר תמיד להסתובב בין אנשי שלומנו היראים והתמימים, אשר מדברים רק מרבנו ז"ל ומדבורי יראת שמים, ורחוקים משטיות של פוליטיקה וכו'. ועי' בשיחות-הר"ן (סימן קיא), שמפרש רבנו ז"ל הפסוק (משלי יט, ג): "אולת אדם תסלף דרכו" וגו', מי שאינו מקשר ומקרב לצדיק אמת, אזי כל עבודתו כמי שמעקם עצמו ומתדמה לחברו כקוף בפני אדם וכו', עי' שם.

וְדָבַר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ, כִּי אִם זֹכִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת — נִפְתָּחוֹת עֵינָיו, וּמִתְחִיל לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ כְּפִי מִדְּרַגְתּוֹ (עַר ווִיל קוֹמְעֵן צוֹ זַיִן זאָד“), וְאֵינּוּ מִתְבַּלְבֵּל כְּכֹר מֵאַחֵר. וּבְאֵמֶת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא צְנוּר פְּרָטִי, אֲשֶׁר הוּא נִיָּקָא צָרִיף לְגִלוֹת אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ כְּפִי בְּחִינַתּוֹ וְכְפִי מִדְּרַגְתּוֹ, אֲבָל אֵי אֶפְשָׁר לוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי הִתְקַרְבוֹת אֲמִתִּית אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת וְכוּ’.

וּבְעֵינֵי קִדְשֵׁת הַזְּוִיג כְּכֹר אָמַר רַבֵּנוּ ז”ל (שִׁיחוֹת-הַר”ן, סִימָן רפג), וְהַזְהִיר מְאֹד מְאֹד לֹא לְחַשֵּׁב בְּזֵה כָּלֵל, וְלִשְׁכַּח הַכֵּל, וּמֵה דְהִנְהוּ הַנְּהוּ“, וְלֹא לְהַכְנִיס, חֵס וְשְׁלוֹם, הַמַּח בְּזֵה, וּבְפְרָטִיוֹת בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. וְאָמַר שֶׁעַל זֶה הַתְּפִלָּל אָבָא בְּנִימִין (בְּרִכּוֹת ה:): שֶׁתְּהֵא תְּפִלְתִּי סְמוּךְ לְמִשְׁתִּי, שְׂאוּכַל לְהִתְפַּלֵּל אַחֲרֵי-כֵן, וְלֹא יִבְלָבֵל אוֹתוֹ כָּלֵל וְכוּ’, עֵינַי שָׁם; כִּי הָעֵקֶר הוּא הַשְּׂכָחָה, לֹא לְחַשֵּׁב בְּזֵה כָּלֵל, לֹא לְפָנָיו וְלֹא לְאַחֲרָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הִרְהוּרֵי עֲבָרָה קָשִׁים מְאֹד מְאֹד (יוֹמָא כט). וְאָמַר רַבֵּנוּ ז”ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר”ן, חֶלֶק ב’, סִימָן קיד): סָע הָאֵט אַ פְּנִים אַז מְעַן מוֹז זִיף פּוֹן אַ הִרְהוּר זִייעַר הוֹטִינִי, עֵינַי שָׁם; וְאָמַר (שָׁם, סִימָן קו): רְאוּי לְהִרְהוּר בְּדַבְרֵי תוֹרָה בְּשַׁעַת זְוִיג, וְטוֹב מְאֹד לְהִרְגִיל בְּכֵן, עֵינַי שָׁם. וּבְפֶרֶט מִי שֶׁכְּבָר זָכָה עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּבוּדוֹת, שֶׁמַּחוּ מְשׁוּטֵט בְּשִׁמוֹת וּבִיחּוּדִים, יְכוּל אַז לִיחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים וְכוּ’, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְקַל וְחִמֵּר שֶׁלֹּא יִכְנִיס בְּמַחְשַׁבְתּוֹ גְּנוּת הַתְּאֻוָּה הַרְעָה וְכוּ’. הָעֵקֶר — שְׂכָחָה, וְלְהַעֲבִיר הַכֵּל מִדַּעְתּוֹ, וְאַפְלוּ הִנֵּה מֵה שֶׁהִנֵּה עַד עַכְשָׁו, אֲנִי מִתְחִיל לְחַשֵּׁב מִמֶּךָ יִתְבַּרְךָ (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר”ן, חֶלֶק א’, סִימָן יא), שֶׁאַף מִי שֶׁזְּוִיגוּ בְּשַׁשֵּׁת יְמֵי הַחֵל, יִזְהַר מְאֹד מְאֹד שֶׁיִּהְיֶה הַכֵּל עַל-פִּי הַתּוֹרָה, שֶׁלֹּא יֵצֵא מִדִּינֵי הַתּוֹרָה, וְאִז נִקְרָא “נוֹטֵר הַבְּרִית” וְכוּ’, עֵינַי שָׁם; וּכְכֹר יְדוּעַ גְּדֵל אֲזַהֲרַת רַבֵּנוּ ז”ל לְהִתְמִיד בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, וְלֹא לְהַפְרֵד אֶפְלוּ מִסְעִיף קָטָן מִהַשְּׁלֵחֵן עֲרוּף, עַל-כֵּן תִּלְמַד גָּא בְּאַרְחַ חַיִּים (סִימָן רמ, וְהַעֲיֵן שָׁם), וְיִוְתֵר מְזֵה אֶל תְּכַנִּיס מַחֵךְ, וְזָרַק אֶת הַשְּׁטִיּוֹת וְהַחֲמֻרוֹת יִתְרוֹת שֶׁהַכְּנִיסוּ בְּךָ וְכוּ’, וְכוּ’, שֶׁמְזֵה בָּאוּ לְךָ כָּל

ד) הוּא רוֹצֵה לְבֹא לְעֵינָיו.

ה) וּמֵה שֶׁהִנֵּה — הִנֵּה.

ו) גִּרְאָה, שֶׁצָּרִיף מִהִרְהוּר מְאֹד לְהַשְׁמֵר.

אֲשֶׁר תתב בנחל רצט

אלו הרעיונות הרעים, רחמנא לצלן. העקר להתנהג על-פי שלחן ערוך. ואי אפשר להאריך בדברים כאלו על פני הכתב וכו'. וצריך להזהר מאד מאד ביום ההוא לילה למקנה, ויאמר התקון הכללי, העשרה מזמורים עם התפלה הקדושה שאחריה, ותרה בצדקה.

תמדת לכבי! העקר לשמח עצמו בנקדת המצוות, שאנו זוכים לחטף בכל יום — ציצית תפלין וכו' וכו'.

טוב להודות להשם יתברך, שבראנו מזרע ישראל, ולא עשנו גוי, ומה גם שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי אשר עוסק בתקוננו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תתב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהעלותך את הגרות ה'תשל"ג.

סימן טוב ומזל טוב, ברכות וישועות, שפע אור ודעת ימשכו אל אהובי, ידיד נפשי, גר לצדיק, שותף ממי החסד היוצאים ונובעים אל האי נחלא עמיקא וטמירא, אור האורות, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר קבלתי מזה כמה שבועות, ותאמין לי שלא הסחתי דעת ממך אפלו יום אחד, בכל פעם חשבת לי להשיבך, אך היות שהיה בדעתי להשיבך באריכות גדולה כאשר נאה וראוי לכתב לחתן קדם חפתו, שאז מתחיל אצלו ענין אחר לגמרי, ויכול לקים (תהלים יט, ו): "והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח", וכפרושו של רבנו י"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מט): צריך לרוץ במהירות גדולה

וכו' בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה עַל-יְדֵי זְרִיזוּתוֹ בַּעֲבוּדַתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְתַקֵּן וּלְהַשְׁלִים גַּם חֶסְרוֹן הַעֲבוּדָה שֶׁל הַיָּמִים שְׁעָבְרוּ, כִּי עֲכָשׁוּ צְרִיף לְרוּץ בְּמַהִירוֹת גְּדוּלָה, זֶה הַדָּרָךְ שֶׁהֵיךָ יְכוּל לִילֵךְ בְּזִמְן שֶׁהֵיךָ רַחוּק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְאָמַר אֲזַי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִירֵךְ דְּאַרְפֹּט זִיךְ זַיְעֵר זְאֵגִין אִיר זְאֵלֵט נְאֵרְךָ קַעֲנֵעֵן עֲפִיס חַאפֹּנֵא, עֵינֵן שֵׁם.

אך הַיּוֹת שְׂזִמְן חֲתַנְתָּךְ מִתְקַרֵּב, וְהַמְּנִיעוֹת מְסַבְּבוֹת אוֹתִי, עַל-כֵּן לֹא אוּכַל לְהֵאָרִיךְ לָךְ עֲכָשׁוּ, וְאַקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹד לְכַתֵּב לָךְ הַרְבֵּה בְּיָמִים הַבָּאִים, אִם תִּכְתֵּב לִי.

רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר פַּעַם לְחַתֵּן אֶחָד קִדְּם חֲפַתּוֹ מֵאַמְרָם ו"ל (כְּתוּבוֹת טו:): כִּי־צַד מְרַקְדִין לְפָנַי הַפְּלָה, וּפְרַשׁ: כִּי־צַד מְרַקְדִין וּמְדַלְגִין (הַיְנוּ לְשִׁפְחָ כָּל מֵה שֶׁהֵיךָ) לְפָנַי הַפְּלָה (קִדְּם הַחֲתָנָה). וּכְבָר אָמַר פַּעַם (עֵינֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצַל הָעוֹלָם הַשְּׂכַחָה הִיא חֶסְרוֹן גְּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם, אֲכַל בְּעֵינַי יֵשׁ בַּשְּׂכַחָה מַעְלָה גְּדוּלָה, וְאַצְלֵי הַדָּרָךְ, שְׂבָכַל פַּעַם מֵה שְׁעוֹבֵר, תִּקְרָף-וּמְיָד אֲנִי שׁוֹכַח וּמַעְבִּיר מִדַּעְתִּי וְכוּ', עֵינֵן שֵׁם. וּמִכָּל שָׂפָן אַתָּה עֲכָשׁוּ בְּיוֹם חֲפַתָּךְ מוֹחֲלִין לָךְ עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וּמִכַּח זֶה הַהֲתַחֲלָה יִהְיֶה לָךְ כַּח לַעֲשׂוֹת אַחֲרֶיךָ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שַׁעָה וְכוּ'.

חֲמִדַת לְכַבִּי! אֲשַׁרֵּנוּ וְאַשְׁרֵי חֲלַקְנוּ, שְׂזַכֵּינוּ בְּזַכִּיּוֹת חַנּוּם לְהַתְּוֹדֵעַ מֵהָאֵר הַגְּנוּז הַזֶּה, אֲוֵרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וְעַל זֶה אָנוּ צְרִיכִים לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה בְּכַחֲנוּ לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן:

"רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, כַּאֲשֶׁר הַחִילוֹת לְהִרְאוֹת לְעַבְדֶּךָ אֶת גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת תִּפְאָרְתְּךָ, וְאֶת רֵאשׁ צְדִיקֶיךָ, אָנָּה, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַפְּנֵי לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו בְּאַמַּת וּבְחַמִּים וּלְצִיַּת אוֹתוֹ, וְכָל מֵה שֶׁהִזְהִיר, אֲזַכֶּה לְקַיֵּם בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כְּלָל, וְאַזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ בְּדַבְּקוֹת אַמְתִּית, דְּבַקּוֹת

(א) אַתָּם צְרִיכִים מְאֹד לְהַזְדַּרֵּז אוֹלֵי תַתְּפִסוּ מִשָּׂהוּ.

ויחוד רוחא ברוחא, שְׂאִיר רוחו ברוחי, וְאִזְכָּה לְהִיּוֹת מְאֻחַד עִמּוֹ
בְּעֵלְמָא הַדִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי לְעַד וּלְנִצְחַח נְצָחִים”.

והנה יסוד ועקר הכל בְּדַרְכֵי רַבְּנֵי וי”ל, לִילָף עַל־פִּי הַהִתְגַּלוּת
שְׁגָלָה עַל פְּסוּק (יחזקאל לג, כד): “אָחַד הָיָה אַבְרָהָם”, שְׂאִבְרָהָם עֲבַד
אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק עַל־יְדֵי שְׁחֻשׁ בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא יְחִידִי בְּעוֹלָם, וְלֹא
הַתְּבַלְבֵּל כָּלֵל מִשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, וּמִוְהַרְנִי”ת וי”ל מְקַשְּׁרוֹ וּמִשְׁלֹבוֹ
(עֵינִי לְקוּטִי־הַלְכוֹת, פֶּסַח, הַלְכָה ט) אֶל הַמַּעֲשֵׂה הַנּוֹרָא מִהַתְגַּלוּת עֲתִיק
וְכוֹי’ (עֵינִי לְקוּטִי־מוֹהַר”ן, חֵלֶק א’, סִימָן ס’), שְׂסַפֵּר רַבְּנֵי וי”ל מִהַחֲכָם וְהַתָּם
(עֵינִי בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט’), שֶׁהַתָּם זָכָה לְמָה שְׂזָכָה עַד רוּם גְּבוּהֵי
מְרוֹמִים, לְדַבֵּר עִם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְכוֹי’,
דִּיקָא עַל־יְדֵי שְׁלֹא הַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה. וְזֵהוּ עֵקֶר גְּדוֹל — הֵן
בְּגִשְׁמֵי וְהֵן בְּרוּחָנִי, כִּי עֵקֶר יְרִידַת וּנְפִילַת הָאָדָם, מִפְּנֵי שְׂמִסְתַּפֵּל
עַל אַחַר, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִתְעַקֵּם אַחֲר־כֶּף לְכַבּוֹ לְגַמְרֵי וְכוֹי’, כִּי עֵקֶר
הַתְּכַלִּית הוּא רַק לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיוֹת רְגִיל
תָּמִיד לְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, כִּי בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה הָאָדָם
עוֹמֵד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ (עֵינִי לְקוּטִי־מוֹהַר”ן, חֵלֶק א’, סִימָן נה), וְכֹל מֵה שְׂעוֹבֵר
עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, יִהְיֶה רְגִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וּבְכַאֲפֵן כְּזֶה לְעוֹלָם
כְּבָר לֹא יִפֹּל וַיִּתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי כֹל מֵה שְׂרַק יַעֲבֹר עָלָיו, יִכְרַח
אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וַיִּסַּפֵּר לוֹ הַכֹּל וְכוֹי’. וּכְבָר אָמַר אֱלֹוֵהוּ הַנְּבִיא (עֵינִי בְּתַנָּא
דְּבֵי אֱלֹוֵהוּ רַבָּה כה): לְפִי שְׁכַל שְׂמַרְבָּה שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם מְלוֹיִם
אוֹתוֹ עַד שְׂמַגִּיעַ לְבֵית עוֹלְמוֹ וְכוֹי’, עֵינִי שָׁם; כִּי אֵין עוֹד דְּבַר אֲשֶׁר
מִחֲזִיק אֶת הָאָדָם כְּמוֹ שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי כְּמוֹ שְׂאִי אֶפְשָׁר
לְקַחַת אֶת הָאָדָם מִהָאוֹיֵר, וּבְכֹל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ, הוּא יָכוֹל לְשַׂאֵף
אוֹיֵר, כְּמוֹ־כֵן אִי אֶפְשָׁר לְקַחַת אֶת הָאָדָם מִהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא
מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, כִּי דוֹמָם,
צוֹמָח, חַי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכֹל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְאֵף שְׁנַפֵּל כְּבָר בְּמְקוֹם שְׁנַפֵּל, עֲדִין הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ,
רַק בְּמְקוֹמוֹ שָׁם רַבּוֹ הַלְכוּשִׁים (עֵינִי לְקוּטִי־מוֹהַר”ן, חֵלֶק א’, סִימָן לג).

ומהן הִלְבוּשִׁים? הֵן הֵן הַחֲלִישוֹת הַדַּעַת שֶׁנִּכְנָסוֹת בּוֹ וְכֵן הַסְּפָקוֹת
וְהַכְּפִירוֹת שֶׁנִּכְנָסִים בּוֹ וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן תִּפְלָה שֶׁהִיא הֵיכַל הַמְּלָךְ
צָרִיכִים חֲזוּק, כִּי כְּתִיב (דְּנִיאל א, ד): "וְאֲשֶׁר כָּח בָּהֶם לְעִמּוֹד בְּהֵיכַל
הַמְּלָךְ" (עֵינֵי לְקוֹשֵׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עא), הֵינּוּ כָּח מִמֶּשׁ, כִּי בְּיָדָי
צָרִיף שִׁיְהִיָּה לָהֶם כָּח וּגְבוּרָה לְעִמּוֹד בְּהֵיכַל הַמְּלָךְ, כִּי רוּצִים לְגַרְשׁוֹ
מִשָּׁם, עֵינֵי שָׁם, כִּי הַמְּלָאכִים מִתְקַנְאִים מְאֹד בְּאָדָם שֶׁיְכוּל לְהַפְגִּס
בְּמָקוֹם שֶׁהֵם אֵינָם יְכוּלִים לְהַפְגִּס, כִּי תִפְלַת יִשְׂרָאֵל עוֹלָה לְמַעְלָה
לְמַעְלָה, עַד שֶׁאֶפְלוּ הַמְּלָאךְ הַכִּי גְבוּהַ, צָרִיף לְהַשְׁבִּיעַ אֶת הַתִּפְלָה
שֶׁתַּעֲלֶה אֶל מָקוֹם שֶׁתַּעֲלֶה, כִּי גַם הוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ עַד הֵיכֵן הַתִּפְלָה
שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל עוֹלָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיף תָּמִיד לְזָכֹר מַה שֶּׁסָּפַר
רַבְּנּוּ ו' (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רלב): גְּבוּר אֶחָד חָגַר מִתְּנִיּוֹ לְכַבֵּשׁ
חוֹמַת חֲזָקָה, וְאַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁבָּא אֶל הַשָּׁעַר, הָיָה אַרְוֵג עַל הַשָּׁעַר מִטּוֹהַ
מְקוּרֵי עַכְבִּישׁ שֶׁסָּתַם הַשָּׁעַר, וְכִי יֵשׁ שְׁטוֹת גְּדוּלָה מִזֶּה, שִׁיְהִיָּה
חוֹזֵר מִמְּלַחְמָתוֹ מִחֲמַת הַסְּתִימָה שֶׁל הַקּוּרֵי עַכְבִּישׁ וְכוּ'? ! וְאָמַר:
כֵּן הוּא עֲנִין הַתִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי הַדְּבָר יְכוּלִין לְכַבֵּשׁ
הַכָּל וּלְנַצֵּחַ כָּל הַמְּלַחְמוֹת, וְלָבוֹא אֶל כָּל הַדְּרָגוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְשִׁבִיל
כְּבוֹדוֹת וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת וְסִפְּקוֹת וְכוּ', שֶׁהֵם הִלְבוּשִׁים וְהַכְּפִירוֹת, קוּרֵי
הָעַכְבִּישׁ שֶׁמְכַסִּים וּמְסַתִּירִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּשִׁבִיל זֶה יְהִיָּה נִסּוּג
אֲחוֹר, הֵיִשׁ שְׁטוֹת גְּדוּלָה מִזֶּה וְכוּ'? !

וְהִנֵּה מְצֵאתִי בְּיַלְקוּט תְּהִלִּים (רמז תרעג), שֶׁאָמְרוּ חז"ל עַל פְּסוּק
זֶה (תְּהִלִּים יט, ו): "וְהוּא כְּחֶתֶן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ יֵשִׁישׁ כְּגְבוּר לְרוּץ אַרְח",
מִלְמַד שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לוֹ שְׁבִיל בְּפָנָי עֲצָמוֹ וְכוּ', וּפִרַשׁ בְּ"וִית-רַעְנָן",
שֶׁהוּלָךְ בְּעֲצָמוֹ בְּמָקוֹם מֵיַחַד עֵינֵי שָׁם, וּמְכַנֵּן לְעֲנִינֵינוּ, הָעֶקֶר לְעֲשׂוֹת
לְעֲצָמוֹ שְׁבִיל מֵיַחַד בְּדַרְכֵי הַצַּדִּיק, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי
כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא שְׁבִיל אַחֵר, וְהוּא דִּיקָא צָרִיף לֵילָךְ בְּשִׁבִיל שְׁלוֹ,
וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַחֲרִים, וְאִזּוֹ יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ. וּמוּבָא בַּמְדְּרָשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה
נב, ג): כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצָמוֹ וְכוּ'; וְאִזּוֹ כְּשֶׁתַּחֲקֹק
בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זֹה, תִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ דְּרָכּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו, הֵן בְּגִשְׁמֵי —
שֶׁלֹּא תִרְדֹּף אַחֲרֵי מוֹתְרוֹת, מֵאַחַר שֶׁגַם לְאַחֲרִים יֵשׁ וְכוּ', וְהֵן בְּרוּחָנִי

— שְׁלֹא תִפְּל בְּדַעְתְּךָ אֶף שֶׁתִּרְאֶה שְׂאֲחָרִים עוֹשִׂים עֲבוּדָתָם כְּכֹר
בְּשִׁלְמוֹת וְאֲנִי עֲבוּדָתִי עֲדִין מִנְעֵל בְּשִׁלְשָׁה קִצְוֹת וְכו'.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה עֲכָשׁוּ מִיּוֹם חֲתֻנְתְּךָ
לְלַמֵּד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְתִלְמַד כְּסִדְרָן דִּיקָא, וְאַל יִחַסֵּר לְךָ יוֹם
מֵהֶם — מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, וְאִז תִּהְיֶה לְבִטָּח עוֹמֵד עַל עַמְדָּךְ, כִּי כָּל
מֵה שְׁעוֹבֵר בְּכָל־לֵוִית הָעוֹלָם וְכֵן בְּפִרְטוּיּוֹת עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
הַכֹּל מִפְּנֵי שֶׁהֵם רְחוּקִים מֵהַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאִף שֶׁלִּפְעָמִים מִבִּיטִים
בָּהֶם, זֶהוּ רַק הַבְּטָה בְּעֵלְמָא וּבְדַרְךָ עֲרֵאִית, לֹא-כֵן מִי שֶׁמְכַנִּים כָּל
עֵינָיו בָּהֶם, וְלוֹמֵד בָּהֶם שְׁעוֹר כְּסִדְרָן מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר
שׁוֹקֵד עַל דְּלִתוֹת מוֹהֲרֵי"ת ו"ל, אִז לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל. כִּי צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ,
אֲשֶׁר מוֹהֲרֵי"ת ו"ל הֵיךְ חֲדוּשׁ נִפְלָא, אוֹר מִפְּלָא, וְלוֹלֵא הוּא, לֹא
הֵינּוּ יוֹדְעִים כָּל־ל מֵהָאֵי הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן שְׂכִינְתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן
עָלִינוּ לְהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרוֹ "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ.
וְשִׁמְעֵתִי מִזְקֵנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּל אֵלוֹ אֲשֶׁר עָסְקוּ הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי
"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" "הָאֲבֵן אֲנִדְרֵשׁ גִּישֵׁינִט"^ב, הָאִירוּ מְאֹד.

וְכֵן תִּקְבַּע לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה תְּכַף-וּמְיָד אַחַר הַתְּפִלָּה
בְּשַׁחְרִית בְּעוֹד הַתְּפִלִּין דְּרַבְּנּוּ תָּם עָלֶיךָ, לְלַמֵּד כַּמָּה סְעִיפִים בְּשִׁלְחָן
עֲרוּךְ, וְתִתְחִיל מִהָאֲרַח חַיִּים, וְתִלְמַד מִחֲבֵר, רַמ"א וּקְצַת בְּאֵר הַיֵּטֵב,
וְהַשְׁעוֹר הַזֶּה יִהְיֶה קְבוּעַ אֶצְלְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וּכְשֶׁתִּסֵּים אֲרַח חַיִּים,
תִּתְחִיל יוֹרָה דְּעָה, וְכֵן אֶבֶן הָעֶזֶר וְחֻשָּׁן מִשְׁפָּט. וַיֵּשׁ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שְׁלוֹמְדִים הַשְׁעוֹר הַזֶּה קִדְּם "עָלִינוּ", תְּכַף-וּמְיָד אַחַר הַמְּאָמֵר: "תִּנְא
דְּבִי אֵלֶיהּ", כַּמָּה סְעִיפִים (כְּפִי יְכַלְתֶּם, וּפְעַם כַּמָּה סִימָנִים וְכו'),
וְאַחַר-כֵּן מְסִימִים: "אֲמַר ר' אֶלְעָזָר, אֲמַר ר' חֲנִינָא, תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם", וְאוֹמְרִים: "עָלִינוּ", וַיֵּשׁ לְזָה שְׂכִיכוֹת גְּדוֹלָה
(עֵין הַיֵּטֵב בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן, חֵלֵק א', סִימָן סב), בְּעֵנָן פּוֹסֵק וְעֵנָן שְׁלוֹם.
וְרַבְּנּוּ ו"ל הִזְהִיר עַל לְמוֹד שִׁלְחָן עֲרוּךְ יוֹתֵר מִהַכֹּל, וְאֲמַר (עֵין
שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), שֶׁדָּבָר זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְכָל בַּר

(ב) הָאִירוּ אַחֲרָת.

ישראל, והוא תקון גמור לכל העוונות וכו', עין שם. ובאפן הזה תזכה לקימם באמת, ובמשך הימים והשנים תקנה לעצמך בקיאות עצומה בכל ארבעת חלקי שלחן ערוך — אם תהיה מתמיד בדבר זה.

ושמעתי מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל], שאמר בשם אנשי שלומנו, אשר הפעל-שם טוב הקדוש הזהיר הרבה את תלמידיו ללמד הרבה שלחן ערוך — מחבר, רמ"א, פי נתחבר ברוח-הקדש גדול מאד מאד, והסכימו עליהם במתיבתא דרקיע. ומלבד זה מסתמא תקבע לעצמך קביעות ללמד שיעור בטור בית יוסף, הלכות נדה עם כל הפוסקים, וכשתסיים, תלמד הלכה אחרת, כמו: שבת בעיון, וכן בכל פעם וכו', אבל השעור כסדרן, שעורו של רבנו ז"ל, תלמד כסדרן דיקא, ומלבד זה תעשה התחלה בש"ס, ותתחיל בגמרא ברכות, ותלמד כסדרן דיקא, וכשתסיים תתחיל שבת, וכן להלן, עד שתעבר כל הש"ס, וכן שיעור במשניות כסדרן, ואף שתשכח הרבה, אל תסתכל לאחוריה כלל (עין שיחות הר"ן, סימן עו). ואם תתנהג כן, תהיה לך הצלחה רבה. ולמען השם ולטובתך הנצחית, אל תבלבל עצמך מסדרים אחרים, כי בלמוד כסדרן: משנה, גמרא ושלחן ערוך, תהיה לך הצלחה רבה.

ויש להאריך בזה, אך טרדוטי רבו מאד, וגם איני בקו הבריאות, לא עלינו. תתפלל בעדי.

הדורש שלומך...

ועין במדרש (שמות רבה, נב, ג) על הפסוק (משלי לא, כה): "עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון", אימתי התורה משחקת למי שהוא צמל בה? ליום אחרון, שנאמר: "ותשחק ליום אחרון". אשרינו ואשרי חלקנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

אֲשֶׁר תתג בַּנְחַל שֶׁה

וְתִרְאֶה לְהַפְרִישׁ קֶצֶת מְעוֹת לְהַדְפָּסָה, כִּי צְדָקָה לְהַדְפָּסָה עוֹלָה
עַל הַכֹּל, וְהִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם; אֲשֶׁר־י מִי שְׁנוֹתָן בְּכָל יוֹם
אֵיזָה סְכוּם קָטָן אוֹ גָדוֹל לְהַדְפָּסַת סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל, שֶׁהֵם אוֹרֵי־תֵּא
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִקְרַב אֶת הַגְּאֻלָּה, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

תתג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר שֶׁלַח ה'תשל"ג.

שֵׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים, חַן וְחֶסֶד יִרְדּוּפוּ אֶל אָהוּבֵי,
הַאֲבִרְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

חֲמִדַת לְבָבִי! מָה אוֹסִיף לְךָ עַל סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל, הֲלֹא שָׁם
תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ. עַל־כֵּן הָעֵקֶר לְהִתְמַיֵּד בָּהֶם, וְתִמְצָא הַתְּחִיָּקוֹת
לְנַפְשְׁךָ. וְהָעֵקֶר, אַחֵי הַיָּקָר, לֹא לִפְלֵ כָּלֵל בְּדַעְתְּךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף
ה' הוּא הָאֱלֹקִים, וְגַם הַטֹּבֵעַ הִיא הַשְּׂגָחָה, וְעֵקֶר מְרִירוֹת הַגְּלוּת הוּא
רַק כְּשֶׁתּוֹלִין הַכֹּל בְּטֹבֵעַ (עֵין לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רג), כִּי עֵקֶר
הַגְּלוּת אֵינָה אֶלָּא בְּשִׁבִיל חֶסְרוֹן אֲמוּנָה (עֵין שָׁם, סִימָן ז'): אִם הִיָּתָה
אֲמוּנָתוֹ מְזַכֶּכֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה
שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ, לֹא הִיָּה נוֹפֵל כָּל־כָּף בְּדַעְתּוֹ, וְאֲדַרְבָּה
מִכָּל מָה שֶׁהִיָּה עוֹבֵר עָלֶיךָ, הִיָּת בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ מְרַב טְרַדוֹתִי, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׂכַת
אַחִים גַּם יַחַד, אִם הֵינּוּ זוֹכִים לְהִתְנוַעַד יַחַד, וְשֵׁם נְדַבֵּר מִרַבְּנֵינוּ ז"ל
וְעִצּוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְהִיָּתָה טוֹבָה גְּדוֹלָה לְשִׁנְיָנוּ.

הדורש שלומה...

תתד.

בעזרת השם יתברך, בין השמשות של יום שני לסדר שלח ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אחי ורעי, האברך היקר מאד, שותה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו, אור האורות, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר מיום ראשון לסדר בהעלותך לנכון קבלתי, והנה להשיבך תקצרנה המון יריעות.

חמדת לבכי! העקר צריך לבקש תמיד מהשם יתברך, שלא יבלבל עצמו מאחרים כלל, כי זוהי קלפה עצומה, בכל פעם חושב הלא חברי אינו מתנהג כראוי או כדומה, ועל-כן בכל פעם מחו ומחשבתו תמיד טרודים מאחרים, ועל-כן צריך להרגיל עצמו לילך בהתגלות שגלה רבנו ז"ל על הפסוק (יחזקאל לג, כד): "אחד היא אברהם", שאברהם עבד את ה' רק על-ידי שהיה אחד, שחשב בדעתו שהוא יחידי בעולם, ולא הסתפל כלל על בני העולם שסרים אחרי השם יתברך ולא על אביו ושאר המונעים, רק כאלו הוא אחד בעולם. ובאמת מי שמרגיל את עצמו בדרך הנעימה הזו, חי חיים טובים ונעימים, והוא תמיד בשמחה ובחדוה. אף דבר זה תלוי באמונה, כפי שזוכה שמתבררת ומזדככת אמונתו יתברך, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, כי הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אשר נתלבש בלבוש הזה. ואז יודע שהכל ממנו יתברך, ועל-כן הוא דן את הכל לכף זכות, ויודע שאין שום רע יורד מלמעלה, כי בהכל יש פונה

עֲלִיזָנָה, וְעַל-כֵּן מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, הוּא בּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג עוֹלָמוֹ, וְרַק בְּיָדוֹ תְּלוּי הַכֹּל, וְעַל-כֵּן הוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵינוֹ מִפְּחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֵין מִי שְׂיִיטִיב עִמוֹ וְאֵין מִי שְׂיָרַע לוֹ, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיֵּשׁ פֹּה יָד ה'.

וְהִנֵּה הַיּוֹם קָדָם תְּפִלַּת שְׁחִירִית, סִבָּב מְסַבֵּב כָּל הַסְּבוּת, שְׁלֹמֹדֵתִי בַּתּוֹרָה הַנּוֹרָאָה "חֹתֶם בְּתוֹךְ חֹתֶם" בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב, וְנִתְעוֹרְרֵתִי מִחֶדֶשׁ, וְהָאִיר לִפְנֵי עֵינַי גִּוְנִין חֲדָשִׁים בְּכַפֵּה נִקְדוֹת בַּתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי יָדוּעַ אֲשֶׁר דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל כָּל מָה שֶׁתִּחְזוֹר בָּהֶם, תִּמְצָא וְתֵאִיר לָךְ הַתְּנוּצָצוֹת וְעֻצוֹת חֲדָשׁוֹת. וְאַעֲתִיק לָךְ קִצָּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְזוֹר בְּיַחַד דְּבָרֵינוּ הַמִּתְקִים וְהַנְּעִימִים.

א. עַל-יְדֵי שְׂמִחָה זוֹכִים לְהִגִּיעַ לְעֻזּוֹת דְּקִדְשָׁה, וְעַל-יְדֵי עֻזּוֹת דְּקִדְשָׁה שֶׁהִיא תְּקִיפּוֹת חֲזָקָה וְעִקְשָׁנוּת גְּדוּלָּה זוֹכִים לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּצַדִּיק הָאֱמֶת, וְנִכְנַע עֻזּוֹת הַגּוֹף וְתֵאוּתָיו, וְכֵן אֵינוֹ מִתְפַּחַד כְּבָר מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי עַקֵּר הַתְּאוּוֹת הַרְעוֹת שֶׁהֵן עֻזּוֹת הַגּוֹף, וְכֵן כָּל הַמּוֹנְעִים וּמְדַבְּרִים סָרָה עַל הַצַּדִּיק, שֶׁהֵם עֻזּוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, נִתְבַּטְּלִים לְגַמְרֵי לִפְנֵי אָדָם שֶׁהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִחָה יִשְׁמַר אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִפְּגַם הַבְּרִית (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט), וְעַל-יְדֵי שְׂמִחָה יִזְכֶּה לִישׁוּב הַדַּעַת אֱמֶתִי (שֵׁם, חֵלֶק ב', סִימָן י'), וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלְהִיּוֹת רַגִּיל בְּרִקּוּדִין, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתְּקוּ כָּל הַדֵּינִים מֵאַתְּנוּ (עֵין שֵׁם, חֵלֶק א', סִימָן י'). וְהַעֲקָר — לֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מִהַמְּלָעִיגִים, וְתִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׂמְחָה, שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, הַמְּגַלָּה לָנוּ עֻצוֹת אֱמֶתִיּוֹת וּפְשׁוּטוֹת כְּאֵלוֹ, וְתִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ שְׂיִכּוֹת עִם אֲנָשׁוֹ הַיְקָרִים, שֶׁהֵם צַדִּיקֵי הַדּוֹר, כִּי הֵם תְּלִמְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת מִיַּחַדֵּי הַדּוֹרוֹת, אֲשֶׁר נִשְׁלַח מִלְּמַעְלָה לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם. וְאַף שֶׁמַּעֲשֵׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַצְּלִיחַ (עֵין בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה מְזַבֵּב וְעַכְבִּישׁ), וְעַדִּין אִוְרוֹ נִסְתָּר כָּל-כָּף, וְצוּחֻקִים מְזֶה, אֵף סוּף כָּל סוּף יִקָּים (זְכָרְיָה יג, ב): "וְאֵת רוּחַ הַטָּמְאָה

אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ" וְגו' "עֵינַי בְּעֵינַי יֵרְאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן" (ישעיה נב, ח), וְתִתְגַּלֶּה גְדֻלָּתוֹ לְכָל הָעוֹלָם.

ב. הַצַּדִּיק הַזֶּה הוּא פְּלִיט שְׂבַעַת רוּעֵי יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הַמְּגַלֶּה אֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאֲמַתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל יָדוֹ דִּיקָא נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), כִּי הוּא הַתְּגַלּוֹת עֲתִיק וְכוּ', וְעַל-כֵּן יֵשׁ בְּכַחוֹ לְעוֹרֵר בְּנֵי-אָדָם מִהַשְׁנָה וְכוּ', עַד שְׁעַל-יָדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּתַפְלָה זּוֹכִין לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְהַפְּכִין כָּל הָעוֹנוֹת לְזָכוֹת, כִּי נִכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזוֹכִין לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה וְלִכְפָּרָה.

ג. צְרִיכִים לִידַע אֲשֶׁר תַּכְף-וּמִיד כְּשֵׁרוּצִים לְהִתְקַרֵּב אֶל זֶה הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא הַקְּדוּשָׁה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, תַּכְף-וּמִיד נִתְעוֹרֵר כְּנִגְדּוֹ קוֹל הַבְּרָה שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא, כִּי עַל-יָדֵי הָעֲבֵרוֹת נִבְרָאִים מְחַבְּלִים, וּבִפְרָט עַל-יָדֵי פְּגָם הַבְּרִית - הוּצָאת זָרַע לְבִטְלָה, וְהֵם צוֹעְקִים: "הִב לָן מְזוּנֵי הַב לָן חַיִּי"^א, וּכְשֵׁאִין מִתְגַּבֵּר וּמִתְעוֹרֵר קוֹל דְּקַדְשָׁה, הֵינּוּ הַתְּקַרְבוֹת אֶל זֶה הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, הֵם נָחִים, אִךְ תַּכְף שְׂמַתְעוֹרֵר קוֹל דְּקַדְשָׁה, שֶׁהוּא הַתְּקַרְבוֹת אֶל זֶה הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, הֵם מִתְעוֹרְרִים תַּכְף, וּמִתְחִילִין לְצַעֵק וּלְקַטְרֵג נִגְדּוֹ, וְהָעוֹנוֹת צוֹעְקִים בְּנוֹ, כִּי עַל-יָדֵי פְּגָם הַבְּרִית - הוּצָאת זָרַע לְבִטְלָה, נִתְלַבְּשׁוֹת הַקְּלָפוֹת בְּבְנֵי-אָדָם, וּמִצְעָרוֹת אוֹתוֹ (עֵינַי סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימָן כו'), וְעַל-כֵּן כְּשִׁזְזָה לִידַע יְדִיעָה זֹאת, כִּבֵּר לֹא יִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂמַדְבְּרַת סָרָה עַל זֶה הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, וְלֹא יִתְרַחֵק, כִּי יִדַע שְׁעוֹנוֹתָיו הַתְּלַבְּשׁוֹ בְּאֵלוֹ הַמוֹנְעִים וְהַמְּתַנַּגְדִּים, וְרוּצִים לְעַקְרוֹ מִשְׁרֵשׁ הַקְּדוּשָׁה, "וּיִכְבֵּר יְדַעַת כִּי דִיקָא בְּמָקוֹם דְּבִשׁ שָׁם מְסֻתּוֹכְבוֹת הַדְּבוּרִים, דִּיקָא בְּמָקוֹם קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, שָׁם מְסֻתּוֹכְבִים הַסְּטָרָא אַחְרָא, שְׁהֵם הַמוֹנְעִים וְהַמְּתַנַּגְדִּים". וְכֵן צְרִיךְ לִידַע בְּעִצְמוֹ, שְׂרוּאָה שְׂבָכָל פַּעַם מִתְגַּבְּרִים מִחֻשְׁבוֹתָיו הַמְּגַנּוֹת וּמִעֲשָׂיו הַפְּגוּמִים, וְכָל מֵה שְׂחוּתָר לְצֵאת מִשָּׁם וְלָשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, מִתְגַּבְּרִים עֲלָיו בְּיוֹתֵר, וְנוֹפֵל בְּכָל פַּעַם וְכוּ', צְרִיךְ

(א) תָּן לָנוּ מְזוּנוֹת, תָּן לָנוּ חַיִּים.

שִׁדְעָה, שְׁזָה מִפְּאֵת מַעֲלַת נִשְׁמָתוֹ, שֶׁהִיא בְּשִׁרְשָׁהּ אֹר גְּדוֹל, וְעַל-כֵּן מִתְגַּבְּרִים עָלָיו כָּל-כָּף הַסְטֵרָא אַחְרָא לְהַעֲלִימָה וְלְהַסְתִּירָה וְכוּ', עַל-כֵּן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, וְתִרְאֶה לְבָרַח לָךְ לְמָקוֹם מִיַּחַד שְׂאִין שֶׁם בְּנִי-אָדָם, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ אֵת כָּל לְבָב, וְתִהְיֶה רְגִיל בְּזֶה מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת נִסְתָּר בְּסִתְרָא צֵל כְּנַפְיוֹ יִתְבַּרַךְ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁהִיא הַדַּעַת שֶׁל שַׁעַר נו"ן, שֶׁשֶּׁם מִתְּכַפֵּר הַכֹּל, כִּי הוּא מְקַנְהָ הָעֲלִיּוֹנָה (עֵינִי לְקוּיִטִּי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן נו), כִּי (יְרִמְיָה יז, יג): "מְקַנְהָ יִשְׂרָאֵל ה'", הַמְקַנְהָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא ה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (יִומָא ה:): מַה מְקַנְהָ מְטֵהָ אֵת הַטְּמָאִים, כָּף הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְטֵהָ אֵת יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן עֲלִינוּ תָּמִיד לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרַךְ שֶׁהוּא הַמְקַנְהָ הָעֲלִיּוֹנָה הָאֵרֶת שַׁעַר נו"ן, וְיִתְכַפֵּר לָנוּ הַכֹּל.

חֲמֻדַת לְבָבִי! שְׂכוּחַ תִּשְׁכַּח כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלֶיךָ עַד רְגַע זֶה, וְאִפְלוּ הִיָּתֶה הִירִידָה מְגַנָּה מְאֹד וְכוּ', וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה עֲכָשׁוּ מִחֲדָשׁ לְגַמְרִי, הֵן בְּשִׁמְחָה — לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עַל הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁתִּמְצָא בַּעֲצָמְךָ — צִיּוּת וְתַפְלִין וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר לֹא יִשְׂאֵר מִמֶּךָ רַק אֵלוֹ הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁתַּחֲטֹף, כִּי "אֵינִי מְלִוִּין לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טּוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֶלָּא תוֹרָה [וּמְצוּוֹת] וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְד" (אֲבוֹת ו, ט).

עֲשִׂיר אַחַד עֲשֶׂה פַּעַם לִיצְנוּת מְאֻחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהִיָּה עֲנֵי גְדוֹל: "אִתָּה קִבְּצִין" וְכוּ', וְהַשִּׁיב לוֹ: "אֲחִי, אֲחִי, לְבַסּוּף כְּשִׁיבּוֹא הַיּוֹם, נִשְׁכַּח בְּתַכְרִיכִים שְׁוִים, וְעַל-כֵּן מַה לָּךְ לְהַתְּפַאֵר עָלַי", וְדַבְּרִי פִי חֶכֶם חֵן. וְהַעֲקֹר לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּקִדְשֵׁת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת: לְקַדֵּשׁ הָעֵינַיִם לֹא לְהַסְתַּפֵּל בְּמִקְוֹמוֹת מְגַנָּים הַמְּבִיאִים הִרְהוּרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, לְקַדֵּשׁ אֵת הָאֲזָנַיִם לְשִׁמְעַ רַק בְּקוֹל הַתּוֹרָה וּבְקוֹל הַצְּדִיקִים, לְקַדֵּשׁ אֵת הַחֹטֵם לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפִּידוֹת יְהִיָּה אִיף שִׁיְהִיָּה, וְעַל-כֵּלָם — לְקַדֵּשׁ אֵת הַדְּבֹר שֶׁהוּא עֲקֹר הָאָדָם, וְהַכֹּל תְּלוּי בְּדְבֹר, אוֹ שֶׁיִּכּוֹל לְהִיּוֹת צְדִיק גָּמוּר, וְלְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וּמַחוֹ יִשׁוּטֵט בְּכֹל הַהִיכָלוֹת וְכוּ' וְכוּ',

שי אשר תתה בנחל

על-ידי קדשת הדבור בתורה ותפלה ויראת שמים, או חס ושלום להפך, יכול לפל בעמקא דתהומא רבא, רחמנא לצלן, על-ידי פגם הדבור, בלשון-הרע ורכילות וליצנות וכו', ועל-פן מה דהנה הנה, על-כל-פנים מרגע זה יראה לעשות התחלה חדשה, ולבקש מאתו יתברך, שימחל לו על הכל, ויקבל קבלה חזקה לא לחזור עוד לשטותו, "ואם חכמת — חכמת לך, ולצת — לבדך תשא" (משלי ט, יב), כי אם עושים ליצנות מכל אלו הדבורים, אין עושים רק מעצמו, כי בא יבא היום והשעה והרגע שישכב על הארץ וכו', ואז פבר יהיה מאחר וכו', על-פן בשביל ליצנות של אילו שוטים אתרשל מלברח אליו יתברך?! או בשביל מחות מעקמים אשר מלאים טנפת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), אתרחק מרבנו ו"ל וכו'! ?

ההכרח לי לקצור במקום שאמרו להאריך, מפני טרדותי הרבים.

הדורש שלומך...

תתה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר שלח ה'תשלג.

שלום וברכה ירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי עוד לפני שבועיים, ושלחתי לך חבילה של מאה "משיבת נפש" וחמשים "השתפכות הנפש" ומאה "תקון הכללי", אלה אשר הדפסתי, ואקוה שבקרוב תקבלם, ותראה להפיצם בין חבריך היקרים, ותמכרם בזול מאד, כמו שאני מכרתי

אֲשֶׁר תתה בַּנְחָל שיא

אֶת כָּל הַסְּפָרִים כְּשִׁזְכִּיתִי לְהַדְפִּיס, וּבִאֲפֶן כְּזֶה יִתְרַבּוּ הַקּוֹנִים עַד שְׁנֵזֶכָה שְׁיִקְּמִים (יִשְׁעִיָּה י"א, ט): "וּמִלְאָה הָאָרֶץ דְּעָה [לְדַעַת] אֶת ה'"; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מֵרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, וּמִסְפּוּרִים קְדוּשִׁים בְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהִנֵּה, חֲמֻדַת לְבָבִי, הָעֵקֶר הוּא הַתְּחַדְּשׁוּת, לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם בְּעִבּוּדַת הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִכְרֹחַ מִכָּל מִינֵי קִנְאָה וְשִׁנְאָה. וּיְכַבֵּר אָמְרוּ חז"ל (שְׁבַת קנ"ב): כָּל מִי שֵׁיִשׁ לוֹ קִנְאָה בְּלִבּוֹ, עֲצֻמוֹתָיו מִרְקִיבִים; וְאָמְרוּ (אַבוֹת ד'): הַקִּנְאָה וְהַתְּאֵוָה וְהַכְּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם; וְאָמְרוּ (שָׁם ב'): שִׁנְאָת הַבְּרִיּוֹת מוֹצִיאָה אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם; וּמוֹבָא בְּקִהְלוֹת יַעֲקֹב, עֲרַךְ קִנְאָה, אֲשֶׁר הַמֵּדָה הַמְּגַנָּה הִזּוּ בָּאָה עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן צָרִיךְ תָּמִיד לְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁיִזְכֶּה לְטוֹב עַיִן, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְזַכְרוֹן דְּקַדְשָׁה, לְזַכֵּר בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, כִּי עַל-יְדֵי רַע-עַיִן פּוֹגְמִין בְּזַכְרוֹן, וְשׁוֹכְחִים מִמָּנוּ יִתְבָּרַךְ (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן נד). וְעֵקֶר הַשְּׂכָחָה בָּאָה מֵעֲמָלָק, שְׂמִכְנִיס סְפָקוֹת בְּאָדָם — "הִיִּשׁ הַנּוֹי" הַבְּקִרְבָנוּ אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז), וְעַל-כֵּן 'עֲמָלָק' בְּגִימְטְרִיָּה 'סְפָק', וְזֶה (בַּמְדָּבָר כ"א, א): "וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֲרֹד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב", וּפִרְשׁ רַש"י: זֶה עֲמָלָק, וְאָמְרוּ חז"ל (רֵאשׁ הַשָּׁנָה נ): מַה שְׂמוּעָה שְׁמַע? שְׁמַע שְׁמַת אֶהְרֹן וְנִסְתַּלְקוּ עֲנָנֵי כְבוֹד, וּכְסִבּוֹר שְׁנַתְּנָה רְשׁוֹת לְהִלָּחֵם עִם יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עַיִן שָׁם; וְהִנֵּה אָמְרוּ חז"ל (סְנֵהֲדָרִין ו'): אֶהְרֹן הָיָה אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם וּמִשִּׁים שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ, שֶׁהוּא הַפֶּךְ הַקִּנְאָה וְהַשִּׁנְאָה (עַיִן בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן כ"א), עֲנָנֵי כְבוֹד הֵם הַשְּׁפַע אֱלֹקִי שֶׁשְּׁפַע עֲלֵיהֶם, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן כָּל זְמַן שֶׁאֶהְרֹן הָיָה קַיָּם, וּבְזִכּוּתוֹ הָיוּ עֲנָנֵי הַכְּבוֹד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל בַּמְדָּרָשׁ (בַּמְדָּבָר רַבָּה א, ב): בְּזִכּוּת אֶהְרֹן הַקִּפְתִּי אֶתְכֶם בְּעֲנָנֵי כְבוֹד וְכוּ', עַל-כֵּן הִסְתִּיר אוֹתָם מֵעֲמָלָק שֶׁהֵם הַסְּפָקוֹת, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְסַבֵּב עִם אֱלֹקִיּוֹת כְּעֲנָן, וְהוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ וְאִינוֹ רוֹאֶה מִשׁוֹם דְּבָר רַק עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ הוּא בְּשְׁלוֹם עִם הַכָּל, וְאוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת, כִּי מֵאֲחַר שְׂיֹדַע שֶׁאֵין

בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֵּל
מִשְׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַ פְּרִטֵי פְּרִטֵי, מֵה שְׂאִין בֶּן כְּשֹׁנְפִרְדָּת וְנִסְתַּלְקָת
מִמֶּנּוּ הָאֲמוּנָה, שֶׁהִיא עֲנֵנֵי הַכְּבוֹד, תִּכְף-וּמִיד בָּא וּמִתְגַּלֶּה עֲמֶלְק,
שֶׁהוּא הַסְּפָקוֹת וְהַחֲכָמוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יט), וּמִשֶּׁם
בָּאָה הַקְּנָאָה וְהַשְׁנָאָה, שֶׁזֶה עוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִהָעוֹלָם.

וְעַל-בֶּן צְרִיכִים תָּמִיד לְבַקֵּשׁ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלַי
וְהִרְחִיקֵנִי מִכָּל מִינֵי קְנָאָה וְשְׁנָאָה רָעָה, לְבַל אֶקְנָא וְאֶשְׁנָא שׁוֹם בַּר
יִשְׂרָאֵל, וְזַכְּנֵי לְאַחֵז בְּמִדְתּוֹ שֶׁל אֶהְרֵן, אִישׁ הַחֶסֶד, שֶׁהִיָּה אוֹהֵב
אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן אֵלָיָהּ, וְתִבְטֵל מֵעָלַי וּמִכָּל הָעוֹלָם קְלַפְתָּ עֲמֶלְק,
שֶׁהִיא הַסְּפָקוֹת, וְאֶזְכָּה לְאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, לִידַע שְׂאִין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאַתָּה מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין
וּבַתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, עַד שְׂאֶזְכָּה לְהִיּוֹת מְסַבֵּב עִם הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
כְּמוֹ שֶׁעָמְדָה יִשְׂרָאֵל הָיוּ מְסַבְּבִים בְּעֲנֵנֵי הַכְּבוֹד, וְאֶזְכָּה לְרְאוֹת מִכָּל
דְּבָר רַק אֶת נַעֲם זֵיו אֱלֹקוֹתָיָהּ הַמְּחִיָּה וְהַמְּהִיָּה אֶת זֶה הַדְּבָר, עַד
שְׂאֶזְכָּה לְהַפְּלִל בָּךְ וּבְרֵאשׁ צְדִיקֶיךָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן בֶּן יְהִי
רְצוֹן".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, הַרוּצָה לְהַכְּנִס אֶל תוֹךְ שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמֶת
וְהַתֵּם שֶׁקִּבְּלֵנוּ מִהַבְּחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה מְסוּד שֶׁלֹּשׁ
רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכו' ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

אֲשֶׁר תתו בנחל שיג

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לראות גר חדש הרוצה להדליק עצמו מאור האורות.

והנה איני יודע מה להשיב לך על מכתבך הארוך, כי צריך להשיב קונטרס שלם, ואין לי הפנאי מרב טרדותי, בעוונותי הרבים.

והעקר — ברוך השם, זכית לקנות ספרי רבנו ז"ל, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ובפרטיות בספרים "משיבת הנפש" ו"השתפכות הנפש", חזר בהם הרבה מאד, וגם תראה להפיץ בין חבריך, כי להפיץ ספרי רבנו ז"ל בעולם, אין למעלה מזה, כי על-ידי-זה יוכלו כל בית ישראל להתקרב אל דרך האמת והתמים והפשוט, ותהלה לאל, זכיתי בזכיות חנם מאתו: תברך להפיץ בשנים אלו יותר מעשרת אלפים ספרי "משיבת נפש" ו"השתפכות הנפש", ואשרי ר' אלטר טעפליקער ז"ל, שזכה וזכה את הרבים, שחבר ספרים אלו, כי רבים רבים נתקברו אל דעת רבנו ז"ל על-ידי ספרים אלו.

והנה, אהובי, ידידי, במה שעבר עליך וכו', ואין לך שום עצה, וכמעט שתצא מדעתך, חס ושלום, מרב וכו'. אהובי, אחי, ספרי רבנו ז"ל מלאים עצות על כל דבר בפרטי פרטיות, ובפרט על פגם הברית וכו'. והנה מבאר בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן קסט), שעל-ידי שמחה תזכה שישמור אותך השם: תברך מפגם הברית. וכבר ידוע, שעקר חטא זה נתהיה לאדם על-ידי הקלפה שנקראת על שם יללה, שמרב עצבות ומרה שחורה שמכניסה באדם, על-ידי-זה לוכדת את האדם בחטא המגנה הנה וכו', ועל-ידי-זה נופל בדעתו, עד שמאבד אמונתו לגמרי, רחמנא לצלן, וכו', וכשנאבדת אמונתו, חס ושלום, אז הוא מועד לכל הנזקים שבעולם, כי בלא אמונה אמיתית, האדם הולך נע ונד, ומנח בגלות גדולה, כי עקר הגלות אינה אלא מחמת חסרון אמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'). ועל-כן עלינו להתגבר מאד במדת השמחה, ולעשות כל הפעולות שבעולם לשמח נפשנו

שיד אשר תתו בנחל

בנקדות הטובות שיש בנו (עין שם, סימן רפב), ונהפך הכל לשמחה עצומה, אף שעדין אנחנו כמו וכו', ועל-ידי-זה תאיר בנו אמונתו יתברך, כי על-ידי שמחה זוכים למח מישב וישוב הדעת (עין שם, חלק ב', סימן י'), וזה שאנו מבקשים ומתפללים שלש פעמים בכל יום: "והסר ממנו יגון ואנחה", ועל-ידי-זה ממילא נזכה להתגלות האמונה: "ומלך עלינו מהרה אתה ה' לבדך בחסד וברחמים". ובאמת אפלו אין באדם רק מצוה אחת, ראוי לו לשמח כל ימי חייו, ומכל שכן וכל שכן, שתהלה לאל, אנו מלאים מצוות כרמון, כי אפלו הריקנין שבך מלאים מצוות כרמון (ברכות נח.), ועל-כן עלינו לדון את עצמנו לכף זכות, וכן לדון את אחרים לכף זכות. ואמר מוהרנ"ת ז"ל (עין לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א'), שזו תהיה כל עבודת משיח צדקנו, שימצא אצל כל אחד את נקדתו הטובה שיש בו, שהיא עצם אלקותו יתברך, ועל-ידי-זה יחזיר את כל העולם בתשובה. ועין בלקוטי תורה מהאר"ל על הפסוק (ישעיה נט, כ): "ובא לציון גואל ולשבי פשע", שזה נאמר על פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, שדבר זה יתקן משיח צדקנו, כי מראשית השתלשלות משיח צדקנו, היה לתקן עון זה (ואין כאן מקום להאריך בזה).

ועל-כן עליך לדעת, כי הסמ"ך-מ"ם אורב עליך מאד מאד ולכך, לא די שהכשיל אותך במה שהכשיל וכו', עד שכמעט תצא מדעתך מרב בלבולים וכו' עוד זאת — מעקם לך ודעתך כאלו אבדה תקנותך, חס ושלום, וכאלו השם יתברך בכעס עליך, חס ושלום, וכאלו אשר אין לה כבר תשובה וכו' וכו' וכדומה פתויים כאלו.

ועל-כן עליך רק להטות אזניך אל דברי רבנו ז"ל, שהם אורייתא דעתיקא סתימאה, סוד שלש ראשונות דעתיק וכו', אשר משם יקבל משיח צדקנו, כי עליו יקים (מה שכתב רבנו ז"ל בשירו) "בן יחפש בגנזי אביו, נזר עטרת נעטר בכן חביב, שיר חדש אז נשיר, מלכנו כל אחד ואחד מראה באצבע בשר", כי הוא יגלה ויפרסם את גדל

הדעת האמת, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "כי מלאה הארץ דעה [לדעת] את ה'", ועל-כן בימיו יקיים (צפניה ג, ט): "אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'", שזה כל ענין ההתבודדות שגלה לנו רבנו ז"ל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, בלשון שרגיל בה, כי התבודדות נקראת "תפלת המשיח", כי הוא יכניס דבר זה בשלמות בעולם, והתבודדות היא שער הנו"ן. על-כן העקר שבכל העקרים — להיות רגיל תמיד בשיחה בינו לבין קונו יהיה איך שיהיה, ולספר לפניו את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כי אפלו לשמחה אי אפשר להגיע, אלא על-ידי תפלה, כי אי אפשר ללב לשמח אלא עד שייסיר העקמומיות מלבו, והעקמומיות מפשטים על ידי רעמים שהיא תפלה בכח (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ה'), כי על-ידי כל תפלה ותפלה ושיחה שמתפלל ומשיח עמו יתברך, מוריד את שכנינת עזו למטה וכו', עד שעל-ידי רבוי תפלות, יזכה להארת פנים אל פנים, ויאירו בו השמות מנקבא דפרדשקא, שהם ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה ועשייה, שהם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (עין שם, סימן ב'), כי אי אפשר להכניע את תבערת המדורה הזו, כי אם על-ידי רבוי שיחות ותפלות עמו יתברך (עין שם, סימן יט). ועל-כן עליך רק להרבות בהתבודדות בתמימות ובפשיטות גמורה, לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ואף שעדין נדמה לך, שאין מי ששומע אותך וכו'.

חזק, חזק, חזק, אחי, מדי יום ביומו, ימים ושנים, ואז בא יבא יום ישועתך וכו', וכל מה שתרכה בתפלה ושיחה בינך לבין קונך, יותר יזדכך מך, ותזכה לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המחיה והמהיה את כל הבריאה, וכל מה שרק רואה ושומע או מרגיש, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך שנתלבש בלבוש הזה וכו'. וכשתתגלה לו ידיעה זו, על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, ממילא כבר יהיה תמיד בשמחה, כי תכף-ומיד כשנתברר לאדם שהכל תלוי

רק בְּיָדוֹ יִתְבַרֵךְ, אִזּוּ הוּא כְּבֹר מְהֵרָה אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנָחָה לְשִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, מֵאַחַר שְׁאִין כָּאֵן רַק יָד ה', וְגַם מֵהַ שְׁהֲצָרָה לְפִל כָּל-כָּף וְכוּ', הִיָּה מֵאִתּוֹ יִתְבַרֵךְ, בְּסוּד: "בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן" וְכוּ'. וְעַכְשָׁו יִזְכֶּה לְכְרִיאָה מְתַקֶּנֶת, קִדְם הִיָּה שְׁבִירַת כְּלִים וְכוּ', וְעַכְשָׁו עַל-יְדֵי הַצְדִיק הָאֱמֵת, יִזְכֶּה לְאוֹר מ"ה הַחֲדָשׁ, שֶׁהוּא סוּד הַגְּאֻלָּה וְכוּ'.

וְאִי אֶפְשָׁר לְהֶאֱרִיךְ בְּעֵנִינִים דְקִים וְרוּחֲנִיִּים כְּאֵלוֹ, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד. תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי, וְלֵה' הִישׁוּעָה שְׁיִתְקַן הַכֹּל, בְּזִכּוֹת וּבְכַח הָאֵשׁל הַגְּדוֹל, שְׁאֵנוּ חוֹסִים בְּצֵלוֹ, צֵלָא דְמַהִימְנוּתָא, נַחְלָא עֲמִיקָא וְטַמִּירָא דְנַבִּיעַ בֵּיהּ מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תתז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח ה'תשל"ג.

שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבֵרָה הַיֵּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַחֶסֶד הַנּוֹבֵעַ מִמְקוֹר הַחֻכְמָה הַקְּדוּמָה מְסוּד שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְכַתְּבָךְ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּמִדְבָר לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי, וְהִיָּה בְּדַעַתִּי לְהַשִּׁיבֶךְ בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָה כְּרִצוֹנָה, וּלְסֹדֵר לְךָ קוֹנְטֵרַס שְׁלָם מֵעֵנִין וְכוּ', אַךְ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, טְרִדוֹתֵי רַבּוֹ מְאֹד מְאֹד, עַל-כֵּן לְעֵת עֲתָה, כְּפִי הַנְּרָאָה לֹא אוֹכַל לְעֲשׂוֹת רְצוֹנָה, וְהִנֵּה עוֹבֵר בְּכָל יוֹם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת, קִטְנוֹת וְצִמְצוּמִים, וּבְכַפְרִטְיוֹת אֵלוֹ אֲשֶׁר רוֹצִים לְצֵאת מִגְּנוֹת תְּאוֹתֵיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם הַרְעוֹת, דִּיקָא עֲלֵיהֶם עוֹבֵר מֵהַ שְׁעוֹבֵר, כְּמֵאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר הַמִּדּוֹת, אוֹת

תפלה, סימן פד): אין המחשבה הולכת אלא אחר העובד, שדיקא על עובד ה' רודפות המחשבות לבלבלו וכו'.

והיום בלתי בדרך, חשבתי הרבה במה שהזכיר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ערב), לחשב בכל יום ויום שאין לו רק זה היום, ולא ידחף מיום לחברו, כי מובא בספרים הקדושים על-פי משנת (אבות ב, יד): "אל תאמר כשאפנה אשנה שמא לא תפנה", ופרשו, כלומר שמא אתה אדם כזה, שלא תפנה, שתמיד תהיה מטורד בטרדות, וזוהי עקר עבודתך — לחטף מתוך טרדותיך דיקא אילו נקדות טובות, ועל-כן במקום לדחף בכל יום ויום את השעורים הקבועים — מחר אלמד, מחר אתפלל בכונה, כי אתה רואה שהיום טרדתי רבו מאד מאד, ואני עיף ויגע, עכשו באתי מהדרך וכו', או עכשו אני צריך לילך בדרך אודות ענין דחוף וכו', ובין כך ובין כך עוברים ימים ושבעות, ומאומה לא אשא בעמלי, לא-כן אם זוכים לחטף איזה טוב בכל יום ויום דיקא מתוך הטרדות, הן כשהולך בדרך מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו, והן כשנוסע לאיזה מקום לוקח עמו "עין יעקב" או מדרש או תהלים או "לקוטי מוהר"ן" וכו', ובאפן כזה יחטף בכל יום ויום הרבה טוב מאד מאד. וצריך על כל זה למוד גדול, איך לחטף טוב בכל יום, ולמלא כל יום באבנים טובות ומרגליות, שהם דבורי תורה ודבורי תפלה וקיום מצוותיו יתברך, כי לא ישאר מכל היום רק אלו הנקדות הטובות, וכל הסבובים שמסבבים עמו שהוא צריך לעסק בעסק זה דיקא וכו', או צריך לנסע נסיעה זו דיקא וכו', הכל לכל כדי שיעלה שעשועים למעלה ממנו דיקא באפן ובענינים האלו שהוא מסבב בהם, ובדרכים שהוא נבוך בהם וכו', ואף-על-פי-כן אין נופל בדעתו, רק בורח אליו יתברך, אין לשער ולספר גדל שעשועים אלו, מה שמעלה למעלה, כי דבר כזה לא יוכל מלאך להראות, "אף שמסבב עם קטנות וירידות, אף-על-פי-כן בורח אליו יתברך ואל התורה הקדושה", ועל-כן למה תפל בדעתך כל-כך, ואם תסתכל היטב בעין אמת, תראה שמעולם כל אחד

ואחד מצפה שיתרחב לו וכו' וכו', ועל-פני דוחף מיום אל יום וכו', אך אינו יודע, שגם היום הזה הוא יום, וגם ביום זה יכולים למצא אותו יתברך, ולהתקרב אליו יתברך. וכבר האריך בזה מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי-הלכות (פקדון, הלכה ד) על-פי לקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן א'), ומאריך שם, שקדם קבלת התורה, יש לנו מצנת ספירת הימים, להורות שאי אפשר לקבל את התורה, כי אם כשסופרים את הימים, ויודעים כי כל יום הוא יום, וצריך לראות לחטף איזה טוב בזה היום דיקא, עין שם.

וזפני השם יתברך בזכיות חנם לחבר ספר "שמירת הזמן", ששם מבארים באריכות כל הענינים האלו, איך שצריכין לשמר את הזמן היקר, ואיך שכל יום ויום הוא ענין אחר לגמרי, וצריך לחדש עצמו בכל עת ורגע מחדש דיקא, ואף שעבר עליו עד עכשו מה שעבר, על-כל-פנים מעכשו יכולים לעשות התחלה חדשה (השם יתברך יזפני להדפיסוי!).

חמדת לבבי! העקר להכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, ולידע ולהודיע ולהודע, ולחזור לעצמו ועם אחרים, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ודומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין שום ברירה שתדע עמו או תיטיב עמו, כי הכל לכל בידו יתברך, וכדאיתא (חלין ז): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן (יומא לח): אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, ועוד (ירושלמי שביעית ט, א): אפלו צפורא קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא, וכל שכן בר אינש. וכל מה שייכניס עצמו באמונה הקדושה — יותר יזדבך. ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה הקדוש-ברוך-הוא יסלח לה, ובגמרא (תמיד כח): מה יעשה אדם — יחזיק באמונה יתרה, כי להפך עקר הכפירות

(א) ונדפס כבר בכמה מהדורות ובאלפי עתקים, והתפשט בכל תפוצות ישראל.

אֲשֶׁר תתח בְּנַחַל שיט

נִכְנָסֶת בְּאָדָם עַל-יַדֵי הַפֶּשַׁע וְהַחֲטָאִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (ספֵר המִדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנִּיס כְּפִירָה לְאָדָם. וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁעִיָּה נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מְכַדְּלִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹקֵיכֶם" וְגו'. וְעַל כֵּן כָּל שִׁיחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְחֻקִּירוֹת, יוֹתֵר יִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ, וְיִמְחַלּוּ עֲוֹנוֹתָיו. וְהַעֲקָר תְּלוּי בְּשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שִׁיחָה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ תָּמִיד בֵּין בְּבִיתוֹ וּבֵין בְּלִכְתּוֹ בְּדַרְךְוּ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מֵה שִׁיְרָבָה בְּזָה, יוֹתֵר תְּבַנֶּה אֶצְלוֹ הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבֹר כִּי עָקֵר הָאָדָם הוּא הַדְּבֹר. וְזֶה הַפְּרוּשׁ (בַּמְדַּבֵּר יד, כ"א): "וַיֹּאמֶר ה' סִלְחֵתִי בְּדַבְרֶךָ וְאוֹלָם חֵי אָנִי וְיִמְלֵא כְבוֹד־ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ", כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כְּפִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת דְּבִירוֹ, וּמְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלוֹמֵד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֵה שֶׁנִּמְחָלִים עֲוֹנוֹתָיו, וְזוֹכֵה כְּפִי בְּחִינָתוֹ שֶׁנִּתְמַלֵּא כְבוֹדוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל הָעוֹלָם, וְאֵינּוּ רוֹאֶה מִשׁוּם דְּבָר רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁזֶהוּ עָקֵר הַגְּאֻלָּה "לְחִזּוֹת בְּנַעֲם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ" (תְּהִלִּים כז, ד).

הַהֲכָרַח לְקֶצֶר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...
...

תתח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר קִרְח ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִרְדְּפוּ וְיִגִּיעוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ וְאִיר וְיִזְרַח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד, שתהלה לאל, אֵתָה מתועד יחד עם אנשי שלומנו, אֲשֶׁר הוא עקר גדול בדעתו של רבנו ז"ל, כי אור ודעת רבנו ז"ל תלויים מאד בנקדת החרב, להתועד בכל יום עם חברים טובים, ולדבר עמהם מהעצות הקדושות של רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות גמורה, וכל מה שיתועד יותר ויחזור יחד על דבריו הקדושים, כמו־כן ימשך עליו אורו של רבנו ז"ל.

ולמען השם לטובתך הנצחית, תראה לברח מלצים וחכמים בעיניהם, כי דבר רבנו ז"ל הוא רק עבודת ה' ולחזק עצמו לצאת מהחשך שנלכדנו שם וכו'.

ושמחתי מר' לוי יצחק (גרו זאיר) [ז"ל], שמוהרנ"ת ז"ל מסר נפשו על כל פרט ופרט מעסקי רבנו ז"ל, וביותר מסר נפשו לדבר בכל יום ויום עם אחד מרבנו ז"ל, ואם באיזה יום לא נכנס אצלו אחד מאנשי שלומנו לדבר מרבנו ז"ל, יצא לחוץ לרחוב, לחפש אחר אחד מאנשי שלומנו, לדבר עמו מרבנו ז"ל, על אחת כמה וכמה אנו מקרחים בכל יום ויום להתועד ולדבר יחד מרבנו ז"ל. והעקר בלי שום ליצנות, כי על־ידי ליצנות עוקרים עצמם לגמרי ממנו יתברך ומרבנו ז"ל.

ובאמת, חמדת לבבי, כל אנשי שלומנו התמימים, הם דיקא הצליחו ברוחניות ובגשמיות, ואותם אלו אשר עשו ליצנות, נאבדו לגמרי וכו'.

ואודות מה שבקשת לכתב לך חדושים ופולפולים בדברי רבנו ז"ל, אהובי, אחי, בלך מדרך זו, העקר הנה אצל רבנו ז"ל נקדת האמת, שיהיה דבורו רק אמת, מנקדת האמת שבלבבו, ועל־כן כל חדושינו צריכים להיות על קטב "פשטות", לשיח אחד עם חבירו — הן פנים אל פנים והן במכתב וכו', ולהוציא מכל תורה

אָשֶׁר תַּתַּט בְּנַחֵל שְׂכָא

שְׁבִלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן אֶת הָעֲצוֹת וְהַתְּחִיבוֹת, וְלִידַע אֵיךְ לִתַּת עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ וְלַהֲתַחֲזֵק בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ'.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מְרַב טְרָדוֹתַי, וּפְהָ תִקְבֵּל חֲמִשָּׁה סְפָרֵי "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְחֲמִשָּׁה "לְקוּטֵי-תְפִלוֹת" שֶׁבְקִשְׁתָּ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַפִּיצֵם בְּכָל הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תַּתַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקַת ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל מַעֲלַת יְדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֲסִיד, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבַּלְתִּי זֶה יוֹתֵר מִשְׁנֵי שְׁבוּעוֹת, אֵךְ טְרָדוֹתַי רַבּוּ מְאֹד בְּעֵתִים הַלְלוּ, עַל-כֵּן לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תִּכְף-וּמִיד.

וְהִנֵּה בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִיבוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה מְחַדָּשׁ, לְהַתְּחִיבוֹת וְלַהֲתַחֲדָשׁ כְּפִי מָה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר טוֹב גְּמַלְנוּ, וְזָכְנוּ לְהַתְּחִיבוֹת מְרַבֵּי אֲמֶת בְּזֶה, אֲשֶׁר מְעוֹרָר אוֹתָנוּ וּמְחִיָּה אֶת שְׁכָרוֹן רוּחָנוּ. חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם הַזֶּה, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲחֵרֵי שְׁעִשִׁית חֲסָד עִם עַבְדְּךָ, וְהוֹדַעְתָּנִי מֵהַצְדִּיק הָאֲמֶת, נָא וְנָא זַכְּנֵי לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְלִבֵּל אֶתְרַחֵק מִמֶּנּוּ תִהְיֶה מְאִיזוֹ סִבָּה שֶׁרַק תִּהְיֶה, זַכְּנֵי לְאַחֵז אֶת עֲצָמֵי בְּעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת בִּיסוּד הָעֲצוֹת, שֶׁהִיא עֲצַת

התפלה, שאהיה רגיל לפרש שיחתי תמיד אליך יתברך באשר ידבר
איש עם רעהו, וכל אשר עם לבבי אספר לך."

חמדת לבבי! תראה לעשות התחלה חדשה על-כל-פנים
מעכשו, ואל תפל בדעתך קלל משום דבר שבעולם, ולמען השם
לטובתך הנצחית, תראה לפרש כל שיחתך עמו יתברך בכל יום,
ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך וכו', וכן
תראה לדבר הרבה עם חבריך היקרים שם בלישיבה מרבנו ז"ל
ומעצותיו הקדושות, ותראה להפיץ ספרי רבנו ז"ל בין חבריך, כי
אתה צריך לדעת (תהלים לו, כג): "מהנו"ה מצעדי גבר כוננו, ודרך
יחפץ". כי לא בחנם סבב השם יתברך סבות כאלו אשר נסעת
לישיבה במרחקים, כי אם לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל ואת ספריו
הקדושים, ועל-פן עשה מה שתעשה בזה, ואל תירא ואל תחת
משום בריה וכו'.

ועין בקלוטטי-הלכות (נזקי שכנים, הלכה ד', אות ב'): צריכין להאמין
שהכל מאת ה', וכל מה שהשם יתברך מסבב עם האדם, הכל מאת
ה' בשביל בחירתו, ובנדאי גם זה מאת ה' צבקות יצא שהוא יהיה
שכן אצל פלוני, והכל כדי שיתקבצו יחד ויצטרפו יחד. על-פן צריך
להשתדל לדבר עם שכנו ביראת שמים, כדי שיהיה טוב לצדיק וטוב
לשכנו, אם הוא יודע יותר מחברו, צריך להאיר ולהודיע דברי אמת
לחברו, ואם להפך שחברו גדול ממנו, צריך לקבל האמת מחברו.
ולפעמים מקבלים שניהם זה מזה, וכו', עין שם.

הדורש שלומך...

תתי.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר חקת ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, האכרף היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, אף טרדותי רבו עכשו מאד, ולא אוכל להאריך לך כרצונך. וברוך השם היום שלחתי לך שמונה ספרים "לקוטי-תפלות" שבקשת, ושלמתי בעבורם, על-כן תראה להזדרז לשלח המעות בעבורם.

והנה, חברי היקר, הלא ספרי "לקוטי-הלכות" בידי, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי יש בדברי מוהר"ן ז"ל אוצרות של דבורים והתחזקות והתעוררות; אשרי השוקד בהם, ואז כבר לא יצטרך לדבורים אחרים. ושמעתי מאנשי שלומנו, שכל אלו ששקדו הרבה ב"לקוטי-הלכות", גדלו והצליחו מאד מאד בעבודת השם ותברך. ושמחתי מאד לקראת הבשורה הטובה שקניתי לחברך ... "דרשה גישאנק" סעט "לקוטי-הלכות" — אשריך ואשרי חלקך, שנהיית ממזכי הרבים. ותראה לחזק אותו, שילמד בהם בכל יום, ועל-ידי שאתה תעורר אותו, ממילא יהיה נעשה אור חוזר אליך, גם אתה תתעורר לשקד בהם בכל יום. אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מספרים קדושים כאלו. טוב להודות להשם ותברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ועקר התחזקותי, וגם במה שאני מחזק אחרים, הכל נובע מה"לקוטי-הלכות".

חמדת לבבי! מבאר בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן נה) שכל ענין פרה אדמה הוא בחינת תפלה, עין שם. ועל-כן צריך שתדע שאין שום עצה אחרת להטהר מכל מיני טמאות שנדבקו בו וכו', רק

על-ידי אפר פרה, שהיא: "וינשלמה פרים שפתינו"^ב, לעסק הרבה בתפלה והתבודדות בכל יום, ולפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו בין במחשבה ובין בדבור ובין במעשה כאשר ידבר איש אל רעהו, ועל-ידי-זה יזכה לבוא לזכוה אמת, בחינת טהרת אפר פרה, ויזכה למה שצריך לזכות, כי אין לשער ולספר כלל מעלת התפלה וההתבודדות, שהיא מטהרת ומזככת את הנפש בזכוה רב, עד שזוכה שמחו משוטט בעולמות העליונים על-ידי שמות ויחודים וכו' וכו'.

חזק, חזק, חזק, אחי, בזה מדי יום ביומו בעקשנות גדולה ובא יבא יום ישועתך. והעקר הוא תמימות ופשיטות, כי בלי תמימות אמתית קשה להתבודד. ויש לפרש מאמרם ז"ל במדרש (שמות רבה יט, ב): "יהי לבי תמים בחקיך" (תהלים קיט, פ) — זה חקת הפסח וחקת פרה אדמה, הינו כנ"ל, שתפלה והתבודדות שהם בחינת פה-סח (פסח) אפר פרה, תלויים בלב תמים. וכבר אמרו חז"ל (נדרים לב): כל המתמים עצמו, הקדוש-ברוך-הוא מתמים עמו, ורבונו ז"ל מתחיל ספרו ב"אשרי תמימי דרך" (תהלים קיט, א), כי תמימות היא יסוד ועקר גדול למי שרוצה להכנס אל תוך דעת רבונו ז"ל. ולך נא וראה מה שזכה התם הקדוש (עין ספורי-מעשיות, מעשה ט), מגדל הפלגת תמימותו, עד שזכה לדבר עם מלך מלכי המלכים וכו', עין שם. ועין כל אות תמימות בלקוטי-עצות המשלש ותחיה את נפשך.

ההכרח לקצור.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תתיא.

בעזרת השם יתברך, בין השמשות יום שלישי לסדר חקת התשל"ג.

אֲשֶׁר תתיא בנחל שכה

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ לְאֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר הַחֲפֵץ
וּמִשְׁתַּקֵּק לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל־פִּי דְרֹךְ הָאֱמֶת שֶׁקִּבְּלָנוּ
מִהַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבָךְ מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קָרַח לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבָךְ
תִּקְצָרְנָה הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וְטִרְדוֹתֵי רַבּוֹ מְאֹד מְאֹד, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
תִּרְאֶה לְהִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרֵי שְׂיִתְרַחֵב לִי ... וְהִנֵּה הָעֵקֶר תִּאָּחֵז עֲצֻמָּךְ
בְּיַחַד עִם חֲבֵרֶיךָ הַיָּקָרִים, הַבְּחוּרִים הַשׁוֹקֵדִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְאַתָּה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שֶׁתְּהַלֵּה לְאֵל, יֵשׁ אֲצִלְכֶם קְבוּץ
יָפָה כְּזֶה שֶׁל בְּחוּרִים הַשׁוֹקֵדִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, טוֹב לְהוֹדוֹת
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, מִי הָאֱמִין שֶׁבְּחִשְׁכוֹת
וְהַסְתָּרָה כְּזוֹ וְעוֹט זֵיף אֵן צִינְדֵעֵן דְּעֵם הַיִּילִיגֵעֵן רַבִּינִים לְעַכְטָא,
וַיֵּאִיר פֶּה, אֵף שְׂמֹחִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ מְסַבְּבִים אוֹתָנוּ, וְחוֹבְלִים זֶה
אֵת זֶה (עֵין לְקוּשִׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ע"א), אֵף וַיָּקָם דוֹר חֲדָשׁ שֶׁל
בְּחוּרִים וְאַבְרָכִים תְּמִימִים, שֶׁאֵין בְּרִצּוֹנָם רַק עֲבוֹדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵין מְעַרְבִין שׁוֹם פּוֹלִיטִיקָה וְשִׁטּוֹת וְכוּ' וְכוּ' —
אֲשָׁרֵינוּ וְאֲשָׁרֵי חֵלְקֵנוּ.

וְעַכְשָׁו בְּאֲמֻצַּע הַכְּתִיבָה נִכְנָס אֲצִלֵי בְּחוּר אֶחָד, וְלִקַּח חֲמִשִּׁים
סִפְרֵי "מְשִׁיבַת גַּפְשׁ" וְחֲמִשִּׁים סִפְרֵי "הַשְּׂתַפְכוֹת הַנֶּפֶשׁ", וּמוֹלִיף אֵת
זֶה לְיִשְׁיבָה ... שֶׁשֵּׁם מִתְחִיל לְבַעַר אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, מִי
הָאֱמִין שֶׁיִּכּוֹל לְהִיּוֹת דְּבָר כְּזֶה.

לְפָנַי כַּמָּה שָׁנִים בְּשָׁנַת תשכ"ה, כְּשִׁזְכִּיתִי לְהַדְפִּים כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל וְלְהַפִּיצָם בְּעוֹלָם בְּזוֹל מְאֹד, הִיָּתֵה עָלַי מִחֲלָקַת וְקִטְרוּגִים רַבִּים,
הִיָּתַכְן לְעֲשׂוֹת דְּבָר כְּזֶה וְלִמְכּוֹר סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּזוֹל כָּל־כַּף וְכוּ'
וְכוּ'. וְעַכְשָׁו, בְּרוּף הֵשֵׁם, רוֹאִים, תְּהַלֵּה לְאֵל, אֵת הַפְּרוֹת שֶׁנִּזְרְעוּ
אֵז וְכוּ'. אֲשָׁרֵינוּ, שִׁישׁ לָנוּ שְׂיִכוֹת לְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, וְלַחֲבָרִים אֲנִשִּׁי
שְׁלוֹמָנוּ יָקָרִים כָּאֵלוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ.

(א) יְדִלֵק אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ הַקְּדוּשׁ.

וְצָרִיף לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ תָּמִיד לְהִסְתַּכֵּל בְּטוֹב עֵינַי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וּמִכָּל שָׂפָן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְצָרִיף שְׂיִחָקֵק הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא עֲנִיָּן אַחֵר לְגַמְרִי, וְאֵין שְׁנַי בְּגַי־אָדָם יְכוּלִים לְהִיּוֹת שְׁוִים כָּלֵל, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חַו"ל (תְּעִנִית כ"א): לֹא מְצִית לְמַעֲבָד כְּעוֹבְדָא דְאָבָא אוּמְנָא וְכוּ', וּכְפָרוֹשׁוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וַח"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ד), אֲשֶׁר אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה מֵה שְׂאֵין בְּחִבְרוֹ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן לָמָּה לְבַלְבֵּל דַּעְתּוֹ בְּחִנָּם וְכוּ' וְכוּ', הָעֵקֶר לְבָרַח תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא מְמַלֵּא כָל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ, וּלְפָרֵשׁ שְׂיִחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְלְהִיּוֹת רַגִּיל בְּרִקְוֹדִים, שֶׁהוּא דְבַר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, וּמִמֶּתִיק כָּל הַדֵּינִים (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'), וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב מִחָךְ וְדַעְתְּךָ וְחַוִּישְׁיךָ (עֵינַי שֶׁם, חֶלֶק ב', סִימָן י'). אֲשֶׁרִינוּ אֲנִי פֶּאֲרֵטִיב אֲשֶׁרִינוּ. הָעֵקֶר הוּא תְּמִימוּת וּפְשִׁיטוּת, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה הַרוּצָה לְבַלְבְּלוֹ וְכוּ'.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית, תִּשְׁקַד בְּסִפְר עָלִים לְתַרוּפָּה, שֶׁהוּא מִכְתָּבֵי מוֹהַר"ן תַּח"ל, וְשֶׁם תִּמְצָא מְרַגְעֵ לְנַפְשְׁךָ, וּכְבָר לֹא תִצְטָרֵךְ לְמִכְתָּבֵי.

הַהֲכָרַח לְקִצּוֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תתיב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב-שבת-קדוש לסדר חקת ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור החכמה הקדומה, אור האורות, היוצאת משלש
ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ואיני יודע במה לתרץ את קשיך,
כי הזמן הולך והומה, והגוף אפטר כי היום בא יומו, ומה נשיב
לשולחני דבר. וכבר אמר הכתוב (איוב טו, ג): "הקץ לדברי רוח או
מה ימריצך כי תענה" (ועין שם במצדות: וכי ימצא סוף לדברי רוח, הלא
דברים פאלה תוכל להרבות עד בלי די, ואת פלם ישא הרוח).

חמדת לבבי! העקר הוא נקדת האמת, להמשיך עצמו תמיד
אל האמת שהוא השם יתברך, ויבטל את עצמו תמיד לגמרי אליו
יתברך, ולא ירצה שום רצון אחר שהוא נגד רצונו, ולא יכניס את
עצמו בשום מחלקת ופוחים של הכל, רק ירדף תמיד אל תוך
התורה, ויטחן בפתגמי אורייתא וכד אשתדל באורייתא בהוא
רחישו דרחיש בה זכי לההיא נפש חיה ולמהדר כמלאכין קדישין,
דכתוב (תהלים קג, כ): "ברכו ה' מלאכיו", אלין אינון דמתעסקין
באורייתא דאיקרין מלאכיו בארעא^א (עין בהקדמת הזמר הקדוש דף יב:).
ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן יט): אפלו אותם האנשים הרחוקים
מן הקדושה מאד, ונלכדו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות, חס
ושלום, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן הפח של התורה גדול כל-כף,
עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהן, חס ושלום, אם
יעשו חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום כף וכף יהיה איהו שיהיה,
יזכו לצאת וכו'.

(א) ויטחן בדברי תורה, וכשאדם עוסק בתורה ברחישה והיא שרוחש בה, הוא זוכה לנפש חיה
ההיא ולהיות כמו המלאכים הקדושים, כמו שכתוב: "ברכו ה'" ... אלו הם שמתעסקים בתורה
שנקראים מלאכיו בארץ.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁהַחֵק הַקְּבוּעַ שֶׁל כָּךְ וְכָךְ שָׂאוֹמֵר
כָּאֵן רַבְּנוּ ו"ל, סוֹבֵב עַל ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת בְּכָל יוֹם, שָׂאֵם
יְהִיָּה חֲזָק בְּזֶה, יִזְכֶּה לְצֵאת מִמְצוּדָתוֹ הַרְעָה שְׁנֵלְכֵד בָּהּ וְכוּ'. וְעַיִן
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן א'), הַתּוֹרָה הִיא ו' שֶׁהִיא צוּרַת מִקָּל,
וּמִשְׁבֵּר וּמִכְנִיעַ אֶת הַרוּחַ שְׁטוֹת שְׁנֵלְכֵסָה בּוֹ מִמְעֶשֶׂי הַרְעִים וְכוּ'.
וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁזֶּה סוֹבֵב עַל לְמוּד ו' [שְׁשָׁה] סְדְרֵי מְשֻׁנָּה.
וְעַיִן בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת (מַעֲשֵׂה א'): דְּעַר מְלֶךְ הָאֵט גִּיהָאט זַעֲקָס זַיִן אוּן
אֵיִן טֵאֲכֻטְעֵרֵי, שֶׁזֶּה שְׁשָׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה — כָּלֵל תּוֹרָה שְׁבַע-לֶפֶה,
וּתְפִלָּה שֶׁהִיא בְּרֵתָא דְּמִלְכָּא, בְּסוּד הָאֲמוּנָה כִּידוּעַ, וּכְשֶׁתִּהְיֶה רְגִיל
בְּזֶה, אִז לֹא יְהִיָּה לָּךְ זְמַן בַּעֲבוּר וּכְפוּחִים שֶׁל הַכֵּל.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! כְּלָךְ מְדַבֵּר זֶה, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַע-עוֹלָם, רַק בְּרַח לָךְ בְּכָל יוֹם לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִיִן שָׁם בְּגִי-אָדָם,
וּתְפָרֵשׁ שִׁיחַתְּךָ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְהַתְּמִד בְּלְמוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּשִׁלְחָן עֲרוּךְ, שְׁעַל זֶה הַזְּהִיר רַבְּנוּ ו"ל
יּוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט).

וְעַל כֵּלָם קָשׁוּר עֲצָמָךְ אֶל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְתַכְנִיִּס כָּל מַחְדָּךְ
וְכָל חוּשֶׁיךָ בָּהֶם, כִּי אֵינְךָ לָךְ טוֹב מֵהֶם, וְאִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם
עַל-כָּל-פְּנִיִם תּוֹרָה אַחַת מִ"לִּקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְלוֹמֵר עֲלֶיךָ הַתְּפִלָּה
מִ"לִּקוּטֵי-תְפִלוֹת", אֵינְךָ לְמַעַלָּה מְזֶה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ (עַיִן
לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), כִּי נַעֲשִׂים מְזֶה שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים, אֲשֶׁר
לֹא נַעֲשׂוּ מִימּוֹת עוֹלָם, וְהִבֵּן אִם בַּעַל נֶפֶשׁ אַתָּה.

(ב) לְמֶלֶךְ הָיִי שְׁשָׁה כְּנִיִּים וּבַת אַחַת.

(ג) בַּת הַמֶּלֶךְ.

אֲשֶׁר תתיג בְּנִחַל שכת

אֲשֶׁרֵינוּ שְׂזָכֵינוּ לְהַתְּנִיעַ מִרְבֵּי אֶמֶת כְּזֶה וּמַחְבְּרִים אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים. וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, הַחֲזֹק עֲצָמְךָ יחד עם אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

הדורש שְׁלוֹמְךָ...

תתיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֹהֲבָי, יְדִידֵי הַיְקָר, עָמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכִבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֵּר לְצַדִּיק, אֹרֵחַ הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ', נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְנִבְיַע מְקוֹרָא דְחֻכְמָתָא עֲלָאָה וְכוּ' ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר בְּשִׁבּוּעַ שְׁעֵבֵר בְּשִׂמְחָה קִבְּלָתִי, וְעַקֵּר שִׂמְחָתִי בְּמָה שְׂאֵנִי רוֹאֶה וּמְכִיֵן, שְׂאֵתָה חוֹטֵף בְּכָל יוֹם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת — שְׁעוּרִים קְבוּעִים עַל-פִּי דְעַתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן אֵתָה מְפָרֵשׁ שִׂיחָתְךָ בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלֻקָּה, שְׂאֵתָה אוֹחוֹז כְּבָר בְּשַׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּשִׁלְחָן עָרוּף בְּהִלְכוֹת שְׁבֵת, בֵּן תְּתַאֲמֵץ לְהִתְמַיֵד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים אֲרִיחַ חַיִּים, וְאַחֲרֵי-כֵן תִּתְחִיל יוֹרֵה דְעָה וְאֶכֶן הָעֶזֶר וְחֻשָׁן מִשְׁפָּט, וְאִז תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם, כְּאֲשֶׁר הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְסֵפֶר ר' לוי יִצְחָק (גֵּרוּ יֵאִיר) [ז"ל] בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהִזְהִיר הַרְבֵּה אֶת תְּלַמִּידָיו, לְחַזֵּר הַרְבֵּה מִחִבֵּר, רַמ"א, מִכָּל הָאֲרָבֵעַ חֲלָקֵי שִׁלְחָן עָרוּף, כִּי נֶאֱמָרוּ וְנִתְחַבְּרוּ בְּרוּחַ-הַקִּדְּשׁ עֲלֵיוֹן וְנוֹרָא מְאֹד. וּפַעַם אַחַת דִּבֵּר עִם בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים מֵאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵעַנֵּן סֵדֶר הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁלְחָן עָרוּף לְלַמֵּד כְּסִדְרָן וְלְסִיִּים כָּל אֲרָבֵעַ חֲלָקֵי שִׁלְחָן עָרוּף, וְאַחֲרֵי-כֵן לְהִתְחִיל עוֹד פַּעַם, וְכֵן כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְשָׂאֵל: אֵיפֹה מְקַיְמִים זֹאת? רַב הָעוֹלָם לּוֹמְדִים רַק

של אשר תתיג בנחל

ארח חיים ולא יותר, האם חשן משפט ואכן העזר וכן היורה דעה נתנו רק למורה הנראה? הלא זה שיף לכלל ישראל.

אחי הקר! חזק ואמץ מאד בלמוד שלחן ערוך בסדרן מדי יום ביומו. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כט), ששהוא תקון גדול על כל העוונות, כי על-ידי למוד הפוסקים נתברר הטוב מהרע וכו', עין שם. וגלה רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מא), כשאחד מכניס כל מחו בפוסקים, יכול לעשות אותות ומופתים בעולם, כי לפעמים השם יתברך עושה מופתים על-ידי בעלי הפוסקים, בבחינת (דברי-הימים-א טז, יב): "מפתיו ומשפטי פיהו", שעל-ידי משפטי פיהו שפוסק שיהיה כך — נעשה מופת, כי מחמת שנתקבל לבעל פוסק, וכשפוסק באסור והתר וכיוצא — מקבלין דעתו, כמו-כן כשפוסק באיזה ענין — מקבלין דעתו, ונעשין מופתים על ידו, וזהו כל המופתים שמספרים מהגאונים שהיו בדורות שלפנינו, כי כמו שנתקבל פסקם בעלמא הדין, כמו-כן כשהתפללו על איזה אדם, תכף-ומיד זכה לישועה, כי קבלו פסקם במתיבתא דרקיע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), כי כשהשם יתברך גוזר דין בעולם, והדין הוא התורה, כי צריך להיות דין תורה (רצה לומר, כי כשבא דין על האדם, הוא מספח שעבר על איזה דבר מהתורה, חס ושלום), אף הצדיקים הם למודי ה', דבקים בתורה, והוא יתברך מתיעץ עמם, והם יכולים להפך הדין, שלא יינקו ממנו החיצונים וכו', וממתיקים את הדינים וכו', עין שם.

וזה היה כחן הגדול והנורא של החת"ם סופר ותלמידיו, וכן זקנך בעל ה"מנוחת אשר" וכו', כי היו גאונים עצומים, וכל מחן היה דבוק בו יתברך ובתורה, ונתקבלו לבעלי פוסקים, ועל-פן כמו שפסקו למטה, הסכימו עמם במתיבתא דרקיע, ופעלו אותות ומופתים בעולם וכו' כידוע. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן סב) על הפסוק (תהלים קיט, ז): "אודך בישר לכב בלמדי משפטי צדקך", על-ידי למוד הפוסקים זוכים לישרות לכב וכו', עין שם.

אֲשֶׁר תתיד בנחל שלא

והנה, אהובי, ידידי היקר, חמדת לבבי, לא אוכל למלא עכשו רצונך להרחיב את הדבור, ומכל שכן לכתב מכתב כללי לכל החברים, כי טרדותי רבו מאד מאד עכשו ברוחניות ובגשמיות, ואם ירצה השם, עוד חזון למועד, לדבר הרבה מנפלאות ערכות נעימות תורת רבנו ז"ל, המחיה והמשיכה נפש כל חי. אשירי מי שיאחז בה בתמימות ובפשטות גמורה, ובפרטיות לקימה באמת, אז טוב לו לנצח נצחים.

העקר לבקש תמיד מאתו יתברך לבל יתרחק מזה הצדיק, אשר הוא תקין כל הדורות וכו' וכו', וגם לבקש הרבה ששום דבר שבעולם לא יוכל לבלבל אותו ולהטריד אותו, רק תמיד יזכה למצא אותו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, כי דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, ועל-כן (תהלים קלט, ז): "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנח", כי גם מהמקומות המטנפים יכולים לצאת, ולדבק עצמו אליו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד, ומצפה לשמע הטוב ממך בקרוב ואז ארחיב, בעזרת השם יתברך, את הדבור...

תתיד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר בלק ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הפחור היקר לי מאד, נדר ראשי, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, אור

האורות, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים אמן סלה.

מכתבך הקצר אף רב במרירות ובשברון לב לנכון קבלתי,
ובאמת איני יודע במה להתחיל, אם לחזקך או אם לנחמך, או אם
לעוררך וכו', כי צעקתך עולה עד לשמים. אף כשהסתכלתי היטב
במכתבך, מצאתי תשובתך בצדו, שאתה כותב שאתה רואה שאין
לך מנוס אחר רק לברח אליו ותברך, ואתה מקים זאת בתמימות
ובפשיטות גמורה מדי יום ביומו.

מה אמר לך, אחי, ידידי היקר, אם הייתי מספר לך מה שעבר
עלי מעודי עד היום הזה וכו', אשר "לולי תורתך שעשועי אז
אבדתי בעניי" (תהלים קיט, צב), לילא עצת והתגלות רבנו ז"ל, שהיא
התבודדות - "תפלת המשיח", אז הייתי נאבד, חס ושלום, לגמרי,
אך, תהלה לאל, זכינו להתודע מהאי רישא דלא אתידע, והוא פתח
את מחנו ודעתנו ועורר אותנו מהשנה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
ס'), על-ידי-זה בכל מה שעובר עלינו אנו בורחים אליו ותברך,
ואם היית יודע מה שנעשה למעלה אצלו ותברך מכל שיחה ותפלה
שבני-אדם מדברים ומשיחים ומתפללים עמו ותברך, היית עוסק
בזה כל היום, אף זהו עקר הבחירה וכו'.

והנה ברצוני וחספי מאד מאד לבוא בכתובים ארבים אליך,
מגדל אהבתי ותשוקת לבי להיות מקשר ודבוק עמך, אף בעוונותי
הרבים, טרדות הרבים עלי, וקשה להאריך. לזאת תראה להכניס כל
עיונה ב"לקוטי-הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך, וכן תראה לעין
בכל יום בשנים או בשלשה מכתבים מ"עלים לתרופה" כסדרן,
ותחיה את נפשך וכו', ומכל שכן שתראה לדבר עם אנשי שלומנו
היקרים, ובפרטיות עם חבריך הפחורים בני גילך, וכן תראה לכתב
להם תמיד דברי התחזקות, ועל-ידי-זה גם אתה תתחזק, כי "דבר
רבנו ז"ל מוז זיך אויס פירען דורך יעדעם איינעם פון אנשי

אֲשֶׁר תַּחֲדֵי בִּנְחָל שֶׁלג

שְׁלוֹמְנוּא^א, וְאִינוּ מְצַמְצָם אֶצֶל פְּרָטֵי וְכוּ' אוּ בְּמָקוֹם פְּרָטֵי וְכוּ'. אֲדָה עֵקֶר לֹא לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְלֹא יֵאָכֵה עֲבוּדוֹת וְתַקּוּנִים, דְּבוּרִים וְהִנְהִיגוֹת אֲשֶׁר אֵינָם מוּבָאִים בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְכוּ', וּבִפְרָט "וְוִילְדִקֵּיט און צו לאַזן־קֵיט^ב", זֶה אִינוּ נִלְמַד בְּחִדְרֵי שְׁלֵנוּ כָּלֵל, וְהֵם אֲשֶׁר דָּרְכוּ עַל הַפִּיל^ג שֶׁל הַצְּדִיקִים מְשַׁגְּעִים (עֵינִי סְפּוּרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ג'^ד), וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַאֲרִיךְ בְּדְבָרִים כְּאֵלוֹ, כִּי הָעֵקֶר הוּא תוֹרָה וְתַפְלָה בְּהַצְנַע וּבְנִיחוּתָא.

וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁשְּׂאֵלֶת שְׂאֵתָה רוֹאָה אַחֲרֵים אֶף שְׂאִין לוֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ וְכוּ' וְאֵינָם מְקַרְבִּים וְכוּ', הֵם מִתְנַהֲגִים יָפֵה וְלוֹמְדִים וּמִתְפַּלְלִים בְּכַוְנָה וְכוּ', אִין זֶה שׁוֹם קִשְׂיָה כָּלֵל, כִּי עֲדִין הִרְחַמְנוֹת נִשְׂאָרָה עֲלֵיהֶם, אִם הֵם נִפְשׁוֹת כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר גַּם בְּלֹא עֲצוֹת וְדְבָרֵי רַבְּנֵנוּ וְכוּ' מִתְחַזְּקִים וְעוֹבְדִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ', עַל אַחַת בְּמָה וְכַמֵּה, אִם הָיוּ זֹכִים גַּם לְהַתוֹדֵעַ מִרַבְּנֵנוּ וְכוּ', הָיוּ בְּמִדְרָגָה גְבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה עַל פְּנֵי הַפְּתָב, וּבִפְרָט שְׁטַרְדוּתֵי רַבּוֹ, וְאִנִּי כּוֹתֵב אֶת כָּל זֶה בְּחַפְזוֹן גָּדוֹל. אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁשֵׁם גּוֹרְלָנוּ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְכוּ', טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּזֶה. וְרֵאווֵי לָנוּ לְקַבֵּעַ לְעֲצָמֵנוּ זְמַן שְׂמִיחָה וְרַקוּדִים עַל זֶה בְּכָל יוֹם, שְׂיֵשׁ לָנוּ חֵלֶק בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְכוּ', וְטוֹב מְאֹד אֶתָּה עוֹשֶׂה בְּמָה שְׂאֵתָה רוֹקֵד בְּכָל יוֹם בְּמָקוֹם הַצְנַע, כִּי עַל־יְדֵי רַקוּדִים נִמְתָּקִים הַדֵּינִים (עֵינִי לְקוּיֵי־מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י').

וּמְקַדָּם הָיִיתִי בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, וְהִרְחַמְתִּי רֵיחַ גִּין־עֲדָן, לְרֵאוֹת וְלִשְׁמַע תּוֹרַת רַבְּנֵנוּ וְכוּ'. אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

(א) דְּבַר רַבְּנֵנוּ וְכוּ' מְכַרַח לְהִיּוֹת יוֹצֵא מִן הַכַּח אֶל הַפַּעַל עַל־יְדֵי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.
(ב) פְּרָאוֹת וְהַשְׁתוּלָלוֹת.

(ג) אֲבָקָה.

(ד) אֲבָקָה שְׂהִימָה מִנַּחַת עַל הַדְּרֹךְ, שְׂמִי שְׂהִימָה דוֹרֵךְ עֲלֶיהָ הִנֵּה נַעֲשֵׂה צְדִיקָה, וְהִימָה עוֹד אֲבָקָה שֶׁל מְשַׁעֲיִים, וְהַחֲגוּר (גְבוּר הַמַּעֲשֵׂה ג') עַרְבָּכוֹ, וְהַגּוֹלְנִים שֶׁדְּרָכוּ עֲלֵיהֶן, נִהְיוּ "צְדִיקִים מְשַׁעֲיִים".

תתטו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר בלק ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה ירדפו ויגיעו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע ממקור החכמה הקדומה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר מיום שני לסדר קרח לנכון קבלתי, אף טרדותי רבו, ועל-כן לא השבתיך תכף-ומיד כרצונך.

והנה, אהובי, ידידי היקר, הלא ספרי רבנו ו"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם — עצות והתחזקות והנהגות ישרות. ובמה שאתה רוצה באור בתורה "ואכלתם אכול ושכוע" בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מ"ז, מהו ענין תאות אכילה? העקר שלא יהיה כל המוח בתוף המאכלים, ולהתקוטט עם בני ביתו בעבור איזה מאכל וכו'. ואמר רבנו ו"ל (אבני ברזל): פארבענדינען אין עסן איז תאות אכילה (הינו שמדקדק איזה מאכל אוהב לאכל וכו'). ומספרים מר' נחמן טולטשינער ו"ל, שמעולם האט ער נישט צוגעזאלאצן דאס עסן^א.

העקר, חמדת לבבי, לא לבלבל עצמו מדברים כאלו — תעניות, שהזהיר רבנו ו"ל אותנו מאד לבל נקח לעצמנו, וההכרח בשביל קיום הגוף לאכל [ויעין במדרש אגדה, פרשת תרומה]: צריך אדם שיאכל כדי קיום הגוף, שאין הגוף מתקיים בלא אכילה וכו', עין שם), ועל-כן העקר כשצריך לאכל, שיעשה סעדה קבועה בפת, ועל-ידי-זה יקיים כמה וכמה מצוות: נטילת ידים וברכת המזון, וגם

(א) לא מלח את האכל.

אֲשֶׁר תתטו בַּנְחַל שלה

לְלַמַּד אֵיזָה לַמּוֹד בְּתוֹךְ הַסְעָדָה, וּמִכָּל שָׁכֵן כְּשֶׁזֹּכָה לְהִזְמִין אֵיזָה אֹרַח אוֹ עֲנִי לְסְעָדָתוֹ — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְזֶה יוֹתֵר טוֹב מִמָּה שְׁכַתְבַּת שְׁאֵתָה חוּטֵף אֵילוֹ מִיָּנִי מְזוֹנוֹת, כִּי בְּאֶפֶן כְּזֶה אֵתָה צְרִיף לְחֻטֵּף בְּכָל שְׁעָה וְשְׁעָה עוֹד מְזוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן טוֹב יוֹתֵר לַעֲשׂוֹת סְעָדָה קְבוּעָה בְּפֶת וְתִהְיֶה שְׂכַע רַב הַיּוֹם, כִּי פֶת מְשֻׁבֵּיעָה. וְעֵינִן בְּפָנִים הַתּוֹרָה, מֵה שְׁפִרְשׁ רַבְּנּוֹ ו'ל': "אֶרְץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכְּנַת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם" (דְּבָרִים ח, ט), הִינּוּ לֹא מְחַמַּת עֲנִיּוֹת תֹּאכַל הַלֶּחֶם, רַק לֹא יִחְסַר בָּהּ, כִּי תִרְגִּישׁ בָּהּ כָּל הַטְּעָמִים, כְּמוֹ הַתֵּם הַקְּדוּשׁ (עֵינִן בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט'), שֶׁהִרְגִישׁ כָּל הַטְּעָמִים בְּפֶת. וּבִיּוֹתֵר צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּפֶת שְׁחָרִית, אֲשֶׁר חֲז"ל הַקְּדוּשִׁים הִזְהִירוּ עַל זֶה מְאֹד (עֵינִן גִּטִּין סט: וּבָבָא מִצִּיעָא קז:), וְרַבְּנּוֹ ו'ל אָמַר (סִפּוּר הַמִּדּוֹת, אוֹת דַּעַת, סִימָן י'): "עַל-יָדֵי פֶת שְׁחָרִית נִתְחַכֵּם, וְעוֹד (שֵׁם אוֹת כַּעַס, סִימָן יז): סִגְלָה לְכַעַס — שְׂיֹאכַל פֶת שְׁחָרִית, עוֹד (שֵׁם, אוֹת לַמּוֹד, סִימָן מח): עַל-יָדֵי פֶת שְׁחָרִית תִּלְמוּדוֹ מִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ, וְזוֹכָה לְלַמַּד וּלְלַמֵּד. הֵעָקֵר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִעֲנִינִים כְּאֵלוֹ. וְעֵינִן בְּפָנִים הַתּוֹרָה, שְׁרַבְּנּוֹ ו'ל מְדַבֵּר "מֵאֲמַת", כִּי הֵעָקֵר הוּא "הָאֲמַת", "לֵאכֹל שִׂיְהִיָּה לוֹ כֶּחַ לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", אוֹ מִי שֶׁכָּבַר זָכָה לְשִׁלְמוֹת בְּרוּר וְנִכְפּוֹף הָאֲמוּנָה (עֵינִן לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), לְכַוֵּן שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכֹל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן גַּם הַמֵּאכֵל הוּא אֱלֻקוֹת וְכוּ', וְאֵז נַעֲשֶׂה עַל-יָדֵי סְעָדָתוֹ תְּקוּבָתָא מְלֻכָא בְּמְלֻכָא אֶפֶינִן בְּאֶפֶינִן, בְּסוֹד (רוֹת ב'): "לַעֲת הָאֵכֶל גָּשִׁי הַלוֹם", שְׁנַעֲשֶׂה יַחּוּד בֵּין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ וְכוּ', וְקָשָׁה לְהֶאֱרִיף בְּעֲנִינִים כְּאֵלוֹ. הֵעָקֵר הוּא "אֲמַת", וְלֹא לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וּמִכָּל שָׁכֵן אֶת אַחֲרִים וְכוּ', וְהִבֵּן.

פַּעַם אַחַת הָיָה מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל בְּטַעֲפֻלִּיק, בְּאֲמֻצַּע סְעָדָתוֹ בָּא אֵלָיו אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנּוֹ לְשֹׂאֵל מִמֶּנּוּ אֵיזוֹ עֲצָה, וְלֹא עָנָה לוֹ תְּכֵף תְּשׁוּבָה, וְשֹׂאֵל אוֹתוֹ עוֹד הַפַּעַם, וְהַפְּצִיר שְׂיִגִּיד לוֹ תְּכֵף אֵיף לַעֲשׂוֹת. עָנָה לוֹ מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל: "אֵתָה רוּצָה שְׂאֲגִיד לְךָ תְּכֵף הָעֲצָה אֵיף לַעֲשׂוֹת, וְאֲנִי אֵינִי יְכוֹל לְשִׂית עֲצוֹת בְּנִפְשִׁי, אִם לֵאכֹל כֵּף זוֹ אוֹ

שְׁלֵא לְאֶכְלָה, וְעַל-כֵּן בְּמָה שִׁשְׂאֵלְתָּ עֲצָה אוֹדוֹת... גַּם עַל זֶה קָשָׁה לְתַן עֲצָה וְכוּ'. הָעֵקֶר לְבִרְחַ מִמַּחְלָקָת, וְלֹא יַעֲשֶׂה דְבָרִים כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר יַעֲזְרוּ עָלָיו מִחְלָקָת, רַק הַכֹּל בְּהֲצַנֵּעַ לְכַת וְכוּ', וּמִכָּל שְׂכָן שְׁלֵא יִדְבַר עַל שׁוּם בְּרִיָּה הֵן בְּעַל-פֶּה וּמִכָּל שְׂכָן בְּכַתָּב, שֶׁהוּא עֲנִין שִׁנְשָׂאָר לְדוֹרוֹת וְכוּ'. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְבִרְחַ מִמַּחְלָקָת וּמַעֲנִין שִׁיגְרָם אֵיזָה פְּרוּד, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁעֲנִשׁוּ קָשָׁה וְגָדוֹל מְאֹד, וּבִפְרָט כְּשֶׁהִדְבַר נוֹגֵעַ בֵּין אֲנָשֵׁי הַצְּדִיק, וְנִגְרָם עַל יְדוֹ אֵיזָה פְּרוּד, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, לֹא יֵאָבֶה ה' סֶלַח לוֹ, כִּי הוּא גּוֹרֵם עֲפוּב הַגְּאֻלָּה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה רַק בְּזִכּוֹת הַבְּנֵי כְּנִישְׁתָּא חֲדָא, שֶׁהֵם כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים עוֹבְדֵי ה' הָאֲמִתִּיִּים הַמִּתְחַבְּרִים וּמְתִיחַדִּים יַחַד, וּמְדַבְּרִים דְּבָרֵי הָאוֹרִייתָא דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה, תּוֹרַת רַבְּנּוּ ו"ל, כִּי עַל-יְדֵי אֶהְבָּה וְאַחֲנָה שֶׁתִּהְיֶה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אוֹיֵר הַנַּח וְהַנְּדָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל בְּכָל הָעוֹלָם וְכוּ' (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז), וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה. וְעַל-כֵּן כִּלְפֵי מְלַהֲכָנִים דְּעִתָּךְ בְּאֵיזָה סְכֻסָּף, וּמִכָּל שְׂכָן לוֹמֵר — זֶה נָאָה וְזֶה לֹא נָאָה, כִּי זֶה בָּא מִהַיִּצָר (עֵין שָׁם, חֵלֶק ב', סִימָן פג). וְתִרְאֶה לְחִזּוֹר תְּמִיד עַל מְאָמְרָם ו"ל (יוֹמָא ל.ח.): בְּשִׁמְךָ יִקְרְאוּךָ וּבְמִקְוִמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שֶׁמוּכָן לְחַבְּרוֹ, וְאֵין מְלַכּוֹת נוֹגַעַת בְּמְלַכּוֹת חַבְּרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא וְכוּ', עֵין שָׁם. וְעַל-כֵּן מָה אִתָּה מְפַחַד מְפַחַדִּים שֶׁל הַבָּל. [וְעֵין סֵפֶר הַמְּדוּת (אוֹת פַּחַד, סִימָן לב): עַל-יְדֵי לַמּוֹד תּוֹרָה עַל הַשְּׁלִחָן בְּשַׁעַת סְעֻדָה — נִצּוֹל מִפַּחַד]. וְצָרִיךְ לִידַע כִּי בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בְּחַבְּרוֹ, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה אֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כְּמָהוּ (נְאֻף-מֵאֲכָן יַעֲנֵעִם), כִּי לֹא מְצִית לְמַעַבְדַּ כְּעוֹבְדָא דְּאָבָא אוֹמְנָא (תַּעֲנִית כֹּא:), וְעַל-כֵּן לְמָה לְהַתְּבַלְבֵּל מְאַחַר, וּמִכָּל שְׂכָן כְּשֶׁהֲעֲנִין מְבִיא, חֵס וְשְׁלוֹם, מִחְלָקָת וּפְרוּד לְכַבּוֹת. ר' לוי יִצְחָק (גְּרוֹ זְאִיר) [ו"ל] אָמַר: "דְּעַם רַעֲבִינִים זֶאֶף אֵיז נִישְׁט נְאֻף-צוּרֵי-מֵאֲכָן יַעֲנֵעִם נֶאֱרַ אֲלֵיין מִיט די אֵיִיגְעֵנֶע כַּחוֹתֵי". וּפְעַם אַחַת אָמַר ר' נַחֲמָן טוֹלְטִישֵׁינְעֵר ו"ל שִׁיר הַשִּׁירִים בְּדַבְּקוֹת גְּדוּלָה,

(ב) בְּנֵי בֵּית-הַכְּנֶסֶת אֶחָד.

(ג) לְחַקוֹת אֶת הַהוּא.

(ד) הָעֲנִין שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל זֶה לֹא לַעֲשׂוֹת אַחֲרֵי הַשְּׁנִי, רַק לְכַד עִם הַכַּחוֹת הַפְּרָטִיִּים.

אֲשֶׁר תַּחֲטֹא בַּנֶּחֱמָן שְׁלֹז

וְרָצָה ר' אֵיזִיקָל מֵאוּמָן לַעֲשׂוֹת כְּמֹהוּ, וְאָמַר אַחֲרָיו מְלָה בְּמִלָּה, וְכִשְׁהַרְגִישׁ בְּזֶה ר' נְחֻמָּן, אָמַר לוֹ: מִדּוּעַ אַתָּה אוֹמֵר אַחֲרַי "וְאֵג וְוִי עֵס שְׁיִינֵט דִּירָה". וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לְכַתֵּב בְּכַתֵּב מְרוּרוֹת עַל ... מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ הוֹלֵךְ וּמִתְנַהֵג לְפִי דַעְתָּךְ, אוֹלֵי הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק עִמוֹ, וְאִף שְׁפִנְתָּךְ לְשָׁמַיִם, אִף אֵינִי יַעֲצֹט אֲזוּי אוֹן דִּיר שְׁיִינֵט יַעֲצֹט אַנְדְּעָרְשִׁי. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְכַרְח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ תְּמִיד, וְלֹא לְרָצוֹת רָצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רָצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁזֶה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת עֲלִית הַמְּלָכוֹת (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעז). וְזִכֹּר מֵאַמְרֵם ו'ל (אֲבוֹת ב, ד): "עֲשֵׂה רָצוֹנוֹ כְּרָצוֹנְךָ, כְּדִי שְׁיַעֲשֶׂה רָצוֹנְךָ כְּרָצוֹנוֹ, כְּטַל רָצוֹנְךָ מִפְּנֵי רָצוֹנוֹ, כְּדִי שְׁיִבְטַל רָצוֹן אַחֲרָיִם מִפְּנֵי רָצוֹנְךָ וְכוּ'.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אַחֵי, יְדִידֵי, רְאֵה לְכַרְח מִמְּחֻלָּקָת, אִף שְׁמִבְזִין אוֹתָךְ, שְׂתַק, אַחֵי, וְאַל תַּעֲנֶה לְמַחְרָפֶיךָ שׁוֹם דְּבַר, אֲזִי יֵאִיר עֲלֶיךָ וְזֹא דְכַתְרָא עֲלֵאָה' (עֵין שָׁם, סִימָן ו'). וּמִכָּל שְׁכָן שְׁלֹא תִצָּא לְרִיב בְּחֻרְבַּ קוּלְמוּסָךְ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּי דְבַר שְׁבִכְתָּב נִשְׁאַר לְתַקוּפָה אַרְבָּה, וְתִהְיֶה מְבֹאֵשׁ רִיחַ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. וְעֵין בְּתַנָּא דְּכִי אֵלֵיהּ רַבָּא (פְּרָק טו), הַמְּזוֹלְזָלִין בְּחִבְרֵיהֶם בְּדְבָרִים, וְהַמְּטִילִים מְחֻלָּקָת, עֲתִידִין לְהִיּוֹת כְּמוֹ קֶרַח וְעַדְתּוֹ וְכוּ', עֵין שָׁם.

הַהֲכַרְח לְקַצֵּר מֵרַב עֵיפּוֹתֵי עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִילָה, וְאַם תִּצִּית כָּל זֶה, תִּתְבַּרְךָ בְּכָל מִינֵי בְּרָכוֹת בְּזֶה וּבְבָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

(ה) תְּגִיד כְּמוֹ שְׂמַאִיר לָךְ.
(ו) לוֹ מַאִיר עֲכָשׁוּ בָךְ, וְלָךְ מַאִיר אַחֲרָת.
(ז) סוּד הַפְּתוּר הַעֲלִיוֹן.

תתטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלַק ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר
הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַחֶסֶד דְּנִפְיֵק מֵהַאִי נִחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא
דְּנִבְיַע בֵּיהּ מְקוּרָא דְחֶכְמָתָא עֲלָאָה, רִישָׁא דְלָא אֶתְיַדַע, וְלִית מֵאֵן
דְּקִימָא בֵּיהּ יָכוֹ' ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְאוֹדוֹת כֹּל שְׁאֵלוֹתֶיךָ שֶׁשְׁאַלְתָּ, כְּבֹד
עָלֵי עֲכָשׁוּ לְבֹא בְּכַתוּבִים בְּאֲרִיכוֹת עַל כֹּל פְּרִט מְרֵב טְרִדוֹתֵי הָרַבִּים,
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, שְׁאַנִּי מְבֹלָה אֶת יָמֵי בְּחַשְׁךָ וְלָרִיק, ה' יִרְחֵם.

אוֹדוֹת תְּפִלַּת שְׁחָרִית, רַבְּנוּ ו'ל הַזְּהִיר מְאֹד מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל בְּבִקְר
הַשָּׁבָע, וְאָמַר: כְּפִי גִדְל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה, מִי יוֹדַע מֵה שְׁיִכּוֹל לְהִיּוֹת
אַחֲר־כֶּף, עַל-כֵּן טוֹב מְאֹד לְהִתְחִיל אֶת הַתְּפִלָּה תְּכַן-וּמִיד כְּשֶׁמִּגִּיעַ
זְמַן הַתְּפִלָּה, "וְדַבֵּר זֶה נוֹהֵג עַל כֹּל הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחָרִית, מְנַחָה,
מְעֵרִיב". וְאַחַת מֵהַגְּדֻלוֹת שְׁמִסְפָּרִים עַל ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ו'ל,
שֶׁתְּמִיד חִפָּה כְּבֹד לְזְמַן הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיָּה כְּבֹד מוֹכֵן לְהִתְפַּלֵּל עוֹד קִדְּם
הַזְּמַן, רַק חִפָּה וְצָפָה שְׁיִגִיעַ זְמַן הַתְּפִלָּה. וְהָאֲרִיף בְּזֶה מוֹהֲרֵנ'ת
ו'ל (בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּקָדוֹן, הַלְכָה ד') וְכָתַב שָׁם, שֶׁהִבְעֵל-דְּבָר מְתַלְבֵּשׁ
בְּמִצְוֹת וּבְחֻמּוֹת שֶׁל הֶבֶל הַמְּצוּיּוֹת עֲכָשׁוּ, שֶׁכֵּלֵן הֵן תְּחַבּוּלוֹת
הַיֵּצֵר הָרַע וְהַקְּלָפָה שֶׁמַּעֲקֵמוֹת אֶת הַלֵּב, וּמְתַלְבְּשׁוֹת בְּמִצְוֹת, כְּגוֹן,
שֶׁמִּצְוָה לְעֵבֵר זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה, כְּדִי לְהִתְפַּלֵּל בְּגוֹף נָקִי,
וּמְבֹלִים רַב יְמִיָּהם עַל נְקִיּוֹת, וְעוֹבְרִים זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה
בְּכֹל יוֹם, וְלִבְסוּף אֵינָם מְתַפְּלְלִים בְּגוֹף נָקִי כָּלֵל, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׁאֵינָם
מְתַפְּלְלִים בְּמַחְשְׁבוֹת נְקִיּוֹת וְזִכּוֹת כָּלֵל, עַד שֶׁעַל-פִּי-רַב אֵינָם יוֹדְעִים
מֵהֶם מְדַבְּרִים. וּכְבָר צְרוּחוֹ עַל זֶה כְּמָה גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, בְּפְרִט רַבְּנוּ
ו'ל, שֶׁאָמַר שְׁזוּהֵי טְעוֹת וּשְׁטוֹת גְּדוּלָּה וּפְתוּי הַיֵּצֵר הָרַע לְבִלּוֹת
הַזְּמַן הַיָּקָר עַל חֻמּוֹת שֶׁל שְׁטוֹת כְּאֵלוֹ. וּפְעַם דְּבָרוֹ לְפָנֵי מוֹהֲרֵנ'ת

(א) שְׁיוּצָא מֵהַנַּחַל הַעֲמֵק וְהַנְּעֵלִים שְׁנוּבַע בּוֹ מְקוֹר הַחֶכְמָה הַעֲלִיּוֹנָה, הָרֵאשׁ שְׁלֵא נוֹדַע וְאֵין מִי
שֶׁעוֹמֵד בּוֹ.

אֲשֶׁר תַּתְּטוּ בְּנַחֵל שֶׁלֹט

ו"ל מענין הפרצה שנפרצה לגלח את הזקן והפאות. ועמד אז שם איש אחד ירא וחרד, ותמה מאד איך עוברים בכל יום על חמשה לאוין, והשיב מוהרנ"ת ו"ל: הלא איך עוברים במדינתנו זמן קריאת שמע. כל-כף חמור הנה בעיניו עון זה, ועל-כן צריך לברח מכל השטיות והדמיונות שנדבקו בה, רק תכף-ומיד כשמגיע זמן תפלת שחרית — להתחיל להתפלל, ולא להסתפל על שום בריה, מכל שכן שלא לעשות מהעקר — טפל ומהטפל — עקר, "תהלים יכולים לומר כל היום, אבל שחרית אי אפשר כל היום" כמובא בשלחן ערוך.

חמדת לבבי! העקר לידע תמיד שאין יודעים כלל, ועל-כן צריך לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולומר לפניו יתברך: "רבנו של עולם, איך וייל יעצט אן הויבן צו זיין איין ערליכער אידב". וכן תמיד, כי העקר הוא ההתחלה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב בסופו), ועל-כן צריך לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ובפרטיות באמונה הקדושה צריך להתחדש בכל פעם בפעם, וילחפש בעצמו איך אוחד באמונה (שם, חלק ב', סימן ה'). וצריך להכניס ולקבץ היטב היטב בדעתו, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-ידי-זה יפתח את פיו לדבר אליו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו, שזו נקדת המשיח שיש אצל כל אחד ואחד, ועל-ידי תפלה ובקשה ושיחה בינו לבין קונו, יזכה להגיע לבטול אמת (עין שם, חלק א', סימן נב), ויהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה יהיה בטל ומבטל, ותתגלה אצלו נקדת משה, שהיא הענוה המלבשת בכל אחד מנשמות ישראל, ובכל איבר מאיבריו וכו' (עין שם, חלק ב', סימן כו), ויהיה נעשה מרפכה לשכינה, ונכלל ברגל רביעית של המרפכה, בסוד (ראש השנה כה.): "דוד מלך ישראל חי וקיים", כי זוהי כל עבודת דוד משיח, שעסק בזה תמיד — לעשות שיחות ותפלות מכל מה שעבר עליו, שמכל זה עשה את ספר התהלים (עין שם, סימן ק'), ועל-ידי-זה נכללים בו

(ב) רבנו של עולם, אני מתחיל עכשו להיות איש בשר.

יתברך ויחיים לעד ולנצח (עין שם, חלק א', סימן כא). ונדבר זה אתה צריך לחקק בדעתך: "שלמות היא רק אצל השם יתברך, ומי שנכלל בו יתברך, הוא גם-כן שלם, ולהפוך — כל מה שנפטר ממנו יתברך, כמו-כן הולך לו שלא בסדר, והוא מלא חסרונות". אשרינו שיש לנו רבי כזה, ואנו נכנסים בבית מדרשו, ושומעים מאנשי דבורים אלו. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ולמען השם לטובתך הנצחית והגשמית, תראה לבוא אל בית-מדרש חסידי ברסלב, ששם משפן הצדיק, ועל-ידי-זה תמשיך עליך הארת זיו ערכות נעימות רבנו ז"ל.

ושמעתי מאנשי שלומנו, שהיות שרבנו ז"ל הזהיר לבוא אל ציונו ולומר שם התקון הכללי, ועל-ידי-זה יזכה לתקון נצחי, אף עכשיו בעוונותינו הרבים, נסתרה ונסתמה הדרך, על-כל-פנים צריך לבוא לבית מדרשו, ולומר שם התקון הכללי, שהוא גם-כן ענין נפלא ונורא מאד, ודברי פי חכם חזן. ואם כבוד וקשה לך הדבר לבוא בכל יום, על-כל-פנים תראה לומר התקון הכללי בכל יום במקום שאתה שם, ותמשיך אליך את רבנו ז"ל. אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלינו.

ותראה לברח מפת לצים, שאמרו חז"ל (סוטה מב.), שאינם מקבילים פני שכניה, כי לזכות להרגיש אמתת אור זיו רבנו ז"ל, זה אי אפשר עם ליצנות. וכעין שאמרו חז"ל במדרש (שיר השירים רבה א, כא): מה השמן הזה כוס מלא אינו מורזף, אף דברי תורה אין מורזפים בדברי ליצנות, אם נכנס דבר של תורה ללב, יוצא כנגדו דבר של ליצנות, נכנס ללב דבר של ליצנות, יוצא כנגדו דבר של תורה וכו'. ונדבר זה נוהג גם בדבר רבנו ז"ל, נכנס דבר של ליצנות, יוצא כנגדו אורו של רבנו ז"ל, ולהפך כשמכניס בלבו אורו של רבנו ז"ל, יוצא כנגדו הליצנות, והכן. ועל-כן בשעה שאתה בא לבית מדרשו, תתחבר עם תמימים אמתיים המדברים מתורתו ומעצותיו הקדושות, וברח לך כמו מאש מאותם יושבי

אֲשֶׁר תתיז בַּנְחַל שמא

קִרְנֹת וּמִדְבָּרִים וּמְשִׁיחִים לִיִּצְנֹת, וְעוֹשִׂים לִיִּצְנֹת מִכָּל אֶחָד, כִּי גַם אַתָּה תִּמְשָׁךְ עִמָּהֶם, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חַז"ל (עֲבוּדָה זָרָה יח.): "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֶצְת רְשָׁעִים ... וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב" (תהלים א, א) — וְכִי מֵאַחַר שֶׁלֹּא הֵלֵךְ, הֵיכֵן עָמַד, וּמֵאַחַר שֶׁלֹּא יֵשֵׁב, הֵיכֵן הָיָה לָךְ? אֲלֵא לֹא לֹא לְךָ, אִם יֵשֵׁב סוּפוֹ לְלוּץ, כִּי עַל-פִּי-רַב כְּשִׁיּוֹשְׁבִים בֵּין לְצִים יִהְיֶה מָה שִׁיְהִיָּה, לְבִסוּף נִלְכָּד עִמָּהֶם וְכוּ', וְאִם לָךְ, עָלִיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (משלי ט, יב): "אִם חֲכַמְתָּ — חֲכַמְתָּ לָךְ, וְלִצְתָּ — לְבִדָּךְ תִּשָּׂא". וְתִהְיֶה לְאֵל, רַב אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הֵם תְּמִימִים אֲמִתִּיִּים, וְעוֹסְקִים בְּעֲבוּדַת ה' כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוֹ וּמִדְרָגָתוֹ, כְּאֲשֶׁר מוֹרָה לוֹ רַבְּנוֹ ז"ל, וְיִכּוּלִים לְקַבֵּל טוֹב וְהִתְחַזְּקוּת וְהִתְעוֹרְרוּת מֵהֶם; אֲשֶׁרִי מִי שִׁיתְחַבֵּר עִמָּהֶם, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח.

הדורש שלומך...

תתיז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדְר בְּלֶק ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... יָרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

מְכַתְּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְתִאֲמִין לִי, שְׂאִין אֲנִי מְסִיחַ דַּעַת מִמְּךָ כָּלֵל, וּמָה שֶׁנִּתְעַכֵּב שְׁלֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהִשְׁיבָךְ, הוּא מְסַבֵּת רַב טְרוּדוֹתֵי בְּעֶסֶק הַרְבִּים כִּידוּעַ לָךְ, וְכֵן בְּיָמִים אֵלּוֹ הֵייתִי טְרוּד מְאֹד מְאֹד בְּהִגָּהַת הַסֵּפֶר, יַעֲזוּר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שִׁיֵּצֵא בְּהִדּוּר רַב, וְיַעֲשֶׂה אֶת הַפְּעֻלוֹת הַטּוֹבוֹת לְעוֹרֵר בְּגִי-אָדָם מִהַשְׁנָה, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֲמַתָּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְקַיֵּם עֲצַת רֹאשׁ הַצַּדִּיקִים שֶׁהִרְבֵּה לְדַבֵּר מִזֶּה, שֶׁהִיא תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, כִּי כָּל מָה שִׁיִּכְנִים

בְּדַעְתּוֹ אֲמַתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְאֲמוֹנָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעְדּוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם,
כְּמוֹ-כֵן יִפְתַּח פִּיּוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ. אֲשֶׁר־יִנּוּ
וְאֲשֶׁר־יִחַלְקֵנוּ, שְׂזַכֵּנוּ לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה. וְלֹא טוֹב הַדְרִיף שֶׁבְחֵרְתָּ
לְעֲצָמָךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָךְ תָּמִיד אֶל הַדְּאָגָה וְהַמְרִירוֹת.

צְרִיף שְׂתַדַּע, שְׂמַחְטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְאַחֲר־כֵּן מַחְטָא הַעֲגָל
נִתְעַרֵב כָּל הָעוֹלָם טוֹב וְרַע, וְעַקֵּר עֲבוֹדָתְנוּ הִיא תָּמִיד לְהוֹצִיא אֶת
הַטוֹב וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד רַק אֶל הַטוֹב, הֵן בְּעֲצָמוֹ תָּמִיד
לְחַפֵּשׂ אַחֵר הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת, וְלִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל
כָּל נְקֻדָּה וְנְקֻדָּה שֶׁיִּמְצָא בְּעֲצָמוֹ: צִיצִית, תְּפִלִּין, תּוֹרָה, תְּפִלָּה, צְדָקָה
וְכוּ' וְכוּ', וְהֵן אֲצֵל אַחֲרִים, תָּמִיד רַק לְנִטּוֹת אַחֵר הַטוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יָבוֹא הָעוֹלָם לְשִׁלְמוֹתוֹ, הֵן עוֹלְמוֹ הַפְּרָטִי וְהֵן בְּכָל־לִיּוֹת הָעוֹלָם.
וְכַמוֹכָא בְּלִקְוֹטֵי-הַלְכוֹת (הַשְּׂמַת הַבְּקָר, הַלְכָה א'), שֶׁזוֹ תִּהְיֶה עֲבוֹדַת
מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, לְחַפֵּשׂ וְלִמְצָא אַחֵר הַטוֹב שֶׁיִּשׂ בְּכָל אֶחָד, וְלְהַפְּרֵךְ עַקֵּר
הַסְטֵרָא אַחֲרָא הוּא לְהַכְּבִיד אֶת הַגְּלוּת בְּכָל־לִיּוֹת וּבְפְרָטִיּוֹת, וְעַל-כֵּן
הֵם מְחַפְּשִׁים רַק אַחֵר חֲסֵרוֹנוֹת בְּגֵי-אָדָם, וְדַנִּין אֶת כָּל אֶחָד לְכַף
חֹב. וְעַיִן בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהָרִין (חֶלֶק א', סִימָן לח): בְּגֵי-אָדָם שֶׁהֵם דְּנִים
אֶת כָּל אָדָם לְכַף חוֹבָה, וְחוֹקְרִים תָּמִיד אַחֵר חוֹבוֹת בְּגֵי-אָדָם, הֵם
מַסְטֵרָא דְקָץ כָּל בְּשָׂר, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב כח, ג): "קָץ שֶׁם לְחַשְׁף
וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר" וְגו', שֶׁהוּא חוֹקֵר תָּמִיד לְעֲשׂוֹת כְּלִיּוֹן לְכָל
דָּבָר, וְלְעוֹרֵר דְּנִים וְקִטְרוּגִים וְכוּ', עַיִן שֶׁם. צְרִיף שְׂתַדַּע, שְׂזַה סוֹכֵב
גַּם עַל עֲצָמוֹ, שֶׁתָּמִיד מְחַפֵּשׂ וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ מוּמִין, אֲפִלּוֹ שֶׁיִּהְיֶה
בְּאֱמֶת כֵּן, אֲזַ נִאָחַז בְּסֵטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁהוּא "קָץ שֶׁם לְחַשְׁף" —
שְׂרוּצָה לְעֲשׂוֹת מְמַנּוֹ קָץ וְסוּף, חֵס וְשְׁלוֹם, וְרוּצָה לְהַחְשִׁיף אֶת מַחוּ,
וְלֹא כֵּן קַבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, אֲדִרְבָּה
לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְלְהִיּוֹת רְגִיל בְּשַׁעַת הַתְּבוּדוֹת לְתֵן
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט מִהִיְהוּדוֹת שְׂזַכָּה לְקִים, כְּאֲשֶׁר שְׂמַעוּ
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ פַּעַם אֶת ר' אֶפְרַיִם בֶּר' נִפְתָּלִי לְהַתְּבוּדָה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, וְנִתֵּן תּוֹדָה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנַם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, שֶׁבָּרָא

אותו מזרע ישׂראל, ואיך זכה בפקר בהקיצו משנתו לטל ידיו שלש פְּעָמִים לסרוגין, ותהלה לאל, לא הליך ארבע אמות בלי נטלת ידיים שחרית, ואחר-כך התחיל להודות על כל פרט ופרט מנקדת היהדות שיש בו — אשרי לו. וצריך שתדע שלא ישאר מאתנו רק אלו הנקדות הטובות שאנו זוכים לחטף בכל יום ויום, כי השאר הם הקל, הקל נדף שאין בו ממש קלל. וצריך להרגיל עצמו לילך בדרך הקדושה והנוראה שהדרך אותנו התם הקדוש (עין ספורי מעשיות, מעשה ט), שהוא רבנו ז"ל בעצמו, שהחיה את עצמו עוד בימי קטנותו בהיותו ילד קטן עם כל נקדה ונקדה בעבודת השם יתברך שזכה, ועל-ידי-זה זכה סוף כל סוף למה שזכה — לדבר עם מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, והאיר עיניו זה בכל העולם לדרך כבושה לרבים. עמד וראה והבין, אם בעל נפש אתה. ולהפך — החכם המשיך את עצמו תמיד אחר חמרות, ומצא תמיד פגמים בעבודתו, באשר שראה שאחרים עושים עבודה יותר טובה ממנו וכו' וכו', ועל-כן הסוף היה, שנפל לעמק השאול תחתיות ומתחתיו, ונעקר מהעולם, רחמנא לצלן, וכו' עין שם. ועין גם בלקוטי-הלכות (פסח, הלכה ט, אות כב): העקר לא להתבלבל מאחר, כמו שעשה התם הקדוש, ואמר: דאס איז מיין ואף און דאס איז יענעמס ואף, ולא התבלבל מאחר קלל, עין שם; ועין שם היטב בכל ההלכה הזאת. ובכלל תראה לשקד הרבה על דלתות ספרי מוהרנ"ת ז"ל, אשר הם הגן-עדן של השם יתברך.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתקרב אל רבי אמת כזה, ואנו יודעים מספרים קדושים כאלו, ומה גם שאנו משתדלים ללמד ולהגות בהם, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

והנה חז"ל הקדושים אמרו (יומא עה.): "דאגה בלב איש ישחנה" (משלי יב, כה), רבי אמי ורבי אסי, חד אמר: ישחנה מדעתו, וחד אמר:

(א) זה ענין שלי וזה ענין שלו.

יִשְׁחַנָּה לְאַחֵרִים; וַיֵּשׁ לוֹמַר כִּי מִר אָמַר חָדָא וּמִר אָמַר חָדָא וְלֹא פְּלִיגִי, רַק שְׁנֵיהֶם מְדַבְּרִים מִשְׁתֵּי נְקֻדּוֹת שֶׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם: "נְקֻדַת עֲצָמוֹ" — לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הַכֹּל לְכַל יִסְפֹּר בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה. "נְקֻדַת הַחֵבֶר" — לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִם חֵבֶר טוֹב, וְלִשְׁיַח עִמוֹ מַעֲנִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְעֲצוֹת הַצַּדִּיק הַאֲמֵת. וְהִנֵּה יֵשׁ עֲנִינִים שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לְגַלוֹת לְחֵבֶרוֹ, עַל-כָּל-פָּנִים אֵלָיו הַדְּבָרִים יִשְׁיַח וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיֵּשׁ עֲנִינִים שֶׁיְכוּלִים לְסַפֵּר, אִזּוֹ יִסְפֹּר וַיְדַבֵּר עִם חֵבֶרוֹ, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְמַחִין שֶׁל חֵרוּת, כִּי כִשְׁעוֹבֶרֶת דְּאָגָה עַל הָאָדָם, וְאִין מְקַיֵּם אֵת שְׁתֵּי הָעֲצוֹת הָאֵלֶּה, אִזּוֹ הוּא שְׂבוּר וּמְשַׁבֵּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבֵּר, וְכַמְעַט שִׁיחָה נֶאֱכָד, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׁתֵּי הָעֲצוֹת הָאֵלֶּה — "הִתְבּוֹדְדוּת" ו"לְדַבֵּר עִם חֵבֶרוֹ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵינוּ", אִזּוֹ יִהְיֶה נֶעֱשֶׂה מ"דְּאָגָה" — "אֶהְבֶּה", כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְלְדַבֵּר עִם חֵבֶרוֹ, יִהְיֶה נִכְלָל בְּ"אֶחָד" — בְּאַחַדְיוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִזְכֶּה ל"אֶהְבֶּה" — לְאַהֵב אֵת עֲצָמוֹ עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינָיִם.

הַהֶכְרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ מֵרַב טְרַדוֹתֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ שְׁלֵא תִדְאָג...

תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַת ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֵל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַרוּצָה לְהַפְגִּס אֵל תוֹף שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמֵת

(ב) זֶה אוֹמֵר דְּבַר אֶחָד, וּמִשְׁנֵהוּ אוֹמֵר דְּבַר אֶחָד, וְאֵינָם חוֹלְקִים.

(ג) דְּאָגָה בְּגִימְטְרִיָּה — 13, אֶהְבֶּה — 13.

(ד) גַּם בְּגִימְטְרִיָּה 13.

אֲשֶׁר תַּתִּיחַ בְּנַחֵל שְׁמָה

שְׁקַבְּלֵנוּ מִהַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבֶיךָ הַיְקָרִים קִבַּלְתִּי מְזֶה זְמַן רַב, אַךְ לֹא אֶסְתַּיַע אֲזֵל לְהַשִּׁיבְךָ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! תַּעֲשֶׂה הַתַּחֲלָה חֲדָשָׁה עַל-כָּל-פָּנִים מְרַגֵּעַ זֶה, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי מִכָּל הַמְקוֹמוֹת יְכוּלִים לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לְסֵלֶק דַּעְתְּךָ לְגַמְרִי, וּבְרַח לְךָ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֶל תוֹךְ הַיַּעַר בְּהַצְנַע, וְתִשָּׁב שָׁם, וְתִפְרָשׁ כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת, וְתִהְיֶה עֲקָשׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְזֶה הָעֵקֶר שְׁבָכַל הָעֲקָרִים, כִּי בְּלֹא הַתְּבוּדָּה הָאֲדָם כְּמַבְהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד (עֵין שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן רַכח). וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גִּנְבָה, הַלְכָה ה'), שְׁצַרִיךָ כָּל אָדָם לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּכָל מַה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו, יִדְבֹק אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּתְפַּלֵּל וַיִּסְפַּר לְבוֹ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה וּבְאִמָּת. וַיֵּשׁ כ"ח [עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה] עֵתִים — י"ד [אַרְבַּע עֶשְׂרֵה] לְטוֹבָה וַי"ד לְרָעָה, שְׁבִהֵן כְּלוּלוֹת כָּל הָעֵתִים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד כָּל יְמֵי חַיָּו, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִל מִפְּגַעֵי הַזְּמַן, כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּלְסַפֵּר לוֹ הַכֹּל וְכוּ', עֵין שָׁם. וּבְפִרְט בְּעֵתִים הַלְלוּ, כְּאֲשֶׁר חָם הַיּוֹם בּוֹעֵר בְּתַאוּוֹת וּבְהִרְהוּרִים רָעִים, וְנִכְשָׁלִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּרֵאיוֹת וּבְהַסְתַּכְּלוּת רָעוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי אִרְיָךְ אֲנִפִּין דְּקַלְפָּה^א מִתְגַּבְּרַת מְאֹד מְאֹד עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַמב), וְעַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִל מִמֶּנָּה, כִּי הִרְחוּבוֹת מְלֵאִים שַׁחַץ וְנֹאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, וְהַתְּגַבְּרוּת וְהַתְּפִשְׁטוֹת שֶׁל זֹאת הַקְּלָפָה מִתְגַּבְּרַת וּמִתְפִּשְׁטַת מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר (הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם

א) הַפָּנִים הָאֲרוֹכוֹת שֶׁל הַקְּלָפָה (הֵינּוּ לְהִיכֹן שָׂרָק פּוֹנִים וְנִכְשָׁלִים כְּרֵאִיָּה אֲסוּרָה — פְּנֵי הַקְּלָפָה הָאֲרוֹכוֹת).

עלינו), והספה לזה, כי קרוב היום שיתגלה אור אריף אנפין דקדשה, שהוא אור רבנו ו"ל, שהוא הסתכלות בשכל ובחיות אלקות שיש בכל דבר וכו' (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'), ועל-כן מתגברת מאד כדרך שני בני-אדם הלוחמים, וכשאחד רואה שחברו הולך להתגבר עליו, הוא מתגבר יותר וכו', כמו-כן הסטרא אחרא רואה שקרב יומה, כי אורו של רבנו ו"ל וכו' מתגלה יותר ויותר וכו', ועל-כן מתגברת מאד מאד. אף יקיים (עובדיה א, ד): "אם תגביה כנשר ואם בין פוכבים שים קנף משם אוריך נאם ה'", כמוכא פסוק זה בעץ חיים (שער מח, שער הקלפות, פרק ג'), שמדבר מזה, ויש בכל זה סודות ורזין נפלאים, מה שאין אחד מאתנו יודע רק מעט מזעיר כמצייץ מן החרכים, כי באותה העת שגלה מאמר זה, גלה רבנו ו"ל המאמר בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן סה), ששם מרמז מענין שהוא נעשה בעל השדה ותקון התפלה וכו' וכו' (עין היטב שם בעץ חיים), כי מעת שנגזו אור אריף אנפין דקדשה, זה גרם חסרון ומעוט בנוקבא דזעיר אנפין [שהיא סוד התפלה, עין לקוטי-הלכות, ראש חדש, הלכה ה'], וחזרה אור המלכות נקבא דזעיר אנפין בסוד נקדה וכו', הינו שנסתר כל ענין התפלה, שהיא הארת פנים אל פנים, אור האצילות ממש, כי בשעה שאדם מדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, אז מאיר בו אור שפע האצילות ממש וכו', אף מעת חטא אדם הראשון וכו' וחרבן הבית, שהוא ענין אחד (עין שם בעץ חיים), נסתר כל חזון, והתקון יהיה בהתגלות אור אריף אנפין דקדשה, שהוא גלוי אלקותו יתברך במדרגה גבוהה מאד, להסתכל בחיות אלקות שיש בכל דבר, שהוא התגלות של רבנו ו"ל, שהוא קשור ויחוד כל העולמות ח' ונ', ומכניס אתערוותא דלתתא נפלאה, בסוד מייזן נוקבין ודו"ק.

ולנכון קבלתי את המעות ששלחת להדפסת ספרי רבנו ו"ל, וכן בא בחור אחד אלי, ומסרתי בשבילך חמשה עשר ספרי "השתפכות הנפש" וחמשה עשר ספרי "משיבת הנפש" כאשר בקשת, ועין בסוף התורה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמב), שצדקה מועלת מאד,

אָשֶׁר תַּחֲטִיט בְּנַחַל שְׁמוֹ

וּמִסְגָּלַת לְבַטֵּל אֶת אָרִיף אֲנַפִּין דְקַלְפָּה, וּבִפְרֵט כְּשֶׁהֲצַדֵּקָה הִיא
בְּשִׁבִיל גְלוּי אֹר אָרִיף אֲנַפִּין דְקַדְשָׁה — אֵין לְמַעְלָה מְצַדֵּקָה זֹו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תַּחֲטִיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר פְּנַחַס ה'תשל"ג.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַבְּחוּר
הַשׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֹר
הָאוֹרוֹת, הַיּוֹצֵא מְשָׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְעֵתִיק וְכוּ' ... גְרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

חֲמִידַת לְבָבִי! הָעֵקֶר תִּרְאֶה לְעֵשׂוֹת הַתְּחִלָּה מְרַגַע זֶה, וְשִׁכּוֹחַ
תִּשְׁכַּח כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ, וְרַבְּנוּ וַיֵּל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו):
אֲצֵל הָעוֹלָם הַשְּׂכַחָה הוּא חֲסָרוֹן גְּדוֹל, אֲכַל אֲצֵלִי יֵשׁ בְּשִׂכְחָה מְעַלָּה
גְּדוֹלָה, כִּי אַחֲרַת אֵי אֶפְשֶׁר לְהַפְּנִס כָּלֵל אֶל הַקְּדֻשָּׁה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, וְכַל
מָה שֶׁהָאָדָם בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִזְכִּיר לְעַצְמוֹ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, מִמִּילָא
נִשְׁכַּח הָרַע וְכוּ', וְזֶה תְלוּי בְּרַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה, שֶׁצָּרִיךְ תָּמִיד
לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לוֹ הַכֹּל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה,
כֹּל מָה שֶׁעָשָׂה וְחָטָא, חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּכְףּ-וּמִיד יִתְכַּפֵּר לוֹ
הַכֹּל. וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (תּוֹרַת כְּהֵנִים בְּחֻקֵּי), שֶׁמִּיד שֶׁהֵם מִתְּוֹדִים אָנִי
חַזוֹר וּמְרַחֵם עָלֵיהֶם וּמוֹחֵלֵם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְכֵן הוּא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ
(בְּרֵאשִׁית נו): כֹּל מֵאֵן דְּאוֹדֵי עַל חֲטָאִיהָ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיק לִיהָ
וּמַחִיל לִיהָ עַל חוֹבֵיהָ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. (וְעֵינֵי בְּמִדְרַשׁ שׁוּחַר טוֹב, מְשָׁלִי
יח): מִי גָרַם לְדוֹד שְׂבָא לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא? פִּיּוֹ שֶׁאָמַר: חֲטָאִיתִי וְכוּ'.

(א) כֹּל מִי שֶׁמוֹדֶה עַל חֲטָאֵינוּ, הַקְּדוּשׁ-בְּרִיךְ-הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ וּמוֹחֵל לוֹ עַל חוֹבוֹתָיו.

שמח אשר תתיט בנחל

כי על-ידי ודוי ותפלה והתבודדות יוצאים כל העוונות מעצמותיו (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), ועל-ידי זה ממילא נשפך ממנו, כי מאחר שפבר יצאו וכו' ודו"ק.

על-פן, חמדת לכבי, העקר תהיה רגיל בעבודה הקדושה הזו מדי יום ביומו לברח למקום מיחד, לדבר עמו ותברך פאשר ידבר איש עם רעהו, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, כי הסמ"ך-מ"ם יעשה מה שיעשה שלא תדבר אליו ותברך, כי הוא יודע אשר אם האדם חזק בדעתו מאד מאד, וכל מה שעובר עליו, הוא בורח ומתנודה אליו ותברך, פבר אין לו מה לעשות אצל אדם זה. וכמוכא בזהר הקדוש (פנחס רלא:): מאן דמפרש חובי כל ביי דינא בדלין מיגיהי וכו', עיין שם.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתנדע מרבי אמת אשר מלמדנו עצות נוראות פאלו, איך להתחזק ולצאת מגריעות מעשינו ועוונותינו, רחמנא לצלן, עצות נחמדות וקלות פאלו, אשר יכולים לזכות על ידן להכלל בו ותברך — אם נציית אותו ונלך בדרכיו. טוב להודות להשם ותברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, שפראנו מזרע ישראל ולא עשנו גוי, חס ושלום, ותהלה לאל, אנו מלאים מצוות פרמון בכל יום — ציצית ותפלין וכו'. ועל כלם — אנו יודעים מבעל השמחה, שהוא פן השמחה, העוסק לקשרנו אל שרש השמחה.

העקר, חמדת לכבי, להתמיד בשעורים קבועים שדברנו עליהם יחד, ללמד בכל יום שעור קטן במקרא, משנה, גמרא ומדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ללמד תורה מ"לקוטי-מוהר"ן", ולומר עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", וכן שעור כסדרן ב"לקוטי-הלכות", (ועיין במדרש שוחר טוב, משלי טו, ל): "מאור עינים ישמח לב" — אלו דברי תורה שמשמחין לבו של אדם וכו', עיין שם). וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן יט): אף אותם האנשים שנלכדו בעברות,

ב) מי שמפרש חטאיו, כל בעלי-הדין בדלים ממנו.

רחמנא לצלן, אם יעשו לעצמם חק קבוע ללמד בכל יום כן וכן, על-ידי-זה סוף כל סוף יצאו מגלותם הפרטית שגלגדו בה, רחמנא לצלן. ועין במדרש (ויקרא ובה [אמר] ל, ב): "שבע שמחות" (תהלים טז, יא) — שבענו בחמש שמחות: מקרא, משנה, תלמוד, תוספתא ואגדות וכו', עין שם, כי זהו עקר השמחה, כשזוכים ללמד שעורים קבועים כסדרן על דרך שהורנו רבנו ז"ל (עין שיחות-ה"ן, סימן עו), וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, פריה ורביה, הלכה א, אות י), עקר התשובה הוא על-ידי התורה, כי התורה היא התקון הגדול ביותר מכל תקוני התשובה, וזה שאנו מבקשים בכל יום שלש פעמים: "השיבנו אבינו לתורתך" וכו' ו"החזירנו בתשובה שלמה" וכו', שאנו מתפללים שתהיה תשובתנו על-ידי התורה, שאזי תקנו כל מיני חטאים שבעולם, ואפלו פגם המח על-ידי עון הוצאת זרע לבטלה וכו', עין שם; וכיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימכם (ירושלמי ראש השנה ד, ח). ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, שהשם הקדוש היוצא מפסוק (איוב כ, טו): "ח"ל ב'לע ו'יקיאנו", שהוא מסגל להוציא הטפות מהקלפה, ואיתא בכתבי האר"ז ל' לכונו בכל יום שלש פעמים בשמונה-עשרה, כשיגיע לברכת "תקע" וקבצנו יחיד מארבע פנפות" וכו', שזה יוצא גם מהתפלה: "ו'תן ח'לקנו ב'תורתך", ולפי הנ"ל עולה בקנה אחד, ודברי פי חכם חן. ובפרט אם ירצה השם, כשתזכה להיות בציון הקדוש של רבנו ז"ל, אז הוא ישלם את הח'וב' שהבטיח לנו, שאפלו אם עצמו וגבהו פשעו וכו', גם-כן יוצאו מהשואל תחתיות ומתחתיו וכו', ואם עדין לא זוכים להגיע לשם, על-כל-פנים בכל מקום שזוכים לומר את התקון הכללי, ממשיכים את רבנו ז"ל, וישלם הח'וב' שהבטיח לנו, אבל אשרי ואשרי מי שיכול להוציא מהכח אל הפעל ולבא אל ציונו הקדוש בעיר אומן. וצריכים לבקש הרבה על זה, ועל-ידי תפלה יזכה להגיע לשם, כי הכל יכולים לפעל בתפלה ובקשה.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם וּלְטוֹבַתְךָ הַנִּצְחֵית, תִּהְיֶה רְגִיל לֹאמַר בְּכָל יוֹם
הַתְּקוּן הַכְּלָלִי עִם הַתְּפִלָּה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא תְּקוּן גָּמוּר,
וְתִכְףּ-וּמְיָד שְׂאוּמְרָם, לֹא יִדְאָג בְּלָל, וְעַל-כֵּן מִי שִׂוְדָע שֶׁחֲטָא וּפָגַם
הַרְבֵּה, חֵס וְשָׁלוֹם, חֵס וְשָׁלוֹם, יִהְיֶה זֶהִיר לְאוּמְרָם בְּכָל יוֹם, וּבְיַדְאֵי
יִתְקַן הַכֹּל. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, שֶׁהַבְּעַל-דְּבָר יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְכָלִי
לְאוּמְרָם, חֵס וְשָׁלוֹם, וְיִתְלַבֵּשׁ בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים: "אֵין לִי זְמַן", "אָנִי
צָרִיךְ עֲכָשׁוּ לְלַמֵּד", "מִדְּוַע לֹא גָלוּ צְדִיקִים אַחֲרֵים תְּקוּן זֶה", "מִדְּוַע
דִּיקָא אֵלוּ הֶעֱשָׂרָה מְזֻמּוּרִים", "זֶהוּ תְּקוּן קַל מְאֹד".

עַל-כֵּן רְאֵה וְגַם רְאֵה מַה שֶׁהַבְּעַל-דְּבָר עֲשֶׂה עִמָּךְ כְּבָר עַד
עֲכָשׁוּ, בְּרַח לָךְ מִפְּתוּיָיו וְתֵאוּמְרָם בְּכָל יוֹם נְיוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִז
אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְדֹאֵג עוֹד, וְתִרְאֶה לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֶת הַשְּׁלֵשׁ
תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה וּמַעֲרִיב, לְאֵט לְאֵט בְּמַתִּינּוּת, מְלָה בְּמְלָה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה שֶׁיִּבְנֶה לָךְ הַשְּׁלֵשָׁה מַחֲזִין: ח' כָּמָה, ב'ינָה וְדַעַת,
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצֵל מִתְּאוֹת נְאוּף (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'),
זוֹהֵי כָּל עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל פְּנַחֵס, שִׁיּוֹרֵד אֶל עַמְּךָ הַסְּטָרָא אַחֲרָא לְהוֹצִיא
מִשָּׁם כָּל הַנְּפֻשׁוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְשָׁם, בְּסוּד (תְּהִלִּים קו, ל): "וַיַּעֲמֵד פְּנַחֵס
וַיִּפְּלַל", עֵין שָׁם.

וְשִׁמְחֵתִי מְאֹד לְקִרְאֵת הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה שֶׁבְּשַׁרְתַּנִּי, שֶׁאַתָּה מְתוּעַד
עִם אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, טוֹב וְיָקָר הַדְּבָר הַזֶּה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ
ז"ל כִּי אִם עַל-יְדֵי נִקְדַּת הַחֲבֵר. וְעֵין בְּמִדְרָשׁ שׁוֹחֵר טוֹב (תְּהִלִּים קִיט):
צָרִיךְ אָדָם שִׁיְהִי לּוֹ חֲבֵרִים בְּתוֹרָה, שֶׁאִם יִשְׁכַּח דְּבָר אֶחָד, שׁוֹאֵל
לְחֲבֵרוֹ וּמְזַכִּירוֹ וְכוּ', עֵין שָׁם. ח'ב'ו' עוֹלָה י'ו', וְעֵין בְּלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן
(חֶלֶק א', סִימָן לד), שֶׁהוּא הַפָּה וְהַלֵּב שֶׁל עֲצָמוֹ וְשֶׁל הָרֵב וְשֶׁל הַחֲבֵר,
עֵין שָׁם; הֵינּוּ עַל-יְדֵי כָּל בְּחִינָה מְשַׁלֵּשׁ בְּחִינּוֹת אֵלוּ: נִקְדַּת הָרֵב
וּנְקַדַּת עֲצָמוֹ וּנְקַדַּת הַחֲבֵר, יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ סוּד הָאָרָה
מִשָּׁם ח'ב'ו', שֶׁמְשַׁבֵּר אֶת הַקְּלִפָּה, וּמוֹצִיא אֶת הַטְּפָה, וְעַל-כֵּן רְאֵה
וְגַם רְאֵה לְשִׁקֵּד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל — שֶׁהִיא נִקְדַּת הָרֵב,
וְלְהַתְּבוּדֵד הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ — שֶׁהִיא נִקְדַּת עֲצָמוֹ, וְלְדַבֵּר בְּכָל

אָשֶׁר תַּתְּכֶם בְּנִחָל שְׁנֵי

יום עם חברים מאנשי שלומינו — שהיא נקדת החבר. ותשמר את עצמך מאד מלהסתובב בעתים הללו ברחובות, כי בנזק יכולים להכשל בראיות אסורות. ורבנו ז"ל אמר פעם לאחד מאנשי שלומנו: "והאיש אשר הוא טהור ובהרף לא היה" (במדבר ט, יג), הינו כשאינו הולך בהרף, אז הוא טהור, ודברי פי חכם חן. ועין באור החיים הקדוש על הפסוק (שם כה, א): "וישב ישראל בשטים ויחל העם וגו', שטים הוא לשון טיולים, כמו שכתוב (שם יא, ח): "שטו העם", ופרש רש"י: אין שיט אלא לשון טיול, הינו דיקא כשהולכים לטייל ברחובות, נכשלים בפגם הברית, עין שם.

ההכרח לקצר מרב טרדותי.

הדורש שלומך...

תַּתְּכֶם.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פנחס ה'תשל"ג.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, ידידי, יקירי, נזר ראשי, הבחור השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו, אור האורות, היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו ואיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, אף תמחל לי, שלא ענית לי לך תכף-ומיד כרצונך, מפאת טרדותי הרבים, בעוונותינו הרבים.

והנה מאד שמחתיני בפה שאתה מתמיד מאד מאד בתורה הקדושה, גם שם במקום שאתה נמצא, ואתה אווז ככר במסכת תמורה בסדרך בש"ס בסדרן — אשריך ואשרי חלקך. ובכפרטיות

שאתה מטיל בשדות ויערים בשיחה - זו תפלה, אין למעלה מזה, כי יבא היום ויתגיע השעה, שנצטרף לשוב אל ביתנו הנצחי. ואמר התנא הקדוש (אבות ו, ט): "בשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד, שנאמר (משלי ו): 'בהתהלךך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך', בהתהלךך תנחה אותך — בעולם הזה, בשכבך תשמור עליך — בקבר, והקיצות היא תשיחך — לעולם הבא, ואז כשתחזק ידיעה זו היטב היטב בלבך ונדעתך, אזי כבר לא תתבלבל משום ברירה שבעולם כלל יהיה מי שיהיה, אפלו אם הוא מאנשי שלומנו, "כי מאחר שנתברר לך מהי התכלית בזה העולם", ומה שכתבת שדברי רבנו ז"ל בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב, שלפעמים מניחים בפתח הקדשה ירא שמים, שהוא יצמד ולא יתן להפגס וכו', זה סובב גם על אנשי שלומנו, שלפעמים הבעל-דבר מתלבש וכו', והוא מונע את אחרים להפגס — הן במעשיו והן בדבוריו וכו' וכו', אמת ונציב ונכון הדבר, וצריכין זכיה מן השמים לידע עם מי להתועד, באפן שלא יפל, חס ושלום, כידוע לנו כבר מעשיות למאות וכו', מאנשים שנתרחקו מדרך האמת של רבנו ז"ל, דיקא על-ידי תלמידים כאלו שלא שמשו כל צרכם. וכבר אמרו חז"ל (סוטה מז:): משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכן, רבו מחלוקות בישראל, ונעשית התורה כשתי תורות וכו'. עוד שם: משרבו זוחי הלב, רבו מחלוקות בישראל וכו'. עוד שם: משרבו לוחשי לחישות, רבה חרון אף בעולם, ונסתלקה השכינה וכו', עין שם. ודעת לנבון, שכל זה סובב גם בעסק רבנו ז"ל, שהוא הוא שרש התורה שבכתב ובעל-פה וכו' (ואין פאן מקום להאריך בזה), אלו אשר לא שמשו כל צרכן, גורמים מה שגורמים, וכמו שאמרו חז"ל (עבודה זרה ט:): מאי דכתיב (משלי ז, כו): "כי רבים חללים הפילה" — זה תלמיד חכם, שלא הגיע להוראה ומורה וכו', עין שם; כי העסק של רבנו ז"ל הוא רק עבודת השם יתברך - תורה ותפלה, ומגלה אלקותו יתברך לדרי מטה ולדרי מעלה, ומחזק ומאמץ את הנפשות העיפות והנפולות

אֲשֶׁר תַּחַךְ בְּנִחַל שֶׁנֶּג

וְהַשְׁבוּרוֹת, וּמְגִלָּה לְהֵן עֲצוֹת וּדְרָכִים וּנְתִיבוֹת, אִיךְ שְׁגַם לְהֵן יִשׁ
 תִּקְנֶה טוֹבָה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִיךְ שְׁעֲדִין הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶתְּךָ, עֲמֵן
 וְאַצְלֵן, כִּי גְדֻלָּה וְאַמְצָה רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרְךָ עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וּבִפְרָטִיּוֹת
 עַל אֱלוֹ הַנְּפֹשׁוֹת הִירֻדוֹת וְהַנְּפֹלוֹת שְׁנֹכְשָׁלוֹ כְּכַר בְּפָגַם הַבְּרִית -
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאִינֵן יְכוּלוֹת לְצֵאת מִזֶּה וְכוּ', עֲלֵיהֶם
 גְּבַרְה רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרְךָ מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁהֵם מְרַחֲמִים עַל
 עֲצָמָם, וּבָאִים וּמְשִׁיחִים וּמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמְסַפְּרִים לוֹ אֵת כָּל
 מַה שְׁעָבַר עֲלֵיהֶם — אֵין לְשַׁעַר מַה שְׁנַעֲשֶׂה מְשִׁיחָה וּתְפִלָּה זֶה בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת — אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאֲחִז בְּזֶה.

וַיִּדְעָה זֶה צְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּמִקְרָבִים חֲדָשִׁים, שְׁלֵא יִתְפַּעֲלוּ
 מִשׁוֹם בְּרִיָּה, אֲפֹלוֹ אִם הִיא מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, מְאַחַר שְׂיֵאֲמַר לָךְ דְּבַר
 הַפְּכִי אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל. וּבְאַמֶּת כְּכַר דְּבַרְנוֹ מִזֶּה פְּנִים
 אֵל פְּנִים הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד כִּידוּעַ לָךְ, אִךְ מְאַחַר שְׂאֲתָה כּוֹתֵב שְׂאֲחֹד
 הַחֲלִישׁ דְּעֵתְךָ וְכוּ', זֶה שְׁכַר אֵת לְבִי מְאֹד מְאֹד, וְאַמְרֵי הַהֶכְרַח
 לְרִשְׁמוֹ עַל פְּנֵי הַכֶּתֵב, וְרֵאוּי וְנִכּוֹן שְׂתַרְאָה מְכַתְּבִי זֶה, וְכֵן תְּדַבֵּר
 פְּנִים אֵל פְּנִים עִם הָאֲחִים הַתְּאוּמִים הַיְקָרִים וְהַנְּחַמְדִים ... גַּרְם יֵאִיר,
 כִּי כְּמִדָּה גַם הֵם נִתְקַרְרוּ וְנִתְרַחֲקוּ, חַס וְשָׁלוֹם, מִמַּעֲשֵׂה כְּזֶה כִּידוּעַ
 לָךְ.

וְהִנֵּה בְּמִדְרָשׁ פְּרָשָׁה זֶה אֵיתָא (בְּמִדְרָב רַבָּה כֹּא, כ): עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא לַעֲשׂוֹת לְכָל צְדִיק וְצְדִיק חֲפָה שֶׁל עֲנִי כְּבוֹד וְכוּ' (הֵינּוּ
 כָּל אֶחָד כְּפִי עֲבוּדָתוֹ וְשִׁקִּידָתוֹ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְעֶסֶקוֹ עִם הַרְבִּים,
 לְעוֹרָרָם וּלְהַחִיּוֹתָם וְכוּ'). וְלִהְפֹּךְ, עֲשֵׂן בְּחֲפָה לְכָל מִי שְׁנוֹתָן עֵינָיו
 עֲשׂוֹת וְצִוּוֹת בְּתַלְמִידִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׂמַתְמֵלָא עֲשֵׂן בְּחֲפָתוֹ בְּעוֹלָם
 הַבָּא וְכוּ', עֵינֵן שָׁם. (הֵינּוּ מִי שְׁעֵינּוּ צָרָה כְּשֵׁרוּאָה מִקְרָב חֲדָשׁ, וְעוֹסֵק
 בְּתוֹרָה וּבְעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, תְּתַמְלָא חֲפָתוֹ עֲשֵׂן בְּעוֹלָם הַבָּא,
 רַחֲמָנָא לְצִלָּן) וְדו"ק.

וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (שיחות-ה"ר"ן, סימן קיט), שֶׁהוּא עֲנִין וּמַעֲלָה נִוְרָאָה וְנִפְלְאָה כְּשֶׁהוּא מְרַצָּה, שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים אִם אֵינִי זֹכֶה לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר, לְפָחוֹת אָרְאָה שְׁחָבְרֵי יְהִיָּה אִישׁ כָּשֶׁר, וְאָרְאָה לְחִזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ בְּכָל מִיַּי דְּבוּרִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

עַל-כֵּן אוֹי לוֹ לְמִי שֶׁמְחַלֵּישׁ דַּעַת מְקַרְבַּח חֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּסוּף נִתְרַחַק וְכוּ', וְנִנְעָשָׂה עִמּוֹ מַה שֶׁנִּנְעָשָׂה כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי כָּבַר יְדוּעַ לָנוּ הַחֲלוּקִים מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִיּוֹת מְקַרְבַּח אֶל רַבְּנּוּ ו"ל עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְכוּ' וְכוּ', שְׂאֵזוּ יָכוֹל לְשִׁיר בְּאַמְתּוֹ: "וַתִּשְׁחַק לְיּוֹם אֲחֵרוֹן", כִּי יֵשׁ עִמּוֹ אוֹצְרוֹת וְאוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת שֶׁל תּוֹרָה, וּבִפְרָטִיּוֹת תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵוֹ אֲלֵפִי אֲלֵפִים וְרַב רַבֵּי רַבָּבוֹת רַבָּבוֹת דְּבוּרִים אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וְכוּ', מֵאוֹת וְאַלְפֵי מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, מִסְּכָחוֹת שְׁלֵמוֹת וְאַלְפֵי פְרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת [עֵינֵי בַמְדָרֶשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה), עַל-פִּי פְסוּקֵי זֶה: "וַתִּשְׁחַק לְיּוֹם אֲחֵרוֹן" (מְשָׁלִי לֹא, כַּה), אֵימַתִּי הַתּוֹרָה מְשֻׁחָקֶת לְמִי שֶׁהוּא עֹמֵל בָּהּ? לְיּוֹם אֲחֵרוֹן וְכוּ']. וְלִהְיוֹת מִי שֶׁמְתַרַחֵק, חַס וְשְׁלוֹם, אוֹ מִי שֶׁאֵינֵו יוֹדֵעַ כָּלֵל מִרַבְּנּוּ ו"ל וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל כֵּן מִי שֶׁמְרַחֵק, חַס וְשְׁלוֹם, אֵיזוֹ נֶפֶשׁ מְאִיזוֹ סָבָה שֶׁרַק תְּהִיָּה, הוּא עֵתִיד לְתֵן אֶת הַדִּין, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְעִנְשׁוֹ כְּכַד וְקָשָׁה מְאֹד מְאֹד (אֲפִלּוֹ הוּא אָדָם גְּדוֹל, אֲךָ אִם הוּא מְרַחֵק נֶפְשׁוֹת — רוֹצֵחַ הוּא וְכוּ'). וְעֵינֵי עוֹד בַּמְדָרֶשׁ פְּרָשָׁה זוֹ (כֹּא, ה): רַבֵּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מִנֵּיִן שֶׁהַמְחַטֵּיא אֶת הָאָדָם יוֹתֵר מִן הַהוֹרְגוֹ? שֶׁהַהוֹרְגוֹ הוֹרְגוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְיֵשׁ לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, וְהַמְחַטֵּיא וְהוֹרְגוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

חֲמִדַּת לְכַבֵּי! חִזּוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹרְנוּ רַבְּנּוּ ו"ל בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא נִטְעָה אֶת עֲצָמָנוּ כָּלֵל, "וְאֵינִי לָנוּ רַק דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ו"ל", וְיוֹתֵר מִזֶּה אוֹ פָּחוֹת מִזֶּה אֵינִי אֲנוּ מְחַיִּבִים לְשִׁמְעַ, "יְהִיָּה מִמִּי שֶׁיְהִיָּה". וְזָכַר דְּבָרִים אֵלּוּ, כִּי עוֹד תִּצְטָרֵךְ לָהֶם לְיָמֵים הַבָּאִים, וְאֵי אֲפֹשֶׁר לִי לְעִמּוֹד תְּמִיד עַל יְדֶךָ וּלְחַזֵּר לְךָ דְּבָרִים אֵלּוּ וְכוּ' וְכוּ'.

ואודות עבודת השם יתברך, העקר להיות מתון מתון, ולבקש תמיד אותו יתברך, שיזכה לתשובה של שבי'ת' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עו), שתהיה לו נתיחא, ויהיה כבר קבוע בו יתברך, שלא יתרחק, חס ושלום, ומכל מה שיעבר עליו יהיה אף שיהיה ויהיה מה שיהיה, יעשה מזה תכף-ומיד שיחה נאה ותפלה יפה, וישפך לבו ונפשו אליו יתברך. וכן יהיה כבר קבוע בשעורים קבועים, ושום ברירה כבר לא תוכל לבלבל אותך, רק תתנהג כפי שזכית לשמע ולהבין בספרי רבנו ז"ל. ועקר התשובה של שבי'ת' הוא, להיות שמיח ב'חלקו תמיד, אפלו אם אינו זוכה ללמד רק מעט דמעט, וכן לקיים רק מצוה אחת, וכן לדבר רק במה דבורים מועטים אליו יתברך, גם יחיה ויחזק את עצמו בהם. ועין במדרש פרשה זו (כא, טז): למה נמשלה התורה לתאנה? שר"ב האילנות — היות והגפן והתמרה נלקטין כאחד, והתאנה נלקטת מעט מעט, כן התורה היום לומד מעט ולמחר הרבה, לפי שאינה נלמדת לא בשנה ולא בשנתים וכו', עין שם. וכן איתא שבי'ת' ראשי תבות: שיגורה תפלתי בפי, גם-כן כן עקר עכוב וכבודות התפלה הוא מפני שרופה לדבר בפעם אחת הרבה מאד, שעות וכו', אז בא לו כל הענין בכבודות גדולה, ואין לו שום דבורים כלל וכו', אבל כשמשמח עצמו אפלו עם דבור אחד שהוא שמיח ב'חלקו תמיד, על-ידי-זה שיגורה תפלתי בפי, והבן. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

ולמען השם, שתאחז את עצמך תמיד עם אנשי שלומנו האמתיים, ולא תברח, חס ושלום, בשום אפן כל ימי חיך יהיה אף שיהיה, ואפלו אתה רואה שבין כן ובין כן כבר היו הרבה חבריך קצת מקרבים, ולבסוף נתרחקו, אתה עשה את שלך, ואל תפל בדעתך משום ברירה שבעולם. וזכור היטב מאמרם ז"ל במדרש (ויקרא רבה ב, א): אלף בני-אדם נכנסין למקרא — יוצא מהן מאה, עשרה נכנסין לתלמוד — יוצא מהן אחד וכו', עין שם. וכמו-כן נוהג בהתקרבות אל רבנו ז"ל, רבים מתחילין ונכנסים, אף יוצא

ונכנס ומתחזק "און דער האלט זיך א", וזוכה למה שזוכה אחד מני אלה.

על-כן, חמדת לבבי, תראה להיות זהו האחד, ואל תסתכל על שום בריה שבעולם. ואנשי שלומנו אומרים: "מי יעלה בהר ה'" (תהלים כד, ג) — זה יש הרבה, אך "ומי יקום במקום קדשו" (שם) (זיך צו דער האלטן), הם מועטים מאד. על-כן ראה מה לפניה, וחזק, חזק, חזק, מאד לאחז בדרךכיך ובשעוריך ובהתבודדותך, ובא יבוא יום ישועתך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד,
וירישת שלום לכל החברים...

תתכא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פנחס ה'תשל"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היניק וחכים שותה ממי החסד, מים המטהרים מכל הפתמים, הלא הוא נחל גובע מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו' ... גרו יאיר.

מכתבך מיום רביעי לסדר חקת לנכון קבלתי, ונתעפכה תשובתי עד עכשו מרב טרדותי שאני טרוד מאד, ומבלה שנותי לריק, חס ושלום.

והנה אף שאיני מכירך, ועדין לא ראיתיך, אך בנדיאי בשרשנו אנחנו אחד, ובפרטיות שאנו שותים ממעין אחד, ואמה צודק במה

אֲשֶׁר תַּחֲכֵּא בְּנַחֵל שְׁנו

שְׁפַתְכֶּתָּ שְׁרָצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה, שְׁנַחֲזֵק אִישׁ אֶת רַעְהוּ, וּמִבְּאֵר בְּלִקְוֹטֵי-הַלְכוֹת (שְׁלוּחִין, הַלְכָּה ה') בְּזֶה שְׁמֹסֶלְסֵלִין וּמְחַפְּשִׁים וְחוֹזְרִים דְּבְרֵי הַצְּדִיק, בְּזֶה נִקְרָא חֵי וְנִקְיָם, וּמִמְשִׁיכִין אוֹתוֹ אֵלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם, לְזֹאת אָנוּ מְחַיְבִין לְשִׁיחַ וּלְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם חֲבֵרֵינוּ "רַק מֵעֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל" עִם נִקְדַּת הָאָמֶת, וְלֹא לְעָרֵב, חֵס וְשָׁלוֹם, שׁוֹם חֲשׁבוֹנוֹת פְּרֻטִּים, אוֹ אֵיזָה פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׁקָר, חֵס וְשָׁלוֹם.

עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם חֲבֵרֶיךָ רַק מֵהֶעֱצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, "וּבִפְרָט עִם הַחֲבֵר הַחֲדָשׁ" תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יַחַד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְתִרְאוּ לְלַכֵּת מִפְּעַם לְפַעַם אֶל הַשְּׂדֵה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה כָּלֵל, כִּי עַל-יְדֵי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּשִׂיחָה - זֶה תִּפְלֶה, מוֹרִידִין וּמְשִׁיכִין אֶת הַשְּׂכִינָה אֵלָיו, עַד שֶׁכְּרַבּוּי תִּפְלֶה וְהַתְּבוֹדָדוֹת יָמִים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ, יְכוּל לְזַכּוֹת לְהָאֲרֵת פָּנִים אֶל פָּנִים וְכוּ', וְיֵאָר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ בְּהָאֲרֵת נֵעַם, עֲרַבּוֹת, מְתִיקוֹת וְחִיוֹת הַנִּמְשָׁכֶת מִנִּקְבָּא דְּפִרְדֵּשֶׁק"א, שֶׁהוּא הַתְּלַבְּשׁוֹת הָאוּר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה וְעֲשִׂיָה, שֶׁהֵם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן וְכוּ' (עֵין לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'). וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁלְזַכּוֹת לְקַדְּשָׁה הַזֶּה, צָרִיךְ גַּם-כֵּן לְקַדְּשׁ אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת: "הַעֲיִנִים, הָאֲזָנִים, הַחֹטֵם וְהַפֶּה", שְׂאֵמֶר הָאֲרִיז"ל (עֵין עַץ חַיִּים, שַׁעַר ד', פָּרָק א'), שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְּעָה שְׁמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן. וְעַל-כֵּן כִּפִּי שְׂמִקְדָּשָׁם, כְּמוֹ-כֵן נִשְׁפָּע עָלָיו שִׁפְעַת אֹר הַדַּעַת לְהַפְּרִיז יִתְבַּרְךָ (עֵין לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א) מִכָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה: דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, כִּי בְּאָמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיוֹת חִיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁנַתְּלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה שֶׁהוּא לְמִרְאֵה עֵינָיו וְכוּ', וְכֹךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם וְכוּ', וְכָל עֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הִיא לְהַסְתַּפֵּל בְּחִיוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר (עֵין שֵׁם, סִימָן א'), כִּי בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא עֵלָם - לְשׁוֹן הָעֵלָם, כִּי נִתְעַלַּם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵנְחָנוּ צְרִיכִים לְגַלוֹת תְּמִיד אֶת הַהֶעֱלָמָה וְהַהִסְתָּרָה (עֵין

לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), וְלִהְפֹּךְ אֶת כָּל יְרִידוֹתֵינוּ לְעֲלִיּוֹת וְכוּ', לידע שלא היה ביכלתי להתקרב אל הקדשה, כי אם באפן ובדרך ובשביל הזה שעברתי בו וכו', ואף שהיה כבר מה שהיה וכו'. והוא על דרך שאמרו חז"ל במדרש (בראשית רבה א), שמתחלת הבריאה היה הקדוש-ברוך-הוא בונה עולמות ומחריבן, ואמר דין הנגין לי וכו', כמו-כן בעולם קטן, שהוא האדם, שעובר עליו מה שעובר וכו', והכל לטובתו הנצחית וכו', מטעם כמוס וכלתי נודע ומשג לקטני ערך ומגשמים כמנו וכו'. וצריך לידע תמיד, שאין יודעים כלל וכו', רק לעשות בכל פעם התחלה חדשה וכו', כי מכל הירידות והנפילות יכולים לחזור אליו ותברך, ובלבד שלא יתיאש מדי יום ביומו לדפק על דלתות הרחמים (עין שיחות-הר"ן, סימן ג'), כי מעלת התפלה וההתבודדות שגלה לנו רבנו ו"ל, זה אי אפשר לשער ולספר כלל; אשרי מי שיאחז בזה מדי יום ביומו, ואז סוף כל סוף בודאי יזכה לשוב אליו ותברך.

ההכרח לקצר עכשו מרב טרדותי, ואם ירצה השם, עוד חזון למועד להאריך לה.

הדורש שלומך...

תתכב.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר פנחס ה'תשל"ג.

שלום וברכה ורחמים, חיים טובים וארבים לידידי היקר ... גרו יאיר.

מכתבך קבלתי, ושמתתי כעל כל הון על שחזרת לאיתנך הראשון, בעזרת השם ותברך האב הרחמן. ולמען השם לטובתך

הנצחית, שָׁמַר מָאד עַל עֲצָמָךְ, וּתְקַיֵּם (דְּבָרִים ד, טו): "וְנִשְׁמַרְתֶּם מָאד לְנַפְשֵׁיכֶם".

וְהַעֲקָר — תְּחִזֵּק עֲצָמְךָ מֵעַכְשָׁו בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּתְקַיֵּם "דֵּם לֵה" (תְּהִלִּים לו, ז), שְׁלֵא תִקְשֶׁה שׁוּם קִשְׁיוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וּתְקַיֵּם (שֵׁם סה, ג): "לֵךְ דְּמִיָּה תִהְיֶה", וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּאַהֲרֹן (וַיִּקְרָא י, ג): "וַיִּדְּם אֶהְרֹן", וּפִרְשׁ רַש"י, שֶׁקָּבַל שָׂכָר עַל הַשְּׂתִיקָה, כִּי כָל אֱלוֹ הַקִּשְׁיוֹת בָּאוֹת מִהַחֲלָל הַפְּנוּי, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מֹהֲרָ"ן (חֶלֶק א', סִמָּן סד), שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהֵשִׁיב עֲלֵיהֶן שׁוּם תְּרוּץ בְּזֵה הָעוֹלָם. וְעֵינַי שָׁם (חֶלֶק ב', סִמָּן ז'), שְׂאֵלוֹ הַקִּשְׁיוֹת בָּאוֹת מִהַמְקִיפִים שֶׁלְּמַעְלָה מִהַזְּמַן וְאִי אֶפְשָׁר לְגַלוֹתָן, וְעַקֵּר הָעֲצָה עֵינַי שָׁם (סִמָּן מו), כְּשֶׁלְּבוּ עֵקֶם וּפְתַלְתוּל מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֹאת הַמְּנִיעָה גְּדוּלָה מְכַלֵּם, בְּחִינַת: "לְבִי סִחַרְחַר" (תְּהִלִּים לח, יא), וְתַרְגּוּמוֹ שֶׁל סִחַר — סָכִיב, דְּהֵינּוּ שֶׁלְּבוּ מְסַבֵּב וּמְקַף וּמְעַקֵּם בְּעַקְמוּמִיּוֹת, בְּקִשְׁיוֹת וּבְכַפִּירוֹת עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂזוּ בְּחִינַת: "וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה" וְגו' (שְׁמוֹת א, יד). וְאִיתָא בְּתַקּוּנִים (דף מד): דָּא קִשְׁיָא וְכוּ' הֵינּוּ בְּקִשְׁיוֹת שֶׁכְּלָבוּ, שֶׁהֵן הַמְּנִיעָה וְהַצָּרָה הַגְּדוּלָה מְכַלֵּם, וְאִזִּי הָעֲצָה לְצַעֵק לְאֲבִיו שֶׁבְּשָׂמִים בְּקוֹל חִזֵּק מֵעַמְקֵי הַלֵּב, וְאִזִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ, וּפּוֹנֵה לְצַעֲקָתוֹ, וַיְכוּל לְהִיּוֹת, שֶׁמָּזָה בְּעֲצָמוֹ תִּפְלְנָה וְתִתְבַּטְּלְנָה לְגַמְרֵי כָּל הַקִּשְׁיוֹת וְהַמְּנִיעוֹת, וְעַל-כֵּן-פְּנִים הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ, שְׂזוּ יִשׁוּעָתוֹ. וְזֵה אוֹתִיוֹת קַ'שִׁי'א' רַאשֵׁי תִבּוֹת: שְׂמַע ה' קוֹלִי אֶקְרָא (תְּהִלִּים כו, ז), שְׂצַרִיךְ רַק לְקִרוֹת לֵה' כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרוֹת עָלָיו הַקִּשְׁיוֹת וְהַכַּפִּירוֹת עֵינַי שָׁם. וְעֵינַי בְּלִקוּטֵי-מֹהֲרָ"ן (חֶלֶק ב', סִמָּן נב), מַה שֶׁקִּשְׁשָׁה עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְכוּ' עֵינַי שָׁם, כִּי אֵינַי אֲנִי יוֹדְעִים כָּלֵל, וְהַאֲדָם אֵינִי יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מְקוֹם עוֹמֵד, וְזֵה עַקֵּר הַבְּחִירָה; עַל-כֵּן חִזֵּק וְאַמֵּץ מָאד מָאד לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבְכַפֵּר לְיַחַד מְקוֹם שְׂאִינַי שָׁם בְּגַי-אֲדָם, וְלִשְׁפֹף נִפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, אֲף שֶׁנִּדְמָה לְךָ שְׂאִינַי מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ לְךָ. חִזֵּק וְאַמֵּץ מָאד, כִּי "כִּד חֵס גְּבִיָּה יִתְהַפֵּף", כְּשֶׁיִּכְמְרוּ רַחֲמָיו יִתְבָּרֵךְ עָלֶיךָ עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּפִלוֹת, תִּתְהַפֵּף מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים

שם אָשֶׁר תתכב בַּנְחֹל

(כמוכא בלקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ב', ובלקוטי־הלכות, נחלות, הלכה ד'), כי על-ידי כל תפלה וצעקה שתוציא מפיה, הצדיק בונה מזה בנינים נפלאים עד מאד מאד, כי לית רעותא טבא דאיתאבידא, חס ושלום, וכשיבנה הבנין שאתה צריך להכנס בו, אז יתגלה לעיניך, ותראה, בעזרת השם, אורות נשגבים מאד מאד, ותזכה להפך את ה'יש' ל'אין' וה'אין' ל'יש', שזה עקר עבודת הצדיקים שזוכים על-ידי תפלה והתבודדות ימים ושנים, כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל: דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, אשר מחיה ומנהיג ומקים את הכל, והכל רק אלקותו יתברך ממש, אשר נתלבש בלבושים ובצמצומים כאלו, וזה בטול ה'יש' אל ה'אין', הינו אל האין סוף ברוך הוא, וכן להפך — בטול ה'אין' ל'יש' וכו' וכו', ודוק.

אחי היקר! לאז זיך נישט נארן, חס ושלום, עדין יש בכחך להגיע לכל המדרגות שבועולם, ואל תשמע ואל תאכה לחלישות הדעת שהבעל-דבר מכניס בלבך, תלעג לו בכח הצדיק האמת, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שאנו חוסים בצלו, ואשר בפרוש אמר קדם הסתלקותו: "וואס האט איהר צו זארגן אז איך גיי פאר אייך" (סיי־מוהר"ן, סימן וכה), תקשר עצמך אליו יתברך, ותצעק לפניו יתברך: "איה מקום כבודך" (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), ואז יתגלה עליך אורו יתברך, וימתק ממך הכל. והעקר — עקשנות גדולה בדבר הצעקות והתפללות וההתבודדות.

הדורש שלומך...

א) אין דבר טוב שנאכד.
ב) אל תמן את עצמך להטעות.
ג) מה לכם לדאג מאחר שאני הולך לפניהם.

תַּחֲכַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר פְּנִיחַס ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְבַחֲוֹר הַיָּקָר, הַחֲפִיץ וּמִשְׁתַּוְּקֵק לְהַפְגִּיט לְפָנָיִם
הַקְּדוֹשִׁים, כְּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר קִבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ דְּבָרֵי אֱמֶת כְּרִצוֹנְךָ הֲלֵא סִפְרֵי
רַבְּנוּ ו'ל בְּיָדְךָ, הַפֶּה בְּהֵם הַרְבֵּה מְאֹד, וּבִפְרִט בְּ"לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת",
אֲשֶׁר הֵם יִתְזַקְוּ וַיִּאֲמָצוּךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, כִּי הֵם דְּבָרֵי ה' מִמֶּשׁ,
אֲשֶׁר הִתְחַזְּקוֹת כְּזוֹ עוֹד לֹא הִיְתָה בְּעוֹלָם, שְׁמַחְזֻקָת וּמְאֲמָצַת אֶת
כָּל הַנְּפוּלִים וְהַיְרוּדִים שְׁבַעוֹלָם, וּמַעֲלָה אוֹתָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּיָדוּעַ.
וּמִלְּבַד הַסּוּדוֹת וְהַהֲקַדְמוֹת הַנִּפְלְאוֹת שֵׁשׁ בְּהֵם, אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר, כִּי
עַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹת הָאֵלוֹ תוּכַל לַעֲשׂוֹת לָךְ דְּרָךְ בְּלִמּוּד הַזֶּהֱר הַקְּדוֹשׁ
וּבְכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל (עֵין כָּל זֶה בְּלְקוֹטֵי-הַלְכוֹת, תַּפְלִין, הַלְכָה ה', עֵין שֶׁס), וְרַבְּנוּ
ו'ל אָמַר לְמוֹהֲרַנ"ת ו'ל: אֵתָה חַד בְּדָרָא בְּחַדוֹשֵׁין דְּאֲוֹרֵייתָא וְכו'.

וְאוֹדוֹת הַבְּלוּלִים שֵׁשׁ לָךְ בְּתַפְלַת שְׁחָרִית, יַע לָךְ הַעֲצָה
הַיְעוּצָה, שְׁתַּלַּךְ דִּיקָא קַדָּם הַתַּפְלָה לְטַבַּל בְּמַקְנָה, הַמְטַהֵר אֶת הָאָדָם
לְגַמְרֵי. וּמוֹהֲרַנ"ת ו'ל מְבִיא בְּלְקוֹטֵי-הַלְכוֹת (עֲבָדִים, הַלְכָה ג') שְׁעָקַר
הַחֲזָרַת הַנְּשָׁמָה בְּבִקְרָה, הוּא עַל-יְדֵי טְבִילַת מַקְנָה, וְכֵן שִׁיְהִיָּה סְמוּךְ
לְקוּמָךְ, הִינּוּ אִם אֵתָה קָם כְּבָר בְּאוֹר הַבִּקְרָה, וְכְבָר יְכוּלִים לְהַתַּפְלֵל,
אֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם עֲבוּדָה אַחֲרַת אֵיזָה שְׁעוֹר וְכו', וּמִכָּל שְׁכָן עֲבוּדָה
גְּשָׁמִית, רַק תַּכְּף-וּמִיָּד כְּשֵׁאֵתָה קָם וְתֹאמַר בְּרַפְת הַתּוֹרָה ו'אֲנִי
מְאָמִין" וּקְצַת הַתְּבוּדוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּזְכֶּה לַעֲבֹד אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הַיּוֹם בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְיִלְךְ
לָךְ כְּסֵדֶר וְכו', וְעוֹד מֵה שִׁיעֲלָה עַל לְבָבְךָ וַיְדַעְתָּךְ, וְאֶחֶר-כֵּן
תַּלְךְ לְמַקְנָה בְּזִרְיוֹת, וְתַכְּף-וּמִיָּד תַּתְּחִיל לְהַתַּפְלֵל, וְתַקְבֵּל עַל עֲצָמְךָ
לְכָלִי לְדַבֵּר שׁוּם דְּבוּר חַל קַדָּם תַּפְלַת שְׁחָרִית, וְעַל-יְדֵי כָּל זֶה, יִלְךְ.

סּוּב אֲשֶׁר תִּתְּכַד בְּנַחֵל

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, כְּסֹדֵר בְּלִי בְּלִבּוֹלִים, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ל"א), שֶׁתִּתְּכַד-וּמְיָד כְּשֶׁהֲגִיעַ זְמַן תְּפִלַּת הַשַּׁחַר — יִתְּפַלֵּל, וְאֵל יִלְמַד אֶזְ שׁוּם לַמּוֹד, עֵינֵי שָׁם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים אוֹ לַעֲשׂוֹת עֲבוּדוֹת גַּשְׁמִיּוֹת.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתַי עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר, וְעוֹד חֲזוֹן לַמוֹעֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

תִּתְּכַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, אוֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר פְּנִיחַס ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבִי, יָדִיד נֶפְשִׁי, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבְךָ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. מָה אֵמַר לְךָ, רְאֵה לְשִׂמְחָה עִם רַבְּנוּ ז"ל, הֵינּוּ עִם עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה הוּא מָה שֶׁמְחַזֵּק אוֹתָנוּ, וּבְלִי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הֵינּוּ אֲבוּדִים לְגַמְרֵי.

אוֹדוֹת חֲלוּקֵי הַדְּעוֹת וְהַמְחַלְקֵת שֵׁשׁ בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמָנוּ, אֵל תְּשִׂים לֵב לְכָל זֶה, כִּי הַכֹּל הֶבֶל, כִּי יָבוֹא יוֹם הָאֲחֵרוֹן, אֲזִי יִשְׁתַּנֶּה הַכֹּל, הֵינּוּ עֲכָשׁוּ מְדַבְּרִים זֶה עַל זֶה וְזֶה עַל זֶה, וְכֹלֵם מְדַבְּרִים עָלַי, אֲבָל יְבֵא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן נִרְאֶה מִי יִדְבֹר אֲזִי, יְבֵא מִלְּאֻף הַמְּוֹת וַיֵּאמֶר בֵּא, אֵינִי זְמַן וְכוּ', וְעַל-כֵּן מָה יֵשׁ לְהַתְּבַלְּבֵל מִשְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים אֵלוֹ, כְּדָאֵי לְהַכְּנִיס אֶת מַחְנוֹ וְנִדְעָתָנוּ עַל הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, אֲשֶׁר אֲזִי יִקְרָאוּ לָנוּ, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם מְמוֹן לְשַׁחַד אוֹתוֹ, הוּא יֵאמֶר: "בֵּא, הֲגִיעַ הַקֶּץ", וַיִּתְּחִילוּ לְהַתְּחַמֵּק: "תֵּן לִי רַגַע לְהִתְיַשֵּׁב", וְהוּא יִצְעַק

בְּאֲכוּרֵי־יֹתֵם: "בֹּא, אִין זְמַן", וְנִבְכָּה וְנִתְחַנַּן: "רְגַע, אֲנִי רוּצָה לוֹמַר מִשְׁהוּ לְבָנִי, לְאִשְׁתִּי", וְהוּא יִצְעַק בְּאֲכוּרֵי־יֹתֵם: "בֹּא, אִין זְמַן". וַיּוֹצִיא אֶת הַנְּשֻׁמָּה מֵהַגּוֹף בְּאֲכוּרֵי־יֹתֵם נוֹרָאָה, מִי יִפְנֶה אֲלֵינוּ אָז, מִי יִסְתַּכֵּל אֲלֵינוּ אָז, וַיְהִיָּה כְּבָר אָבוּד לְגַמְרֵי; וְעַל-כֵּן הִחֲכַם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ, לְבָלִי לְהִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל מֵהַכֵּל, רַק יִבְרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּפְנֶה לְכַבּוֹ וְדַעְתּוֹ רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּרְגֵּל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא כְּלִי לְהִמְשַׁכֵּת הַשְּׂכִינָה, וּכְשִׁמְרָגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אִין לוֹ כְּבָר מִמִּי לְהִתְפַּחַד כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, אִם אַתָּה רוּאָה שְׂמִיחָרְפִים אוֹתָךְ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שְׂלָהֶם, אֵל תִּלְךָ בְּנִתִּיבוֹתֶם, מָה לָךְ עִמָּהֶם, רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ מְצַמְצָם בְּמָקוֹם אֶחָד, אֲדַרְבֵּה עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכַנּוֹת וּלְרַקֵּם סְבִיבוֹ קְבוּץ, וַיְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם מֵרַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲשֶׂה לְעֲצָמוֹ מַגֵּן, וְשֵׁם יְדַבֵּר בְּיַחַד מֵרַבְּנוּ ז"ל, אִין שׁוּם הִכְרַחֲיוֹת לְהִתְוַעֵד עִם בְּנֵי-אָדָם, שְׂאֵינִם יְכוּלִים לְסַבֵּל אוֹתָךְ, אֲדַרְבֵּה, בְּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכֵן תִּרְקַם וְתִקְבֹּץ סְבִיבוֹתֶיךָ בְּנֵי-אָדָם וּבְפָרֹט בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְתִדְבַּר עִמָּהֶם רַק מֵעֲצוּתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְכִכָּר אִמְרָתִי אֵת זֶה לְהַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂרָאוּי שְׂכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂגָר בְּמָקוֹם שְׂגָר, שְׂיִיסֵד שָׁם בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּתְקַנּוּ תִקְנוֹת עַל-פִּי יִסוּד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּתְפַּלְלוּ בְּיַחַד, וְכֵן יִלְמְדוּ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַחַד, וּמִכָּל שְׂכָן שְׂיִרְקְדוּ בְּיַחַד, כִּי בְּאַמַּת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת וַיִּסּוּרִים, אֲשֶׁר אִי אֶפְשֶׁר לְהַחֲיוֹת בְּנֵי-אָדָם רַק עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה וְרִקוּדִין. וְשְׂמִיעַתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר בְּפוּלְגָנָה, כְּשִׁעֲבָרָה עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת עֲצוּמָה עַל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל קָדָם מְלַחֲמַת עוֹלָם הַשְּׁנֵיָה, וְאִז הָיוּ הַרְבֵּה בְּתֵי כְּנִסְיוֹת עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כְּמַעַט בְּכָל עִיר גְּדוּלָה, וְלִמְדוֹ שָׁם כָּל הַיּוֹם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְהָיוּ רוֹקְדִים שָׁם אַחַר כָּל תְּפִלָּה זְמַן רַב, וְהָיוּ אֲנָשִׁים מִבְּחוּץ בָּאִים גַּם-כֵּן כְּדֵי לְרַקֵּד, כִּי מֵרַב צְרוּת וַיִּסּוּרִים וּמְרִירוֹת שְׂעֵבָרָה עֲלֵיהֶם, לֹא הָיָה לָהֶם עִם מָה לְהַחֲיוֹת עֲצָמָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה וְרִקוּדִים שְׂרַקְדוּ שָׁם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אַחַר כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה. וְלָכֵן צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ דְּבָר זֶה, אֲשֶׁר בְּכָל עִיר

וְעִיר שְׁגַר שָׁם אָפְלוּ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שִׁיעֲשֶׂה בֵּית-הַמִּדְרָשׁ (א)
שְׁטִיבֵל) עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וְיִלְמַד שָׁם סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְיִרְקֹד אַחַר
כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַחֲיֶה אֶת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שִׁיצְטָרְפוּ
אֲלֵיהֶם.

מָה אָמַר לָךְ, אֵל תְּשִׁים לֵב לְכָל אֱלוֹ הַלְשׁוֹן-הָרַע וּפְטוּטֵי
הַדְּבָרִים הַבְּטָלִים שְׁמִדְבָרִים קָלִים וְרִיקִים וּפְחוּזִים, תְּהִלָּה לְאֵל, אֵינִי
מִתְפַּחַד מֵהֶם כָּלֵל וְאֵינִי יוֹדֵעַ שְׂיָבֵא יוֹם, וְיִדְפִּסוּ מוֹדְעוֹת וַיַּחֲתֶמוּ
עָלַי חֲתִימוֹת, וַיִּצְיָקוּ לִי, עִם כָּל זֶה אֵינִי מִתְפַּחַד מֵהֶם כָּלֵל, כִּי
גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְכִמּוֹ שִׁצְעַק פֶּעַם רַבֵּנוּ ז"ל: "גֹּאֲט אִיז
גְרוֹיִס מֵעַן וּוִיִּסְט גֶּאָרְנִישְׁט"^א. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יַחֲבִרְךָ, שִׁעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד
כְּזֶה, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי זְכִיתִי בְּשָׁנִים אֱלוֹ לְהַדְפִּיס אֶת
כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל כַּמָּה פְּעָמִים, וְנִכְנַסְתִּי בְּחוֹבוֹת עֲצוּמִים לְמַעְלָה
מִכַּחוֹתֵי וּיְכַלְתִּי, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִפְקַרְתִּי עֲצָמֵי לְגַמְרִי, וְלֹא הִסְתַּפְּלִיתִי
עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם כָּלֵל, וְלָמָּה אֶפְחַד וְאֶתִּירָא עֲכָשׁוּ מֵאֵילוֹ
כָּלְבִים הַנוֹבְחִים, כִּי עֲזִי פָּנִים הֵם, כָּלְבִים מִמֶּשׁ, כַּמּוּכָא בְּדַבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לְהַתְּפַעֵל מֵאִיזָה מְצוּרַע שְׁפוּתָב
עָלַי מְכַתָּב, כִּי יוֹדֵעַ מָה אֲנִי וְכוּ'. וּבְאֵמַת הַסִּפְרִים הֵם עֲדִים
לְעֲצָמָם, וּמִי שִׁיסְתַּפֵּל בָּהֶם בְּעֵין אֵמַת יִרְאֶה הֵיכָן הָאֵמַת.

חֶזֶק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוּ. מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי
הַיָּקָר, חֲבֵל עַל הַיָּמִים הַטּוֹבִים שְׁנוּתָן לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר
כָּל יוֹם מֵאִיר בְּאוֹר וּבְזִיו, בְּחִיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, אִם רַק יִלְמַד בְּכָל
יוֹם פָּרַק מִשְׁנִיּוֹת וְדָף גְּמָרָא — אֵין לְמַעְלָה מְזָה בְּזוּפוּף הַנֶּפֶשׁ, כִּי כָל
פָּרַק מִשְׁנִיּוֹת הוּא הַצְּלַחָה נְצִיחִית. זְכוֹר! בְּשַׁעַה שֶׁתִּשְׁכַּב תַּחַת הַמַּצְבָּה,
אִיזָה תַעֲנוּג יִהְיֶה לָךְ מִכָּל פָּרַק מִשְׁנִיּוֹת שֶׁלְמַדְתָּ עַל נִשְׁמַתְךָ, וְלֹא
תִצְטָרְךָ טוֹבוֹת מִשׁוֹם קְרוֹבִים וְרַחוּקִים אֲלֵא הַכִּנֵּת לְעֲצָמְךָ מִשְׁנִיּוֹת,
וְכִמּוֹ-כֵן כָּל דָּף גְּמָרָא שְׁלוֹמְדִים בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא אוֹר וְזִיו וְחִיּוֹת
לְנִשְׁמָה, כִּי גְמִרְא' אוֹתִיּוֹת אֶרְבַּעַת מִלְּאֲכֵי הַשְּׁמִירָה: גְּבִרְיָאֵל,

(א) הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְדוֹל, אֵינְנוּ יוֹדְעִים כְּלוּם.

אֲשֶׁר תַּתְּכָה בְּנַחַל שֶׁסָּה

מִיכָאֵל, רַ'פֶּאֶל, אִוְרִיאֵל, שֶׁהֵם אַרְבַּעַת הַמְּלָאכִים הַמְּסַבְּבִים אֶת הָאָדָם, וְשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל מִינֵי פְּגָמִים שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ בּוֹ, אֲפֵלוּ שֶׁכָּבַר עֵבֶר עַל מַה שֶׁעָבַר, אִם רַק יַעֲשֶׂה חֶק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּקִבְיּוֹת מְשֻׁנּוּיּוֹת, הַפֶּחַח שֶׁל הַתּוֹרָה כָּל-כָּף גְּדוּל, שֶׁאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר.

אֲשֶׁרֵינוּ שֶׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְרֵאוּי לָנוּ לְקַפֵּץ וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ. וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם לְצִים, אֲפֵלוּ הַלְצִים הַמְּסַתּוֹכְבִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי מְאוּמָה לֹא יִשָּׂאֵר מֵהֶם, טוֹב לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּרֵבֵנוּ ו"ל, וְאִזּוּ בְּוֵדַי תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

תַּתְּכָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר פִּנְחָס ה'תשל"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לִפְּלֵ כָּל-כָּף בְּדַעְתְּךָ מִכָּל דְּבַר קִטְוֹן, וְתַהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ אֶת רֵבֵנוּ ו"ל וְעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, אֲשֶׁר מִי שֶׁמְתַמֵּיד בְּהֵן, יֵשׁ לוֹ הַתְּחַזְּקוֹת לְכָל יְמֵי חַיָּיו. כִּי בְּאַמֶּת דְּבָרֵי רֵבֵנוּ ו"ל כְּלוּלִים מֵהַכֹּל, וְתַכְּף בְּשֶׁאָדָם מִתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַגּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן" וּבְשִׁיחֻתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי "שִׁיחֻת-הַר"וֹן" וְ"חַיֵּי-מוֹהַר"וֹן", הוּא כָּבַר אֵינוּ צָרִיךְ אֶת אַף אֶחָד. וְזֶה מַה שֶׁאֲנִי מְלַמֵּד אֶת תַּלְמִידֵי, וּבְוֵדַי דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם כָּל-כָּף

כַּנְגְדִי, עִם כָּל זֹאת כָּבַר אָמַר פַּעַם הָרַב הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֻדוֹנֶעֶר ו"ל: עֲכָשׁוּ שְׂיֵשׁ כָּבַר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, יְכוּל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְקַפֵּץ מִהַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ וּמִהָאָרֶץ אֶל הַשָּׁמַיִם וְלֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְכֵן לְהִתְמַיֵּד בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְאִז אֵין לָנוּ כָּבַר מִמֶּה לְהִתְפַּחַד כָּלֵל. הָעֵקֶר רָאָה לְדַבֵּר גַּם עִם חֲבֵרֵיךָ מִרַבְּנוּ ו"ל, יֵשׁ לָנוּ אוֹצְרוֹת כְּאֵלוֹ, פֶּאֱרָוּאָס זָאל מְעַן זִיךְ נִישְׁט טֵיילֵן מִיט זַי אֵין דִּי אוֹצְרוֹת^א, הֵלֵא דְבַר רַבְּנוּ ו"ל הוּא יְרוּשָׁה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְאֵינוּ מְצַמְצֵם בְּאָדָם אֶחָד.

וְכָל מְגַמְתֵי בַחַיִּים — לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵף שְׂאֵנִי יוֹדַע שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא יְנוּחַ וְלֹא יִשְׁקַט, וּבְכַרְט מִבְּפָנַיִם — שְׂיָקוּם עָלַי מִי שְׂיָקוּם, כְּמוֹ שְׂאָרַע עֲמִי בְּשִׁנְתַּת תַּשְׁכָּה, שְׂאֵז הַדְּפִסְתִּי אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי הַמִּדּוֹת", "שִׂיחוֹת-הַר"ן", "חֵי-מוֹהַר"ן", "לְקוּטֵי-עֲצוֹת", "קִצּוֹר לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְאֶת כָּל סִפְרֵי מוֹהַרְנ"ת ו"ל. וּמָה אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהִיָּה אִז, מִמֶּשׁ אֵשׁ (פִּייעֶר), אֵשׁ לְהִבָּה, קָרָאוּ לִי לְדִין תּוֹרָה, אֵימּוֹ עָלַי בְּמִכּוֹת וְכוּ', וּמָה לֹא עָשׂוֹ, וְכָל זֶה הַדְּפִסְתִּי בְּשָׁנָה אַחַת, דְּבָר שְׂאֵף אֶחָד עוֹד לֹא הִרְאָה בְּהַסְטוֹרִיָּה שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, וּמָה אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁקִּבְּלְתִּי עַל זֶה? בְּזִיּוֹנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים, מַחְלֶקֶת וּמְרִיבוֹת, עַד שֶׁהַפְּסִיקוֹ לְדַבֵּר עֲמִי, וְדַבֵּר זֶה מְפָרְסֵם לְכָל, וְעוֹד אֶכְתֹּב אֶת זֶה פַּעַם בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה מֶה שְׂעֵבֶר בְּתַקּוּפָה הִיא, וּמֵאִז אֲנִי סוֹבֵל הַרְבֵּה, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְנַפְשִׁי, יַעֲבֹר עָלַי מָה, אֲנִי לֹא אֶפְסִיק מִלְּהַדְּפִיס וּלְהַפִּיץ. וּתְהִלָּה לְאֵל, חַפֵּץ ה' בְּיַדִּי הַצְּלִיחַ, וְעַל אֵף שֶׁקָּמוּ אֵלּוֹ שְׂקָמוּ, וְחָרְפוּ וּגְדָפוּ אוֹתִי, אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵהֶם כָּלֵל, וְדַבְּרַתִּי מִזֶּה עִם ר' לִוִי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ו"ל], וְאָמַר לִי בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "וּוֹאָס וּוִילְסְטוֹ, הָאֶסְט אַזוֹי שְׂיִין גִּימָאכְט דַּעַם רַעֲבִינְיָס זַאךְ וּוִילְסְטוֹ דַּעַר בַּעַל-דְּבָר זָאל דִּיךְ אָפּ לְאַזְנִי?" וְסִיִּים: "בַּעַט דַּעַם

(א) לְמָה לֹא נִתְחַלַּק עִמָּהֶם בְּאוֹצְרוֹת.

(ב) מָה אַתָּה רוֹצֵה, עֲשִׂיתָ כָּל-כֵּךְ? פֶּה אֶת דְּבַר רַבְּנוּ, אַתָּה רוֹצֵה שֶׁהַבַּעַל-דְּבָר יַעֲזֹב אוֹתְךָ?

אייבערשטן איך זאל אויף נישט קריגן אויף דיריג... וְאָמַר אֶת זֶה בְּחֵיפוֹ רָחֵב, וְאַחֲרֵיכֵן הִפְטִיר וְאָמַר: "וְיֹאס מֵיִינְסְטוֹ אִין אַז אִיךְ וועל קריגן אויף דיר דארפסטו אויף הערן דרוקען? וְאִינִי מִבֵּין בְּנֵינְתוֹ, אָבֵל הַתְּחִילוֹת קִבְּלֵתִי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ.

מה אמר לך, ידידי היקר, העקר רק לברח אליו יתברך, כי רק הוא יתברך יכול לעזר, ואני רואה בחוש, אשר מעט השנים האלו שעברו עלי מאז שנת תשכ"ה, שהתחלתי להדפיס ולהפיץ את אור רבנו ז"ל, וקניתי לעצמי כל-כך הרבה שונאים, חזרתי למקום שבו התחלתי, הינו בעת התחלת ההתקרבות לא הסתפלתי על אף ברך רק אליו יתברך, והתמדתי מאד בספרי רבנו ז"ל, ולא היז לי עסק עם אף אחד, רק ישבתי והתבודדתי עמו יתברך שעות על גבי שעות, וכן התמדתי מאד מאד בלמוד התורה הקדושה, ובפרט בספרי רבנו ז"ל, ולא הסתפלתי על שום ברך, ועל-כן גם עכשו איני מתבלבל כלל, רק מי שפוחב לי מכתב — אני עונה לו, ויותר מזה אין לי שום עסק עם אחר כלל, אך אני יודע שמי שהתחיל עמי, יקבל סוף מר, כי לי אין שום עסק, רק תורה ותפלה, ואיני חפץ בשום מחלקת ומריבות, ולכן מי שרק יתחיל עמי, לבסוף יהיה לו סוף מר מאד מאד, ואני חזק ובטוח בדברי אלו, והלואי שיחזרו בתשובה קדם שיקבלו את עונשם.

מה אמר לך, יש לי הרבה לדבר עמך, ומרב טרדותי ובלבולי עכשו — קשה להאריך, ראה רק להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם כבר תמצא תרוץ על הכל, העקר דע לך, אשר ה"לקוטי-מוהר"ן הקדוש והנורא הוא הרבי, ורק מה שפוחב שם — זה תקיים, וכן שיחותיו הקדושות שב"חיי-מוהר"ן וב"שיחות-ה"ר"ן, ואל תבלבל עצמך משיחות של הבל אשר אין להן שום יסוד; אשרינו מה טוב חלקנו, שאנו יודעים מרבנו ז"ל, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל

ג) תבקש מהשם יתברך, שגם אני לא אחלק עליך.

ד) מה אתה חושב, ואם אני אחלק עליך, אז אתה צריך להפסיק להדפיס?

שסח אָשֶׁר תתכה בַּנֶּחֱל

הַחֶסֶד חָנָם שְׁעֵשָׂה עִמָּנוּ אֲשֶׁרֵינוּ; און פֶּאָרֶט אֲשֶׁרֵינוּ, און ווידער
אֲשֶׁרֵינוּ און טאַקא אֲשֶׁרֵינוּ תְּמִיד לְרַקֵּד וְלִשִׁיר אֲשֶׁרֵינוּ און אֲשֶׁרֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

* * *

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְּנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
שְׂבִיעִי, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת הַכְּרִיךְ הַשְּׂמִינִי
לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וְלְהַאֲדִינָהּ.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

תָּכֵן הָעֲנִינִים

חֵלֶק ז'

ג פְּתַח דְּבָר

ה הַקְדָּמָה

יא תִּשְׁכּוּ

וְדַבֵּר מִהֶשְׁתַּוֵּקְוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנֶּחְזָר אֵלָיו, וּמַעֲנִין שֶׁכָּל אֶחָד יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִי שְׂאוֹמֵר אַחֲרַת זֶה בְּחִינַת מַחְלָקַת הַמַּלְאָכִים וְהַצַּדִּיק לְגַבֵּי בְרִיאַת הָאָדָם לְשִׁלְיָה וּלְחַיִּיב, וְיִדְבֹר מִהֶתְבֹּדְדוּת וּלְמוֹד שְׁלִחַן עֲרוּף, וַיַּעֲוֹרֵר עֲלֵיהֶם וּבִפְרֹט עַל לְמוֹד שְׁלִחַן עֲרוּף אַחַר הַתְּפִלָּה וְכוּ', וְיִדְבֹר מַעֲנִין צִיּוֹת לְצַדִּיק עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר בְּפִשְׁטוּת, וְיִסְפֹּר מַעֲשֵׂה מִמּוֹהַרְנִ"ת ו"ל עַל זֶה.

טז תִּשְׁכּוּ

יְחִזֵּק בְּחוֹר שְׁנַכְשֵׁל וְכוּ', שְׂיִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּפְרֹט בְּפִרְטוּת מַעֲלַת לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּבִפְרֹט "לְקוּיֵי-מִוְהַרְ"ן", "לְקוּיֵי-תְפִלוֹת" וְ"לְקוּיֵי-הִלְכוֹת", וְיִדְבֹר מִמַּעֲלַת מִי שֶׁנִּמְצָא בְּמִצְבַּב כְּזֶה אֲבָל הוּא מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל וְלוֹמֵד סִפְרָיו, וַיִּזְהֵר מִהֶתְרַחֲקוֹת, וְיִדְבֹר מְקַטְרוּגַת הַמַּלְאָכִים בְּעֵת בְּרִיאַת הָאָדָם, וּמִשְׁתֵּי בְּחִינּוֹת — "צַדִּיק גָּמוֹר" ו"בְּעַל תְּשׁוּבָה", וּמִהֲנַסְיוֹן שֶׁל שְׂמִיעַת הַתְּנַגְדוֹת.

כב תִּשְׁכּוּ

יְחִזֵּק שְׁלֵא לְהִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַצַּעַר, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַצַּעַר וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁבְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְיִדְבֹר מִמְּדַת הַשְּׂמֻחָה, וּמַעֲנִין "בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה זוֹהֵי קִיּוּמָה", וּמִהֶהֱדַרְכוֹת שֶׁמְקַבְּלִים מִהַצַּדִּיק בְּכָל שְׁלֵבֵי הַחַיִּים, וַיַּעֲוֹרֵר עַל עֲשִׂיָּה וְעִבְדָּה בְּמָה שְׂיָכוֹל.

כו תִּשְׁכּוּ

יִגְלֶה מַעֲלַת הַבּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵינּוּ רוֹאֶה שׁוֹם דְּבָר זוּלָתוֹ, וְאֵינּוּ שׁוֹם לְבוֹ לְאֵלוֹ הַמְּצַעְרִים אוֹתוֹ, וְנוֹשְׁכִים אוֹתוֹ בְּאָרֶס לְשׁוֹנָם, וְעַל-יָדֵי רְדִיפָתָם אוֹתוֹ נִתְבַּטַּל וְנִכְלָל יוֹתֵר וְיוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְהֵר בְּכָלֵל

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

לְכַרְחַ מִמַּחֲלָקֶת וְלֹא לְהִתְנַפֵּחַ, וְלֹא לְכַזּוֹת שׁוֹם נִכְרָא וּבִפְרֻט אִישׁ
כָּשֶׁר, וַיַּעֲזֹר וַיִּזְהַר עַל קִדְשַׁת הַדְּבָר, וַיִּסְמִיךְ לְזֶה קִטְעַ נִפְלֵא מִסֵּפֶר
"תַּפְאֶרֶת עֲזִיאל", וַיִּדְבֵּר מִתְמִימוֹת.

תשל כט

יְדַבֵּר מִמְצֻנֹת הַשְּׂמֵחָה וּמֵהִתְבוֹדְדוּת, וּמֵעֲנִין "נִקְדַּת הַחֶבֶר" — מִיְהוּ
הַחֶבֶר הָאֲמִתִּי שְׁאֵלָיו צְרִיף לְהִתְחַבֵּר, וַיִּזְהַירוּ לֹא לְהַמִּיר אֶת חֶבְרוֹ
הַטוֹב וְלֹא יִחְלִיפֵנוּ, כִּי עַל יְדוֹ זֹכָה לְחַיֵּי עוֹלָם.

תשלא לג

יָבִיא דְבָרֵי חֲזוֹק לְאַחַד שְׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֶף
אֶחָד, וַיִּדְבֵּר מֵאֲמִיצוֹת הַלֵּב שְׁאֵפְשֶׁר עַל יְדוֹ לְעֲשׂוֹת הַרְבֵּה, וְעַל-יְדֵי
תַקְףָּ הָאֲמוּנָה בּוֹ תִּכְבְּרֶךָ זֹכִים לְזֶה, וַיַּעֲזֹר עַל קְרוֹב אַחֲרִים לְעַבֹּדֶת
הַשֵּׁם, וַיִּגְנֶה אֶת הָעֲבוֹדוֹת הַפְּרָאִיוֹת וְהַקִּיצוֹנִיּוֹת, שְׁלִפֵי הָאֲמֵת אֵין לְהֵן
מְקוֹר בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵלוֹ שְׂמֵתְנֵהְגִים כֶּף, רְחוּקִים מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה.

תשלב לה

יְדַבֵּר מֵהִפָּה שְׁאֵפְשֶׁר לְצִאֵת עַל יְדוֹ מִכָּל הַצְּרוּת, וַיִּזְכִּיר שִׁיחַת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוֹ עַל בְּחִירָה בְּמִשְׁרַת פְּרִנְסָה שְׁלֹא צְרִיף לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ בַּדְּבָר.
וַיִּכְאֹר עַל-יְדֵי-זֶה הַטַּעַם שֶׁרַבְּנוּ הִתְנַגַּד שְׁאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ יִהְיֶה מְלַמְּדִים,
וַיִּזְכִּיר מֵהַשְּׂהִתְבַּטָּא רַבְּנוּ ז"ל עַל עֲצָמוֹ, שְׁקָשָׁה לוֹ לְדַבֵּר בְּרַבִּים,
וַיַּעֲזֹר לְהִסִּיר הַרְגִילוֹת וְלִמְצֵא אֱלָקוֹת בְּכָל דְּבָר, וַיִּגְלֶה שְׁלֵכַל הָאֲמֵת
הַזֶּה יִזְכָּה לְהִגִּיעַ עַל-יְדֵי הַדְּבָרִים, וַיַּעֲזֹר לְשַׁעֲרוֹיִן פְּסֻדָּרָן.

תשלג לח

יְדַבֵּר מִלְמוֹד "לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת" וּמִמְעַלְתּוֹ, וּמֵעֲנִין הַתּוֹעֲדוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוֹ בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם, וּמֵעֲנִין אֹרֶךְ וְאֹרֶךְ חוֹזֵר, וַיִּזְכִּיר שִׁיחַת
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ עַל זֶה וְשִׁיחַת ר' לוי יִצְחָק ז"ל, וַיִּגְלֶה אִיךָ צְרִיף שִׁיְהִיו
הַדְּבָרִים, וְשִׁיחַת ר' אַבְאֵלְעַ תְּלָמִיד מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל עַל זֶה.

תשلد מ

יְדַבֵּר מִשְׂכָּחָה דְקִדְשָׁה, וּמֵאֲמוּנָה בּוֹ תִּכְבְּרֶךָ וּבְהַשְׁגָּחָתוֹ, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִין
הַסְתַּפְּלוּת בְּשֵׁכַל שֶׁל כָּל דְּבָר שְׂמִזְכִּיר רַבְּנוּ ז"ל בְּתוֹרָה א', וְצָרוּף שְׂרַמְזוֹ
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּמִלָּה "שְׂכָל", וַיִּדְבֵּר מִחֻיּוֹב הַתּוֹרָה וְהוֹדָאָה שְׁצְרִיף
עַל הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנוּ ז"ל, וַיִּחְזַק לֹא לְהַשְׁבֵּר כְּשִׂמְקָרְבִים שְׁקָרְבָת

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעא

אותם מבזים אותך, וידבר מסבלנות, ויעורר ללמד "לקוטי-מוהר"ן"
ו"לקוטי-תפלות".

תשלה מג

ידבר מהתחזקות על-ידי ספרי רבנו ז"ל בכל הירידות והנפילות, וידבר
מסבלנות, ויעורר על שיחה בינו לבין קונו, וענין "אם אסק שמים
שם אָתָּה", ויגלה מה היה הלמוד שלמד דוד את תלמידיו השבורים,
ויחזק לשמח מתוך הירידה על-ידי הידיעה, שגם שם נמצא השם
יתברך, ויעורר להיות מכיר את מקומו, ולא לחפץ בפרסום, ויעתיק
קטע מספורי-מעשיות המרמוז על ענין ישיבה בפנה ולא לרצות לכבוד
מאחרים שיכבדוהו, ויגלה שעל-ידי בטול באמת יזכה שיצמחו ממנו
שרשים, ויעורר להתחבר עם אנשי שלומנו.

תשלו מו

ידבר מהתקשרות לצדיק האמת, וממעלת השכחה דקדושה והתחדשות,
ומאריכות אפים וזכוף וברור האמונה, ומקדשת הדבור, ומשעורים
קבועים, ומעשית תפלות על תורות, וממעלת "לקוטי-תפלות"
ואמירתם, ולמוד שלחן ערוך ו"לקוטי-הלכות", ויעורר מאד על
זמני התפלות הקבועות, וממעלת חצות וזמנה וההתבודדות אָז,
ואמירת תהלים, ותקון הכללי, וקרוב רחוקים.

תשלו נ

יחזק מאד על ענין ההתקרבות לרבנו ז"ל, ויתאר את מצבם של
החסידים הנפולים שאינם פלום, ואינם סובלים תבערת האחרים
שמתמידים וכו', ויגנה את כל ההדרכות הקיצוניות למיניהן, וירחיק
ויזהיר על זה, וידבר מנקדת רבנו ז"ל האמתית ומסדר הדרך הלמוד,
ומתקון צוונות וקיום המצוות בשמחה וכו'.

תשלה נג

יחזק אחד שעוברות עליו ירידות גדולות, וישמחו על הנקדות הטובות
שבו, וידבר מעבודת התפלה ומהדבור באמת, ויספר מה האיר לו תוך
כדי למודו בספורי-מעשיות באותו יום, קטע ממעשה זכוב ועכביש,
ויפרשו באפן נפלא על הצדיק ואנשיו שבכל דור, וידבר מהתעוררות
של הצדיק להתבודדות, ומאנשי שלומנו שהאירו פשעיתו את רבנו
ז"ל בעבודה ובתורה בסדר-דרך-הלמוד וכו', ויתאר האוצר שלהם
בעולם הבא, וידבר ממעלת "לקוטי-הלכות", ויחזר על מה שדברו

תכּן הענניּים

הינּו עשׂיה מתורה תפלה ונוראות העננין הזה, ויביע ספוק מהידיעות
שקבל מחבורת הבחורים על התמדתם הגדולה בפּרטייות, ויעורר
להצטרף אל חבורה קדושה כזו.

נח תשלט

ידבר מהדרכים הפראיות שיש אצל אנשי שלומנו שזה מנגד
להשקפתנו האמתית, ויורה הדרך הזהב אשר נכון לילף בה, והמעלות
שזוכים על-ידי-זה, וידבר מדרך ההתבודדות ולברח אליו ותברך
תמיד, ומשמחת הנקדות הטובות שיש בו, וממדת השמחה בכלל.

סב תשמ

ידבר מגדלת העצות הנוראות של רבנו ז"ל ומעלת מי שזוכה לשקד
בהן, ויעורר לא להתבלבל מאחר, ויגלה שדרך רבנו ז"ל אינה באפן
של "צדיקים משגעים", ויגלה מהו באמת עננין רבנו ז"ל, ויגלה
איך צריך לגלות אור רבנו ז"ל לכלם, וידבר מאמונה, ויתן עצה
למי שהתפלות שלו לוקות בחסר פונה, ויתן תורה מסימת ללמד
במשך זמן קצוב עם התפלה שאחריה לצרף זה, ויגלה שעקר הכל זו
הצניעות, בשקט ולא לפרסם, ויעורר על השמחה ברבנו ז"ל.

סט תשמא

ישבח את אחד על שזכה להתמיד בסדר-דרך-הלמוד ועוסק
בהתבודדות, וידבר מגדל כח התורה שגדול מאד להוציא מעוונות
וכו', ויזהיר לברח מדעת אלו שלא שמשו כל צרכם, ומה שאמר ר' לוי
יצחק ז"ל על הלועגים לדבר רבנו ז"ל בענין הלמוד, ויארץ במעלת
העננין, ויעורר על נקדת התפלה וההתבודדות, ויגלה מעלת השבויר
והפגום דיקא, משל לקרבנו של עני וכו', ודברי האלשי"ף שנתן טעם
למה דיקא בעולת העוף צריך למלק ערפו, ושיחת ר' אברהם בר'
נחמן על שאין בכחנו ללחם עם הרע, וישבח מדת השכחה דקדושה
ומדת למוד זכות על עצמו, ומענין נשיאת ראש, וממצות מחצית
השקל, ומעלת הצדקה ובטול קלפת המן-עמלק, ויגלה למה צריך
שתהיה הצדקה, והפגם החמור של לשון הרע, ומהעבודה הקשה של
שמירת הדבור, ושיחת ר' לוי יצחק ז"ל על הקדושה שנופגמת יחד עם
פגם זה, ויזכיר את מקבל המכתב שלא ישליך הכל לאחוריו אחרי
שעוסק עמו זמן רב.

עב תשמב

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעג

יְדַבֵּר מֵעַתָּה לְעֵשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וּבִפְרֹט בְּהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, וְכָל שָׁפָן מִי שֶׁעָזַב אֵינּוּ מִקְרֵב בְּאֵמֶת, וַיִּפְרֹשׁ מֵאִמֵּר חֲזו"ל בְּבִרְכוֹת עַל עֲנִין אֲמִירָה וְדַבּוּר עַל קֹטֵב הַתּוֹכַחַת בְּדֶרֶךְ הָרְאוּיָה לְזוֹלָתָנוּ וּמִמְלָכוֹת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ עֲלֵינוּ, וַיְדַבֵּר מֵעֶסֶק הַתּוֹרָה בְּצַנִּיעוֹת וּבִשְׂקֵט, תּוֹרָה לְשִׁמְחָה, וַיְדַבֵּר מִשְׁתֵּי בְּחִינּוֹת עֲבוֹדַת ה': יֵין — בְּפָרָאוֹת, שְׁמָן — בְּשִׁלּוּחַ, וַיְדַבֵּר מִהַסְפָּנָה הַטְּמוּנָה בְּעֲבוֹדַת ה' בְּחִינַת יֵין, שֶׁאֶפְשָׁר לְהַשְׁתַּכַּר וְלִפְלֹא וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעַתָּה שֶׁעַל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת אֵין מְכִירִים כְּלוּם, וַיַּעֲזוּר לְדַבֵּר עִם הַחֲבֵרִים לְהִתְאַסֵּף וּלְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל.

עז תשמג

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת ה"לְקוּיֵי־הַלְכוֹת" וְהַתְּבַטָּאוֹת רַבְּנוּ ז"ל עַל חֲדוּשֵׁי מוֹהֲרַנ"ף ז"ל, וְהַסְפִּים עַל זֶה מִשֵּׁה רַבְּנוּ וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמַּדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת שְׁלוֹמִידִים מֵעַתָּה הַתָּם, וּמִנְקֻדוֹת טוֹבוֹת וּמִשְׂמִיחָה, מֵאֲמוּנָה וְזוֹכוּכָה עַל־יְדֵי הַדַּבּוּר, וַיְזַהֵר לְבָרוּחַ מוֹפְרוּחִים וּבִפְרֹט עִם אֶפִיקוֹרִס, וַיִּזְכֵּר דְּבָרֵי הַרֵב מִשְׁשֵׁהֲרִין עַל מַעֲשֵׂה מַחֲסָם וְחָם בְּעַנְיָן זֶה, וְשִׁיחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עַל הַתְּנָאִים שֶׁעַל יָדָם אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִם אֶפִיקוֹרִס, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַהִתְבַּוְּדוֹת וְהַתְּלַהֲבוֹת לְתוֹרָה, וְלַטּוֹכָה שְׁזוֹכִים עַל יָדָהּ, וַיְבָאֵר מִדּוּעַ צְרִיף לְהַקְדִּים הַתְּפִלָּה וְהַוָּדוּי לְתוֹרָה.

פא תדשמ

יְדַבֵּר מִקְבִיעוֹת הַחֲבֵרִים בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּתֵּן הַדְּרָכָה עַל עֲנִין נְקֻדַּת הַחֲבֵר אֵיף צְרִיף שְׁתֵּהִיָּה, וַיְזַהֵר עַל פְּרוּד לְכַבוֹת וּמִלְחָלֵק עַל מִישֵׁהוּ, כִּי לֹא בָּא וְכוּ', וַיַּעֲמִיק מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל עַל זֶה, וַיּוֹצִיא רְמוּזִים מִרְחִיצַת יְדֵי הַכֹּהֵן טָרָם הַכֹּנֶסוּ לְקַדְשָׁה, וַיּוֹכִיחַ לֹא לְחַפֵּץ לִתֵּן נְקֻדַּתוֹ תָּמִיד לְחֲבֵר רַק לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ.

פג תשמח

יְחִזֵּק מְאֹד אֶחָד שְׁרוּצִים לְהַכְרִיחוֹ לְצֵאת מִתּוֹרָה לְלַמֵּד חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, וַיַּעֲזוּץ עֲצָתוֹ אֲמוּנָה פְּדַת מַה לְעֵשׂוֹת, וַיַּעֲמִיק מֵאִמֵּר חֲזו"ל הַקְּדוּשִׁים עַל זֶה, וַיְחִזְקוּ לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְהִתְחַזֵּק מְאֹד בְּנְקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁבוּ, וַיַּעֲזוּרוּ עַל מַדַּת הַשְׂמִיחָה, וַיְדַבֵּר מִגְּדֹל הָעֲנִין, שֶׁעַל־יְדֵי אֲמוּנָה רוּצָה אָדָם לְעֵשׂוֹת טוֹבוֹת אֵף עִם הַמְּצַעְרִים אוֹתוֹ, וַיַּעֲמִיק קִטְעַ מִסִּפְרֵי הַחֲנוּף עַל הָעוֹן שֶׁל "נְקִימָה וּנְטִירָה", וַיִּזְכֵּר שִׁיחָה מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ עַל זֶה.

פו תשמו

תְּכֵן הַעֲנִינִים

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת לַמּוֹד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְיִסְפֹּר עַל זֶה, וְיִוְדֶה עַל זְכוּתָנוּ, וּמֵהָאֶסוּר לְדַאֵג תְּמִיד אֲוֵלֵי אֵינוּ יוֹצֵא יְדֵי חוּבָה, וְיִחְזְקוּ עַל שְׁפוֹסֵף פְּעַם לְטוֹב פְּעַם לְרַע, וְיִתֵּן מָה לְלַמֵּד עַל זֶה, וְיִדְבֹּר מִלְמוּד ח"י פְּרָקִים, וּמִמַּעַלְת תּוֹרָה בְּכָלֵל וּמֵהֶשֶׁם "חב"ו", וְיִבְאֵר פְּסוּק "לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ", וְיִדְבֹּר מִכַּעֵס, מִצְדִּיק, מִשִּׁבְתָּה, מִעֲנִין פְּגָם הַבְּרִית וְתִקּוּנוֹ, וּמִקָּשֵׁי הַפְּנִסָּה, וְיִבְאֵר מֵאִמֵּר חז"ל, שְׁצַרְיָךְ לְזָרוּ בְּמִקּוֹם שֵׁשׁ בּו חֶסְרוֹן כִּיס, וְיִדְבֹּר מִזְכוּף הָאֲמוּנָה, וְלֹא לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר, וְכִן לְבָרַח אֲלֵיוֹ תִתְּבַרֵךְ תְּמִיד.

תשמז צא

יְדַבֵּר מֵהַטַּעַם לְמָה נִקְרְאִים סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל — "לְקוּטֵי" וְיִבְאֵי טַעַם מוֹהַר"ת ז"ל, וְיִדְבֹּר מִעֲנִין הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁמְלַקְטִים הַצְּדִיקִים וּמִיּוֹסֵף הַצְּדִיק, וּמִיַּעֲקֹב אֲבִינוּ וּמִסוּד רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי, וּמִעֲנִין מוֹהַר"ן ז"ל, וְהַתְּקַרְבוֹת אֲלֵיוֹ עַל אֵף הַמְּגִיעוֹת, וְהַחִיּוֹב לְלַמֵּד בְּכָל הַסְּפָרִים וְאֶסוּר לְלַעַג עַל אֶחָד מֵהֶם, וְיִדְבֹּר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ שֶׁמְקַיְמִים זֹאת.

תשמח צח

יְדַבֵּר מֵהַתְּקַרְבוֹת לְרַבְּנֵי ז"ל אֶף-עַל-פִּי שֵׁשׁ מְגִיעוֹת וְיִגְלֶה מַעַלְתָּן שֶׁל הַמְּגִיעוֹת, וְיַעֲזִיר עַל לְמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּקַבְּיעוֹת וּבְרַבּוּי, וְיִבְאֵר מֵאִמֵּר חז"ל: "לֹא מִצְאָתִי לְגוֹף טוֹב אֲלֵא שְׁתִּיקָה".

תשמט קא

יְדַבֵּר מֵהִסּוּד שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיַבְיַע הַתְּעוֹרְרוֹתוֹ מִעֲנִין זֶה, וְיִדְבֹּר מִשְׁתֵּי הַבְּחִינּוֹת: מִקְּדָשׁ וּמִשְׁכָּן, וְיִגְלֶה עֲנִינָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְיִדְבֹּר מִעֲשֵׂיהַ מִתּוֹרָה תְּפִלָּה וּמֵהַתְּקַשְׁרוֹת אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ.

תשנ קה

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַרְצוֹן דְּקֻדְשָׁה וְהַתְּגַלּוּתוֹ עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָּוּת, וְיִלְהִיב מֵאִד עַל זֶה, וְיִדְבֹּר מִמִּדַּת עֲנוּה וּבִטּוּל הַיְשׁוּת, וּמִצְדָּקָה וּבִפְרָט לְהַדְּפָסָה, וְעֲנִינָה דוֹקָא בִּימֵי הַפּוֹרִים, וּמֵהַתְּעוֹדוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ.

תנשא קי

זֶהִיר לְבָרַח מִעֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, וְיַעֲזִיר וְיִחְזֹק עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְיִגְלֶה שְׁאֶסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מִשִּׁיחוֹת אַחֲרוֹת, וְיַעֲזִיר לְהַחְזִיק בְּשַׁעֲרֵי רַבְּנֵי ז"ל וְכו', אֲבָל לְהַתְּבַלְּבֵל אֶסוּר, וְיִזְרֹז לְבַקֵּשׁ עַל שְׂמֵחָה, וְיִגְלֶה שֶׁעַל עֲצָם

תְּכַן הַעֲנִינִים

שעה

הַתְּפִלָּה צָרִיף לִהְיוֹת עֶקֶשׁן גָּדוֹל בְּכָל יוֹם.

תשנב **ק"ב**

יְדַבֵּר מִתְמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת וְלַחֲטָף נִקְדָּה טוֹבָה בְּכָל שְׁעָה, וּמִבְחִינַת "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם", וַיִּגְלָה עֲנָן מֵה שָׁאֵמַר מֹשֶׁה "בְּחֻצוֹת" וְלֹא "בְּחֻצוֹת", וַיְדַבֵּר מִלְמוֹד זְכוּת עַל חֲבֵרוֹ, וּמִמִּדַּת הָאֱמוּנָה בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יְתַבְרַף הַפְּרָטִית, יוֹכִיחַ עַל סֵדֶר דְּרָף הַלְמוּד, וַיִּפְרֹשׁ הַפְּסוּק: "אֲשֶׁרִי הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר תִּיִסְרְנוּ" וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַהִתְעוֹדוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמֵאֲסוּר לִיצְנוּת, וַיַּעוֹרֵר לְבָבוֹת לַהֲשֵׁם יְתַבְרַף עַל אֱמוּנָה שֶׁהִיא מְחִילַת עֲוֹנוֹת.

תשנג **ק"ז**

יְדַבֵּר מִהַחִיּוֹב שֶׁמִּטָּל עַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְגִלוֹת אֹר רַבְנוּ ז"ל לְאַחֵרִים, וַיְבַאֵר עַל-פִּי זֶה הַמֵּאֲמָר מִחוּנֵי הַמַּעֲגָל עִם הָאָדָם שֶׁשָּׁתַּל חֲרוֹבִים עַל קֶטֶב שֶׁל הַדְּפֶסֶת הַסְּפָרִים, וַיִּפְרֹשׁ מִדְרָשׁ פְּלִיאָה עַל עֲנָן הַתְּגִלוֹת יַעֲקֹב אָבִינוּ וּכְפִירוֹת עֲשׂוֹ, הֶמֶן עֲמָלֵק, הַכָּל עַל עֲנָן וְהַקְדָּמָה זֹאת לְפָרְסָם אֹר הַצְּדִיק בְּעוֹלָם, וּמַעֲנֵן יוֹסֵף שֶׁמְכָלָה קְלַפַּת עֲשׂוֹ, וּמִשִּׁיחַת מוֹהֲרָנִי ת"ז לְעַל הַתְּקוּנָה שֶׁל הַסְּפָרִים הַפְּסוּלִים שֶׁמִּתְפַּשְׁטִים בְּעוֹלָם, וּמַעֲנֵן הַתְּמִימוֹת שֶׁל רַבְנוּ ז"ל.

תשנד **ק"כ**

יַעוֹרֵר לְהַגּוֹת בְּסְפָרִים: "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" וְ"הַשְּׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ", וּכְשִׁיחַת רַבְנוּ ז"ל, שֶׁעַל יָדָן מְכִירִים אֶת רַבְנוּ ז"ל, וַיַּחֲזִק לְהַתְּחַדֵּשׁ לְהַתְּבוֹדֵד, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְבַטֵּל לֵב הָאָבֶן וְלַצָּאֵת מִיְרִידַת מִדְרָגָתוֹ, וַיִּזְכִּיר סְפוּר מֵר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִיץ, אִיף בְּשַׁעַת מְצִוְקָה הַחֲזִיק עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי הַתְּבוֹדוֹת, וַיְדַבֵּר מִשְׁמַחָה וְרַקוּדִים, וּמִפְּגָם אֱמוּנַת חַכְמִים אִם אֵינָנו שְׂמַחִים בּוֹ ז"ל, וַיְבִיא מֵאֲמָרָם ז"ל, לְמָה זֹכִים עַל-יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה וּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ בְּקִרְיַאת שְׁמַע.

תשנה **ק"כ**

יְדַבֵּר מִנְעִימוֹת דְּבָרֵי רַבְנוּ ז"ל, וַיְבַאֵר שִׁיחַת ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִיץ עַל זֶה, וּמָה שָׁאֵמַר בְּשֵׁם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רְמַז מִהַמַּעֲשֶׂה מְבִנִים שְׁנִחְלָפוּ שְׁמוּבָא בְּסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וַיִּגְלָה לְמָה זֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקָרְבוֹת לְרַבְנוּ ז"ל, וְשִׁיחַת ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל עַל זֶה, וּמַעֲנֵן "דַּע" שֶׁבְ"לְקוּטִי-מוֹהֲרָן", וּמִמַּעַלְת לְמוֹד "לְקוּטִי-מוֹהֲרָן", וּמִהַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וּמַגְנוֹת מִדַּת הַלִּיצְנוּת, וּמַעֲנֵן "אֵיזְהוּ שׁוּנָא? כָּל שְׁלֹא

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעו

דָּבַר עִמּוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְעֲנִינוּ לְעִבּוּדַת הַשָּׁם, וּמַעֲנִין הַתְּחַבְּרוּת עִם יִרְאִים, שְׁלָמִים וְתַמִּימִים.

תשנו קכט

יִחְזַק מְאֹד בְּחֹר אֶחָד שְׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ' מְאֹד, וַיַּעֲזֹר לֹאמַר הַתְּקוּן הַכִּלְלִי, וְלִתֵּן צְדָקָה, וְיִזְכִּיר פְּרוּשׁ מוֹהֲרֵנִי וְי"ל: גִּזְלֵנוּ וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ מִמִּי גִזְלֵנוּ, וַיִּבְאֵר חֶמֶר פָּגַם הַבְּרִית מֵהַ שְׁגוּרִים בְּעוֹלָם, וַיְדַבֵּר מְאֻמְנָה וּמְוֹדוּי דְּבָרִים, וּמֵהַתְּחַזְּקוֹת לְבָלִי לְהַתְּרַחֵק מִרְבֵּנוּ וְי"ל, וַיִּחְזַק עַל הַמְּנִיעוֹת שְׁגוּרָמוֹת לוֹ, שְׁזָה בְּסִבַּת פְּגָמָיו וְכוּ', וַיִּחְזַק עַל קִבְּלַת בְּזִיווּנוֹת בְּאֶהְבָּה גְּמוּרָה וּבְשִׁמְחָה, וַיִּזְרַז עַל רְקוּדִים.

תשנו קלג

בְּיַעַ שְׁמִחָתוֹ הַגְּדוֹלָה לְאַבְרָהָם בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה אַחַר נִשׂוּאָיו, שְׁזוֹכָה לְעִשׂוֹת קְבִיעוֹת בַּתּוֹרָה, וַיִּגְלָה לוֹ מַעֲלַת הַלְּמוּד, וַיִּחְזְקוּ לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ עַל זֶה, וַיִּסְפֹּר סְפוּר מְאֻחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל זְכוּרֵן יוֹם הַמִּיתָה וַיַּעֲזֹר עַל זֶה, וְעַל לְמוּד לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת וְשִׁיחוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל זֶה.

תשנו קלו

יִחְזַק בְּחֹר צָעִיר שְׁעוֹבֵר עָלָיו הַרְבֵּה, וַיְדַבֵּר מְגִדְּלַת יָמֵי הַנְּעוּרִים, וְאִיךָ שִׁחְשׁוּבָה הַתְּשׁוּבָה אֲזוּ דִּיקָא, וּמְגִדְּלַת מַעֲלַת הַתְּשׁוּבָה בְּכִלְלִיּוֹת, וַיַּעֲתִיק קָטַע מֵהַסֶּפֶר "קִדְּשֵׁת לִוִי", וַיְדַבֵּר מִתְּאַוֹת נְאוּף שֶׁבָּאָה עַל-יָדֵי עֲצֻבוֹת, וּמִשְׁמַחַת הַמְּצוּוֹת, וַיַּעֲזֹר עַל תְּקוּן הַכִּלְלִי, צְדָקָה, מְקוּרָה, שְׁלִחַן עֲרוּף, שְׁמִחָה, הַתְּבוּדוֹת וְלִהְתְּקַשֵּׁר לְרַבֵּנוּ וְי"ל.

תשנט קלט

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת נְתִינַת הַצְּדָקָה לְהַדְּפִסַּת סְפָרֵי רַבֵּנוּ וְי"ל, וַיְדַבֵּר מִשְׁלָמוֹת לְשׁוֹן-הַקִּדְּשׁ שְׁעַל-יָדֵי קִדְּשַׁת הַדְּבוּר יִזְכָּה לְתַקּוּן וּקִדְּשַׁת הַבְּרִית, וַיַּעֲזֹר לְכַרֵּחַ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּהַתְּבוּדוֹת, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין "שַׁעַר הַחֲמִשִּׁים", וּמַעֲנִין מְקוּרָה בְּכִלְלִי וּבְפִרְטוּיּוֹת מְקוּרָה שֶׁל חַג הַשְּׂבוּעוֹת, וַיַּעֲזֹר עַל אֲמִירַת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי בְּכָל יוֹם, וְלִהְתְּגַבֵּר עַל הַמְּנִיעוֹת שֵׁשׁ עַל דְּבַר זֶה.

תשס קמב

יְדַבֵּר מִכְּתוּבָה שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁגָדוּל לְהוֹצִיא מִן הָעֲבָרוֹת וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לְבַקֵּשׁ שְׁנוּזָה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ וְי"ל, כִּי לֹא כָּלֵם זוֹכִים לָזֶה.

תשסא קמג

יְדַבֵּר מֵהַתְּחַזְּקוֹת וּמִקְּנֵאת הַמְּלָאכִים וּמֵהַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שעז

וממעלת מדת השמחה, ויעורר לזכות אליה.

תשסב קמו

יחזק מאד ללמד לקח מאברהם אבינו שעמד על עמדו באמונה יחידי בעולם וכו', ויגלה שעקר עבודתנו עתה היא על זכוף האמונה בפרטיות, ויגלה הטעם מדוע אומרים ביום הכפורים "ה' הוא האלקים", וידבר מעבודת התפלה ומארבעה מינים וממצות סכה וסודה.

תשסג קמח

ידבר מנקדת האמת ושאיור להטעות עצמו, והזכיה פשוכים להכיר מעמדו ומצבו, ויארץ בזה, וידבר מעצות הצדיק ומבחינת: ראש, תוף, סוף.

תשסד קנב

יזהיר מאד לברח מכל מיני דמיונות וחקרות של הבל, ויחזק לעשות התחלה חדשה בתמימות ובפשיטות, ויביא משל מאנשי שלומנו על ענין רבנו ז"ל, שיש שתי כתות מקורבים שמקבלים מאורו ז"ל, ויגלה ששתייהן כאחת טובות, וירבה לדבר מתמימות, וידבר מפגם הברית ומתקונו, ומענין קריאת שמע שעל המטה על-פי נסח הארץ ז"ל, ומודוי דברים וממעלת למוד התורה.

תשסה קסב

ידבר מחקר אסור לשון הרע, ומעננה, ומקדשת הדבור שבו תלוי השפע, ומקדשת המעור, ויעורר על שמחה.

תשסו קסד

יחזק על קביעת שעורים לכל ימי חייו, וידבר מהענין שמעט גם-כן טוב, ויגלה שעקר נפילת האדם היא מסבת פגם האמונה, וידבר ממעלת מדת האמונה בהשגחתו יתברך הפרטית, וידבר מעשייה מתורות תפלות ומשגב רום מעלתה וענינה, ויעורר על זה ועל התבודדות, ויעתיק קטע מ"לקוטי-הלכות" על זה.

תשסז קסז

ידבר מחקר האסור של לשון הרע, ויקשר פרשת השבוע — מצורע לשבת הגדול שחל אז, ותוכו רצוף התעוררות על קדשת הדבור ועל

אמונה, גם יזכיר שיחת מוהרנ"ת ז"ל, שאמר שאסור להטיח דברים גם נגד הממשלה, וידבר מענין פרע"ה ומצרי"ם ונס פסח, ומשנאת חנם, ומ'פה-סח', ומקדשת השבת, וטעם שנקרא שבת הגדול, וכמה ענינים מהפטרות היום, ומהגאולה, ומהשלוים והגלוי אלקות שיהיו אז, ויעורר לקבוע שעורים בחמש, במשניות, בגמרא, בשלחן ערוך ובספרי רבנו ז"ל, ויגלה שצריך סבלנות לזה, ויזכיר מאמר חז"ל בקשר לזה המצרך לשיחת רבנו ז"ל על מי ששוכח מה שלומד.

תשסח קעד

יגלה שעל-ידי ישוב הדעת באמונה זוכה לא להתבלבל משום דבר, רק לקדש את עצמו, ויחזק מאד לא לפל מהירדות, אדרבה אז יש להשם שעשועים גדולים ממנו וכו', ויזרו לילף על-פי ההתגלות של "אזמרה", ויזכיר שיחת מוהרנ"ת ז"ל לר' נחמן טולטשינער ז"ל על התורה "אזמרה", ויביא דברי האריז"ל שהיום מעלים לו יתברך שעשועים יותר בקלות מדורות עברו, ויעורר למצא הנקודות טובות ולעשות טוב, ושיחת ר' לוי יצחק ז"ל על זה, ויחזק על מדת השמחה, ויזכיר שיחות יקרות על מעלת מדה זו.

תשסט קפ

יבאר כמה פסקאות בתורה א' שב"לקוטי-מוהר"ן" על-פי דרכו, לברח מכל הבלי העולם, ולמצא אלקותו יתברך בכל דבר, שויתי ה' לנגדי תמיד, ושפיכת הלב בתפלה לפניו יתברך.

תשע קפג

יעורר על מדת ההתחדשות, וידבר מתורה "היום אם בקולו תשמעו" (לקוטי-מוהר"ן, חלק ג', סימן ערב).

תשעא קפד

יעורר ויחזק מאד על אמונה בנקדת השגחה הפרטית, ואמונה ברורה בו יתברך, ויגלה למה יזכה על ידה, וידבר מטרת המחשבה וממסירות נפש.

תשעב קפז

יזכיר אחד שנשפר על זה שאינו זוכה לקרב אחרים וכו', ויעוררו על נקדת אמונת השגחה פרטית, ומענין "אחד היה אברהם", וענין "וספרתם לכם", ויחזק לא להתבלבל מאחרים, ויספר מעשה נורא

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שעט

מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁשָּׁמְעוּ אוֹתוֹ מִתְבוּדָד בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל הַרְחַקַת הַמִּדּוֹת הַמוֹצִיאוֹת אֲדָם מִהָעוֹלָם, וַיַּעֲזֹר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֵרִים וְלִבְרַח מִן הַכְּבוֹד.

תשעג קצ

יְדַבֵּר מִגְדֹּל הַשְּׂמִיחָה שְׁאֵנוּ צְרִיכִים לְשִׂמְחָה עַל שֶׁהִתְקַרְבְּנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי הַנְּסִיּוֹנוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד, וַיַּחֲזֵק לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֵר כָּלֵל, וַיִּזְהֵר לְבְרַח מִקְּלָלוֹת, וַיְדַבֵּר מִנְּקֻדַת אַמוּנַת הַהַשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית וּמִמְדַּרְגַּת אֲבֵרָהּ אֲבִינוּ, וַיּוֹצִיא רְמָזִים מֵעֵינָנוּ אִיךָ שֶׁצְרִיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּעֲצָמֵנוּ, וַיְדַבֵּר מִתְּשׁוּבָה וּמִשְׁלוֹם-בַּיִת.

תשעד קצד

יַחֲזִיק אֲבִרָךְ שֶׁיֵּצֵא אֶזְרוֹתָ, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁעוּרִים פְּסָדֵרֵן וְעַל הַתְּבוּדָדוֹת, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִהַשְׁנִי, כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ הִירִידוֹת שְׁלוֹ, וַיִּפְּלֵג בְּמַעֲלַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּבְמַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִסְתַּוְּבַב בְּיַנְיָהֶם, וְאִיךָ שֶׁלְּכָל אֶחָד יֵשׁ הִבְנָה אַחֲרָת וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּר רַק מִרַבְּנוּ ז"ל, וְלִבְרַח מִלִּיצְנוּת, וַיִּפְרֹשׁ מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ וּשְׁנֵי מֵאֲמָרֵי חַז"ל עַל-פִּי הַקְּדָמָה שֶׁל הַשֵּׁלֶשׁ נְקֻדּוֹת שֵׁשׁ: עֲצָמוֹ, הָרַב וְהַחֲבֵר, וַיְדַבֵּר מִמְּצִיאת הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת בּוֹ וּבְאַחֵרִים וּפְגָם תְּלִמִּידֵי רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁלֹּא חָפְשׁוּ אַחֵר הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת.

תשעה קצח

יְדַבֵּר מִנְּפִלְאוֹת הַהַשְׁגָּחָה וּמִהִזְכּוּת שְׁלָנוּ שְׁאֵנוּ עַל-כָּל-פְּנִינִים רוֹצִים לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ, וַיְדַבֵּר מֵאַמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁמִּגְלָה רַבְּנוּ ז"ל שֶׁזֶּה סוּד הַדַּעַת, וְהַעֲבֵרָה הִיא מִחֲסָרוֹן הַדַּעַת, וַיִּגְלֶה לָמָּה זֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק, שֶׁמְכַנִּים בְּמִקְרָבֵי חֶשֶׁק וְכוּ' לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי הַקְּיָמָה וְהַהִתְחַזְּקוֹת מִהַנְּפִילוֹת, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלָתוֹ שֶׁל בַּעַל תְּשׁוּבָה וּמִמְדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרְךָ הַפְּרָטִי פְּרָטִית וּמִקְבַּלַת הַכָּל בְּאַהֲבָה, בְּשִׂמְחָה וּבְרַקוּדִין.

תשעו רב

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַהִתְחַדְּשׁוֹת וְהַשְׂכָּחָה דְקֹדֶשׁהּ, וּמִגְּנוּת זְקֵנָה דְסִטְרָא אַחֲרָא, שֶׁהִזְהִיר עָלֶיהָ רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵעֵינַי לְמוֹד הַלְכָהּ, הִ"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּיֹת, וּמִשְׂמִיחָה וְרַקוּדִים, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְדַבְּקוֹת בְּחִינַת נְבוּאָה, וְאֲשֶׁר לְכָל זֶה אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

רז תשעז

יעורר לשמח על התקרבותנו לרבנו ז"ל, ולציית אותו, וידבר מאמונה ומלמוד זכות, ולא לדחות שום בריה, וממעלת אהבת ישראל, ומענין פטירת תלמידי רבי עקיבא בימי הספירה, ומה שאומר על זה מוהרנ"ת ז"ל, ומענין זכות אבות שנמשכת על ידי השראת השכינה שבאה על ידי אהבת ישראל, ויעורר לא להתערב במחלקת, ויעורר על מדת השמחה, וידבר שאסור להתבלבל מאף אחד, כי השם יתברך נמצא עם האדם תמיד.

רי תשעח

יעורר על למוד ספרי רבנו ז"ל, שכל דבוריו משם, ויבאר הענין של אסור שמיעת גגון ממנגן רשע ועל מה זה רומז, וידבר מחמיר הענין לשמע דבורים של רשעים שאינם מביאים לתכלית, וממעלת ענין שמיעה והסתופפות אצל הצדיקים ודבריהם הקדושים.

רבי תשעט

ידבר מהתועדות ודבור בצותא מעצות רבנו ז"ל, ושיחת ר' לוי יצחק (ז"ל) על זה, ויביא ספור בשמו, איך שאסור לגרש אף אחד, וידבר מענין מעט מן האור דוחה הרבה מן החשך, ויעורר להסתפל על כל אחד בטוב עין, ומענין למוד זכות ושעורים כסדרן.

רטו תשפ

ידבר מענין השעורים שזכה לחטף (הנמען), ויעתיק מאמר חז"ל המתמצת הענין של מעט גם-כן טוב, וירבה לעורר על ענין זה בכל פרט, ועל שמחה, ויחזק מי שנפל לפגם הברית, וידבר מקדשת הדבור.

ריט תשפא

יחזק מאד לשמח על שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל לאור הבטחותיו על ההתקרבות אליו ז"ל, ויעורר מאד על התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ויגלה למה זוכים על ידי זה, וידבר מתקון הברית, שהיא על ידי תפלה, ומשמחה ורקודים, ומתפלה בשמחה ומתקון הפללי, ומעשרה מזמורים שהם תקון לפגם הברית.

רכא תשפב

ידבר אל כמה אחים דבורי אמונה והשגחה פרטית, ויעוררם על תפלה

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שפא

והתבודדות, ויחזק ויאמץ על ענין "מציאת הזיווג" ממדרשי חז"ל, ועניני התחזקות והוראה למעשה מדברי רבנו ז"ל, ויעורר על מצות השמחה, ומנפלאות עצות רבנו ז"ל, שצריך לעשות עליהן בכל פעם תפלות חדשות.

תשפג רכו

ידבר מההתחזקות שמקבילים מ"לקויטי-הלכות" ועלים לתרופה, ומזכרון בעלמא דאתי, וירחיק ממחשבות של דמיונות כאלו חברו ורצה להרע לו, וידבר מגנות המחלקת, ומהענין שאי אפשר להבין פנימיותו של יהודי על-פי שיחת מוהרנ"ת ז"ל, ומפגם האמונה שהוא הריב עם חברו, ומהשגחה פרטית וכו'.

תשפד רל

ידבר ממעלת רשימת שיחות אנשי שלומנו על פני הכתב, ומענין נדבה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, ולדבר עם אנשי שלומנו, וידבר מגנות השטיות שמדביק הבעל-דבר לאדם, ויחזק על רקידים ושמחה על שזכינו לידע מרבי אמת כזה.

תשפה רלב

ידבר משכחה דקדשה, ובטול אליו יתברך, ומהתחדשות, ומענין הדמימה והשתיקה למחרפים, ומבטול הישות, וממעלת קבלת הבזיונות באהבה, ושיחת ר' אברהם בר' נחמן על זה, ויגלה מה שרש הירידות והנפילות ואיך מבטלים אותן.

תשפו רלה

יזרו לגלות כסופיו ורצונותיו בפה אליו יתברך, ויעורר לקבע מקום לעבודת ה' ולחדושין דאורייתא, ויאמץ על הנהגת ההתבודדות, ויזרו למצא הרמזים בכל דבר לעבודת ה', ולרשם על-פני הכתב, ויעורר על שבצת הגרות וקדשתם בפרטיות, ועל ארבע הנהגות קדושות הרמוזות בראשי תבות של שמח"ה.

תשפז רלח

יחזק אחד שנמצא בארץ ישראל ואינו מרגיש טוב, ויחזקו ויאמצו וישמחו, ויעוררו על התבודדות כמה שעות וכו', ויפרש מאמר רבנו ז"ל בתורה ב' שבלקויטי-מוהר"ן, חלק א', על ענין החרב בעלת שתי

פִּיּוֹת וְעֲנִינָה לְמַעֲשֵׂהָ, וַיַּעֲרֶרּוּ לִילָךְ אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁבָאֲרִץ יִשְׂרָאֵל, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ מִשְׁדּוּף מִצְלַח שֶׁהֲצִיעוּ לוֹ — שִׁיתְפַּלֵּל עַל זֶה, וַיְדַבֵּר עַל מִצִּיאַת הַזּוּיָג וְעַל מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְשִׁמְחָה בַתְּפִלָּה, וְהַתְּחַדְּשׁוֹת בְּשַׁעוֹרֵינָן כְּסִדְרָן כְּאַחֲיוֹ, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ מִמָּה שֶׁבִקֵּשׁ וְכוּ'.

תשפח **רמב**

יְדַבֵּר מִהֵתְחַזְּקוֹת הַמְּכַרְחַת לְכָל אֶחָד בְּעוֹלָם, וּבִפְרָט לְמִי שֶׁרוּצָה לְהִתְקַרֵּב לְאוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּחֲזֵק מְאֹד מְאֹד בְּאַרְיִכוֹת עַל עֲנֵן נִקְדַּת הָאֱמוּנָה — הֵתְבוּדוֹת, וּבִפְרָט לְמִי שֶׁנִּכְשַׁל, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת תְּפִלַּת הַלֵּב הַשְּׁבוּר וְכוּ', וַיַּחֲזֵק מִי שֶׁנִּפְגַּם בְּפָגַם הַבְּרִית, אִיךָ שֶׁיִּכּוֹל לְצִיאַת עַל-יָדֵי רַבּוֹי צִעָקָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיְדַבֵּר מִגְּלוֹי הַמְּשִׁיחַ וּמוֹדוּי דְּבָרִים, וַיְדַבֵּר מִהַסְּבָלָנוּת וְהַעֲקָשְׁנוּת שֶׁצָּרִיךְ בְּעִבּוּדַת ה', וְשֶׁאֲחַר-כֵּן זוֹכֵה לְדְבָרִים גְּדוֹלִים לְגְלוֹי אֱלֻקוֹתוֹ וְכוּ', וַיַּעֲרֶרּוּ לְבְרוּחַ מְלִיצְנוֹת וְרַק לְהִסְתַּוֵּבב אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — צְדִיקֵי דוֹרֵנוּ.

תשפט **רמז**

יְדַבֵּר מִהֵתְחַדְּשׁוֹת וְהִתְחַלְּהָ חֲדָשָׁה, וּמִמַּעֲלַת גְּלוֹי הַכְּסוּפִין דְּקִדְשָׁה, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל יְרִידוֹת וְהִתְרַחֲקוּיֹת וּנְפִילוֹת לְפָנֵם הַבְּרִית וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִסּוּד רַעוּא דְרַעוּיָן, וַיַּעֲוֶר לְמַעַט בְּכַבּוּד עֲצָמוֹ, וַיִּזְהֵר וַיִּזְכִּיחַ מְאֹד לְהִשְׂאֵר קַיָּם אֶצֶל הַרְבֵּי שֶׁיִּכּוֹל לַעֲזוֹר לִי, וְלֹא לְהִתְבַּלְּבַל מֵאַחֲרֵים.

תשצ **רנב**

יְדַבֵּר כְּדַרְכוֹ בְּקִדְשׁ דְּבוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים עַל חַיּוּב הַשְּׁמִיחָה בְּרַבֵּי כְּזֶה, וּמִמַּעֲלַת הַשְּׁמִיחָה בְּכֻלָּל שֶׁמִּצְלַח מַחְטָא, וּמֵאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטִית וּמִשְׁמִיחָה בְּנִקְדוּת טוֹבוֹת, וְשִׁמְחַת הַמַּצּוֹת, וּמַעֲנֵן סְמִיכַת גְּאֻלָּה לְתַפְלָה, וְשִׁמְחָה וְאִי שִׁימַת לֵב לְכָל הַמַּצְעָרִים, וְשִׁיחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל מַצּוֹת הַשְּׁמִיחָה.

תשצא **רנו**

יְדַבֵּר מִהָאֶסוּר לְדַחֵק עֲצָמוֹ בַתְּפִלָּה, וַיִּבְאֵר מֵאֲמַר חַז"ל עַל הָעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ קָבַע, וַיְדַבֵּר מִדְּחִיקַת הַשְּׁעָה וַיַּחֲזֵק עַל מִצִּיאַת הַזּוּיָג, וַיִּבְאֵר בְּאוֹר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל קִטְעַת מִתּוֹרָה ב', וַיְדַבֵּר מִשְׁמַחַת סִיּוּם מִסְכָּתָא וְלִמּוּד הַתּוֹרָה, וַיְדַבֵּר מִהַחַיּוּב לְהַקְדִּים תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְתַפְלָה, וַיְדַבֵּר מַעֲנֵן רְקוּדִים וְעִבּוּדַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּזֶה, וַיְדַבֵּר מַעֲנֵן סְבָלָנוּת וְאֱמוּנָה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שפג

תשצב רסא

יביע שמחתו על חבורת הבחורים שהתחברו לדבר רבנו ז"ל, ויגלה מעלת ענין נשגב זה להתאסף לדבר מרבנו ז"ל, ויעורר על השלש תפלות הקבועות בכונה, ויגלה נראות ענינם, ויתן מרשם מה ללמוד בתורת רבנו ז"ל.

תשצג רסד

יחזק מאד על אמונה בהשגחה פרטית, ויגלה מעלת מי שאוחז בזה, ויעורר לבנות בי"ת בעולם הפא, וידבר מקדשת הדבור ומלמוד התורה וקיום הנהגותיו הקדושות של רבנו ז"ל.

תשצד רסה

ידבר מהשגחה פרטית, ומ'גנבת' זמן להתבודדות, ויעורר על שמחה בנקודות טובות, ויגלה מעלת שמחת המצוות, ויעורר על למוד ח"י פרקים משניות בכל יום, ויגלה פונת רבנו שאמר על קביעות כף וכף, ששמעלת מעונות, כפי שקבל מאנשי שלומנו, ויעורר על למוד: מחבר ורמ"א משלחן ערוך, וזכיר שיחת ר' לוי יצחק (ז"ל) על זה, וידבר מתקון חצות.

תשצה רסט

ידבר מהתכלית ומהנקודות הטובות שזוכים לחטף בצל העובר של העולם, ומעלתן והצלחתן הנצחית, וידבר משמירת הדבור, קדשתו ופגמו, ויעתיק דברי התנא דבי אליהו מגדל הצמא שיש היום לדבר השם, וידבר מענין התבטלות וכריחה מהכבוד, וידרש על הפסוק: "ברצות ה' דרכי איש" וכו' ממדרשי חז"ל, ויוציא משם הקדמות לעבדה ולמעשה, וידבר מאהבת ישראל, מפונת אלול, מבטול חכמת הטבע, מצדקה להדפסה, ומעננה ושלמות, ויתיחס לדברי מקבל המכתב שאמר, שרואה מופתים על ידי תפלה, ויעורר על למוד מדרש ותנא דבי אליהו, וידבר מתג השבועות והנהגותיו ומעלתו וענינו.

תשצו ערה

ידבר משכחה דקדשה ומהאמונה הקדושה, ומענין בריאת העולמות והתחברותן, ומרקודים ומהסתפלות על השכל שבכל דבר, ומזרון בעלמא דאתי, ויעתיק תפלה נוראה ונפלאה שחבר לבקש ממנו

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שפד

יְחַבְרֵךְ וְכוּ', וַיִּחְזַק מְאֹד עַל הַקָּשִׁי שֵׁישׁ בְּמִצִּיאת הַזְּוִיג, וְעַל סִבְלָנוֹת וַתִּפְלֶה.

תשצז רפ

יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַנִּקְדָּה שֵׁישׁ בְּכָל יְהוּדִי, וַיּוֹכִיחַ שְׂאִין זֶה נִכּוֹן שֶׁהֵיִאֵם אֵין מִמִּי לְקַבֵּל, וַיִּגְלֶה הָעֵינַי שֶׁלְּכָל אֶחָד יֵשׁ הַכְּנָה אַחֲרַת בְּדַעַת הַצְּדִיק, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַבִּיט הַטּוֹב שֶׁבְּכָל אֶחָד, וְלִמְצֹא רְמוּזִים מִכָּלֵם, וַיְדַבֵּר מִזֶּה שְׂאִי אֶפְשָׁר לִידַע בְּאֵמֶת לְפִי מֵרֵאָה עֵינַיִם מִיְהוּ צְדִיק וְכוּ' וַיּוֹכִיחַ עַל הַיָּצֵר הַרַע שֶׁמְסִית לְדַבֵּר עַל תִּלְמִידֵי חֲכָמִים.

תשצח רפב

יְדַבֵּר מֵעֵינַי צַעַר וְיִסּוּרִים וַיִּחְזַק עֲלֵיהֶם, וַיִּחְזֹר עַל דְּבוּרֵי אֲמוֹנָה מִחוּ"ל בְּדַרְכּוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר לְבָרַח לְמָקוֹם מִיָּחָד וּלְבַקֵּשׁ הַכֹּל בְּפִרְטִיּוֹת, עַל הַהֶפְסֵד שְׂאֵרַע לוֹ וְעַל הַתְּבוּדוֹת.

תשצט רפד

יְדַבֵּר מִמַּעַלֶּת הַהִתְעוּעוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ וּמִמַּעַלֶּת הַדְּבוּר אֵלָיו יְחַבְרֵךְ, וַיַּעֲוֹרֵר לְצִיַּת אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, וַיְדַבֵּר מִדְּבוּרֵי דְבָרִים וּמִנִּקְדָּת אֲמוֹנָה וַתּוֹדָה וְהוֹדָאָה אֵלָיו יְחַבְרֵךְ, וַיִּגְנֶה מִדַּת הַקְּנָאָה, וַיֵּאמֶץ עַל אֲמוֹנָה שְׁלֵמָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִיּוֹת, וַיִּחַבְרֵךְ תִּפְלָה קְצָרָה עַל נִקְדוֹת אֵלוֹ, וַיְדַבֵּר בְּאֵרִיכוֹת קְצַת מִמַּחְלֶקֶת וְשְׁלוֹם וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, וּבְפִרְט עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וַיִּגְלֶה מֵעֲצָמוֹ שְׂאִינוֹ שׁוֹנֵא אֵף אֶחָד וְכוּ'.

תת רפט

יַעֲוֹרֵר עַל לְמוּד סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וַיִּחְזַק עַל הַתְּמִימוֹת הַנִּצְרָכָת בְּדַבֵּר רַבְּנוֹ ו"ל, וְלִהְשִׁלֵּיךְ שְׁכָלוֹ הַפְּגוּם וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמַּדַּת הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיַּמְעִינֵן הַסֵּתְפָלוֹת עַל הַשְּׁכָל שֶׁבְּכָל דְּבָר, וַיַּמְעִינֵן חֵן שֶׁל שְׂקָר, וְשִׁיחַת ר' אֲבִרְהָם בְּר' נַחֲמָן אֵיךְ נִצּוּלִים מִחוּן שֶׁל שְׂקָר, וַיַּמְעִינֵן קִשּׁוֹר הַחִי"ת וְהַנּוּ"ן הַמְּבֹאָרִים בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'.

תתא רצב

יּוֹכִיחַ מְאֹד אֶחָד שֶׁמְתִישְׁנִים אֶצְלוֹ דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַתְּחַדְּשׁוֹת בְּדַבְּרָיו הַקְּדוּשִׁים, וַיַּמְעִינֵן אֶבֶן טוֹבָה, וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי שְׂאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִרַבְּנוֹ ו"ל, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוּד "לִקּוּטֵי-הַלְּכוֹת", וַיִּגְלֶה מֵעֲלֵתֶם שֶׁל סְפָרָיו ו"ל, וַיְדַבֵּר מֵהַצְּרוֹת שֵׁישׁ בְּפִרְנֶסָה, וַיּוֹרֶה דָּרֶךְ אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג בְּמַצָּב כְּזֶה, וַיַּמְעִינֵן לֵב נֶשֶׁבֶר בְּשַׁעַת

ה'יסורים וקבלתם באהבה, והתפלה שמתקבלת אז דיקא, וידבר מענין "אוילת אדם תסלף ודכו", שיש לאדם טענות על השם ותברך וכו', והלקח מאחי יוסף שתכף פשפשו במעשיהם, ויזכח על שרוצה לתקן אחרים, וידבר מנקדת החבר שיש בכל אחד מאנשי שלומנו והמעלה הגדולה להתחבר אליהם, ולמה זוכים על-ידי-זה, ויעורר להתפלל על זה, ומענין התקרות לצדיקים, ויתן דרך על קדשת הזוג על-פי מה שדבר רבנו ז"ל מזה, ויעורר ללמד ההלכות בארח חיים, סימן ר"מ.

תתב רצט

יחזק מאד חתן אחד קדם חפתו, ויעוררו על מדת השכחה דקדשה, ויחבר לו תפלה קטנה להתפלל על ההתקרות לרבנו ז"ל, וידבר מבחינת "אחד היה אברהם" וממדרגת התם הקדוש, שעל-ידי תמימותו דבר עם המלך, וידבר מענין התפלה וההתבודדות ומנחיצותה ומניעותיה וקנאת המלאכים שעל זה, ומהמשל מהגבור וכו', ויביא מאמרי חז"ל על ענין היחידות שמכרחת לצדיק, ויעורר על למוד "לקוטי-הלכות" בפרטיות, ועל למודי שלחן ערוך בבקיאות "השעור של רבנו ז"ל" ובעיון לפי הענין, ועל משניות וצדקה.

תתג שה

יעורר על למוד בספרי רבנו ז"ל, ועל אמונה בהשגחה, וממיריות הגלות כשאין זוכים לזה, ויחזק לברח אליו ותברך.

תתד שו

יעורר לא להתפלל מאחרים, ויגלה שזה תלוי באמונה וכו', ויחזר על נקודות מספר מתורה כ"ב שבלקוטי-מוהר"ן, שמחה, עזות דקדשה, עזות הגוף, מניעות, וקודים. לא ליכוש ממלעיגים, ומענין כלליות שבעה רועים, ומתפלה שזוכים על-ידי הצדיק, ומענין פגם הברית, ומקול הברה שנתעורר נגד אלו שפגמו פשרוצים להתקרב לצדיק, וכל זה משרש נשמתם הגבוהה וכו' ויגלה ענין שער החמשים שהוא ההתבודדות, המקנה של ישראל שהוא השם ותברך, וידבר משכחה, ולקוטי הנקודות הטובות, ויספר מה ענה אחד מאנשי שלומנו לעשיר שלעג לו, ויעורר על קדשת שכעת הנרות, ויזהיר לברח מלצים שרוצים להרחיקו מרבנו ז"ל.

תתה שי

ידבר ממשלוח ספרים והפצתם ומכירתם בזול, וידבר מקנאה ושאנאה,

תָּכֵן הַעֲנִינִים

וּמַעֲנִי הַכְּבוֹד וְעֲנִנְנִים לְבַטֵּל אֱלוֹי הַמַּדּוֹת הַנ"ל, וַיַּחֲבֵר תְּפִלָּה קְצָרָה
עַל זֶה.

תתו שיב

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַסְּפָרִים "הַשְּׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ" ו"מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" וּמַחֲבָרָם,
וַיְדַבֵּר מִתְּקוּן פָּגַם הַבְּרִית וְעֲנִנּוּ וּמַה גּוֹרֵם וְכוּ', וּמַעֲנִין אָמוּנָה, וְלַמּוֹד
זְכוֹת וּנְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וּמַעֲבֹדֵת מְשִׁיחַ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת
שְׁמוּעָלַת מְאֹד לְעִנִּין הַנ"ל, וְעַל שְׂמֻחָה, וַיְדַבֵּר מִהָאֵרֶת הָאֲרָבֶעָה
עוֹלָמוֹת שֶׁהֵם הַד' שְׂמוֹת שְׂזוּכִים שְׂיֵאִירוּ לְפָנָי עֵינָיו, עַל-יְדֵי רַבּוּי
תְּפִלָּה וְזִכּוּף הַמַּחִין, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין בּוֹרָא עוֹלָמוֹת וּמַחֲרִיבֵן, שְׂזוּהֵי
הַהֲתַחֲזָקוֹת מִהַנְּפִילָה בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ.

תתז שטז

יְדַבֵּר מִהִירֵדוֹת שְׂבָאוֹת דִּיקָא עַל הָעוֹבֵד, וַיִּפְרֹשׁ מֵאִמֵּר הַמְּשָׁנָה:
"שְׂמָא לֹא תִפְנֶה", וַיַּעֲוֹרֵר לֹא לְדַחֲף מִיּוֹם לְחִבְרוּ, רַק דִּיקָא לְחֻטֵּף טוֹב
מִתּוֹךְ הַבְּלָבוּלִים, וַיִּגְלֶה מַעַלְת מִי שְׂאוּחֻז בְּזוֹה, וַיְדַבֵּר מִהַסְּפָר "שְׂמִירַת
הַזְּמַן", וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד עַל מַדַּת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה (כְּדַרְכּוֹ בְּקַדְשׁ), וַיִּגְלֶה
אִיךָ זוֹכִים לָזֶה.

תתח שיט

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַהֲתוֹעָדוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ וְשִׁיחַת חֲבָרִים, וַיִּזְכִּיר
שִׁיחַת ר' לְוִי יִצְחָק (ו"ל) שְׂסָפֵר עַל מוֹהַרְנ"ף ו"ל אִיךָ אַחֲזוּ בְּזוֹה
בְּעַקְבִּיּוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַתְּרַחֵק מִמַּדַּת הַלִּיצְנוּת, וַיִּסְבִּיר מִדּוּעַ מְסֻרָב לְכַתֵּב
פְּלִפּוּלִים, כִּי זֶה נוֹגֵד אֶת עֲנִינֵינוּ וְכוּ'.

תתט שכא

יַעֲוֹרֵר לְהַתְּחַזְּקוֹת, וַיְדַבֵּר מִחֻסְד ה' שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי כְּזוֹה, וַיַּחֲבֵר
תְּפִלָּה קְצָרָה עַל הַצִּיּוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וַיַּחֲזֵק לְהַתְּחִיל מִחֲדָשׁ, וַיְדַבֵּר
מַעֲנִין מִקְּבַל הַמַּכְתָּב, שְׂנֹסַע לְמַרְחָק לְלַמּוֹד, שֶׁהַכֹּל מִמְּנוּ יִתְּבַרֵךְ לְגַלוֹת
אֶת רַבְּנוּ, וַיַּעֲתִיק קָטַע נוֹרָא מ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" הַמּוֹרָה עַל עֲנִין דּוּמָה
לָזֶה.

תתי שכג

יְדַבֵּר מִמַּחִיר הַסְּפָרִים וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר עַל לַמּוֹד "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", וַיִּשְׁבַּח
שְׂקִנָּה אוֹתָם לְחִבְרוּ כְּדוּרוֹן-דְּרָשָׁה, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין פְּרָה אֲדָמָה וּמַאֲפְרָה,
וּמִמַּעַלְת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיִּגְלֶה שְׂבָלֵי תְּמִימוֹת אֵי אֶפְשֵׁר לְזְכוֹת

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שפז

לְזֶה, וַיִּשְׁבַּח מְאֹד מְדָה זו.

תתיא **שכד**

יִבִיעַ שְׁמַחְתּוֹ עַל קְבוּץ הַבְּחוּרִים הַחֹדֵשׁ, וַיֹּסִיף שְׁדַבֵּר זֶה לֹא יֵאָמֵן בְּחוּץ-לְאָרֶץ וְכוּ', וַיִּסְפֹּר עַל בְּחוּר שְׁנֹכְנֵס בְּאֲמֻצֵּעַ הַמְּכַתֵּב לְקַחַת סְפָרִים לְהַפְצָה, וַיִּסְפֹּר אֶת מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו בְּשָׁנַת תִּשְׁכ"ה, וַיַּעֲוֹרֵר לְהִסְתַּכֵּל עַל הַנִּקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד, וַיַּחֲזֵק עַל שְׁמִחָה, וְעַל לַמּוֹד בְּסִפּוֹר "עֲלִים לְתִרּוּפָה".

תתיב **שכז**

יְדַבֵּר מֵהַפְּסוּק: "הִקֵּץ לְדַבְרֵי רוּחַ", וּמְנַקֶּדֶת אָמֵת, וּמַמְעֵלַת הַתּוֹרָה מִדַּבְרֵי הַזֵּהָר וּמִדַּבְרֵי רַבְּנוּ עַל כַּחַה הַגְּדוֹל, וּמַחֲ"י פְּרָקִים, וַיְבִיא מְקוֹר וְרָמְזוּ לְעֲנִנָּן זֶה, וּמִלְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף וְ"לְקוּטֵי-מוֹהַר" וְ"לְקוּטֵי-תַפְלוֹת".

תתיג **שכט**

יִבִיעַ שְׁמַחְתּוֹ עַל הַנִּקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁחוֹטֵף, וַיְבִיא שִׁיחַת ר' לוי יִצְחָק (ו"ל) עַל זֶה שֶׁבְּעוֹלָם רְגִילִים לְלַמֵּד רַק חֵלֶק אֶרֶץ חַיִּים מְשֻׁלַּחַן עֲרוּף וְלֹא אֶת כָּלֵם וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין שֶׁבְּעֲלֵי פּוֹסְקִים יְכוֹלִים לִפְעַל יִשׁוּעוֹת, וַיִּזְכִּיר שְׁנַיִם מֵהַפּוֹסְקִים מֵהַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים שֶׁזָּכוּ לְזֶה וּמַדּוּעַ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל חִפּוּשׁ תּוֹרַת הַצְּדִיק וְלֹא לְהַתְּרַחֵק, וּמֵאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

תתיד **שלא**

יְדַבֵּר מֵהַתְּגִלוֹת תּוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל, וּמַעֲקָר עֲצוּתֶיהָ שֶׁהִיא הַתְּבוֹדָדוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לַמּוֹד "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" וְעֲלִים לְתִרּוּפָה, וּמֵהַחַיּוּב לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּמֵהַעֲבוּדוֹת הַפְּרָאִיוֹת שֶׁנּוֹגְדוֹת אֶת הַשְּׁקֵפְתָנוּ הָאֲמִתִּית, וַיִּתְרַץ מַדּוּעַ רוֹאִים כְּאֵלוּ שְׂאִינִם מְקַרְבִּים וְלֹא חִסֵּר לָהֶם מְאוּמָה, וַיְדַבֵּר מֵמַעֲלַת הַרְקוּדִים.

תתטו **שלד**

יְדַבֵּר מֵעֲנִין תַּאֲוֹת אֲכִילָה, מַהִי מֵהוּתָהּ, עֲנִינָה וּשְׁבִירָתָהּ, וְהַנְּהַגַּת הָאֲכִילָה וְאֵיךְ וּמַה וּמַתִּי, תּוֹכּוּ רְצוּף אֶהְבָּה בְּכַמָּה שִׁיחוֹת וּסְפּוּרִים יְקָרִים וּמֵאֲמָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּמֵעֲנִין הַקְּשֵׁי שֶׁבְּנִתְיַנֵּת עֲצָה לְזוּלַת עַל-פִּי סְפוּר וְכוּ', וַיִּרְבֶּה לְהֶאָרִיף בְּגִנוֹת הַמַּחְלָקַת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הָאֲסוּר לְחַקוֹת אֶת הַשְּׁנִי, וַיַּעֲשֶׂה כָּל אֶחָד כְּפִי שְׁמֵאִיר לוֹ.

תתטז **שלז**

תְּכֵן הַעֲנִינִים

יְדַבֵּר מִזְמַנֵי הַתְּפִלוֹת עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּמַר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן, וַיִּתְאוּנֶן עַל הַמַּצָּב הַיּוֹם, אִיךְ שְׁמִזְזוּלִים בְּזִמְנֵי הַתְּפִלָּה בְּשֵׁאֵט נָפֵשׁ עִם כָּל מִינֵי תְרוּצִים וְכוּ' וְכוּ' וְשִׁיחוֹת חֲרִיפוֹת עַל זֶה, וַיְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה וּמֵהַתְּבוּדוֹת וּמִנְקֻדַת מִשָּׁה — נְקֻדַת הַעֲנָוָה, וּמִנְקֻדַת הַמְּשִׁיחַ — נְקֻדַת דָּוִד, שְׁחִבֵּר הַתְּהִלִּים, וַיְדַבֵּר מִשְׁלֵמוֹת שְׁנִמְצָאָת רַק אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִמְעַלְת אֲמִירַת תְּקוּן הַכְּלָלִי בְּכָלֵל, וַיִּגְלֶה שֵׁישׁ עֲנָן לְאֶמְרוֹ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּרֶסֶלֶב, שֵׁשֶׁם אֹר רַבְּנוּ ז"ל, כְּשֶׁנִּמְנַע מֵאֲתָנוּ לְבוֹא אֵלָיו ז"ל, וַיִּרְחִיק מִלִּיצְנוֹת שֶׁהִיא סוֹתֶרֶת אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ'.

תתיז שמא

יִגְלֶה סִבַּת טְרֻדָּתוֹ בְּעַת הַהִיא, וַיִּבְיַע תְּקוּתוֹ עַל הַפְּעֻלָּה הַרְצוּיָה שִׁיעֲשֶׂה הַסֵּפֶר שְׁמַדְפִּיס, וַיְדַבֵּר מֵהַתְּבוּדוֹת, וַיַּחֲזֹק וַיֵּאמֶן מְאֹד עַל מִצִּיאַת הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שָׁבוּ, וְלִהְיוֹת עֲצָמוֹ בְּהֵן, שְׂדוֹ תְהִיָּה עֲבוּדַת מְשִׁיחַ, וַיִּזְכִּיר עֲנִינוֹ שֶׁל ר' אֶפְרַיִם בֶּר' נַפְתָּלִי אִיךְ פָּגְשׁוּ אוֹתוֹ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְּבוּדָד עַל הַצִּיּוֹן וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמְדַּרְגַּת הַתֵּם שְׁבִסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁזֶּה רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּזְכִּיר דְּבָרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל עַל זֶה, וַיְדַבֵּר מִשְׁתֵּי הַדַּעוֹת בְּגִמְרָא עַל פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: "דְּאֵגָה בָּלָב אִישׁ יִשְׁחַנָּה", וַיּוֹצִיא מִזֶּה שְׁתֵּי הַדְּרָכוֹת לַעֲבוּדַת ה' — נְקֻדַת עֲצָמוֹ עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּנְקֻדַת הַחִבֵּר.

תתיח שדמ

יַעֲוֹרֵר לְהַתְּחִיל מִחֲדָשׁ וְלִבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּהַתְּבוּדוֹת, וַיַּחֲזוֹר עַל דְּבָרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל עַל הַכ"ח עֵתִים שְׁנִצּוּלִים מִפְּנֵעֵיהֶן עַל-יַדֵי תְּפִלָּה, וַיְדַבֵּר מִמְרִירוֹת הָאָרִיךְ אֲנַפִּין דְּקֻלְפָּה שְׁמַתְגַּבְּרַת, וּמֵהַתְּקַרְבוֹת הַהַתְּגַלוֹת שֶׁל הַכְּחִינָה הַזֶּה בְּקֻדְשָׁה, וְעַל-כֵּן מִתְּאַמְצָת הַסְּטָרָא אַחְרָא יוֹתֵר וְכוּ', וְכַמֵּה עֲנִינִים מ"עץ חַיִּים", וַיְדַבֵּר מִגְּלוֹי הָאֱלֻקוֹת שְׂזוּכִים אֵלָיו עַל-יַדֵי עֲנָן הַתְּפִלָּה, וַיִּשְׁבַּח צְדָקַת מְעוֹתָיו שֶׁנִּתֵּן לְפָרְסוּם אָרִיךְ אֲנַפִּין דְּקֻדְשָׁה.

תתיט שמז

יְדַבֵּר מִשְׁכַּחַה דְּקֻדְשָׁה, וּמֵהַזְכָּרוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִמְעַלְת הַיּוֹדֵי דְּבָרִים וְהַתְּבוּדוֹת וַיַּעֲוֹרֵר עַל זֶה, וַיִּבְיַע שְׁמַחְתָּנוּ הַמְּכַרְחַת שְׁתִּתְהִיָּה בְּרַבְּנוּ ז"ל וְעֲצוּתָיו, וַיְדַבֵּר מִשְׁעוּרִים כְּסוּדְרָן בְּפֶרֶט, וּמִמְעַלְת הַתּוֹרָה בְּכָלֵל, וַיִּגְלֶה רְמִז נִפְלָא בְּשֵׁם חַב"ו הַיּוֹצֵא מִצְרוּף "חִיל בְּלַע וַיִּקְאֲנוּ" בְּדָרְךְ נִפְלָאָה לְהַתְּעוֹרְרוֹת לַמּוֹד הַתּוֹרָה, וּמִמְעַלְת צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל שְׁבָאוּמָן, וַיַּעֲוֹרֵר לוֹמַר הַתְּקוּן הַכְּלָלִי בְּכָל יוֹם, וַיִּלְעַג מִהַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ עַל זֶה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל תְּפִלָּה בְּכּוֹנָה — הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, וַיְדַבֵּר

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שפט

מִמַּעַלְת הַהֲתוֹעָדוֹת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וַיִּקְשְׁרָה לְעֲנֵן הַנָּל, וַיִּזְהֵר לֹא לְהִסְתּוֹכֵב בַּחוּץ כְּשֶׁהִפְרִיצוֹת מְצוּיָה, עַל־פִּי שִׁיחַת רַבְּנוּ ז"ל (מִדְּבָרֵי הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ).

תכ **נשא**

יִבִיעַ אֶת גְּדֹל שְׁמֹחְתוֹ עַל שְׁמֹקֶבֶל הַמִּכְתָּב זְכָה לְסִים הַרְבֵּה מִסִּכְתּוֹת כְּמַעַט עַד סוֹף הַשָּׁס וְכוּ', וַיִּגְלֶה לוֹ מַעַלְת הַתּוֹרָה, וַיֹּאמֶר בְּעֵינָיו שְׁלֹפְעִים אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הוּא בְּעַצְמוֹ מוֹנֵעַ לְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּדְבֵּר מִהִקְלָקוּל שְׁעוֹשִׂים אֵלָיו שְׁלֹא שְׁמָשׁוּ כָּל צָרְפוֹן, וַיִּגְלֶה שְׁצָרִיף לְהַחֲדִיר בְּכָל מִתְקַרֵּב חֲדָשׁ שְׁלֹא יִתְבַּלְבֵּל מֵאֶף אֶחָד, וַיִּדְבֵּר מִהַמַּעַלָּה שֶׁל מִי שְׁלֹא אֶכְפֵּת לוֹ שְׁזוּלָתוֹ יִהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר, אֵף שֶׁהוּא אֵינוֹ זוֹכֵה, וַיִּגְלֶה אִיף עֲתִיד לִתֵּן הַדִּין מִי שְׁמֵרַחֵק מִדַּעַת רַבְּנוּ ז"ל גְּדוֹל כְּקָטָן וְכוּ', וַיִּדְבֵּר מֵעֵינָיו תְּשׁוּבָה שֶׁל שִׁבְתָּ, שֶׁהִיא מְנוּחָה בְּעַבּוּדָה, וְצָרוּף שִׁבְתָּ: שְׁמַח בְּחֻלְקוֹ תְּמִיד, שְׁגוּרָה תְּפִלְתוֹ בְּפִיו, וְהַהוֹרָאָה מְזֵה לְמַעֲשֵׂה, וַיַּעֲזֹר לְהִשָּׂאֵר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וַיִּזְכִּיר שִׁיחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו עַל זֶה עַל־פִּי הַפְּסוּק: "וּמִי יָקוּם בְּמָקוֹם קְדָשׁוֹ".

תתכא **שנו**

יִדְבֵּר מְרַצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ שְׁנִתּוֹעֵד יַחַד וְכוּ', וַיִּדְבֵּר מִהַתּוֹרָה ב' שְׁבָלְקוּטִי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א' — הַתְּבוּדוּת וְתַפְלָה וְזוּפוֹ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, וַיַּמְעִינָן הַשְּׁפַעַת שְׁפַע הָאֱלֹקִי, וּמִהַסְתַּכְּלוּת בְּשִׁכְלָה שֶׁל כָּל דָּבָר, אֵף מִהִרְיָדוֹת שֶׁל לְלַמֵּד לְקַח וּלְהַתְחַזֵּק בְּעַבּוּדַת ה' מִחֲדָשׁ.

תתכב **שנח**

יִדְבֵּר מֵעֵינָיו קְשִׁיוֹת, הַתְּבוּדוּת, רַצוֹנוֹת טוֹבִים, יֵשׁ וְאֵין, וַיִּחַזֵּק לְלַעֵג לְבַעַל־דָּבָר וְכוּ'.

תתכג **שסא**

יִדְבֵּר מִשְׁבַּח הַ"לְקוּטִי־הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים, וַיִּתֵּן עֲצָה עַל תַּפְלָה בְּכוֹנֵנָה, מִקְּנָה וְתַפְלָה סְמוּךְ לְקִימָה, וּמֵה לַעֲשׂוֹת לְפָנֶיהָ.

תתכד **שסב**

יִדְבֵּר אוֹדוֹת חִלּוּקֵי הַדַּעוֹת שְׁקִימִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וַיַּעֲזֹר לֹא לְהַתְבַּלְבֵּל מְזֵה, וַיִּדְבֵּר נוֹרְאוֹת מְזַכְּרוֹן יוֹם הַמִּיתָה וְהַתְּכַלִּית, וַיִּחַזֵּק לֹא לְהִסְתּוֹכֵב בֵּין אֵלָיו שְׁמִחְרָפִים אוֹתָהּ, וַיִּגְלֶה דַּעַתוֹ שֶׁעַל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו לְהִקָּים בְּאִזּוֹר מְגוּרָיו בֵּית־הַמְּדָרָשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּזְכִּיר

תָּכֵן הָעֲנִינִים

אֶת קִיּוּם רַבּוּי בְּתֵי הַמְדָּרֶשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּפוֹלֵיין שֶׁל קֶדֶם הַשּׁוֹאָה
 וְכוּ', וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לְהַתְעַלֵּם מֵהַפּוֹחֲזִים שֶׁמְדַבְּרִים עָלָיו וְשֶׁעוֹד יִדְבְּרוּ
 וְכוּ', וַיִּדְבֵּר מֵהַמְכַלִּית וְהַתְעַנּוּג שֶׁיְהִיָּה אִזּוּ מִכָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֶׁנִּחַטַף
 בְּזֶה הָעוֹלָם.

תתכה שסה

יִדְבֵּר מִנּוֹרְאוֹת גְּדֹלַת הָעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְשִׁיחַת ר' יִשְׂרָאֵל
 קֶאֱרֹדוֹנֶנֶר, וּמֵהַחֹב לְהַתְחַלֵּק עִם יְדִידֵינוּ בְּאוֹצְרוֹת שֶׁלָּנוּ, וַיִּגְלֶה אֶת
 כָּל כְּסוּפֵי מְגַמְתּוֹ בְּחַיִּים וְאֶת הַשְּׁנֵאָה שֶׁפָּרְצָה עָלָיו מֵאִזּוֹ תִּשְׁכַּח, וְכוּ',
 כְּשֶׁהִתְחִיל בְּהַדְפַּסַּת הַסְּפָרִים, וְדַבְּרֵי חֲזוֹק שֶׁאָמַר לוֹ בְּשַׁעֲתוֹ ר' לִוִּי
 יִצְחָק (ז"ל), וַיִּדְבֵּר מְזֶה שְׂאִין לוֹ יַעֲסֵק עִם אֶף אֶחָד רַק תּוֹרָה וְכוּ' וְכָל
 מְצִיקָיו יַעֲנִשׁוּ לְבִסּוּף, וַיִּדְבֵּר מְזֶה שֶׁהַרְבֵּי נִמְצָא בְּסְפָרִים.

הספר הקדוש הזה הודפס לזכות

נשמת כבוד קדושת

אדונינו מורינו ורבינו עטרת ראשנו

רבי אליעזר שלמה בן הרב מנחם זאב

אשר קיים בי ובעוד אלפים ורבבות נשמות ישראל
"מאשפות ירים אביון". קצרה היריעה מלהכיל את כל
הטובה

שזכינו ועדיין זוכים לקבל ממנו ברוחניות

ובגשמיות ובפרט ע"י הספר הקדוש הזה "אשר בנחל"
מי יתן ותמיד נכיר לו טובה ובפרט ע"י הדפסת והפצת
ספריו,

שנזכה לחלוק את הירושה שהשאיר לנו עם כלל ישראל.

ויהי רצון שיתקיים בנו

"להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו,

מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה".

אמן כן יהי רצון.

וכן הספר הקדוש הזה הודפס לע"נ הרבנית מרת

יחנא שפרה בת סאסיא

הספר הקדוש הזה הודפס ע"י משפ' פייל
דוד רועי בן שרה אורית וגליה בת קולט
יהי רצון שיזכו לשלום בית אמיתי ולרוב נחת דקדושה
מכל יוצאי חלציהם:

מלכה בת גליה, חנה בת גליה, אליעזר שלמה בן גליה.

ויתברכו בכל הברכות הכתובות בתורה הקדושה ויהיה להם
שפע בני חיי ומזוני, ישועה ורחמים בריאות השלמה ואריכות
ימים, שיהיה להם רכב חדש במצב מצוין ובית משלהם ביבנאל
ללא חובות וללא מניעות ויוושעו בכל מה שצריכים.

-לפרנסה טובה ובריאות השלמה **לישי בן ר'ליה**
-לרפואה שלמה ולזיווג הגון משורש נשמתו בקרוב ממש

ליהודה בן שרה אורית

-לחזרה בתשובה שלמה **לאליאור משה רחמים בן קולט**

-לשלום בית ולזרע בר קיימא **לנחמן נתן בן רות וחן בת**
קולט

וכן **ליצחק בן אורה ותהילה בת קולט**

ולע"נ **טובה טאוס בת שרה**

